

Talousarvio 2026

Helsingin kaupungin
talousarvio 2026 ja
taloussuunnitelma
2026–2028

Pormestarin ehdotus

Kaupunginhallitus 20.10.2025

Helsingin kaupungin talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2026–2028

Helsingin kaupungin keskushallinnon julkaisuja 2025:22

ISBN 978-952-386-635-5 (nidottu)

ISBN 978-952-386-636-2 (pdf)

ISSN-L 2242-4504

ISSN 2242-4504 (painettu)

ISSN 2323-8135 (verkossa)

Sisällys

1.	Pormestarin katsaus	10
2.	Yleisperustelut.....	13
2.1.	Johdanto	13
2.2.	Yleinen taloustilanne ja toimintaympäristö.....	14
2.3.	Helsinki josta voimme olla ylpeitä – Helsingin kaupunkistrategia 2025–2029	24
2.4.	Strategian toteutuminen – mittarit ja seuranta	35
2.5.	Henkilöstö	37
2.6.	Kunta-Helsingin talousarvio 2026	39
2.7.	Kunta-Helsinki-konsernin tytäryhteisöt ja konserniohjaus	46
2.8.	Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan talousarvio 2026	52
2.9.	Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala-konsernin tytäryhteisöt ja konserniohjaus.....	54
2.10.	Päätösehdotukset	55
2.11.	Talousarvion sitovuus	57
2.12.	Selityksiä	62
3.	Kunta-Helsinki	69
3.1.	Käyttötalousosa	69
3.1.1.	1 Keskushallinto	69
3.1.1.1.	1 10 Vaalien järjestäminen, keskusvaalilautakunnan käytettäväksi	70
3.1.1.2.	1 20 Tarkastuslautakunta ja -virasto	71
3.1.1.3.	1 30 Kaupunginhallitus.....	74
3.1.1.3.1.	1 30 01 Kaupunginhallituksen käyttövarat.....	74
3.1.1.3.2.	1 30 02 Kaupunginhallituksen avustukset	74
3.1.1.3.3.	1 30 03 Valtionperinnöt	75
3.1.1.4.	1 40 Kaupunginkanslia.....	76
3.1.1.5.	1 50 Keskitetysti maksettavat menot.....	86
3.1.1.5.1.	1 50 01 Toimielinten toimintakustannukset, pormestarin ja kaupunginkanslian käytettäväksi	86
3.1.1.5.2.	1 50 02 Keskitetysti maksettavat henkilöstömenot, kaupunginkanslian käytettäväksi	86
3.1.1.5.3.	1 50 03 Maksusuudet, korvaukset ja jäsenmaksut, kaupunginkanslian käytettäväksi	87
3.1.1.5.4.	1 50 04 Keskitetty hanketoiminta, kaupunginkanslian käytettäväksi	88
3.1.1.5.5.	1 50 05 Työttömyysetuuksien maksuvastuu, kaupunginkanslian käytettäväksi	88
3.1.1.5.6.	1 50 06 Työllisyyspalvelujen järjestäminen, kaupunginkanslian käytettäväksi.....	89
3.1.1.6.	Palvelukeskusliikelaitos.....	90
3.1.1.7.	Rakentamispalveluliikelaitos (Stara)	99
3.1.1.8.	Taloushallintopalveluliikelaitos.....	106
3.1.1.9.	Työllisyyspalveluliikelaitos	114
3.1.2.	2 Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala.....	122
3.1.2.1.	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	122
3.1.2.2.	2 10 01 Kaupungin tuottamat kasvatus- ja koulutuspalvelut	130
3.1.2.3.	2 10 02 Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimelle tuotetut palvelut.....	141

3.1.2.4.	2 10 03 Korvaukset ja avustukset	143
3.1.3.	3 Kaupunkiympäristön toimiala	145
3.1.3.1.	Kaupunkiympäristön toimiala	145
3.1.3.2.	3 10 01 Kaupunkirakenne ja toimialan yhteiset palvelut	153
3.1.3.3.	3 10 02 Tilat	156
3.1.3.4.	3 10 03 Asuntotuotanto	157
3.1.3.5.	3 10 04 HSL- ja HSY-kuntayhtymien maksuosuudet	159
3.1.3.6.	3 10 06 Tuki Liikenneliikelaitokselle	159
3.1.3.7.	3 10 07 Infrakorvaus HSL:ltä ja maksu Kaupunkiliikenne Oy:lle	160
3.1.3.8.	3 10 08 Palvelut ja luvat	161
3.1.3.9.	3 10 09 Yleiset alueet	164
3.1.3.10.	Liikenneliikelaitos (HKL)	167
3.1.4.	4 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala	176
3.1.4.1.	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala	176
3.1.4.2.	4 10 01 Kulttuuri ja vapaa-aika	183
3.1.4.3.	4 10 02 Kulttuurin laitosavustukset	190
3.1.4.4.	4 10 03 Liikunnan laitosavustukset	191
3.2.	Tuloslaskelmaosa	195
3.2.1.	Kunta-Helsingin tuloslaskelma 2024–2028	195
3.2.2.	Kunta-Helsingin vuoden 2026 tuloslaskelma eriteltynä	196
3.2.3.	7 Tuloslaskelmaosa	197
3.2.3.1.	7 01 Toiminnan rahoitus	197
3.2.3.2.	7 02 Rahoitus- ja sijoitustoiminta	198
3.2.3.3.	7 05 Poistoerot	200
3.3.	8 Investointiosa	203
3.3.1.	81 Infrainvestoinnit, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi	203
3.3.1.1.	8 01 Kiinteä omaisuus	204
3.3.1.2.	8 03 Kadut ja liikenneväylät	206
3.3.1.4.	8 09 Kaupunkiuudistus, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi	212
3.3.1.5.	8 10 Suuret liikennehankkeet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi	214
3.3.2.	82 Talonrakennusinvestoinnit	216
3.3.2.1.	8 02 Rakennukset	216
3.3.3.	83 Projektialueiden infrainvestoinnit	219
3.3.3.1.	8 08 Projektialueiden infrarakentaminen, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi	219
3.3.4.	84 Muut investoinnit	223
3.3.4.1.	8 00 Tietokoneohjelmistot	223
3.3.4.2.	8 05 Irtaimen omaisuuden perushankinta	224
3.3.4.3.	8 06 Arvopaperit	225
3.3.4.4.	8 07 Muu pääomatalous	226
3.4.	Rahoitusosa	229
3.4.1.	Kunta-Helsingin rahoituslaskelma 2024–2028	229
3.4.2.	Kunta-Helsingin vuoden 2026 rahoituslaskelma eriteltynä	230
3.4.3.	9 Rahoitusosa	231
3.4.3.1.	9 01 Pitkävaikutteinen rahoitus	231
3.5.	Rahastot	235

4.	Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala	247
4.1.	Palvelustrategia, palvelutasopäätös ja talousarvion sitovuus.....	247
4.2.	Käyttötalousosa	248
4.2.1.	5 10 Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut	248
4.2.1.1.	Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut	248
4.2.1.2.	5 10 01 Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut	251
4.2.1.3.	5 10 02 HUS-yhtymä.....	265
4.3.	Tuloslaskelmaosa	269
4.3.1.	Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tuloslaskelma 2024–2028	269
4.3.2.	7 Tuloslaskelmaosa	270
4.3.2.1.	7 01 Toiminnan rahoitus	270
4.3.2.2.	7 02 Rahoitus	270
4.4.	Investointiosa.....	275
4.5.	Rahoitusosa	279
4.5.1.	Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen rahoituslaskelma 2024–2028.....	279
4.5.2.	9 Rahoitusosa	280
4.5.2.1.	9 01 Pitkävaikutteinen rahoitus	280
5.	Helsinki.....	285
5.1.	Tulos- ja rahoituslaskelmat	285
5.1.1.	Helsingin tuloslaskelma 2024–2028	285
5.1.2.	Helsingin vuoden 2026 tuloslaskelma eriteltynä.....	286
5.1.3.	Helsingin rahoituslaskelma 2024–2028	287
5.1.4.	Helsingin rahoituslaskelma 2026 eriteltynä.....	288
6.	Talousarvion liitteet Kunta-Helsinki.....	
7.	Talousarvion liitteet Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala	
8.	Talousarvion 2026 avainlukuja.....	

Talousarvio

Taloussuunnitelma

1. Pormestarin katsaus

Talousarvio vuodelle 2026 on ensimmäinen talousarvio, joka on tehty uuden vuosien 2025-2029 kaupunkistrategian pohjalta. Uusi kaupunkistrategia "Helsinki josta voimme olla ylpeitä" määrittelee päälinjat, joiden mukaan kaupunkia kehitetään kuluvalta valtuustokauden aikana. Strategia hyväksyttiin kaupunginvaltuuston kokouksessa 27. elokuuta. Ripeä toiminta strategian osalta on mahdollistanut monien strategiassa sovittujen linjausten toimeenpanon jo tässä talousarviossa.

Strategian mukaan kaupungin taloutta hoidetaan Helsingin talouden kestävyysperiaatteeseen nojautuen. Kestävyysperiaate koostuu käyttömenojen kasvun hallinnasta, investointitason kohtuullistamisesta sekä sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluiden valtionrahoitusperiaatteesta.

Talousarvion kannalta strategian merkittävin päätös on lasten ja nuorten priorisointi. Strategian mukaisesti talousarviossa menokasvua ohjataan painotetusti lasten ja nuorten hyvinvointiin. Käytännössä taloussäännössä kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuurin ja vapaa-ajan ydinpalveluille on luotu liikkumavaraa edellyttämällä muilta toimialoilta, liikelaitoksilta sekä yhteisiltä palveluilta aiempaa suurempaa tuottavuutta.

Lasten ja nuorten priorisointi näkyy talousarviossa myös kaupunkistrategiaan pohjautuvina panostuksina. Talousarviossa varmistetaan esimerkiksi rahoitus alkuopetuksen laskennallisen ryhmäkoon pienentämiselle, kahden viikkotunnin lisäämiselle äidinkielen perusopetuksen opetukseen, tarveperustaisen rahoituksen kasvattamiselle ja oppimisen tuen uudistuksen laadukkaalle toteuttamiselle. Kaupunkistrategian mukaisesti verotukseen ei kohdistu muutoksia tuloverotuksen tai kiinteistöverotuksen puolella.

Investointitason kohtuullistamisella yhteensovitetään kaupungin kasvun vaatimat merkittävät investoinnit kaupungin sote-uudistuksen jälkeiseen taloudelliseen tilanteeseen. Vuoden 2026 talousarvio on ensimmäinen, jossa tarkastelujaksoneen 2026–2035 investointien kokonaisuus. Investointitaso on mitoitettu siten, että velkaantuminen ja verorahoitteisten vastuiden kasvu suhteessa asukkaiden määrään pysähtyy tarkastelujakson aikana.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluiden rahoitus tapahtuu Helsingissä jatkossakin täysin valtionrahoituksella ja asiakasmaksuilla. Valtionrahoitusperiaate koskee myös palveluiden edellyttämiä investointeja, jotka tulee kyetä kattamaan valtionrahoituksella yli ajan.

Helsingissä palveluiden laadun kehittäminen on osoittautunut mahdolliseksi myös valtion sitovan talousraamin sisällä. Lääkärille ja hoitajalle pääsyn määrääjäksi on asetettu kaupunkistrategiassa 14 vuorokautta. Tavoitteen toteuttamiseksi talousarviossa on panostettu henkilöstömäärän kasvattamiseen terveysasemilla. Talousarviossa vahvistetaan myös esimerkiksi päihdepalveluita.

Helsingin talousarvio vuodelle 2026 on laadittu haastavissa, mutta varovaisen optimistisissa olosuhteissa. Kuluttajien luottamus sekä yksityinen kulutuskysyntä ovat yhä matalalla tasolla ja niin Helsingin kuin valtakunnan työttömyys pysyttelevät korkealla tasolla. Positiivista talouden signaaleja on kuitenkin myös havaittavissa: investointien määrä on kasvussa ja rakentamisen matalasuhtanteen syvin kuoppa näyttää olevan ohitettu.

Valtaisa rakenteellinen muutos Helsingin taloudellisessa tilanteessa on yhä sote-uudistus. Uudistuksen myötä kaupungin toimintakate on noin puolet pienempi kuin aiemmin. Epävarmuutta toimintaympäristöön ja talouden näkymään luo myös suunnitteilla oleva valtionosuusuudistus. Taloudellisesti Helsingille tappiolliset uudistukset uhkaavat kiihdyttää kaupungin velkaantumista merkittävästi, sillä Helsinki ei pysty rahoittamaan investointeja tulo-rahoituksella yhtä paljon.

Vastuullisen taloudenpidon lisäksi Helsingin vahvuus on ollut aina sen ihmisissä: ammattilaisissa, jotka tekevät työnsä ylpeydellä ja sydämellä. Talousarvion tavoitteiden saavuttamiseen tarvitaan aina kaupungin lähes 40 000 laajuisen henkilöstön sitoutumista ja yhteistyötä. Olen erittäin luottavainen siihen, että yhdessä tekemällä ja tuntemalla ylpeyttä omasta työstämme pystymme rakentamaan maailman parasta kaupunkilaiselämää.

Daniel Sazonov,

Pormestari

Yleisperustelut

2. Yleisperustelut

2.1. Johdanto

Talousarvion ja -suunnitelman tavoitteiden ja määrärahojen valmistelu perustuu kaupunkistrategiaan 2025–2029. Keskushallinnon, toimialojen, liikelaitosten ja tytäryhteisöjen tulee toteuttaa kaupunkistrategian linjauksia toiminnassaan. Talousarvio on laadittu kaupunginhallituksessa 18.8.2025 päätetyn vuoden 2026 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen laatimisohjeiden mukaisesti.

Kaupunkistrategian sekä raamin ja laatimisohjeiden lisäksi vuoden 2026 talousarvio perustuu toimialojen lautakuntien ja liikelaitosten johtokuntien tekemiin talousarvioehdotuksiin. Talousarviossa on otettu huomioon vuoden 2025 talouden ja toiminnan ennusteet sekä kaupungin lähivuosien tulopohjan näkymä.

2.2. Yleinen taloustilanne ja toimintaympäristö

2.2.1. Yleinen talouskehitys

2.2.1.1. Maailmantalous ja Suomen talous

Suomen bruttokansantuote (BKT) kasvoi viime vuonna 0,4 prosenttia vuositasolla ja talouden toipuminen jatkuu. Inflaation hidastuminen, korkojen lasku ja tuloveronalennukset lisäävät kulutusta. Rakentamisen toipuminen, energiasiirtymä ja puolustushankinnat kasvattavat investointeja. Talouden kasvua hidastavat Yhdysvaltojen tullien korotukset ja yleinen epävarmuus. BKT kasvaa 1,0 prosenttia vuonna 2025, ja 1,4 prosenttia vuonna 2026 ja 1,7 prosenttia 2027. Työllisyys kasvaa vasta vuosina 2026–2027 talouden vahvistuessa. Työttömyysaste laskee vuoden 2025 9,4 prosentista 8,4 prosenttiin vuonna 2027.

Heikko lähtötilanne ja talouden hidas kasvu painavat julkista taloutta tänä vuonna. Lähivuosien ennakoitu talouskasvu sekä hallituksen sopeutustoimet pienentävät alijäämää vain maltillisesti, kun menoja lisäävät kasvavat puolustusinvestoinnit, hoiva- ja hoitomenot sekä velanhoidokustannukset. Julkisyhteisöjen alijäämä on tänä vuonna 4,3 prosenttia suhteessa BKT:hen.

Maailmantalouden näkymät ovat varovaisen myönteiset, vaikka epävarmuus leijuu yhä maailmantalouden yllä. Euroopassa talouskasvu elpyy inflaation hidastuessa ja mittavien investointien tukemana. Yhdysvaltojen näkymät ovat heikkommat epävarmassa ympäristössä. Kiinassa pyritään kohentamaan kotimaista kulusta ja uudelleensuuntaamaan vientiä. Maailman tavarakaupan kasvua hidastaa Yhdysvaltojen tullipolitiikka, mutta kasvu elpyy etenkin nousevien talouksien vetämänä.

2.2.1.2. Kuntien taloudellinen tilanne

Kuntien taloustilanne heikkeni odotetusti vuonna 2024 vuoteen 2023 verrattuna. Vuonna 2023 sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen kertaluonteiset erät vahvistivat merkittävästi taloutta kunnissa. Vuonna 2024 kuntien yhteenlaskettu vuosikate heikkeni lähes miljardilla eurolla noin 3,26 miljardiin euroon. Tilikauden tuloksen heikkeneminen oli kuitenkin hieman maltillisempaa johtuen muutamista satunnaisista eristä. Toiminnan ja investointien rahavirta kääntyi ensimmäistä kertaa 2020-luvulla negatiiviseksi, mikä näkyi myös lainakannan selvänä kasvuna.

Kansantalouden kasvu on tulevina vuosina vaimeaa. Se hidastaa kuntien verotulojen kehitystä erityisesti vuonna 2025, minkä lisäksi kuntien tuloja leikkaavat myös valtionapuihin kohdistetut vähennykset.

Kuntatalouden näkymät pysyvät heikkoina myös vuonna 2026. Keväällä 2025 saavutettu kolmevuotinen palkkasopimus kasvattaa kuntatalouden kustannuksia selvästi. Vuonna 2025 työvoimakustannukset nousevat sopimuskorotusten vuoksi noin 2,8 prosenttia, vuonna 2026 3,2 prosenttia ja vuonna 2027 nousu kiihtyy 3,9 prosenttiin. Tämä lisää kustannuspaineita palveluvaltaisella kuntasektorilla, jossa henkilöstömenojen osuus on suuri. Kunta-alan palkankorotukset koostuvat perusratkaisun lisäksi palkkausjärjestelmien kehittämisohjelmasta, mikä nostaa alan palkankorotukset yleistä linjaa suuremmaksi. Kuntien kustannuskehitystä kuvaava peruspalvelujen hintaindeksiennuste vuodelle 2026 on 3,5 prosenttia ja vuosille 2027–2029 keskimäärin 3,3 prosenttia vuodessa.

Kuntien menopaineita kasvattavat lisäksi kuntien kasvaneet rahoitusvastuut työttömyysetuuksista sekä tuntuvat investointitarpeet. Kuntatalouden tulojen ja menojen epätasapaino ylittää tulevina vuosina noin yhden miljardin euron suuruusluokkaan. Negatiivisen vuosikatteen kuntien lukumäärän ennakoidaan kasvavan vuonna 2026 noin 30:een.

Norminpurkutyö jatkuu hallitusohjelman ja kehysriihen päätösten mukaisesti. Norminpurkutyöhön liittyen kuntien valtionosuuksia leikattiin jo 2025, vaikka konkreettisia esityksiä normien purkamiseksi ei ole toistaiseksi esitetty.

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman mukaan kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuus uudistetaan vastaamaan kuntien uutta roolia ja sote- ja TE-uudistusten jälkeistä tilannetta. Hallituksen esityksen luonnosta uudesta valtionosuusjärjestelmästä odotetaan lausunnoille loppusyksystä 2025 ja uudistuksen käsittely eduskunnassa ajoittuisi kevälistuntokaudelle 2026. Uudistuksen on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2027 alusta.

2.2.2. Taloudellinen kehitys Helsingin seudulla ja Helsingissä

2.2.2.1. Tuotanto ja suhdannenäkymät

Talouden kehitys on ollut jo muutaman viime vuoden ajan heikkoa niin Helsingissä kuin koko maassakin. Yritysten tilanne on ollut vaikea lähes kaikilla päätoimialoilla. Konkurssien määrä on kasvanut liki yhtäjaksoisesti vuodesta 2021 vuoteen 2025 asti. Elinkeinoelämän keskusliiton julkaiseman, Uudenmaan kehitystä peilaavan suhdannebarometrin mukaan suhdannetilanne oli heikko myös heinäkuussa 2025.

Tuotannon määrä on laskenut Uudellamaalla teollisuudessa, rakentamisessa ja palveluissa. Lähikuukausia koskevat suhdannenäkymät ovat kuitenkin parantuneet hieman. Myös yritysten kannattavuus on parantunut. Teollisuudessa ja rakentamisessa suhdanneodotukset ovat kääntyneet lievästi positiivisiksi. Tilastokeskuksen mukaan teollisuuden tilausten määrä kasvoi toukokuussa 2025 noin 14 prosenttia edellisvuodesta. Palvelualoilla suhdannetilanne ja suhdannenäkymät olivat vielä heinäkuussa 2025 heikot, vaikkakin hieman aiempaa paremmat.

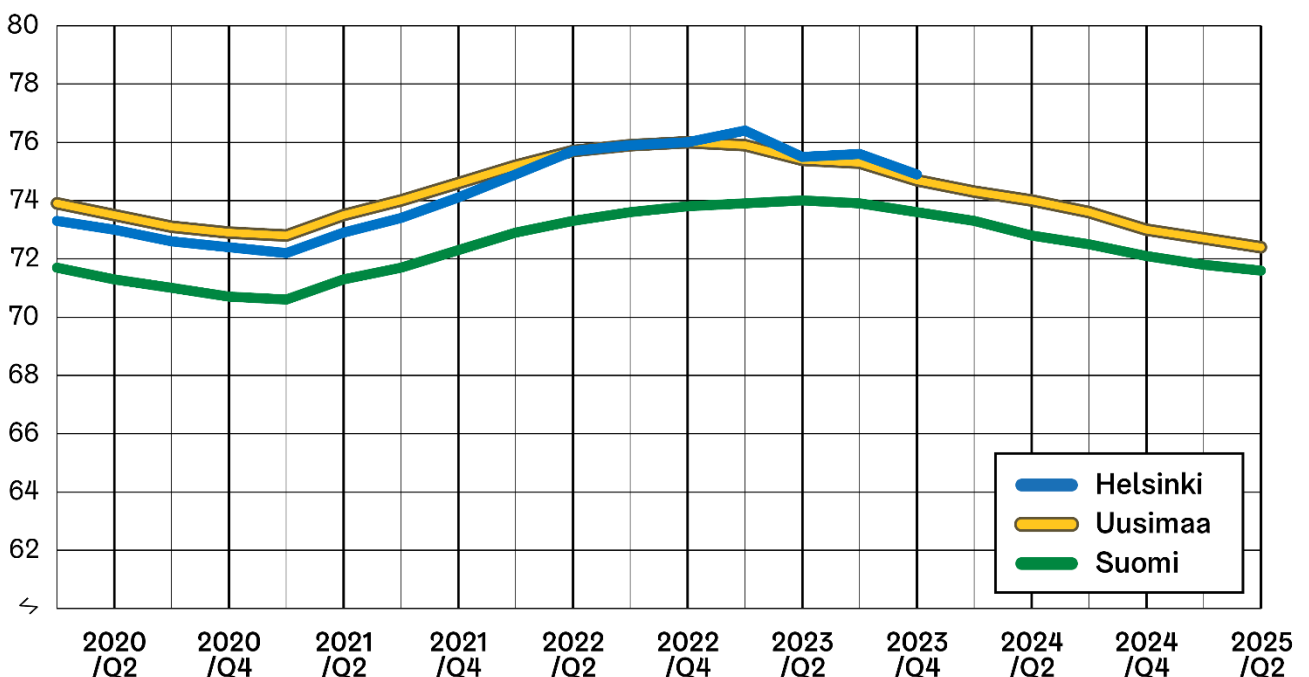
Tilastokeskuksen mittaama kuluttajien luottamus talouteen on ollut pääkaupunkiseudulla jo pitkään heikko. Kuluttajien ostovoima on parantunut muun muassa korkojen laskun vuoksi, mutta työmarkkinoiden heikko kehitys rajoittaa kulutuskysynnän kasvua. Palkkojen nousu lisää kulutuskysyntää lähivuosina, mutta työllisyyden odotetaan paranevan merkittävästi vasta vuodesta 2026 alkaen.

2.2.2.2. Työmarkkinakehitys Helsingissä

Myönteisen talouskehityksen siivittämänä työllisten määrä kasvoi Helsingissä vuoden 2023 alkuun saakka, mutta kääntyi laskuun vuoden loppupuolella. Taloussuhdanteen käänteen myötä avoimien työpaikkojen määrä väheni vuonna 2024 merkittävästi kaikilla päätoimialoilla. Vuoden 2025 heinäkuussa Helsingin työllisyyspalveluihin ilmoitettuja avoimia työpaikkoja oli 36 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Tilastokeskuksen Työvoimatutkimuksen mukaan 15–64-vuotiaiden työllisyysaste oli Uudellamaalla vuoden 2025 toisella vuosineljänneksellä 73,4 prosenttia ja koko maan tasolla vastaavasti 72,6 prosenttia. Vuoden 2025 toisella vuosineljänneksellä Uudenmaan ja Suomen työllisyysasteet olivat pudonneet noin prosenttiyksikön vuoden takaisesta. Vuoden 2022 tasosta työllisyysasteen liukuva vuosikeskiarvo on laskenut Uudellamaalla yli kolme prosenttiyksikköä (kuvio 1.). Samalla koko Suomen ja Uudenmaan työllisyysasteiden välinen erotus on kaventunut. Helsingin työllisyysasteen kehitys on hyvin samansuuntainen Uudenmaan kanssa, mutta Helsingin tieto on saatavilla vain vuoteen 2023 saakka.

Prosenttia

Kuvio 1: Työllisyysaste (15–64-vuotiaat) Helsingissä, Uudellamaalla ja koko maassa vuosina 2020–2025 neljännesvuosittain, liukuva vuosikeskiarvo. Aineistolähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus. (Helsingin tietoja ei saada vuodesta 2024 alkaen.)

Heikosta suhdannetilanteesta huolimatta työllisten lukumäärässä ei ole Helsingissä tapahtunut suuria muutoksia vuosina 2024–2025. Tämä selittyy vilkkaalla muuttovoitolla; muuttajien joukossa oli edellisvuotta enemmän sekä työllisiä että työttömiä. Vuoden 2025 tammi-huhtikuussa työllisten määrä pysytteli lähes samalla tasolla kuin vuotta aiemmin (-0,2 %). Toimialoitain työllisten määrät kasvoivat terveys- ja sosiaalipalveluissa, koulutuksessa, rahoitus- ja vakuutustoiminnassa sekä teollisuudessa. Työllisten määrät pienenevät edelleen hallinto- ja tukipalvelutoiminnassa, ammatillisen, tieteellisen ja teknisen toiminnan toimialalla, informaatio- ja viestintäalalla sekä rakentamisessa. (Lähde: Tilastokeskus, Kuntien ennakkotiedot ja kokeelliset tilastot.)

Työttömien työnhakijoiden määrä kääntyi Helsingissä kasvuun vuoden 2023 keväällä. Vuoden 2025 kesäkuussa kasvu edelleen jatkui, ja työttömiä oli 18 prosenttia enemmän kuin vuosi sitten. Helsingissä oli kesäkuun lopussa 50 451 työtöntä työnhakijaa, mikä oli yli 7 540 henkilöä enemmän kuin vuotta aiemmin. Työttömien työnhakijoiden määrä lisääntyi kaikissa ikäryhmissä ja naisilla miehiä enemmän. (Lähde: Keha-keskus, työnvälitystilasto)

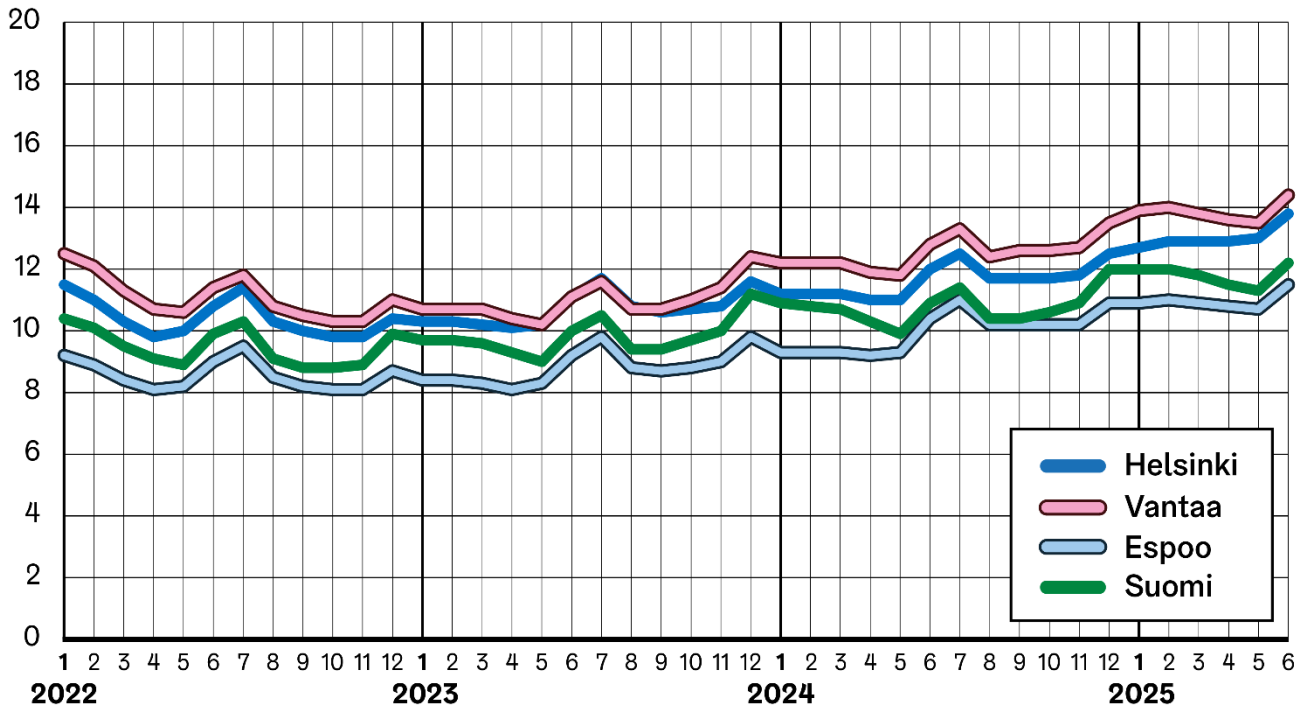
Vuonna 2025 nuorten työttömyys on lisääntynyt suhteellisesti eniten. Vuoden 2025 kesällä alle 25-vuotiaiden työttömien määrä kasvoi vuoden takaisesta 32 prosentilla ja 25–29-vuotiaiden työttömien määrä 22 prosentilla vuoden takaisesta. Kaikkiaan Helsingissä oli alle 30-vuotiaita työttöminä työnhakijoina yli 10 000. Lisäksi opiskelijoille oli aiempaa vähemmän kesätyöpaikkoja. Yli 50-vuotiaita työttömiä oli yli 15 800, mikä oli 14 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Vieraskielisiä työttömiä työnhakijoita oli 17 600, ja vieraskielisten osuus Helsingin työttömistä työnhakijoista oli 35 prosenttia.

Työttömyyden pitkittyminen koskettaa yhä useampaa työnhakijaa. Pitkäaikaistyöttömien, eli yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleiden, määrä kääntyi kasvuun vuoden 2024 kesällä. Pitkäaikaistyöttömien määrän kasvu on kiihtynyt vuoden ajan ja vuoden 2025 kesäkuussa pitkäaikaistyöttömiä oli kolmannes enemmän kuin vuotta aiemmin. Kaikkiaan pitkäaikaistyöttömiä luokiteltuja henkilöitä oli kesällä 2025 yli 22 400, joista yli puolella työttömyys oli kestänyt yli kaksi vuotta ja reilulla kolmasosalla yli kolme vuotta. Miesten osuus pitkäaikaistyöttömistä on 58 prosenttia miehiä ja naisten 42 prosenttia. Alle 25-vuotiaiden osuus pitkäaikaistyöttömistä oli 16 prosenttia ja yli 50-vuotiaiden osuus 43 prosenttia. Yli 50-vuotiaista helsinkiläisistä työttömistä 62 prosenttia luokitui pitkäaikaistyöttömiä.

Helsingin työttömien koulutustausta on monipuolinen. Viidesosalla työttömistä on vain perusasteen tutkinto, kahdella viidesosalla toisen asteen tutkinto ja useammalla kuin joka kolmannella korkea-asteen tutkinto. Koulutustausta jää tuntemattomaksi yhdeksällä prosentilla työttömistä.

Helsingin työttömyysaste eli työttömien osuus työvoimasta on koko maan tasoa korkeampi. Vuoden 2025 kesäkuussa työttömyysaste nousi Helsingissä 13,8 prosenttiin. Vilkkaan muuttovoiton ansiosta työllisten määrä korjaantunee Helsingissä ylöspäin näistä ennakkotiedoista ja työttömyysaste saattaa hieman laskea tietojen varmistuttua. Suomen tasolla työttömien osuus työvoimasta oli 12,2 prosenttia. Helsingin työttömyysaste on noussut vuoden 2022 kesästä kolme prosenttiyksikköä.

Prosenttia

Kuvio 2: Työttömyysaste Helsingissä, Espoossa, Vantaalla ja koko maassa vuosina 2022–2025 kuukausittain. Aineistolähde: Keha-keskus, TEM työnvälitystilasto 2024

2.2.3. Väestökehitys Helsingissä

2.2.3.1. Väestökehitys vuosina 2024–2025

Helsingissä asui vuoden 2024 lopussa 684 018 asukasta. Vuoden 2024 väestönkasvu oli 9 518 henkeä, mikä oli vajaat 1 000 henkeä ennätysvuotta vähemmän. Määrä oli kuitenkin selkeästi suurempi kuin 2010-luvun keskimääräinen kasvu, joka oli hieman yli 7 000 henkeä vuodessa. Vuoden 2024 väestönkasvu perustui sekä ulkomaan että kotimaan muuttoliikkeen voitollisuuteen. Helsinki sai ulkomaan muuttoliikkeestä 5 438 henkeä voittoa, kun kotimaan muuttoliikkeestä voittoa tuli 3 313 henkeä. Ulkomaan muuttovoitto pieneni edellisvuodesta noin 2 800 hengellä, kun taas kotimaan muuttovoitto kasvoi noin 1 300 hengellä. Kotimaan muuttoliikkeessä Helsinki sai muuttovoittoa Helsingin seudun ulkopuolisesta Suomesta, mutta menetti väestöä muulle Helsingin seudulle, kuten aiempinakin vuosina.

Syntyneiden ja kuolleiden määrien erotus, eli luonnollinen väestönkasvu, oli 856 henkeä. Määrä kasvoi edellisvuodesta 500 hengellä, mutta oli edelleen pieni verrattuna 2000-lukuun. Luonnollisen väestönkasvun pienuuteen vaikutti erityisesti pieni syntyneiden määrä, 6 276 lasta. Määrä oli vajaat 200 lasta enemmän kuin edellisvuotena, mutta pieni verrattuna aiempaan 2000-lukuun, kun huomioidaan väestömäärän kasvu. Kuolleiden määrä, 5 420 vainajaa, oli noin 300 vähemmän kuin edellisvuotena. Kuolleiden määrän voi olettaa kasvavan tulevina vuosina ikääntyneiden määrän kasvaessa.

Helsingin suhteellinen väestönkasvu oli 1,4 prosenttia. Kuutoskaupungeista eniten kasvoi Espoo, 2,2 prosenttia, ja vähiten Oulu, 0,7 prosenttia.

Vuoden 2025 alun ennakkotietojen perusteella Helsingin väestönkasvu on ollut hieman edellisvuotta suurempaa. Kesäkuun loppuun mennessä väestön määrä kasvoi 5 700 hengellä, kun kasvu oli vuonna 2024 600 henkeä vähemmän. Helsingin saama ulkomaan muuttovoitto oli selkeästi edellisvuotta pienempää, kun taas kotimaan muuttoliike kasvoi huomattavasti. Syntyneiden määrä kasvoi edellisvuodesta hieman, mutta oli edelleen pieni. Kuolleiden määrä oli kesäkuun loppuun mennessä edellisvuoden tasolla.

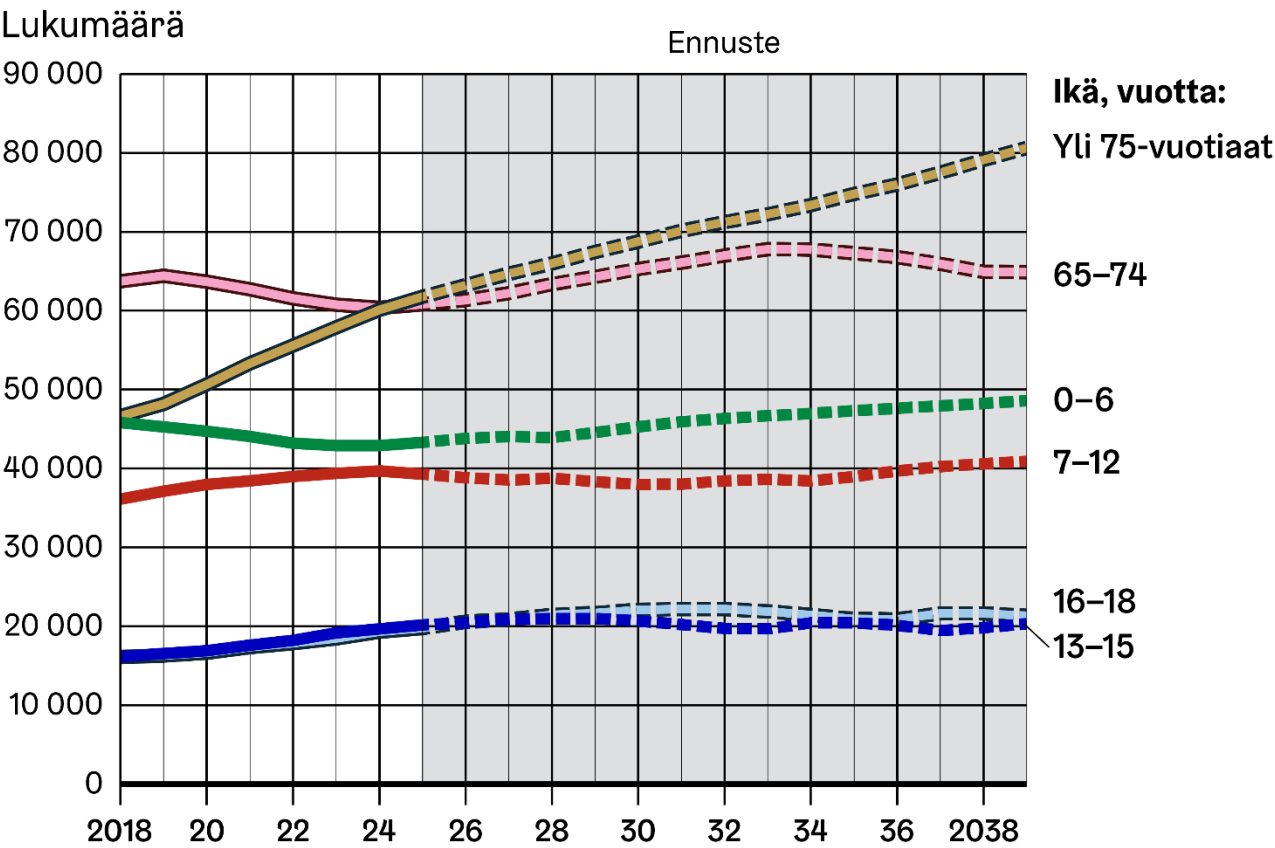
2.2.3.2. Helsingin väestöennuste vuosille 2025–2034

Väestöennusteen mukaan Helsingin väestön määrä kasvaa 9 072 hengellä vuonna 2025, mikä vastaa 1,3 prosentin vuosikasvua. Ennusteen mukaan Helsingissä asuu vuoden 2025 lopulla 693 100 henkeä. Vuosina 2025–2026 väestönkasvun ennustetaan olevan noin 9 000 henkeä vuodessa, mikä on selvästi 2000-luvun keskiarvoa enemmän. Myöhemmin kymmenvuotisjaksolla kasvu hidastuu siten, että vuonna 2034 kasvu on noin 8 300 henkeä.

Ennusteessa on oletettu, että sekä kotimaan että ulkomaan muuttoliike pysyvät voitollisena. Kotimaan muuttoliikkeessä Helsinki menettää edelleen asukkaitaan muulle Helsingin seudulle, mutta saa muuttovoittoa seudun ulkopuolisesta Suomesta. Ulkomaan muuttoliikkeen muuttovoiton oletetaan edelleen pysyvän Helsingin kannalta suurena. Luonnollisen väestönkasvun ennustetaan jäävän tulevana vuosina alle 1 000 henkeen. Syntyneiden määrän ennustetaan kasvavan hieman aikaisempia vuosia suuremmaksi, ja kuolleiden määrän kasvavan samassa tahdissa suuremmaksi. Sekä syntyneiden että kuolleiden määrän kasvun taustalla on väestömäärän kasvu.

Ennusteen mukaan alle kouluikäisten, 0–6-vuotiaiden, määrä kasvaa vajaalla 400 lapsella vuonna 2025. Kasvun ennustetaan jatkuvan myös myöhemmin ennustejaksolla (Kuvio 3). Alle kouluikäisten määrä kasvaa ennusteen mukaan noin 4 000 lapsella vuoden 2034 loppuun mennessä. Alakouluikäisten määrä vähenee tulevana vuosina siten, että vuonna 2034 7–12-vuotiaita on 1 200 lasta nykyistä vähemmän. Vuonna 2025 määrä vähenee noin 350 lapsella. Yläkouluikäisten määrä kasvaa 500 lapsella vuonna 2025. Vuonna 2034 13–15-vuotiaita asuu Helsingissä vajaat 800 lasta nykyistä enemmän. Toisen asteen koulutusikäisten, 16–18-vuotiaiden, määrä kasvaa 400 hengellä vuonna 2025. Vuonna 2034 ikäryhmään kuuluvia on ennusteen mukaan 2 100 henkeä vuotta 2024 enemmän.

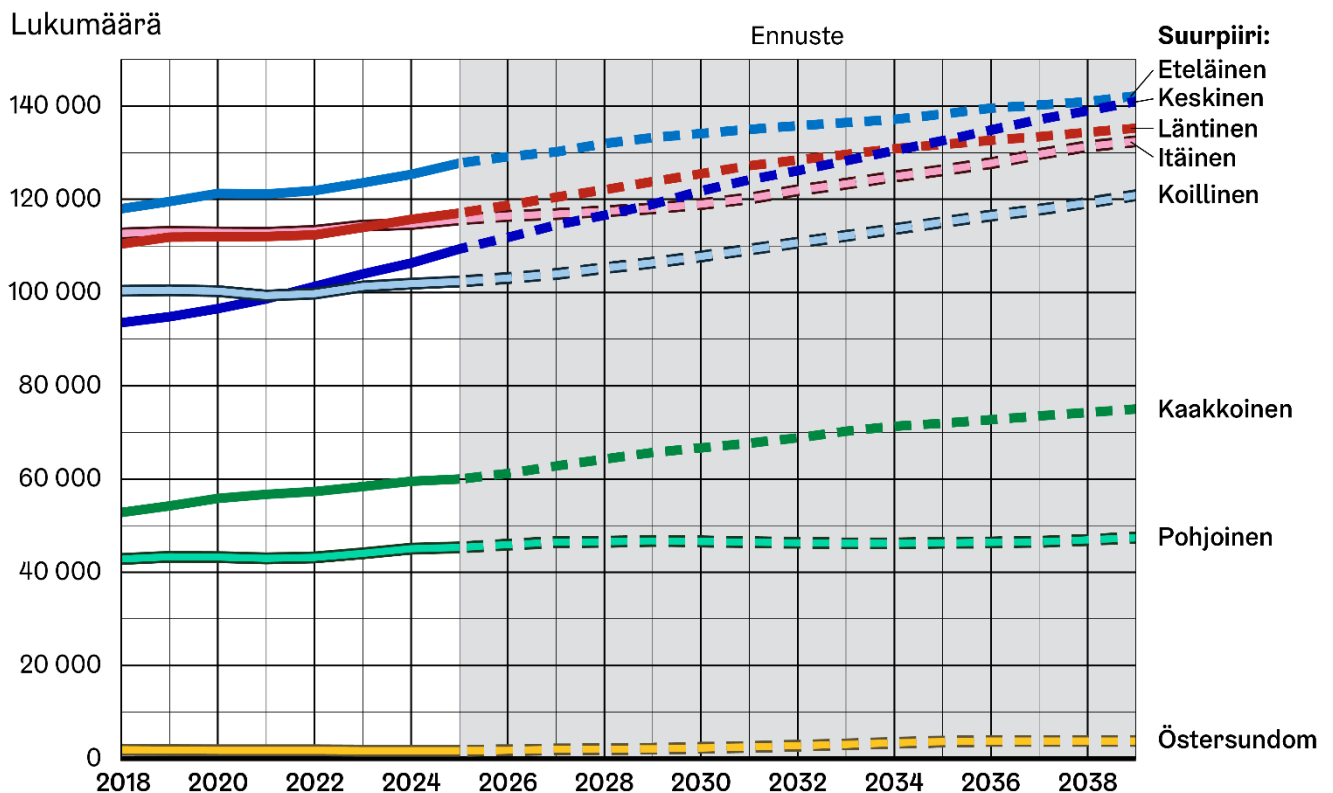
Työikäisten, 19–64-vuotiaiden, määrä kasvaa noin 6 000 hengellä vuodessa vuosina 2025–2027. Kasvun ennustetaan pysyvänä hieman alle tai päälle 6 000 hengessä aina vuoteen 2034 saakka. 65–74-vuotiaiden määrä kasvaa 400 hengellä vuonna 2025 ja 600 hengellä vuonna 2026. Sen jälkeen kasvu vaihtelee vuosittain siten, että vuonna 2034 ikäryhmässä on 7 300 henkeä nykyistä enemmän väestöä. 75 vuotta täyttäneiden määrä kasvaa koko kymmenvuotiskauden ajan. Vuosittain kasvu vaihtelee 1 000 hengestä 1 700 henkeen kasvun ollessa suurinta kauden alkuvuosina. Kymmenen vuoden päästä vanhimpaan ikäryhmään kuuluvia on jo 13 300 henkeä nykyistä enemmän.

Kuvio 3. Väestö ikäluokittain 31.12.2016–2024 ja väestöennuste Helsingissä 31.12.2025–2039. (Aineistolähde: Tilastokeskus ja Helsingin kaupunginkanslia).

Suurpiireistä eniten väestön määrä lisääntyy vuosina 2025–2027 Keskisessä suurpiirissä, 8 200 asukkaalla. Lähivuosina Keskiseen suurpiiriin kohdistuu noin kolmannes koko kaupungin kasvusta. Eteläisessä suurpiirissä kasvu on vajaat 4 900 ja Läntisessä suurpiirissä 4 800 henkeä. Muissa suurpiireissä kasvu on tulevana vuosina pienempää. Kymmenvuotiskaudella 2025–2034 kasvu selkeästi suurinta Keskisessä suurpiirissä, noin 24 000 henkeä. Muissa suurpiireissä kasvu jää pienemmäksi, ja vähiten kasvua on Pohjoisessa suurpiirissä, 1 100 henkeä.

Osa-alueittaisen ennusteen mukaan eniten väestönkasvua on tulevana vuosina luonnollisestikin suurilla asuntorakentamisen projektialueilla. Kalasataman ja Sompasaaren osa-alueella väestön määrä kasvaa yhteensä yli 3 200 hengellä vuoden 2027 loppuun mennessä. Jätkäsaarella kasvua on 2 500 henkeä ja Kruunuvuorenrannassa 1 600 henkeä. Vanhemmista alueista eniten kasvaa Patolan osa-alue, 1 000 hengellä. Osa-alueittaiseen väestönkasvuun vaikuttaa eniten asuntorakentaminen, joten ennustetun asuntotuotannon toteutuminen on myös keskeinen väestönkasvun edellytys. Joillakin osa-alueilla väestön määrä myös laskee, mutta suuria muutoksia ei ennusteen mukaan ole odotettavissa lähivuosina.

Kuvio 4. Väestön määrä 31.12.2010–2024 ja väestöennuste suurpiireittäin Helsingissä 31.12.2025–2039. (Aineistolähde: Tilastokeskus ja Helsingin kaupunginkanslia).

2.2.3.3. Helsingin ulkomaalaistaustainen väestö

Helsingissä asui vuoden 2024 lopussa 142 296 ulkomaalaistaustaista henkilöä, joten heidän osuutensa koko väestöstä oli 20,8 prosenttia. Ryhmän koko kasvoi 8 282 hengellä (6,1 prosentilla) vuonna 2024. Ulkomailla syntyneitä ulkomaalaistaustaisista oli 81,6 prosenttia.

Muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea äidinkielenään puhuvien määrä kasvoi 7 954 hengellä vuonna 2024, joten Helsingin koko väestönkasvusta noin 84 prosenttia tuli vieraskielisestä väestöstä. Vieraskielisten osuus väestöstä kasvoi 20,4 prosenttiin ja heitä asui kaupungissa 139 832 henkeä.

Yleisimmät vieraat äidinkielen olivat edellisvuoden tapaan venäjä, somali, arabia ja englantia. Helsingin saamasta vieraskielisten muuttovoitosta noin 80 prosenttia tuli ulkomailta.

Vieraskielisten määrä kasvoi vuonna 2024 kaikissa ikäluokissa. Määrällisesti suurin kasvu oli työikäisissä. Suhteellisesti eniten vieraskielisiä oli nuorimmissa ikäluokissa ja nuorissa työikäisissä, kun taas vanhimmissa ikäluokissa osuus oli selvästi matalampi. Yli 65-vuotiaissa osuus oli vajaat 6 prosenttia, kun alle kouluikäisissä ja alakouluikäisissä osuus ylitti 25 prosenttia.

Vieraskielisten määrä ja osuus vaihtelevat eri osa-alueilla huomattavasti. Vieraskielisten osuus asukkaista ylitti 40 prosenttia kuudella osa-alueella vuoden 2024 lopulla, kun taas vieraskielisten osuus oli alle 5 prosenttia viidellä alueella. Lisäksi alueella, johon kuuluvat Helsingissä kirjoilla ilman vakituista osoitetta olevat, osuus ylitti 40 prosenttia.

On oletettavaa, että vieraskielisen väestön määrä ja osuus väestöstä kasvaa myös tulevina vuosina, jos Helsinki saa myös tulevina vuosina suurta muuttovoittoa ulkomailta. Oletettavaa kuitenkin on, että ulkomaan muuttoliike ei tulevina vuosina yllä aivan vuosien 2023–2024 ennätyksellisen suurelle tasolle. Huomattavaa kuitenkin on, että kaupunki saa muuttovoittoa vieraskielisestä väestöstä myös kotimaasta.

2.2.4. Tulokehitys, toimeentulo ja hyvinvointierot Helsingissä

2.2.4.1. Tulotason kehitys ja toimeentulo

Helsingiläisten palkkakehitys on ollut hieman koko maan keskiarvoa parempi 2020-luvulla. Muista Suomen suurista kaupungeista Helsingin edellä palkkakehityksessä on vain Espoo. Tulonsaajaryhmittäin palkat ovat nousseet eniten hyvätuloisimmilla palkansaajilla. Tähän kehitykseen vaikuttaa asiantuntijatyön kysynnän lisääntyminen viime vuosina. Alimman tulokymmenyksen kuukausittaisten palkkojen kehitys on ollut muita palkansaajia heikompi.

Tulorekisterin tietojen perusteella helsinkiläisten kuukausittaisten bruttopalkkojen keskiarvo nousi vuoden 2025 tammi-kesäkuussa 3,1 prosenttia edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna (koko maassa +2,8 %). Inflaation hidastumisen myötä myös palkansaajien ostovoima kasvoi. Vuoden 2025 ensimmäisellä vuosipuoliskolla helsinkiläisten palkansaajien keskimääräinen bruttopalkka oli 4 686 euroa, keskimääräinen bruttoeläke 2614 euroa ja keskimääräinen työttömyyskorvaus 1024 euroa. Keskimääräiset palkat ja eläkkeet ovat nousseet hieman, mutta keskimääräinen työttömyyskorvaus on laskusuunnassa.

Palkkaa saaneiden määrä kasvoi Helsingissä pitkään, mutta kääntyi loivaan laskuun vuoden 2024 toisella vuosineljänneksellä ja lasku jatkui vielä vuoden 2025 ensimmäisellä vuosipuoliskolla. Eläketuloa saaneiden määrä kasvoi vuosina 2024 ja 2025. Myös työttömyysetuuksien saajien määrä on lisääntynyt työttömyyden kasvun myötä.

Toimeentulon näkökulmasta helsinkiläiset pärjäävät koko maahan verrattuna hyvin. Kuutoskaupungeista vain Espoossa käytettävissä olevat kulutusyksikkökohtaiset rahatulot ovat Helsinkiä suuremmat. Vuonna 2023 helsinkiläisten asuntokuntien keskimääräinen kulutusyksikkökohtainen rahatulo oli 36 900 euroa (koko maa 31 400 euroa) ja mediaani 30 300 euroa (koko maa 27 500 euroa). Helsingin koko maata korkeampi tulotaso näkyy myös suurempina tuloeroina niin väestöryhmien kuin asuinalueiden välillä. Esimerkiksi suurituloisimman peruspiirin keskimääräiset vuositulot (62 300 euroa) olivat 2,5 kertaa suuremmat kuin pienituloisimman tulot (25 200 euroa). Pienituloisuus on keskimääräistä yleisempää nuorilla aikuisilla, iäkkäillä naisilla, yksinasuvilla, ulkomaalaistaustaisilla ja yksinhuoltajilla. Helsinkiläisistä asutokunnista 15,3 prosenttia oli vuonna 2023 pienituloisia. Asutokuntien pienituloisuusaste on Helsingissä koko maata pienempi, mutta korkeampi kuin muissa pääkaupunkiseudun kaupungeissa. Joka kymmenes helsinkiläinen (koko maa 6,76) kuului vuonna 2024 kotitalouteen, joka sai vuoden aikana toimeentulotukea. Lapsiperheiden joukossa osuus oli vielä suurempi, 13,2 prosenttia (koko maa 8,4 %).

2.2.4.2. Hyvinvointi ja hyvinvointierot

Suurin osa helsinkiläisistä näyttää erilaisten hyvinvointi- ja terveysmittareiden valossa pärjäävän hyvin ja voivan erinomaisesti, mutta alueelliset ja väestöryhmittäiset erot ovat suuret. Vaikka sairastavuus on Helsingissä koko maata selvästi vähäisempää, ovat erot Helsingin asuinalueiden välillä suuret. Väestöryhmien hyvinvointierot näkyvät myös elinajanodotteessa. Perusasteen koulutuksen saaneiden 30-vuotiaiden miesten elinajanodote on kahdeksan vuotta ja naisten yli viisi vuotta lyhempi kuin korkea-asteen koulutuksen suorittaneiden. Hyvä- ja huono-osaisuuden kasaantuminen näkyy selkeästi myös elintapojen eroissa.

Helsingissä erityistä huolta aiheuttavat nuorten mielen hyvinvoinnin haasteet. Helsinkiläisnuorten mielen hyvinvointi on heikentynyt, mikä heijastuu muuhun hyvinvointiin, kuten yksinäisyyteen ja koulu-uupumukseen. Korona-aikana yläkoululaisista runsas viidennes koki kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta, eikä tilanne ole kohentunut vuonna 2025. Yksinäisyyden yleistymisen yläkoululaisilla on kuitenkin taittunut vuodesta 2023 ja oli vuonna 2025 noin samalla tasolla kuin vuonna 2019.

Koettu mielen hyvinvointi on heikentynyt erityisesti tytöillä. Mielen hyvinvoinnin haasteiden yleistymisen näkyy myös masennuslääkkeistä korvausta saaneiden nuorten – etenkin naisten – osuuden nousussa. Nuorten kokemus perheen taloudellisesta tilanteesta on keskeisesti yhteydessä elämään tyytyväisyyteen ja koettuun terveyteen. Mitä heikommaksi nuoret arvioivat perheen taloudellisen tilanteen, sitä todennäköisemmin he ovat tyytymättömiä elämäänsä ja kokevat terveytensä korkeintaan keskinkertaiseksi. Myös lasten ja nuorten ohjattuun liikuntaharrastukseen osallistumisessa ja fyysisessä toimintakyvyssä on väestöryhmittäisiä ja alueellisia eroja.

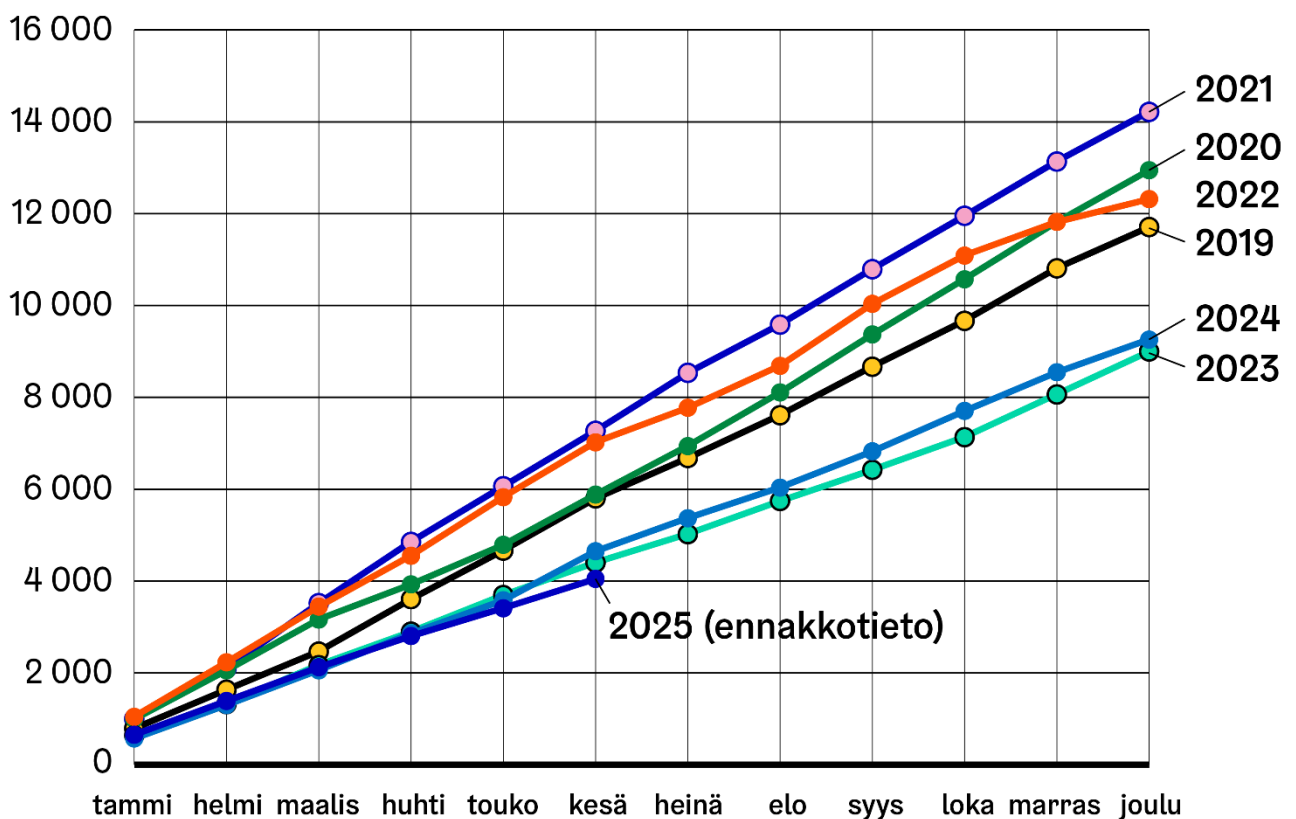
Hyvinvoinnin näkökulmasta keskeisesti huomioitava ryhmä ovat myös ikääntyneet helsinkiläiset. Vaikka ikääntyneiden terveys ja toimintakyky ovat kehittyneet parempaan suuntaan jo pitkään, alueelliset erot helsinkiläisten ikääntyneiden kansansairauksien ja niiden riskitekijöiden kasautumisessa ovat suuret. Ikääntyneiden yksinäisyys on kuitenkin hienoisesti vähentynyt. Vuonna 2023 yli 75-vuotiaista helsinkiläisistä 14 prosenttia koki yksinäisyyttä, kun osuus oli 17 prosenttia vuonna 2020. Yli 75-vuotiaiden yksinäisyys heijastuu kielteisesti muuhun koettuun hyvinvointiin, kuten koettuun terveyteen, järjestöjen toimintaan aktiivisesti osallistumiseen, vapaa-ajan liikuntaan ja psyykkiseen kuormittuneisuuteen.

2.2.5. Asuntomarkkinat ja asuntotuotanto Helsingissä

2.2.5.1. Asuntokauppa ja asuntojen hintakehitys

Helsingin asuntokauppa jatkui hiljaisena vuonna 2024. Vuonna 2024 tehtiin noin 300 asuntokauppaa enemmän kuin vuonna 2023, jolloin asuntokauppojen määrä puolestaan jäi alle puoleen koronavuosien 2020–2021 huipputasosta. Asuntokauppa on jatkunut hiljaisena myös vuonna 2025 Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan. Toistaiseksi vuoden 2025 asuntokauppojen kumulatiivinen määrä vastaa edeltäneen kahden vuoden asuntokauppojen kumulatiivista määrää. Käännettä vilkkaampaan asuntokauppaan ei ole odotuksista huolimatta toistaiseksi nähty, vaikka sitä odotettiin jo syksyn 2024 aikana korkotason alenemisen myötä.

Asuntokauppojen lukumäärä

Kuvio 5. Vanhojen osakeasuntojen kauppojen kumulatiivinen määrä Helsingissä kuukausittain vuosina 2019–2025.

*Ennakkotiedot. Aineistolähde: Tilastokeskus.

Hiljainen Helsingin asuntokauppa heijastui edelleen asuntojen hintoihin. Asuntojen hinnat laskivat Helsingissä viidellä prosentilla vuonna 2024. Hintojen lasku hidastui kuitenkin vuodesta 2023, jolloin asuntojen hinnat laskivat kahdeksalla prosentilla. Koko maassa asuntojen hintojen lasku oli hieman Helsinkiä maltillisempaa, sen ollessa neljä prosenttia. Suomen kuudessa suurimmassa kaupungissa kussakin asuntojen hinnat laskivat, Helsinkiäkin enemmän hinnat laskivat Vantaalla (kuudella prosentilla). Asuntojen hintojen lasku oli vuonna 2024 voimakkainta Helsingin kalleusalueella ja kalleusalueella 4, joilla molemmilla lasku oli kuusi prosenttia. Kalleusalueella 1 (-3 %) ja kalleusalueella 2 (-4 %) asuntojen hinnat laskivat vuonna 2024 maltillisemmin. Vuoden 2025 toisella neljänneksellä asuntojen hinnat laskivat Helsingissä yhdellä prosentilla.

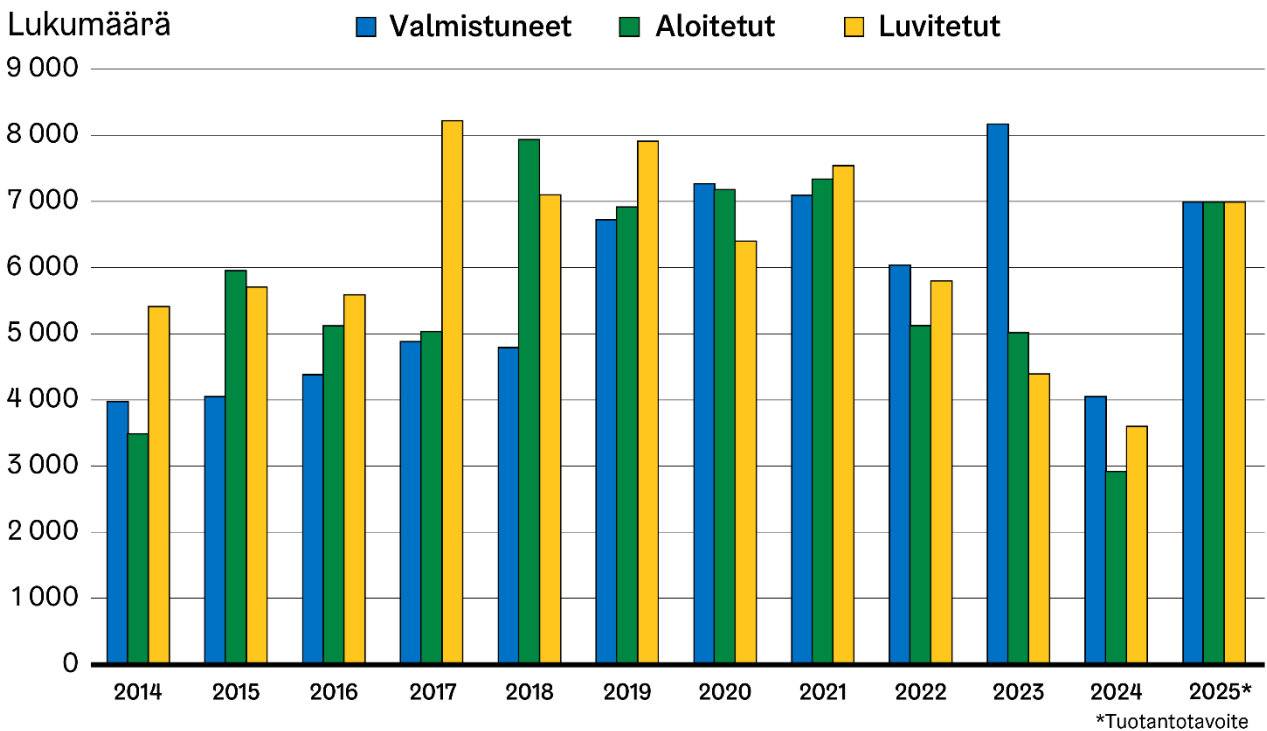
Asuntojen vuokrat ovat nousseet vuodentakaisesta. Kaikkien asuntojen vuokrat nousivat vuoden 2025 toisella neljänneksellä 1,6 prosenttia. Vaparaohitteisten vuokra-asuntojen vuokrat laskivat aivan aavistuksen verran, kun taas ARA-vuokra-asuntojen vuokrat nousivat viidellä prosentilla vuoden 2025 toisella neljänneksellä vuoden 2024 vastaavasta ajanjaksosta.

Vaparaohitteisia vuokra-asuntoja on edelleen vuonna 2025 ollut tarjolla huomattavasti, jonka myötä uusien vuokrasopimusten vuokrat ovat hivenen laskeneet.

2.2.5.2. Asuntorakentaminen

Asuntomarkkinoiden ja rakentamisen toimintaympäristö säilyi edelleen haastavana vuonna 2024. Helsinkiin valmistui vuoden aikana kaikkiaan 4 061 asuntoa eikä Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman (AM-ohjelma) mukaista 7 000 valmistuneen asunnon vuotuista tavoitetta saavutettu. Vaikka valmistuneita asuntoja oli määrällisesti huomattavasti vähemmän kuin edeltävinä huippuvuosina, vastasi vuoden aikana valmistuneiden asuntojen määrä kuitenkin likimain 2000-luvun keskimääräistä vuosituotannon tasoa, joka on noin 4 500 valmistunutta asuntoa vuodessa. Asuntotuotannon aloituksia oli 2 931 asunnon verran ja luvitettuja asuntoja 3 609 (kuvio 6).

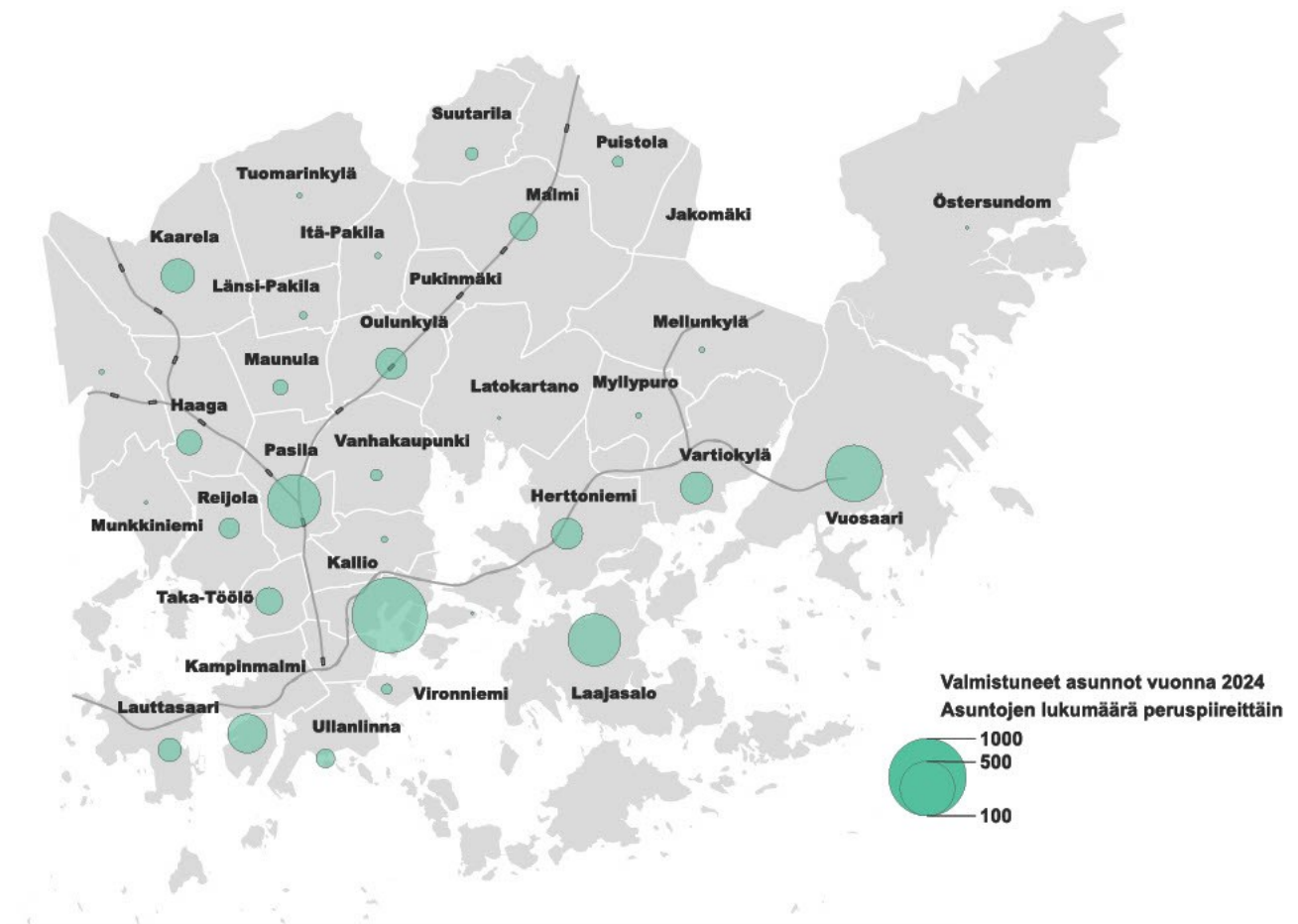
Helsingissä rakenteilla olevien asuntojen määrä on pysytellyt vuodesta 2018 lähtien likimain 10 000 asunnon tuntumassa usean vuoden ajan. Määrä on laskenut tästä huippuvuosien tasosta vuoden 2024 lopun noin 5 700 rakenteilla olevaan asuntoon. Asuntotuotannon alhaisempi taso merkitsee, että asuntojen valmistuminen on kasvussa aikaisintaan tulevana lähivuosina. Vuonna 2024 laaditun Helsingin asuntotuotantoennusteen perusteella rakentamisen taso pysyttelisi alhaisemmalla tasolla vielä vuonna 2025 ja asuntotuotannon määrätavoite olisi mahdollista saavuttaa lähempänä 2030-luvun taitetta.

Kuvio 6. Toteutunut asuntotuotanto vuosina 2014–2024 ja asuntotuotantotavoite vuodelle 2025. Aineistolähde: kuntarekisteri.

Vuoden 2025 toisella neljänneksellä Helsinkiin valmistui 1 254 asuntoa. Koko vuoden aikana kesäkuun loppuun mennessä valmistuneita asuntoja oli 2 237, mikä on selvästi enemmän vuodentakaiseen tilanteeseen verrattuna. Asuntotuotannon aloitukset pysyttelivät viime vuoden tasolla ja luvitettujen asuntojen määrä jäi edelleen hieman vähäisemmäksi viime vuoteen verrattuna. Toisen neljänneksen lopulla aloituksia oli 1 719 ja luvitettuja asuntoja 1 706.

Asuntorakentamista kohdennetaan monipuolisesti ympäri kaupunkia niin aluerakentamisen suuremmille projektialueille kuin kaupunki uudistusalueille, ja pienempinä täydennysrakentamisen kohteina eri puolille kaupunkia. Asuntoja valmistui vuoden 2024 aikana runsaimmin Kalasatamaan ja Pohjois-Pasilaan alueittain tarkasteltuna. Asuntotuotantoa keskittyi paljon myös Aurinkolahteen, Yliskylään ja Kruunuvuorenrantaan sekä Jätkäsaareen ja Sompasaareen (kuvio 7). Asuntotuotannon aloituksia sijoittui edellä mainittujen alueiden lisäksi erityisesti Konalaan ja Patolaan sekä kaupunki uudistusalueista Mellunmäkeen ja Kannelmäkeen.

Kuvio 7. Valmistuneet asunnot peruspiireittäin vuonna 2024. Aineistolähde: kuntarekisteri. Taustakartta: kaupunkimittauspalvelut, Helsinki; HSY 2025.

2.3. Helsinki josta voimme olla ylpeitä – Helsingin kaupunkistrategia 2025–2029

Helsinki tarjoaa edellytykset parhaalle mahdolliselle kaupunkilaiselämälle. Meillä on laadukkaat palvelut, elävä kaupunkikulttuuri, ihmisen kokoinen mittakaava ja kaupungin rytmi, jossa arki sujuu. Työpaikat, korkeakoulut, tapahtumat, elämykset, kaupunkiluonto, merellisyys ja urbaani syke kietoutuvat toisiinsa ainutlaatuisella tavalla.

Helsinki on kansainvälinen, rohkea ja vastaanottava. Kaupunki, jossa jokaisen on hyvä kasvaa ja toteuttaa itseään. Kaupunki, jossa jokainen löytää yhteisön - kuuluu joukkoon. Kaupunki, jossa voi elää oman näköistään, merkityksellistä elämää.

Helsinki on nykyisiä ja tulevia kaupunkilaisia varten. Tavoitteenamme on rakentaa kaupunkia, joka ei vain kasva, vaan kehittyy kestävästi ja vastuullisesti. Helsingissä jokaisen tulee voida taustastaan ja lähtökohdistaan riippumatta rakentaa hyvää elämää ja tavoitella unelmiaan.

Ammennamme vahvuksistamme ja katsomme rohkeasti uuteen. Kaupunkimme tarvitsee lisää elämää, elinvoimaa ja kasvua. Helsingin menestys ratkaisee Suomen menestyksen.

Kaiken uuden ja innostavan keskellä elämme maailmassa, joka on täynnä monimutkaisia ongelmia. Asioita, jotka eivät kunnioita rajoja tai tottele käskyjä. Sotia, lämpenevää ilmastoa, luontokatoa. Segregaatiota ja osattomuutta. Näiden asioiden seuraukset näkyvät kaupungeissa, mutta kaupungeilla on myös mahdollisuus vaikuttaa ja varautua niihin.

Meidän on ehkäistävä asuinalueidemme eriytymistä ja varmistettava, että jokainen helsinkiläinen pysyy mukana. Tehtävä yhä enemmän ilmastomuutoksen torjumiseksi ja luontokadon hillitsemiseksi. Kannettava vastuu taloutemme kestävydestä. Huolehdittava turvallisuudesta ja varautumisesta.

Tämä strategia on eletävä todeksi yhdessä. Onnistuminen vaatii mukaan kaupunkilaiset ja kaupunkilaisten yhteisöt. Mahdollisuus ryhtyä toimeen ei katso julkisen ja yksityisen rajaa.

Kaupunki ei voi myöskään onnistua ilman sitoutunutta ja motivoitunutta henkilöstöä. Helsingin on oltava julkisen sektorin vetovoimaisin työnantaja.

Ennen kaikkea asenne ratkaisee: olemme olemassa helsinkiläisiä varten. Välitämme siitä, että Helsingillä ja helsinkiläisillä menee hyvin.

Kunnianhimoisten tavoitteiden saavuttaminen vaatii selkeän suunnan ja yhteistyötä. Tämä kaupunkistrategia on kutsu tulla mukaan rakentamaan Helsinkiä, josta voimme olla ylpeitä.

Daniel Sazonov

Helsingin pormestari

Strategian painopisteet

Viihtyisät ja yhteisölliset naapurustot

Haluamme, että jokainen helsinkiläinen voi tuntea ylpeyttä omasta asuinalueestaan. Hyvässä naapurustossa yhdistyvät toimiva arki, saavutettavat palvelut ja viihtyisä elinympäristö. Jokaisen naapuruston tulee olla vetovoimainen, vihreä ja vireä. Toimivat naapurustot houkuttelevat aktiiviseen elämäntapaan ja yhteisöllisyyden vahvistumiseen. Ihmiselämä ei asetu hallinnonalan siiloihin tai noudata yksityisen ja julkisen rajaa. Varmistamme, että jokaisessa naapurustossa on viihtyisää ja sieltä löytyvät niin kaupungin kuin yritysten tärkeät lähipalvelut.

Helsinki varmistaa, että peruspalvelut, kuten lähellä sijaitseva laadukas päiväkotiki, hyvä peruskoulu, nuorisopalvelut, omalääkäri, neuvola sekä houkuttelevat kulttuurin, liikunnan ja muut vapaa-ajan mahdollisuudet löytyvät saavutettavan matkan päästä. Uusien kaupunginosien rakentamisessa kiinnitämme erityistä huomiota siihen, että kaupungin palvelut rakentuvat samassa tahdissa kaupunginosan kanssa.

Mahdollistamme ruohonjuuritasoisen kaupunkikulttuuria ja kaupunkilaisten omaehtoista kaupunkitilan käyttöä. Varmistamme kulttuuritarjonnan alueellisen kattavuuden ja monimuotoisuuden. Kulttuuri rakentaa asuinalueiden identiteettiä, luonnetta ja yhteisöllisyyttä. Vahvistamme alueiden omaleimaisuutta lisäämällä taidetta julkisissa tiloissa. Jatkamme taiteen prosenttiperiaatetta uusilla alueilla ja kaupunkiuudistusalueilla. Kaksinkertaistamme julkisen taiteen määrärahan, joka kohdentuu niille alueille, joilla prosenttiperiaate ei ole käytössä. Tämä mahdollistaa muun muassa muraalien lisäämisen kaupunkikuvaan. Mahdollistamme taiteen ja kulttuurin tekijöille sekä laajemmin kolmannelle sektorille eri alueiden elinvoimaa lisäävän tilojen väliaikaiskäytön. Tämä luo potentiaalia myös uusiin pidempiaikaisiin avauksiin. Selvitämme rahastomallin sopivuutta myös kulttuurikentälle helpottamaan alan toimijoiden mahdollisuuksia saada käyttöönsä sopivat tilat.

Välitämme Helsingin jokaisessa naapurustossa yleisten alueiden kunnosta. Alueiden kunnolla on suora vaikutus siihen, kuinka hyvänä, turvallisena ja viihtyisenä asuinalue koetaan. Tehostamme ja nostamme laatutasoa katujen, puistojen, aukoiden ja muiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidossa. Sitoutamme kaupunkilaisia, taloyhtiöitä, kiinteistönomistajia, tapahtumajärjestäjiä sekä yrityksiä puhtaanapidon ja siisteyden parantamiseen.

Jokaisella helsinkiläisellä, kaupunginosasta riippumatta, tulee olla sujuva pääsy lähiluonnon äärelle. Huolehdimme, että kaupungin viheralueet ovat kunnossa. Lisäämme vehreyttä ja viherpintaa kaupunkirakenteessa, kuten katujen varsilla, aukioilla ja muissa julkisissa ulkotiloissa. Varmistamme, että uusillakin alueilla on puistoja ja puistikoita.

Ulotamme jatkossakin kaupungin ulkoliikuntapaikkaverkoston kattamaan tasaisesti kaupungin eri osat. Huolehdimme lenkkipolkujen, kuntoportaiden, pelikenttien, koirapuistojen ja ulkokuntosalien kunnossapidosta. Varmistamme, että ulkoliikuntatarjonta palvelee monipuolisesti erilaisia helsinkiläisiä.

Kaupunginosat ja naapurustot ovat tärkeitä omaleimaisia paikallisia yhteisöjä. Tuemme paikallisia lähiyhteisöjä ja varmistamme, että paikallisen yhteisön ääni tulee kuulluksi oman alueen kehityksessä. Helsinki on asukkaidensa kaupunki. Käytämme monipuolisia keinoja kuullaksemme asukkaiden kokemuksia, toiveita ja näkökulmia. Pyrimme kehittämään osallisuutta niin, että tavoitamme eri ikäisiä ja taustaisia helsinkiläisiä. Jatkamme ja kehitämme osallistuvaa budjetointia, laajennamme asukaspaneelien hyödyntämistä ja jatkamme yhteisötoimintaa.

Helsingin vahvuus on sen laaja ja osaava järjestöjen, yhdistysten, urheiluseurojen ja vapaaehtoisten kenttä. Helsingin kaupunki on aktiivinen yhteistyökumppani järjestöille ja yhdistyksille. Lisäämme järjestöjen ja yhdistysten toimintamahdollisuuksia avaamalla kaupungin tiloja kolmannen sektorin toimijoiden käyttöön.

Suunnittelemme yhdessä lähiyhteisöjen kanssa konkreettisia tapoja, joilla yhteisöt voivat vahvistaa ihmisten omaa toimijuutta, halua rakentaa vastavuoroisia yhteyksiä sekä toimia oman lähiyhteisönsä hyväksi. Edistämme toiminnallamme erilaisten ja eri taustaisten yhteisöjen kiinnittymistä osaksi Helsinkiä ja helsinkiläisyyttä.

Helsinki on lasten kaupunki. Jatkamme Unicefin Lapsiystävällinen kunta -mallia. Helsinki toimeenpanee osaltaan kansallista lapsistrategiaa. Helsinki varmistaa lapsivaikutusten arvioinnin toimeenpanon koko kaupungissa. Edistämme iloista ja turvallista kaupunkia lapsille.

Toteutamme uusia vetovoimaisia teemaleikkipuistoja. Yksi pääkohteista sijoittuu kaupunkiuudistusalueille. Leikkipuistojen kesäruokailut ja kahluualtaat, samoin kuin perhe- ja liikuntahulinoiden kaltainen toiminta luovat mahdollisuuksia lapsille ja perheille liikkumiseen ja iloon.

Tunnistamme taiteen ja kulttuurin merkityksen lasten ja nuorten hyvinvoinnille, kasvulle ja sivistykselle. Varmistamme lasten ja nuorten tasa-arvoisen pääsyn taiteen ja kulttuurin äärelle. Helsingissä lapsille tarjottava kulttuuritoiminta syntyy tiiviissä yhteistyössä Helsingin monipuolisen kulttuurikentän kanssa. Vakiinnutamme strategiakaudella kulttuurin kummilapset -toiminnan, jonka kautta jokainen lapsi pääsee osalliseksi lapsille suunnatuista kulttuuritapahtumista. Varmistamme liikenneturvallisuuden koulujen ja harrastuspaikkojen lähellä.

Helsingissä jokainen voi hyvin

Helsingissä jokaisen tulee voida taustastaan ja lähtökohdistaan riippumatta rakentaa hyvää elämää ja tavoitella unelmiaan. Jokaisen helsinkiläisen on voitava tuntea kuuluvansa Helsinkiin. Toimimme määrätietoisesti sen eteen, että jokainen helsinkiläinen voi elää hyvää elämää kaupungissaan.

Helsingin on tulevaisuudessakin oltava Euroopan vähiten eriytyneitä pääkaupunkeja. Kaupunki toimii sitoutuneesti eri alueiden eriytymistä ja asukkaiden eriarvoistumista vastaan. Kiinnitämme huomiota erityisesti lasten ja nuorten todellisuuksien eriytymiseen. Toteutamme määrätietoisesti sekä jokaisen kaupungin alueen viihtyisyyttä lisääviä että jokaisen helsinkiläisen elämänpolkua tukevia panostuksia. Toimialat työskentelevät yhdessä, toimialarajat ylittävästi alueiden eriytymisen estämiseksi, segregaatiorjaukseksi ja eriarvoisuuden vähentämiseksi ottaen työhön mukaan myös kolmannen sektorin toimijat.

Helsingin monipuoliset kasvatus- ja koulutuspalvelut, sosiaali- ja terveysterveystyö sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut luovat edellytyksiä hyvälle elämälle. Huomioimme Helsingin eri osien erilaisuuden ja hyödynämme tarveperusteisuutta niin, että palvelut eri alueilla vastaavat asukkaiden todellista tarvetta.

Vahvistamme lasten ja nuorten hyvinvointia kokonaisvaltaisesti. Ennaltaehkäisyllä, monialaisella yhteistyöllä ja varhaisella puuttumisella pystymme välttämään monen ongelman syntymisen tai pahenemisen. Koulunuorisotyöllä ja kouluvalmentajilla voidaan lisätä turvallisia aikuisia koulussa. Tiivistämme kodin ja koulun yhteistyötä.

Varmistamme, että koulupolun aikana jokainen lapsi ja nuori omaksuu vahvat perustiedot ja -taidot ja saa tarvitsemansa tuen. Nostamme varhaiskasvatukseen osallistumisastetta kiinnittäen erityishuomiota muuta kuin suomea tai ruotsia kotonaan puhuviin lapsiin. Tavoitteenamme on, että aivan jokainen lapsi osallistuu varhaiskasvatukseen viimeistään sinä vuonna, kun lapsi täyttää viisi vuotta. Tällä myös valmistaudumme kaksivuotisen esiopetuksen käyttöönottoon.

Helsingissä jokaisella lapsella on yhdenvertainen oikeus oppia. Kasvatamme perusopetuksessa tarveperusteista rahoitusta. Tarveperusteisen rahoituksen kohdentamisessa nojaudumme tuoreeltaan käyttöön otettuun tutkimusperusteiseen rahanjako- ja laskentamalliin. Vahvistamme vieraskielisten lasten opintopolkua ja jatkamme määrätietoista työtä sen eteen, että vain ne lapset ja nuoret, jotka todella tarvitsevat S2- tai R2-opetusta, ohjautuvat siihen. Varmistamme, ettei yhdelläkään suomalaisen varhaiskasvatus- ja koulupolun käyneellä lapsella olisi peruskoulun päättyessä enää tarvetta S2- tai R2-opetukseen.

Yksikään lapsi tai nuori ei saa jäädä ilman apua silloin, kun sille on tarve. Jatkamme Helsingin oman terapiatakuun toteuttamista varmistamalla matalan kynnyksen mielenterveyspalveluiden saatavuuden. Kiinnitämme erityistä huomiota koko lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden palveluketjun toimivuuteen.

Lasten ja nuorten harrastusmahdollisuudet takaavat osaltaan turvallisten yhteisöjen olemassaolon, ja on erityisen tärkeää, että kaupunki löytää ne lapset ja nuoret, jotka muutoin jäisivät harrastamisen ulkopuolelle.

Erityistä huomiota vaativat ne nuoret, jotka ovat tai joilla on riski päätyä työn tai koulutuksen ulkopuolelle. Toimimme läpileikkaavasti nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi kohdentamalla laaja-alaisesti ennaltaehkäiseviä palveluita. Jatkamme harrastamisen Suomen mallin käyttöä Helsingissä. Kohdennamme strategiakauden kestoisen määräaikaisen lisärahoituksen niiden lasten ja nuorten harrastamiseen, jotka muutoin jäisivät harrastamisen ulkopuolelle.

Vahvistamme perheiden luottamusta toimivaan perusterveydenhuoltoon ja varmistamme, että sairastuneet lapset pääsevät nopeasti hoitoon. Tuemme vanhemmuutta matalalla kynnyksellä toimialat ylittävästi. Varmistamme, että oppilas- ja opiskelijahuollolla on riittävät resurssit, erityisesti psyykkisesti oireilevien sekä neuropsykiatrisesti oireilevien oppilaiden tukemiseen. Nuorisotyöllä ja aktiivisella läsnäololla nuorten arjessa tunnistamme tilanteet, jotka vaativat puuttumista. Varmistamme nuorisopalveluiden kattavan läsnäolon kaupungin eri alueilla. Varmistamme, että lastensuojelu, psykiatrinen hoito ja koulu toimivat yhdessä lasten ja nuorten parhaaksi. Jatkamme Toivo-toimintamallia ja tulemme ottamaan käyttöön lastensuojelun hybridiyksiköt vaativimpia tilanteita varten.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisellä on keskeinen merkitys helsinkiläisten kokonaishyvinvoinnin varmistamisessa. Keskitymme Helsingin hyvinvointisuunnitelmassa erityisesti hyvinvointierojen kaventamiseen sekä arkiliikkumisen ja liikunnallisen elämäntavan edistämiseen.

Varmistamme, että Helsingin sosiaali- ja terveydenhuollon järjestökentällä on mahdollisuudet jatkaa ennaltaehkäisevää työtä kaupunkilaisten hyvinvoinnin puolesta. Jatkamme helsinkiläisten ennaltaehkäisevää tukea eri toimialojen ja kolmannen sektorin yhteisellä palvelupolkujen kehittämistyöllä.

Edistämme ikääntyneen väestön terveyttä ja hyvinvointia. Palveluidemme tulee tavoittaa erityisesti syrjäytymisvaarassa olevat ikääntyneet helsinkiläiset. Huomioimme ikääntyneen väestön määrän kasvun kaupungin eri palveluita suunnitellessa. Turvaamme mahdollisuuden asioida muuten kuin digitaalisesti niille, jotka sitä tarvitsevat. Varmistamme sujuvan pääsyn ympärivuorokautiseen hoitoon, kun tarve vaatii. Kehitämme monipuolisia asumisvaihtoehtoja iäkkäille ihmisille, esimerkiksi perhehoitoa ja yhteisöllistä asumista.

Vähennämme ikääntyneiden yksinäisyyttä mahdollistamalla kohtaamisia ja osallistumista. Tarjoamme 68 vuotta täyttäneille senioreille arkisin kello 11–15 maksuttoman pääsyn kaupungin uimahalleihin. Varmistamme, että seniorikeskuksissa tarjotaan monipuolisesti terveellisiä elintapoja, aktiivista elämää sekä yhteisöllisyyttä tukevaa toimintaa. Tuemme omaishoitajien jaksamista. Varmistamme, että omaishoitajilla on joustava mahdollisuus pitää vapaapäivät monipuolistamalla tarjottavien palveluiden valikoimaa.

Varmistamme perus- ja ihmisoikeuksien toteutumisen uuden vammaispalvelulain soveltamisessa. Turvaamme vammaisten ihmisten subjektiivisten oikeuksien toteutumisen ja yksilöllisiin tarpeisiin vastaavan palvelutarjonnan.

Kaupungin jalkautuvilla palveluilla huolehdimme siitä, että löydämme tehokkaasti ne avun tarvitsijat, jotka eivät itse osaa hakeutua tuen piiriin. Tällä on myös polarisaatiota ja rikoksia ehkäisevä merkitys. Madallamme palveluiden piiriin hakeutumisen kynnystä ja ehkäisemme asukkaiden velkaantumista helpottamalla asiakasmaksujen huojentamis- ja perintäkäytänteitä.

Puutomme kasvavaan päihdeongelmaan vahvistamalla päihdepalveluita. Huumekuolemien ehkäisemiseksi ja laadukkaan päihdetyön kehittämiseksi luomme Helsingille oman päihdepalvelustrategian ja toimenpideohjelman huumekuolemien ehkäisemiseksi. Kiinnitämme erityishuomiota siihen, että saamme nuorten huumekuolemat käännettyä laskuun. Varmistamme mielenterveyspalveluihin pääsyn myös päihteidenkäyttäjille. Toteutamme C-hepatiitin eliminoimisohjelman Helsingissä. Huolehdimme vahvempaa psykiatriasta ja monialaista hoitoa tarvitsevien hoitomahdollisuuksista ja inhimillisen elämän edellytyksistä. Turvaamme psykiatrisen erikoissairaanhoidon saatavuuden avo- ja osastohoidossa.

Sitoudumme määrätietoiseen työhön asunnottomuuden poistamiseksi vuoteen 2030 mennessä. Laadimme valtuustokaudelle asunnottomuusohjelman, jolla jatkamme asunnottomuustyötä ilman katkoksia. Tuetun asumisen riittävyteen panostetaan. Turvaamme asumisneuvonnan saatavuuden.

Sujuva arki ja toimivat palvelut

Helsingiläisten hyvä kaupunkilaiselämä nojaa sujuvaan arkeen ja toimiviin palveluihin. Helsingiläisten elämäntilanteet vaihtelevat. Eri elämänvaiheissa eri asioiden ja palveluiden merkitys korostuu. Kaikilla kaupungin toimialoilla on helsingiläisten arjen sujuvuuden ja hyvän elämän edellytysten kannalta tärkeä tehtävä.

Helsinki tarjoaa laadukkaat palvelut kaupunkilaisille. Kiinnitämme huomiota erityisesti peruskoulun vahvistamiseen ja sujuvan hoitoonpääsyn varmistamiseen.

Varmistamme, että Helsingissä jokainen koulu on hyvä ja laadukas lähikoulu. Tarjoamme jokaiselle oppilaalle korkeatasoista ja monipuolista opetusta sekä hänen tarvitsemansa tuen. Varmistamme, että koulutilat palvelevat oppimista ja että kaikissa kouluissa on mahdollisuus tarjota painettuja oppimateriaaleja. Viemme oppimisen tuen uudistuksen läpi onnistuneesti. Helsingissä on kaupungin omien koulujen lisäksi myös yksityisiä kouluja sekä valtion kouluja. Huolehdimme näiden koulujen toimintaedellytyksistä ja tilahankkeiden etenemisestä. Osa näistä kouluista toimii osana kaupungin palveluverkkoa.

Jokaisella helsinkiläisestä koulusta valmistuvalla nuorella tulee olla sellainen luku-, kirjoitus- ja laskutaito sekä yleissivistys, joilla pärjää jatko-opinnoissa ja työelämässä. Pienennämme alkuopetuksen laskennallista ryhmäkokoja kahdestakymmenestä kahdeksaentoista oppilaaseen. Lisäämme perusopetukseen yhteensä kaksi vuosiviikkotuntia opetuskieleen sekä kirjallisuuden lukemista koulupäiviin. Kytämme neuvolat ja kirjastot tavoitteeseemme tehdä Helsingistä lukutaidon pääkaupunki. Luomme näköaloja tulevaan ja sytytämme liekin onnistua ja pärjätä. Huolehdimme lähikirjastojen verkon laajuudesta. Laajennamme painotetun opetuksen tarjontaa erityisesti niissä osissa kaupunkia, joissa sitä on vähemmän ja varmistamme, että tietoisuus painotetun opetuksen mahdollisuuksista saavuttaa jokaisen perheen. Laadimme kieltenopetuksen tulevaisuutta Helsingissä määrittävän kielistrategian.

Varmistamme, että ammatillisessa koulutuksessa riittävä lähiopetus ja opiskelun tuki sekä riittävät yleissivistävät opinnot toteutuvat oppivelvollisten opiskelijoiden osalta. Ennakoimme lukiopaikkojen tarpeen kasvua ja huolehdimme lukiopaikkojen riittävydestä.

Turvaamme lähipäiväkotiperiaatteen toteutumisen ympärivuotisesti. Arvioimme tapoja toteuttaa riittävä lähipäiväkotiperiaate myös ruotsinkielisille lapsille. Rakennamme uudet päiväkodit lasten ehdoilla: pienet tarvitsevat turvallisen tuntuiset tilat sekä riittävän kokoiset ja monipuoliset pihat viheralueineen. Helsinkiin tarvitaan monen kokoisia päiväkotia, eikä kaikkien uusien hankkeiden tarvitse olla suuria päiväkotia.

Tiivistämme kasvatuksen ja koulutuksen ja kaupunkiympäristön toimialojen yhteistyötä tilahankkeiden suunnittelussa ja lisäämme oppilaiden, opiskelijoiden ja henkilöstön osallisuutta rakennusten ja pihojen suunnittelussa.

Parannamme perusterveydenhuollon hoitoonpääsyä ja hoidon jatkuvuutta. Asetamme lääkärille ja hoitajalle pääsyn määräajaksi 14 vuorokautta. Puramme hoitojonoja erityisesti alueilla, joissa ne ovat pitkät ja varmistamme, että hoitoon pääsee aina tarvittaessa. Otamme käyttöön omalääkärimallin, jossa jokaisella paljon palveluita tarvitsevalle, pitkäaikaissairaalla ja muilla halukkailla on nimetty omalääkäri. Toteutamme ammatinharjoittajamallikokeilun, jossa nimettynä omalääkärinä voi toimia myös

ammattinharjoittaja. Otamme käyttöön asiakasystävällisiä ja elämää helpottavia digitaalisia terveydenhuollon ja hoivan palveluita. Toteutamme Malmin terveys- ja hyvinvointikeskuksen. Nojaudumme muussa perusterveydenhuollon palveluverkon kehittämisessä olemassa olevaan palveluverkkoon.

Tiivistämme perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteistyötä ja hoitoketjuja. Edistämme hoidon painopisteen siirtymistä kohti perusterveydenhuoltoa. Samalla rahoituksen tulee jakautua tarkoituksenmukaisesti niin, että myös HUSin toimintaedellytykset huipputasoiseen erikoissairaanhoidon, tutkimukseen ja koulutukseen säilyvät. Kehitämme ruotsinkielisiä sosiaali- ja terveyspalveluja ja tavoittelemme laadukkaita ja saumattomia palveluja myös ruotsiksi.

Toimivan arjen ytimessä on sujuva liikkuminen. Pidämme huolen siitä, että Helsingissä pääsee kulkemaan kätevästi jalan ja eri kulkumuodoilla. Eri elämäntilanteissa erilaisilla kulkutavoilla on oma paikkansa ihmisten arjessa. Kaupunkia ja sen liikennejärjestelmää suunniteltaessa yhteensovitamme helsinkiläisten erilaiset liikkumistarpeet.

Tavoittelemme sitä, että yhä useampi helsinkiläinen valitsee liikkumismuodokseen joukkoliikenteen. Hillitsemme joukkoliikenteen lippuhintojen nousua ja tavoittelemme tilannetta, jossa helsinkiläisten lippujen reaali hinnat laskevat strategiakauden aikana vuoteen 2026 verrattuna. Varmistamme, että lippujärjestelmä kehittyy helsinkiläisten kannalta kannustavaan suuntaan. Huolehdimme sujuvat joukkoliikenneyhteydet myös suurten poikkeustilanteiden aikana.

Kehitämme kävelyn olosuhteita kaikkialla kaupungissa viihtyisiksi ja turvallisiksi ympäri vuoden. Huomioimme esteettömyyden kaupunkitilassa.

Pyöräilyn olosuhteet ovat kehittyneet Helsingissä merkittävästi viimeisen kymmenen vuoden aikana.

Jatkamme pyöräilyn olosuhteiden ja pyöräilyn verkoston systemaattista kehittämistä.

Samaan aikaan myös autoilulla on paikkansa kaupunkilaisten kulkumuotona. Kehittäessämme kaupunkirakennetta varmistamme, että autoilun edellytykset eivät heikkene kohtuuttomasti.

Suurta kaupunkia rakennetaan ja korjataan jatkuvasti. Työmaiden tulee aiheuttaa mahdollisimman vähän haittaa. Jaksotamme erityisesti liikkumista vaikeuttavat rakennus- ja korjaushankkeet. Otamme käyttöön yhä uusia toimia tie-, katu- ja korjaustöiden nopeuttamiseen. Työmaiden liikennejärjestelyiden toimivuuteen ja työmaan läpimenoaikoihin kytketään aiempaa vaikuttavammat ja mitattavat sopimuskannustimet. Minimoimme rakentamisen aikaiset haitat kaupunkilaisten arjelle. Varmistamme kävelyreittien sujuvuuden ja turvallisuuden työmaiden läheisyydessä. Hyödynnämme kunnossapidon ja työmaiden synnyttämiä väliaikaisia kaupunkiympäristöjä taiteen ja kulttuurin edistämiseksi.

Luontoa kunnioittava ja vetovoimaa tukeva kaupunkikehitys

Helsingin kaupunkikehitys perustuu kaupungin ja sen asuinalueiden tasapainoiseen kehitykseen, urbaanin kaupunkirakenteen ja arvokkaan luonnon harkittuun yhteensovittamiseen sekä ensisijaisesti joukkoliikenteeseen nojautuvaan liikennejärjestelmään. Helsingissä rakennetaan kestävää tulevaisuutta tuleville sukupolville – samalla kun kaupunki säilyy vihreänä ja luonnonläheisenä paikkana elää, liikkua ja kasvaa. Helsingissä niin uusilla kuin vanhoilla helsinkiläisillä on oltava mahdollisuudet hyvään kaupunkilaiselämään.

Helsinki toteuttaa ja vie eteenpäin kaupunkikehitysinvestointeja, jotka varmistavat kaupungin elinvoiman ja viihtyisyyden. Strategiakauden aikana toimeenpanemme seuraavia korkean profiilin kehityshankkeita.

Hanasaaren vanhan voimalaitoksen ja sen ympäröivän alueen kehittäminen antavat mahdollisuuden luoda arkkitehtonisesti kunnianhimoisen, kansainvälisesti kiinnostavan, monipuolisen ja yhteisöllisen kokonaisuuden, joka kunnioittaa alueen rikasta historiaa samalla kun se vastaa tulevaisuuden tarpeisiin. Kehitämme Hanasaaren kokonaisuutta kansainvälisen idea- ja toteutuskilpailun kautta. Ennen alueen rakentamista mahdollistamme alueen väliaikaiskäytön, jonka suunnitteluun kaupunkilaiset otetaan mukaan.

Hanasaaren alueen kehittämiseen kytkeytyy myös Suvilahden tapahtuma-alueen, Tukutorin alueen ja Sörnäisten vankila-alueen kehittäminen. Tavoitteena on, että alueista syntyy urbaani ja vetovoimainen kokonaisuus.

Varmistamme, että voimakkaan rakentamisen projektialueet Kalasatamassa, Jätkäsaarella ja Kruunuvuorenrannassa toteutetaan loppuun asti korkealla laatutasolla. Valtuustokauden aikana edistämme Hernesaaren, Läntisen bulevardikaupungin, Koivusaaren, Pasilan, Malminkentän ja Östersundomin asuinalueita koskevaa päätöksentekoa. Ensimmäisessä vaiheessa Östersundomia kehitetään modernin luonnonläheisen pientaloasumisen mallikaupunkina. Valmistaudumme Ilmalan alueen vapautumiseen asuinrakennuskäyttöön.

Toteutamme täydennysrakentamista siten, että asuinalueiden omaleimaisuus, väljyys ja luonne säilyvät.

Lisäämme luontoa ja vehreyttä jo rakennetuilla alueilla. Laadimme toimenpideohjelman rakennetun ympäristön viherryttämiseksi uusilla alueilla sekä suositukset riittävälle latvuspeittävyydelle ja riittävän vettä imevän pinta-alan määrän aikaansaamiseksi

kaikilla Helsingin alueilla. Tavoitteena on puiden ja latvuspeittävyuden lisääminen ja se, että kaikilla asukkailla on kohtuullinen etäisyys viheralueelle tai vesistölle.

Helsingin arvokkaimmille luontoalueille ei osoiteta rakentamista. Päätöksenteko perustuu ajantasaisiin luontoselvityksiin. Edistämme kansallisen kaupunkipuiston perustamista.

Uudistamme Pitäjänmäen, Herttoniemen ja Vallilan alueita tavalla, jossa yhdistyy kaupallisen, teollisen ja kulttuuritoiminnan tarpeet sekä mahdollisuus asuntorakentamiseen. Toteutamme Pitäjänmäen ja Herttoniemen-Roihupellon osayleiskaavoituksen näistä lähtökohdista.

Yhdistämme radan jakaman kantakaupungin. Päärautatieaseman ja Pasilan välisestä nykyisestä kaupunkirakenteellisesta railosta luodaan kaupunkilaisille houkutteleva yhteys ja viihtymiseen sekä oleskeluun houkutteleva alue, joka vahvistaa alueen vetovoimaa, jäsentää kaupunkirakennetta ja luo uusia edellytyksiä täydennysrakentamiselle. Käynnistämme Helsinginkadun lähijunaliikenneaseman rakentamista koskevat selvitykset ja valmistelun. Näin myös hyödynnämme täysimääräisesti Pasilan ja keskustan välisen kaupunkitilan potentiaalia.

Aiempien päätösten mukaisesti viemme valtuustokauden aikana eteenpäin Länsi-Helsingin raitiotietä ja Länsisataman raitiotietä. Lisäksi osallistumme osaltamme Vantaan raitiotiehankkeeseen. Edistämme Viikin-Malmin raitiotien rakentamista suunnitellussa aikataulussa. Viikin–Malmin pikaraitiotiehankeen toteuttamisen edellytyksenä on, että valtio osallistuu sen kustannuksiin. Valmistelussa lähdemme siitä, että valtion osuus on 50 prosenttia kustannuksista.

Suunnittelemme Mäkelänkadun bulevardin kokonaisuutta raitiotieratkaisuun tukeutuvana. Kokonaisuuden toteutus suunnitellaan kaksivaiheisena niin, että ensimmäisessä vaiheessa viedään eteenpäin Kypylän asemaan tukeutuvaa rakentamista. Alueeseen kytkeytyvää raitiotiehanketta koskevia päätöksiä ei tehdä strategiaaudella. Jokeri 0 -hanke siirretään yleiskaavan toteuttamisohjelmassa myöhemmäksi ensimmäisen vaiheen suunnittelusta pidemmän aikavälin suunnittelukokonaisuuteen. Varmistamme toteutettavien raitioteiden varsille riittävän määrän rakentamista siten, että hankkeiden taloudellinen yhtälö on kaupungin kannalta kestävä.

Jatkamme työtä Malminkartanon, Kannelmäen, Malmin, Mellunkylän ja Meri-Rastilan kaupunkiuudistusalueiden kehittämiseksi. Tunnistamme kaupungissa myös muut alueet, joiden sosioekonominen tilanne vastaa kaupunkiuudistusalueita ja suuntaamme näille alueille erityistoimia.

Panostamme koko kaupungin alueella juna- ja metroasemien sekä niiden lähiympäristöjen laadun ja viihtyisyyden parantamiseen. Tulevina vuosina uudistamista tehdään Kontulan, Herttoniemen, Vuosaaren, Itäkeskuksen, Myllypuron ja Sörnäisten metroasemilla sekä Malminkartanon, Kannelmäen ja Pohjois-Haagan asemilla. Lisäksi valtio toteuttaa vastaavia uudistustoimia Malmin, Tapanilan, Puistolän ja Valimon asemilla.

Kehitämme kunnianhimoisesti Itäkeskuksen aluetta. Itäkeskuksen uudistuminen sisältää Puhoksen ostoskeskuksen alueen kaavallisen kehittämisen, kulttuurikeskus Stoa perusrakennuksen ja laajennuksen, Itäkeskuksen uimahallin peruskorjauksen, Itäkeskuksen metroaseman ja joukkoliikenneterminaalien kehittämisen sekä Itäkeskuksen peruskoulun toteuttamisen. Selvitämme mahdollisuutta toteuttaa Itäkeskukseen uusi ulkotapahtumille soveltuva alue.

Jatkona arkkitehtuuriohjelmalle käynnistämme kauniimpi Helsinki -ohjelman, jonka tarkoituksena on varmistaa, että kaupungin alueelle toteutettava uudisrakentaminen on arkkitehtonisesti kunnianhimoista, laadukasta ja aikaa kestävä.

Asuntotuotannon määrä on jäänyt usean vuoden ajan tasolle, joka ei kykene vastaamaan kaupungin väestönkasvun luomiin vaatimuksiin. Asuntotuotannon ripeäksi vauhdittamiseksi Helsinki toimeenpanee erilaisia toimenpiteitä, joilla varmistetaan riittävä asuntotuotanto kasvavan väestön asuntotarpeisiin vastaamiseksi. Samalla pidämme kiinni alueiden eriytymistä estävistä ja vähentävistä asuntopoliittisista tavoitteista.

Edistämme määrätietoisesti Vuokralla omaksi -mallin käyttöönottoa. Luomme vuoden 2026 aikana toimivan välimallin ratkaisun, joka mahdollistaa asumisen ja maankäytön ohjelman mukaiseen välimallitavoitteeseen pääsemisen. Tavoitteena on varmistaa jatkossakin sekoitettu ja monipuolinen hallinta- ja rahoitusmuotojakauma kaupungin eri alueilla.

Jatkamme kahden vuoden ajan niiden tonttipoliittisten periaatteiden ja toimenpiteiden voimassaoloa, joilla vapaarahoitteeseen omistusasuntotuotantoon tarkoitettujen asuntontonttien toteuttajilla on tontin vuokraamisen sijaan mahdollisuus myös tontin ostamiseen. Arvioimme tarvetta jatkaa periaatteita valtuustokauden puolivälissä. Jatkamme maapolitiikan arviointia.

Varmistamme sen, että uudelleen allokoitaviksi vapautuneet asuntotontit saatetaan ripeästi tarjolle ja hyödynnämme varaajien valitsemisessa nykyistä ohjeistusta laajemmin jatkuvan tonttihaun menettelyä. Lisäämme hinta- ja kynnysrahoituspäätöksiä tontinluovutuksessa ja otamme tontinluovutuksessa käyttöön myös huutokauppamallin.

Edistämme asuntohankkeiden toteuttajien kanssa ratkaisuja rakentamiskelpoisten asuntontonttien saattamiseksi rakenteille. Teemme poikkeamia rakentamiselle merkittäviä esteitä aiheuttavista tekijöistä samalla asumisen laatutasosta huolehtien. Mahdollistamme asuntohankkeiden vaiheittaisen toteuttamisen sopivan suuruusina kokonaisuuksina. Jatkamme määrätietoisesti

käyttötarkoituksen muutokseen sopivien kiinteistöjen kehittämistä alan toimijoiden kanssa. Etsimme yleiskaavan puitteissa aktiivisesti paikkoja pientalotyyppiseen rakentamiseen ja priorisoimme niitä tontinluovutuksessa. Haemme uudenlaisia ratkaisuja kaupunkimaiseen pientaloasumiseen.

Haemme tarkoituksenmukaisimmat keinot turvata seniorikeskusten ja opiskelija-asuntojen rakentumisen myös tilanteessa, jossa valtion investointiavustusta ei myönnetä kyseisiin kohteisiin.

Elämää, elinvoimaa, osaamista ja kasvua

Helsingin menestys ratkaisee Suomen menestyksen. Helsinki tarvitsee lisää elämää, elinvoimaa ja kasvua – uusia yrityksiä, osaaajia ja investointeja. Vahvistamme Helsingin roolia vetovoimaisena osaamisen, tutkimuksen, luovien innovaatioiden ja kasvun mahdollistajana. Toimimme aktiivisesti sen eteen, että Helsingissä ihmiset ja yritykset voivat menestyä. Helsingin pitää olla paras mahdollinen paikka kehittää uusia ideoita ja luoda kasvavaa liiketoimintaa.

Toimimme sen eteen, että Helsinki kiinnostaa kansainvälisesti. Helsingin tulee olla Pohjois-Euroopan houkuttelevin paikka sijoittua ja investoida. Helsinki on joustava ja aktiivinen kumppani erilaisille ja eri kokoisille yrityksille.

Kasvun vauhdittamiseksi tunnistamme Helsingin vahvuudet ja hyödynnämme niitä määrätietoisesti. Hyödynnämme luovien alojen kasvupotentiaalin ja tunnistamme taiteen ja kulttuurin merkityksen kaupungin elinvoimalle. Tuemme helsinkiläisen startup-ekosysteemin vahvistumista. Olemme kokoamme suurempi toimija kiertotalouden saralla. Vahvistamme ja laajennamme Health Capital Helsinki -ohjelmaamme. Huomioimme merellisyytemme myös elinkeinopolitiikassamme. Nostamme helsinkiläisen meriklusterin globaaliin kärkeen.

Panostamme kestävän matkailun kasvuun ja vahvistamme yhteistyötä matkailu- ja ravintola-alan toimijoiden kanssa. Satsaamme Helsingin ja vahvuuksiemme markkinointiin. Luomme edellytyksiä matkailulle, tapahtumille ja elämyksille ympäri vuoden, myös hiljaisina sesonkeina. Houkuttelemme kansainvälisiä suurtapahtumia ja kongresseja. Edistämme ruoka- ja ravintolakulttuurin kukoistusta Helsingissä. Konsertit ja festivaalit elävöittävät ja luovat osaltaan Helsingin viihtyisyyttä ja kiinnostavuutta. Varmistamme, että meillä on areenat suurtapahtumille ja riittävästi paikkoja isoille kongresseille. Kehitämme monipuolisen ja elävän yöelämän edellytyksiä.

Varmistamme, että kaupungissa on tilaa kasvavalle ja monipuoliselle yritystoiminnalle. Maankäytön, toimitilojen kehittämisen ja liikenteen suunnittelun tulee tukea tätä tavoitetta. Suhtaudumme ennakkoluulottomasti uusiin avauksiin ja mahdollistamme uudenlaisen liiketoiminnan synnyn Helsingissä. Muutamme innovaatorahaston laajemmin kasvu- ja elinvoimainvestointeja mahdollistavaksi rahastoksi ja kasvatamme sen kokoa.

Helsingissä kaikilla on oltava mahdollisuus oppia ja löytää työtä. Tarjoamme Suomen parhaat työllisyyspalvelut, jotka perustuvat helsinkiläisten työikäisten ja yritysten aitoihin tarpeisiin. Kasvatamme työllisyyspalvelujen vaikuttavuutta lisäämällä kaupunkitasoista yhteistyötä toimialojen ja työllisyyspalveluliikelaitoksen välillä. Kehitämme työllisyyspalveluita kiinnittäen erityistä huomiota nuorten palveluihin ja pitkäaikaistyöttömyyden määrätietoiseen vähentämiseen ja edistämme osatyökykyisten pääsyä työhön. Vahvistamme yhteistyötä helsinkiläisten korkeakoulujen kanssa.

Panostamme ulkomaisten osaaajien houkutteluun ja onnistuneeseen sijoittumiseen. Kiinnitämme erityistä huomiota siihen, että osaaajat ja heidän perheensä voivat tuntea Helsingin kodikseen. Varmistamme Helsinkiin muuttaville toimivat, sujuvat ja yhdestä paikasta saatavat palvelut. Luomme polun ja rakenteet, jotta nykyistä selkeästi suuremmalla joukolla on mahdollisuus kotoutua ruotsin kielellä.

Elinvoimainen keskusta on Helsingille keskeinen vetovoimatekijä ja käyntikortti. Haluamme keskustan kehittyvän kiinnostavana kaupungin sydämenä, jonne halutaan tulla ja jossa viihdytään.

Keskustan elinvoima syntyy ihmisistä, yrityksistä, elämyksistä ja siitä, että tapahtuu. Lisäämme keskustassa käyvien ja asioivien ihmisten määrää. Kasvatamme mahdollisuuksia asua keskustassa ja sen välittömässä läheisyydessä. Tähtäämme keskusta-alueella sijaitsevien työpaikkojen ja matkailijoiden määrän kasvuun. Tässä onnistuminen vaatii tiivistä yhteistyötä kaikkien keskustassa toimivien tahojen kanssa. Kytkeimme keskustan kehittämiseen kulttuurilaitokset, kiinteistönomistajat, hotellit, ravintolat, kaupat sekä tapahtuma-alan toimijat.

Etelärannan alueen kehittäminen ja tuleva arkkitehtuuri- ja designmuseo ovat keskeisiä uusia vetovoimatekijöitä Helsingille. Toimeenpanemme keskustan satamatoimintojen uudelleenjärjestelyistä tehdyn periaatepäätöksen.

Arkkitehtuuri- ja designmuseon on tarkoitus avautua vuonna 2030. Varmistamme, että Etelärannan ympäristö on museon avautumisen aikaan viimeistely ja viihtyisä. Teemme museon avautumisvuodesta Helsingin arkkitehtuurin ja designin juhluvuoden.

Helsingin keskustan pitää olla vetovoimainen ja viihtyisä ympäri vuoden. Toteutamme keskustan vetovoimaa lisäävät kaupunkikehitys- ja elinvoimainvestoinnit. Parannamme ja ehostamme keskeiset torimme. Lisäämme keskusta-alueen

kaupunkivihreää. Kannustamme kiinteistönomistajia myös uusiin ja innovatiivisiin ratkaisuihin, jotka houkuttelevat kaupunkilaisia kaikkina vuodenaikoina.

Haluamme, että keskustassa tapahtuu ympäri vuoden. Aktivoimme kaupunkitilaa erilaisille kulttuuri- ja tapahtumatoiminnoille. Tunnistamme tapahtumien monipuolisuuden sekä erilaisten kulttuuri- ja tapahtumatoimijoiden moninaisuuden. Tuemme sekä vakiintuneiden että uusien kulttuuritoimijoiden toimintaedellytyksiä. Kiinnitämme erityistä huomiota kivijalkayrittäjyyden ja pienyrittäjien toimintaedellytyksiin keskustassa. Varmistamme, että keskusta on hyvä ja houkutteleva paikka myös lapsille ja lapsiperheille.

Varmistamme, että Helsingin keskusta on saavutettavissa kaikista suunnista eri kulkumuodoilla. Madallamme kynnystä tulla keskustaan niin joukkoliikenteellä kuin autolla. Keskusta-alueen kehittymisen ja viihtyisyyden varmistamiseksi toteutamme ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman. Samalla varmistamme sujuvan liikenteen keskustassa. Haemme ratkaisut siihen, että huoltotunneli saadaan täysimääräisesti hyödynnettyä myös parkkihallien sisäänajoon eri sisääntuloväyliltä.

Helsinki on merellisyydessään ainutlaatuinen pääkaupunki. Meri ympäröi Helsinkiä kolmelta suunnalta. Merellisyys on ennen kaikkea erottamaton osa helsinkiläisen elämää. Varmistamme, että Helsinki on vetovoimainen ja toimiva merikaupunki.

Merellisten palveluiden ja virkistysmahdollisuuksien tulee olla kaikkien ulottuvilla. Edistämme saarien saavutettavuutta, vesiliikenteen kehittymistä, rantojen ja saarien infrastruktuurin vahvistumista, meren äärellä olevien palveluiden kasvua ja virkistysmahdollisuuksien parantamista. Vahvistamme pienveneilyn ja muun omaehtoisen vesillä liikkumisen edellytyksiä. Vaalimme ainutlaatuista saari- ja meriluontoamme.

Toimintamme kivijalat

Talous

Vahva kaupunkitalous on edellytys sille, että myös jatkossa Helsingillä on mahdollisuus panostaa palveluihin, toteuttaa kaupunkikehityksen kannalta välttämättömiä investointeja ja pitää kaupunkilaisten verorasitus kohtuullisena.

Sitoudumme Helsingin talouden kestävyysperiaatteeseen. Helsingin talouden kestävyysperiaate koostuu käyttötalouden menojen kasvun hallinnasta, investointitason kohtuullisuudesta sekä sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluiden valtionrahoitteisuusperiaatteesta.

Palveluiden rahoituksessa Helsinki vastaa väestönkasvun luomiin tarpeisiin ja kustannusten nousuun. Samalla teemme määrätietoisesti töitä kaupungin tuottavuuden parantamiseksi kohdennetuin tuottavuustoimin. Helsinki laatii toimialakohtaiset ja kaupunginkansliaa koskevat sekä kaupunkiyhteiset tuottavuussuunnitelmat.

Sitoudumme valtuustokaudella organisaatiotyörauhaan: Emme edistä liikelaitosten yhtiöittämisiä, muutoksia kaupungin johtamisjärjestelmään tai terveysasemapaalveluiden uusia ulkoistuksia. Käynnissä olevien terveysasemaulkoistusten jatko arvioidaan erikseen tulosten pohjalta.

Kaupungin käyttötaloudsmenojen kokonaiskasvu mitoitetaan väestönkasvun, peruspalveluiden hintaindeksillä mitattavan yleisen kustannuskasvun sekä asetetun vuotuisen tuottavuustavoitteen mukaisesti. Kaupunkitasoinen vuotuinen tuottavuusvaade on yksi prosentti. Tämä koskee koko muuta kunta-Helsingin kokonaisuutta lukuun ottamatta kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ydinpalveluita. Ydinpalveluiksi katsotaan edellä mainittujen toimialojen muut palvelukokonaisuudet kuin yhteiset palvelut.

Helsinki mitoitaa investointitasonsa niin, että se pystyy vastaamaan kaupungin kasvuun, elinvoimaan ja palvelutarpeen kehitykseen turvaten samaan aikaan kaupungin talouden kestävyden sekä velan ja vastuiden tason maltillisuuden pitkällä aikavälillä. Ohjaamme koko strategiakauden ajan vuosien 2026–2035 investointien kokonaisuutta. Hillitsemme kaupungin verorahoitteisten vastuiden (kaupungin velka, verorahoitteisten yhteisöjen investoinnit sekä toimitilojen vuokravastuut) kasvua nykyisestä. Vastuiden kasvu tulee saada matalammalle uralle niin, että suunnitteluhorisontin aikana asukaskohtaisten vastuiden kasvu pysähtyy. Jaksotamme investointeja tätä tavoitetta vasten ja priorisoimme niitä nykyistä voimakkaammin.

Eriytämme sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen investoinnit muista kaupungin investoinneista. Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluiden investointien aiheuttamat vastuut tulee kyetä kattamaan valtionrahoituksella. Valmistelemme ja teemme tarvittavat päätökset koskien sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan käyttämiä toimitiloja niin, että toimitiloihin liittyvä kaupungin organisoituminen vastaa riskienhallinnan tarpeisiin.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluissa noudatetaan valtionrahoitteisuusperiaatetta. Palvelut rahoitetaan valtion Helsingille kohdentamalla rahoituksella sekä toimialan omilla tuloilla. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen muutosohjelmalla Helsinki turvaa palveluiden laadun ja jatkuvuuden rahoituksen kasvun vuosittaisesta vaihtelusta riippumatta. Helsinki vahvistaa järjestäjärooliaan ja monituottajuuden vaikuttavaa hyödyntämistä. Teemme määrätietoisesti töitä valtionrahoituksen kohtuullisen ja oikeudenmukaisen tason turvaamiseksi.

Helsinki haluaa varmistaa kaupunkilaisiin kohdistuvan verorasituksen kohtuullisuuden myös jatkossa. Pidättäydymme kunnallisveron ja kiinteistöverojen korotuksista.

Teemme aktiivista ja innovatiivista elinkeino- ja innovaatiopolitiikkaa, joka kasvattaa kaupungin tulopohjaa ja turvaa investointikykyä. Osana elinkeinopoliittisia toimia teemme aktiivisia toimia yhteisöverotuottojen kasvattamiseksi.

Kannamme globaalia vastuuta muun muassa edistämällä käytäntöjä, joilla julkisten hankintojen eettisyys voidaan nykyistä paremmin turvata.

Ilmasto ja luonto

Helsinki kantaa vastuunsa ilmastomuutoksen ja luontokadon torjumisesta. Helsinki on sitoutunut toimeenpanemaan kunnianhimoisia ilmastotavoitteita. Nostamme päästövähennystavoitettamme niin, että tavoittelemme päästöjen vähentymistä 85 prosentilla vuoteen 2030 vuoden 1990 tasosta. Helsinki saavuttaa nettonollapäästöt vuoteen 2040 mennessä.

Vähennämme liikenteen päästöjä. Varmistamme joukkoliikenteen ja muiden kestävämpien liikennemuotojen houkuttelevuuden. Edistämme autoliikenteen sähköistymistä erityisesti varmistamalla latausinfrastruktuurin rakentumisen yhdessä yksityisten toimijoiden kanssa. Varmistamme, että kaupungin satamissa on aluksille tarjolla maasähköä ja edellytykset laivaliikenteen sähköistämiseksi. Sähköistämme myös lähivesiliikenteen.

Ilmastopäästöjen vähentämisessä ja luontovaikutusten hillitsemisessä polttoon perustumattomalla energiantuotannolla on tärkeä rooli. Varaudumme myös pienydinvoimatuotannon mahdolliseen sijoittumiseen Helsingissä, jos sääntelyn muutokset sen mahdollistavat.

Epäsuorien päästöjen vähentämisessä Helsinki keskittyy talo- ja infrarakentamisen sekä julkisten hankintojen päästöjen vähentämiseen. Kaupunki toimii edelläkävijänä esimerkiksi hiiltä sitovan betonin käytössä sekä muiden vähäpäästöisten tai kiertotaloutta tukevien rakennusratkaisujen vauhdittamisessa. Kiristämme rakentamiselle asettamaamme hiilijalanjälkivaatimusta. Rakentamisen kiertotalouden edistäminen on osa kaupungin elinkeinopoliittisia painopisteitä. Suomen suurimpana julkisena hankkijana Helsinki toimii myös epäsuorien päästöjen vähentämiseksi ja luontovaikutusten pienentämiseksi hankinnoissa.

Helsinki varautuu ilmastomuutoksen aiheuttamiin sään ääri-ilmiöihin ennakoivasti ja riskejä minimoivasti. Kokoamme tätä koskevat toimet erilliseen varautumissuunnitelmaan. Varaudumme ilmastomuutoksen vaikutuksiin huomioimalla rankkasateisiin, tulviin ja helteisiin sopeutumisen vaatimukset kaupungin infrastruktuurissa ja kohteiden suunnittelussa. Hillitsemme kaavoituksella ja rakentamisella lämpösaarekkeitä kaupungin sisä- ja ulkotiloissa. Huolehdimme siitä, että Helsingissä hulevesi-, merivesi- ja vesistötulviin varautuminen on riittävällä tasolla. Lisäämme viherrakennetta kaupunkirakenteessa.

Luonnon ja sen monimuotoisuuden suojelu ovat Helsingin ympäristöpolitiikan kulmakiviä. Jatkamme Helsingin pitkäjänteistä työtä ainutlaatuisen kaupunkiluonnon turvaamiseksi. Käynnistämme uuden luonnonsuojelualueohjelman toteuttamisen, jonka puitteissa perustamme kahdeksan luonnonsuojelualueutta vuodessa. Östersundomin osayleiskaavoituksen yhtenä päämääränä on luonnoltaan arvokkaimpien alueiden säilyttäminen yhdessä Östersundomin maankäytöllisten tavoitteiden edistämisen kanssa. Jatkamme kaupungin ilmasto- ja luontotavoitteiden toteuttamista nojautuen kaupunginhallituksen vuonna 2024 päättämään Ympäristönsuojelun tavoitteet 2040-kokonaisuuteen, jossa muun muassa turvataan Helsingin viherpinta-alan säilyminen.

Turvaamme vesiluonnon monimuotoisuuden. Kiinnitämme huomiota erityisesti Itämeren ja merenalaisen luonnon suojelamiseen. Lopetamme lumen kaatamisen Itämereen. Varmistamme että lumenhallinta ei vaaranna pienvesistöjä. Kunnostamme ja ylläpidämme puroja, koskia ja muita vesistöalueita. Kokoamme yhteen kaupungin eläinten hyvinvointia tukevat toimet eläinten hyvinvointiohjelmaan.

Henkilöstö ja johtaminen

Kaupungin hyvä ja tehokas toiminta ei ole mahdollista ilman sitoutunutta ja motivoitunutta henkilöstöä. Haluamme, että Helsinki on julkisen sektorin vetovoimaisin työnantaja. Tarjoamme kiinnostavia ja merkityksellisiä tehtäviä, jotka ovat laajasti houkuttelevia. Panostamme hyvään henkilöstöpolitiikkaan ja johtamiseen. Kehitämme määrätietoisesti kaupungin pito- ja vetovoimaa työnantajana.

Kiinnitämme erityistä huomiota ruotsinkielisen henkilöstön rekrytointiin ja ruotsin kielikoulutukseen. Tunnistamme henkilöstömme moninaisuuden ja monikielisyyden rekrytointitilanteissa ja työsuhteen aikana. Tuemme henkilöstön monimuotoisuuden vahvistumista.

Kaupungin henkilöstöpolitiikka on pitkäjänteistä, johdonmukaista ja vastuullista. Parannamme kaupungin työntekijäkokemusta ja työnantajakuvaa sekä seuraamme näiden kehitystä. Ylläpidämme kannustavaa työkulttuuria, tarjoamme hyvät ja terveelliset

työolot sekä kannustamme henkilöstöä jatkuvaan itsensä ja osaamisensa kehittämiseen, työkiertoon ja monipuolisiin urapolkuihin. Tarjoamme kaupungin henkilöstölle työkaluja työyhteisötaitojen kehittämiseen.

Helsingin kaupunki ei irtisano tai lomauta henkilöstöä muutostilanteissa, kun henkilöllä on valmius siirtyä osaamistaan ja kokemustaan vastaaviin uusiin tehtäviin.

Pidämme yllä vahvaa vuoropuhelua henkilöstöjärjestöjen kanssa. Huolehdimme myös jatkossa Helsingin palkkakilpailukyvyistä esimerkiksi jatkamalla palkkakehitysohjelmaa niin, että se vastaa strategiakauden tarpeisiin. Kannustamme henkilöstöä hyviin suorituksiin. Yksilöllisistä tai ryhmän aikaansaamista hyvistä suorituksista on mahdollista palkita.

Jokaisella Helsingin työntekijällä on oikeus johtamiseen, joka on hyvää ja innostavaa. Kehitämme ja arvioimme johtamisen laatua jatkuvasti sekä tietoon pohjautuen. Varmistamme esihenkilöiden koulutuksella ja kannustavan työkuultuurin ylläpidolla laadukkaan johtamisen. Kehitämme Helsingissä työkykyjohtamista henkilöstön työhyvinvoinnin parantamiseksi ja sairauspoissaolojen vähentämiseksi.

Turvallisuus ja varautuminen

Helsinki varmistaa asukkaidensa ja kaupungin turvallisuuden kaikissa olosuhteissa. Jo Helsingin asema pääkaupunkina edellyttää, että kaupunki huolehtii kriiseihin varautumisesta, valmiudesta ja palveluiden jatkuvuudesta.

Vallitsevassa tilanteessa erilaisten hybridivaikuttamisen, kriittiseen infrastruktuuriin vaikuttamisen ja sabotaasin kuten kyberhyökkäysten riski on kohonnut. Helsinki varautuu pistemäisistä häiriöistä laajamittaisempiin ja vakavampiin uhkaskenaarioihin. Helsinki vahvistaa varautumista lisääntyviin sään ääri-ilmiöihin.

Ylläpidämme korkeatasoista riskienhallintaa koko kaupunkiorganisaatiossa. Huomioimme jatkuvuudenhallinnan ja varautumisen häiriö- ja kriisitilanteisiin kaikessa kaupungin palvelutuotannon suunnittelussa sekä henkilöstön osaamisessa ja sen kehittämisessä.

Vahvistamme kaupunkilaisten valmiutta ja omatoimista varautumista erilaisiin häiriö- ja kriisitilanteisiin. Edistämme helsinkiläisten kriittistä lukutaitoa ja kykyä tunnistaa disinformaatio.

Varmistamme sen, että kaupunki ylläpitää toimintavarmaa ja luotettavaa digitaalista palveluympäristöä. Varmistamme kaupungin palveluiden tietoturvallisuuden. Parannamme digitaalista huoltovarmuuttamme. Kartoitamme kaupungin mahdolliset riippuvuudet EU:n ulkopuolisista pilvipalveluista ja tietojärjestelmistä. Turvaamme kriittisen infrastruktuurin kuten sähköverkon ja veden jakelun toimivuuden jokaisessa tilanteessa.

Vahvistamme väestönsuojeluamme. Kehitämme määrätietoisesti kaupungin väestönsuojeluvaihtoehtoja. Investoimme väestönsuojien rakentamiseen ja perusparantamiseen.

Kaupungin turvallisuutta vaalitaan reagoimalla herkästi ja ennalta estävästi turvallisuutta uhkaaviin ilmiöihin ja tilanteisiin. Varmistamme, että Helsingin kaikki alueet ovat turvallisia. Vahvistamme kaupunkilaisten turvallisuudentunnetta. Kehitämme kaupunkiorganisaation turvallisuutta ja turvallisuuskulttuuria. Laaja turvallisuuskäsitelmä huomioidaan systemaattisesti koko kaupungin toiminnassa ja kehittämisessä.

Kaupungin palvelut, helsinkiläisten keskuudessa liikkuvat työntekijät ja muu läsnäolo luovat turvallisuutta. Jalkautuva ja etsivä työ eri palveluissa on osa eri alueiden turvallisuuden vahvistamista. Huolehdimme siitä, että harrastaminen on lapsille ja nuorille turvallista ja että kaupungin avustuksia saavat toimijat noudattavat tätä koskevia eettisiä periaatteita. Vahvistamme kaikilla koulutusasteilla rasismia vastaan koulutusta.

Tiivistämme yhteistyötä poliisin kanssa ja ylläpidämme tiivistä turvallisuusyhteistyön verkostoa valtionhallinnon viranomaisten kanssa. Varmistamme Helsingin pelastuskoulun toiminnan jatkuminen.

Kitkemme tyttöihin ja naisiin kohdistuvaa sekä muuta sukupuolittunutta häirintää ja väkivaltaa aktiivisella puuttumisella, tukipalveluita lisäämällä sekä panostamalla ennaltaehkäisyyn.

Laadukas ja hyvässä kunnossa oleva kaupunkiympäristö vahvistaa paikallista turvallisuudentunnetta. Huolehdimme, että kaupunkitila on siistiä ja hoidettua ja muut turvallisuutta vahvistavat olosuhteet ovat kunnossa. Edistämme liikenneturvallisuutta ja sellaista kaupunkiympäristöä, jossa lapset voivat liikkua turvallisesti ja itsenäisesti. Kiinnitämme liikennejärjestelyjen suunnittelussa huomiota muun muassa asuinalueiden tarpeettoman läpiajon välttämiseen.

Vaikuttamistyö ja kansainvälisyys

Helsingin edunvalvonta on tavoitteellista ja ennakoivaa. Edunvalvonta perustuu ajantasaiseen tietoon, vahvaan asiantuntemukseen, ratkaisukeskeiseen vuoropuheluun valtion kanssa sekä kumppanuuksiin muiden suurten kaupunkien kanssa.

Helsingin kaupungin edunvalvonnan tavoitteena on, että suurten kaupunkien painoarvo kansallisessa ja EU-tason päätöksenteossa kasvaa. Helsinki toimii aktiivisesti kaupunkien yhteisen äänen vahvistamiseksi valtakunnallisesti ja sillä on keskeinen rooli myös eurooppalaisissa verkostoissa. EU-päätöksentekoon ja -rahoitukseen liittyvää edunvalvontaa monipuolistetaan ja vahvistetaan.

Vaikuttamistyöllään Helsinki edistää määrätietoisesti ja pitkäjänteisesti sellaisia valtakunnallisia ratkaisuja, joissa maan pääkaupungin erityinen rooli, olosuhteet ja Helsingin erityiskysymykset on huomioitu.

Helsinki vahvistaa kansainvälistä rooliaan, näkyvyyttään ja houkuttelevuuttaan aktiivisella toiminnalla ja läsnäololla eri kansainvälisissä verkostoissa. Helsinki hakee aktiivisesti vaikuttavia ja tuloksellisia kansainvälisiä kumppanuuksia. Luontevia kumppaneita Helsingille ovat muut pääkaupungit, Euroopan muut suuret kaupungit sekä Helsingin tavoitteiden kannalta merkitykselliset maailman johtavat metropolit. Helsinki jatkaa YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden mukaista työtä ja niistä raportointia.

Tapamme toimia

Olemme olemassa helsinkiläisiä varten. Välitämme siitä, että Helsingillä ja helsinkiläisillä menee hyvin.

Kaikkialla Helsingissä kaupungin ja kaupunkilaisten asioita hoidetaan sitoutuneesti, luotettavasti ja vastuullisesti. Toimimme toimiala- ja hallinnonrajat ylittävästi kaupungin yhteisiin tavoitteisiin sitoutuen. Meille on kunnia-asia, että asiat tulevat tehdyksi hyvin.

Tekemisemme on avointa ja mutkatonta. Asioinnin kaupungin kanssa tulee olla helppoa ja sujuvaa. Kehitämme reagointinopeuttamme ja asiakaspalveluamme. Kysymyksiin ja yhteydenottoihin vastataan ripeästi. Pienet ja nopeasti hoidettavissa olevat epäkohdat korjataan tehokkaasti.

Emme tee kaikkea itse. Toimimme yhteistyössä kolmannen sektorin, yritysten ja kaupunkilaisten kanssa. Suhtaudumme uusiin ideoihin myönteisesti ja avoimin mielin. Asukkaita ja yrityksiä autetaan löytämään ratkaisut ongelmiinsa. Helsinki tukee onnistumista.

Helsingissä kaikilla on mahdollisuus elää oman näköistään elämää. Tasa-arvo, yhdenvertaisuus ja ihmisoikeuksien edistäminen ovat meille keskeisiä arvoja. Helsinki on kaupunki, jossa erilaiset elämäntavat ja mielipiteet voivat olla sopusoinnussa. Helsinki elää mukana kaupunkilaisten tärkeissä juhlissa ja kunnioittaa eri kulttuureita. Puutemme rasismiin ja syrjintään ja edistämme yhdenvertaista ja tasa-arvoista kaupunkia, jossa kaikilla on hyvä elää. Vähemmistöihin kohdistuvaan syrjintään puututaan systemaattisesti ja henkilöstöä koulutetaan aktiivisesti reagoimaan asiaan.

Helsinki on kaksikielinen kaupunki. Kaksikielisyys on elävä osa helsinkiläistä identiteettiä ja yksi kaupungin vahvuuksista. Se vahvistaa Helsingin kilpailukykyä ja omaleimaisuutta sekä syventää yhteyksiä muihin Pohjoismaihin ja niiden pääkaupunkeihin. Huolehdimme, että molemmilla kansalliskielillä on tarjolla laadukkaita ja kattavat palvelut.

On tärkeää, että asiointi Helsingissä sujuu myös englanniksi. Tämän lisäksi huomioimme palveluissa myös muut kielet ja vahvistamme mahdollisuutta asioida tarvittaessa myös niillä. Hyödynnämme erilaisten helsinkiläisten tavoittamisessa ja osallistamisessa monikielisyyttä. Edistämme palveluissamme ja viestinnässämme selkeäkielisyyttä ja ymmärrettävyyttä.

Nojaudumme omaa toimintaa kehittäessämme tutkittuun tietoon ja tuotamme sitä myös itse. Työtämme kehittäessä teemme yhteistyötä myös lähialueiden korkeakoulujen kanssa muun muassa kaupunkipolitiikan arviointineuvoston kautta.

Pysymme ajassa kiinni. Digitalisaatio ja tekoälyn hyödyntäminen ovat irrottamaton osa modernia kaupunkia, sen toimintoja ja palveluita. Tekoäly mullistaa yhteiskuntaa, koulutusta ja työntekoa. Kaupunki huolehtii siitä, että tekoälyn tuoma potentiaali huomioidaan ja otetaan käyttöön palvelujen sekä prosessien kehittämisessä. Kaupunki huomioi tekoälyn vaikutukset koulutukseen. Helsinki on edelläkävijä tekoälyn eettisen hyödyntämisen kehittämisessä ja käytännöissä.

Tunnumme ylpeyttä siitä, että saamme olla omalla työllämme rakentamassa maailman parasta kaupunkilaiselämää.

2.4. Strategian toteutuminen – mittarit ja seuranta

Strategian tavoitteet

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 27.8.2025 kaupunkistrategian vuosiksi 2025–2029. Kaupunkistrategia linjaa kaupungin toiminnan painopisteet, kivijalat ja tavan toimia. Strategia suuntaa kaupungin organisaatioiden, palveluiden ja työntekijöiden tekemistä kohti yhteisiä tavoitteita. Kaupunkistrategian etenemisestä toteutetaan läpinäkyvää seurantaa kaupunkilaisille, kaupungin henkilöstölle ja johdolle. Strategian tavoitteet muodostavat lähtökohdan kaupungin toimialojen tarkemmalle vuosittaiselle toiminnan ja tavoitteiden suunnittelulle. Kaupunkistrategiaa toteutetaan kaupungin toimialojen ja palveluiden päivittäisessä työssä.

Strategian seuranta ja toteutus

Strategiaa toteutetaan kuntalain mukaisesti talousarviossa ja hallintosäännön mukaisella johtamisjärjestelmällä ja työnjaolla. Strategian keskeisiä tavoitteita toimeenpannaan vuosittain sitovilla talousarviotavoitteilla. Tavoitteiden toteutumista ja toimenpiteiden etenemistä kaupungin palveluissa seurataan talousarvion ennusteissa sitovien tavoitteiden, muiden tavoitteiden ja toiminnan raportoinnin kautta kaupunginhallituksessa, lautakunnissa ja johtokunnissa sekä viranhaltijaorganisaatiossa.

Strategian toteuttamista arvioidaan ja seurataan osana vuosittaista talouden ja toiminnan seurantaa sekä arvioidaan kauden puolivälissä ja lopussa valtuustoseminaareissa. Pidempiaikaista vaikuttavuutta seurataan vaikuttavuusmittareilla kaupungin verkkosivuilla.

2.5. Henkilöstö

Henkilöstömäärän kehitys

Henkilöstömäärässä ennustetaan maltillista kasvua talousarvio- ja taloussuunnitelmavuosina vuoteen 2025 verrattuna. Koko kaupungin henkilöstömäärä vuoden 2024 lopussa oli noin 38 500. Henkilöstömäärä kasvoi maltillisesti aikaisempaan vuoteen nähden. Koko kaupungin henkilöstömäärän arvioidaan olevan vuoden 2026 lopussa noin 40 500, josta Kunta-Helsingin osuus on noin 60 prosenttia ja sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan (myöhemmin Sotepe) noin 40 prosenttia. Lisäksi Kunta-Helsingin ja Sotepe-toimialan henkilöstömäärän odotetaan edelleen kasvavan hieman vuosien 2027–2028 aikana. Vuonna 2028 koko kaupungin henkilöstömäärän ennustetaan olevan noin 40 900, josta Kunta-Helsingin osuus on edelleen noin 60 prosenttia ja Sotepe-toimialan noin 40 prosenttia. Henkilöstömäärä pitää sisällään sekä vakituisen että määräaikaisen henkilöstön. Resurssien kohdentamisessa huomioidaan tuottavuustoimenpiteiden vaikutukset.

Toimialoilla ja liikelaitoksissa henkilöstön määrään ja rakenteeseen vaikuttavat niin lainsäädännön, toiminnan ja talouden muutokset ja kaupunkistrategian tavoitteet kuin palvelutarpeiden kasvu ja palvelujen uudelleenorganisointi. Henkilöstömäärän kasvua selittää osittain se, että yleisesti henkilöstön saatavuus helpottui edellisiin vuosiin nähden ja tehtäviä saatiin täytettyä aiempaa paremmin. Parempi henkilöstön saatavuus on heijastunut erityisesti kaupunkiympäristön toimialalle sekä Sotepe-toimialalle. Rakentamispalveluliikelaitoksessa henkilöstömäärä on edelleen vähentynyt sen kehittämis- ja tuottavuusohjelman vuoksi.

Ennakoiva henkilöstösuunnittelu ja monimuotoisuuden vahvistaminen

Vuoden 2025 aikana hakijamäärät ovat olleet poikkeuksellisen korkeita suhteessa aikaisempiin vuosiin. Vaikka henkilöstön saatavuudessa on ollut myönteistä kehitystä, saatavuuden haasteet tulevat jälleen korostumaan pidemmällä aikavälillä. Tämä tulee näkymään erityisesti Sotepe- sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työvoimapula-aloilla. Vastaavasti kaupunkiympäristön toimialalla sekä keskushallinnossa eläköitymisprosentit ovat kaupungin korkeimpia tulevana vuosina.

Kehitämme strategista henkilöstösuunnittelua voidaksemme ennakoita suunnitelmallisemmin tulevaisuuden henkilöstötarpeita. Toimintaympäristön muutokset, työn tuottavuuden kehittäminen sekä korkea eläköitymisaste vaikuttavat tulevien vuosien henkilöstösuunnitteluun. Varmistamme osaavan työvoiman riittävyyttä panostamalla työntekijäkokemukseen, työnantajan vetovoimaisuuteen ja vahvistamme oman henkilöstön osaamista sekä varmistamme tulevaisuuden osaamistarpeitamme yhdessä koulutuksenjärjestäjien kanssa.

Vahvistamme henkilöstön saatavuutta monin keinoin, muun muassa oppisopimuskoulutuksilla, pätevöitymiskoulutuksilla, omien työntekijöiden ammatillisia tutkintoja tukemalla, työssäoppimispaikkoja tarjoamalla sekä vahvistamalla oppilaitos- ja korkeakouluyhteistyötä. Lisäksi tuemme työttömien ja vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien työllistymistä hyödyntämällä Kunta-Helsingin puolella työllistämisrahaa ja Sotepe-toimialalla palkkatukea. Henkilöstön työ- ja urakiertoa tuetaan kaupungin sisällä ja vuokratyövoimaa hyödynnetään lyhytkestoisissa sijaisuuksissa.

Henkilöstömme monimuotoistuu, kun edistämme muun muassa kansainvälisiä rekrytointejä ja tukemalla Suomessa jo asuvien vieraskielisten osaajien työllistymistä. Tavoitteenamme on, että erilaisista kieli- ja kulttuuritaustoista tulevien on sujuva tulla töihin, työskennellä kaupungilla ja oppia työssä tarvittavaa kieltä. Tarjoamme tukea vieraskielisille työntekijöille ja heidän työyhteisöilleen, jotta työssä käytettävän kielen oppiminen helpottuu. Panostamme ruotsinkielisen henkilöstön rekrytointiin ja ruotsin kielikoulutukseen. Kielitaitovaatimuksia arvioidaan työtehtävien mukaan.

Kaupungin työntekijöiden osaamista kehitetään ja työhyvinvointia tuetaan jatkuvasti

Kehitämme henkilöstömme osaamista strategialähtöisesti vastaamaan tulevaisuuden palvelutarpeita. Jatkuvasti uudistuva osaaminen tukee henkilöstön ammatillista kasvua, motivaatiota ja työhyvinvointia ja varmistaa näin kaupunkilaisten hyvät palvelut.

Tuemme henkilökohtaista kehittymistä ja monipuolisia urapolkuja muun muassa tutustumisjaksoilla kaupungin eri tehtäviin sekä kaupungin monipuolisella koulutustarjonnalla. Kehittämistemme painopisteitä ovat muun muassa hyvä johtaminen, työyhteisötaidot, monimuotoisuus työyhteisössä, projektijohtaminen sekä tiedolla johtaminen ja tekoälyn hyödyntäminen.

Vahvistamme työhyvinvointia ja pyrimme vähentämään sairauspoissaoloja ja työkyvyttömyyttä kehittämällä työkykyjohtamista. Seuraamme henkilöstömme hyvinvointia säännöllisesti henkilöstökyselyillä. Hyödynnämme tuloksia työyhteisöjen kehittämisessä ja toiminnan suunnittelussa.

Uudistuva henkilöstöjohtaminen

Työntekijäkokemuksen parantaminen on meille tärkeää, ja haluamme olla julkisen sektorin vetovoimaisin työnantaja. Haluamme, että jokaisella työntekijällä on kiva tulla töihin taas huomenna ja että jokainen haluaisi suositella kaupunkia työpaikkana myös kaverilleen.

Kannustamme avoimeen vuorovaikutukseen kaikilla tasoilla. Henkilöstömme osallistuu kaupungin toiminnan kehittämiseen sekä omaa työtään ja työyhteisöään koskevien päätösten valmisteluun muun muassa aktiivisen yhteistoiminnan kautta.

Kehitämme ja valmennamme esihenkilöitä ja johtamisen kehittämistemme perustuu ajatukseen, että jokaisella työntekijällä on oikeus hyvään ja innostavaan johtamiseen. Kehitämme johtamista niin, että esihenkilöillämme on parhaat edellytykset johtaa monimuotoisia työyhteisöjä.

Kehitämme ja uudistamme henkilöstöjohtamista määrätietoisesti. Vuonna 2024 käynnistynyt henkilöstöjohtamisen kokonaisuudistus tähtää siihen, että esihenkilöiden aikaa vapautetaan ihmisten johtamiseen ja kohtaamiseen. Yhdenmukaistamme ja yksinkertaistamme toimintamallejamme ja tavoittelemme tehokkaampaa tiedolla johtamista digitalisaation avulla. Digitalisaatiolla tuemme onnistumisen johtamista sekä parannamme työntekijäkokemustamme ja vahvistamme työnantajakuvaamme.

2.6. Kunta-Helsingin talousarvio 2026

2.6.1. Talousarvion 2026 perusteet

Talousarvio perustuu kaupunkistrategiaan ja taloustavoitteisiin

Helsingillä on lähivuosina edessään haasteita kunta-Helsingin talouden, toiminnan ja investointitason sopeuttamisessa nykyiseen kuntien rahoitusmalliin. Vuoteen 2024 asti kunta-Helsinki on kyennyt rahoittamaan käyttötaloutensa ja vuosittaisen investointitasonsa pitkälti tulorahoituksella, mutta vuodesta 2025 eteenpäin kunta-Helsingin talous on toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna alijäämäistä, alijäämä joudutaan kattamaan nostamalla vuosittain ulkoista pitkäaikaista lainaa.

Kaupunkistrategiassa sitoudutaan talouden kestävyysperiaatteeseen. Helsingin talouden kestävyysperiaate koostuu käyttötalouden menojen kasvun hallinnasta, investointitason kohtuullisuudesta sekä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen valtionrahoitteisuusperiaatteesta. Kaupungin käyttötalousmenojen kokonaiskasvu mitoitetaan väestönkasvun, peruspalvelujen hintaindeksillä mitattavan yleisen kustannuskasvun sekä asetetun vuotuisen tuottavuustavoitteen mukaisesti. Kaupunkitasoinen vuotuinen tuottavuusvaade on -1%. Tämä koskee koko muuta kunta-Helsingin kokonaisuutta (ml. liikelaitokset) lukuun ottamatta kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ydinpalveluita. Ydinpalveluiksi luetaan edellä mainittujen toimialojen muut palvelukokonaisuudet kuin yhteiset palvelut.

Toimintamenokasvun kestävyysperiaatteen laskentatekijät ovat seuraavat:

Kympin ja keskushallinnon sekä kaskon ja kuvan yhteiset palvelut TA-kohdat	2025	2026	2027	2028
Peruspalvelujen hintaindeksi (VM 9/2025)	2,5 %	3,5 %	3,6 %	3,5 %
Kokonaisväestönkasvu (väestöennuste 7/2025)	1,3 %	1,3 %	1,3 %	1,3 %
Tuottavuuden parantaminen, %-yksikköä	-0,5	-1,0	-1,0	-1,0
Kestävyysperiaatteen mahdollistama menokasvu-%	3,3 %	3,8 %	3,9 %	3,8 %

Kaskon ja kuvan ydinpalvelujen TA-kohdat	2025	2026	2027	2028
Peruspalvelujen hintaindeksi (VM 9/2025)	2,5 %	3,5 %	3,6 %	3,5 %
Kokonaisväestönkasvu (väestöennuste 7/2025)	1,3 %	1,3 %	1,3 %	1,3 %
Tuottavuuden parantaminen, %-yksikköä	-0,5	-	-	-
Kestävyysperiaatteen mahdollistama menokasvu-%	3,3 %	4,8 %	4,9 %	4,8 %

TA-kohdat keskimäärin painotettuna Kaskon ja kuvan ydinpalveluiden budjettiosuuksilla	2025	2026	2027	2028
Peruspalvelujen hintaindeksi (VM 9/2025)	2,5 %	3,5 %	3,6 %	3,5 %
Kokonaisväestönkasvu (väestöennuste 7/2025)	1,3 %	1,3 %	1,3 %	1,3 %
Tuottavuuden parantaminen, %-yksikköä	-0,5	-0,34	-0,34	-0,34
Kestävyyssperiaatteen mahdollistama menokasvu-%	3,3 %	4,46 %	4,56 %	4,46 %

Lisäksi talousarviossa 2026 otettu huomioon kaupunkistrategiaan kirjattuja kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialoille kohdistettavia toimintamenokokonaisuuksia, yhteensä 15,1 miljoonaa euroa, joka vastaa 0,56 prosentin menokasvua. Siten kestävyysperiaatteen mukainen menokasvu vuonna 2026 on yhteensä 5,02 prosenttia.

Talousarvion toimintamenot kasvavat kestävyysperiaatteen mukaisesti

Kunta-Helsingin tuloslaskelman (sis. liikelaitokset sekä rahastot) ulkoisten toimintamenojen kasvu vuonna 2026 on 4,6 prosenttia verrattuna talousarvioon 2025. Kun kestävyysperiaatteen soveltamisen ulkopuolelle jätetään mm. kirjanpidon ohjeistuksen perusteella tehty eräiden investointimenojen siirto käyttötalouteen (25,1 miljoonaa euroa) ja arkkitehtuuri- ja designmuseon kertaluontoinen pääomitus (28 miljoonaa euroa), on talousarvion 2026 toimintamenojen kasvu 4,7 prosenttia. Vuoden 2026 käyttömenojen kasvu noudattaa strategian kestävyysperiaatetta.

Talousarviossa 2026 toimintamenojen kasvua on kohdennettu erityisesti peruspalveluihin, joissa väestönkasvu suorimmin lisää kustannuksia, HSL:n maksuosuuden kasvuun sekä työttömyystilanteen aiheuttamaan työttömyysetuuksien maksuvastuun kasvuun.

Kunta-Helsingin tuloslaskelman toimintakatteen alijäämä vuonna 2026 heikkenee 4,4 prosenttia verrattuna 2025 talousarvioon.

Kunta-Helsingin verorahoitus

Kaupunkistrategian mukaan valtuustokaudella pidättäydymme kunnallisveron ja kiinteistöverojen korotuksista. Siten vuonna 2026 talousarvion kunnallis- ja kiinteistöveroprosentit pysyvät vuoden 2025 tasolla. Tulos- ja rahoituslaskelmassa esitetyt verotuloarviot perustuvat valtiovarainministeriön syyskuun 2025 arvioihin taloustilanteen kehityksestä sekä syksyn kuntatalousohjelmassa esitettyihin arvioihin verotulojen kehityksestä.

Kunnallisverotulojen arvio vuodelle 2026 on 1 125 miljoonaa. Kunnallisveron tuottoon vaikuttavat vuosina 2026–2028 hallitusohjelmaan ja julkisen talouden sopeutukseen liittyvät veromuutokset sekä ansiotulo- ja työllisyyskehitys. Palkkatulojen osuus kunnallisveron veropohjasta on keskimäärin noin 68 prosenttia, eläkkeiden noin 24 prosenttia ja muiden, mm. päivärahatulojen osuus on noin 8 prosenttia. Tulorakenteessa on kuitenkin suuria eroja kuntien välillä. Väestörakenteen, koulutustason ja työllisyyden kehitys vaikuttavat yksittäisten kuntien veropohjaan ja siten tulojen muodostumiseen.

Pieni- ja keskituloisten työn verotusta kevennetään 2026. Lisäksi työtulovähennyksen lapsikohtaista korotusta kasvatetaan. Ylin marginaaliveroaste alennetaan 52 prosenttiin ja ansiotuloverotuksen indeksitarkistus jätetään tekemättä ylimmillä tulotasolla. Vuosina 2026–2027 jatketaan hallitusohjelman mukaisten indeksitarkistusten tekemistä ansiotuloveroperusteisiin kaikilla tulotasolla.

Verotuloja kasvattavat kehyskaudella mm. työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen vähennyskelpoisuuden poistaminen sekä työhuonevähennyksen ja työsuohdepolkupyöräedun verovapauden poistaminen.

Edellä mainitut veroperusteisiin tehtävät muutokset vähentävät verotuottoa koko maan tasolla noin 30 miljoonalla eurolla. Vähennys kompensoidaan kunnille valtionosuusjärjestelmän veromenetysten kompensatioiden kautta. Myös Helsingille kohdentuu kuntakohtaisesti arvioitu muutos valtionosuuksien kautta.

Yhteisöverotuloja arvioidaan kertyvän 445 miljoonaa euroa vuonna 2026. Yhteisöveron maksuunpanon mukaisen kokonaistuoton arvioidaan kasvavan vuosina 2026–2029 keskimäärin noin 5,0 prosenttia vuodessa.

Yhteisöverokantaa alennetaan kahdella prosenttiyksiköllä 18 prosenttiin vuonna 2027. Yhteisöveron veroperusteisiin tehtävät muutokset kompensoidaan kunnille yhteisöveron jako-osuuksia muuttamalla, joten niiden vaikutus on kuntien rahoitusaseman näkökulmasta neutraali. Kuntaryhmän jako-osuus nousee 2,65 % -yksiköllä verovuodelle 2027 ja on silloin 25,49 %:ia yhteisöveron tuotosta. Yhteisöverokannan pienenemisen vaikutus ryhmäosuuteen on noin +2,5 %-yksikköä.

Kiinteistöveroja arvioidaan vuonna 2026 tilittävän 370 miljoonaa euroa, 5 miljoonaa euroa ja 1,4 prosenttia enemmän kuin vuonna 2025. Kiinteistöveroprosentit pidetään kiinteistöverolain mukaisilla alarajoilla. Kiinteistöveron tuottoon vaikuttaa maan- ja rakennusten verotusarvojen muutokset sekä lisärakentaminen. Verotuloja yhteensä arvioidaan kertyvän 1 940 miljoonaa euroa eli 5,1 prosenttia enemmän kuin vuoden 2025 tuore ennuste on.

Milj. €	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026	Talousarvio 2026/2025 %	Talousarvio/ Ennuste %	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Kunnallisvero	1 068,9	1 080,0	1 065,0	1 125,0	-4,2	-5,6	1 195,0	1 250,0
Yhteisövero	446,5	435,0	415,0	445,0	2,3	7,2	470,0	495,0
Kiinteistövero	353,5	376,0	365,0	370,0	-1,6	1,4	375,0	380,0
Verotulot	1 868,8	1 891,0	1 845,0	1 940,0	2,6	5,1	2 040,0	2 125,0
Valtionosuudet	302,3	403,0	423,2	485,0	20,3	14,6	493,0	505,0
Verotulot ja valtionosuudet yhteensä	2 171,1	2 294,0	2 268,2	2 425,0	5,7	6,9	2 533,0	2 630,0

Kunta-Helsingin valtionosuuksissa kasvua vuodelle 2026

Valtionosuuksia arvioidaan tilittävän vuonna 2026 Helsingille 485 miljoonaa euroa, 61,8 miljoonaa enemmän kuin 2025.

Kuntien valtionosuuksiin vuodelle 2026 kohdistetaan 75 miljoonan euron leikkaus, joka toteutetaan vähentämällä noin kaksi prosenttia jokaisen kunnan peruspalvelujen valtionosuuksien kokonaismäärästä. Leikkauksesta huolimatta kuntien valtionosuudet ja veromenetysten kompensaatiot yhteensä kasvavat noin 177,2 (4,4 prosenttia) miljoonalla eurolla. Korottavia tekijöitä ovat indeksitarkistus ja kustannustenjaon tarkistus. Tästä kasvusta Helsingin osuus on 53,2 miljoonaa euroa. 159 kunnalla valtionosuudet laskevat vuoteen 2025 verrattuna.

Valtakunnallisessa valtionosuusuudistuksessa pyritään päivittämään kuntien rahoituksen kokonaisuutta vastaamaan paremmin kuntien uutta roolia sote-uudistuksen sekä TE-uudistuksen jälkeen. Uudistuksen toteuttamiselle peruslähdekohtana on varmistaa eri kokoisten kuntien edellytykset järjestää lakisääteiset peruspalvelut kaikkialla Suomessa. Sen rinnalla pyritään huomioimaan erilaistuneen kuntakentän erilaisia tarpeita ja kasvavien kuntien kyky tehdä kasvuinvestointeja.

Valtionosuusuudistuksen voimaantuloa tavoitellaan vuoden 2027 alusta. Hallituksen esityksen luonnosta odotetaan lausunnoille syksyllä 2025. Uudistukseen sisältyy Helsingin kannalta myös riskejä.

Vuosikate ja investointien tulorahoituskyky jäävät heikoiksi taloussuunnitelmakaudella 2026–2028

Kunta-Helsingin vuosikate laskee vuoden 2024 toteuman 715,6 miljoonan euron tasosta 399 miljoonaan euroon vuonna 2025 ja nousee hieman vuodelle 2026 noin 480 miljoonan euron tasoon. Vuosikatteen lasku vuonna 2025 johtuu kunnallisveron tilityksiä pienentävästä työllisyyden ja palkkatulojen odotettua heikommasta kehityksestä, yhteisöverotulojen ja maanmyyntituottojen vaimaasta kertymäarviosta sekä korkeasta toimintamenojen kasvusta. Vuodelle 2026 verotulojen kasvu nousee 5,1 prosentin tasolle, mutta menojen kasvaessa samaan aikaan vauhdikkaasti, ei vuosikate pääse merkittävästi paranemaan vuoden 2025 tasosta. Vuosikate pysyy taloussuunnitelmavuosina hieman alle 500 miljoonan euron tasolla, mutta arvio sisältää epävarmuutta tulevan työllisyys- ja verotulokehityksen, työttömyysetuuksien maksuvastuun kehityksen sekä käynnissä olevan valtionosuusuudistuksen takia.

Milj. €	Käyttö 2024	Ennuste 2025	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Toimintakate	-1 590,3	-2 022,9	-2 071,5	-2 198,2	-2 260,3
Verotulot	1 868,8	1 845,0	1 940,0	2 040,0	2 125,0
Valtionosuudet	302,3	423,2	485,0	493,0	505,0
Rahoitustulot ja -menot	134,8	153,6	126,4	115,6	115,3
Vuosikate	715,6	398,8	479,9	450,4	485,0
Poistot	-379,6	-360,2	-367,1	-377,6	-386,7
Tilikauden tulos	336,0	38,6	112,9	72,8	98,3

Kunta-Helsingin investointiohjelma edelleen korkealla tasolla

Milj. €	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Kaupungin investointiosa	749,0	899,6	856,4	939,4	961,4	923,0
Liikenneliikelaitos	63,7	74,9	72,3	106,5	145,1	133,1
Palvelukeskusliikelaitos			0,0			
Taloushallintopalveluliikelaitos	0,0	0,6	0,6	0,9	0,5	0,5
Rakentamispalveluliikelaitos	7,6	5,7	3,2	9,5	6,8	7,6
Työllisyyspalveluliikelaitos		0,7	0,7	1,0	0,2	0,2
Liikelaitokset yhteensä	71,2	81,9	76,9	117,9	152,6	141,4
Rahastot	2,4	3,7	2,6	1,5	1,5	1,5
Kaikki yhteensä	822,7	985,2	935,9	1 058,8	1 115,5	1 065,9

Investointiohjelman laadinnan lähtökohtana on käynnissä olevien hankkeiden ja lakisääteisiin palveluiden tuottamiseen liittyvien investointien rahoituksen turvaaminen sekä kaupunkikehitystä tukevien, vaikuttavien kasvuinvestointien mahdollistaminen kaupungin talouden kestävyys huomioiden. Investoinneilla luodaan edellytyksiä asunto- ja toimitilatutuotannolle, kaupunkirakenteen kestäväälle kehittämiselle sekä kehitetään keskustan ja aluekeskusten vetovoimaisuutta. Kaupungin eri alueiden tasapuolista kehitystä tuetaan panostamalla kaupunkiuudistusalueisiin, liikenneyhteyksiin ja monipuoliseen asuntotuotantoon.

Kunta-Helsingin investointimenot vuonna 2026 ovat yhteensä 1 058,8 miljoonaa euroa. Näistä toimialojen investoinnit ovat 939,4 miljoonaa euroa, liikelaitosten investoinnit ovat 117,9 miljoonaa euroa ja osallisuusrahaston investoinnit 1,5 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelmakaudella vuonna 2027 kunta-Helsingin investointimenot ovat noin 1 115,5 miljoonaa euroa ja vuonna 2028 arviolta 1 065,9 miljoonaa euroa.

Vuoden 2026 investointiosan menoista projektialueiden ulkopuolisiin infrainvestointeihin kohdistuu 334,9 miljoonaa euroa, 351,3 miljoonaa euroa kohdistuu talonrakennusinvestointeihin, 145,6 miljoonaa euroa projektialueiden infrarakentamiseen ja 106,6 miljoonaa muihin investointeihin.

Tilahankkeissa uudisrakentamisen pääpaino kaudella 2026–2035 on uusien projektialueiden palvelurakennusten ja korvaavien uudisrakennusten toteuttamisessa. Korjausrakentamisen ohjelmoinnin lähtökohtana on kaikkien toimitilojen, mutta varsinkin koulurakennusten ja päiväkotien käyttökelpoisuuden, terveellisyden ja turvallisuuden varmistaminen.

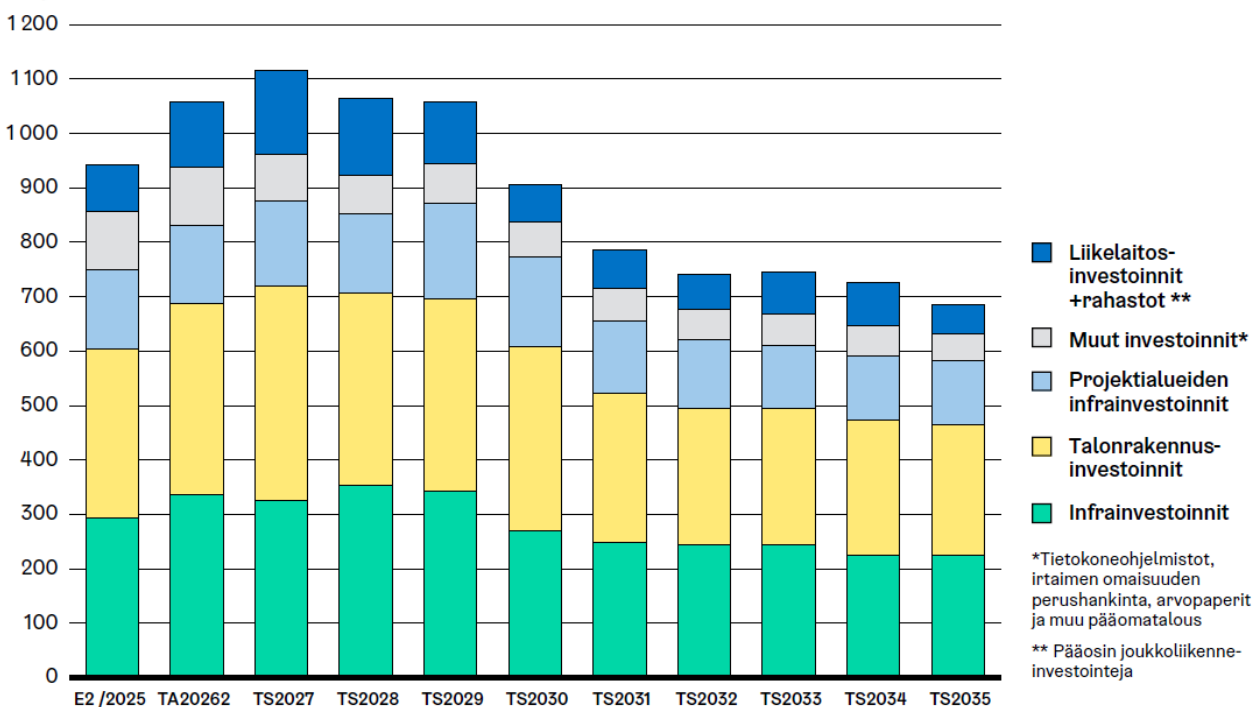
10-vuotiseen toimitilainvestointiohjelmaan sisältyy muun muassa kahdeksan uuden koulurakennuksen ja yhdentoista uuden päiväkodin rakentaminen, seitsemän koulurakennuksen ja 13 päiväkodin korvaavan uudisrakennuksen rakentaminen sekä kolmen koulurakennuksen ja viiden päiväkodin laajentaminen. Lisäksi ohjelmaan kuuluu 36 perusopetuksen ja 52 varhaiskasvatuksen käytössä olevan koulu- ja päiväkotirakennuksen perusparantaminen.

Suurimpia vuonna 2026 alkavia rakennushankkeita ovat Pitäjänmäen peruskoulun, kirjaston ja nuorisotalon perusparannus ja laajennus, Puistolan peruskoulun, päiväkodin ja liikuntapuiston korvaava uudisrakennus sekä Malmin peruskoulun perusparannus ja laajennus. Toimitiloja rakennetaan myös tytäryhtiö- ja vuokrahankkeina.

Merkittävän osan investoinneista muodostavat edellytysten luominen valtion ja Helsingin seudun kuntien välisen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksen (MAL-sopimus) sekä asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman (AM-ohjelma) mukaisten asuntotuotantotavoitteiden saavuttamiselle. Merkittävimmät infrahankkeet taloussuunnitelmakaudella ovat Kalasataman, Länsisataman, Kruunuvuorenrannan ja Pasilan projektialueiden infrarakentaminen sekä Kruunusillat-hanke ja Länsiratie-hanke.

Liikelaitosten investoinnit, yhteensä 117,9 miljoonaa euroa, muodostuvat valtaosin liikenneliikelaitoksen (HKL) metroliikenteen investoinneista, jotka ovat vuonna 2026 yhteensä 106,5 miljoonaa euroa. Merkittävimpiä 10-vuotiskauden investointeja ovat liikenteenohjausjärjestelmän uudistaminen, rautatien metroaseman ja Kaivokadun kannen peruskorjaus, M400 junien hankinta sekä Junatien metrosillan korjaaminen.

Miljoonaa euroa

Kaupunkistrategian mukaisesti taloussuunnitelman kokonaisinvestoinnit on mitoitettu siten, että turvaamme samaan aikaan kaupungin talouden kestävyys- ja velan ja vastuiden tason maltillisuuden pitkällä aikavälillä. Investointiohjelma hillitsee kaupungin verorahoitteisten vastuiden kasvua aikaisempaan nähden.

Kunta-Helsingin investointiohjelma joudutaan kattamaan kasvavasti lainarahoituksella

Kunta-Helsingin vuosikatteen heiketessä vuosien 2023–2024 tasosta vuonna 2025 ja edelleen taloussuunnitelmakaudella 2026–2028, jää kunta-Helsingin toiminnan ja investointien rahavirta lähes 590 miljoonaa euroa negatiiviseksi tulevina vuosina. Rahoituslaskelman toiminnan ja investointien rahavirta on jatkuvasti kasvavan kaupungin paras kokonaistalouden mittari. Alijäämäinen toiminnan ja investointien rahavirta katetaan taloussuunnitelmassa ensisijaisesti lainanotolla sekä osittain kaupungin kassavarajoja pienentämällä.

Investointiohjelman toteuttaminen johtaa vuosina 2026–2028 noin 1,0 miljardin euron lainakannan kasvuun. Lisäksi investoinnit verorahoitteisten tytäryhteisöjen taseisiin kasvattavat kaupungin vastuuta 0,5 miljardia euroa 2026–2028. Kaupunki maksaa näiden yhteisöjen lainan lyhennykset ja korot palvelumaksuissa, vuokrissa ja vastikkeissa. Kaupungin lainakanta kasvaa vuoden 2024 tasosta 1246 euroa/asukas vuoteen 2035 mennessä 4 990 euroa/asukas.

Tunnusluvut	Käyttö 2024	Ennuste 2025	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Toiminnan ja investointien rahavirta	-95	-523	-550	-650	-566
Lainakannan lisäys	0	200	400	400	400
Lainakannan vähennys	-53	-47	-67	-82	-97
Lainakannan muutos	-53	153	333	318	303
Lainakanta	853	976	1 299	1 622	1 945
Lainakanta euroa/asukas	1 247	1 408	1 850	2 281	2 702
Investointien tulorahoitus, %	88,0	43,0	46,0	41,0	46,0

Kaupungin taloudellisen kestävyys arviointiin vaikuttaa kaupungin investointien lisäksi toimitilojen ja joukkoliikennehankkeiden toteuttaminen tytäryhteisöjen taseisiin

Vuosikatteen arvioidaan pidemmän aikavälin skenaarion mukaan pysyvän aiemman noin 700 miljoonan euron sijaan alle 500 miljoonan euron tasossa 2020-luvun lopulle tultaessa. Vuosikatearviota heikentää väestön ja palvelutarpeen kasvun aiheuttama toimintamenojen kasvu, kaupungin 9 miljardin euron investointiohjelmasta johtuva toimitilojen vuokrien ja vastikkeiden sekä joukkoliikenteen kustannusten voimakas kasvu ja verotulojen euromääräisen kasvun hidastuminen sote-uudistuksessa tehtyjen verotuloleikkauksien takia.

Lisäksi valmisteilla oleva kuntien valtionosuusjärjestelmän sekä kuntien rahoitusjärjestelmäkokonaisuuden muutos voi vaikuttaa Helsingin verorahoitus pohjaa heikentävästi.

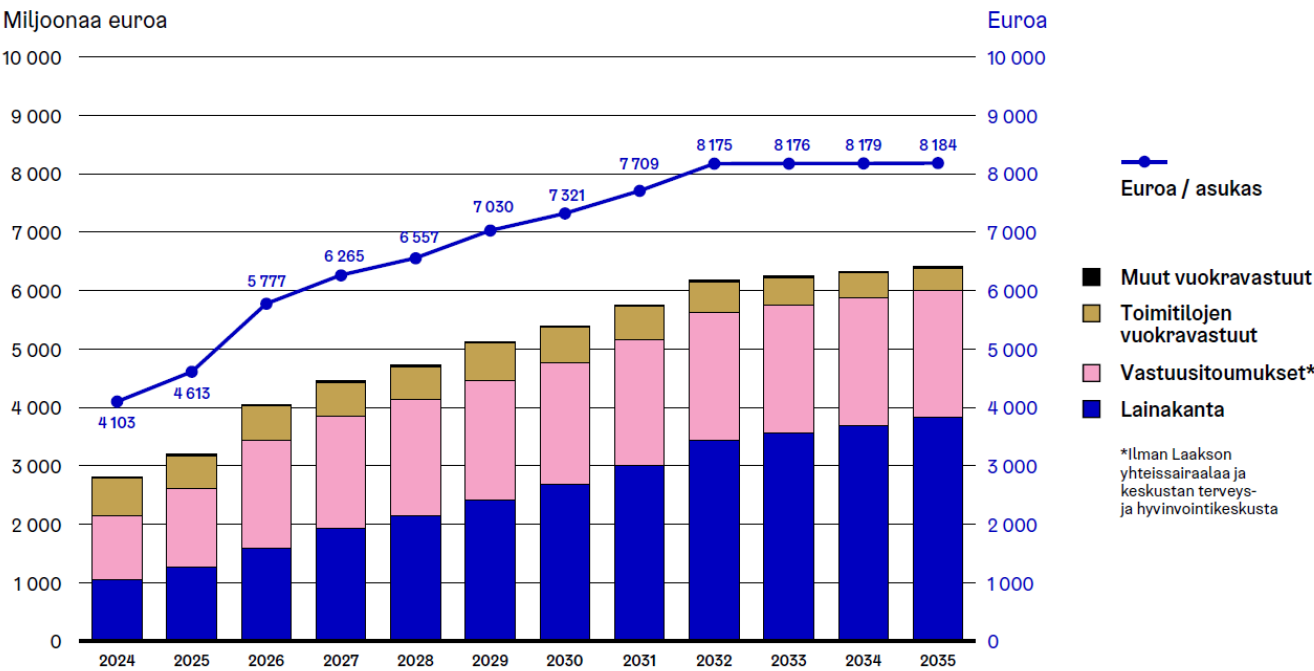
Talousarvion noin 9 miljardin investointeja ei saada rahoitettua nykyisessä määrin tulorahoituksella ja kunta-Helsingin lainakanta jatkaa kasvua koko 10-vuotiskauden.

Kuntalain 110 pykälän mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja veloitteet. Siten näiden investointien rahoittamiseen liittyvät takaukset ja rahoitus sitoumukset sekä kasvavat vuokravastuut on huomioitava kaupungin rahoitusasemaa arvioitaessa. Kaupungin pitkäaikaiset vuokravastuut ja takaukset ovat kaupungin omiin lainoihin vertautuvia kaupungin taloudellista kestävyyttä arvioitaessa.

Kaupungin investointiohjelman lisäksi kaupunki toteuttaa mittavia joukkoliikenne ja toimitilainvestointeja tytäryhteisöjen taseisiin, joiden toiminnan kaupunki pääosin rahoittaa. Investoinnit rahoitetaan kaupungin takaamalla lainoilla. Kaupungin takausvastuiden kasvu tulee jatkumaan seuraavina vuosina voimakkaana Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n raidehankkeiden, Varikko-kiinteistöt Oy:n sekä muun muassa Helsingin toimitilat Oy:n koulu- ja hyvinvointi-keskushankkeiden toteutuksen edetessä.

Kaupungin verorahoitteiset vastuut, eli kaupungin lainakanta, pitkäaikaiset vuokrasopimukset sekä verorahoitteisille tytäryhteisöille annetut lainojen takaukset olivat vuoden 2024 tilanteessa 2,8 miljardia euroa (4 100 euroa per asukas). Talousarvion 2026 investointiohjelman, nykyisten ja tiedossa olevien vuokrahankkeiden sekä verorahoitteisissa tytäryhteisöissä seuraavien 10 vuoden aikana tehtävien investointien lainantakaukset nostavat kaupungin verorahoitteiset vastuut 6,4 miljardin euron (8 184 euroa per asukas) tasolle vuonna 2035.

Kaupunkistrategian 2025–2029 mukaan kaupungin kokonaisvastuiden (lainakanta, takaukset sekä pitkäaikaiset vuokrasopimukset) tulevaa kehitystä sekä kaupungin rahoitusaseman kestävyttä arvioidaan vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä sekä suurten investointihankkeiden käynnistämisestä ja ajoituksesta päätettäessä. Strategian mukaisesti vastuiden kasvu tulee saada matalammalle uralle niin, että suunnitelmakaudella asukaskohtaisten vastuiden kasvu pysähtyy. Talousarvion 2026 investointiohjelman, yhtiö hankkeiden ja vuokratilojen mukaisten vastuiden kasvu pysähtyy vuonna 2032 noin 8 200 euroa/asukas tasolle.

2.7. Kunta-Helsinki-konsernin tytäryhteisöt ja konserniohjaus

Kaupunki tytäryhteisöineen muodostaa Helsingin kaupunkikonsernin. Kaupunki emo-organisaationa vastaa konsernin kehityksen ohjaamisesta, sekä sen tuottamien palveluiden määrittelystä. Helsingin kaupungilla oli suorassa omistuksessaan 64 tytäryhtiötä ja määräysvallassaan 12 tytäräätiötä per 20.8.2025. Suurin osa tytäryhtiöistä on täysin kaupungin omistamia.

Tytäryhteisöt täydentävät kaupungin omaa palvelutuotantoa, toteuttavat erityisesti kaupungin elinkeinopolitiikkaan, kaupunkikehittämiseen, liikuntaan ja kulttuuriin liittyviä tavoitteita sekä hoitavat kaupunkikonsernin tarvitsemia tukitoimintoja. Kaupunkikonserniin kuuluu myös markkinoilla toimivia tytäryhteisöjä, joiden omistamiseen kaupungilla on taloudellinen ja strateginen intressi. Lisäksi yhteisömuotoja hyödynnetään kaupungin ja ulkopuolisten organisaatioiden yhteistyössä hoitamissa tehtävissä. Tytäryhteisöt toimivat mm. seuraavilla toimialoilla: elinkeino, energia, henkilöstö, infra, kiinteistöt, kulttuuri, liikenne, liikunta, pysäköinti, sosiaalitoimi ja terveystoimi. Alueen elinvoimaisuutta tukevia yhteisöjä ovat mm. kehittämis- ja markkinointiyhtiöt.

Kaupunkikonsernia johdetaan ja kehitetään kaupungin ja sen määräysvallassa olevien yhteisöjen muodostamana kokonaisuutena kokonaistaloudellisesti.

Omistajapolitiikka luo puitteet kaupungin konsernijohtamiselle ja omistajaohjaukselle. Kaupungin omistajapolitiikka määrittellään konserniohjeessa kaupungin omistajuuden lähtökohtien ja muiden omistamista ja ohjausta koskevien määräysten kautta sekä valtuustokausittain hyväksyttävässä kaupunkistrategiassa ja mahdollisissa muissa omistajapolitiikkaa koskevissa päätöksissä. Lisäksi kaupungin omistajapolitiikka ilmenee kaupunginhallituksen hyväksymissä tytäryhteisökohtaisissa omistajastrategioissa määriteltynä tavoitteina ja toimintalinjauksina.

Kaupungin omistajapolitiikka konkretisoi, millaista omaisuutta kaupunki hankkii ja omistaa sekä missä tehtävissä ja hankkeissa kaupunki on mukana omistajana ja sijoittajana tavoitteisiinsa pääsemiseksi. Omistaminen ei ole kaupungin perustehtävä, vaan sen tulee tukea ja palvella palvelujen järjestämistä, kaupungin taloutta tai muuten kaupungin yhteiskunnallisia, elinkeino-, liikunta-, kulttuuri- ym. poliittisia tavoitteita. Omistamisella edistetään myös kaupungin ilmasto- ja biodiversiteettitavoitteiden toteutumista. Omistajuudella tavoitellaan taloudellista ja/tai toiminnallista hyötyä pitkällä aikavälillä. Tästä syystä kaupungin toimimisella jonkin yhteisön perustajana, omistajana tai jäsenenä tulee olla kaupungin tehtävään ja strategiaan perustuva tarkoitus ja tavoite. Tämä tarkoitus sekä kaupungin yhteisölle asettamat tavoitteet määritellään tytäryhteisökohtaisissa omistajastrategioissa.

Kaupunki on pitkäjänteinen ja tavoitteellinen omistaja. Kaupungin omistajaohjauksessa pyritään johdonmukaisiin ja ennustettaviin ratkaisuihin. Kaupungin omistaja-arvon tulee kehittyä myönteisesti ja sitä tulee suojata. Omistaja-arvon suojaamista kuvastaa muun muassa kaupungin tytäryhteisöjen omaisuuden arvon säilyttäminen. Tämän mukaisesti kaupunki edistää tytäryhteisöjen mahdollisuuksia omistaja-arvon pitkäjänteiseen kasvattamiseen sekä kannattavaan ja kustannustehokkaaseen toimintaan kilpailuneutraalisuudensa huomioita ottaen. Kaupunki pyrkii konserniohjauksen keinoin edistämään eri sukupuolten ja kieliryhmien välistä yhdenvertaisuutta.

Kaupunginhallituksen päättämässä yhteisökohtaisissa omistajastrategioissa määritellään tytäryhteisöille asetettavat tavoitteet ja mittarit. Talousarviossa vahvistetaan vuosittain omistajastrategioissa määritellyt tavoitteet avainmittareineen merkittävimpien tytäryhteisöjen osalta. Tytäryhteisökohtaisten omistajastrategioiden päivistytyö on parhaillaan käynnissä ja määriteltäviä tavoitteita sekä avainmittareita tullaan arvioimaan mm. suhteessa kaupunkistrategiaan 2025–2029 ja siihen perustuviin konserniyhteisiin tavoitteisiin. Päivitetyt tavoitteet ja avainmittarit tullaan ottamaan käyttöön konserniohjauksessa heti niiden voimaantulon jälkeen. Talousarvion käsittelyaikataulun takia vuoden 2026 talousarviossa vahvistetaan osa merkittävimpien tytäryhteisöjen nykyisissä omistajastrategioissa määritellyistä tavoitteista ja niiden avainmittareista.

Merkittävimmät tytäryhteisöt on määritelty seuraavista lähtökohdista: yhteisön taloudellinen ja toiminnallinen laajuus, aktiivinen toimijuus sekä yhteisön omistajastrateginen merkitys kaupunkikonsernille. Lisäksi merkittävimmillä yhteisöillä on kaupunkistrategisia tavoitteita sekä kattavia palvelusopimuksia Helsingin kaupungin kanssa.

Kaupunkikonsernin merkittävimmät tytäryhteisöt ovat DigiHelsinki Oy, Helen Oy, Helsingin Asumisoikeus Oy, Helsingin kaupungin asunnot Oy, Helsingin Satama Oy, Kiinteistö Oy Auroranlinna, Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy ja Seure Henkilöstöpalvelut Oy.

Omistajastrategiatavoitteiden toteutumista ja yhteisöjen etenemistä tavoitteilla osoitettuun haluttuun kehityssuuntaan seurataan säännöllisesti osana tytäryhteisöjen raportointia ja muuta seurantaa. Kulloinkin voimassa olevien omistajastrategiatavoitteiden tuloksista raportoidaan konsernijaostolle yhteisöraporttien yhteydessä 1–4 kertaa vuodessa. Kaupunginvaltuustolle raportoidaan talousarviossa kulloinkin vahvistettujen tavoitteiden toteutumisesta vuosittain konsernitilinpäätöksen yhteydessä.

Konserniin kuuluvat tytäryhteisöt ja -säätiöt

Konserniin kuuluvat tytäryhteisöt ja -säätiöt	Yhteisötyyppi
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä - HSL	Kuntayhtymä
HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä	Kuntayhtymä
HUS-yhtymä	Kuntayhtymä
Kärkulla samkommun - 2M-IT	Kuntayhtymä
Laurea-ammattikorkeakoulu Oy	Kuntayhtymä
Uudenmaan liitto - Nylands förbund	Kuntayhtymä
DigiFinland Oy	Osakkuusyhteisö
Helsingin Liikuntahallit Oy	Osakkuusyhteisö
Helsingin Musiikkitalo Oy	Osakkuusyhteisö
Kalasataman Palvelu 2 Oy	Osakkuusyhteisö
Kalasataman Palvelu Oy	Osakkuusyhteisö
Kiinteistö Oy Haapaniemenkatu 7-9	Osakkuusyhteisö
Kiinteistö Oy Helsingin Vihertukku	Osakkuusyhteisö
Kiinteistö Oy Kumpulantie 1	Osakkuusyhteisö
Kiinteistö Oy Laajasalon palloiluhallit	Osakkuusyhteisö
Kiinteistö Oy Maatullinaukio	Osakkuusyhteisö
Kiinteistö Oy Paloheinän Palvelukeskus	Osakkuusyhteisö
Kiinteistö Oy Tapulikaupungin palvelutalo	Osakkuusyhteisö
Kiinteistö Oy Turkismiehentie 8	Osakkuusyhteisö
Kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Mannerheimintie 13a	Osakkuusyhteisö
Kruunuvuorenrannan Palvelu Oy	Osakkuusyhteisö
Lehtisaaren Väestösuoja Oy	Osakkuusyhteisö
Malmin Pysäköintitalo Oy	Osakkuusyhteisö
Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	Osakkuusyhteisö
Oy Apotti Ab	Osakkuusyhteisö
Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy	Osakkuusyhteisö
Siltakeskus Oy	Osakkuusyhteisö
Startup Maria Oy	Osakkuusyhteisö
Urhea-halli Oy	Osakkuusyhteisö
Vantaan Energia Oy	Osakkuusyhteisö
HAM Helsingin taidemuseosäätiö sr	Tytärsäätiö
Helsingin kaupungin 450-vuotis-taiteilijatalosäätiö sr	Tytärsäätiö
Helsingin Musiikkitalon säätiö sr	Tytärsäätiö
Helsingin Seniorisäätiö sr	Tytärsäätiö
Helsingin tapahtumasäätiö sr	Tytärsäätiö
Helsingin teatterisäätiö sr	Tytärsäätiö
Jääkentäsäätiö sr	Tytärsäätiö
Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr	Tytärsäätiö
Niemikotisäätiö sr	Tytärsäätiö
Oulunkylän kuntoutuskeskus sr	Tytärsäätiö
Stadion-säätiö sr	Tytärsäätiö
UMO-säätiö sr	Tytärsäätiö
Asunto Oy Merimiehenkatu 12	Tytäryhteisö
Asunto Oy Oulunkyläntori 2	Tytäryhteisö
Asunto-oy Paciuksenkatu 4	Tytäryhteisö

Konserniin kuuluvat tytäryhteisöt ja -säätiöt	Yhteisötyyppi
DigiHelsinki Oy	Tytäryhteisö
Etelä-Hermannin Pysäköinti Oy	Tytäryhteisö
Fallkullan Kiilan Pysäköinti Oy	Tytäryhteisö
Finlandia-talo Oy	Tytäryhteisö
Forum Virium Helsinki Oy	Tytäryhteisö
Helen Oy	Tytäryhteisö
Helsingin Asumisoikeus Oy	Tytäryhteisö
Helsingin kaupungin asunnot Oy	Tytäryhteisö
Helsingin kaupunkitilat Oy	Tytäryhteisö
Helsingin Konsernihankinta Oy	Tytäryhteisö
Helsingin Satama Oy	Tytäryhteisö
Helsingin Tiedepuiston Yrityshautomot Oy	Tytäryhteisö
Helsingin V Yhteiskoulun Talo Oy	Tytäryhteisö
Helsingin Velvoitepysäköinti Oy	Tytäryhteisö
Helsingin Väylä Oy	Tytäryhteisö
Helsinki Partners Oy	Tytäryhteisö
Helsinki Stadion Oy	Tytäryhteisö
Hernesaaren jätteen putkikeräys Oy	Tytäryhteisö
Itä-Pasilan Pysäköinti Oy	Tytäryhteisö
Jätkäsaaren jätteen putkikeräys Oy	Tytäryhteisö
Jätkäsaaren Pysäköinti Oy	Tytäryhteisö
Kalasataman jätteen putkikeräys Oy	Tytäryhteisö
Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Borgströminmäki	Tytäryhteisö
Keskinäinen Kiinteistöosakeyhtiö Villamonte	Tytäryhteisö
Keski-Pasilan jätteen putkikeräys Oy	Tytäryhteisö
Kiinteistö Oy Ab Pakkalantie 30	Tytäryhteisö
Kiinteistö Oy Auroranlinna	Tytäryhteisö
Kiinteistö Oy Hansasilta	Tytäryhteisö
Kiinteistö Oy Helsingin Malminkatu 3	Tytäryhteisö
Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat	Tytäryhteisö
Kiinteistö Oy Helsingin Ympäristötalo	Tytäryhteisö
Kiinteistö Oy Intiankatu 31	Tytäryhteisö
Kiinteistö Oy Kaapelitalo	Tytäryhteisö
Kiinteistö Oy Kaisaniemen Metrohalli	Tytäryhteisö
Kiinteistö Oy Käpylän Terveystalo	Tytäryhteisö
Kiinteistö Oy Malmin Liiketalo	Tytäryhteisö
Kiinteistö Oy Myllypuron Kampus	Tytäryhteisö
Kiinteistö Oy Puistolankallion Pankkitalo	Tytäryhteisö
Kiinteistö Oy Rastilankallion päiväkot	Tytäryhteisö
Kiinteistö Oy Suutarilan Lampputie	Tytäryhteisö
Kiinteistö Oy Säterintie 2	Tytäryhteisö
Kiinteistö Oy Torpparimäen korttelitalo	Tytäryhteisö
Kiinteistö Oy Turunlinnantie 12	Tytäryhteisö
Kiinteistö Oy Viikin viher- ja ympäristötietokeskus Fastighets Ab	Tytäryhteisö
Kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Sähkötalo	Tytäryhteisö
Kiinteistöosakeyhtiö Puu-Myllypuron Yhteistila	Tytäryhteisö
Kiinteistö-oy Parmaajanpuisto	Tytäryhteisö

Konserniin kuuluvat tytäryhteisöt ja -säätiöt	Yhteisötyyppi
Kontulan Palvelutalo Oy	Tytäryhteisö
Kruunuvuorenrannan jätteen putkikeräys Oy	Tytäryhteisö
Lammenrannan Pysäköinti Oy	Tytäryhteisö
MetropoliLab Oy	Tytäryhteisö
Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy	Tytäryhteisö
Palvelukeskus Albatross Oy	Tytäryhteisö
Postipuiston Pysäköinti Oy	Tytäryhteisö
Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy	Tytäryhteisö
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy	Tytäryhteisö
Seure Henkilöstöpalvelut Oy	Tytäryhteisö
Työmaahuolto Oy Ab	Tytäryhteisö
Töölönlahden pysäköinti Oy	Tytäryhteisö
Urheiluhallit Oy	Tytäryhteisö
Vuosaaren Urheilutalo Oy	Tytäryhteisö

Tytäryhteisöille vahvistettavat omistajastrategioihin pohjautuvat tavoitteet ja mittarit

Tytäryhteisökohtaisten omistajastrategioiden päivitystyö on parhaillaan käynnissä ja määriteltyjä tavoitteita sekä avainmittareita tullaan arvioimaan mm. suhteessa kaupunkistrategiaan 2025–2029 ja siihen perustuviin konserniyhteisiin tavoitteisiin.

Vuoden 2026 talousarviossa vahvistetaan merkittävimmille tytäryhteisöille osa niiden nykyisissä omistajastrategioissa määritellyistä tavoitteista ja avainmittareista. Konserniohjeen mukaan mittareiden vuotuisten tavoitearvojen asettaminen on tytäryhteisöjen hallitusten tehtävänä ja vastuulla. Talousarviossa esitetään tytäryhteisöjen hallitusten vuodelle 2026 määrittelemät tavoitearvot ko. tavoitteille

Alla mainittujen tavoitteiden toteumatietoja arvioidaan kaupungin konsernitiilinpäätöksessä sen perusteella täyttävätkö ne mittarille omistajastrategiassa tai tytäryhteisön hallituksen toimesta asetetun tavoitetasen.

DigiHelsinki Oy	Selite
Tavoite 1.	Tyytyväiset asiakkaat
Mittari	Säännöllisen asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset
Mittarin tavoitearvo	Asiakastyytyväisyyden jatkuva parantaminen, pitkän aikavälin tavoite keskiarvo yli 3,7
Tavoite 2.	Tyytyväiset työntekijät
Mittari	Säännöllisen henkilöstötyytyväisyyskyselyn tulokset
Mittarin tavoitearvo	Henkilöstötyytyväisyyden jatkuva parantaminen, pitkän aikavälin tavoite yli 3,8
Tavoite 3.	Riittävä vakavaraisuus
Mittari	Omavaraisuusaste vähintään 30 %
Mittarin tavoitearvo	Omavaraisuusaste vähintään 30 %

Helen Oy	Selite
Tavoite 1.	Pääoman tehokas käyttö
Mittari	Emoyhtiön sijoitetun pääoman tuotto%
Mittarin tavoitearvo	6%
Tavoite 2.	Tyytyväiset asiakkaat
Mittari	Säännöllisen asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset

Helen Oy	Selite
Mittarin tavoitearvo	>30 (B2B+B2C)
Tavoite 3.	Riittävä vakavaraisuus
Mittari	Emoyhtiön omavaraisuusaste vähintään 35 %
Mittarin tavoitearvo	35

Helsingin Asumisoikeus Oy	Selite
Tavoite 1.	Kiinteistöomaisuuden taloudellinen ja tehokas hallinta
Mittari	Vastikkeiden kehitys
Mittarin tavoitearvo	Keskimääräinen vastikekorotus 8 %
Tavoite 2.	Tyytyväiset asiakkaat
Mittari	Säännöllisen asiakastyytyväisyystutkimuksen tulokset.
Mittarin tavoitearvo	NPS = 20
Tavoite 3.	Riittävä vakavaraisuus
Mittari	Omavaraisuusaste vähintään 10 %
Mittarin tavoitearvo	10 %

Helsingin kaupungin asunnot Oy	Selite
Tavoite 1.	Kiinteistöomaisuuden taloudellinen ja tehokas hallinta
Mittari	Ylläpitokustannukset (€/m ²)
Mittarin tavoitearvo	6 % (Hekan ylläpitokustannusten muutos ed. vuodesta)
Tavoite 2.	Tyytyväiset asiakkaat
Mittari	Säännöllisen asiakastyytyväisyystutkimuksen tulokset
Mittarin tavoitearvo	3,5
Tavoite 3.	Riittävä vakavaraisuus
Mittari	Omavaraisuusaste vähintään 10 %
Mittarin tavoitearvo	11 %

Helsingin Satama Oy	Selite
Tavoite 1.	Pääoman tehokas käyttö
Mittari	Emoyhtiön sijoitetun pääoman tuotto%
Mittarin tavoitearvo	4,5 % - 6,5 %
Tavoite 2.	Tyytyväiset asiakkaat
Mittari	Säännöllisen asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset
Mittarin tavoitearvo	B2B 3,8–4,0 ja B2C 4,0–4,2
Tavoite 3.	Riittävä vakavaraisuus
Mittari	Omavaraisuusaste vähintään 40 %
Mittarin tavoitearvo	Vähintään 40 %

Kiinteistö Oy Auranlinna	Selite
Tavoite 1.	Kiinteistöomaisuuden taloudellinen ja tehokas hallinta

Kiinteistö Oy Auranlinna	Selite
Mittari	Ylläpitokustannukset (€/m2)
Mittarin tavoitearvo	Ylläpitokustannusten toteutuminen budjetin mukaisesti plusmiinus 2 %
Tavoite 2.	Tyytyväiset asiakkaat
Mittari	Säännöllisen asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset
Mittarin tavoitearvo	Kokonaistyytyväisyysindeksi vähintään 3,60
Tavoite 3.	Riittävä varavaroisuus
Mittari	Omavaraisuusaste vähintään 20 %.
Mittarin tavoitearvo	Omavaraisuusaste vähintään 40 %.

Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy	Selite
Tavoite 1.	Tyytyväiset asiakkaat
Mittari	Säännöllisen matkustajatyytyväisyyskyselyn ja sidosryhmäkyselyn tulokset
Mittarin tavoitearvo	Tyytyväisten matkustajien osuus: 92 % Asiakastyytyväisyys: 4,0
Tavoite 2.	Tyytyväinen henkilöstö
Mittari	Säännöllisen henkilöstötyytyväisyyskyselyn tulokset
Mittarin tavoitearvo	Työelämän laatuindeksi: 60 %
Tavoite 3.	Riittävä vakavaraisuus
Mittari	Omavaraisuusaste vähintään 15 %
Mittarin tavoitearvo	15 %

Seure Henkilöstöpalvelut Oy	Selite
Tavoite 1.	Tyytyväiset asiakkaat
Mittari	Säännöllisen asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset
Mittarin tavoitearvo	Asiakasarvo: 4
Tavoite 2.	Vastuullinen työnantajuus
Mittari	Säännöllinen henkilöstö- ja keikkalaistyytyväisyyskysely
Mittarin tavoitearvo	eNPS: 10 hallintohenkilöstö, eNPS: 40 vuokrahenkilöstö

2.8. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan talousarvio 2026

2.8.1. Talousarvion 2026 lainsäädäntötausta ja talouden eriyttäminen

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan rahoitus muodostuu valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta sekä asiakasmaksutuloista ja muista toimintatuloista. Valtion rahoituksella tulee kattaa kaikki hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevat palvelut perustuslain määrittelemällä riittävällä tasolla. Tuotoilla rahoitettava sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäminen on eriytettävä kaupungin talousarviossa ja kirjanpidossa. Talousarviossa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala (sotepe) esitetään erillisenä osana, jolla on omat käyttötalous-, tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosat. Rahoituksen kohdentaminen eri käyttötarkoituksiin määritellään kaupunginvaltuuston päättämässä talousarviossa ja sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan päättämässä tulosbudjetissa. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan talous- ja toimintatietojen tulee vertailtavissa hyvinvointialueisiin.

Talouden eriyttämisvelvoite ei määrittele sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen palveluita tuottavaa organisaatiota, vaan osa palveluista, toiminnoista ja tietojärjestelmistä tuotetaan muilla toimialoilla, liikelaitoksissa ja keskushallinnossa ja ne laskutetaan tehdyn yhteistyösopimuksen mukaisesti. Myös sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala voi tuottaa korvausta vastaan palveluita Kunta-Helsingille yleiskatteisen rahoituksen ulkopuolisena toimintana.

2.8.2. Valtion rahoitus sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluille

Valtion rahoitus koostuu laskennallisesta rahoituksesta ja siirtymätasauksesta. Laskennallinen rahoitus sosiaali- ja terveyspalveluille määräytyy pääosin tarvetekijöihin perustuen ja pelastustoimen rahoituksessa merkittävin tekijä on asukasmäärä. Valtion yleiskatteellisen rahoituksen pohjaa tarkistetaan vuosittain kustannustason nousulla ja arvioidulla palvelutarpeen kasvulla sekä hyvinvointialueiden julkisen talouden suunnitelmassa (JTS) mainituilla tehtävämuutoksilla.

Lainsäädännön mukaan sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan taloussuunnitelma on laadittava siten, että se on tasapainossa tai ylijäämäinen viimeistään talousarviovuotta seuraavan toisen vuoden päättyessä. Taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa kahden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä.

Vuoden 2026 hyvinvointialueiden rahoitukseen tehdään koko maan tasolla vuoden 2024 tilinpäätöksiin perustuva jälkikäteistarkistus. Jälkikäteistarkistuksessa laskennallinen rahoitus tarkistetaan vastaamaan valtakunnallisesti toteutuneita kustannuksia kahden vuoden viiveellä. Kaikkien hyvinvointialueiden toteutuneet kustannukset lasketaan yhteen ja loppusummaa verrataan hyvinvointialueille myönnettyyn rahoitukseen. Erotus korjataan laskennallisen rahoitukseen ja kohdennetaan alueille laskennallisen rahoituksen määräytymisen perusteella. Vuodesta 2026 alkaen jälkikäteistarkistusta ei huomioida täysimääräisesti vaan korjauksen määrää alennetaan asteittain. Vuonna 2026 otetaan huomioon 95 prosenttia vuoden 2024 rahoituksen tarkistuksesta, vuonna 2027 otetaan huomioon 90 prosenttia vuoden 2025 rahoituksen tarkistuksesta ja vuonna 2028 otetaan huomioon 80 prosenttia vuoden 2026 rahoituksen tarkistuksesta.

2.8.3. Vuoden 2026 sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan talousarvio

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan vuoden 2026 talousarvion tulot ovat 260,4 miljoonaa euroa, menot 3 283,5 miljoonaa euroa ja toimintakate -3 023 miljoonaa euroa. Vuoden 2025 talousarvioon verrattuna tulokasvu on 11 miljoonaa euroa eli 4,5 prosenttia ja menokasvu 127 miljoonaa euroa eli 4,0 prosenttia. Toimintakate heikkenee 4,0 prosenttia vuodesta 2025. Vuoden 2026 talousarvioon on budjetoitu tuloja edellisen vuoden talousarvioon budjetoitua enemmän, koska vuoden 2025 tuloennuste on odotettua suurempi. Menokasvun taustalla ovat palkankorotukset, kustannustason nousu sekä asiakasmäärän ja palvelutarpeen kasvu.

Valtion rahoitus sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluille vuonna 2026 on yhteensä 3,1 miljardia euroa. Rahoitus sisältää laskennallista rahoitusta 2,97 miljardia euroa ja siirtymätasauksia 116,9 miljoonaa euroa. Laskennallinen rahoitus sisältää vuoden 2024 hyvinvointialueiden ja Helsingin tilinpäätöksiin perustuvaa jälkikäteistarkistusta 138,7 miljoonaa euroa. Rahoituksen kasvu vuodesta 2025 on 4,47 prosenttia.

	2025	2026	2027	2028
Valtion rahoitus (miljoonaa euroa)	2 951	3 083	3 197	3 298
Kasvu-%	9,32	4,47	3,70	3,14

Toimialan tilikauden tulokseen vaikuttavat myös rahoitustuotot. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan kirjanpidolliselle yhdistytilille maksetaan kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti korkoa. Lisäksi toimiala myöntää sosiaalista luototusta, josta saadaan korkotuloja. Tilikauden tulos on rahoituserien ja poistojen jälkeen 60,5 miljoonaa euroa.

Taloussuunnitelmavuosina 2027 ja 2028 rahoituksen kasvun ennakoidaan olevan selkeästi vuotta 2026 hitaampaa. Valtion rahoituksen näkymät on otettu huomioon vuoden 2026 talousarviovalmistelussa.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan irtaimen omaisuuden hankinnat rahoitetaan yleiskatteellisella valtion rahoituksella ja ne esitetään talousarvion investointiosassa. Irtaimen investoinnit ovat vuonna 2026 yhteensä 19,5 miljoonaa euroa. Vuoden 2025 talousarvioon verrattuna investoinnit kasvavat 3,8 miljoonaa euroa. Investoinnit jaetaan tietotekniikkaohjelmistoihin ja muuhun irtaimen. Sosiaali- ja terveyspalvelujen ja pelastustoimen investoinnit esitetään talousarviossa erikseen.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala ei investoi rakentamishankkeisiin, vaan kaupunkikonserni toteuttaa sotepe-toimialan uudis- ja peruskorjaushankkeet, ja laskuttaa kertyneet menot toimialalta tilavuokrina. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan talousarvion liitteenä esitetään valtion ohjeistuksen mukainen investointisuunnitelma, jossa esitetään tiedot investoinneista ja investointeja vastaavista sopimuksista erikseen sosiaali- ja terveydenhuollosta ja pelastustoimesta. Investointeja vastaavia sopimuksia ovat esimerkiksi pitkäaikaiset vuokrasopimukset (vuokravastuut) sekä sitoumukset muihin useampaa vuotta koskeviin sopimuksiin, kuten tietojärjestelmähankkeisiin.

2.8.4. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan talousarvion 2026 tunnusluvut

Tunnusluvut	Käyttö 2024	Ennuste 2025	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Toimintakate	-2 670,1	-2 861,4	-3 023,1	-3 140,4	-3 262,2
Valtion rahoitus	2 699,7	2 951,2	3 083,1	3 197,2	3 297,7
Rahoitustulot ja -menot	8,6	9,5	10,5	10,5	10,5
Vuosikate	38,2	99,3	70,5	67,3	46,0
Poistot	-9,3	-8,9	-10,0	-10,0	-10,0
Tilikauden tulos	28,9	90,4	60,5	57,3	36,0

2.9. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala-konsernin tytäryhteisöt ja konserniohjaus

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala-konserniin (sotepe-konserni) kuuluvat yhteisöt, joissa kaupungilla on kirjanpitolain mukainen määräysvalta ja jotka toimivat sosiaali- ja terveysalalla. Kaikki sotepe-konsernin tytäryhteisöt ovat muita kuin markkinaehtoisesti toimivia.

Sotepe-konsernin tytäryhteisöt ovat:

- Helsingin seniorisäätiö sr, jossa kaupunki nimeää kaikki säätiön hallituksen jäsenet
- Niemikotisäätiö sr, jossa kaupunki nimeää enemmistön hallitusjäsenistä
- Oulunkylän kuntoutuskeskus sr, jossa kaupunki nimeää enemmistön hallitusjäsenistä.

Lisäksi sotepe-konserniin kuuluu hyvinvointiyhtymä HUS-yhtymä.

Sotepe-konserniin kuuluvia sidosryhmäyksiköjä ovat:

- Oy Apotti Ab (Helsingin kaupungin omistusosuus 35,7 %;
- Maakuntien tilakeskus Oy (Helsingin kaupungin omistusosuus 8 %)
- Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy (Helsingin kaupungin omistusosuus 4,16 %)
- DigiFinland Oy (Helsingin kaupungin omistusosuus 2,90 %)

Helsingin kaupunki emoyhteisönä vastaa kehityksen ohjaamisesta sekä järjestettävien palvelujen määrittelystä. Sotepe-toimialaa ja -konsernia johdetaan ja kehitetään kaupungin ja sen määräysvallassa olevien yhteisöjen muodostamana kokonaisuutena kokonaistaloudellisesti.

2.10. Päätösehdotukset

Hallintosäännön mukaisesti rahoitusjohtajan tehtävänä on päättää kaupunginvaltuuston hyväksymissä rajoissa talousarvio- ja tilapäislainojen ottamisesta, lainojen takaisinmaksusta ja lainaehtojen muuttamisesta. Vuoden 2026 talousarvioehdotuksessa varaudutaan kaupungin osalta 400 miljoonan euron pitkäaikaisten ulkoisten lainojen ottoon. Lisäksi tulisi varautua lyhytaikaiseen lainatarpeeseen tilapäislainavaltuuksin, mm. kuntatodistusohjelmaa käyttäen.

Rahoitusjohtaja tulee oikeuttaa ottamaan uutta lainaa mahdollisesti ennen aikaisesti poismaksettavien lainojen tilalle (ns. lainojen konvertointi) sekä tytäryhteisöjen mahdollisia kassalainatarpeita varten. Konvertointiin tarvitaan lainanottovaltuus, vaikka kaupungin lainapääoma ei lisäänty.

Liikenneliikelaitoksen investointien edellyttämä rahoitustarve on suunniteltu katettavan ensisijaisesti kaupungin sisäisesti, kirjanpidon yhdystilivelalla. Päätösehdotuksissa on kuitenkin varauduttu yhdystilivelan konvertoimiseen 200 miljoonan euron määrällä ulkoisiksi lainoiksi vuonna 2026, mikäli tämä on kokonaisuuden kannalta perusteltua.

Lisäksi rahoitusjohtaja tulee oikeuttaa tekemään leasingisopimuksia päätösehdotuksessa mainituin ehdoin.

Kaupungin liikelaitosten toimintasääntöjen mukaan liikelaitoksen johtokunta päättää lainanotosta kaupunginvaltuuston vuosittain vahvistamien lainanottovaltuuksien rajoissa. Kaupunginvaltuusto päättää valtuuksista talousarviossa ja laina hankitaan kaupunginkanslian toimesta.

Liikenneliikelaitoksen johtokunnalle tulee antaa enintään 200 miljoonan euron lainavaltuus liikelaitoksen yhdystilivelan konvertoimiseksi ulkoisiksi lainoiksi. Liikelaitoksen investointien rahoitus on tarkoitus järjestää ensisijaisesti kaupungin sisäisellä yhdystilivelalla, jota myöhemmin konvertoidaan ulkoisiksi lainoiksi. Konvertointi varaudutaan tekemään vuoden 2026 aikana.

Edellä olevan perusteella kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston päätettäväksi

- 1) että rahoitusjohtajalla on oikeus vuonna 2026
 - a) ottaa 500 miljoonaa euroa kotimaisia ja/tai ulkomaisia lainoja, joiden laina-aika on vähintään yksi vuosi ja enintään 30 vuotta ja joiden nimelliskorko lainanottohetkellä saa olla enintään 5 prosenttia tai joiden emissiokurssin ja nimelliskoron perusteella laskettava efektiivinen korko saa olla lainanottohetkellä enintään 5 prosenttia,
 - b) ottaa tilapäislainoja, joita saa kulloinkin olla enintään 300 miljoonaa euroa,
 - c) tehdä 100 miljoonan euron pääoma-arvosta ja enintään 5 prosentin korolla uusia leasing-sopimuksia, joiden vuokra-aika on enintään 30 vuotta,
 - d) tehdä korko- ja valuuttariskin suojaamiseksi tarkoitettuja johdannaisopimuksia otettaessa uusia lainoja tai koskien olemassa olevaa lainakantaa kuitenkin siten, että sopimuksia voidaan solmia kotimaisen tai ulkomaisen osapuolen kanssa, jonka pitkäaikainen luottokelpoisuus on hyvä sekä
- 2) että liikenneliikelaitoksen johtokunnalla on oikeus vuonna 2026
 - a) ottaa enintään 200 miljoonaa euroa ulkoista lainaa kaupungin sisäisen yhdystilivelan konvertoimiseksi ulkoiseksi lainanotoksi.

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää kunnan palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista. Hallintosäännön mukaan lautakuntien ja johtokuntien tehtävänä on päättää hinnoista, maksuista, vuokrista ja korvauksista, sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista. Kaupunginhallituksen mielestä olisi perusteltua päättää talousarvion hyväksymisen yhteydessä palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista. Edellä olevan perusteella kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston päätettäväksi.

- 3) että niiden maksujen, joista ei ole erikseen päätetty, yleisinä perusteina noudatetaan omakustannushinnan mukaista taikka viranomaisen päättämää alempaa taksaa.

Kaupunginhallituksen päättämien avustusten käytön valvontaa koskevien ohjeiden mukaan kaupungin viranomaisilla ja tarkastusvirastolla on mahdollisuus ja oikeus tarkastaa avustuksensaajien varainkäyttöä avustusehtojen täyttämisen selvittämiseksi. Samalla kaupunginhallitus katsoo, että avustusehtoja olisi tarkoituksenmukaista täydentää siten, että avustettavien yhteisöjen tulee noudattaa kaupunginhallituksen antamia ohjeita. Lisäksi kaupunginhallituksen mielestä on tarpeellista, että kaupunginhallitukselle annetaan mahdollisuus käyttää avustusmäärärahaa asianomaisesta toiminnasta kaupungille lainojen takaamisen tai muun syyn johdosta syntyneiden saatavien korvaamiseksi. Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto päättäisi.

- 4) kehottaa lauta- ja johtokuntia avustusten myöntämispäätöksissä ilmoittamaan avustuksen ehdoksi, että avustettavien yhteisöjen tulee toiminnassaan ja taloushoidossaan noudattaa kaupunginhallituksen antamia ohjeita ja oikeuttaa kaupunginhallituksen käyttämään avustusmäärärahoja kaupungille avustettavasta toiminnasta lainojen takaamisen tai muun syyn johdosta mahdollisesti syntyvien saatavien korvaamiseen.

Kaupungin toimialojen toimintoihin voidaan käyttää ulkopuolista yksityistä rahoitusta siten, että toimialat sisällyttävät talousarvioehdotustensa tulopuolelle alakohdan Ulkopuolisin varoin rahoitettu toiminta, jolle merkitään asianomaisen toiminnan arvioidut tulot. Vastaavat arvioidut menot merkitään asianomaisille menolajeille. Näiden toimialojen talousarvioiden erityisperusteluissa on mainittu, miten suuri osa määrärahasta on varattu ulkopuolisin varoin rahoitettavaa toimintaa varten. Tätä osaa määrärahasta saa käyttää vain saman verran kuin ulkopuolista rahoitusta on kertynyt. Edellä olevan perusteella kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston päätettäväksi

- 5) että toimialoilla, joilla on talousarviossa varattu määräraha ulkopuolisin varoin rahoitettua toimintaa varten, on oikeus käyttää kyseistä määrärahaa ainoastaan ehdolla, että tulopuolelle kertyy ulkopuolisista rahoituslähteistä vastaava summa.

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Toimialojen talousarviorakenteiden kehittämistä on edelleen jatkettu. Tarkoituksena on palvella paremmin toiminnan ohjausta ja päätöksentekoa. Talousarviorakenteen uusimisen yhteydessä on pyritty kehittämään myös sisäisiä suunnittelu- ja seurantajärjestelmiä. Jotta kehitystyö saadaan joustavaksi, talousarviorakenteessa suoritettujen uudistusten hyväksyminen on tarkoituksenmukaista suorittaa edelleen talousarviokäsittelyn yhteydessä. Näin ollen kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto päättäisi

- 6) hyväksyä vuoden 2026 talousarvioehdotuksen valmistelun yhteydessä toteutetut talousarviorakenteen muutokset ja
- 7) oikeuttaa kaupunginhallituksen jatkamaan toimialojen talousarviorakenteen uudistamista sekä sisäisen laskentatoimen ja raportoinnin kehittämistä.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n mukaan valtuutetulla on oikeus tehdä aloitteita kaupungin yhteisistä asioista. Aloite, joka koskee määrärahan ottamista seuraavan vuoden talousarvioon, tulee tehdä viimeistään 31. toukokuuta. Kaupunginhallituksen on esitettävä aloite valtuuston käsiteltäväksi talousarvion yhteydessä.

Liitteenä kaupunginhallituksen vastaukset 39 talousarvioaloitteeseen. Edellä olevan perusteella kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto päättää

- 8) katsoa mainittujen aloitteiden 1–39 tulleen lopullisesti käsitellyiksi.

Edellä olevaan viitaten kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto päättää

- 9) hyväksyä oheisen ehdotuksen Helsingin kaupungin talousarvioksi vuodeksi 2026 sekä taloussuunnitelmaehdotuksen ohjeellisena vuosille 2027–2028.
- 10) hyväksyä kaupungin ja Liikenneliikelaitoksen investointiohjelmat ohjeellisena vuosille 2029–2035 talousarvion liitteiden 3 ja 11 mukaisina otettavaksi huomioon seuraavien vuosien taloussuunnitelmien valmistelussa.

2.11. Talousarvion sitovuus

Yleistä

Talousarviossa kaupunginvaltuusto hyväksyy kunnan toiminnan ja talouden tavoitteet. Toiminnassa ja taloudessa on noudatettava talousarviota. Kaupunginvaltuuston nähteen sitovaksi eräksi talousarviossa voidaan määritellä määräraha, tuloarvio tai toimintakate. Toiminnan tavoitteita voidaan myös määritellä sitoviksi. Sitovuus merkitsee sitä, että esim. määrärahaa ei voi ylittää ilman kaupunginvaltuuston päätöstä.

Talousarviossa on bruttobudjetoituja ja nettobudjetoituja yksiköitä sekä kaupunginvaltuuston perustamia kunnan liikelaitoksia. Näille kaikille määritellään erikseen talousarvion sitovuustaso.

Pääsääntöisesti kaupunginvaltuustoon nähteen sitova erä on bruttobudjetoiduilla yksiköillä menojen yhteissumma (=määräraha) ja nettobudjetoiduilla yksiköillä toimintakate. Kunnan liikelaitoksia sitovat erät on esitetty tuloslaskelma- ja rahoitusosassa.

Talousarviokirjassa kaupunginvaltuustoon nähteen sitovat erät on rasteroitu.

Mikäli tulot yhteensä, toiminnan tavoitteet sekä eräiden hallintokuntien tuottotavoitteet ovat hallintokuntia sitovia kaupunginvaltuustoon nähteen, on ne erikseen määriteltävä näiden hallintokuntien kohdalla.

Yhteisöille myönnettävien avustusten määrärahat on määriteltävä talousarvion liitteen 1 mukaisesti (Vuoden 2026 talousarvioon sisältyvät avustuspäämäärärahat ja avustuksenluonteiset korvauspäämäärärahat). Lautakunnilla ja jaostoilla on oikeus päättää avustusliitteessä mainituista kokonaismäärärahojen käytöstä lukuun ottamatta rasteroidulla merkattuja avustuspäämäärähoja.

Käyttötalouden sitovat määrärahat

Bruttobudjetoidut yksiköt

Seuraavien lukujen/kohtien **menot on sitova**

1 10 01	Vaalien järjestäminen, keskusvaalilautakunnan käytettäväksi
1 20	Tarkastuslautakunta ja -virasto
1 30 01	Kaupunginhallituksen käyttövarat
1 30 02	Kaupunginhallituksen avustukset
1 30 03	Valtionperinnöt
1 40	Kaupunginkanslia
1 50 01	Toimielinten toimintakustannukset, pormestarin ja kaupunginkanslian käytettäväksi
1 50 02	Keskitetysti maksettavat henkilöstömenot, kaupunginkanslian käytettäväksi
1 50 03	Maksuosuudet, korvaukset ja jäsenmaksut, kaupunginkanslian käytettäväksi
1 50 05	Työttömyysetuuksien maksuvastuu, kaupunginkanslian käytettäväksi
1 50 06	Työllisyyspalvelujen järjestäminen, kaupunginkanslian käytettäväksi
2 10 01	Kaupungin tuottamat kasvatus- ja koulutuspalvelut
2 10 03	Korvaukset ja avustukset
3 10 01	Kaupunkirakenne ja toimialan yhteiset palvelut
3 10 04	HSY- ja HSL-kuntayhtymien maksuosuudet
3 10 06	Tuki Liikenneliikelaitokselle
3 10 09	Yleiset alueet
4 10 02	Kulttuurin laitosavustukset
4 10 03	Liikunnan laitosavustukset

Nettobudjetoidut yksiköt

Seuraavien lukujen/kohtien ”Toimintakate” on sitova

1 50 04	Keskitetty hanketoiminta, kaupunginkanslian käytettäväksi
2 10 02	Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimelle tuotetut palvelut
3 10 02	Tilat
3 10 03	Asuntotuotanto
3 10 07	Infrakorvaus HSL:ltä ja maksu Kaupunkiliikenne Oy:lle
3 10 08	Palvelut ja luvat
4 10 01	Kulttuuri ja vapaa-aika
5 10	Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut

Tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosan sitovat määrärahat ja tuloarviot

Pääsääntöisesti kaupunginvaltuustoon nähden **sitovia määrärahoja ovat menot** kohtatasolla.

Investointiosassa lauta- ja johtokunnilla on oikeus tehdä alakohtien välisiä siirtoja. Määrärahaa ei kuitenkaan voi siirtää sellaiselle hankkeelle, johon talousarviovuodelle ei ole varattu määrärahaa.

Kunnan liikelaitoksia sitovat perustamispäätösten mukaisesti perustamislainan korot ja peruspääoman tuotto, jotka on esitetty tuloslaskelmaosassa tuloina luvun 7 02 alakohtina, ja perustamislainan lyhennykset tuloina rahoitusosan luvun 9 01 alakohtina. Kunnan liikelaitoksia ovat palvelukeskusliikelaitos, rakentamispalveluliikelaitos, taloushallintopalveluliikelaitos, työllisyyspalveluliikelaitos ja liikenneliikelaitos.

Tilivelvollisuus

Kaupunginhallituksen hyväksymän Sisäinen valvonta ja riskienhallinta Helsingin kaupunkikonsernissa -ohjeen mukaan kaupungin toiminnoissa tulee noudattaa hyvää hallinto- ja johtamistapaa. Sillä tarkoitetaan toiminnan ja talouden ohjauksen tilivelvollisuus- ja vastuujärjestelmää, joka edistää hallinnon ja palvelutuotannon laillisuutta ja tuloksellisuutta. Tilivelvollisuus merkitsee sitä, että toimielimen jäsenen ja viranhaltijan toiminta tulee valtuuston arvioitavaksi ja valtuusto päättää vastuuvapauden myöntämisestä.

Kuntalain mukaan tilivelvollisia ovat valtuustoa lukuun ottamatta kaupungin toimielinten jäsenet ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Johtavana viranhaltijana voidaan pitää toimielimen esittelijää ja toimielimen tehtäväalueella itsenäisestä tehtäväkokonaisuudesta vastaavaa henkilöä hänen toimiessaan toimielimen alaisena. Toimielinten varajäseniin ja johtavien viranhaltijoiden varahenkilöihin sovelletaan samoja säännöksiä heidän toimiessaan tehtävässä. Helsingissä johtavat viranhaltijat ja toimielinten esittelijät on pääsääntöisesti määriteltä hallintosäännössä. Johtavien viranhaltijoiden tehtävänä on suunnitella, seurata ja valvoa johtamansa hallinnollisen kokonaisuuden toimintaa sekä vastata sen tuloksellisuudesta ja tavoitteiden saavuttamisesta.

Tilintarkastajan on tilintarkastuskertomuksessaan tehtävä esitys vastuuvapauden myöntämisestä ja mahdollisesta tilivelvolliseen kohdistuvasta muistutuksesta. Muistutuksen edellytyksenä on, että tilivelvollinen on toiminut vastoin lakia tai valtuuston päätöksiä eikä virhe tai aiheutunut vahinko ole vähäinen. Määritelmää tilivelvollisista sovelletaan ottaen huomioon, että kaupungin vastuunalainen tilintarkastaja voi tilintarkastuskertomuksessaan kohdistaa muistutuksen muullekin kuin edellä olevan määritelmän piiriin kuuluvalle viranhaltijalle ja esittää vastuuvapauden epäämistä. Vaikka kaupungin työntekijä ei olisikaan lain tarkoittama tilivelvollinen, hänen on hoidettava tehtävänsä asianmukaisen huolellisesti. Tilivelvollisuuden puuttuminen ei vapauta esimerkiksi esihenkilöä valvontavastuusta. Tilivelvollisten määrittely ei estä kohdistamasta vahingonkorvausvaatimusta tai rikossyytettä muuhun henkilöön kuin alla lueteltuun tilivelvolliseen.

Luottamushenkilöt

- Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen jäsenet
- Lautakuntien ja niiden jaostojen jäsenet

- Liikelaitosten johtokuntien jäsenet
- Pormestari

Keskushallinto

- Kansliapäällikkö
- Elinkeinojohtaja
- Hallintojohtaja
- Henkilöstöjohtaja
- Strategiajohtaja
- Rahoitusjohtaja
- Viestintäjohtaja
- Hallintomenettelyjohtaja
- Digitalisaatiojohtaja
- Hankintajohtaja
- Lakiasiaintojohtaja
- Sisäisen tarkastuksen johtaja
- Työllisyyspalveluliikelaituksen toimitusjohtaja
- Palvelukeskusliikelaituksen toimitusjohtaja
- Palvelukeskusliikelaituksen monipalvelut-yksikön johtaja
- Palvelukeskusliikelaituksen puhelin- ja hyvinvointipalvelujen yksikönjohtaja
- Taloushallintopalveluliikelaituksen toimitusjohtaja
- Rakentamispalveluliikelaituksen toimitusjohtaja

Tarkastusvirasto

- Tarkastusjohtaja

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

- Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
- Varhaiskasvatusjohtaja
- Perusopetusjohtaja
- Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
- Ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja
- Yhteisten palvelujen johtaja
- Tietohallintojohtaja

Kaupunkiympäristön toimiala

- Kaupunkiympäristön toimialajohtaja
- Maankäyttöjohtaja
- Tekninen johtaja

- Asiakkuusjohtaja
- Yhteisten palvelujen johtaja
- Rakennusvalvontapäällikkö
- Ympäristöjohtaja
- Elintarviketurvallisuusyksikön päällikkö
- Ympäristöterveysyksikön päällikkö
- Ympäristönsuojelu ja ohjaus -yksikön päällikkö
- Ympäristöseuranta ja -valvontayksikön päällikkö
- Rakennetun ympäristön valvontayksikön päällikkö
- Itäisen lupayksikön päällikkö
- Läntisen lupayksikön päällikkö
- Kunnallinen pysäköinninvalvoja
- Liikenneliikelaituksen toimitusjohtaja

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

- Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
- Kirjastopalvelujen johtaja
- Kulttuurijohtaja
- Liikuntajohtaja
- Nuorisoasiainjohtaja
- Yhteisten palvelujen johtaja
- Museonjohtaja
- Intendentti
- Kulttuurin edistämisen päällikkö
- Kulttuurikeskusten päällikkö
- Liikuntapalvelupäällikkö
- Liikuntapaikkapäällikkö
- Ulkoilupalvelupäällikkö
- Itäisen nuorisotyön aluepäällikkö
- Pohjoisen nuorisotyön aluepäällikkö
- Läntisen nuorisotyön aluepäällikkö

Sosiaali- ja terveystoimen toimiala

- Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
- Perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja
- Terveys- ja päihdepalvelujen johtaja
- Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja
- Pelastuskomentaja
- Yhteisten palvelujen johtaja

- Lastensuojelun ja perhesosiaalityön johtaja
- Vammaisten sosiaalityön päällikkö
- Asumis-, kriisi- ja päihdepalvelujen johtaja
- Kotihoidon johtaja
- Perheiden erityispalveluiden päällikkö
- Aikuissosiaalityön päällikkö (asumis-, toimentulotuki- ja neuvontapalvelut)
- Asiakasmaksupäällikkö
- Nuorten palvelujen ja aikuissosiaalityön johtaja
- Vammaispalvelujen johtaja
- Talous- ja strategiajohtaja
- Laki- ja hallintoasioiden päällikkö

2.12. Selityksiä

Käyttötalousosan, tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan talousarviotaulukoiden sarakkeessa 2 ja investointiosan talousarviotaulukoiden sarakkeessa 3 on esitetty määrärahojen käyttö vuoden 2024 tilinpäätöksen mukaan.

Käyttötalousosassa, tuloslaskelmaosassa ja rahoitusosassa sarakkeeseen 3 ja investointiosassa sarakkeeseen 4 on otettu vuoden 2025 talousarvioon merkityt määrärahat. Kursiivilla on merkitty kaupunginvaltuuston 8.10.2025 sekä sitä aikaisemmin kuluvan vuoden tileille myöntämät ylitysoikeudet.

Käyttötalousosassa sarakkeeseen 5, tuloslaskelmaosassa ja rahoitusosassa sarakkeeseen 4 ja investointiosassa sarakkeeseen 5 on merkitty lauta- ja johtokuntien ehdottamat määrärahat vuodelle 2026. Seuraavien lukujen/kohtien/alakohtien em. sarakkeissa olevat määrärahat ovat kaupunginkanslian (ei lauta- tai johtokuntien) ehdottamia:

Luku	1 10	Kaupunginkanslia
Luku	1 30	Kaupunginkanslia
Luku	1 40	Kaupunginkanslia
Luku	1 50	Kaupunginkanslia
Luku	7 01	Kaupunginkanslia
Kohta	7 02 01	
alakohdat	01–66, 68	Kaupunginkanslia
Kohta	7 02 02	Kaupunginkanslia
Luvut	7 03–7 05	Kaupunginkanslia
Kohta	8 00 01	Kaupunginkanslia
Kohta	8 05 01	Kaupunginkanslia
Kohta	8 06 02	Kaupunginkanslia
Kohta	8 07 02	Kaupunginkanslia
Kohta	9 01 01	Kaupunginkanslia
Kohta	9 01 02	
alakohdat	01–57, 59–61	Kaupunginkanslia
Kohta	9 01 03	Kaupunginkanslia

Käyttötalousosassa sarakkeeseen 6, tuloslaskelmaosassa ja rahoitusosassa sarakkeeseen 5 ja investointiosassa sarakkeeseen 6 on merkitty vuoden 2026 talousarvion määrärahat.

Käyttötalousosassa sarakkeeseen 7, tuloslaskelmaosassa ja rahoitusosassa sarakkeeseen 6 ja investointiosassa sarakkeeseen 7 on merkitty vuoden 2027 taloussuunnitelmaan sisältyvät määrärahat.

Käyttötalousosassa sarakkeeseen 8, tuloslaskelmaosassa ja rahoitusosassa sarakkeeseen 7 ja investointiosassa sarakkeeseen 8 on merkitty vuoden 2028 taloussuunnitelmaan sisältyvät määrärahat.

Investointiosassa sarakkeeseen 1 on merkitty ao. luvun kohdan tunnus ja sarakkeeseen 2 kohdan sekä alakohdan nimike selityksineen.

Perusteluosan suluissa olevat luvut ovat vuoden 2025 lukuja, ellei tekstissä toisin ole mainittu.

Taulukoissa jokainen luku on pyöristetty erikseen tarkasta arvosta, joten laskutoimitukset eivät kaikilta osin täsmää.

Yhdistelmä sidotuista avustuksista on liitteessä 1. Talousarvioon on lisäksi liitetty erittely jäsenmaksuista, liite 2. Liitteessä 3 on esitetty 10-vuotinen investointiohjelma, liitteessä 4 talonrakennushankkeiden rakentamishjelma, liitteessä 5 on esirakentamishankkeiden rakentamishjelma 2026–2028. Liitteessä 6 on katu- ja liikenneväylien rakentamishjelma vuosiksi 2026–2028, liitteessä 7 on puistojen ja liikunta-alueiden rakentamishjelma vuosiksi 2026–2028, liite 8 sisältää projektialueiden infra- rakentamishjelman vuosille 2026–2028, liitteessä 9 on kaupunkiuudistusalueiden ja suurten liikennehankkeiden rakentamishjelma 2026–2028, liitteessä 10 on vuokra- ja osakekohteiden suunnitteilla olevat uuden- ja peruskorjaushankkeet,

liite 11 sisältää HKL-liikelaituksen 10-vuotisen investointisuunnitelman ja liite 12 sisältää Kaupunkiliikenne Oy:n investoinnit. Ottolainat on eritelty liitteessä 13 ja liite 14 sisältää ilmastoliitteen.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen liitteessä 1 on sidotut avustukset, liite 2 sisältää erittelyn jäsenmaksuista, investoinnit ovat liitteissä 3-5 ja toimialan palvelustrategia on liitteessä 6.

Talousarviomäärärahojen käyttöoikeus on ao. lauta- tai johtokunnalla, ellei talousarvion luvun, kohdan tai alakohdan yhteydessä ole toisin ilmoitettu.

Kunta-Helsinki

Käyttötalousosa

Kunta-Helsinki

3. Kunta-Helsinki

3.1. Käyttötalousosa

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot yhteensä	1 386 855	1 483 680	1 519 777	1 578 483	1 581 983	1 651 100	1 691 384
1 Keskushallinto	-39 881	65 569	63 717	63 751	63 751	66 523	66 575
2 Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	100 568	66 442	84 839	79 922	79 922	81 188	76 258
3 Kaupunkiympäristön toimiala	1 292 689	1 318 425	1 338 300	1 397 271	1 399 271	1 462 477	1 505 752
4 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala	33 478	33 244	32 921	37 539	39 039	40 912	42 799
Menot yhteensä	3 157 515	3 527 189	3 605 099	3 710 810	3 721 510	3 922 276	4 030 388
<i>Ylitysoikeus</i>		40 814					
1 Keskushallinto	318 539	513 388	559 777	509 458	512 958	521 491	524 340
2 Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	1 553 742	1 606 231	1 641 460	1 683 581	1 689 881	1 782 708	1 860 662
3 Kaupunkiympäristön toimiala	987 749	1 089 630	1 084 927	1 185 215	1 184 615	1 266 171	1 278 169
4 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala	297 486	317 940	318 936	332 556	334 056	351 906	367 217
Toimintakate	-1 770 661	-2 043 508	-2 085 323	-2 132 327	-2 139 527	-2 271 176	-2 339 004
Poistot	339 932	326 129	318 226	321 683	321 683	328 605	333 663
Tilikauden tulos	-2 110 593	-2 369 637	-2 403 549	-2 454 010	-2 461 211	-2 599 781	-2 672 667

3.1.1. 1 Keskushallinto

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot yhteensä	63 001	65 569	63 717	63 751	63 751	66 523	66 575
Menot yhteensä	318 539	513 388	559 777	509 458	512 958	521 491	524 340
<i>Ylitysoikeus</i>		40 814					
Toimintakate	-255 538	-447 819	-496 060	-445 707	-449 207	-454 968	-457 765
Poistot	16 286	10 826	13 373	7 429	7 429	3 458	1 056
Tilikauden tulos	-271 824	-458 645	-509 433	-453 136	-456 636	-458 427	-458 821

3.1.1.1. 1 10 Vaalien järjestäminen, keskusvaalilautakunnan käytettäväksi

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot yhteensä	3 565					1 244	
Menot yhteensä	7 386	4 606	4 068	807	807	4 430	922
Ylitysoikeus							
Toimintakate	-3 820	-4 606	-4 068	-807	-807	-3 186	-922
Poistot							
Tilikauden tulos	-3 820	-4 606	-4 068	-807	-807	-3 186	-922

Vuoden 2026 määrärahoissa on varauduttu äänestysaluejakouudistukseen sekä vuoden 2027 eduskuntavaalien valmisteluun. Vuonna 2027 toimitetaan eduskuntavaalit. Vuonna 2028 valmistellaan seuraavan vuoden kuntavaaleja.

Vaaleja koskevat määrärahat sisältävät varauksen oikeusministeriön uudistushankkeille, kuten sähköisen äänioikeusrekisterin käytön laajentumiselle laitosäänestykseen ja tulevaisuudessa mahdollisesti kotiaäänestykseen sekä mahdollisuuden sähköisen vaaliluettelon käytön laajentumiselle.

Vaaleja koskeissa määrärahoissa on varauduttu yleisten ennakkoäänestyspaikkojen määrän lisääntymiseen ja aukioloaikojen laajenemiseen. Ennakkoäänestyspaikkojen perustamisen suurimmat kustannukset liittyvät henkilöstökuluihin, tietotekniikkamenoihin ja koulutukseen sekä tilojen vuokriin.

Valtio suorittaa kunnille kertakorvauksen valtiollisissa vaaleissa. Vuoden 2027 eduskuntavaaleista valtio maksaa Helsingille erikseen määräämänsä kertakorvauksen vaalien järjestämisestä. Vuoden 2024 vaaleista maksetuista korvauksista voidaan arvioida korvauksen olevan noin 1,24 miljoonaa euroa.

3.1.1.2. 1 20 Tarkastuslautakunta ja -virasto

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot yhteensä	4	5	5	5	5	5	5
Menot yhteensä	1 829	2 052	2 031	2 098	2 098	2 098	2 098
<i>Ylitysoikeus</i>							
Toimintakate	-1 826	-2 047	-2 026	-2 093	-2 093	-2 093	-2 093
Poistot							
Tilikauden tulos	-1 826	-2 047	-2 026	-2 093	-2 093	-2 093	-2 093

Toiminnan kuvaus ja toiminnan painopisteet

Tarkastuslautakunta toimii suoraan kaupunginvaltuuston alaisena lautakuntana, ja sen tehtävänä on valmistella valtuuston päätettäväksi kaupungin hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Lautakunnan keskeisin tehtävä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Arviointitehtäväänsä varten lautakunta on jakautunut kahteen toimikuntaan. Lisäksi tarkastuslautakunta valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuksien noudattamista. Tarkastusvirasto toimii tarkastuslautakunnan alaisena. Virasto avustaa lautakuntaa lakisääteisessä arvioinnissa ja sidonnaisuusilmoitusten valvonnassa sekä kaupungin tilintarkastajaa lakisääteisessä tilintarkastuksessa.

Kaupunkistrategian toteuttaminen

Arviointitoiminnan tavoitteena on tuottaa valtuustolle hyödyllistä tietoa kaupungin toiminnasta ja taloudesta sekä kaupunkistrategian toteutumisesta. Arviointi tehdään suunnitelmallisesti ja laadukkaasti tarkastuslautakunnan ja -viraston yhteistyönä. Kaupunkistrategia 2025–2029 ohjaa tarkastuslautakunnan vuoden 2026 arviointitoiminnan kohdentumista ja valtuustokauden aikana varmistetaan, että arvioinnit kohdennetaan kaupunkistrategian kaikkiin painopistealueisiin. Vuoden 2025 arviointikertomus kohdistuu kaupunkistrategian 2021–2025 toteutumisen arviointiin. Tavoitteena on, että vuoden 2025 arviointikertomus valmistuu 15.4.2026 mennessä.

Tilintarkastuksen tarkoituksena on tuottaa tietoa kaupungin toiminnasta muun muassa laillisuuden näkökulmasta ja edistää taloushoidon yleistä luotettavuutta. Tavoitteena on, että vuoden 2025 tilintarkastuskertomus annetaan 30.4.2026 mennessä.

Sidonnaisuuksien ilmoittamisella edistetään kaupungin päätöksenteon avoimuutta ja läpinäkyvyyttä. Sidonnaisuuksien valvonnalla voidaan ennakolta estää tilanteita, joissa luottamus viranhaltijan tai luottamushenkilön toimintaan voisi vaarantua ja siten myös yleisellä tasolla vahvistaa poliittisen järjestelmän luotettavuutta kunnissa.

Arviointi- ja tarkastuspalvelujen sekä sidonnaisuusilmoitusten valvonnan laatua seurataan jatkuvasti. Toimintaa kehitetään saadun palautteen, vuosittaisten asiakastytytyväisyyskyselyjen sekä syksyllä 2026 toteutettavien valtuustoryhmähaastattelujen tulosten perusteella.

Tarkastusviraston henkilöstöjohtamisen tavoitteena on ammattitaitoinen, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö. Pitovoimaa edistetään huolehtimalla kannustavasta työkuultuurista, tarjoamalla työntekijöille hyvät edellytykset jatkuvaan itsensä ja osaamisensa kehittämiseen sekä palkitsemalla hyistä työsuorituksista. Työhyvinvoinnin ja työn laadun säilyminen korkealla tasolla varmistetaan osallistamalla henkilöstöä toiminnan ja työskentelytapojen suunnitteluun ja kehittämiseen sekä tekemällä jatkuvaa yhteistyötä kaupungin muiden asiantuntijoiden kanssa. Virasto panostaa laadukkaaseen ja innostavaan johtamiseen ja esihenkilötyöhön.

Tarkastusviraston taloutta hoidetaan vastuullisesti Helsingin talouden kestävyysperiaatteeseen sitoutuen. Käyttötalouden menojen kasvua hallitaan. Kaupungin vastuullista taloudenpitoa edistetään tuottamalla laadukasta tarkastus- ja arviointitietoa sekä järjestämällä ulkoinen tarkastus kustannustehokkaasti.

Tarkastuslautakunta toteuttaa kaupunkistrategiaa järjestämällä Helsingin kaupungin ja konserniyhteisöjen tilintarkastuksen kustannustehokkaasti ja laadukkaasti tilintarkastusta koskevien säädösten ja määräysten sekä alan suositusten mukaisesti. Kaupungin tilintarkastuspalveluiden sopimuskausi kattaa vuodet 2023–2024 sekä optiona tilikaudet 2025 ja 2026. Ensimmäinen optiovuosi on otettu käyttöön ja mahdollista toista optiovuotta koskeva päätös valmistellaan tarkastuslautakunnan käsittelyyn ja edelleen valtuuston päätettäväksi kevätkaudella 2026. Vuonna 2026 käynnistyy kaupungin tilintarkastuspalvelujen seuraavan sopimuskauden kilpailutus. Kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen tilintarkastajina toimivat edelleen vuonna 2023 toteutetun kilpailutuksen perusteella valitut tilintarkastajat. Konserniyhteisöjen tilintarkastuspalvelut on kilpailutettu tilikausille 2024–2025 ja optiona tilikausille 2026–2027.

Talousarvion toiminnan tavoitteet vuodelle 2026

Sitovat toiminnan tavoitteet

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Tarkastuslautakunnan arviointitoiminta kohdistuu kaupunkistrategian toteutumisen arviointiin
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Mittari 1	Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelmaan sisältyvien vuosittain vaihtuvien aiheiden (pois lukien tavoitearviointit, vaikuttavuuden seuranta ja talouden arviointi) liittyminen kaupunkistrategiassa asetettujen linjausten tai tavoitteiden arviointiin.
Mittarin 1 lähtöarvo	Aiheista 100 prosenttia liittyi kaupunkistrategian arviointiin
Mittarin 1 tavoitearvo	Aiheista vähintään 92 prosenttia liittyi kaupunkistrategian arviointiin

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Kaupungin tilintarkastus toteutetaan tehokkaasti
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Mittari 1	Tarkastusviraston tarkastussuunnitelman toteutumisaste
Mittarin 1 lähtöarvo	100 prosenttia
Mittarin 1 tavoitearvo	Vähintään 99 prosenttia
Mittari 2	Kaupungin ulkoisen tilintarkastajan laatiman tilintarkastuskertomuksen valmistuminen
Mittarin 2 lähtöarvo	Tilintarkastuskertomus tilikaudelta 2024 valmistui 30.4.2025 mennessä
Mittarin 2 tavoitearvo	Tilintarkastuskertomus tilikaudelta 2025 valmistuu 30.4.2026 mennessä

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Arviointi ja tilintarkastus							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	1 637 516	1 704 747	1 751 980	1 659 869	1 821 000	1 801 000	1 838 000
Suorite (Toteutuneet tarkastuspäivät)	3 389	3 450	3 442	3 416	3 600	3 515	3 600
Yksikkökustannus (€/tarkastuspäivä)	483	494	509	486	506	512	511
Yksikkökustannuksen muutos-%	-1,3	2,3	3,0	-4,5	4,1	5,4	0,9

Palvelun kokonaiskustannuksessa toimintamenoista on vähennetty kaupungin ulkoisen tilintarkastusyhteisön laskutus ja tarkastuslautakunnan kulut. Palvelukustannusten arvioidaan pysyvän taloussuunnitelmakaudella edelleen samalla tasolla.

Tuottavuuden ja kustannusten hallinnan kannalta keskeistä on säilyttää korkeana viraston ydinprosesseihin kohdistuvien työpäivien osuus koko työajasta.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstömäärän kehittyminen	Tilin- päättös 2021	Tilin- päättös 2022	Tilin- päättös 2023	Tilin- päättös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talous- arvio 2026	Talous- suunni- telma 2027	Talous- suunni- telma 2028
Henkilöstön määrä (oma henkilöstö)	16	17	16	17	17	17	17	17	17
Henkilötyövuodet (oma henkilöstö)	15,9	15,5	16,5	16,5	17,0	16,5	17,0	17,0	17,0

Henkilöstön määrä säilyy nykyisellä tehtävien hoidon kannalta tarkoituksenmukaisella tasolla. Virastossa panostetaan suunnitelmalliseen esihenkilöosaamisen ja henkilöstön osaamisen kehittämiseen. Erityisesti taloussuunnitelmakaudella edistetään henkilöstön digi- ja tekoälyosaamisen kehittämistä.

Tilankäytön tehokkuuden kehitys

Tilankäytön mittarit	Tilin- päättös 2021	Tilin- päättös 2022	Tilin- päättös 2023	Tilin- päättös 2024	Tulos- budjetti 2025	Talous- arvio 2026	Talous- suunni- telma 2027	Talous- suunni- telma 2028
Tilat yhteensä m ²	602	602	302	302	302	302	302	302
Toimistotilat m ² /henkilö	38	35	19	18	18	18	18	18

Tarkastusviraston tilankäyttöä on tehostettu huomattavasti vuoden 2023 lopussa, kun monipaikkainen työskentely mahdollisti pienempään monitilatoimistoon siirtymisen. Nykyiset toimitilat ovat viraston toiminnan näkökulmasta tarkoituksenmukaiset, eikä suunnitteilla ole tilankäytön tehostamiseen liittyviä toimenpiteitä. Tarkastuslautakunnan toimikunnat kokoontuvat tarkastusviraston toimitiloissa.

Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät ja riskien hallintakeinot

Tarkastusviraston merkittävimmät riskit liittyvät kaupunkiyhteisten tietojärjestelmien toimivuuteen ja tietoturvaan. Näitä operatiivisia riskejä hallitaan huolehtimalla viraston käytössä olevien IT-laitteiden toimivuudesta ja henkilöstön tietoturva- ja järjestelmäosaamisesta. Lisäksi merkittäväksi riskiksi on tunnistettu henkilöstön ennakoimattomat vaihdokset ja poissaolot. Riskiä hallitaan laaja-alaisella työkykyjohtamisella ja varajärjestelyin.

Kaupunkiorganisaatiossa ja toimintatavoissa tapahtuvat muutokset huomioidaan viraston toiminnassa ja tilintarkastuksen järjestämisessä. Viraston toimintaympäristön epävarmuustekijöitä tarkastellaan säännöllisesti ja huolehditaan riskianalysien ajantasaisuudesta.

3.1.1.3. 1 30 Kaupunginhallitus

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot yhteensä	9 067	6 500	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000
Menot yhteensä	16 051	44 861	85 918	16 671	16 671	16 671	16 671
<i>Ylitysoikeus</i>		40 814					
Toimintakate	-6 984	-38 361	-78 918	-9 671	-9 671	-9 671	-9 671
Poistot							
Tilikauden tulos	-6 984	-38 361	-78 918	-9 671	-9 671	-9 671	-9 671

3.1.1.3.1. 1 30 01 Kaupunginhallituksen käyttövarat

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot yhteensä	13						
Menot yhteensä	6 910	34 608	74 201	5 918	5 918	5 918	5 918
<i>Ylitysoikeus</i>		39 700					
Toimintakate	-6 897	-34 608	-74 201	-5 918	-5 918	-5 918	-5 918
Poistot							
Tilikauden tulos	-6 897	-34 608	-74 201	-5 918	-5 918	-5 918	-5 918

Talousarviokohdalle varataan vuosittain määräraha yllättäviin ja ennakoimattomiin menoihin, jotka eivät liity yksittäisen toimialan tai kaupunginkanslian tavanomaiseen toimintaan. Näitä ovat esimerkiksi kaupungin ja valtion yhteistyöhön liittyvät kertaluonteiset hankkeet, poikkeukselliset yksittäiset hankkeet sekä kaupungin kansainväliseen näkyvyyteen liittyvät hankkeet ja suur tapahtumat.

Kohdentamattoman määrärahan lisäksi talousarviokohdalle on varattu strategiakauden kestoinen määräaikainen lisärahoitus niiden lasten ja nuorten harrastamiseen, jotka muutoin jäisivät harrastamisen ulkopuolelle, sekä määräraha pääkaupunkiseudun yhteistyöhön, seutuyhteistyöhön ja Helsinki-mitaleihin. Tutkimusapurahoihin on varattu 77 000 euroa ja tiedepalkintoa varten on varattu 10 000 euroa.

Kaupungin pito- ja vetovoiman vahvistaminen edellyttää sitä, että huolehdimme kaupungin palkkauksen kilpailukykyisestä tasosta. Varataan vuodelle 2026 palkkakehitysohjelman miljoona euroa, joka kohdistetaan tasopalkkamallin onnistuneeseen toimeenpanoon.

3.1.1.3.2. 1 30 02 Kaupunginhallituksen avustukset

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot yhteensä							
Menot yhteensä	2 455	1 753	1 753	1 753	1 753	1 753	1 753
<i>Ylitysoikeus</i>							
Toimintakate	-2 455	-1 753	-1 753	-1 753	-1 753	-1 753	-1 753
Poistot							
Tilikauden tulos	-2 455	-1 753	-1 753	-1 753	-1 753	-1 753	-1 753

Kaupunginhallituksen avustusrahat koostuvat asukasosallisuuden avustuksista sekä kaupunginhallituksen yleisavustuksista.

Asukasosallisuuden avustuksia myönnetään asukastalojen ylläpitämiseen ja niiden toiminnan koordinointiin sekä asukasosallisuutta parantavien rakenteiden ja menetelmien kehittämiseen.

Yleisavustuksia myönnetään vuosittain sellaisille yhteisöille, joiden toiminta ei kuulu minkään muun lautakunnan toimialaan. Yleisavustukset koostuvat muun muassa kansainvälisen kaupunkiyhteistyön sekä kaupungin kulttuurihistorian tukemisesta sekä liikenneturvallisuuden ja osallisuuden edistämisestä. Määrärahasta 200 000 euroa varataan keskustan kehittämistä varten perustettavan yhdistyksen avustamiseen.

3.1.1.3.3. 1 30 03 Valtionperinnöt

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot yhteensä	9 054	6 500	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000
Menot yhteensä	6 686	8 500	9 964	9 000	9 000	9 000	9 000
<i>Ylitysoikeus</i>		1 114					
Toimintakate	2 368	-2 000	-2 964	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Poistot							
Tilikauden tulos	2 368	-2 000	-2 964	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000

Talousarviokohdan tuloiksi kirjataan saatavat valtionperinnöt ja menoiksi niistä myönnettävät avustukset sekä valtionperintöjen hoitokulut. Talousarviokohdalla myönnetään avustuksiin vuosittain kertyviksi arvioituja valtionperintötuloja vastaavan summan lisäksi tietystä yksittäisestä vuonna 2019 kaupungille vastaanotetusta valtionperinnöstä osoitettavat avustukset.

Talousarviokohdan toimintakate on tämän takia negatiivinen.

Kaupunginhallitus päätti 27.6.2022 valtionperintönä kaupungille tulevien kuolinpesien varojen hakuperusteiksi ja käyttötarkoitukseksi avustukset toimintaan, jolla tuetaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä.

Vuonna 2019 vastaanotetun tietyn valtionperinnön käyttötarkoitus on vahvistettu kaupunginhallituksessa 9.11.2020 ja tarkemmaksi käyttötarkoitukseksi on määritelty avustukset kaupunkiyhteisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteen toteuttamiseen. Tavoite on "Parannetaan ikäihmisten mahdollisuuksia lähteä liikkeelle, liikkua ja harrastaa yhdessä", ja avustukset kohdennetaan iäkkäiden ihmisten liikkumisen mahdollisuuksien ja kulttuuritoiminnan lisäämiseen.

Kaupunginhallituksen myöntämien avustusten lisäksi talousarviokohdalla osoitetaan 2,0 miljoonaa euroa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan myöntämiin avustuksiin.

3.1.1.4. 1 40 Kaupunginkanslia

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot yhteensä	42 117	43 074	41 422	40 953	40 953	42 114	43 046
Menot yhteensä	132 133	152 755	152 462	166 503	170 003	177 096	184 024
Ylitysoikeus							
Toimintakate	-90 016	-109 681	-111 040	-125 550	-129 050	-134 982	-140 978
Poistot	16 269	10 826	13 373	7 429	7 429	3 458	1 056
Tilikauden tulos	-106 285	-120 507	-124 413	-132 979	-136 479	-138 440	-142 034

Toiminnan kuvaus

Kaupunginkanslia toimii kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen suunnittelu-, valmistelu- ja toimeenpanovirastona sekä vastaa kaupungin kehittämisestä. Kanslia huolehtii kaupungin keskushallinnosta. Keskushallintoon kuuluvat kaupunginkanslia, liikelaitoksia ja tarkastusvirasto. Kansliassa työskentelee noin 800 asiantuntijaa kuudella osastolla sekä sisäisessä tarkastuksessa. Kansliaa johtaa kansliapäällikkö.

Kaupunginkanslia koostuu hallinto-, elinkeino-, henkilöstö-, strategia-, talous- ja suunnittelu- sekä viestintäosastoista.

Toiminnan painopisteet

Ylläpidetään kestävyysperiaatteen mukaista vahvaa kaupunkitaloutta

Talousarvioehdotuksen 2026 valmistelu sekä vuoden 2026 talouden seuranta ja ohjaus toteutetaan siten, että käyttötalouden kokonaismenokasvu noudattaa kestävyysperiaatetta. Strategian mukaisesti kaupungin taloutta ohjataan niin, että asukaskohtaiset verorahoitteiset vastuut kääntyvät laskuun ja pysähtyvät taloussuunnitelmakauden aikana. Verorahoitteiset vastuut koostuvat kunta-Helsingin lainakannasta, verorahoitteisten tytäryhteisöjen kaupungin takaamasta lainakannasta sekä kunta-Helsingin pääomavuokravastuista.

Kaupungin tulopohjan ja yhteisöverotuottojen kasvattamiseksi tehdään aktiivista elinkeino- ja innovaatiopolitiikkaa.

Luodaan edellytyksiä saavuttaa keskeiset asuntopoliittiset tavoitteet

Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma sisältää Helsingin keskeiset asuntorakentamiseen ja asuntopoliittikaan liittyvät tavoitteet ja periaatteet sekä kaupunkistrategian keskeiset asuntopoliittiset tavoitteet. Vuokralla omaksi -mallia toimeenpannaan ja välimallin asumiseen luodaan toimivaa ratkaisua. Asuntopoliittikan avulla varmistetaan asuntotuotannon määrä kasvavan väestön tarpeisiin sekä asumisratkaisujen moninaisuus ja tasapainoinen alueellinen kehitys. Toimenpiteitä asuntotuotannon sujuvoittamiseksi edistetään.

Alueiden eriytymistä estävistä ja vähentävistä asuntopoliittisista tavoitteista pidetään kiinni. Työtä Malminkartanon, Kannelmäen, Malmin, Mellunkylän ja Meri-Rastilan kaupunkiuudistusalueiden kehittämiseksi jatketaan.

Kaupungin turvallisuutta ja varautumista vahvistetaan edelleen

Toimialojen, virastojen ja liikelaitosten varautumissuunnitelmat on päivitetty kaupunginkanslian johdolla. Vuoden 2026 aikana toteutetaan johdon, henkilöstön, esihenkilöiden ja luottamushenkilöiden koulutus sekä harjoitukset poikkeusolojen tehtäviin. Tavoite on varmistaa kaupungin toiminnan jatkuvuuden, varautumisen ja turvallisuuden riittävä osaaminen.

Kaupungin tietoturvajohdattamisen muutoshankkeen toimenpiteillä varmistetaan kaupungin palveluiden tietoturvallisuutta. Turvaa yhteinen tietomme -hanke vakiinnutetaan osaksi arkea. Kaupunginkansliassa toimeenpannaan organisaatiouudistus, joka vahvistaa erityisesti digitaalista turvallisuutta.

Talousarvion jakautuminen

Kaupunginkanslia (140)	Tulosbudjetti 2025 (1 000 €)	Talousarvio 2026 (1 000 €)	Muutos edelliseen vuoteen (1 000 €)	Muutos edelliseen vuoteen (%)
Ta-kohdan menot yhteensä	-152 755	-170 003	-17 248	11,3
Kansliapäällikön vastuualue	-4 750	-5 051	-301	6,3
Elinkeino-osasto	-13 901	-14 157	-256	1,8
Hallinto-osasto	-53 510	-54 920	-1 410	2,6
Henkilöstöosasto	-12 539	-12 672	-133	1,1
Strategiaosasto	-39 197	-51 697	-12 500	31,9
-josta digitalisaatio	-31 462	-43 594	-12 132	38,6
Talous- ja suunnitteluosasto	-14 212	-16 655	-2 443	17,2
Viestintäosasto	-14 646	-14 851	-205	1,4

Elinkeino-osasto luo edellytyksiä kaupungin elinkeinoelämän kehitykselle ja kaupunkilaisten työllistymiselle sekä edistää yrityksiä arvostavaa palvelukulttuuria kaupungin organisaatiossa. Osasto vastaa kaupungin työllisyydenhoidosta ja koordinoi maahanmuuttoasioita sekä edistää työperusteista maahanmuuttoa. Osasto tukee yritysten perustamista ja kasvua sekä kehittää paikallista yrittäjyys- ja innovaatiojärjestelmää yhdessä alueen korkeakoulujen ja muiden kumppaneiden kanssa. Osasto edistää Helsingin kehittymistä kestävässä ja uudistavana matkailukohteena. Elinkeino- ja innovaatiopolitiikkaa toteutetaan yhdessä kaupunkikonsernin ja elinkeinoelämän kanssa.

Hallinto-osaston tehtävänä on kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja pormestarikunnan toimintaedellytysten varmistaminen, hallintomenettelyn ohjaaminen, asianhallinnan ja asiakirjahallinnon johtaminen, kaupunginkanslian kehittäminen ja tukipalvelut sekä oikeudellinen edunvalvonta ja asiantuntijapalvelut.

Henkilöstöosasto huolehtii kaupungin henkilöstöpolitiikasta, kaupunkiyhteisten onnistumisen ja osaamisen johtamisen, henkilöstösuunnittelun ja henkilöstön saatavuuden edistämisen toimintatavoista, työhyvinvoinnista ja työturvallisuudesta, työkykyjohtamisen esihenkilötuesta, työnantajatoiminnasta ja henkilöstöhallinnon prosessien ohjaamisesta. Osasto huolehtii myös henkilöstön kehittämispalveluista ja muutostuesta.

Strategiaosasto huolehtii kaupungin strategisesta kehittämisestä ja strategisesti keskeisten asiakokonaisuuksien ja hankkeiden koordinoinnista, digitalisaation ja tietohallinnon ohjauksesta, tilasto- ja tutkimustoiminnasta, kansainvälisistä asioista sekä turvallisuuden ja varautumisen kaupunkitasoisesta ohjaamisesta.

Keskitetyn ICT:n vastuulla olevien toimintojen osalta talouden SAP S4/Hana ja HR kokonaisuudistuksen uuden perusjärjestelmän kustannukset kasvattavat toimintamenoja 3,4 miljoonalla eurolla. Lisäksi kaupungin tietoturvajohdamisen muutoshankkeessa käynnissä oleviin toimenpiteisiin on noin 4 miljoonan euron varaus sekä tietoturvan suunniteltuun parantamiseen 3,2 miljoonaa euroa. Jatkuvan ICT kehittämisen määrärahojen kirjaustavan muutos investoinneista käyttömeneihin nostaa käyttömenoja 8,6 miljoonalla eurolla.

Talous- ja suunnitteluosasto huolehtii kaupungin talouden, toiminnan ja konsernin ohjauksesta, hankintatoimesta, rahoituksesta, aluerakentamisprojektien suunnittelun ja toteutuksen ohjauksesta, asuntopolitiikasta sekä henkilöstökassatoiminnasta. Talouden ohjauksen prosessien ja tietojärjestelmien kehittämisen TARMO-projektille on varattu kaupunkiyhteisen muutoshankkeiden hallintamallin mukaisesti määrärahat Kunta-Helsingin ja liikelaitosten nimetyille resursseille sekä osaston projektin johtamiseen ja toteuttamiseen varatuille resursseille. Talousarviovuoden aikana aloitetaan konserniohjaukseen liittyvän omistajatietojärjestelmän teknisen alustan päivitys ja hankintojen hallinnan tietojärjestelmän käyttöönotto. Henkilöstökassan järjestelmän ylläpidon määräaikaisen jatkosopimuksen kohonneet kustannukset on huomioitu. Kahden asumisneuvojan lisäykseen asumisneuvontaan on varauduttu vuonna 2026. Kaikissa osaston yksiköissä toimintaa suunnataan ja resursoidaan kaupunkistrategian painopisteiden mukaisesti, esimerkiksi aluerakentamisen resursseja vahvistetaan keskustan elinvoiman vahvistamiseen tähtäävään työhön (vuodelle 2026 lisävaraus 0,3 miljoonaa euroa).

Viestintäosasto tukee kaupunkistrategiaa ja brändiä aktiivisella, selkeällä, luotettavalla ja kiinnostavalla viestinnällä, markkinoinnilla ja osallisuuden käytännöillä. Osasto vastaa kaupunkitasoisista viestintäkanavista, tapahtumallisuuden kehittämisestä ja kumppanuustapahtumien hallinnasta. Keskeisiä tehtäväalueita ovat myös osallisuuden, vuorovaikutuksen, vieraanvaraisuuden, avustustoiminnan sekä järjestöyhteistyön koordinointi, yhteisöalo- ja ruoka-aputoiminta, sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen, kaupungin palveluiden ja maahanmuuttoasioiden neuvonta sekä sovittelutoiminta.

Kotouttamislain 10 §:n mukaisen palvelun toimeenpano edellyttää kasvokkaisen matalan kynnyksen maahanmuuttoneuvonnan pisteiden määrän lisäämistä. Toimintaan varataan määrärahat viestintäosastolle.

Kaupunginkanslia budjetoit aiemmin palkkatukityönä hoidettujen tehtävien korvaamisen yhteisötaloissa, digituessa ja ruoka-aputoiminnassa.

InfoFinland-verkkosivuston valtakunnallinen monikielinen sisältö siirtyy vuoden 2026 alusta ELY-keskusten kehittämis- ja hallintokeskukselle (KEHA-keskus). InfoFinland-tiimin henkilöstö jää Helsingin kaupungin palvelukseen viestintäosastolle.

Kaupunkistrategian toteuttaminen

Viihtyisät ja yhteisölliset naapurustot

Aluerakentamisprojekteissa ja erikseen sovitussa kaupunkikehityshankkeissa huolehditaan suunnittelun ja toteutuksen johtamisesta, asunto-, palvelu- ja toimitilarakentamien koordinoinnista ja projektien investointitalouden suunnittelusta ja ohjauksesta. Lisäksi koordinoidaan ydinkeskustan kehitysohjelmaa ja julkisen taiteen prosenttiperiaatteen toteutusmalleja uusilla alueilla sekä tehdään työtä palvelujen oikea-aikaisuuden ja työmaiden aiheuttamien haittojen minimoimiseksi.

Osallistuva budjetointi 4.0 käynnistetään, sen taloudellisella tuella kaupunkilaiset voivat aktiivisesti vaikuttaa oman asuinympäristönsä viihtyvyteen ja toiminnallisuuteen. Päivitetty osallisuus- ja vuorovaikutusmalli otetaan käyttöön. Yhdessä toimialojen kanssa arvioidaan, missä asioissa voitaisiin hyödyntää laajemmin asukaspaneeleita. Kaupunkiuudistusalueiden kehittymistä edistetään viestinnällä ja asukkaiden osallistumista tukemalla.

Kotoutumista tuetaan kaupungin monikielisellä viestinnällä sekä neuvontaa ja toimintatapoja kehittämällä.

Helsingissä jokainen voi hyvin

Kaupungin hyvinvointisuunnitelma päivitetään ja varmistetaan strategian mukaisesti riittävät hyvinvointierojen kaventamiseen tähtäävät toimet sekä näiden arvioinnin tietoon ja tutkimukseen pohjautuen.

Luontoa kunnioittava ja vetovoimaa tukeva kaupunkikehitys

Kaupunkiyhteisellä kaupunkiuudistuksen toimintamallilla tavoitellaan nimetyillä alueilla asuinalueiden välisten erojen tasapainottamista ja eriytymiskehityksen torjumista. Kaupunkiuudistusalueille koordinoidaan osatavoitteet, mittarit, alueelliset painopisteet ja kärkihankkeet.

Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman 2024 toimeenpanon kautta koordinoidaan useiden kaupunkistrategian asumiseen liittyvien tavoitteiden toteutumista: riittävän asuntotuotannon varmistaminen, sekoitettu ja monipuolinen hallinta- ja rahoitusmuotojakauma, asuntotuotannon sujuvoittaminen, Vuokralla omaksi -mallin toimeenpano, uusi toimiva ratkaisu välimallin asumiseen, asunnottomuuden vähentäminen ja asumisneuvonnan turvaaminen.

Elämää, elinvoimaa, osaamista ja kasvua

Kaupunki toimii aktiivisesti sen eteen, että ihmiset ja yritykset voivat menestyä Helsingissä.

Strategiaa toteutetaan olemalla joustava ja aktiivinen kumppani eri kokoisille yrityksille sekä varmistamalla, että kaupungissa on tilaa kasvavalle ja monipuoliselle yritystoiminnalle.

Helsingin startup-ekosysteemin kehittämistä jatketaan määrätietoisesti. Yritysten kasvua ja osaamista edistäviä toimenpiteitä kohdistetaan erityisesti terveys- ja hyvinvointialan, meriklusterin, luovien alojen, kiertotalouden ja ruoka-alan edistämiseen.

Kaupunginkanslia panostaa matkailun kestäväan kasvuun ja vahvistaa yhteistyötä matkailu- ja ravintola-alan toimijoiden kanssa sekä luo edellytyksiä tapahtumille ja elämyksille ympäri vuoden. Kaupungin ydinkeskustaa kehitetään tiiviisti yritysten ja kiinteistönomistajien kanssa. Edistetään viestinnän, markkinoinnin ja tapahtumallisuuden keinoin sitä, että keskusta on vetovoimainen ja viihtyisä ympäri vuoden.

Kongressi- ja suur tapahtumamahakuihin osallistutaan ja vahvistetaan Helsingin brändiä valittujen vuoden 2026 suur tapahtumien yhteydessä. Korostetaan Helsingin vahvuuksia erityisesti kansainvälisessä mainetyössä.

Kaupunginkanslia edistää ulkomaisten osaajien houkuttelua ja sujuvaa asettautumista. Työllisyyspalveluliikelaistosta tuetaan toteuttamaan Suomen parhaat työllisyyspalvelut.

Kaupungin innovaatorahaston kokoa kasvatetaan ja sitä uudistetaan tukemaan laajemmin kasvu- ja elinvoimainvestointeja.

Talous

Talouden kestävyysperiaatteen toteuttamista ohjataan talouden ohjeilla ja verkostoilla. Talouden ja toiminnan toteutumista seurataan kolme kertaa vuodessa. Kaupungin taloudenohjauksen prosessien ja tietojärjestelmien uudistus etenee. Hankintoja ohjataan hankintastrategian sekä sitä toteuttavien yhteistyöverkostojen kautta. Kaupungin tytäryhteisöjen roolia kaupungin elin- ja vetovoiman, tapahtumallisuuden ja matkailun edistämisessä tuetaan omistajastrategioita päivittämällä.

Kaupungin tulopohjan ja yhteisöverotuottojen kasvattamiseksi tehdään aktiivista elinkeino- ja innovaatiopolitiikkaa.

Henkilöstö ja johtaminen

Tavoitteena on työntekijäkokemuksen edelleen kehittäminen ja vetovoimaisen työnantajakuvan vahvistaminen. Keskeisimmät toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi ovat johtamisen ja työyhteisötaitojen kehittäminen. Johtamista kehitetään myös henkilöstöjohtamisen kokonaisuudistuksella ja sitä kautta muun muassa esihenkilöiden arjen helpottamisella. Työntekijäkokemukseen vaikutetaan myös henkilöstön saatavuuteen liittyvillä toimenpiteillä ja työkykyjohtamista vahvistamalla. Toimintaympäristön muutokset huomioidaan työnantajapolitiikassa, mikä sisältää muun muassa palkitsemisen kehittämisen.

Työntekijäkokemuksen jatkuva parantaminen edistää kaupungin vetovoimaisuutta työnantajana. Työnantajakuvan ja työntekijäkokemuksen kehittämistä jatketaan työnantajamainemittauksen tulosten pohjalta työstetyin toimenpitein. Työntekijäkokemuksen kehitystä seurataan työnantajan suositteluindeksillä. Tavoitteena on saada suositteluindeksi nousemaan takaisin korkealle tasolle (80 %).

Turvallisuus ja varautuminen

Helsingin varautumista vahvistetaan. Painopisteenä on varautumisen suunnitelmien jalkauttaminen, henkilöstön perehdyttäminen poikkeusolojen tehtäviin ja osaamisen kasvattaminen. Valmiutta parannetaan muun muassa toteuttamalla toimintaympäristön muutoksen edellyttämät harjoitukset. Kaupungin vastuulla olevien väestösuojien käyttöönottovalmiuksia kehitetään. Häiriö- ja kriisiviestintäjohtamisen tueksi päivitetään häiriö- ja kriisiviestintäohjeistus. Kaupunkikonsernin korkeatasoista riskienhallintaa ylläpidetään ja kehittämistä vauhditetaan ohjeistuksen, toimintatapojen ja järjestelmien osalta.

Kaupungin palveluiden tietoturvasuutta varmistetaan toteuttamalla tietoturvajohdamisen muutoshanketta. Uusi kaupunkitasoinen tietoturvajohdamisen toimintamalli vakiinnutetaan ja varmistetaan kriittisten järjestelmien jatkuvuussuunnitelmien ajantasaisuus harjoituksin. Monivuotista ICT-infrastruktuurin kehitysohjelmaa edistetään DigiHelsinki Oy:n kanssa. Keskeinen tietoturvaa parantava uudistus on tietoturvalvontapalvelun käyttöönotto ja ajantasaisen tietoturvatilannekuvan muodostaminen. Tietoturvariskitason parantamiseksi ja kaupunkiyhteisten ICT-hankkeiden arvontuoton varmistamiseksi kaupunkiyhteistä tietohallinnon ohjausta yhtenäistetään ja kehitetään edelleen. Turvaa yhteinen tietomme - toimenpideohjelman tiedonhallinnan tietosuojan ja tietoturvan työ vakiinnutetaan osaksi arkea.

Kaupungin käytössä olevat EU:n ulkopuoliset pilvipalvelut ja tietojärjestelmät kartoitetaan osana käynnissä olevaa kaupunkiyhteistä kriittisten tietojärjestelmien jatkuvuussuunnittelua.

Tapamme toimia

Tekoälyn tuoma potentiaali huomioidaan ja otetaan käyttöön niin, että kaupungin palvelutuotannon käytössä ovat riittävät toimintaohjeet tekoälyn lainmukaiseen tieto- ja tietosuojavaatimukset huomioon ottavaan käyttöön. Uusien kaupunkiyhteisten ydintietojärjestelmien tekoälytoimintoja hyödynnetään osana palveluprosessien kehittämistä.

Tutkittuun tietoon perustuvaa päätöksentekoa ja strategian toimeenpanoa sekä arviointia vahvistetaan. Helsinki, Espoo ja Vantaa sekä Helsingin yliopisto ja Aalto-yliopisto toteuttavat tiedeyhteistyötä pääkaupunkiseudun kehittämiseksi vuosina 2024–2028. Osana yhteistyötä rahoitetaan pääkaupunkiseudun kaupunkeja koskevaa tutkimusta.

Asianhallintauudistuksen tavoitteena on parantaa asioiden käsittelyä, asiakaspalvelua ja toiminnan tehokkuutta. Uudistuksella varmistetaan myös toiminnan lainmukaisuutta.

Kaupungin palvelujen päivitetty tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2026–2029 toimeenpannaan yhteistyössä toimialojen ja liikelaitosten kanssa. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuusneuvottelukunta seuraa ja arvioi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toteutumista. Tähän työhön palveluiden käyttäjien kokemukset otetaan entistä vahvemmin mukaan järjestöyhteistyön kautta.

Talousarvion toiminnan tavoitteet vuodelle 2026

Sitovat toiminnan tavoitteet

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Asiakkaiden tyytyväisyys palveluihimme kasvaa
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Tapamme toimia
Mittari 1	Kaupunginkanslian NPS-suositelluindeksin arvo kasvaa
Mittarin 1 lähtöarvo	NPS-suositelluindeksi vuonna 2025
Mittarin 1 tavoitearvo	Suurempi kuin NPS-suositelluindeksi vuonna 2025

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Naapurustojen yhteisöllisyys ja viihtyisyys lisääntyvät
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Viihtyisät ja yhteisölliset naapurustot
Mittari 1	Aiempaa suurempi osuus (%) Omastadi-äänestykseen osallistuneista kokee osallistuvan budjetoinnin lisänteen heidän kiinnostustaan omaan asuinalueeseensa vaikuttamiseen
Mittarin 1 lähtöarvo	75 % (2024)
Mittarin 1 tavoitearvo	vähintään 77 %

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Kaupungin vetovoimaisuus työnantajana lisääntyy
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Henkilöstö ja johtaminen
Mittari 1	Kaupunginkanslian työntekijöiden työnantajan suositelluindeksi kasvaa (%)
Mittarin 1 lähtöarvo	Fiilari 2025 (%)
Mittarin 1 tavoitearvo	Vuonna 2026 Kunta 10 suurempi kuin Fiilari vuonna 2025 (%)
Mittari 2	Kaupunginkanslian työntekijöiden kokemus johtamisesta ja työelämän laadusta paranee
Mittarin 2 lähtöarvo	Fiilari 2025
Mittarin 2 tavoitearvo	Vuonna 2026 Kunta 10 suurempi kuin Fiilari vuonna 2025 (%)

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Kaupungin kasvaessa Helsinki tarjoaa asukkailleen asumisvaihtoehtoja eri elämäntilanteeseen kaikilla alueilla
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Strategian painopiste/kivijalka	Luontoa kunnioittava ja vetovoimaa tukeva kaupunkikehitys
Mittari 1	Vähintään yhdellä kaupunkiuudistusalueella käynnistyy yksityisen investoinnin rahoittama omistusasuntokehityksen rakentaminen (kpl)
Mittarin 1 lähtöarvo	0 kpl
Mittarin 1 tavoitearvo	Vähintään 1 kpl
Mittari 2	Asuntotuotannon aloitusten määrä on suurempi kuin vuonna 2025 (kpl)
Mittarin 2 lähtöarvo	Asuntoaloitukset 2025
Mittarin 2 tavoitearvo	Suurempi kuin vuonna 2025
Mittari 3	Vuoden 2026 aikana luodaan toimiva asumisen välimallin ratkaisu
Mittarin 3 lähtöarvo	Toimivaa asumisen välimallin ratkaisua ei ole valmisteltu

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Mittarin 3 tavoitearvo	Toimiva asumisen välimallin ratkaisu on valmisteltu päätöksentekoon

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Valtuustokaudella vuosittaisten talousarvioiden käyttötalouden kokonaismenokasvu noudattaa kestävyysperiaatetta
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Strategian painopiste/kivijalka	Talous
Mittari 1	Vuoden 2026 kunta-Helsingin kokonaismenokasvu ei ylitä väestönkasvun, peruspalvelujen hintaindeksin ja vuotuisen tuottavuustavoitteen määrittelemää tasoa. Vuotuinen tuottavuustavoite on -1 prosentti, lukuun ottamatta kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuurin- ja vapaa-ajan toimialan ydinpalveluita
Mittarin 1 lähtöarvo	Talousarvion 2026 mukaiset käyttötalouden kasvuprosentit
Mittarin 1 tavoitearvo	Käyttötalouden kasvuprosentit toteutuvat talousarvion 2026 mukaisina

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Valtuustokaudella suunnitteluhorisontin 2026-2035 aikana kaupungin verorahoitteisten vastuiden kasvu pysähtyy enintään tasolle 8 200 euroa/asukas
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Strategian painopiste/kivijalka	Talous
Mittari 1	Vuoden 2026 lopussa verorahoitteisten vastuiden taso on enintään tasolle 4 921 euroa/asukas
Mittarin 1 lähtöarvo	Tilinpäätös 2024: 3 805 euroa/asukas
Mittarin 1 tavoitearvo	Enintään 4 921 euroa/asukas

Toiminnan tavoitteet

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Erot nuorten toimintakyvyssä ja tulevaisuudennäkymissä eri väestöryhmien välillä vähenevät
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Helsingissä jokainen voi hyvin
Mittari 1	Kesäyrittäjyysohjelmaan osallistuvista nuorista merkittävä osa asuu kaupunkiuudistusalueilla (%)
Mittarin 1 lähtöarvo	Lähtöarvoa ei saatavilla
Mittarin 1 tavoitearvo	Vähintään 25 % kesäyrittäjyysohjelmaan osallistuvista nuorista asuu kaupunkiuudistusalueilla
Mittari 2	Ohjelmaan osallistuvat nuoret kokevat oman toimintakykynsä ja tulevaisuudenuskonsa parantuneen ohjelman aikana (itsearviointi)
Mittarin 2 lähtöarvo	Alkumittaus: Kaikkien vastaajien keskiarvot valituissa kysymyksissä
Mittarin 2 tavoitearvo	Loppumittaus: Kaikkien vastaajien keskiarvot valituissa kysymyksissä ovat parantuneet

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Asukkaiden tyytyväisyys asuinalueeseensa kasvaa kaupunkiuudistusalueilla
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Luontoa kunnioittava ja vetovoimaa tukeva kaupunkikehitys
Mittari 1	Muodostetaan kaupunkiyhteinen tietopohja asukkaiden tyytyväisyydestä kaupunkiuudistusalueilla
Mittarin 1 lähtöarvo	Tietopohjaa ei ole yhdeltäkään kaupunkiuudistusalueelta
Mittarin 1 tavoitearvo	Tietopohja on olemassa kaikilta kaupunkiuudistusalueilta
Mittari 2	Tietopohjan pohjalta valitaan toimenpiteet toteuttavaksi kaupunkiuudistusalueilla

Toiminnan tavoite	Selite
Mittarin 2 lähtöarvo	Monikielisen asukasillan palautteiden perusteella valitut toimenpiteet toteutettu yhdellä alueella (Meri-Rastila)
Mittarin 2 tavoitearvo	Sovittu jokaiselle kaupunkiuudistusalueelle kyselyn tulosten ja asukaspalautteen perusteella toteuttavat toimenpiteet ja ohjelmoitu niiden toteutus

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Tuottavuutemme paranee
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Talous
Mittari 1	Tuottavuustoimenpiteiden tuottavuushyöty saavutetaan (euroa)
Mittarin 1 lähtöarvo	0 euroa
Mittarin 1 tavoitearvo	Vähintään 1 100 000 euroa

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Edistämme kaupunkilaisten työkykyä ja työllisyyttä kaikissa elämänvaiheissa
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Elämää, elinvoimaa, osaamista ja kasvua
Mittari 1	Kaupungin yritysneuvonnan asiakkaat perustavat aikaisempaa enemmän yrityksiä (kpl)
Mittarin 1 lähtöarvo	Kaupungin yritysneuvonnan asiakkaiden perustamien yritysten määrä vuonna 2025
Mittarin 1 tavoitearvo	Yli 10 % enemmän perustettuja yrityksiä kuin vuonna 2025
Mittari 2	Kaupungin yritysneuvontaan osallistuu aikaisempaa enemmän asiakkaita, jotka ilmoittavat tavoittelevansa kasvavan ja työllistävän liiketoiminnan kehittämistä (kpl)
Mittarin 2 lähtöarvo	Vuoden 2025 lukumäärä
Mittarin 2 tavoitearvo	Yli 10 % enemmän profiiliin sopivia asiakkaita kuin vuonna 2025

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Keskustassa aikaansa viettävien ihmisten määrä kasvaa
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Strategian painopiste/kivijalka	Elämää, elinvoimaa, osaamista ja kasvua
Mittari 1	Keskustassa aikaansa viettävien ihmisten määrä kasvaa
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2025 keskustan alueen kävijämäärä mobiilidatalla mitattuna (Telia Crowd Insights)
Mittarin 1 tavoitearvo	Määrä on suurempi kuin vuonna 2025
Mittari 2	Rekisteröityneiden yöpymisten määrä Helsingissä kasvaa
Mittarin 2 lähtöarvo	Rekisteröityneiden kansainvälisten yöpymisten määrä vuonna 2025
Mittarin 2 tavoitearvo	Rekisteröityneet kansainväliset yöpymiset kasvavat 10 %
Mittari 3	Keskustan jalankulkumäärät kasvavat
Mittarin 3 lähtöarvo	Keskustan jalankulkumittarien tulos vuonna 2025 (Aleksanterinkatu ja YO-talon mittarit)
Mittarin 3 tavoitearvo	Määrä on suurempi kuin vuonna 2025

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstömäärän kehittyminen	Tilin- päättös 2021	Tilin- päättös 2022	Tilin- päättös 2023	Tilin- päättös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talous- arvio 2026	Talous- suunni- telma 2027	Talous- suunni- telma 2028
Henkilöstömäärä (oma henkilöstö)	1 008	1 008	909	978	807	872	880	880	880
Henkilötyövuodet (oma henkilöstö)	861	861	949	932	697	820	827	827	827
Vuokratyövoiman käyttö (ostot euroina)	64 167	50 739	262 547	3 149	0	10 000	2 000	2 000	2 000

Kaupunginkanslian toimintaa ohjaa uusi toimeenpantava kaupunkistrategia. Lisäksi toimintaan vaikuttavat käynnissä olevat henkilöstöjohtamisen kokonaisuudistus ja talouden ohjauksen muutoshankkeet sekä tuottavuusohjelman toimenpiteet. Myös toteutettavalla kaupunginkanslian organisaatiotarkastelulla voi olla vaikutusta henkilöstön sijoittumiseen ja toiminnan painopisteisiin, mikä otetaan huomioon myös henkilöstösuunnittelussa sekä osaamisen kehittämisessä ja varmistamisessa.

Kaupunginkanslian tuottavuusohjelman tavoitteena on hallita henkilöstömäärän kasvua ennakoimalla henkilöstötarpeita ja hyödyntämällä kaupungin olemassa olevaa osaamista entistä tehokkaammin. Henkilöstömäärän kasvua pyritään hillitsemään ja ulkoisia rekrytointia tehdään tarpeen mukaan silloin, kun osaamista ei ole saatavilla organisaation sisäältä. Henkilöstömäärää tasapainotetaan suunnitelmallisesti esimerkiksi eläköitymisten kautta.

Rekrytointihaasteisiin vastataan ennakoivalla osaamisen kehittämisellä ja henkilöstösuunnittelulla. Tästä esimerkkinä on toteutettava trainee-ohjelma, joka tukee kaupunginkanslian uudistumista ja ennakoivaa rekrytointia. Esihenkilöiden valmiuksia toteuttaa rekrytointiprosesseja onnistuneesti ja vaikuttavasti lisätään.

Kaupunginkanslian pito- ja vetovoimaa parannetaan kehittämällä työntekijä- ja hakijakokemusta. Kaupunginkansliaa vahvistetaan asiantuntijaorganisaationa, joka pitää kiinni osaajistaan ja houkuttelee uusia osaajia erityisesti silloin, kun tarvittavaa osaamista ei voida kehittää tai löytää sisäisesti. Kaupunginkanslian monimuotoisuutta edistetään tukemalla osatyökykyisten työllistymistä, lisäämällä kansainvälisten rekrytointien määrää sekä tarjoamalla kielikoulutusta asiantuntijatyön onnistumisen varmistamiseksi.

Järjestelmäuudistukset ja toimintakulttuurin muutokset edellyttävät henkilöstöltä uuden oppimista ja uusien toimintatapojen omaksumista. Muutosten tukemiseksi kehitetään henkilöstön muutos- ja verkostojohtamisen taitoja sekä vahvistetaan jatkuvan oppimisen ja uudistumisen kulttuuria. Keskeisiä osaamisen kehittämisen painopisteitä ovat muun muassa myös digitaaliset taidot, tiedolla johtaminen, riskienhallinta sekä projektijohtaminen.

Osana kaupunginkanslian organisaatiotarkastelua panostetaan myös työyhteisökulttuurin kehittämiseen, jonka tavoitteena on vahvistaa yhteistyötä osastojen välillä, lisätä yhteisöllisyyttä sekä edistää rajat ylittävää asiantuntijatyötä. Fiilari- ja Pulssi-henkilöstökyselyjen tuloksia hyödynnetään organisaatiomuutoksen toteutumisen seurannassa sekä henkilöstön työkyvyn ja hyvinvoinnin ylläpitämisessä ja edistämässä.

Tilankäytön tehokkuuden kehitys

Tilankäytön mittarit	Tilin- päättös 2021	Tilin- päättös 2022	Tilin- päättös 2023	Tilin- päättös 2024	Tulos- budjetti 2025	Talous- arvio 2026	Talous- suunni- telma 2027	Talous- suunni- telma 2028
Tilat yhteensä m ²	31 503	30 312	27 410	27 410	27 465	26 590	26 283	26 283
Toimistotilat yhteensä m ²	19 414	18 223	15 321	15 321	15 376	14 745	14 400	14 400
Toimistotilat m ² /henkilö	19,9	18,7	20,0	19,7	20,1	18,9	18,5	18,5
Palvelutilat yhteensä m ²			3 971	3 687	3 841	3 800	3 800	3 800

Toimistotilojen lisäksi kaupunginkanslian tiloja ovat kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja edustamisen tilat 6 989 neliometriä sekä kaupunginarkisto ja varastotilat 4 894 neliometriä. Palvelutiloihin kuuluvat myös yhteisöalat ja Stadin safkan tilat.

Kaupunginkansliassa on toteutettu suunnitellut tilamuutoshankkeet ja näiden yhteydessä kehitetty tilatehokkuutta erityisesti toimistotiloissa. Monipaikkainen työskentely ja sen tuomat tilasäästöt ovat toteutuneet. Samoin yksityiseltä sektorilta

vuokratuista tiloista on pääosin luovuttu. Tilojen käytön tehokasta käyttöä edistetään toteuttamalla kaupunginkanslian tilahallinnan periaatteita ja kaupungin toimitilastrategiaa.

Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät ja riskien hallintakeinot

Strategiset riskit

Globaaliin turvallisuusympäristöön liittyvillä merkittävillä epävarmuuksilla on vaikutusta kaupungin toimintaan. Hallintakeinot liittyvät varautumiseen.

Pitkäaikaistyöttömyyden kasvu sekä taloussuhdanteiden vaikutukset erityisesti palveluun ja rakentamiseen muodostavat merkittävän taloudellisen riskin kaupungille sekä kaupungin elinkeinoelämälle. Riskin hallintakeinoina ovat vastuullinen taloudenpito ja tuottavuustoimien jatkaminen kaupungin omassa toiminnassa sekä panostukset työllisyyspalveluihin ja aktiivinen yritysyeistyö.

Riskinä on, että heikko suhdannetilanne vaikuttaa kaupungin verotulokertymään ja yhteisövero- ja kunnallisveron tuoton kasvu hidastuu. Valtionosuustuottojen kasvun riskinä on vielä valmistelussa oleva valtionosuusuudistus. Kasvava työttömyys sekä pienentää kunnallisverotuottoa että kasvattaa työttömyysturvan maksuvastuuta. Kaupungin maksuvastuuta voivat toteutuessaan kasvattaa myös toimeentulotuen maksuvastuun kasvattaminen 18–25-vuotiaille sekä valtion alijäämän pienentämiseen tähtäävät lakiuudistukset. Hyvinvointialueiden rahoituslakiin tehdyt ja kaavailut muutokset heikentäisivät sotepe-toimialan talouden näkymiä. Kiinteistöverotulojen arviointia vaikeuttaa kiinteistöverolain mahdollinen uudistus. Keskeisiä hallintakeinoja ovat edunvalvonta valtion suuntaan sekä työllisyyden edistäminen.

Pitkällä aikavälillä työvoiman saatavuushaasteet tietyissä ammattiryhmissä muodostavat merkittävän riskin kaupungin kyvylle tuottaa palveluita kaupunkilaisille. Työvoiman saatavuushaasteita pyritään ratkaisemaan monilla eri tavoilla. Yhtenä painopisteenä on kaupungissa jo asuvien vieraskielisten työllistymisen edistäminen yhteistyössä työllisyyspalveluiden sekä oppilaitosten ja korkeakoulujen kanssa. Kaupungin houkuttelevuutta työnantajana pyritään vahvistamaan monipuolisesti työntekijäkokemusta kehittämällä.

Taloudelliset riskit

Asuntotuotantoon liittyviä riskejä on useita. Toimintaympäristötilanteesta ja valtion toimista johtuen asuntotuotannon määrälliset ja osittain laadulliset tavoitteet eivät toteudu. Asuntotuotanto ei kykene vastaamaan väestönkasvun luomiin tarpeisiin ja pitkällä aikavälillä tämä voi johtaa asutuspulaan sekä asumisen hinnan nousuun. Asuntorakentamiseen sidoksissa olevien alueiden kehityshankkeiden toteuttaminen hidastuu. Alueellisen eriytymiskehityksen lieventämiseksi käynnistetyn kaupunkiuudistuksen toteuttaminen hidastuu ja muutokset asutokannassa pitkittyvät. Monipuolisen hallinta- ja rahoitusmuotojakauman toteuttaminen alueilla vaikeutuu. Keskeiset riskin hallintakeinot ovat asuntorakentamisen sujuvoittamistoimet ja hankkeiden taloudellisten toteutusedellytysten parantaminen.

Tytäryhteisöjen talouteen negatiivisesti vaikuttavat toimintaympäristömuutokset, kuten Venäjän hyökkäyssota, kauppasodan uhka ja Lähi-idän tilanteen mahdollinen laajentuminen, voivat vaikuttaa voimakkaasti kaupungin yksittäisten tytäryhteisöjen talouteen ja toimintaan. Yksittäisillä tytäryhteisöillä ei välttämättä ole itsenäisesti keinoja kantaa riskien toteutumisen vaikutuksia, mikä voi aiheuttaa taloudellisia vaikutuksia kaupungille. Lisäksi osa tytäryhteisöistä laskuttaa kustannuksensa kaupungilta, jolloin kustannusten kasvu lisää kaupungin kustannuksia vastaavasti. Edelleen riskien toteutumisen seurauksena kaupungin tytäryhteisöille asettamat toiminnalliset tavoitteet voivat jäädä saavuttamatta. Geopoliittisten riskien ohella valtion asuntopoliittiset linjat ovat kasvattaneet kaupungin tytäryhteisöjen, erityisesti Helsingin Asumisoikeus Oy:n, riskejä. Yhtiön ja kaupungin kannalta riskinä on asumisoikeusjärjestelmän vetovoimaisuuden heikkeneminen ja asukkaiden siirtyminen muiden asumismuotojen pariin. Valtion asuntorahaston lakkauttaminen sekä valtion tavoite vähentää asuntopoliittisia vastuitaan heikentää yhtiöiden mahdollisuuksia uudistuotannon ja korjausten rahoitukseen sekä lisää rahoituksen ennakoimattomuutta tulevaisuudessa. Asemakaavan mukaisia pysäköintiä ja muihin yhteispalveluihin liittyviä velvoitteita toteuttamaan perustettujen alueellisten tytäryhteisöjen osalta riskinä on erityisesti uusien asutushankkeiden lykkäytyminen edelleen. Tämä aiheuttaa viivettä alueellisten tytäryhteisöjen etupainotteisesti tekemiin investointeihin tarvittaviin osakemerkintämaksuihin alueen asunto-osakeyhtiöiltä. Konsernivalvonnan vahvistaminen ja tytäryhteisöjen riskienhallinnan koordinoimisen vahvistaminen ovat näiden riskien keskeisiä hallintakeinoja omistajanäkökulmasta.

Operatiiviset riskit

Palveluiden jatkuvuuden ja kriisikestävyyden varmistamiseksi sekä nykyisen turvallisuustilanteen takia toimialat, virastot ja liikelaitokset ovat päivittäneet valmiussuunnitelmiaan yhteistyössä muun muassa pelastuslaitoksen kanssa. Tilanteen tai

tarpeiden muuttuessa riskinä on äkilliset tarpeet lisäresursoinnille kaupungin turvallisuuden ja varautumisen parantamiseen. Kaupunginkanslian käyttömenoja on lisätty väestösuojelun materiaaleihin ja väestösuojelun kehittämiseen.

Kaupungin toimialojen, liikelaitosten ja virastojen tietojärjestelmäkokonaisuus koostuu laajasta joukosta osin vanhentuneita ja pistemäisiä tietojärjestelmiä. Uudistustarpeita ja korjausvelkaa on systemaattisesti korjattu, mutta sitä on edelleen runsaasti. Keskitetyn tietohallinnon osalta talousarviossa 2026 on varauduttu edistämään kaupunkiyhteisiä tärkeitä ydintietojärjestelmien ja digitaalisten palveluiden kehityshankkeita. Riskinä on, ettei kaikkia suunniteltuja hankkeita saada resursoitua tai voida toteuttaa riittävän laadukkaasti. Riskin toteutumisen vähentämiseksi hankehallintaa ja -päätöksentekoa, kaupunkiyhteistä ICT-johtamista sekä projektien käynnistämisen hyväksyntämenettelyä ja ennustetarkkuutta parannetaan jatkuvasti.

Kansliapäällikön asettaman tietoturvajohdamisen muutoshankkeen tehtävä on varmistaa kaupungin organisaatorajat ylittävään tietoturvallisuuden johtamiseen roolit, vastuut, rakenteet ja toimintatavat. Samalla varmistetaan hallittu teknisen tietoturvatason nosto systemaattisella digitaalisen perustan muutos- ja kehityshankkeiden kokonaisuudella. Hanke varmistaa tietoturvasäännösten ja muun vaatimustenmukaisuuden toteutumisen kaupunkiorganisaatiossa. Riskinä ovat uudet, vielä tiedostamattomat, haavoittuvuudet tai poikkeamat sekä tunnistettujen kehittämistoimien viivästyminen johtuen kaupungin mittakaavasta, epäselvistä vastuista, merkittävästä korjausvelasta tai osaamisen saatavuudesta.

Kansallisen hankintatietovarannon mahdollinen käyttöönotto edellyttää mittavia muutoksia hankintojen ja talouden tietojärjestelmissä sekä toimintaprosesseissa. Hallintakeinona kaupunki tekee aktiivista edunvalvontaa tämän suhteen.

Henkilöstöhallinnon tietojärjestelmiin liittyviä riskejä hallitaan intensiivisellä toimittajaohjauksella ja seurannalla sekä henkilöstöjohtamisen kokonaisuudistuksella.

3.1.1.5. 1 50 Keskitetysti maksettavat menot

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot yhteensä	8 247	15 990	15 290	15 793	15 793	16 160	16 524
Menot yhteensä	161 139	309 114	315 298	323 379	323 379	321 197	320 626
<i>Ylitysoikeus</i>							
Toimintakate	-152 892	-293 124	-300 008	-307 586	-307 586	-305 037	-304 102
Poistot	18						
Tilikauden tulos	-152 910	-293 124	-300 008	-307 586	-307 586	-305 037	-304 102

3.1.1.5.1. 1 50 01 Toimielinten toimintakustannukset, pormestarin ja kaupunginkanslian käytettäväksi

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot yhteensä	1						
Menot yhteensä	7 524	8 071	8 056	8 242	8 242	8 571	8 898
<i>Ylitysoikeus</i>							
Toimintakate	-7 523	-8 071	-8 056	-8 242	-8 242	-8 571	-8 898
Poistot							
Tilikauden tulos	-7 523	-8 071	-8 056	-8 242	-8 242	-8 571	-8 898

Määrärahalla katetaan kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, ylimmän johdon, kaupungin edustamisen ja vieraanvaraisuuden sekä historiatoimikunnan menot. Suurimmat kustannuserät ovat tilavuokrat kaupunkiympäristön toimialalle toimielinten ja pormestarikunnan tiloista. Määräraha sisältää palkkiot luottamushenkilöille ja palkat pormestarikunnalle ja erityisavustajille. Historiatoimikunnan menot koostuvat historiateosten tuottamisesta ja historia.hel.fi-sivustosta.

3.1.1.5.2. 1 50 02 Keskitetysti maksettavat henkilöstömenot, kaupunginkanslian käytettäväksi

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot yhteensä	387		300				
Menot yhteensä	2 603	5 807	7 340	8 880	8 880	8 814	8 612
<i>Ylitysoikeus</i>							
Toimintakate	-2 216	-5 807	-7 040	-8 880	-8 880	-8 814	-8 612
Poistot							
Tilikauden tulos	-2 216	-5 807	-7 040	-8 880	-8 880	-8 814	-8 612

Talousarviokohdan menoiksi kirjataan toimialojen (lukuun ottamatta liikelaitoksia ja sotepe-toimialaa) lomapalkkojen ja niihin liittyvien henkilösivukulujen jaksotusten muutos.

Määrärahaan on varattu kaupungin oman eläkejärjestelmän mukaiset ja lakkautetun leski- ja orpoeläkekassan vastuisiin perustuvat eläkkeet. Mukana ovat myös Helsingin Bussiliikenne Oy:n lisäeläkeosuus ja kaupungin osuus Kevan suorittamiin eläkkeisiin.

Eläkkeet, 1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio 2026	Taloussuunnitelma 2027	Taloussuunnitelma 2028
Kaupungin omat eläkkeet	6 170	5 380	4 680	4 060
Leski- ja orpoeläkekassan eläkkeet	176	151	130	112
Eläkevastuun muutos	-5 690	-5 110	-4 460	-3 910
Helsingin Bussiliikenne Oy	916	937	942	828
Kuntien eläkevakuutus (HSY)	2	2	2	2
Hallinto	33	20	20	20
Yhteensä	1 607	1 380	1 314	1 112

3.1.1.5.3. 1 50 03 Maksuosuudet, korvaukset ja jäsenmaksut, kaupunginkanslian käytettäväksi

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot yhteensä							
Menot yhteensä	54 528	59 350	59 350	54 433	54 433	54 433	54 433
<i>Ylitysoikeus</i>							
Toimintakate	-54 528	-59 350	-59 350	-54 433	-54 433	-54 433	-54 433
Poistot							
Tilikauden tulos	-54 528	-59 350	-59 350	-54 433	-54 433	-54 433	-54 433

Määrärahasta kohdentuu vuonna 2026 arviolta noin 8 216 000 euroa valtion veloittamiin verohallintolain 31§:n mukaisiin verotuksen toteuttamisesta aiheutuviin kustannuksiin. Näihin kustannuksiin kaupunki ei voi vaikuttaa.

Määrärahassa on varauduttu Uudenmaan liitolle maksettavaan maksuosuuteen sekä Helsingin Väylä Oy:lle maksettaviin rahoituskustannusosuuksiin. Uudenmaan liiton maksuosuuteen on varattu 10 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2025.

Määrärahasta maksetaan kaupungin elinkeinopolitiikan sekä tapahtumatuotannon toteuttamiseen liittyviä avustuksia ja palveluostoja kaupunkikonserniin kuuluville yhteisöille ja säätiöille. Kaupunki maksaa avustuksia ja sopimuksiin perustuvia korvauksia tytär-, osakkuus- ja muille yhteisöille useilta eri talousarviokohdilta.

Määrärahasta maksetaan koko kaupunkia koskeviin jäsenyyksiin liittyen jäsenmaksuja muun muassa Suomen Kuntaliitolle, KT Kuntatyönantajat -järjestölle sekä Uudenmaan virkistysalueyhdistys ry:lle. Kohdasta maksettavat kaikki jäsenyydet on listattu liitteessä 2 (jäsenmaksuliite).

3.1.1.5.4. 1 50 04 Keskitetty hanketoiminta, kaupunginkanslian käytettäväksi

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot yhteensä	7 860	7 990	8 390	9 193	9 193	9 560	9 924
Menot yhteensä	10 021	10 922	11 232	12 125	12 125	10 875	11 288
<i>Ylitysoikeus</i>							
Toimintakate	-2 162	-2 932	-2 842	-2 932	-2 932	-1 315	-1 364
Poistot	18						
Tilikauden tulos	-2 179	-2 932	-2 842	-2 932	-2 932	-1 315	-1 364

Keskitetyn hanketoiminnan määrärahalla on varauduttu kaupungin keskitetysti maksettavien Euroopan unionin ja muulla ulkopuolisella rahoituksella rahoitettavien projektien kustannuksiin, muun muassa Euroopan unionin rahoittaman Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkien yhteisen innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimuksen toteuttamiseen. Kaupunki saa edellä mainittujen rahoittajien rahoittamiin projekteihin rahoitusosuuksia suhteessa hankkeiden kustannuksiin ja siten talousarviokohdan sitovuustaso on toimintakate. Toimintakatteessa on huomioitu myös se, että tulojen ja menojen maksatuksessa saattaa tulla kaupungista riippumattomia aikataulullisia muutoksia ja siten tulot ja menot voivat ajoittua eri vuosille.

Keskitetyn hanketoiminnan määrärahaa käytetään hankkeisiin:

- jotka toteuttavat Helsingin kaupunkistrategiaa ja hankkeen tavoitteet ovat linkitettävissä kaupunkistrategian tavoitteisiin
- jotka tuovat riittävää uutuus- ja lisäarvoa kaupungille ja joilla on selkeät tavoitteet, tuotokset ja rajaukset ja sen vaikuttavuuden mittarit on selkeästi määriteltä.
- jotka esittävät riittävät ja realistiset resurssit toteutukseen sekä hyötyjen varmistamiseen.
- joihin ei ole varauduttu osana muuta talouden ja toiminnan suunnittelua

Vuonna 2026 määrärahasta varaudutaan maksamaan jo käynnissä olevien hankkeiden kustannuksia. Määrärahasta maksettavien uusien hankkeiden osalta painotetaan erityisesti EU-rahoitteisia hankkeita, jotka toteutetaan kaupungin toimesta sekä joista on olennaista hyötyä ja vaikuttavuutta kaupungille. Talousarviokohdan määrärahassa on varauduttu harkinnanvaraisesti rahoittamaan elinkeinopoliittisesti merkittäviä toimintoja ja hankkeita, joiden toimeenpanemiseen sisältyy ulkopuolisia tulovirtoja. Lisäksi varaudutaan rahoittamaan pääkaupunkiseudun kaupunkien tiedeyhteistyötä.

3.1.1.5.5. 1 50 05 Työttömyysetuuksien maksuvastuu, kaupunginkanslian käytettäväksi

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot yhteensä							
Menot yhteensä	86 463	106 500	116 090	119 000	119 000	115 300	111 800
<i>Ylitysoikeus</i>							
Toimintakate	-86 463	-106 500	-116 090	-119 000	-119 000	-115 300	-111 800
Poistot							
Tilikauden tulos	-86 463	-106 500	-116 090	-119 000	-119 000	-115 300	-111 800

Kaupungilla on ollut 1.1.2025 alkaen osittainen maksuvastuu kaikista työttömyysetuuslajeista (työmarkkinatuki, ansiopäiväraha, työttömyyspäiväraha). Tätä ennen maksuvastuu koski vain työmarkkinatukea ja katkesi kun henkilö oli ohjattuna aktiivisiin työvoimapaalveluihin.

Kun työttömyysetuutta on maksettu yhteensä 100 työttömyyspäivältä, siirtyy tuen perusosan (37,21 €/päivä) kustannuksista 10 % työttömän kotikunnan maksettavaksi. Kunnan maksuosuus nousee portaittain, kunnes 700 etuuspäivän jälkeen se on 50 %. Esimerkiksi osa-aikatyössä olevan henkilön sovitellusta etuudesta kunta maksaa myös osuuden.

Kerran kunnan maksuvastuun piiriin tultuaan etuuskustannus pysyy, vaikka etuuden saaminen olisi katkonaista. Maksuvastuu poistuu ja etuuspäivälaskuri nollautuu, kun henkilön työssäoloaika on täyttynyt, eli hän on saanut riittävästi työtulot 12 kk ajalta. Maksuvastuu poistuu myös, jos henkilö poistuu työvoimasta pysyvästi.

Työttömien määrä on kasvanut Helsingissä kevästä 2023 alkaen. Vuoden 2025 aikana erityisesti pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvanut ja jo lähes puolet Helsingin työttömistä työnhakijoista on pitkäaikaistyöttömiä. Työttömyyden ja pitkäaikaistyöttömyyden ennustetaan pysyvän poikkeuksellisen korkealla tasolla myös vuonna 2026, mikä nostaa työttömyysetuuksien kuntaosuuden kustannuksia.

Kunnan maksuosuus kertyy erityisesti pitkäaikaistyöttömistä helsinkiläisistä. Taantumien jälkeen rakenteellisen pitkäaikaistyöttömyyden taso jää tyypillisesti edeltävää tasoa korkeammalle, vaikka työvoiman kysyntätilanne paranisikin. Työmarkkinoilta syrjäytymisen vaikutukset näkyvät työttömyysturvan kuntaosuuden tasossa vuosien viiveellä.

Kunnan työvoimapalveluiden ja muiden julkisten palveluiden avulla voidaan ennaltaehkäistä pitkäaikaistyöttömyyttä, mutta tämä vaikuttaa työttömyysturvan kuntaosuuden kehitykseen vasta viiveellä. Sitkeästi pitkäaikaistyöttömien palvelutarve liittyy kasvavissa määrin terveydenhuollon ja aikuissosiaalityön tarjontaan. Niiden avulla asiakkaan tulisi saavuttaa riittävä toimintakyky työllistyäkseen tai saada työkyvyttömyyseläkeratkaisu. Työvoima- sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden aiempaa parempi yhteensovittaminen on edellytys kaikkein pisimpään työttöminä olleiden työkyvyn selvittämiseksi sekä tarvittavien työkyvyn ja työllistymisen tukitoimien järjestämiseksi.

3.1.1.5.6. 1 50 06 Työllisyyspalvelujen järjestäminen, kaupunginkanslian käytettäväksi

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot yhteensä		8 000	6 600	6 600	6 600	6 600	6 600
Menot yhteensä		118 464	113 230	120 699	120 699	123 204	125 595
<i>Ylitysoikeus</i>							
Toimintakate		-110 464	-106 630	-114 099	-114 099	-116 604	-118 995
Poistot							
Tilikauden tulos		-110 464	-106 630	-114 099	-114 099	-116 604	-118 995

Vuoden 2025 alusta kaupungin vastuulla olleiden työvoimapalveluiden järjestämisen ja kotoutumislain mukaiset viranomaistehtävät on hankittu 1.1.2025 aloittaneelta työllisyyspalveluliikelaitokselta. Lakisääteisiä työvoimapalveluita, muun muassa neuvontaa, työnvälitystä, työttömyysturvaan liittyviä tehtäviä, palkkatukea sekä erilaisia koulutus- ja valmennuspalveluja hankintaan työnhakijoille, työttömyysuhan alaisille henkilöille, kotoutujille sekä työnantaja-asiakkaille.

Työmarkkinatilanne on haastava. Työttömien määrän kasvu on kiihtynyt vuoden 2025 aikana ja toukokuussa 2025 Helsingissä oli työttömiä työnhakijoita 20 prosenttia edellisvuotta enemmän. Pitkäaikaistyöttömien suhteellinen osuus kaikista työttömistä on Helsingissä korkea muuhun maahan ja muihin kuusikkokaupunkeihin verrattuna.

Lisääntyvän työttömyyden myötä työllisyyspalveluiden asiakkaisiksi rekisteröityneiden työnhakijoiden määrä kasvaa, mikä nostaa työllisyyspalveluiden toteuttamien viranomaisprosessien volyymiä. Lisäksi vaikeutuva työttömyyden rakenne lisää tarvetta työllisyyspalveluiden tarjoamille palveluille.

Palvelujen hankintaan käytettävä määräraha perustuu työvoimapalveluiden järjestämisestä annettuun valtionosuuteen, työikäisten kotoutumisen laskennallisiin korvauksiin sekä kaupungin täydentävään rahoitukseen, jolla pyritään pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseen ja ennaltaehkäisyyn. Talousarviokohdan tulot muodostuvat valtiolta saatavista työikäisten kotoutumisen laskennallisista korvauksista. Määrärahassa on huomioitu toimeentulotuen kokonaisuudistuksen aiheuttama palvelutarpeen kasvu sekä Helsinki-lisän kasvava käyttötarve.

Liikelaitoksen ja kaupunginkanslian välisen tilaaja-tuottaja-mallin toiminta määritellään tarkemmin vuosittain tehtävässä sopimuksessa, jolla kaupunki tilaa työllisyys- ja kotoutumispalveluita liikelaitokselta. Toiminnan rahoitusmalli muotoillaan siten, että liikelaitokselle syntyvät kannustimet panostaa nuorten palveluihin, estää työttömyyden pitkittymistä sekä edistää osatyökykyisten pääsyä työmarkkinoille.

3.1.1.6. Palvelukeskusliikelaitos

Tulos- ja rahoituslaskelma

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Liikevaihto	119 529	122 794	121 853	119 766	122 521	124 910
Valmistus omaan käyttöön						
Liiketoiminnan muut tuotot	2 132	680	1 331	1 207	952	685
Materiaalit ja palvelut	-50 811	-51 662	-52 051	-51 274	-52 348	-53 459
Henkilöstömenot	-63 543	-66 067	-64 609	-64 904	-66 267	-66 930
Poistot	-307	-256	-259	-20		
Liiketoiminnan muut menot	-5 358	-5 088	-4 544	-4 793	-4 966	-5 137
Liikelylijäämä/alijäämä	1 642	401	1 721	-18	-109	69
Rahoitustulot ja -menot						
Rahoitustulot						
Korvaus peruspääomasta	-80	-80	-80	-80	-80	-80
Rahoitusmenot	-14	-21	-46	-20	-20	-20
Satunnaiset erät						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 549	300	1 595	-118	-209	-31

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Toiminnan rahavirta						
Liikelylijäämä/alijäämä	1 642	401	1 721	-18	-109	69
Poistot	307	256	259	20		
Rahoitustulot ja -menot						
Korvaus peruspääomasta	-80	-80	-80	-80	-80	-80
Muut rahoitusmenot	-14	-21	-46	-20	-20	-20
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät						
Investointien rahavirta						
Investointimenot			-11			
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot						
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 856	556	1 843	-98	-209	-31
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Lainakannan muutokset						
Oman pääoman muutokset						
Peruspääoman muutos						
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 820					
Rahoituksen rahavirta	-1 820					
Rahavarojen muutos	36	556	1 843	-98	-209	-31

Liikelaitoksen toiminnan kuvaus

Palvelukeskus Helsinki -liikelaitos (palvelukeskusliikelaitos) on osa Helsingin kaupungin keskushallintoa ja toimii viisijäsenisen johtokunnan alaisuudessa.

Palvelukeskus Helsingin 1 500 ammattilaista jakautuvat kolmeen yksikköön. Perustehtävämme on tuottaa tai järjestää palvelutoiminnan tukipalveluja kaupungille ja kaupunkikonsernin yhteisöille ja huolehtia yhdessä asiakkaidemme kanssa helsinkiläisten sujuvasta arjesta. Palvelukeskus Helsinki tuottaa ruoka-, puhtaus-, puhelin-, hyvinvointi- ja aulapalveluja sekä tukee kotona asumista monipuolisilla teknisillä ratkaisuilla ja palveluilla.

Monipalvelut-yksikkö tuottaa ruoka- ja puhtauspalveluja toimien kumppanina päiväkodeissa, päiväkotien erillisryhmissä, ryhmäperhepäiväkodeissa, leikkipuistoissa, kouluissa ja oppilaitoksissa, seniorikeskuksissa, sairaaloissa ja asumisyksiköissä. Kokonaisruokapalvelua, joka sisältää ruoan valmistuksen/toimituksen lisäksi palvelun kohteessa, toteutetaan 380 palvelukohteessa ja lisäksi 170 kohteeseen toimitetaan valmis ruoka. Päivittäinen ruokailijamäärä on 59 000 ja ruoka-annoksia tuotetaan yli 100 000. Puhtauspalveluja toteutetaan yhteensä 260 kohteessa ja siivottava pinta-ala on 200 000 m².

Puhelin- ja hyvinvointipalvelut -yksikkö tuottaa digitaalisuuteen nojautuvia monikanavaisia asiakaspalveluja, etähoito-, turvapuhelin- ja lääkeautomaattipalveluja sekä vanhusten ja vammaisten kuljetuspalveluja (Helsingin Matkapalvelu). Palvelukategorioista suurin on hoivapalvelut, joissa etähoitoasiakkaita on 900, turvapuhelinasiakkaita 5 000 ja lääkeautomaattiasiakkaita 1 300.

Talous- ja hallintopalvelut -yksikkö toimii sisäisenä asiantuntija- ja tukipalveluyksikkönä tuottaen hallinnon, talous-, hankinta-, ICT-, HR-, viestintä- ja asiakkuudenhoitopalveluja sekä toiminnanohjauksen ja kestävän kehityksen johtamisen tukipalveluja.

Palvelukeskusliikelaitoksen kehittämislinjaukset 2025–2029

Tehtävä ja tarkoitus kaupungissa ja tuotetut palvelut

- Liikelaitos huolehtii palvelutoiminnan tukipalvelujen tuottamisesta tai järjestämisestä kaupungille ja kaupunkikonsernin yhteisöille
- Liikelaitos on toimialojen kumppani peruspalvelujen tuottamisessa ja varmistaa laadukkaiden ruoka- ja siivouspalvelujen saatavuuden
- Liikelaitoksen palveluilla on sovittu ja määritelty rooli valmiuden ja varautumisen tehtävissä mm. ruokapalveluissa

Palveluja ovat:

- Volyymipalvelut: Ruoka- ja puhtauspalvelut
- Muut tukipalvelut mm.: etähoito, -lääkitys ja kuntoutus, turvapuhelinpalvelut, puhelinvaihdepalvelut, henkilökuljetuspalvelujen välitys, aulapalvelut

Johtokunnan osaamisvaatimukset

- Asiakkuuksien johtaminen
- Muutosjohtaminen
- Palveluliiketoiminnan johtaminen
- Kestävä kehitys ja vastuullisuus
- Julkiset hankinnat
- Digitalisaatio

Tavoitela ja kehittämislinjaukset

- Liikelaitos kehittää palveluja ja palveluprosesseja yhdessä tilaaja-asiakkaiden kanssa laadun ja tuottavuuden kehittämiseksi. Palveluvalikoimaa tarkennetaan asiakkaiden tuotantotapa-analysien pohjalta
- Liikelaitos arvio ja sopii muiden tukipalveluiden tarkoituksenmukaisesta keskittämisestä ja järjestämisestä yhdessä asiakastoimialojen ja kanslian kanssa
- Liikelaitoksen palvelut tuoteistetaan vertailukelpoisesti (sis. laatu) muihin markkinatoimijoihin nähden. Hinnottelu perustuu yksikkökustannuksiin, on läpinäkyvää ja vertailtavissa markkinahintoihin
- Ruokatuotantolaitoksen käyttöönoton valmistelun yhteydessä (2027) optimoidaan ruokapalvelujen prosesseja ja palveluverkkoa kaupungissa siten, että aterioiden yksikköhinnat laskevat ja ruokatehtaan toiminnalliset tavoitteet saavutetaan
- Palveluprosessien tehokkuus kasvaa vuosittain ja ydintehtävien ulkopuolisten palveluiden järjestämistapoja arvioidaan säännöllisesti
- Johtamismallia kehitetään palveluissa ja kustannustietoisuutta jalkautetaan liiketoiminta- ja palvelukohtaisesti
- Henkilöstön osaamisesta ja työhyvinvoinnista huolehditaan
- Vapautuvien henkilötövuosien osalta noudatetaan kaupungin uudelleensijoittamisen periaatetta
- Liikelaitos laatii kaupunkistrategian mukaisen tuottavuusohjelman
- Toiminnassa ja hankinnoissa edistetään kestävä kehitystä ja vastuullisuutta

Tuottavuusmittarit

- Palvelut on tuoteistettu vertailukelpoisesti markkinoihin nähden ja yksikkökustannukset laskettu kattavasti
- Yksikköhintojen kaupunkitasoinen tuottavuusvaade 1 % / vuosi (volyymipalvelut)
- Palvelukohtaiset tuotantotapa-analysit laaditaan yhdessä tilaaja-asiakkaiden kanssa
- Ruokatuotantolaitoksen tehokkuuden mittarit

Asiakastyytyväisyyden mittarit

- Säännöllisen asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset ja palautteen hyödyntäminen

Toimintavarmuuden mittarit

- Toimintavarmuus/häiriöttömyys: Keskeytysmäärät ja niiden vaikutus, SecApp hälytysten määrä
- Varautumisen ja jatkuvuuden hallinnan käytännöt

Henkilöstötyytyväisyyden mittarit

- Säännöllisen henkilöstötyytyväisyyskyselyn tulokset (Kunta10, Fiilari)
- Henkilöstön vaihtuvuus/saatavuus
- Sairauspoissaolojen kehitys

Vastuullisuuden mittarit

- Kestävyysohjelman perusteella määritettyjen mittareiden seuranta

Toiminnan painopisteet

Palvelukeskus Helsingin keskeiset painopisteet vuodelle 2026 ovat:

- Parasta Yhdessä Palke 2.0 johtamis- ja toimintamallin toimeenpano
- Palvelut, joilla asiakas onnistuu
- Uudistuva, tehokas ja tuottava palvelutuotanto

Palvelukeskusliikelaitos huolehtii yhdessä asiakkaan kanssa helsinkiläisten sujuvasta arjesta. Yhteistyöhön panostavan ja innostuneen työyhteisön, selkeän palvelutarjonnan, uudistuvan organisaation, tehokkaiden prosessien sekä tarkennettujen prosessiomistajuuksien avulla tavoitteena on tuottaa erinomaisia palveluita luotettavasti. Palvelukeskus Helsinki käy avointa vuoropuhelua asiakkaiden kanssa ja tekee toimenpiteitä, jotka edistävät asiakkaille tuotettavien palvelujen laatua ja tuottavuutta auttaen asiakasta onnistumaan ydintoiminnassaan. Painopisteiden toimeenpanoa jatketaan koko strategiakauden ajan.

Palvelukeskusliikelaitoksessa vuosina 2023–2025 toteutettua tuottavuusohjelmaa jatketaan vuonna 2026. Toimintaa ja prosesseja edelleen kehittämällä tavoitteena on kustannustehokkuuden ja tuottavuuden lisääminen siten, että asiakashinnoittelu pysyy maltillisena.

Kaupunkistrategian toteuttaminen

Palvelukeskus Helsinki kehittää palveluja ja palveluprosesseja yhdessä tilaaja-asiakkaiden kanssa ja edistää helsinkiläisten hyvinvointia yhdessä toimialojen kanssa. Toimivilla ja laadukkailla ruoka- ja puhtauspalveluilla tuemme kaupunkilaisten arkea muun muassa varhaiskasvatuksessa, kouluissa ja seniorikeskuksissa. Tarjoamme monipuolista ruokaa, tuemme ruokakasvatusta ja vahvistamme yhteisöllisyyttä esimerkiksi leikkipuistoruokailuilla. Hoivan palvelujen kuten etähoidon avulla mahdollistamme ikääntyneen väestön kotona asumisen mahdollisimman pitkään ja huomioimme ikääntyvien määrän kasvun palvelujen tarjonnassa ja digipalveluiden kehittämisessä.

Tiivistämme yhteistyötä tilahankkeiden/keittiöverkon suunnittelussa toimialojen kanssa ja toimintatapojen sekä kriisiviestinnän kehittämisessä yhdessä asiakkaiden kanssa. Huomioimme varautumisen häiriö- ja kriisitilanteisiin palvelutuotannon suunnittelussa ja huolehdimme turvallisuudesta. Varaudumme kriiseihin suunnitelmallisesti ja turvaamme palveluiden jatkuvuuden toteuttamalla valmius- ja varautumisharjoituksia. Tasokkaalla asiakaspalvelulla varmistamme nopean reagoinnin ja palautteisiin vastaamisen.

Palvelukeskus Helsinki tekee määrätietoista työtä tuottavuuden parantamiseksi Helsingin talouden kestävyysperiaatteen mukaisesti. Prosessien tehokkuuden kasvattamiseksi toiminnan virtaviivaistamista ja talouden seurannan tehostamista jatketaan vuonna 2026. Kustannuksiin perustuvaa hinnoittelua tarkennetaan edelleen. Tuottavuustoimenpiteillä, kuten kuljetusten optimoinnilla, palvelukeskusliikelaitos edistää myös kestävästä kehitystä ja päästövähennyksiä.

Rakenteilla olevan, vuonna 2027 käyttöönotettavan Pakkalan uuden keskuskeittiön terminaalitoiminnot mahdollistavat aiempaa tehokkaammat yhteistyön elintarvikealan kanssa, ruokatuotteiden hankinnan ja joustavan yhdistelyn palvelukeittiöihin. Tavoitteena on moderni, energia- ja kustannustehokas keskuskeittiö, jossa henkilöstö viihtyy, ja joka tuottaa ja järjestää kaupungin vaatimusten mukaista ruokaa asiakkaille.

Palvelukeskusliikelaitoksen tavoite on olla vetovoimainen työnantaja, jonka henkilöstö on sitoutunut ja motivoitunut. Osaamisen kehittämisen varmistamisessa teemme yhteistyötä yli yksikkö- ja toimialarajojen, myös tulevien vuosien palvelutarpeet huomioiden. Kehitämme henkilöstön kielitaitoa koulutuksin ja edistämme selkokielistä viestintää. Varmistamme tietoturvan toteutumisen jatkuvilla tietosuojaj-, tiedonhallinta- ja tietoturvakoulutuksilla.

Palvelukeskus Helsinki edistää henkilöstön työhyvinvointia vahvistaen hyvää johtamista ja noudattamalla sopuisasti stadissa -toimintatapaa. Hyvän ja tavoitteellisen työterveysyhteistyön sekä laadukkaan esihenkilötyön keinoin tavoitteena on parantaa työssä jaksamista ja tätä kautta vähentää sairauspoissaoloja. Kaupungin vuoden 2026 alussa julkaistavan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman pohjalta laaditaan toteuttamissuunnitelma.

Talousarvion toiminnan tavoitteet vuodelle 2026

Sitova toiminnan tavoite

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Asiakkaiden tyytyväisyys palveluihimme kasvaa
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Tapamme toimia
Mittari 1	Asiakastyytyväisyys kouluruokailuun toteutuu tavoitellun mukaisena
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2025 toteuma
Mittarin 1 tavoitearvo	vähintään 3,5
Mittari 2	Asiakastyytyväisyys henkilöstöruokailuun toteutuu tavoitellun mukaisena
Mittarin 2 lähtöarvo	Vuoden 2025 toteuma
Mittarin 2 tavoitearvo	vähintään 4,2
Mittari 3	Asiakastyytyväisyys Puhelin- ja hyvinvointipalvelut -yksikön palveluihin toteutuu tavoitellun mukaisena
Mittarin 3 lähtöarvo	Vuoden 2025 toteuma
Mittarin 3 tavoitearvo	vähintään 4,0

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Kaupungin vetovoimaisuus työnantajana lisääntyy
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Henkilöstö ja johtaminen
Mittari 1	Palvelukeskus -liikelaitoksen työntekijöiden työnantajan suositteluindeksi (%) nousee
Mittarin 1 lähtöarvo	Fiilari 2025
Mittarin 1 tavoitearvo	Vuonna 2026 Kunta 10 suurempi kuin Fiilari vuonna 2025 (%)

Toiminnan tavoitteet

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Tuottavuutemme paranee
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Talous
Mittari 1	Tuottavuusohjelma laadittu
Mittarin 1 lähtöarvo	Tuottavuusohjelmaa ei ole
Mittarin 1 tavoitearvo	Tuottavuusohjelma on laadittu
Mittari 2	Tuottavuushyötystavoite määritelty tuottavuusohjelman pohjalta
Mittarin 2 lähtöarvo	Tuottavuushyötystavoitetta ei ole
Mittarin 2 tavoitearvo	Tuottavuushyötystavoite on määritelty

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Edistämme kaupunkilaisten työkykyä ja työllisyyttä kaikissa elämänvaiheissa
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Elämää, elinvoimaa, osaamista ja kasvua
Mittari 1	Anonyymin rekrytinnin osuus (%) asiantuntija- ja esihenkilötehtävien rekrytoinneista
Mittarin 1 lähtöarvo	Toteuma vuonna 2025 (%)

Toiminnan tavoite	Selite
Mittarin 1 tavoitearvo	100 %

Liiketoiminnan tunnusluvut

Liiketoiminnan tunnusluvut	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos-budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Liikevaihdon muutos (%)	4.5	10.7	5,1	5,8	1,8	2,0	-1,7
Liikevaihto / henkilöstön määrä (1 000€)	67.2	69.6	73,0	77,5	81,4	83,3	82,3
Henkilöstökulut (ml. työvoiman vuokraus) / liikevaihto (%)	58.4	59.3	59,3	57,8	58,2	57,5	58,5
Liikeyli- / alijäämä liikevaihdosta (%)	0.3	0.1	0,1	1,4	0,2	1,5	0

Talousarviossa liikevaihto laskee vuoden 2025 tasosta, mikä johtuu yksityiseen palvelutuotantoon vuosina 2025–2026 siirtyvien toimipaikkojen ulkoistuksista. Arvion mukaan ylijäämää ei muodostu.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos-budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Perusopetuksen lounas (vain perusopetustoimintaa sisältävät kohteet)							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	8 493 955	9 835 784	10 376 155	9 493 146	9 880 000	9 630 000	9 922 000
Suorite (koululounas, kpl)	3 457 610	4 032 319	4 275 423	3 931 014	3 886 000	3 910 000	3 921 000
Yksikkökustannus (€/koululounas)	2,46	2,44	2,43	2,41	2,54	2,46	2,53
Yksikkökustannuksen muutos-%		-0,7	-0,5	-0,5	5,3	2,0	-0,5
Varhaiskasvatuksen ateriapäivä (vain päiväkotij- ja esikoulutoimintaa sisältävät kohteet)							
Palvelun kokonaiskustannus (€)				22 638 469	22 095 000	22 205 000	21 846 000
Suorite (päiväkodin ateriat)				5 769 667	5 457 000	5 555 000	5 179 000
Yksikkökustannus (€/ateriapäivä)				7,85	8,10	7,99	8,44
Yksikkökustannuksen muutos-%					3,2	1,9	4,2
Etähoito							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	5 198 633	5 188 687	5 914 020	5 179 786	5 029 946	4 350 672	4 505 719
Suorite (kontakti, kpl)	420 920	405 644	409 012	410 179	420 000	361 500	375 000
Yksikkökustannus (€/kontakti)	12,35	12,79	14,46	12,63	11,98	12,04	12,02
Yksikkökustannuksen muutos-%	21,7	3,6	13,0	-12,7	-5,2	-4,7	0,3
Vaihdepalvelu							
Palvelun kokonaiskustannus (€)					1 385 312	1 056 900	1 014 166
Suorite (puhelu, kpl)					158 175	158 175	138 000
Yksikkökustannus (€/puhelu)					8,76	6,68	7,35
Yksikkökustannuksen muutos-%							-16,1
Matkojen välitys*							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	2 486 293	2 741 635	3 110 041	3 666 364	3 431 736	3 491 970	3 592 496
Suorite (välitetty matka, kpl)	497 292	593 046	680 917	699 584	720 000	721 000	742 000
Yksikkökustannus (€/välitetty matka)	5,00	4,62	4,57	5,24	4,77	4,84	4,84

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos-budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Yksikkökustannuksen muutos-%	-23,7	-7,5	-1,2	14,7	-9,1	-7,6	1,6
*Matkojen välitys = ikääntyneiden ja vaikeavammaisten matkapalvelu: matkojen välityksen osuus, ei sisällä kuljetuskustannuksia							

Perusopetuksen lounaan yksikkökustannukseen vaikuttavat etenkin elintarvikkeiden ja palkkojen yleinen kustannustason kohoaminen sekä palvelukustannuslaskentaan sisältyvien kohteiden muutokset. Kohonneet elintarvikehinnat ovat vaatineet toiminnan mukauttamista ja kumppaniyhteistyön tiivistämistä, mikä on tasoittanut hintojen nousua.

Varhaiskasvatuksen kohteille tuotetut ateriamäärät laskevat, kun kasvatuksen ja koulutuksen toimialan muille palveluntuottajille kilpailuttamat 65 kohdetta poistuvat vuosina 2025–2027. Ulkoistukset pienentävät yleiskustannuksiin jäävää katetta ja nostavat yksikkökustannusta. Hinnankorotuspainetta aiheuttavat myös palkkojen ja elintarvikkeiden hintojen nousu, jota on saatu tasattua tuottavuustoimilla, kuten lisäämällä yhdistelmätyötä päiväkodeissa.

Etähoitopalvelun kustannusten lasku selittyy pääasiassa henkilöstökulujen vähenemisellä. Henkilöstökuluja on onnistuttu optimoimaan organisoimalla toimintoja ja vuororakenteita vastaamaan vähentynyttä asiakas- ja suoritemäärää. Suoritemäärän en laskuun ovat vaikuttaneet sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan etähoidon palvelunsaannin kriteerit. Vuonna 2026 yksikkökustannuksen ennakoidaan pysyvän lähes muuttumattomana vuoteen 2025 verrattuna.

Matkojen välityksen kustannukset ja matkamäärät kasvoivat vuosina 2021–2023 melko tasaisesti. Uuden kuljetuspalvelujärjestelmän käyttöönotto vuonna 2024 nosti kustannuksia. Yksikkökustannukset kasvoivat matkojen kasvaneesta määrästä huolimatta. Kustannusten ennustettu lasku ja suoritemäärän kasvu pienentävät vuoden 2025 yksikkökustannusta, jonka arvioidaan pysyvän samalla tasolla vuonna 2026.

Palvelukustannuslaskennan kehittämistä ja tarkentamista jatketaan vuonna 2026.

Tilankäytön tehokkuuden kehitys

Tilankäytön mittarit	Tilin-päätös 2021	Tilin-päätös 2022	Tilin-päätös 2023	Tilin-päätös 2024	Tulos-budjetti 2025	Ennuste 2025	Talous-arvio 2026	Talous-suunni-telma 2027	Talous-suunni-telma 2028
Toimistotilat yhteensä m²	4 916	4 916	4 916	4 544	4 544	4 544	4 544	4 838	4 838
Toimistotilat m²/henkilö	23	23	23	17	17	17	17	18	18

Palvelukeskus Helsingin palvelutyöntekijät työskentelevät asiakastoimialojen tiloissa. Tilankäytön mittarina on käytetty hallinnon ja Puhelin- ja hyvinvointipalvelut -yksikön käytössä olevia toimistotiloja. Tilojen tarvetta on tarkasteltu Elimäenkatu 15 osalta ja osasta tiloja luovuttiin vuonna 2024. Taloussuunnittelukaudella 2026–2028 Pakkalantie 30:n nykyiset toimistotilat säilyvät ennallaan ja Pakkalan keskuskeittiön yhteyteen valmistuva 294 neliömetrin toimistotila otetaan käyttöön vuonna 2027.

Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät ja riskien hallintakeinot

Strategiset riskit

Eri palveluntuottajien vastuiden ja roolien epäselvyys ruokapalveluprosessissa on haastavaa varauduttaessa pitkäkestoiseen häiriötilanteeseen. Riskin hallitsemiseksi häiriötilanteisiin varaudutaan Palvelukeskuksen kehittämisohjelman sekä valmius- ja varautumissuunnitelman toimenpiteillä. Roolit ja vastuut selvennetään toimialojen kanssa.

Taloudelliset riskit

Hankintasopimusten hintojen raju ja äkillinen nousu sopimuskauden aikana voi aiheuttaa Palvelukeskuksen toimintaan sopeuttamistarpeita. Hinnankorotuspaineita pyritään tasaamaan hintaneuvotteluissa toimittajien kanssa.

Operatiiviset riskit

Työntekijöiden osaamisen on vastattava liiketoiminnan tarpeita ja alan on houkuteltava uusia, ammattitaitoisia osaajia. Osaavan henkilöstön saatavuus ja pysyvyys on Palvelukeskuksen kriittinen menestystekijä. Palvelukeskuksessa on laadittu henkilöstön osaamisen kehittämisen suunnitelma ja työvoiman vuokrausyritysten kanssa tehdään aktiivisesti yhteistyötä laadukkaan palvelun turvaamiseksi.

Pakkalan tuotantolaitoksen koneet ja laitteet ovat käyttöikänsä vanhentuneita. Vaarana on, että koneet tai laitteet menevät epäkuntoon ja ruokatuotanto keskeytyy. Tämä on otettu huomioon Palvelukeskuksen valmius- ja varautumissuunnitelmassa. Kriittiset laiteinvestoinnit tehdään varmistaen, että laitteet voidaan siirtää uuteen keskuskeittiöön.

Tuote- ja raaka-ainetoimittajien, tuotantolaitoksen tai logistiikan häiriötilanteet, pitkäkestoiset järjestelmähäiriöt sekä sairausepidemian vaikutukset henkilöstön saatavuuteen voivat aiheuttaa vakavan häiriön ruokapalvelutoimintaan ja johtaa jopa sen keskeytymiseen. Näihin varaudutaan Pakkalan tuotannon häiriön aikaisella varautumissuunnitelmalla, toimipaikkojen vararuokasuunnitelmissa ja ylläpitämällä ICT-järjestelmien varautumissuunnitelmaa.

ICT-järjestelmähäiriöiden ja digitalisaation haasteet, esimerkiksi tietoliikenneverkossa tapahtuvat merkittävät katkokset voivat vaarantaa palvelujen tuottamisen. Järjestelmämuutokset, digitalisaation vaikutukset ja toimintaympäristön haavoittuvuudet vaativat tietoturvajohdamisen muutoshankkeen mukaista henkilöstön jatkuvaa kouluttamista ja osaamistason nostoa. Häiriöiden vaikutuksia pienennetään jatkuvuus- ja toipumissuunnitelmien sekä häiriötilanteiden harjoittelun avulla.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstömäärän kehittyminen	Tilin- päättös 2021	Tilin- päättös 2022	Tilin- päättös 2023	Tilin- päättös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talous- arvio 2026	Talous- suunni- telma 2027	Talous- suunni- telma 2028
Henkilöstön määrä (oma henkilöstö)	1 445	1 544	1 547	1 542	1 496	1 463	1 456	1 449	1 446
Henkilötyövuodet (oma henkilöstö)			1 466	1 453	1 421	1 435	1 383	1 377	1 375
Vuokratyövoiman käyttö (ostot euroina)	4 117 660	5 552 312	5 295 612	5 563 791	5 032 571	5 488 237	5 119 316	5 312 430	5 501 865

Palvelukeskuksen toiminnan onnistuminen edellyttää motivoitunutta, osaavaa ja hyvinvoivaa henkilöstöä, jota johdetaan ammattitaitoisesti ja tavoitteellisesti.

Tarkasteluvuosien aikana henkilöstömäärän ennakoitaan vähenevän. Tämä johtuu erityisesti kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ruoka- ja puhtauspalvelujen kilpailutussuunnitelman mukaisista liikkeenluovutuksista vuosina 2025–2027 sekä Pakkalan uuden keskuskeittiön käyttöönotosta vuoden 2027 aikana. Vuonna 2026 liikkeenluovutuksen piirissä on noin 15 työntekijää, kun taas vuonna 2027 kilpailutettavia kohteita on vain muutamia. Uuden keskuskeittiön henkilöstötarpeen arvioidaan olevan noin 30 prosenttia nykyistä pienempi, mihin varaudutaan eläköitymisten myötä ja arvioimalla uudelleensijoitustarvetta toimipaikkojen välillä.

Ensimmäinen konkreettinen muutos näkyy kotiateriatuotannon päättymisenä vuoden 2026 alussa. Henkilöstöressurssien vähentymistä on ennakoitu hyödyntämällä vuokratyövoimaa. Tulevan ruokatuotannon henkilöstöressurssitarpeesta valmistellaan erillinen henkilöstösuunnitelma. Mahdolliset uudet kohteet kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla tai sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan kasvava palveluntarve voivat osaltaan tasapainottaa henkilöstömäärän laskua.

Henkilöstön vaihtuvuuden arvioidaan pysyvän nykyisellä tasolla tai hieman vähenevän. Sisäistä liikkuvuutta tapahtuu erityisesti monipalveluissa sekä kaupungin muille toimialoille, erityisesti sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle. Eläkepoistuma on merkittävä erityisesti ruokapalveluhenkilöstössä: seuraavan kolmen vuoden aikana eläkkeelle jää 153 työntekijää, joista 37 vuonna 2026.

Henkilöstön osaamista kehitetään strategialähtöisesti ja ennakoiden tulevaisuuden palvelutarpeita. Painopisteitä ovat muun muassa osaamisen johtamisen vahvistaminen esihenkilötasolla, johtamis- ja talousosaaminen sekä asiakkuuksien johtaminen. Lisäksi yksiköillä on omia liiketoimintakohtaisia osaamistarpeita, jotka nousevat toimintaympäristön muutoksista.

Vuonna 2024 vuokratyövoiman kustannukset olivat 5,6 miljoonaa euroa. Vuokratyövoimaa käytetään pääasiassa akuuteissa poissaolotilanteissa ja käytön ennustetaan pysyvän muuttumattomana. Tarvetta voidaan vähentää ehkäisemällä sairauspoissaoloja, mutta liikkeenluovutukset ja uuden keskuskeittiön käynnistysvaihe voivat lisätä tarvetta siirtymäkauden aikana.

Työvoiman saatavuushaasteet ovat osittain tasaantuneet, mutta haasteita esiintyy edelleen erityisesti puhelin- ja hyvinvointipalveluiden sairaanhoidon tehtävissä. Työvoiman saatavuutta pyritään turvaamaan edistämällä hyvää työntekijäkokemusta ja vahvistamalla työnantajakuvaa. Ratkaisukeinoina hyödynnetään muun muassa oppisopimuskoulutusta

ja tarvittaessa työllistämisrahaa. Oman henkilöstön kouluttaminen yhdistelmäosaajiksi ruoka- ja puhtauspalveluihin on keskeistä. Sairaanhoidajien saatavuutta tuetaan oppilaitosyhteistyöllä, harjoittelupaikkojen tarjoamisella ja työtehtävien aktiivisella markkinoinnilla. Suomen kielen oppimista tuetaan lisäämällä koulutusresursseja kuten kielikoulutuksia ja työpaikkaohjausta. Vuonna 2024 muunkielisten osuus henkilöstöstä oli 24,5 prosenttia ja osuus on kasvanut tasaisesti.

3.1.1.7. Rakentamispalveluliikelaitos (Stara)

Tuloslaskelma ja rahoituslaskelma

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Liikevaihto	237 751	226 409	229 341	222 926	235 802	236 199
Valmistus omaan käyttöön						
Liiketoiminnan muut tuotot	6 546	7 720	6 909	7 089	6 936	7 036
Materiaalit ja palvelut	-155 909	-139 028	-141 852	-135 045	-146 050	-146 080
Henkilöstömenot	-73 146	-73 591	-71 575	-72 775	-73 371	-73 772
Poistot	-3 546	-3 652	-3 885	-4 045	-5 331	-5 146
Liiketoiminnan muut menot	-16 590	-17 628	-18 378	-16 893	-16 614	-16 867
Liikeliikenne/alijäämä	-4 894	229	560	1 257	1 372	1 370
Rahoitustulot ja -menot						
Rahoitustulot						
Korvaus peruspääomasta	-1 944	-1 944	-1 944	-1 944	-1 944	-1 944
Rahoitusmenot	-13					
Satunnaiset erät						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-6 851	-1 715	-1 384	-687	-572	-574

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Toiminnan rahavirta						
Liikelylijäämä/alijäämä	-4 894	229	560	1 257	1 372	1 370
Poistot	3 546	3 652	3 885	4 045	5 331	5 146
Rahoitustulot ja -menot						
Korvaus peruspääomasta	-1 944	-1 944	-1 944	-1 944	-1 944	-1 944
Muut rahoitusmenot	-13					
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät	-877					
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-7 554	-5 681	-3 235	-9 480	-6 790	-7 615
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	877					
Toiminnan ja investointien rahavirta	-10 859	-3 743	-734	-6 122	-2 031	-3 043
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Lainakannan muutokset						
Oman pääoman muutokset						
Peruspääoman muutos						
Muut maksuvalmiuden muutokset	10 859	3 743	734	6 122	2 031	3 043
Rahoituksen rahavirta	10 859	3 743	734	6 122	2 031	3 043
Rahavarojen muutos		0	0	0		0

Liikelaitoksen toiminnan kuvaus

Rakentamispalveluliikelaitos (Stara) tuottaa rakennusalan, ympäristönhoidon ja logistiikan asiantuntija-, tuotanto- ja ylläpitopalveluja ensisijaisesti Helsingin kaupungin tarpeisiin. Rakentamispalveluliikelaitos toimii liikelaitoksen johtokunnan alaisuudessa ja kuuluu keskushallintoon. Stara jakautuu kuuteen osastotaseiseen yksikköön seuraavasti: hallinto, kaupunki-infran kunnossapito, kaupunki-infran rakentaminen, logistiikka, rakennustekniikka ja ympäristöhoito.

Staran pääasiallisena asiakkaana on kaupunkiympäristön toimiala, minkä lisäksi panostetaan muihin kaupungin sisäisiin asiakkuuksiin. Keskeiset asiakkuudet jakautuvat seuraavasti: kaupunkiympäristön toimiala (86,0 prosenttia), kasvatuksen ja koulutuksen toimiala (2,2 prosenttia), sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala (1,9 prosenttia), kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala (1,6 prosenttia) ja muut (8,3 prosenttia).

Stara pitää huolta Stadista ja sen kiinteistöjen ja yleisten alueiden toimivuudesta, käytettävyydestä, turvallisuudesta ja siisteydestä asiakkaiden tilausten mukaisesti. Staran visio on olla haluttu, ketterä ja kilpailukyinen luottokumppani kaikissa olosuhteissa.

Rakentamispalveluliikelaitoksen kehittämislinjaukset 2025–2029

Tehtävä ja tarkoitus kaupungissa ja tuotetut palvelut

- Liikelaitos huolehtii rakennusalan, ympäristönhoidon ja logistiikan asiantuntija-, tuotanto- ja ylläpitopalvelujen tuottamisesta kaupungille ja kaupunkikonsernin yhteisöille
- Liikelaitoksen palveluilla on sovittu ja määritelty rooli valmiuden ja varautumisen tehtävissä
- Liikelaitokselle ohjataan työt, jotka tuovat kaupungille lisäarvoa ja tilaaminen liikelaitokselta on kaupungin kannalta kokonaistaloudellisesti edullisinta
- Liikelaitoksen tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa, mutta kokonaistuottojen ja -kulujen sekä investointien on oltava pidemmällä aikavälillä tasapainossa
- Palveluita ovat: Kunnossa- ja ylläpito, infrarakentaminen, talonrakentaminen, ympäristöhoito, logistiikka

Johtokunnan osaamisvaatimukset

- Asiakkuuksien johtaminen
- Muutosjohtaminen
- Rakentamisen hanke- ja projektitoiminta
- Infra-ala
- Julkiset hankinnat
- Kestävä kehitys ja vastuullisuus

Tavoitetilä ja kehittämislinjaukset

- Liikelaitoksen ja Kymppin tilaamisen ja tuottamisen periaatteilla luodaan monivuotuiset tavoitetasot palvelukohtaisille volyymeille (perustyökanta)
- ♦ Liikelaitos ja tilaaja-asiakkaat luovat ennakoitavuutta tilauksiin liikelaitoksen kapasiteetin ympärivuotiseen hyödyntämiseen
- ♦ Tilauskäytännöt määritellään yhteistyössä tilaajan kanssa
- ♦ Vakituinen henkilöstömäärä, toimitilaverkosto ja kalusto sopeutetaan asteittain perustyökantaan
- Tarjoukset ja sopimukset laaditaan vertailukelpoisesti markkinoihin nähden
- Liiketoiminta-alueiden palvelut tuotteistetaan ja hinnoitellaan vertailukelpoisesti markkinatoimijoihin nähden
- ♦ Varautumisen tehtävät, sekä vaadittavat tilat ja kalusto määriteltävä
- ♦ Kaupungin velvoittamat varautumiseen liittyvät erityiskustannukset kohdistetaan erillislaskuna Kanslialle
- Palveluvalikoiman laajuutta arvioidaan tuotantotapa-analyysien ja kustannusvertailujen pohjalta (myös vain SOTEPE -palvelut)
- ♦ Logistiikkatoimintojen osalta selvitetään toimintojen järjestämistä kaupunkitasoisesti järkevällä tavalla
- ♦ Ulkoilu- ja merellisten palvelujen osalta selvitetään järjestäminen kustannusvaikuttavasti Kuvan kanssa
- Laaditaan yhteistyössä kanslian kanssa liikelaitoksen pientoimintojen toiminta-aste ja tuotantotapaselvitys: mm. pohjatutkimukset, maastomittaukset, laboratoriotutkimukset, työmaataulut ym. kilpimaalaukset
- Talousraportointia ja -lukujen analysointia kehitetään sekä johdon päätöksenteon tueksi että talouden seurannan vahvistamiseksi
- ♦ Kustannustietoisuuden johtaminen ja jalkauttaminen liiketoiminta- ja palvelukohtaisesti
- Liikelaitoksen tulee toiminnassaan ja hankinnoissaan edistää kestävä kehitystä ja vastuullisuutta
- Liikelaitos laatii kaupunkistrategian mukaisen tuottavuusohjelman

Tuottavuusmittarit

- Eri liiketoimintojen kustannustason seuranta ja vertailtavuus markkinoihin
- Palvelut on tuotteistettu vertailukelpoisesti markkinatoimijoihin nähden ja yksikkökustannukset laskettu kattavasti, hinnoittelu perustuu yksikkökustannuksiin
- Digitalisaatiota hyödyntävät tuotannonohjausjärjestelmät
- Tuottavuustavoite keskimäärin 3 % vuosittain (tilaaja-tuottaja yhteistyö),
- Käyttötalouksien tuottavuusvaade 1 % (indeksikorjattu)

Asiakastytyväisyyden mittarit

- Säännöllisen asiakastytyväisyyskyselyn tulokset
- Asukastytyväisyys

Toimintavarmuuden ja työturvallisuuden mittarit

- Toimintavarmuus 24/7 (% /palveluaika)
- Varautumisen ja jatkuvuuden hallinnan käytännöt
- Työturvallisuusmittariston vertailtavuus toimialaan

Henkilöstötytyväisyyden mittarit

- Säännöllisen henkilöstötytyväisyyskyselyn tulokset

Vastuullisuuden mittarit

- Kestävyysohjelman perusteella määritettyjen mittareiden seuranta

Toiminnan painopisteet

Toiminnan painopisteet vuonna 2026

- Toiminnan kehittäminen kaupunkiympäristön toimialan ja Staran välisten tilaamisen ja tuottamisen periaatteiden 2025–2028 mukaisesti.
- Toimitilasuunnittelu ja -suunnitelmien toteutus.
- Omahoitotarvikejakelun siirto sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalta logistiikalle.

Kaupunkiympäristön toimialan (Kymp) ja Staran tilaamisen ja tuottamisen periaatteilla 2025–2028 on keskeinen vaikutus liikelaitoksen talouteen ja toimintaan vuosina 2026–2028. Staran tavoitteena on parantaa tuottavuuttaan kolme prosenttia vuosittain 2025–2028. Periaatteiden toteutusta ohjaa Kymp-Stara yhteistyösopimuksen ohjausryhmä, jonka tehtävänä on varmistaa periaatteiden ja yhdessä sovittujen tuottavuustavoitteiden toteutuminen. Ohjausryhmässä on edustus Kympestä ja Starasta. Starassa periaatteiden toteutusta ohjataan ja seurataan Staran johtamisjärjestelmän mukaisessa kokousrakenteessa. Periaatteiden mukaan:

- Talonrakentamisessa Staralta tilattava kokonaismäärä pysyy nykyisellään, ollen noin 50–60 miljoonaa euroa vuodessa. Tiettyjen, sovittujen hanketyyppien keskittämistä Staralle jatketaan, mikä mahdollistaa toiminnan tuottavuuden pitkäaikaisen kehittämisen.
- Infrarakentamisen kokonaisvolyymin on noin 50 miljoonaa euroa vuodessa. Stara keskittyy pieniin, kiireellisiin, vaikeasti kilpailutettaviin ja olosuhteiltaan epävarmoihin töihin. Kymp tilaa Staralta lisäksi aikatauluriippumattomia joustotöitä, joiden avulla varmistetaan, että liikelaitoksen resurssit ovat tehokkaassa käytössä.
- Infran kunnossapidossa ja ympäristönhoidossa Staran vastuualue pysyy pinta-alan määrän suhteen lähellä nykyistä tasoa. Staran kunnossapidon sopimus yhtenäistetään yksityisten kilpailutettujen urakoitsijoiden sopimusten kanssa vuonna 2025. Vuonna 2027 keskustan alueella kilpailutetaan yksityinen urakoitsija ja Lassilassa siirretään alue yksityiseltä toimijalta Staran kunnossapitoon. Staran osuus kunnossapidon pinta-alasta on noin 47–50 %.
- Kunnossapidossa (kaupunki infran kunnossapito ja ympäristöhoito) vuosisopimusten hinnat ovat alentumassa tuottavuustavoitteen mukaisesti. Rakentamisessa (talo- ja kaupunki-infran rakentaminen) tuottavuustavoite näkyy tarjoushinnoissa.

Logistiikalle tulee uusia asiakkuuksia, kuten omahoitotarvikejakelun siirto sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalta (Sotepe) logistiikalle ja esimerkiksi muutamien kaupungin säätiöiden asiakkuudet. Omahoitotarvikejakelun volyymin on arvioitu olevan noin 10 miljoonan euron luokkaa. Omahoitotarvikejakelussa onnistuminen on Staralle erittäin tärkeää.

Kaupunkistrategian toteuttaminen

Stara toteuttaa kaupunkistrategiaa kaupunkiyhteisten tavoitteiden, sekä kaupunginkanslian määrittelemän tavoitetilan ja kehittämislinjausten 2025–2029 mukaisesti. Toimenpiteitä tarkennetaan vuoden 2026 toimintasuunnitelmassa.

Talousarvion toiminnan tavoitteet vuodelle 2026

Sitovat toiminnan tavoitteet

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Asiakkaiden tyytyväisyys palveluihimme kasvaa
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Tapamme toimia
Mittari 1	Nettosuositteluindeksi (NSI) pysyy aiempien vuosien tasolla
Mittarin 1 lähtöarvo	47,4
Mittarin 1 tavoitearvo	vähintään 47,4

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Naapurustojen yhteisöllisyys ja viihtyisyys lisääntyvät
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Viihtyisät ja yhteisölliset naapurustot
Mittari 1	Negatiivisten palautteiden määrä vähenee

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2025 toteuma
Mittarin 1 tavoitearvo	20 % vähemmän kuin vuoden 2025 toteuma

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Kaupungin vetovoimaisuus työnantajana lisääntyy
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Henkilöstö ja johtaminen
Mittari 1	Stara rakentamispalveluliikelainituksen työntekijöiden työnantajan suositteluindeksi (%) nousee
Mittarin 1 lähtöarvo	Fiilari 2025
Mittarin 1 tavoitearvo	Vuonna 2026 Kunta 10 suurempi kuin Fiilari vuonna 2025 (%)

Toiminnan tavoitteet

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Tuottavuutemme paranee
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Talous
Mittari 1	Lisäarvo/henkilö (tuhatta euroa)
Mittarin 1 lähtöarvo	74,5 (tuhatta euroa) (2024)
Mittarin 1 tavoitearvo	vähintään 83,3 (tuhatta euroa)

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Edistämme kaupunkilaisten työkykyä ja työllisyyttä kaikissa elämänvaiheissa
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Elämää, elinvoimaa, osaamista ja kasvua
Mittari 1	Kesätyöntekijöiden määrä kaupungin Siisti Kesä! -hankkeessa pysyy edellisen vuoden tasolla
Mittarin 1 lähtöarvo	60 (2025)
Mittarin 1 tavoitearvo	vähintään 60

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Täyssähköautojen osuutta kaupungin käytössä olevasta henkilöautokannasta lisätään
Tavoitekategoria	Liikelainituksen oma
Strategian painopiste/kivijalka	Ilmasto ja luonto
Mittari 1	Täyssähköautojen osuus (%) Staran omassa käytössä olevista ja toimialoille vuokratuista henkilöautoista kasvaa
Mittarin 1 lähtöarvo	Toteuma vuonna 2025 (%)
Mittarin 1 tavoitearvo	vähintään 50 %

Tilankäytön tehokkuuden kehitys

Tilankäytön mittarit	Tilin-päätös 2021	Tilin-päätös 2022	Tilin-päätös 2023	Tilin-päätös 2024	Tulos-budjetti 2025	Talous-arvio 2026	Talous-suunni-telma 2027	Talous-suunni-telma 2028
Tilat yhteensä m²	77 206	77 206	77 206	83 935	72 927	78 357	78 357	78 357
Toimistotilat yhteensä m²	9 058	9 058	9 058	8 543	7 170	8 819	8 819	8 819
Tilat m²/henkilöstö keskimäärin	54	57	58	65	56	64	68	69

Stara siirtää syksyn 2025 aikana logistiset toimintonsa Liukumäentieltä Konalaan Hankasuontielle. Liukumäentielle siirtyvät puolestaan Talttakujan ja Jarrutien kaupunki-infran kunnossapitoyksikön toiminnot loppuvuodesta 2025. Talttakujasta muodostetaan tämän jälkeen kaupunki-infran rakentamisen päätukikohta siirtämällä sinne vuoden 2026 alussa osaston toiminnot entisistä läntisistä ja itäisistä rakentamisyksiköistä. Rakentamisen työmaatoiminnot toteutetaan jatkossa korkealaatuisten työmaaparakkien muodossa. Näillä järjestelyillä Stara luopuu Pallokujan tukikohdasta Vuosaaressa viimeistään alkuvuodesta 2026.

Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät ja riskien hallintakeinot

Merkittävin taloudellinen riski liittyy liian pieneen ja epätasaisesti jakautuneeseen työkantaan. Kunnossapidon hoidossa olevat alueet supistuvat ja tämä tuo mahdollisesti kannattavuushaasteita, mikäli toimintojen sopeuttamisessa ei onnistuta. Rakentamisessa myynti koostuu jatkossa pienemmistä hankkeista, joita on haastavampaa tehdä kannattavasti. Toiminta on sopeutettava sellaiseksi, että Staran omat resurssit ovat optimaalisessa käytössä kaikissa olosuhteissa ja toiminta on samaan aikaan riittävän kilpailukykyistä ja kannattavaa. Tämä edellyttää sitä, että töitä on mahdollisimman tasaisesti läpi vuoden. Uusia asiakkauksia ja niihin liittyviä toimintoja käynnistettäessä on arvioitava toiminnan riskit.

Toiminnallisista riskeistä merkittävimmät kohdistuvat toimialalla tyypillisesti harmaaseen talouteen, vakaviin työtapaturmiin ja rakentamisen laadunvarmistukseen. Rakentamisen toimialalla myös osaavan työvoiman liikkuvuus ja saatavuus muodostavat toiminnallisen riskin, mikä on osin jo toteutunut Staran muutostilanteen takia. Hankintojen hallinta itse prosessiin liittyvien vaatimusten kasvaessa sekä niissä onnistuminen taloudellisesti ja toimintaa tukevasti nousee entistä tärkeämmäksi. Tietojärjestelmien häiriötön toiminta, niihin liittyvä tietoturva ja tiedonhallinta on riskienhallinnan kannalta tärkeää, koska häiriöiden seuraukset voivat olla sekä toiminnallisesti että taloudellisesti laajoja. Riskejä hallitaan tekemällä edellä mainittujen tunnistettujen kohteiden kehittämistoimenpiteitä yhteistyössä sidosryhmien kanssa sekä ottamalla riskienhallinta entistä enemmän osaksi päivittäistä toimintaa.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstömäärän kehittyminen	Tilin-päätös 2021	Tilin-päätös 2022	Tilin-päätös 2023	Tilin-päätös 2024	Tulos-budjetti 2025	Ennuste 2025	Talous-arvio 2026	Talous-suunni-telma 2027	Talous-suunni-telma 2028
Henkilöstön määrä (oma henkilöstö)	1 317	1 249	1 229	1 202	1 219	1 163	1 149	1 084	1 070
Henkilötyövuodet (oma henkilöstö)	1 279	1 291	1 326	1 293	1 316	1 209	1 197	1 169	1 142
Vuokratyövoiman käyttö (ostot euroina)	661	543	453	810	421	420	420	400	400

Staran henkilöstömäärä on ollut laskusuuntainen jo yli 10 vuoden ajan. Etenkin vuosina 2021–2024 toteutettu Staran kehittämis- ja tuottavuusohjelma vaikutti Staran henkilöstömäärän vähentymiseen sekä lähtövaihtuvuuden kasvuun. Staran henkilöstömäärä oli vuoden 2021 joulukuussa 1 317 työntekijää ja vuoden 2024 joulukuussa 1 198 työntekijää. Henkilöstömäärän ennustetaan edelleen vähenevän. Henkilöstösuunnitelman mukaan henkilöstömäärä on vuoden 2025 joulukuussa 1 163 työntekijää. Luvuissa on mukana sekä vakituiset että määräaikaiset työntekijät. Kaupunkiympäristön toimialan tilaamisen ja tuottamisen periaatteiden (2025–2028) linjausten toimeenpano vaikuttaa Staran henkilöstöresurssien määrään taloussuunnitelmakaudella. Vuoden 2028 lopussa Starassa ennustetaan olevan yhteensä 1070 työntekijää.

Eläköityminen on suurta. Vuosina 2025–2034 eläkkeeseen oikeuttavan iän (65 vuotta) saavuttaa 430 henkilöä, mikä on noin 36 % Staran henkilöstömäärästä joulukuussa 2024. Linjajohdon on tärkeää tunnistaa henkilöstön osaaminen ja turvata poistuvat kyvykkyudet esimerkiksi perehdyttämällä sekä sisäisillä työjärjestelyillä.

Rekrytointeihin liittyvää päätöksentekoa on nostettu vuonna 2025 ylemmäksi organisaatiossa. Määräaikaisten rekrytointeja vähennetään ja uusrekrytointeja tehdään vähemmän vakinaisten lähtiessä eläkkeelle. Omien resurssien käyttöastetta lisätään tekemällä enemmän itse ja kehittämällä työn tuottavuutta toimintasuunnitelmassa kuvatuilla toimenpiteillä. Staran työ on kausiluonteista, joten määräaikaista työntekijöitä tarvitaan kuitenkin jatkossakin tasaamaan kausivaihteluista aiheutuvaa henkilöstötarvetta.

Stara pyrkii edelleen kehittämään tuottavuuttaan kehittämällä prosessejaan sekä uudistamalla organisaatiotaan vastaamaan muuttuviin asiakastarpeisiin. Starassa on toteutettu laajat organisaatiomuutokset rakennustekniikan (RAT) ja kaupunki-infran (KIK) osastoilla 1.1.2025 alkaen ja toteutetaan kaupunki-infran rakentaminen (KTR) osastolla 1.10.2025 alkaen.

Organisaatiomuutosten avulla lisätään henkilöstön liikkuvuutta työmäärien tarpeiden mukaisesti sekä pyritään varmistamaan henkilöstön optimaalinen määrä suhteessa työkantaan. Muutokset edellyttävät henkilöstöltä muutosvalmiutta ja kyvykkyyttä aiempaa monipuolisempiin tehtävänkuihin. Esihenkilöiltä muutos edellyttää aiempaa parempia valmiuksia töiden suunnitteluun ja aikatauluttamiseen sekä kyvykkyyttä johtaa tilanteen mukaan muuttuvaa tiimiä. Starassa on henkilöstösuunnitelman lisäksi laadittu muuttuvaan toimintaympäristöön ja tilauskantaan pohjautuva resurssisuunnitelma, jonka avulla ohjataan korvausrekrytoinnit toimintoihin, joissa on tulevaisuuden kasvupotentiaalia.

Strategisesti tärkeän osaamisen kehittämiseksi tehdään työtä systemaattisesti. Tärkeimpiä teemoja kehittämisessä ovat hankinta- ja talousosaaminen sekä työhyvinvointi- ja työkykyjohtaminen, jotka korostuvat muuttuvassa toimintaympäristössä.

Vuoden 2026 aikana otetaan käyttöön kaupungin uusi HR-kokonaisjärjestelmä. Tämä edellyttää henkilöstöhallinnolta, esihenkilöiltä ja työntekijöiltä valmiutta uuden oppimiseen sekä muutoksia nykyisiin HR-prosesseihin. HR-järjestelmäkehitys jatkuu kuitenkin ainakin vuoteen 2028 asti.

Stara toteuttaa osana Helsingin kaupunkia uuden kunta-alan teknisen alan virka- ja työehtosopimuksen (TATES) käyttöönoton sekä kunta-alan teknisen henkilöstön työ- ja virkaehtosopimuksen (TS) ja kunta-alan tuntipalkkaisen henkilöstön työehtosopimuksen (TTES) lakkauttamisen valtakunnallisten aikataulujen puitteissa. Tulevat työehtosopimusmuutokset edellyttävät Starassa valmistelua jo vuoden 2026 aikana.

3.1.1.8. Taloushallintopalveluliikelaitos

Tulos- ja rahoituslaskelma

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Liikevaihto	38 074	39 976	42 337	41 464	43 151	44 785
Valmistus omaan käyttöön						
Liiketoiminnan muut tuotot	121	150	115	100	104	107
Materiaalit ja palvelut	-11 521	-13 294	-14 608	-13 886	-14 434	-14 961
Henkilöstömenot	-24 504	-25 161	-25 762	-26 610	-27 714	-28 784
Poistot	-166	-324	-130	-209	-217	-225
Liiketoiminnan muut menot	-1 933	-1 281	-1 408	-794	-824	-856
Liikeliikelyalijäämä/alijäämä	72	66	544	66	66	66
Rahoitustulot ja -menot						
Rahoitustulot						
Korvaus peruspääomasta	-56	-56	-56	-56	-56	-56
Rahoitusmenot	-1					
Satunnaiset erät						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	16	10	488	10	10	10

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Toiminnan rahavirta						
Liikeliikelyalijäämä/alijäämä	72	66	544	66	66	66
Poistot	166	324	130	209	217	225
Rahoitustulot ja -menot						
Korvaus peruspääomasta	-56	-56	-56	-56	-56	-56
Muut rahoitusmenot	-1					
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät						
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-18	-600	-570	-920	-500	-500
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot						
Toiminnan ja investointien rahavirta	163	-266	48	-701	-273	-265
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Lainakannan muutokset						
Oman pääoman muutokset						
Peruspääoman muutos						
Muut maksuvalmiuden muutokset	-163					
Rahoituksen rahavirta	-163					
Rahavarojen muutos		-266	48	-701	-273	-265

Liikelaitoksen toiminnan kuvaus

Taloushallintopalveluliikelaitos (Talpa) on osa keskushallintoa ja tuottaa palveluita Helsingin kaupunkikonsernille. Talpalla on neljä liiketoiminta-aluetta: talouspalvelut, palkka- ja henkilöstöhallinnon palvelut, robotiikka- ja verkkokauppalvelut sekä asiakaspalvelu ja esihenkilöiden neuvontapalvelu. Talpassa työskentelee noin 450 henkilöä ja liikevaihto on noin 40 miljoonaa euroa.

Talpan asiakkaita ovat Helsingin kaupungin toimialat, liikelaitokset ja virastot, konsernin tytäryhtiöt sekä kaupungin johto ja koko henkilöstö. Palveluiden sidosryhmiä ovat mm. laskuja saavat kuntalaiset, palkkioita saavat omaishoitajat ja kaupungille ostolaskuja lähettävät tavarantoimittajat ja palvelujen toimittajat sekä kaupunkikonserniin kuuluvat yhteisöt ja säätöt.

Talouspalvelut-osasto vastaa taloushallinnon prosessien kokonaisuudesta, kuten ostolasku- ja myyntilaskuprosesseista, maksuliikenteestä sekä kirjanpidosta ja tilinpäätöksistä. Vuosittain Talpa lähettää noin 1,2 miljoonaa myyntilaskua ja käsittelee noin 1,0 miljoonaa kaupungille saapuvaa ostolaskua.

Palkkapalvelut-osasto vastaa palkkahallinnon prosessien kokonaisuudesta, kuten palkkojen, palkkioiden ja sosiaalipalkkioiden, kuten luottamushenkilöpalkkioiden maksamisesta sekä vaaleihin liittyvistä töistä sekä ylläpitää palvelussuhdetietoja ja vakanssirekisteriä. Talpassa käsitellään vuositason noin 800 000 palkkalaskelmaa.

Asiakkuudet-osasto tuottaa Talpan asiakaspalvelun sekä esihenkilöneuvontaa. Talpa vastaa vuositason noin 110 000 puheluun ja 190 000 palvelupyyntöön. Asiakkuudet -osasto vastaa liikelaitoksen asiakkuuksien johtamisesta ja asiakasviestinnästä, asiakassopimuksista, palvelujen tuotteistuksesta sekä hinnoittelusta. Osastolle on keskitetty Talpan projektitoimisto, joka vastaa sekä isojen kaupunkitasoisten hankkeiden laadukkaasta johtamisesta Talpan osalta sekä kehittää Talpan projektijohtamista.

Kehittämis- ja digitalisaatiopalvelut -osasto tuottaa kaupungille robotiikkatoteutuksia sekä verkkokauppalveluita. Talpa ylläpitää noin 80 eri robotiikkatoteutusta ja vajaata kymmentä verkkokauppatoteutusta. Digitalisaatiopalvelut-osasto vastaa myös liikelaitoksen tietohallinnosta ja tuottaa sisäiset tarvittavat ICT-palvelut. Lisäksi osaston HR-järjestelmätiimi ja talouden järjestelmätiimi vastaavat kaupungin palkka- ja talousjärjestelmien ylläpito-, tuki- ja kehitystehtävistä.

Henkilöstö- ja hallintopalvelut -osasto vastaa Talpan omasta hallinnosta, henkilöstöhallinnosta ja taloushallinnosta. Näihin tehtäviin kuuluvat mm. HR-asiantuntijapalvelut liikelaitoksen johdolle ja esihenkilöille, työterveyshuoltoyhteistyö, henkilöstöpolitiikasta ja työnantajatoiminnasta huolehtiminen sekä talousarvioehdotuksen, talousennusteiden, tilinpäätöksen, tulosbudjetin valmistelu sekä johtokunnan päätöksenteon valmistelu.

Talpan toimintaa ohjaa ja valvoo johtokunta, jonka viisi jäsentä tulevat eri toimialoilta ja kansliasta.

Taloushallintopalveluliikelaitoksen kehittämislinjaukset 2025–2029

Tehtävä ja tarkoitus kaupungissa ja tuotetut palvelut

- Liikelaitos toimii omakustannusperiaatteella vastaten kaupungin keskitettyjen talous- ja palkkahallinnon palvelujen tuottamisesta ja kehittämisestä, sekä niihin liittyvistä asiantuntijatehtävistä. Palveluista sovitaan asiakkaan ja liikelaitoksen välisellä yhteistyösopimuksella
- Liikelaitos voi tarjota palvelujaan kaupungin tytäryhteisöille, jos se on toiminnallisesti ja taloudellisesti perusteltua

Liikelaitokseen keskitettäviä palveluja ovat:

- Talouspalvelut: laskutus, perintä, ostolaskut, kirjanpito, maksuliikenne
- Palkkapalvelut: työsuhteeseen ja palkkaan liittyvät asiat, HR- ja esihenkilöasiat
- Tuotteistetut digipalvelut: ohjelmistorobotiikkapalvelut talous- ja palkkajärjestelmissä ja prosesseissa, verkkokauppa-alusta kaupungin asiointipalveluille, verkkomaksaminen

Tavoitetilä ja kehittämislinjaukset

- Toimintavarma ja laadukas palkka- ja taloushallinto
- Liikelaitos on asiakasorganisaatioiden kumppani. Palveluja ja palveluprosesseja kehitetään tuottavuuden ja kustannustehokkuuden kehittämiseksi yhdessä kanslian ja tilaaja-asiakkaiden kanssa
- Liikelaitos standardoi talous- ja palkkahallinnon prosesseja ja tehtäviä, edistää palvelujen automatisointia ja tukee asiakkaita niiden käyttöönotossa
- Liikelaitoksen palvelut tuotteistetaan vertailukelpoisesti muihin markkinatoimijoihin verrattuna. Palvelujen yksikkökustannuksiin perustuva hinnoittelu on läpinäkyvää ja vertailukelpoista
- Liikelaitokselle siirretään talous- ja palkkahallinnon prosessien ja tietojärjestelmien omistajuus
- Valtuustokauden aikana selvitetään, mitä talous- ja palkkahallinnon prosessiin liittyviä palveluja on vielä keskitettävissä liikelaitokseen
- Johtamismallia kehitetään volyymipalveluissa ja kustannustietoisuutta jalkautetaan alatasoille
- Palvelujen automaatioaste kasvaa vuosittain, vapautuvien henkilötyövuosien osalta noudatetaan kaupungin uudelleensijoittamisen periaatetta
- Liikelaitos laatii kaupunkistrategian mukaisen tuottavuusohjelman
- Toiminnassa ja hankinnoissa edistetään kestäväää kehitystä ja vastuullisuutta

Johtokunnan osaamisvaatimukset

- Asiakkuuksien johtaminen
- Muutosjohtaminen
- Digitalisaatio
- Konserni- ja taloushallinto

Tuottavuusmittarit

- Vertailukelpoinen tuotteistus- ja yksikkökustannuslaskenta
- Volyymipalvelujen yksikkökustannusten tuottavuustavoite 1 % vuosittain. Lähtöarvo 2024 yksikkökustannukset
- Mahdollisesti keskitettävien toimintojen kustannusten seuranta ja vertailu aiempaan
- Automaatioasteen kehitys ja siihen liittyvien kustannusten muutos

Asiakastytyväisyyden mittarit

- Säännöllisen asiakastytyväisyyskyselyn tulokset

Toimintavarmuuden mittarit

- Toimintavarmuus/häiriöttömyys: palkka- ja talouspalvelut
- Korjausvasteaika

Henkilöstötytyväisyyden mittarit

- Säännöllisen työntekijäkokemuskyselyn tulokset

Vastuullisuuden mittarit

- Harmaantalouden torjunnan keinojen päivittäminen

Toiminnan painopisteet

Talpan toiminnan neljä painopistettä vuodelle 2026 ovat:

- Järjestelmäprojektien toteutus

SAP S4 Hana -järjestelmäprojektin loppuunsaattaminen samaan aikaan tilinpäätöksen ja VIP-lainahallinnan erilliskäyttönoton kanssa. HR-kokonaisjärjestelmän käyttöönoton valmistelu. Siihen liittyy Helsingin kaupungin koko henkilöstön datakonversio sekä mahdollinen palkkamoottorin kilpailutus huomioiden lainsäädännölliset ja kaupungin sisäiset ohjeistukset.
- Kustannustehokkuuden ja toimintavarmuuden lisääminen

Säästömahdollisuuksien realisoiminen, prosessien automatisointi, tekoälyn lisääminen Talpan omassa toiminnassa ja kaupungille tuotettavissa palveluissa. Toisaalta Talpan palvelutuotannon toimintavarmuuden varmistaminen ja jatkuvuudenhallinta.
- Henkilöstön työhyvinvoinnin ja osaamisen varmistaminen

Henkilöstön jaksamisen varmistaminen isoissa kaupunkitason paineistetuissa projekteissa, palautumisen edistäminen ja yhteistyön lisääminen huomioiden talous- ja palkkahallinnon tavanomaisena oleva etätyökäytäntö.
- Asiakastyytyväisyyden parantamista jatketaan

samoilla keinoilla, joilla positiivista muutosta on saatu aikaan viime vuosina. Näihin kuuluvat mm. koulutus, kannusteet tekoälyn käytön lisäämisessä sekä uusien palveluiden rakentaminen ja tuotteistaminen asiakkaiden tarpeiden ja toiveiden mukaan.

Kaupunkistrategian toteuttaminen

Kaupungin strategiassa Talpan kaltaiselle palvelukeskukselle keskeisiä tavoitteita ovat tuottavuuden kehittäminen laaditun tuottavuusohjelman mukaisesti, yhden prosentin tuottavuusvaade (-1 %), tekoälyn lisääminen sekä jatkuvuudenhallinnan varmistaminen.

Talpan tuottavuusohjelmassa on noin 30 erilaista toimenpidettä, palvelua tai muutosta, joita toteuttamalla pystytään saamaan kaupunkitasolla tukipalveluissa ja hallinnossa merkittäviä säästöjä. Toimenpiteet liittyvät robotiikan ja tekoälyn lisäämiseen, prosessien muutoksiin ja järjestelmämuutoksiin. Talpan omat kustannusrakenteen muutokset jatkuvat ja tarkastelemme henkilötöyvuosien määrän ja osaamisprofiilin kehitystä eläköitymisten jatkuessa.

Talous- ja palkkahallinnon prosessien kehittäminen tehostaa asiakkaiden prosessia. Talouspalveluissa kehittämiskohteisiin kuuluu mm. tilauksesta maksuun, verkkomaksaminen, sisäinen laskutus, sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen -asiakaspalvelun erillispalvelut, ostolaskutekoäly ja järjestelmäkehitys. HR- ja palkkapalveluihin liittyen Talpa pyrkii osaltaan varmistamaan henkilöstöosaston vastuulla olevan HR-kokonaishankkeen onnistunutta läpivientiä huomioiden palkanlaskennan oikeellisuuden.

Talpa kehittää yllä mainittuja prosesseja yhdessä asiakkaidensa kanssa kaupungin kokonaisetut huomioiden. Yhtenäisillä toimintatavoilla sekä toimintavarmuilla ja tietoturvallisilla tietojärjestelmillä mahdollistetaan tehokkaat ja laadukkaat prosessit. Asetettujen tavoitteiden toteutumista seurataan liiketoiminnan tunnuslukujen kehityksen sekä palvelujen yksikkökustannuskehityksen avulla.

Talousarvion toiminnan tavoitteet vuodelle 2026

Sitovat toiminnan tavoitteet

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Asiakkaiden tyytyväisyys palveluihimme kasvaa
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Tapamme toimia
Mittari 1	Asiakkaiden tyytyväisyys Talpan palveluihin kasvaa
Mittarin 1 lähtöarvo	4,2 (2024)
Mittarin 1 tavoitearvo	vähintään 4,6

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Kaupungin vetovoimaisuus työnantajana lisääntyy
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Henkilöstö ja johtaminen
Mittari 1	Taloushallintopalveluliikelaitoksen työntekijöiden työnantajan suositteluindeksi (%) nousee
Mittarin 1 lähtöarvo	Fiilari 2025
Mittarin 1 tavoitearvo	Vuonna 2026 Kunta 10 suurempi kuin Fiilari vuonna 2025 (%)

Toiminnan tavoitteet

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Tuottavuutemme paranee
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Talous
Mittari 1	Palvelukustannusten tehokkuus parantuu
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2025 toteuma
Mittarin 1 tavoitearvo	Vertailukelpoisten suoriteperusteisten tuotekustannusten lasku -1 %

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Edistämme kaupunkilaisten työkykyä ja työllisyyttä kaikissa elämänvaiheissa
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Elämää, elinvoimaa, osaamista ja kasvua
Mittari 1	Työllisyyspalveluliikelaitokseen toteutettujen RPA automaatiototeutusten määrä (kpl) kasvaa
Mittarin 1 lähtöarvo	0 (2025)
Mittarin 1 tavoitearvo	vähintään 2

Liiketoiminnan tunnusluvut

Liiketoiminnan tunnusluvut	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Liikevaihdon muutos (%)	7	11	12	0	4	11	-1
Liikevaihto / henkilötyövuosi (€)	80 508	84 359	82 146	84 474	93 420	94 501	92 143
Henkilöstökulut (ml. työvoiman vuokraus) / liikevaihto (%)	63	65	67	64	65	61	66
Liikelyli- / alijäämä liikevaihdosta (%)	1	-3	0	0	0	1	0

Talpan kokonaiskustannuksien arvioidaan vuonna 2026 pysyvän vuoden 2025 tasolla. Tulostavoite on sama kuin vuonna 2025.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Myyntilaskut ja myynti-ireskontralaskut							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	2 807 846	3 078 715	3 167 055	2 791 784	3 182 402	3 183 910	3 236 375
Suorite (lasku)	1 134 025	1 197 012	1 266 822	1 284 440	1 176 054	1 159 746	1 174 370
Yksikkökustannus (€/lasku)	2	3	3	2	3	3	3
Yksikkökustannuksen muutos-%	0,2	3,9	-2,8	-13,1	24,5	26,3	1,8
Maksumuistutukset ja perintätoimeksiannot							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	1 348 593	1 454 342	1 536 422	1 951 317	1 923 059	1 919 174	1 882 178
Suorite (kappale)	160 930	178 010	188 982	195 621	181 970	178 821	185 810
Yksikkökustannus (€/kappale)	8	8	8	10	11	11	10
Yksikkökustannuksen muutos-%	6,6	-2,5	-0,5	22,7	5,9	7,6	-4,1
Ostolaskut							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	6 533 145	7 256 770	7 153 684	6 149 485	7 314 203	7 314 284	7 265 608
Suorite (ostolasku)	862 120	947 854	950 024	966 900	941 945	952 979	970 939
Yksikkökustannus (€/ostolasku)	8	8	8	6	8	8	7
Yksikkökustannuksen muutos-%	4,4	1,0	-1,6	-15,5	22,1	20,7	-3,6
Palkka- ja palkkiolipuke							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	9 485 152	10 795 611	11 857 199	13 357 730	15 668 860	15 654 196	16 403 895
Suorite (palkkalaskelma)	825 945	861 100	924 178	842 759	790 000	862 714	828 561
Yksikkökustannus (€/palkkalaskelma)	11	13	13	16	20	18	20
Yksikkökustannuksen muutos-%	-0,4	9,2	2,3	16,6	25,1	14,5	-0,2

Palvelukustannuksiin vaikuttavat kertaluonteiset hankkeet, jotka vaativat varautumista palvelutuotannon resursoinnissa ja asiantuntijapalveluiden hankinnassa. Nämä varautumiset lisäävät kustannuksia eikä niitä laskennallisesti ole eriytetty palvelukustannuksista tässä kohtaa. Tästä syystä volyymien määrän lasku voi jopa nostaa yksikkökustannusta, mikäli kokonaiskustannusten määrä ei muutu.

Kustannusten ja henkilötöyvuosimäärien kehityksen näkökulmasta suunta on ollut oikea ja tehokkuuden ennakoitaan paranevan entisestään vuoden 2026 myötä.

Vuoden 2026 alusta alkaen Talpa ryhtyy raportoimaan suoritehintojen kehityksen rinnalla puhtaita tuotantokustannuksia. Tällä varmistetaan, että kaupunkistrategian mukainen tuottavuustavoite voidaan saavuttaa muuttuvasta toiminta- ja projektiympäristöstä riippumatta.

Tuotantokustannukseen vaikuttaa olennaisesti Talpalle osoitettujen palveluvastuiden laajuus. Tämä on muutostilanteessa erityisesti henkilöstöjohtamisen kokonaisuudistuksen ja SAP S4 Hana – taloushallinnon järjestelmäudistuksen myötä. Tuottavuuden kehittäminen on kokonaisuudessaan riippuvainen kaupunkiyhteisten pitkien prosessien kehittämisen onnistumisista ja Talpa panostaakin tulevana toimintavuonna erityisesti pitkien prosessien toimivuutta mittaavien operatiivisten tunnuslukujen kehittämiseen ja seurantaan.

Manuaalisen työn määrä vähenee ennestään eri palveluissa ja siihen pyritään kannustamaan myös kustannusmotivaattorin kautta. Asiakkaiden aktiivinen työ manuaalisten ostolaskujen vähentämiseksi samoin kuin siirtyminen ostolaskuissa halvempiin laskutyyppisiin tarkoittaa Talpan liikevaihdossa merkittävää laskua.

Palkka- ja palkkiolipukkeiden kustannusta on mahdollista laskea, mikäli suunnitteilla olevat prosessimuutokset saadaan jalkautettua kaupunkitasolla sekä lipukkeiden volyymiä laskettua. Sarastia-järjestelmä on tuonut palkanlaskentaan automatiikkaa aikaisempaan verrattuna, mutta kaupungin suuret volyymit aiheuttavat ison määrän manuaalisyötä, joka on jäänyt pysyväksi lisätyöksi.

Tilankäytön tehokkuuden kehitys

Tilankäytön mittarit	Tilin- päättös 2021	Tilin- päättös 2022	Tilin- päättös 2023	Tilin- päättös 2024	Tulos- budjetti 2025	Talous- arvio 2026	Talous- suunni- telma 2027	Talous- suunni- telma 2028
Tilat yhteensä m ²	6 959	6 959	6 959	6 817	2 000	2 057	2 057	2 057
Toimistotilat m ² /henkilö	17	14	14	15	4	4	4	0

Talpan toimitilat sijaitsevat kahdessa kerroksessa osoitteessa Konepajankuja 1 A. Talpa muutti uusiin toimitiloihin vuoden 2025 kesällä vaiheittain. Uudet toimitilat ovat modernit, ne on mitoitettu paremmin palvelemaan Talpan monipaikkaista työtä, ja ne mahdollistavat projektityöskentelyn sekä kohtaamiset toimistolla. Etätönn suuri määrä on tavanomaista talous- ja palkkahallinnossa ja tämän arvioidaan jatkuvan.

Syyskuusta 2025 lähtien Talpalla on käytössään 4 neliötä/henkilö ja työpisteitä vajaalle 200 henkilölle. Uusien toimitilojen myötä toimitilojen vuokrakustannus laski noin 62 prosenttia vuoteen 2024 verrattuna. Kaupunkitasolla kustannushyöty on vielä enemmän kun 75 prosenttia vuokrakustannuksista oli jo kaupungin sitoumuksia, ja siten tilankäytön tehokkuus parani myös kaupunkitasolla.

Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät ja riskien hallintakeinot

Talpa on keskeisessä roolissa kaupungin strategisissa talous- ja HR- järjestelmähankkeissa. SAP S4 Hana –käyttöönotto tuo merkittävää lisättyä Talpaan alkuvuonna 2026 samaan aikaan tilinpäätöksen kanssa. Riskien hallintakeinoina mm. tehdään tiivistä yhteistyötä kaupunginkanslian kanssa, varmistetaan osaava resurssointi joko omana työnä tai asiantuntijapalveluna, huolehditaan laadukkaasta toimittajahallinnasta sekä vahvasta projektijohtamisesta.

Kanslian Henkilöstöosaston vetämä HR-kokonaisjärjestelmäprojekti on viivästynyt ja hankkeen alkuun voi vaikuttaa 2025/26 aikana toteutuva Numeran ja Administerin liiketoimintakauppa koskien myös Sarastia 365HR -järjestelmää. Talpa osallistuu HRK-hankkeeseen hankesuunnitelman mukaisesti ja pyrkii hallitsemaan projektin aikaisia riskejä mm. teknisten ratkaisuiden, palveluarkkitehtuurin ja työntekijädatan konversion näkökulmasta. Hallintakeinoina nähdään Talpan resurssoinnin ja projektijohtamisen varmistaminen, hankkeen etenemiseen ja valintoihin vaikuttaminen mahdollisuuksien mukaan sekä tietoisuuden lisääminen hankkeen vaativuudesta.

Talpan taloudellisia riskejä ovat mm. hallitsemattomat tietojärjestelmäkustannukset, uusien ja vanhojen tietojärjestelmien ja prosessien päällekkäisyydet sekä hinnoittelun, toimintavarmuuden ja digitalisoinnin lisäämisessä epäonnistuminen. Kilpailutuksissa epäonnistuminen ja tietosuoja/kyberturvallisuuden pettäminen ovat operatiivisia riskejä. Hallintakeinoina on varautuminen, ennakointi, tarkoituksenmukainen työnjako sekä kaupungin hankintaosaamisen hyödyntäminen ja kustannustietoisuuden lisääminen.

Operatiivisiin palvelutuotannossa näyttäytyviin riskeihin kuuluu Sarastia 365 HR -järjestelmän toiminnallisuus ja mm. siihen liittyen valtion ja Kelan vaatimukset tulorekisterinäkökulmasta. Hallintakeinoina käydään aktiivista keskustelua Numera Oy:n kanssa, varmistetaan oman palveluorganisaation kyvykkyys sekä vaikuttamistyö kanslian kautta.

Riskinä on prosessien kehittämisessä epäonnistuminen ja sitä myöden tehottomien prosessien ylläpito. Hallintakeinoina ovat selkeät vastuut: prosessien omistajuus ja kehittämisen vastuuttaminen, vuoropuhelu asiakkaiden kanssa sekä tietoisuuden lisääminen.

Tietojärjestelmiin liittyvät riskejä ovat mm. tietojärjestelmien yhteyksien toimimattomuus, ongelmat järjestelmien toimintavarmuudessa ja käytettävyydessä sekä mahdolliset tietoturvahyökkäykset. Hallintakeinoina ovat prosessien hallinta, ajantasaisten ja laadukkaiden järjestelmien ja ohjeistusten ylläpitäminen, vastuiden ja työnjaon tarkempi määrittäminen kaupunginkanslian ja Talpan välillä sekä laadukas sopimus- ja toimittajahallinta, tietoturvasuunnitelma ja -koulutukset sekä prosessien hallinta.

Palkkapalveluiden palvelutuotantoon liittyvät riskit ovat vähentyneet ja palkkavirhetaso on hyvin matala. Tämä on aktiivisen työn tulosta ja Talpa seuraa toimittajan palvelua sekä puuttuu virheisiin. Sarastia 365HR -järjestelmän kapasiteetti ei ole parantunut viime vuosina merkittävästi ja sen aiheuttama riski voi realisoitua HR-järjestelmän käyttöönotossa. Hallintakeinoina on käydyä aktiivista vuoropuhelua kanslian kanssa.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstömäärän kehittyminen	Tilin- päättös 2021	Tilin- päättös 2022	Tilin- päättös 2023	Tilin- päättös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talous- arvio 2026	Talous- suunni- telma 2027	Talous- suunni- telma 2028
Henkilöstön määrä (oma henkilöstö)	410	502	479	459	459	460	460	460	460
Henkilötyövuodet (oma henkilöstö)	380	401	463	451	447	448	450	450	450

Talpa jatkaa palvelutuotannon tehokkuuden lisäämistä ja laskee henkilöstömäärää, pois lukien kertaluonteisten hankkeiden mukanaan tuoma lisäys. Talpassa on päästy siihen henkilömäärään, joka vallitsi ennen Sarastia -järjestelmävaihdosta, mutta toisaalta henkilömäärää on jouduttu lisäämään mm. tulorekisterin aiheuttaman manuaalityön, projektien ja palvelukatalogin laajenemisen vuoksi. Prosessien automatisoinnin lisääminen vaikuttaa tehtäväkokonaisuuksiin, kun asiantuntijatyötä on enemmän ja rutiininomaiset tehtävät vähenevät.

Henkilöstön hyvinvointia ylläpidetään varmistamalla tasapuolinen ja hyvä johtaminen, kouluttautumisen ja uuden oppimisen mahdollistaminen sekä tehtäväkierto. Etätyö ja työnteon joustavuus ovat tavanomaista talous- ja palkkahallinnossa, jossa työ pitää sisällään paljon keskittymistä vaativia tehtäviä, rutiininomaista tekemistä ja tarkkuutta. Talpa on saanut henkilöstöltään palautetta, että työn ja vapaa-ajan yhteensovittamiseen on hyvät mahdollisuudet ja näin halutaan jatkaa tulevaisuudessakin. Uusilla moderneilla toimitiloilla varmistetaan, että lähityöskentely mahdollistaa kohtaamiset, projektityöskentelyn sekä yhdessä tekemisen.

Esihenkilötyössä panostetaan paikasta riippumattoman ja automatisoituvan työn johtamiseen sekä tavoitteiden asettamiseen ja tiedonkulkuun. Varmistetaan, että johdolla ja esihenkilöillä on valmiudet toimia uudistuvan johtamisen ja monipaikkaisen työskentelyn periaatteiden mukaisesti. Talpan esihenkilöt osallistuvat aktiivisesti erilaisiin esihenkilövalmennuksiin ja koulutuksiin.

Työvoiman saatavuus on kriittistä vaativissa projekteissa sekä järjestelmähankkeissa.

3.1.1.9. Työllisyyspalveluliikelaitos

Tuloslaskelma ja rahoituslaskelma

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Liikevaihto		117 230	111 264	120 893	123 235	125 595
Valmistus omaan käyttöön						
Liiketoiminnan muut tuotot		40	550	600	600	600
Materiaalit ja palvelut		-34 465	-29 475	-33 205	-33 387	-34 229
Henkilöstömenot		-41 184	-42 854	-45 287	-46 141	-47 308
Poistot		-510	-706	-550	-200	-200
Liiketoiminnan muut menot		-40 841	-38 195	-42 161	-43 313	-44 413
Liikelylijäämä/alijäämä		270	584	290	794	45
Rahoitustulot ja -menot						
Rahoitustulot						
Korvaus peruspääomasta		-40	-40	-40	-40	-40
Rahoitusmenot						
Satunnaiset erät						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		230	544	250	754	5

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Toiminnan rahavirta						
Liikelylijäämä/alijäämä		270	584	290	794	45
Poistot		510	706	550	200	200
Rahoitustulot ja -menot						
Korvaus peruspääomasta		-40	-40	-40	-40	-40
Muut rahoitusmenot						
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät						
Investointien rahavirta						
Investointimenot		-740	-740	-980	-200	-200
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot						
Toiminnan ja investointien rahavirta			510	-180	754	5
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Lainakannan muutokset						
Oman pääoman muutokset						
Peruspääoman muutos						
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Rahoituksen rahavirta						
Rahavarojen muutos			510	-180	754	5

Liikelaitoksen toiminnan kuvaus

Työllisyyspalveluliikelaitos aloitti toimintansa 1.1.2025. TE24-uudistuksessa työvoimapalveluista ja kotoutumispalveluista tuli osa kunnan peruspalveluja ja järjestämisvastuu siirtyi Helsingin kaupungille. Työllisyyspalveluliikelaitos eli Työllisyyspalvelut toimii johtokunnan alaisuudessa, jonka seitsemän jäsentä kaupunginhallitus valitsee. Johtokunta ohjaa työllisyyspalveluiden toimintaa, ja liikelaitosta johtaa toimitusjohtaja. Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päättää työllisyyspalveluliikelaitoksen toimintaa ohjaavista työllisyydenhoidon periaatteista sekä seuraa periaatteiden toteutumista.

Työllisyyspalveluliikelaitos tuottaa lakisääteisiä ja muita työvoimapalveluja kuukausittain noin 75–80 000 henkilöasiakkaalle vuonna 2026. Vuoden aikana palvelussa tulee asioimaan arviolta yli 110 000 yksittäistä helsinkiläistä asiakasta. Aktiivisessa asiakkuudessa on vuositasolla noin 5 000 työnantajaa. Keskeisimpiä julkisia työvoimapalveluja ovat neuvonta, työnvälitys, työttömyysturvaan liittyvät tehtävät, taloudelliset tuet sekä erilaiset koulutus- ja valmennuspalvelut. Palveluja tuotetaan niin työnantajille ja työnhakijoille kuin työvoiman ulkopuolella oleville nuorille ja kotoutujillekin.

Työllisyyspalveluliikelaitoksen toiminta jakautuu viiteen yksikköön. Henkilöasiakkaille tarjotaan palveluja heidän työmarkkina-asemansa perusteella kolmen yksikön toimesta. Ennakolliset palvelut -yksikössä ennaltaehkäistään työttömyyttä laajan kumppanuustyön kautta. Kohtaantopalvelut-yksikössä tuotetaan palveluja lähellä työmarkkinoita oleville asiakkaille ja polkupalvelut-yksikkö tarjoaa mm. moniammatillisia palveluja kauempana työmarkkinoista oleville henkilöille. Työnantajapalvelut-yksikkö tukee palveluillaan työnantajia löytämään osaavaa työvoimaa sekä tarjoaa tukea muutostilanteissa. Viidentenä kokonaisuutena liikelaitoksessa toimii onnistumisen tuen palvelut, joihin sisältyvät mm. viestintä-, hallinto-, henkilöstö, hankinta- ja kehittämispalvelut.

Työllisyyspalveluliikelaitoksen kehittämislinjaukset 2025–2029

Tehtävä ja tarkoitus kaupungissa ja tuotetut palvelut

- Liikelaitoksen tehtävänä on yhteistyössä kanslian ja toimialojen kanssa edistää helsinkiläisten työkykyä ja työllisyyttä kaikissa elämänvaiheissa
- Liikelaitos huolehtii julkisten työvoimapalveluiden tuottamisesta ja kaupungin työllisyyden edistämisestä sekä niihin liittyvästä kehittämisestä ja koordinaatiosta ja työikäisten kotoutumista edistävien palveluiden tuottamisesta

Palveluja ovat:

- Työpaikkojen välitys sekä työllistymistä edistävät palvelut
- Työttömyyttä ennaltaehkäisevät palvelut (ml. kotouttaminen)
- Intensiivisen tuen tarpeessa olevien monialaisen työllistymisen tuen palvelut
- Työnantajien palvelut, jotka vastaavat rekrytointitarpeesta ja muutostilanteesta olevien työnantajien palvelutarpeeseen

Johtokunnan osaamisvaatimukset

- Asiakkuuksien johtaminen
- Muutosjohtaminen
- Digitalisaatio
- Julkiset hankinnat

Tavoitetila ja kehittämislinjaukset

- Liikelaitoksella on Suomen parhaat työllisyyspalvelut, jotka perustuvat helsinkiläisten työikäisten ja yritysten aitoihin tarpeisiin
- Liikelaitos edistää kaupunkilaisten työkykyä ja työllisyyttä kaikissa elämänvaiheissa, painopisteenä nuorten työllistyminen sekä kasvavan vieraskielisen väestön kotoutuminen ja työllistyminen
 - ♦ Liikelaitos hidastaa eriytymiskehitystä kohdentamalla palveluitaan alueiden erilaisiin tarpeisiin
 - ♦ Liikelaitos kehittää toimintamalleja rakenteellisen pitkäaikaistyöttömyyden ratkaisemiseksi
- Liikelaitos pienentää työttömyysturvan maksuvastuuta vaikuttavilla palveluilla
- Liikelaitos edistää valtakunnallisia työllisyyden edistämisen tavoitteita (sis. kotoutuminen)
- Liikelaitos muodostaa yhdessä toimialojen kanssa rakenteet, joilla hyödynnetään koko kaupungin toimintoja työllisyys- ja kotouttamispalvelujen järjestämisessä, sekä työllisyyden edistämisessä
- Liikelaitos tuotteistaa palvelunsa ja kehittää palveluprosessien laatua ja vaikuttavuutta. Palveluiden tuotantotapaa arvioidaan säännöllisesti ja palvelut järjestetään kaupungin kannalta kokonaistaloudellisesti
- Liikelaitoksen tulee toiminnassaan ja hankinnoissaan edistää kestävästä kehitystä ja vastuullisuutta

Vaikuttavuusmittarit

- Peruskoulutuksen varassa olevien työttömyysaste
- Nuorten työllisyys- ja työttömyysaste
- Vieraskielisten työttömyysaste
- Virta yli 3kk työttömyyteen
- Korkeakoulutettujen virta yli 3kk työttömyyteen, %
- Pitkäaikaistyöttömien osuus-%
- Työttömyysturvan maksuvastuu €
- Työnantajille myönnettävien avustusten ja työllistämistuen vaikutus työllistymiseen

Kustannusvaikuttavuusmittarit/tuottavuus

- Kaupungin työttömyysturvan maksuvastuu pienenee 10 M€ per vuosi perusurasta nähden suhdanne huomioiden
- Mittari määrittää tuoteistuksen valmistuttua ja datan saannin parannuttua. Huomioitava palveluiden lakisääteisyys. Tuottavuustavoite 1 % sidotaan yksikköhintoihin

Asiakaskokemuksen mittarit

- Asiakas kokee liikelaitoksen tavan kohdata ja antaa palvelua työnhakua edistävänä (1-5 + NPS)
- Työnantaja- ja yritysasiakkaat saavat avun palvelutarpeeseensa (1-10 + NPS)

Palveluiden saatavuus mittarit

- Toteutunut kasvokkainen palvelu kaikista yhteydenotoista, määrä ja %-osuus
- Työnhakijan alkuhaastattelu tai täydentävä työnhakukeskustelu 5 arkipäivän kuluessa työhaun alkamisesta, toteuma -%

Henkilöstötyytyväisyyden mittarit

- Työntekijäkokemuksen kokonaiskeskiarvo (1–5), henkilöstön lähtövaihtuvuus (%)

Toiminnan painopisteet

Toiminnan ja sen kehittämisen painopisteet vuodelle 2026 toteuttavat Työllisyyspalveluiden pitkän aikavälin tavoitteita. Lisäksi käynnissä jo olevat ja kaupunkiyhteiset kehittämishankkeet sekä liikelaitokselle laadittu palvelustrategia ohjaavat toiminnan painopisteitä vuonna 2026:

- Tietopohjainen ja yhteiseen toimintakulttuuriin perustuva tuloksellinen johtaminen
- Asiakasymmärryksen hyödyntäminen palveluiden tuottamisessa ja kehittämisessä
- Henkilöstön työn ja toiminnan edellytysten vahvistaminen

Työllisyyspalveluissa on otettu käyttöön tavoitejohtamisen malli, jonka avulla toimeenpannaan palvelustrategiaa ja tavoitteita. Mallin tueksi työllisyyspalveluille on vuoden 2025 aikana määriteltä suoriutumisen mittarit ja tavoitearvot. Työllisyyspalvelut määrittelee syksyn 2025 ja vuoden 2026 aikana yhdessä henkilöstön kanssa työ- ja toimintakulttuurin, joka kokonaisvaltaisesti yhtenäistää toimintaa ja edistää tavoitteiden saavuttamista. Osana tuloksellisuutta tukevia toimia vahvistetaan tiedolla johtamisen ratkaisujen kehittämistä ja hyödyntämistä. Esihenkilötyötä ja johtamista tuetaan kaupungin henkilöstöjohtamisen uudistuksen avulla.

Työllisyyspalvelut osana kaupunkiorganisaatiota tulee lähitulevaisuudessa saamaan toiminnan johtamista varten paremman näkyvyyden talouden toteumaan raportointijärjestelmän kokonaisuudistuksen myötä. Uudistus tukee työllisyyspalvelujen kustannusvaikuttavuuden parantamiselle välttämättömän tiedon saamista, jonka vaatimaa palvelujen tuotteistamista jatketaan vuonna 2026.

Yhteistyö kaupungin eri toimialojen kanssa on johtamisen keskiössä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa varmistetaan, että työnhakijoiden osaamisen kehittämisen palvelut saadaan vastaamaan yhä paremmin työnantajien tarpeita. Työllisyyspalvelut rakentaa tavoitteellisia kumppanuuksia myös yksityisen ja kolmannen sektorin kanssa.

Tiedolla johtamisen tietotuotteiden kehittämisellä luodaan apuvälineitä, jotka helpottavat asiakastyöntekijöiden tekemää työllistämisen edistämisen palveluihin ohjausta. Työnvälitys on toiminnan kulmakivi. Keskeisille asiakkuuksille määritellyt työllistämisen prosessit ohjaavat asiakkaille annettavaa työnvälityspalvelua vuonna 2026. Yhteiset prosessit lisäävät tuloksellisuutta, helpottavat työntekijöiden työn hallintaa, tekevät toiminnasta tasalaatuisempaa ja avaavat keinon seurata sekä kehittää työtä. Työllisyyspalvelut digitalisoi palveluita työllisyyden digivision ohjaamana. Asiakaspalvelulle hankitaan uusi ajanvarausjärjestelmä ja asiointiportaali, joiden avulla asiakas voi aiempaa paremmin asioida ja saada myös palvelua sähköisesti.

Toiminnassa painotetaan erityisesti nuorten, pitkäaikaistyöttömien, osatyökykyisten, perusasteen varassa olevien sekä kotoutujien asiakaskohderyhmiä. Vailla työtä tai opiskelupaikkaa olevien nuorten palvelussa aloitetaan vuonna 2026 yhteistyöhanke, jolla ehkäistään nuorten syrjäytymistä ja edistetään nuorten työ- ja opintopolkuja yhdessä eri toimijoiden kanssa. Uudelle asiakasryhmälle, työvoiman ulkopuolella oleville kotoutujille, on muotoiltu ja määriteltä palvelut, joita käytetään aktiivisesti. Pitkään työttömänä olleiden työttömyyttä katkovia ja työllistymistä edistäviä toimia toteutetaan liikelaitoksen rahoitusmallin vaikuttavuustavoitteen ohjaamina. Pelkän perusasteen varassa olevien työttömien ja erityisesti nuorten kouluttautuminen on toiminnan keskeinen suoriutumisen mittari. Osatyökykyisille työnhakijoille työmarkkinoille pääsemiseksi ja työkyvyn tukemisesta suunniteltu hanke aloittaa toiminnan vuoden alussa.

Työntekoa tuetaan kaupungin yhteisillä kehittämishankkeilla, joissa Työllisyyspalvelut on mukana. Käyttöön otetaan dokumentinhallintajärjestelmä, joka tulee säästämään työntekijöiden aikaa ja helpottamaan asiakastyössä syntyvien asiakirjojen käsittelyä. Asianhallinnan uudistus etenee työllisyyspalveluissa jo vuoden 2026 aikana. Kunta-alalla käyttöön otettava tasopalkkajärjestelmä selkeyttää ja yhtenäistää vaativuuteen perustuvaa palkkausta myös työllisyyspalveluissa.

Kaupunkistrategian toteuttaminen

Kaupunkistrategian elinvoimaa ja työllisyyttä koskevia linjauksia toimeenpannaan tilanteessa, jossa Helsinki kärsii suurtyöttömyydestä.

Helsinki haluaa luoda kaikille asukkaalleen mahdollisuuden oppia, kouluttautua ja löytää työtä. Työllisyyspalveluliikelaitoksen toiminnan ytimenä on vastata helsinkiläisten työnantajien työvoimatarpeisiin sekä parantaa helsinkiläisten työntekijöiden työllisyyttä, mikä heijastuu kaupungin talouteen sekä verotulojen kasvamisena että työttömyysetuusmaksujen rahoitusvastuun pienemisenä. Työllisyydelle ja työllisyyspalveluille välttämätön toiminnan menestystekijä on syventyvä yhteistyö kaupungin ja sen eri toimialojen kesken. Työllisyyspalvelut luo ja edistää rakenteita, joilla hyödynnetään koko kaupungin toimintoja työllisyyden ja työikäisten kotoutumisen edistämiseksi.

Oman toiminnan ja kaupungin sisäisen syvenevän yhteistyön avulla työllisyyspalvelut torjuu kaupunginosien ja asuinalueiden eriytymistä sekä vahvistaa painopistekohderyhmien työllisyyttä. Palvelussa ja sen kehittämisessä päähuomio on keinoissa, joilla vähennetään pitkäaikaistyöttömyyttä, edistetään osatyökykyisten pääsyä työhön ja vahvistetaan nuorten pääsyä työ- ja

opintopoluille. Työllisyyspalvelut tukee eurooppalaisella työnvälityksellä sekä kotoutumisen palveluilla ulkomaalaisten osaajien onnistunutta sijoittumista Helsinkiin. Ruotsinkielisen kotoutumisen väylää parannetaan entisestään. Varmistamme Helsinkiin muuttaville ja täällä jo asuville maahanmuuttajataustaisille toimivat, sujuvat ja yhdestä paikasta saatavat työllisyyspalvelut.

Talousarvion toiminnan tavoitteet vuodelle 2026

Sitovat toiminnan tavoitteet

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Asiakkaiden tyytyväisyys palveluihimme kasvaa
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Tapamme toimia
Mittari 1	Asiakasnäkemyks, että asiakkaan saamat palvelut ovat edistäneet hänen valmiuttaan työllistyä
Mittarin 1 lähtöarvo	3,1 (asteikko 1–5)
Mittarin 1 tavoitearvo	vähintään 3,8

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Kaupungin vetovoimaisuus työnantajana lisääntyy
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Henkilöstö ja johtaminen
Mittari 1	Työllisyyspalveluliikelaituksen työntekijöiden työnantajan suosittelemiseksi (%) nousee
Mittarin 1 lähtöarvo	Fiilari 2025
Mittarin 1 tavoitearvo	Vuonna 2026 Kunta 10 suurempi kuin Fiilari vuonna 2025 (%)

Toiminnan tavoitteet

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Tuottavuutemme paranee
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Talous
Mittari 1	Yksityisten työnantajien määrä (lkm) kasvaa, joille myönnetty Helsinki-lisää vuonna 2025
Mittarin 1 lähtöarvo	Yksityisten työnantajien määrä, joille myönnetty Helsinki-lisää vuonna 2025
Mittarin 1 tavoitearvo	30 % suurempi kuin vuoden 2025 toteuma

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Edistämme kaupunkilaisten työkykyä ja työllisyyttä kaikissa elämäntilanteissa
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Elämää, elinvoimaa, osaamista ja kasvua
Mittari 1	Virta yli 3 kk työttömyyteen. Kuukauden aikana 3 kuukauden työttömyysrajan ylittäneiden henkilöiden osuus (%) kaikista 3 kk sitten alkaneista työttömyysjaksoista, kuukausikohtaisten arvojen keskiarvo
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2025 keskiarvo 70,2 % (1–6/2025)
Mittarin 1 tavoitearvo	Enintään 59 %

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Merkittävässä työttömyysriskissä olevien työllisten tai työvoiman ulkopuolella olevien työttömyyden ehkäisy
Tavoitekategoria	Liikelaituksen oma
Strategian painopiste/kivijalka	Elämää, elinvoimaa, osaamista ja kasvua
Mittari 1	Kohderyhmään kuuluvien (lkm) tavoittaminen vaikuttavaksi ennakoidun palvelun kautta lisääntyy
Mittarin 1 lähtöarvo	Ei tiedossa
Mittarin 1 tavoitearvo	Vähintään 24 000

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Pitkäaikaistyöttömyys Helsingissä vähenee suhteessa perusuraan
Tavoitekategoria	Liikelaituksen oma
Strategian painopiste/kivijalka	Elämää, elinvoimaa, osaamista ja kasvua
Mittari 1	300–399 päivää työttömyysetuudella olleiden pitkäaikaistyöttömien määrä (lkm) vähenee
Mittarin 1 lähtöarvo	Perusuran ennuste joulukuussa 2025 (lkm)
Mittarin 1 tavoitearvo	Määrä vähenee 15 % suhteessa perusuraan
Mittari 2	400–699 päivää työttömyysetuudella olleiden pitkäaikaistyöttömien määrä (lkm) vähenee
Mittarin 2 lähtöarvo	Perusuran ennuste joulukuussa 2025 (lkm)
Mittarin 2 tavoitearvo	Määrä vähenee 15 % suhteessa perusuraan
Mittari 3	Vähintään 700 päivää työttömyysetuudella olleiden pitkäaikaistyöttömien määrä (lkm) vähenee
Mittarin 3 lähtöarvo	Perusuran ennuste joulukuussa 2025 (lkm)
Mittarin 3 tavoitearvo	Määrä vähenee 15 % suhteessa perusuraan

Liiketoiminnan tunnusluvut

Liiketoiminnan tunnusluvut	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Liikevaihdon muutos (%)					0	0	0
Liikevaihto / henkilöstön määrä (1 000€)					167,5	163,6	171,8
Henkilöstökulut (ml. työvoiman vuokraus) / liikevaihto (%)					37,4	38,5	37,3
Liikely- / alijäämä liikevaihdosta (%)					0,2	0,5	0,2

Tilankäytön tehokkuuden kehitys

Tilankäytön mittarit	Tilin- päättös 2021	Tilin- päättös 2022	Tilin- päättös 2023	Tilin- päättös 2024	Tulos- budjetti 2025	Talous- arvio 2026	Talous- suunni- telma 2027	Talous- suunni- telma 2028
Tilat yhteensä m ²					7 292	7 514	7 053	7 053
Toimistotilat m ² /henkilö					10	11	10	10

Työllisyyspalvelut toimivat tilakonseptin mukaisesti saavutettavissa, esteettömissä ja turvallisissa tiloissa, jotka mahdollistavat monimuotoisen asiakastyön sekä henkilöstön taustatyön. Ensimmäinen tilakonseptin mukainen toimipiste avattiin Malminkadulla maaliskuussa 2022.

Tällä hetkellä käytössä on viisi toimipistettä, joista kaksi toimii määräaikaaisina väistötiloina. Vuonna 2025 käynnistetty tilahanke etenee suunnitellusti, ja uusi toimipiste Itäisen kauppakeskuksessa otetaan käyttöön alkuvuodesta 2026. Kaikkien työllisyyspalveluiden toimintojen on tarkoitus siirtyä kahteen tilakonseptin mukaiseen toimipisteeseen viimeistään vuoden 2027 aikana. Lisäksi työllisyyspalveluita voidaan tarjota pop up -tyyppisissä palvelupisteissä eri puolella kaupunkia.

Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät ja riskien hallintakeinot

Matalasuhdanne ja sen aiheuttama työttömyystilanteen heikentyminen ja pitkäaikaistyöttömyyden lisääntyminen ovat työllisyyspalveluille monitahoinen riski. Yksilölle koituvien haittojen ja tulonmenetyksien ohella kasvava ja pitkittyvä työttömyys lisää kaupungin rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista. Muutos kuormittaa työllisyyspalvelujen kykyä antaa palveluita sekä haastaa sen palvelurakennetta. Asiakaskunnan painopiste on muuttunut nopeammin työllistyvistä yhä pidempään työttömänä oleviin. Heikon suhdanteen ja työllisyystilanteen riskin pääasiallisina hallintakeinoina on toimintaympäristön ja palvelutarpeen jatkuva ennakointi, kaupungin sisäinen yhteistyö sekä henkilöstöresurssien tarveperustainen kohdentaminen.

Strategisena, taloudellisena sekä operatiivisena riskinä on, että yhteisen ja tuloksellisen toimintakulttuurin syntyminen viivästyy tai ei vahvistu riittävästi toiminnan alkuvaiheessa. Mikäli yhteisiä toimintatapoja tai prosesseja sekä johtamisen tapaa ei saada luotua ja vakiinnutettua, heikentää se liikelaitoksen tuloksellisuutta. Hallintakeinoina on vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden proaktiivinen seuraaminen, systemaattinen palvelustrategian, tavoitejohtamisen mallin ja ydinprosessien edistäminen sekä työ- ja toimintakulttuurin kehittämishankkeen toteutus yhdessä henkilöstön kanssa.

Henkilöstön kuormittuminen ja työkykyhaasteet ovat sekä strateginen että operatiivinen riski. Liikelaitoksen työntekijöistä merkittävä osa siirtyi Helsingin kaupungille valtiolta vanhoina työntekijöinä. Yhteistoimintamenettely ja esimerkiksi palkkauksen yhtenäistämiseen liittyvät muutokset ovat tuottaneet epävarmuutta ja kuormittaneet henkilöstöä vuonna 2025. Vuonna 2026 toimintaympäristön muutoksiin vastaaminen voi tuoda edelleen mukanaan erilaisia muutostarpeita ja haastaa esimerkiksi työntekijöiden osaamista. Riskin tärkeimpinä hallintakeinoina ovat työhyvinvoinnin sekä osaamisen kehittämisen toimet.

Työllisyyspalvelujen toiminnan keskeinen riski on tiedolla johtamisen tueksi tarvittavan tiedon ja datan saatavuushaasteet. Valtio vastaa työllisyyspalveluiden toiminnassa käytettävistä tietojärjestelmistä ja niissä syntyvän datan välittämisestä työllisyysalueille. Järjestelmäkehityksen viivästymisen vuoksi tiedon tuottamisen vaatima asiakasdata ei käytettävyydeltään tai saatavuudeltaan ole ollut riittävällä tasolla, eikä tietotuotteita ole kyetty riittävästi luomaan. Tietojohtamisen riskiä lisää myös liikelaitoksen lyhyt toiminta, jonka vuoksi talouteen tai tilojen käyttöön liittyviä päätöksiä joudutaan tekemään ilman aiempaa toteumatietoa. Riskin hallintakeinoina ovat tiivis yhteistyö ELY-keskusten kehittämis- ja hallintokeskuksen (KEHA-keskus) kanssa sekä työllisyyspalveluiden sisäisen tietotuotekehittämisen ja -omistajuuden vahvistaminen.

Vuoden 2026 aikana työllisyyspalvelut luopuu väliaikaisista tiloistaan ja siirtää osan toiminnasta uuteen toimipisteeseen Itäisen kauppakeskuksen yhteyteen. Uusi toimitila on merkittävä taloudellinen panostus, jossa riski syntyy mahdollisista päällekkäisistä vuokratukustannuksista ja rakentamisen tai käyttöönoton aikataulun pitkittymisestä. Viivästymiset ja epäselvyydet muuttoaikatauluissa ja -suunnitelmassa voivat aiheuttaa myös operatiivisia riskejä sekä asiakkaille että henkilöstölle. Riskien merkittävimpinä hallintakeinoina on kattava etukäteisvalmistelu tilasuunnittelun, siirtosuunnitelman ja viestintäsuunnitelman avulla.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstömäärän kehittyminen	Tilin- päättös 2021	Tilin- päättös 2022	Tilin- päättös 2023	Tilin- päättös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talous- arvio 2026	Talous- suunni- telma 2027	Talous- suunni- telma 2028
Henkilöstön määrä (oma henkilöstö)					700	680	700	680	680
Henkilötyövuodet (oma henkilöstö)					650	650	650	650	650

Työllisyyden edistämisen tehtävässä avainasemassa ovat osaava ja hyvinvoiva henkilöstö sekä laadukas johtaminen.

Työllisyyspalveluliikelaitoksen henkilöstö muodostuu valtiolta liikkeenluovutuksessa tammikuussa 2025 siirtyneestä henkilöstöstä, kaupungin sisältä liikelaitokseen siirtyneestä henkilöstöstä sekä vuoden 2025 aikana rekrytoidusta henkilöstöstä. Liikelaitoksen suunniteltu henkilöstömäärä vuodelle 2026 on 700 työntekijää.

Johtaminen ja henkilöstön osaamisen kehittäminen perustuvat työllisyyspalveluiden palvelustrategiaan, jolla tavoitellaan asiakaslähtöistä ja vaikuttavaa työllisyyspalvelua. Vuonna 2026 kehittämisessä keskeisintä on yhtenäisen toimintakulttuurin vahvistaminen, joka pohjautuu avoimeen ja luottamukseen perustuvaan yhdessä tekemiseen sekä jatkuvaan oppimiseen. Osaamisen kehittämisessä painottuu erityisesti työllisyyden edistämiseksi tarvittavan perusosaamisen varmistaminen sekä huolellinen perehdytys, jossa huomioidaan kattavasti eri henkilöstöryhmät. Henkilöstörakanteen osalta työllisyyspalveluissa on tavoitteena lisätä henkilöstön monimuotoisuutta.

Työllisyyspalveluiden tuloksellisuutta ja henkilöstön työhyvinvointia tuetaan myös johtamisen kehittämisen keinoin.

3.1.2. 2 Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot yhteensä	100 568	66 442	84 839	79 922	79 922	81 188	76 258
Menot yhteensä	1 553 742	1 606 231	1 641 460	1 683 581	1 689 881	1 782 708	1 860 662
<i>Ylitysoikeus</i>							
Toimintakate	-1 453 174	-1 539 789	-1 556 621	-1 603 659	-1 609 959	-1 701 520	-1 784 404
Poistot	25 751	35 033	26 000	31 327	31 327	30 290	26 937
Tilikauden tulos	-1 478 925	-1 574 822	-1 582 621	-1 634 986	-1 641 286	-1 731 810	-1 811 341

3.1.2.1. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Toiminnan kuvaus

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala palvelee vuosittain yli 200 000 lasta, nuorta ja aikuista noin 700 toimipaikassa 16 000 työntekijän osaamisella. Suomen- ja ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, kotihoidon tuen sekä yksityisen hoidon tuen piirissä on arvioitu vuonna 2026 kokonaisuudessaan olevan väestöennusteen mukaan 35 000 lasta. Tämä on noin 300 lasta vähemmän kuin vuonna 2025. Perusopetusta on varauduttu järjestämään väestöennusteen mukaisesti noin 49 000 suomen- ja ruotsinkieliselle oppilaalle, oppilasmäärä kasvaa noin 400:lla verrattuna vuoteen 2025. Helsingin kaupungin ylläpitämissä lukioissa opiskelee yli 11 400 opiskelijaa. Opiskelijamäärä kasvaa noin 300:lla verrattuna vuoteen 2025. Ammatillista koulutusta järjestetään järjestämisluvan mukaisesti noin 9 000 opiskelijavuotta. Lisäksi toimiala tarjoaa 135 000 tuntia asiakaslähtöistä ja monialaista vapaata sivistystyötä aikuisväestölle.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala toimii kasvatus- ja koulutuslautakunnan alaisuudessa. Lautakunnalla on kaksi jaostoa: suomenkielinen jaosto ja ruotsinkielinen jaosto. Toimiala jakautuu neljään palvelukokonaisuuteen ja yhteisiin palveluihin.

Toiminnan painopisteet

Kasvatuksen ja koulutuksen viisi keskeisintä strategista painopistettä vuonna 2026 ovat:

Sujuva arki ja toimivat palvelut

Jokaisella helsinkiläisestä koulusta valmistuvalla nuorella tulee olla luku-, kirjoitus- ja laskutaito sekä yleissivistys, jotka turvaavat menestymisen jatko-opinnoissa ja työelämässä. Lukutaitoa kehitetään edelleen, ja kirjallisuuden lukemista lisätään koulupäiviin.

Helsingissä jokainen voi hyvin

Erityistä huomiota tulee kiinnittää nuoriin, jotka ovat vaarassa jäädä työn tai koulutuksen ulkopuolelle. Opintoihin kiinnittymistä vahvistetaan, jotta yhä useampi opiskelija etenee opinpolullaan keskeyttämättä.

Viihtyisät ja yhteisölliset naapurustot

Varmistamme, että lähellä sijaitseva laadukas päiväkotitoi ja hyvä peruskoulu löytyvät jokaiselle saavutettavan matkan päästä. Kehitämme osallisuuden mahdollisuuksia, jotta tavoitamme eri-ikäiset ja eri taustoista tulevat helsinkiläiset.

Elämää, elinvoimaa, osaamista ja kasvua

Kasvatamme työllisyyspalvelujen vaikuttavuutta lisäämällä yhteistyötä toimialan ja työllisyyspalveluliikelaitoksen välillä. Kehitämme työllisyyspalveluita kiinnittäen erityistä huomiota nuorten palveluihin.

Luontoa kunnioittava ja vetovoimaa tukeva kaupunkikehitys

Jatkamme työtä kaupunkiuudistusalueiden kehittämiseksi. Tunnistamme kaupungissa myös muut alueet, joiden sosioekonominen tilanne vastaa kaupunkiuudistusalueita ja kohdennamme näille alueille muun muassa tarveperusteista rahoitusta.

Talousarvion jakautuminen

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	Tulosbudjetti 2025 (1 000 €)	Talousarvio 2026 (1 000 €)	Muutos edelliseen vuoteen (1 000 €)	Muutos edelliseen vuoteen (%)
21001 Kaupungin tuottamat kasvat- ja koulutuspalvelut yhteensä (menot)*	-1 397 111	-1 465 313	-68 202	4,9
Varhaiskasvatus ja esiopetus	-466 330	-483 485	-17 155	3,7
Perusopetus	-481 473	-509 502	-28 029	5,8
Lukio- ja ammatillinen koulutus ja vapaa sivistystyö	-239 050	-249 257	-10 207	4,3
-josta lukiokoulutus	-92 392	-95 918	-3 526	3,8
-josta ammatillinen koulutus	-129 432	-135 400	-5 968	4,6
-josta vapaa sivistystyö	-14 866	-15 440	-574	3,9
Ruotsinkieliset palvelut	-106 942	-111 887	-4 945	4,6
Toimialan yhteiset palvelut	-103 316	-111 182	-7 866	7,6
21002 Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimelle tuotetut palvelut yhteensä (menot)	-21 314	-25 316	-4 002	18,8
21003 Korvaukset ja avustukset yhteensä (menot)	-187 806	-199 252	-11 446	6,1

*Sisältää tiedossa olevan ulkoisen rahoituksen, jota ei ole mukana palvelukokonaisuuksien palvelukustannustaulukoissa

Kaupunkistrategian toteuttaminen

Kasvatuksen ja koulutuksen tavoitteena on, että jokaisella helsinkiläisestä koulusta valmistuvalla nuorella on sellaiset luku-, kirjoitus- ja laskutaidot sekä yleissivistys, joiden avulla pärjää jatko-opinnoissa ja työelämässä.

Sujuva arki ja toimivat palvelut

Helsinki tarjoaa laadukkaat kasvatuksen ja koulutuksen palvelut kaupunkilaisille. Uutena strategiassa mainitaan, että alkuopetuksen laskennallista ryhmäkoko pienennetään 20 oppilaasta 18 oppilaaseen sekä lisätään kahdelle vuosiluokalle äidinkielen ja kirjallisuuden opetusta yhdellä viikotunnilla vuodessa. Oppimisen tuen uudistus viedään läpi onnistuneesti. Lukiopaikkojen määrän riittävyys varmistetaan, ja ammatillisessa koulutuksessa taataan riittävä lähiopetus ja opiskelutuki sekä riittävät yleissivistävät opinnot oppivelvollisille opiskelijoille. Painotetun opetuksen tarjontaa laajennetaan erityisesti niille alueille, joissa sitä on nykyisin vähemmän. Lisäksi laaditaan Helsingin kielistrategia. Varmistetaan, että tila- ja leikkipuistohankkeiden suunnittelussa lisätään oppijoiden ja henkilöstön osallisuutta sekä huomioidaan pihojen luonnonmukaisuus ja sään ääriolosuhteet.

Helsingissä jokainen voi hyvin

Vahvistamme lasten, nuorten ja ikääntyneiden hyvinvointia sekä liikunnallista elämäntapaa kokonaisvaltaisesti. Määrätietoista ohjausta kehitetään, jotta S2- ja R2-opetukseen ohjautuvat ne, jotka sitä aidosti tarvitsevat. Tavoitteena on, että jokainen lapsi osallistuu varhaiskasvatukseen viimeistään sinä vuonna, jona hän täyttää viisi vuotta. Varhaiskasvatuksen osallistumisastetta nostetaan, erityisesti huomioiden lapset, joiden kotikieli on muu kuin suomi tai ruotsi. Perusopetuksessa lisätään tarveperustaista rahoitusta tutkimustietoon nojautuen. Tutkimustietoa hyödynnetään myös varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa. Oppilas- ja opiskelijahuollolle turvataan riittävät resurssit erityisesti psykkinesti ja neuropsykiatrisesti oireilevien oppilaiden tukemiseksi. Erityistä huomiota kiinnitetään lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden palveluketjun toimivuuteen. Vanhemmuutta tuetaan matalalla kynnyksellä ja toimialarajat ylittäen. Harrastustoimintaa kohdennetaan erityisesti niille lapsille ja nuorille, jotka muutoin jäisivät harrastusten ulkopuolelle.

Viihtyisät ja yhteisölliset naapurustot

Lähellä sijaitseva laadukas päiväkotiki ja hyvä peruskoulu löytyvät jokaiselle saavutettavan matkan päästä. Kehitämme edelleen osallisuuden mahdollisuuksia, jotta tavoitamme eri-ikäiset ja eri taustoista tulevat helsinkiläiset. Edistämme monimuotoisten yhteisöjen kiinnittymistä osaksi Helsinkiä ja helsinkiläisyyttä. Jatkamme Unicefin Lapsiystävällinen kunta -mallin toteutusta ja toimeenpanemme kansallista lapsistrategiaa. Tarjoamme aikuisille ja senioriväestölle yhteisöllisiä oppimismahdollisuuksia työväenopiston opetuspaikoissa eri puolilla kaupunkia.

Elämää, elinvoimaa, osaamista ja kasvua

Kasvatamme työllisyyspalvelujen vaikuttavuutta lisäämällä kaupunkitasoista yhteistyötä toimialan ja työllisyyspalveluliikelaitoksen välillä. Kehitämme työllisyyspalveluita kiinnittämällä erityistä huomiota nuorten palveluihin ja pitkäaikaistyöttömyyden määrätietoiseen vähentämiseen sekä edistämme osatyökykyisten pääsyä työhön. Erityistä huomiota vaativat ne nuoret, jotka ovat tai joilla on riski päätyä työn tai koulutuksen ulkopuolelle. Tarjoamme ammatillisen koulutuksen palvelut, jotka perustuvat helsinkiläisten työikäisten ja yritysten aitoihin tarpeisiin. Vahvistamme polkua kotoutua ruotsin kielellä. Panostamme edelleen korkeakoulu-yhteistyöhön.

Luontoa kunnioittava ja vetovoimaa tukeva kaupunkikehitys

Jatkamme työtä Malminkartanon, Kannelmäen, Malmin, Mellunkylän ja Meri-Rastilan kaupunkiuudistusalueiden kehittämiseksi. Tunnistamme kaupungissa myös muut alueet, joiden sosioekonominen tilanne vastaa kaupunkiuudistusalueita ja kohdennamme näille alueille muun muassa tarveperusteista rahoitusta.

Toiminnan kivijalat

Sitoudumme Helsingin talouden kestävyysperiaatteeseen, joka koostuu käyttötalouden menojen kasvun hallinnasta, investointitason kohtuullisuudesta sekä sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluiden valtionrahoitusperiaatteesta.

Panostamme hyvään henkilöstöpolitiikkaan ja johtamiseen, kehitämme työntekijäkokemusta ja työnantajakuva sekä seuraamme niiden kehitystä. Lisäksi kehitämme työkykyjohtamista ja edistämme henkilöstön saatavuutta muun muassa palkkaohjelman avulla. Työhyvinvointia parannetaan ja sairauspoissaoloja pyritään vähentämään. Erityistä huomiota kiinnitetään ruotsinkielisen henkilöstön rekrytointiin ja ruotsin kielen koulutukseen.

Vahvistamme turvallisuutta edistämällä kriittistä lukutaitoa ja kykyä tunnistaa disinformaatio opetuksessa ja koulutuksessa. Lisäksi vahvistamme kaikilla koulutusasteilla rasismien vastaista koulutusta. Kitkemme tyttöihin ja naisiin kohdistuvaa sekä muuta sukupuolittunutta häirintää ja väkivaltaa aktiivisella puuttumisella sekä tukipalveluita lisäämällä. Varmistamme toimintavarmat ja tietoturvalliset digitaaliset oppi- ja palveluympäristöt sekä sovittujen toimintojen siirron DigiHelsinkiin. Jatkamme tiedonhallinnan ja tietoturvan vastuullista kehittämistä.

Tapamme toimia

Tekemisemme on avointa ja mutkatonta, ja puutemme aktiivisesti rasismiin ja syrjintään. Kaksikielisyys on elävä osa helsinkiläistä identiteettiä, ja hyödynnämme monikielisyyttä erilaisten helsinkiläisten tavoittamisessa ja osallistamisessa. Työmme kehittämistä ohjaa tutkittu tieto. Tekoäly mullistaa yhteiskuntaa, koulutusta ja työntekeä, ja otamme huomioon sen vaikutukset koulutukseen. Toimimme yhdessä ja sitoudumme yhteisesti sovittuihin tavoitteisiin. Edistämme oppimista ja kasvua sekä rakennamme yhdessä kaupunkia, josta voimme olla ylpeitä.

Talousarvion toiminnan tavoitteet vuodelle 2026

Sitovat toiminnan tavoitteet

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Asiakkaiden tyytyväisyys palveluihimme kasvaa
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Tapamme toimia
Mittari 1	NPS-suositelluudeksi Stadin AO palveluissa kasvaa (numeerinen arvo)
Mittarin 1 lähtöarvo	Stadin AO palveluiden NPS-suositelluudeksi 2025
Mittarin 1 tavoitearvo	Suurempi kuin Stadin AO NPS-suositelluudeksi 2025
Mittari 2	NPS-suositelluudeksi vapaan sivistystyön palveluissa kasvaa (numeerinen arvo)
Mittarin 2 lähtöarvo	Vapaan sivistystyön palveluiden NPS-suositelluudeksi 2025
Mittarin 2 tavoitearvo	Suurempi kuin vapaan sivistystyön NPS-suositelluudeksi 2025
Mittari 3	NPS-pikapalaute kokonaisuusmalli (ml. kaikki koulutusmuodot) laaditaan ja sitä pilotoidaan vuoden 2026 aikana
Mittarin 3 lähtöarvo	Kokonaisuusmallia ei ole eikä sitä ole pilotoitu
Mittarin 3 tavoitearvo	Kokonaisuusmalli on laadittu ja sitä on pilotoitu

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Naapurustojen yhteisöllisyys ja viihtyisyys lisääntyvät

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Kaupunkiyhteinen
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Viihtyisät ja yhteisölliset naapurustot
Mittari 1	Vastaamisaika palautejärjestelmän palautteisiin lyhenee (vrk)
Mittarin 1 lähtöarvo	5,37 vrk (2024)
Mittarin 1 tavoitearvo	5 vrk tai lyhyempi

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Kaupungin vetovoimaisuus työnantajana lisääntyy
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Henkilöstö ja johtaminen
Mittari 1	Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työntekijöiden työnantajan suositteluindeksi kasvaa (%)
Mittarin 1 lähtöarvo	Fiilari 2025 (%)
Mittarin 1 tavoitearvo	Vuonna 2026 Kunta 10 suurempi kuin Fiilari vuonna 2025 (%)
Mittari 2	Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työntekijöiden kokemus johtamisesta ja työelämän laadusta paranee
Mittarin 2 lähtöarvo	Fiilari 2025
Mittarin 2 tavoitearvo	Vuonna 2026 Kunta 10 suurempi kuin Fiilari vuonna 2025 (%)

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Edistämme lukutaitoa
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Strategian painopiste/kivijalka	Sujuva arki ja toimivat palvelut
Mittari 1	Osuus varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yksiköistä kasvaa, joissa varhaiskasvatusyksiköiden toimintasuunnitelmiin on kirjattu Valssin (varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmä) kielellistä kehitystä ja vuorovaikutusta vahvistavien menetelmien pohjalta valitut toimenpiteet (%)
Mittarin 1 lähtöarvo	0%
Mittarin 1 tavoitearvo	Suurempi kuin 90 %
Mittari 2	Osuus perusopetuksen kouluista kasvaa, joissa lukutaitoa edistävien toimintatapojen käyttö on lisääntynyt (%)
Mittarin 2 lähtöarvo	0 %
Mittarin 2 tavoitearvo	Suurempi kuin 85 %
Mittari 3	Kehitetään lukutaidon kehittymistä kuvaava mittari perusopetukseen vuonna 2026
Mittarin 3 lähtöarvo	Mittaria ei ole kehitetty
Mittarin 3 tavoitearvo	Mittari on kehitetty

Toiminnan tavoitteet

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Erot nuorten toimintakyvyssä ja tulevaisuudennäkymissä eri väestöryhmien välillä vähenevät
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Helsingissä jokainen voi hyvin
Mittari 1	Kaupungin toisen asteen oppilaitoksista Helsingin ohjaus- ja valvontavastuulle ilmoitettujen oppivelvollisten määrä vähenee (%)
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2025 toteuma (%)
Mittarin 1 tavoitearvo	Pienempi kuin vuoden 2025 toteuma (%)

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Asukkaiden tyytyväisyys asuinalueeseensa kasvaa kaupunkiuudistusalueilla
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Luontoa kunnioittava ja vetovoimaa tukeva kaupunkikehitys
Mittari 1	Kaupunkiuudistusalueilla pilotoidaan malli lapsen kuulemiseen palveluista ja alueen viihtyisyydestä
Mittarin 1 lähtöarvo	Kaupunkiuudistusalueilla ei ole pilotoitu mallia lapsen kuulemiseen palveluista ja alueen viihtyisyydestä
Mittarin 1 tavoitearvo	Kaupunkiuudistusalueilla pilotoitu malli lapsen kuulemiseen palveluista ja alueen viihtyisyydestä

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Tuottavuutemme paranee
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Talous
Mittari 1	Varhaiskasvatuksen käyttöaste kasvaa (%)
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2025 toteuma (%)
Mittarin 1 tavoitearvo	Suurempi kuin vuoden 2025 toteuma (%)

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Edistämme kaupunkilaisten työkykyä ja työllisyyttä kaikissa elämänvaiheissa
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Elämää, elinvoimaa, osaamista ja kasvua
Mittari 1	Stadin ammattiopiston NEET-nuorille suunnattuun henkilökohtaisen tuen ja valmennuksen kokonaisuuteen osallistuneiden nuorten (18–29 v) sijoittuminen opintoihin, työpajoihin tai työelämään osuus kasvaa (%)
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2025 toteuma (%)
Mittarin 1 tavoitearvo	Suurempi kuin vuoden 2025 toteuma (%)
Mittari 2	Vapaan sivistystyön S2-opetustuntien määrä kasvaa
Mittarin 2 lähtöarvo	Vuoden 2025 opetustuntien määrän toteuma
Mittarin 2 tavoitearvo	Suurempi kuin vuoden 2025 toteuma

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Jokainen lapsi osallistuu varhaiskasvatukseen viimeistään täyttäessään viisi vuotta
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Strategian painopiste/kivijalka	Helsingissä jokainen voi hyvin
Mittari 1	Varhaiskasvatuksen osallistumisaste kasvaa (% ikäluokittain)
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2025 toteuma (%)
Mittarin 1 tavoitearvo	Suurempi tai yhtä suuri kuin vuoden 2025 toteuma (%)

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	S2/R2 –oppilaat saavuttavat riittävän kielitaidon nopeammin
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Strategian painopiste/kivijalka	Helsingissä jokainen voi hyvin
Mittari 1	S2/R2 oppilaiden osuus, jotka siirtyvät S1/R1 -oppimäärän opiskeluun kasvaa (%)
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2025 toteuma (%)
Mittarin 1 tavoitearvo	Suurempi kuin vuoden 2025 toteuma (%)

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Perusopetuksen oppimateriaali- ja työvälinehankinnoissa painotetaan oppimista tukevan painetun oppimateriaalin käyttöä
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Strategian painopiste/kivijalka	Sujuva arki ja toimivat palvelut
Mittari 1	Oppikirjoihin käytetyt eurot per oppilas perusopetuksessa kasvavat
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2025 tilinpäätöksen toteuma (euroa/oppilas)
Mittarin 1 tavoitearvo	Suurempi kuin vuoden 2025 tilinpäätöksen toteuma (euroa/oppilas)

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstömäärän kehittyminen	Tilin-päätös 2021	Tilin-päätös 2022	Tilin-päätös 2023	Tilin-päätös 2024	Tulos-budjetti 2025	Ennuste 2025	Talous-arvio 2026	Talous-suunni-telma 2027	Talous-suunni-telma 2028
Henkilöstön määrä (oma henkilöstö)	14 654	14 507	15 043	15 294	15 331	15 588	15 918	15 943	16 015
Henkilötyövuodet (oma henkilöstö)	13 182	13 978	14 098	14 457	14 368	14 254	14 559	14 583	14 648
Vuokratyövoiman käyttö (ostot euroina)	25 094 586	29 590 619	33 629 668	34 023 557	20 682 600	24 493 000	21 533 000	22 226 000	22 854 000

Henkilöstön määrällisellä ja laadullisella ennakkoinnilla vastataan toiminnasta, lainsäädännöstä ja muista toimintaympäristön muutoksista aiheutuviin henkilöstötarpeisiin. Vuonna 2026 sekä vuosina 2027 ja 2028 toimialan henkilöstömäärä tulee kasvamaan maltillisesti asiakasmäärän kasvun mukaisesti, mutta erityisesti perusopetuslain muutoksen ja oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistuksen takia. Oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistus lisää opetushenkilöstön ja koulunkäynninohjaajien määrää sekä korkeakoulutettujen osaajien tarvetta toimialalla.

Nykyisestä henkilöstöstä arviolta 960 henkilöä (6 prosenttia) saavuttaa eläkeiän vuosina 2026–2028. Heistä 750 työskentelee vakinaisessa palvelussuhteessa. Lisäksi toimialalla työskentelee 180 eläkeiän saavuttanutta henkilöä. Vakinaisen henkilöstön ulkoinen lähtövaihtuvuus vuonna 2024 oli yhteensä 807 henkilöä. Tästä eläköityneitä oli 215 ja muista syistä palvelussuhteen päättäneitä 592 henkilöä.

Suomenkielisen varhaiskasvatuksen henkilöstömäärän ennustetaan kasvavan. Oppimisen tuen uudistus lisää varhaiskasvatuksen erityisopettajien määrää esiopetuksessa. Vuosina 2024–2025 pilotoitua ja toimivaksi arvioitua apulaisjohtajamallia laajennetaan vuonna 2026. Varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaista henkilöstörakenteen muutosta jatketaan seuraamalla päiväkotien henkilöstörakennetta ja rekrytoimalla varhaiskasvatuksen opettajia ja sosionomeja varhaiskasvatuksen lastenhoitajien sijaan. Henkilöstörakenteen muutos lisää palkkakustannuksia aina vuoteen 2030 asti.

Suomenkielisen perusopetuksen henkilöstömäärään ennustetaan pientä kasvua uusien erityisluokkien perustamisen ja oppimisen tuen uudistuksen vuoksi. Lisäksi alkuopetuksen laskennallista ryhmäkokoja pienennetään, mikä kasvattaa luokanopettajien määrää. Oppilasmäärältään suurien koulujen johtamisresurssia lisätään kasvattamalla virka-apulaisrehtoreiden määrää.

Toisella asteella oppimisen tuen uudistus lisää opetushenkilöstön määrää. Opettajamäärä seuraa opiskelijamäärässä tapahtuvia muutoksia.

Ruotsinkielisissä palveluissa ennustetaan kasvua asiakasmäärissä, mikä lisää samassa suhteessa henkilöstön määrää ja johtamisresurssia. Kasvua tapahtuu erityisesti ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa, jossa ostopalvelusopimuksen päättyminen sekä omien varahenkilöiden määrän lisääminen johtavat henkilöstömäärän kasvuun. Lisäksi varhaiskasvatuslain (540/2018) mukainen henkilöstön rakennemuutos lisää varhaiskasvatuksen opettajien ja sosionomien määrää vuoteen 2030 asti. Oppimisen tuen uudistuksen myötä ennustetaan myös pientä kasvua henkilöstömääriin useammassa ruotsinkielisessä palvelussa.

Toimialalla panostetaan henkilöstön saatavuuden edistämiseen. Ratkaisuja työvoimavajeeseen haetaan jatkamalla edellisten vuosien toimenpiteitä kuten edistämällä oppisopimuspolkuja, vahvistamalla palkkakilpailukykyä, henkilöstön pätevöitymistä palkkaeduin sekä rekrytointia ja oppilaitos- ja korkeakouluysteistyötä kehittämällä. Edunvalvontatyöhön panostetaan riittävien koulutuspaikkojen takaamiseksi työvoimapolulatehtäviin. Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen henkilöstön sijaisten saatavuutta edistetään erilaisia sijaismalleja kehittämällä. Hyvää työnantajakuvaa edistetään hakijakokemusta kehittämällä.

Varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuuden edistämisen toimenpiteinä jatketaan suunnitelmallista ja pitkäjänteistä varhaiskasvatuksen opettajien rekrytointia ulkomailta sekä suomenkieliseen että ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen. Samalla edistetään Suomessa jo asuvien vieraskielisten osajien rekrytointia ja työllistymistä kasvatukseen ja koulutuksen tehtäviin muun muassa jatkamalla työkielen koulutuksia, työyhteisövalmennuksia sekä vuonna 2025 pilotoitavaa maahan muuttaneiden varhaiskasvatuksen opettajien työllistymispolkua.

Varhaiskasvatuksen allianssityössä viiden muun kaupungin kanssa pyritään edistämään henkilöstön saatavuutta vuonna 2026 käynnistämällä varhaiskasvatuksen opettajaksi ja varhaiskasvatuksen sosionomiksi kelpoisuuden tuottavat tilauskoulutukset suomeksi ja ruotsiksi, kehittämällä varhaiskasvatuksen työpaikkojen jatkuvaa työnvälitystä yhdessä työllisyyspalveluiden kanssa, toteuttamalla kansainvälisiä rekrytointiprojekteja varhaiskasvatukseen sekä kehittämällä varhaiskasvatuksen työnkuvaa.

Suomenkielisessä perusopetuksessa jatketaan aiemmalla strategiakaudella käynnistettyä henkilöstön saatavuustyötä. Sijaisten saatavuutta parannetaan sillä, että kaikki koulut käyttävät Seuren sijaisopettajapalvelua lyhytaikaisten opettajasijaisten hankintaan. Työvoiman saatavuutta edistetään suomen- ja ruotsinkielisessä perusopetuksessa sekä varhaiskasvatuksessa erityisopetuksen pätevöitymiskoulutuksella sekä koulunkäynninohjaajien ja erityiskoulunkäynninohjaajien oppisopimuskoulutuksella.

Henkilöstön osaamisen kehittäminen perustuu strategiakaudelle laadittavaan osaamisen kehittämisen suunnitelmaan. Toimialan osaamisen kehittämisen tarpeet kohdistuvat vuonna 2026 muun muassa oppimisen tuen teemoihin ja pedagogiseen osaamiseen, turvallisuus sekä digi- ja tekoälyosaamiseen, työkieliosaamiseen, yhteisöohjautuvaan toimintakulttuuriin sekä yhteisopettajuuteen. Johtamisen kehittämistä ja toimialan johtamisen lupauksen edistämistä jatketaan myös vuonna 2026 panostamalla muun muassa työkyky- ja turvallisuusjohtamiseen.

Tilankäytön tehokkuuden kehitys

Tilankäytön mittarit	Tilin- päättös 2021	Tilin- päättös 2022	Tilin- päättös 2023	Tilin- päättös 2024	Tulos- budjetti 2025	Talous- arvio 2026	Talous- suunni- telma 2027	Talous- suunni- telma 2028
Kaikki tilat yhteensä m²	1 083 108	1 116 089	1 111 859	1 115 577	1 135 891	1 115 707	1 139 674	1 148 487
Hallinnon toimistotilat yhteensä m ²	7 681	7 681	6 393	6 393	6 393	6 393	6 393	6 393
Hallinnon toimistotilat yhteensä m ² /henkilö	12,9	13,3	11,9	15,0	11,4	11,2	11,4	11,4
Palvelutilat yhteensä m ²	1 063 966	1 096 947	1 094 005	1 109 184	1 129 498	1 109 314	1 133 281	1 142 094
Palvelutilat yhteensä m ² /asiakas	11,4	11,6	11,5	11,1	11,4	11,2	11,4	11,4
-Päiväkotitilat yhteensä m ²	274 534	282 394	287 441	292 786	300 548	303 235	310 548	313 430
-Päiväkotitilat m ² /asiakas	10,0	10,2	10,6	10,5	10,7	10,8	10,9	11,0
-Peruskoulutilat yhteensä m ²	528 049	550 234	544 932	550 242	559 112	558 216	574 436	580 367
-Peruskoulutilat m ² /asiakas	11,5	11,7	11,4	11,4	11,5	11,4	11,8	12,0
-Lukiotilat yhteensä m ²	85 909	88 845	88 867	93 391	98 264	99 955	100 389	100 389
-Lukiotilat m ² /asiakas	9,2	9,1	8,7	8,7	8,9	8,8	8,4	8,2
-Stadin Ammattiopiston tilat yhteensä m ²	175 474	175 474	172 765	172 765	171 574	147 908	147 908	147 908
-Stadin Ammattiopiston tilat m ² /asiakas	14,4	14,6	14,2	13,4	15,3	13,2	13,2	13,2

Palveluverkkokeskustelujen yhteydessä tarkastellaan kaksi kertaa vuodessa toimialan palvelutarpeen kehittymistä ja vaikutuksia investointitarpeeseen.

Toimialan tilatehokkuutta, tilojen käyttöä ja tilojen yhteiskäyttöä arvioidaan säännöllisesti. Tilojen yhteiskäyttöä edistetään myös kaupunkitasoisesti. Koulurakennusten toiminnallisen tilakapasiteetin tarkastelu on tehty. Päiväkotirakennusten toiminnallisen tilakapasiteetin päivittäminen on työn alla.

Tilapaikkojen riittävyyttä ja mahdollista ylikapasiteettia tarkastellaan alueellisesti. Korvaavien rakennushankkeiden yhteydessä on huolehdittava, että tarkastelun mukaisesti nykyisistä korvattavista ja usein epätarkoituksenmukaisista tiloista luovutaan. Talousarviossa ei ole varauksia päällekkäisille vuokra- ja toimintakuluille.

Toimialan tilaverkkoa suunnitellaan yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa huomioiden asuinrakentamisen kehittämisen mahdollistaminen ja tilaomaisuuden ylläpidon näkökulmat.

Toimitilarakentamisessa kustannus- ja tilatehokkuutta edistetään toteuttamalla tiloja toimialan suunnitteluohjeen mukaisesti.

Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät ja riskien hallintakeinot

Strategiset riskit

Alueellisen ja yksiköiden välisen eriarvoistumisen kasvu uhkaa palvelutoiminnan yhdenvertaista kehitystä, mikä voi johtaa alueiden ja tiettyjen yksiköiden leimautumiseen, mainehaittoihin sekä vetovoimaisuuden laskuun. Tarveperusteisen rahoituksen ohjaus, alueiden tasapuolinen kehittäminen ja laadukkaiden kasvatus- ja koulutuspalveluiden takaaminen kaikilla alueilla ovat keskeisiä riskinhallintakeinoja.

Henkilöstön saatavuuden ja riittävyyden haasteet vaikuttavat toimialan toimintaan. Kelpoisen henkilöstön rekrytoinnin onnistuminen ja henkilöstön osaamisen tukeminen ovat tärkeimpiä riskienhallintakeinoja. Henkilöstön osaamisen kehittäminen on toimialan pitkän aikavälin menestystekijä. Kelpoisen henkilöstön riittävän määrän varmistaminen on edelleen yksi toimialan keskeisimmistä haasteista.

Lasten ja nuorten hyvinvointi sekä tuen saavutettavuus muodostavat merkittävän riskin toimialan tavoitteille. Erityisen huolestuttavia ovat nuorten mielenterveyden ongelmien kasvu, opiskelijoiden työkyvyn heikkeneminen sekä erityistä tukea tarvitsevien oppijoiden määrän lisääntyminen. Keskeisenä hyvinvoinnin heikkenemisen hallintakeinona on varmistaa, että oppilas- ja opiskelijahuollolla on riittävät resurssit oppijoiden tukemiseen.

Taloudelliset riskit

Toimialan tilojen vuokratkustannukset ovat merkittävät suhteessa toimialan perustehtävien rahoitukseen. Palvelutilojen vuokrien hallinta ja niiden kehityksen ennakointi ovat keskeisiä riskienhallintakeinoja perustehtävien rahoituksen turvaamisessa.

Koulutuksen rahoituksen lainsäädännön muutokset ja kaupungin velvoitteiden kasvu ilman riittävää valtion kompensatiota lisäävät riskiä toimialan perustehtävien rahoitukselle. Ennakointi, seuranta ja edunvalvonta ovat tärkeimpiä riskinhallintakeinoja.

Operatiiviset riskit

Henkilöstön saatavuuden varmistaminen ja henkilöstön veto- ja pitovoiman parantaminen ovat toimenpiteitä henkilöstön riittävyyden takaamiseksi.

Tietojärjestelmien toimivuus ja tiedon luotettavuus ovat kriittisiä riskitekijöitä toimialan johtamiselle, kehittämiselle ja palvelutuotannolle. Opiskelija-, asiakas- ja henkilöstötietojärjestelmien tiedon eheyden ja saavutettavuuden häiriöt aiheuttavat palveluiden tarjoamiselle merkittäviä haasteita.

Toimialan ja koko kaupunkikonsernin tietoturvan ja tietosuojan kehittäminen ovat keskeisiä hallintakeinoja digitaalisen toimintaympäristön ughiin, kuten kyberhyökkäyksiin, varauduttaessa. Uusien tietojärjestelmien systemaattinen kehitystyö ja onnistunut käyttöönotto ovat tärkeitä riskienhallintakeinoja toimialan palveluiden tuottamisen ja laadun kehittämisessä.

3.1.2.2. 2 10 01 Kaupungin tuottamat kasvatus- ja koulutuspalvelut

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot yhteensä	58 590	38 628	55 584	48 606	48 606	48 606	42 400
Menot yhteensä	1 329 646	1 397 111	1 424 473	1 465 013	1 465 313	1 540 943	1 607 581
Ylitysoikeus							
Toimintakate	-1 271 057	-1 358 483	-1 368 889	-1 416 407	-1 416 707	-1 492 337	-1 565 181
Poistot	25 751	35 033	26 000	31 327	31 327	30 290	26 937
Tilikauden tulos	-1 296 808	-1 393 516	-1 394 889	-1 447 734	-1 448 034	-1 522 627	-1 592 118

Varhaiskasvatus ja esiopetus

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuus tuottaa suomenkielistä varhaiskasvatusta ja esiopetusta sekä perusopetuslain mukaista koululaisten iltapäivätoimintaa ja leikkipuistotoimintaa. Palvelukokonaisuus vastaa kaupungin yksityisen hoidon tuesta ja kotihoidontuesta sekä yksityisen varhaiskasvatuksen valvonnasta. Varhaiskasvatus- ja esiopetusalueita on kaupungissa kahdeksan. Varhaiskasvatuksen tukipalvelut koostuvat suomen- ja ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palveluohjaukseen, asiakasmaksuihin ja varhaiskasvatusyksiköiden nopeaan sijaisapuun liittyvistä palveluista.

Suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa (päiväkodeissa, perhepäivähoidossa sekä kerhoissa), kotihoidon tuen sekä yksityisen hoidon tuen piirissä on vuonna 2026 arvioitu olevan 32 700 asiakasta, mikä on noin 350 lasta vähemmän kuin tulosbudjetissa vuonna 2025.

Kaupungin omissa päiväkodeissa asiakasmäärän ennustetaan kasvavan 50 lapsella. Yksityisen varhaiskasvatuksen asiakasmäärän arvioidaan laskevan 140 lapsella. Kotihoidontuen käytön ennustetaan laskevan 320 lapsella. Helsingin kaupungin suomenkielisiä päiväkoteja on 285 ja toimintaa 62 leikkipuistossa tai perhetalossa.

Kunnallisessa suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa arvioidaan olevan vieraskielisiä lapsia vuoden aikana keskimäärin 6 750 eli 26,3 prosenttia kaikista lapsista. Erityistä tai tehostettua tukea tarvitsevia lapsia arvioidaan olevan vuoden aikana keskimäärin 2755 eli 10,7 prosenttia kaikista lapsista. Erityistä tai tehostettua tukea tarvitsevien lasten osuus kasvaa edelleen.

Oppimisen tuen lakimuutos vaikuttaa esiopetusoppilaiden tukeen. Pääpaino siirtyy oppimisen edellytyksiä tukeviin järjestelyihin ja tukimuotoihin.

Talousarviovuoden muutokset

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuuden talousarviossa on varattu määrärahalisäykset kasvaville vuokrakustannuksille, palkankorotuksista johtuviin kasvaviin henkilöstökuluihin sekä hintatason muutokseen. Kaupungin omissa päiväkodeissa ja eräissä muissa kaupungin tuottamissa palveluissa asiakasmäärä kasvaa, mikä kasvattaa oman palvelutuotannon määrärahoja. Lisäksi ulkopuolinen hankerahoitus kasvattaa tuloja ja vastaavia menoja. Myös lakimuutosten aiheuttamiin toiminnallisiin muutoksiin ja perusopetuslain oppimisen tuen muutoksiin esiopetuksessa on varattu määrärahoja.

Varhaiskasvatuslain mukaista henkilöstörakenteen muutosta jatketaan rekrytoimalla varhaiskasvatuksen opettajia ja sosionomeja varhaiskasvatuksen lastenhoitajien sijaan. Henkilöstörakenteen muutos lisää palkkakustannuksia vuosittain vuoteen 2030 asti.

Inklusiivista varhaiskasvatusta kehitetään edelleen samoin kuin lapsen saaman tuen järjestämistä viittomakielisille lapsille. Erityisopettajien pätevöittämiskoulutuksia jatketaan ja esiopetukseen lisätään erityisopettajia. Lisäksi varmistetaan lakisääteisen henkilöstömitoituksen toteutuminen.

Perusopetuslain oppimisen tuen lakimuutos toteutetaan lisäämällä kymmenen varhaiskasvatuksen erityisopettajaa.

Velvoittavien rakenteiden muutoksiin ja toiminnallisiin muutoksiin on varattu määrärahoja. Vuoden 2025 organisaatiomuutoksen vuoksi on varauduttu apulaisaluepäälliköiden sekä palvelun päällikön kustannuksiin. Palveluohjauksessa on varauduttu

tietojärjestelmähankkeen muutokseen. Ulkomailta rekrytointia jatketaan samoin kuin rekrytointipalkkioiden ja kannustinpalkkioiden käyttöä veto- ja pitovoimaa edistäen. Lisäksi on varauduttu henkilöstösuunnittelun kehittämiseen, valmiussuunnittelutehtäviin ja kertapalkkioiden prosentuaaliseen kasvuun.

Keskeiset muutokset palvelujen järjestämistavoissa ja palveluverkossa:

Varhaiskasvatuksen palvelun järjestämisessä ei tapahdu merkittäviä muutoksia. Yksityisen varhaiskasvatuksen tukemista jatketaan edelleen korottamalla yksityisen hoidon tuen Helsinki-lisää.

Väestöennusteen alueellisten palvelutarpeiden muutokset vaikuttavat palveluverkkotarkasteluun. Varhaiskasvatuksen talontakentamishankkeen loppuvuosien hankkeiden kokoa ja rakentamisaikataulua tulee seurata ja arvioida uudelleen.

Vuonna 2026 valmistuvat uudis- ja korvaavina rakennushankkeina muun muassa leikki puistot Munkki ja Nuoli, Rusettipuiston päiväkotit ja leikki puisto sekä päiväkodit Perhonen, Tuuli, Seulanen ja Hertta. Valmistuvia perusparannus- ja korvaavia hankkeita ovat päiväkotit Meripirtin, Kannelmäen sekä osoitteeseen Maurinkatu 1 valmistuvat päiväkotitilat. Hankkeet korvaavat täysin tai osittain nykyisiä tiloja, jolloin nykyisistä korvattavista tiloista tulee luopua hankkeiden valmistuttua.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Suomenkielinen varhaiskasvatus							
Kaupungin omissa päiväkodeissa olevat lapset yhteensä (alle 3-v., 3-v. ja yli lapset)	24 526	24 735	24 988	25 032	25 300	25 150	25 350
Kaupungin päiväkodit (alle 3-vuotiaat)							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	99 037 713	116 738 517	135 088 398	142 118 148	151 173 013	151 969 485	155 906 548
Suorite (lapsi)	5 080	5 731	6 253	6 173	6 341	6 236	6 338
Yksikkökustannus (€/lapsi)	19 496	20 370	21 604	23 023	23 841	24 370	24 599
Yksikkökustannuksen muutos-%	7,9	4,5	6,1	6,6	3,6	5,9	3,2
Kaupungin päiväkodit (3-vuotiaat ja yli)							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	258 685 301	267 286 840	280 006 579	299 984 868	315 031 053	320 390 053	325 278 662
Suorite (lapsi)	19 446	19 004	18 735	18 859	18 959	18 914	19 012
Yksikkökustannus (€/lapsi)	13 303	14 065	14 946	15 907	16 616	16 939	17 109
Yksikkökustannuksen muutos-%	8,4	5,7	6,3	6,4	4,5	6,5	3,0
Perhepäivähoito							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	7 821 416	7 292 663	7 037 816	6 312 094	5 688 914	5 679 753	5 345 678
Suorite (lapsi)	517	464	412	358	330	330	300
Yksikkökustannus (€/lapsi)	15 128	15 717	17 082	17 632	17 239	17 211	17 819
Yksikkökustannuksen muutos-%	-3,5	3,9	8,7	3,2	-2,2	-2,4	3,4
Maksusitoumusasiakkaat							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	4 784 977	4 705 010	1 388 009	1 487 198	1 149 020	1 147 909	1 776 878
Suorite (lapsi)	491	452	70	33	40	40	60
Yksikkökustannus (€/lapsi)	9 745	10 409	19 829	45 067	28 725	28 698	29 615
Yksikkökustannuksen muutos-%	-16,8	6,8	90,5	127,3	-36,3	-36,3	3,1
Kaupungin leikki puistojen järjestämässä perusopetuksen iltapäivätoiminnassa olevat oppilaat alkaen 2023							
Palvelun kokonaiskustannus (€)			8 443 849	6 558 095	9 354 000	9 354 000	9 354 000
Suorite (lapsi)			2 259	2 300	2 200	2 300	2 300
Yksikkökustannus (€/lapsi)			3 738	2 851	4 252	4 067	4 067
Yksikkökustannuksen muutos-%				-23,7	49,1	42,6	-4,3
Muut kustannukset yhteensä (€)	58 429 451	52 058 618	-13 499 587	-11 469 391	-16 066 000	-15 211 200	-16 622 767

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Muut kustannukset	74 862 951	69 545 618	5 395 913	9 070 391	7 362 000	7 362 000	8 123 133
Toimialan yhteisten palvelujen kustannukset	-16 433 500	-17 487 000	-18 895 500	-20 539 782	-23 428 000	-22 573 200	-24 745 900
Palvelukokonaisuuden kustannukset yhteensä*	428 758 858	448 081 648	418 465 066	444 991 011	466 330 000	473 330 000	481 039 000

*Palvelukustannukset eivät sisällä ulkoista rahoitusta.

Palvelukustannusten kasvuun vaikuttavat palkankorotuksista johtuva henkilöstökulujen kasvu, yleinen hintatason nousu, vuokratilusten nousu ja päiväkotihoidossa varhaiskasvatuksen lakimuutokset ja esiopetuksen osalta oppimisen tuen lakimuutos. Kaupungin leikkipuistoissa järjestettävän perusopetuslain mukaisen iltapäivätoiminnan palvelun yksikkökustannus laskee. Tämä johtuu kasvavasta asiakasmäärästä.

Perusopetus

Toiminnan kuvaus

Perusopetuksen palvelukokonaisuus järjestää suomenkielistä perusopetusta, aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä muuta perusopetuslain mukaista toimintaa lukuun ottamatta esiopetusta.

Perusopetuksen alueita on seitsemän. Perusopetuksen vapaa-ajan palvelut vastaavat kaupunkitasoisesti suomen- ja ruotsinkielisille koululaisille järjestettävästä aamu- ja iltapäivätoiminnasta, kerhoista ja Suomen harrastamisen mallin mukaisesta harrastustoiminnasta. Esi- ja perusopetuksen oppilashuolto tuottaa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan järjestämisvastuulla olevat psykologi- ja kuraattoripalvelut kaupungin kouluille ja esiopetukselle sekä osin yksityisille ja valtion kouluille. Lisäksi tuotetaan sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan järjestämisvastuulla oleva kehitysvammaisten lomatoimintaa.

Suomenkielistä perusopetusta on varauduttu järjestämään lukuvuonna 2026–2027 noin 44 800 oppilaalle 86 koulussa. Perusopetuksen oppilasmäärä on lisääntynyt merkittävästi viimeisen kymmenen vuoden aikana ja sen ennustetaan kasvavan noin 400 oppilaalla verrattuna vuoden 2025 tulosbudjettiin. Suomenkielisen perusopetuksen oppilaista on vieraskielisiä 29 prosenttia, eli noin 13 000 oppilasta. Vieraskielisten oppilaiden määrän ennustetaan kasvavan edelleen. Valmistavan opetuksen oppilasmäärän arvioidaan olevan 800 oppilasta.

Erityisoppilaiden osuus on noin 13,1 prosenttia koko oppilasmäärästä. Tämä on yhteensä noin 5 900 oppilasta, joista arvioidaan erityisluokilla olevan noin 3 450 (58 prosenttia) oppilasta. Erityisoppilaiden määrässä on viime vuosina ollut merkittävää kasvua vaikeasti kehitysvammaisten ja autististen oppilaiden määrässä. Näille ryhmille tarkoitettuja erityisluokkia on perustettu lisää vuosittain. 1.8.2025 alkaen on astunut voimaan oppimisen tuen lainsäädännön muutos. Lukuvuosi 2025–2026 on siirtymäaikaa, jolloin vanhat erityisen tuen päätökset tullaan tarkastamaan uuden lain mukaisesti ja arvioimaan mahdollinen oppilaskohtaisen tuen tarve. Pääpaino siirtyy oppimisen edellytyksiä tukeviin opetusjärjestelyihin ja ryhmäkohtaisiin tukimuotoihin. Jatkossa oppilas saa tarvittaessa oppilaskohtaista tukea.

Perusopetuslain mukaisen koululaisten iltapäivätoiminnan oppilasmäärään ennustetaan olevan vuonna 2026 noin 11 500. Oppilasmäärän ennustetaan lisääntyvän noin 500 lapsella verrattuna vuoden 2025 tulosbudjettiin. Näistä suomenkielisessä toiminnassa ennustetaan olevan noin 10 550 ja ruotsinkielisessä toiminnassa noin 950 oppilasta.

Talousarviovuoden muutokset

Määrärahoja on varattu suomenkielisen perusopetuksen kasvavan oppilasmäärän tarpeisiin, kasvaneisiin vuokratiluihin, palkankorotuksista johtuviin kasvaviin henkilöstökuluihin ja hintatason muutokseen. Lisäksi ulkopuolista hankerahoitusta vastaaviin kuluihin on varauduttu. Myös oppimisen tuen uudistukseen ja strategian mukaiseen alkuopetuksen ryhmäkoon pienentämiseen sekä äidinkielen tuntien lisäämiseen ja uimaopetuksen lisäämiseen on varauduttu. Lisäksi tarveperustainen rahoitus kasvaa.

Lakimuutosten aiheuttamiin toiminnallisiin muutoksiin on varattu määrärahoja. Oppimisen tuen lakimuutos on merkittävä muutos, joka astui voimaan 1.8.2025. Sen lisäksi on varauduttu yhden vuosiviikkotunnin lisäykseen 1–3 luokille, oppivelvollisuuden laajenemisen muutokseen sekä erityishuolto-ohjelman (EHO) toteuttamiseen.

Velvoittaviin rakenteellisiin ja toiminnallisiin muutoksiin on varattu tarvittavat määrärahat. Määrärahat kohdentuvat Pohjoismaisen yhteiskoulun toiminnan laajenemiseen, Helsingin palkkakehitysohjelman toteuttamiseen, kotouttamishankkeisiin sekä valmiussuunnittelun tehtäviin. Lisäksi on varauduttu strategian mukaisesti 1 vuosiviikkotunnin lisäykseen kahdelle vuosiluokalle sekä alkuopetuksen ryhmäkoon pienentämiseen strategian mukaisesti.

Perusopetuksen järjestämistavoissa ei tapahdu merkittäviä muutoksia. Vuonna 2026 valmistuu perusparannus Vallilan ja Kontulan ala-asteelle sekä Vuoniityn peruskoululle. Suutarilan ala-asteelle valmistuu loppuvuodesta uudet korvaavat tilat.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Suomenkielinen perusopetus							
Suomenkielisen perusopetuksen oppilaat yhteensä	41 876	42 815	43 453	44 097	44 451	44 576	44 837
Yleisopetus							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	363 817 649	383 446 151	398 469 545	422 032 111	446 343 484	448 302 154	471 226 832
Suorite (oppilaat)	38 865	39 731	40 152	40 800	41 036	41 151	41 379
josta integroidut erityisoppilaat	2 902	3 155	3 271	3 043	2 499	2 506	2 531
Yksikkökustannus (€/oppilas)	9 361	9 651	9 924	10 344	10 877	10 894	11 388
Yksikkökustannuksen muutos-%	2,9	3,1	2,8	4,2	5,2	5,3	4,7
Erityisluokkaopetus							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	55 496 220	52 008 218	59 922 089	68 092 595	75 045 216	75 312 588	79 141 532
Suorite (oppilaat)	3 011	3 084	3 301	3 297	3 415	3 425	3 458
Yksikkökustannus (€/oppilas)	18 431	16 864	18 153	20 653	21 975	21 989	22 887
Yksikkökustannuksen muutos-%	5,7	-8,5	7,6	13,8	6,4	6,5	4,1
Lisätieto:							
Vieraskieliset oppilaat perusopetuksessa yhteensä	9 540	10 204	11 468	11 913	12 900	12 900	13 000
Valmistavan opetuksen oppilaat perusopetuksessa yhteensä	390	798	715	754	800	800	800
Sisältyvät sekä yleis- että erityisluokkaopetukseen							
Iltapäivätoiminta							
Kaupungin järjestämässä kehitysvammaisten lasten iltapäivätoiminnassa olevat oppilaat							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	5 403 988	3 378 638	3 720 447	4 684 677	5 225 300	5 263 823	5 492 125
Suorite (oppilaat)	391	382	413	535	650	603	619
Yksikkökustannus (€/oppilas)	13 821	8 845	9 008	8 756	8 039	8 729	8 873
Yksikkökustannuksen muutos-%	275,0	-36,0	1,9	-2,8	-8,2	-0,3	10,4
Kaupungin koulujen järjestämässä perusopetuksen iltapäivätoiminnassa olevat oppilaat							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	1 273 940	1 146 881	1 158 135	902 942	1 005 300	1 019 035	1 085 252
Suorite (oppilaat)	449	411	335	351	280	215	230
Yksikkökustannus (€/oppilas)	2 837	2 790	3 457	2 572	3 590	4 740	4 718
Yksikkökustannuksen muutos-%	34,8	-1,7	23,9	-25,6	39,6	84,2	31,4
Muut kustannukset yhteensä (€)	-23 433 152	-24 583 125	-34 702 028	-37 793 091	-46 146 300	-44 230 600	-50 616 741
Muut kustannukset	8 249 293	8 451 097	1 172 672	1 332 677	1 486 700	1 486 700	1 534 000
Toimialan yhteisten palvelujen kustannukset	-31 682 445	-33 034 222	-35 874 700	-39 125 768	-47 633 000	-45 717 300	-52 150 741
Palvelukokonaisuuden kustannukset yhteensä	402 558 645	415 396 763	428 568 188	457 919 233	481 473 000	485 667 000	506 329 000

*Palvelukustannukset eivät sisällä ulkoista rahoitusta.

Perusopetuksen palvelukustannukset kasvavat palkankorotuksista johtuvien henkilökustannusten kasvun ja yleisen hintatason nousun takia. Lisäksi oppimisen tuen lakimuutoksesta aiheutuva määrärahan kasvu kasvattaa oppilaskohtaisia palvelukustannuksia samoin kuin strategian lisäykset alkuopetuksen ryhmäkoon pienentämiseen, tarveperusteiseen

määrärahaan ja äidinkielen opetuksen tuntimäärän kasvattamiseen. Palvelukustannuslaskennassa erityisluokkaopetuksen oppilasmäärä on laskettu vanhan lain mukaisesti. Ilta- ja päivätoiminnan yksikkökustannus pysyy samalla tasolla kuin vuonna 2025.

Lukio- ja ammatillinen koulutus ja vapaa sivistystyö

Toiminnan kuvaus

Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön palvelukokonaisuus vastaa suomenkielisen lukio- ja aikuislukio- ja ammatillisen koulutuksen ja suomenkielisen vapaan sivistystyön järjestämisestä. Palveluissa järjestetään tutkintoon johtavaa koulutusta sekä tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta (TUVA-koulutusta), työllisyydenhoidon koulutuksia, avoimia opintoja, aineopintoja, aikuisten perusopetusta, nuorten työpajatoimintaa, luku- ja kirjoitustaidon opetusta sekä kulttuuri- ja harrastustoimintaa. Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön palvelukokonaisuus tuottaa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan järjestämisvastuulla olevat toisen asteen opiskeluhoitopalvelut kaupungin suomenkielisille toisen asteen oppilaitoksille sekä vaihtelevin sopimuksin Helsingissä toimiville yksityisille toisen asteen oppilaitoksille.

Toisen asteen opiskelijoiden määrän arvioidaan kasvavan koko 2020-luvun. Helsingissä lukiopaikka tarjotaan vähintään 60 prosentille peruskoulun päättävästä ikäluokasta. Suomenkielisten lukiolaisten määrän arvioidaan kasvavan noin 300 opiskelijalla vuoden 2025 tulosbudjettiin verrattuna. Helsingin kaupungin ylläpitämissä 12 suomenkielisissä lukioissa arvioidaan olevan vuonna 2026 noin 10 000 opiskelijaa, joista vieraskielisiä on 19 prosenttia.

Stadin ammattiopistossa järjestetään ammatillista koulutusta 10 300 opiskelijavuotta. Opiskelijoiden määrä (opiskelijavirtauma) on yli 25 000 opiskelijaa vuodessa. Toimintaa järjestetään 11 toimipaikassa. Tutkinto- ja TUVA-opiskelijoista vieraskielisiä opiskelijoita on 47 prosenttia ja erityistä tukea saa noin 22 prosenttia opiskelijoista.

Ammatillisen koulutuksen tarve kasvaa Helsingissä perustuen väestömäärän, erityisesti vieraskielisen väestömäärän kasvuun sekä ammattityöntekijöiden työvoimapoistumaan. TE-uudistukseen ja suhdannetilanteeseen on reagoitu kaupungin johdon ohjeistuksen mukaisesti lisäämällä voimakkaasti jatkuvan haun opiskelijoita vuoden 2025 aikana. Opiskelijamäärä pysyy suurena myös vuonna 2026, koska suuri osa aloitetuista opinnoista valmistuu vuoden 2025 jälkeen.

Stadin ammattiopisto on hakenut mukaan ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeiluun 1.1.2026 alkaen. Kokeiluun valitut koulutuksen järjestäjät voivat aikaisempaa vapaammin itse päättää tarjoamistaan koulutuksista, kun eri tutkintojen järjestämislupamenettelystä pääosin luovutaan. Tämä mahdollistaisi työllistävien koulutusten aikaisempaa joustavamman kohdentamisen yhteistyössä työllisyyspalveluiden kanssa.

Vapaan sivistystyön opetustunteja tarjotaan 112 500 tuntia. Suurin aineala on suomi toisena kielenä ja erityisenä kohderyhmänä ovat vieraskieliset kotivanhemmat.

Talousarviovuoden muutokset

Talousarviossa on varauduttu lukiokoulutuksen toiminnallisiin muutoksiin, kasvaviin vuokrakustannuksiin, henkilöstökulujen kasvuun sekä hintatason nousuun.

Työväenopiston roolia vahvistetaan edelleen kotoutumisen tukemisessa ja ikäihmisten hyvinvoinnin tukemisessa. Toimintaa järjestään kaupungin eri tiloissa yhteiskäytön periaatteella. Oppimisen tuen lakiuudistukseen on myös varauduttu.

Määrärahoja on varattu ammatillisen koulutuksen kasvaviin vuokrakustannuksiin, kasvaviin henkilöstökustannuksiin, hintatason nousuun sekä oppimisen tuen lakiuudistukseen.

Ammatillisen koulutuksen valtion rahoitusosuuksissa tapahtuu muutoksia. Muutosten myötä Helsingin kaupunki ei tule jatkossa saamaan valtionrahoitusta järjestämisluvasta ylittäviin lisäopiskelijavuosiin. Vuonna 2026 opiskelijavuosien ennustetaan ylittyvän noin 1300 opiskelijavuodella.

Myös vapaassa sivistystyössä on varauduttu kasvaviin henkilöstökustannuksiin, hintatason ja vuokrien nousuun ja kasvavaan asiakasmäärään.

Lakimuutosten aiheuttamiin toiminnallisiin muutoksiin ja oppimisen tuen muutokseen on talousarviossa varauduttu. Lisäksi on varauduttu kotivanhempien yhteiskuntaorientaation laajentamiseen ja vankilaopetuksen järjestämiseen.

Velvoittaviin rakenteellisiin muutosten ja toiminnallisiin muutoksiin on varattu määrärahoja. Määrärahat kohdentuvat ylioppilaskokeiden alustavaan tarkastustyöhön opetusalan neuvottelutuloksen mukaisesti, asuinkunnan ohjauksen vahvistamiseen sekä eräiden investointimäärärahojen siirtoon käyttötalouteen tilintarkastajien ohjeistuksen mukaisesti.

Stadin ammattiopiston organisaatiomuutoksessa kampusten määrä laskee kolmeen 1.1.2026 alkaen. Roihupellon ja Nielsiänekadun uudet toimipaikat otetaan käyttöön vuoden 2026 alussa. Stadin ammattiopisto luopuu Savonkadun, Sturenkadun, Valuraudankujan, Vuokkiniemenkadun ja Abraham Wetterin tien tiloista.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Suomenkielinen lukiokoulutus							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	70 438 161	80 692 582	84 156 900	94 255 080	102 617 700	104 176 100	106 821 100
Suorite (opiskelija)	8 086	8 487	8 894	9 374	9 685	9 546	9 985
Yksikkökustannus (€/opiskelija)	8 711	9 508	9 462	10 055	10 596	10 913	10 698
Yksikkökustannuksen muutos-%	8,9	9,1	-0,5	6,3	5,4	8,5	1,0
Muut kustannukset yhteensä (€)							
Toimialan yhteisten palvelujen kustannukset	-5 551 769	-6 591 401	-5 583 700	-7 746 056	-10 225 700	-9 943 100	-10 903 100
Suomenkielisen lukiokoulutuksen kokonaiskustannukset yhteensä	64 886 392	74 101 181	78 573 200	86 509 024	92 392 000	94 233 000	95 918 000
Ammatillinen koulutus							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	130 589 184	137 755 205	140 705 300	146 759 115	141 724 600	146 361 500	148 170 700
Suorite (opiskelijavuosi)	10 043	9 642	9 701	10 284	8 947	11 108	10 300
Yksikkökustannus (€/opiskelijavuosi)	13 003	14 287	14 504	14 271	15 840	13 176	14 386
Yksikkökustannuksen muutos-%	7,0	9,9	1,5	-1,6	11,0	-7,7	-9,2
Lisätieto: alla olevat suoritteet sisältyvät ammatillisen koulutuksen suoritteisiin							
TUVA -koulutus, alkanut 8/2022 (opiskelijavuosi)		221	515	507	500	500	500
Työpajatoiminta (nuorten määrä henkilötyövuosina)	127	67	104	98	132	132	132
Muut kustannukset yhteensä (€)	-9 345 200	-10 452 700	-8 596 500	-10 362 500	-12 292 600	-11 851 500	-12 770 700
Toimialan yhteisten palvelujen kustannukset	-9 345 200	-10 452 700	-8 596 500	-10 362 500	-12 292 600	-11 851 500	-12 770 700
Ammatillisen koulutuksen kokonaiskustannukset yhteensä	121 243 984	127 302 505	132 108 800	136 396 615	129 432 000	134 510 000	135 400 000
Suomenkielinen vapaa sivistystyö							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	15 216 603	15 801 507	16 400 400	17 389 529	17 871 100	18 030 100	18 568 300
Suorite (opetustunnit)	101 726	103 453	108 197	109 022	109 000	109 000	112 500
Yksikkökustannus (€/opetustunnit)	150	153	152	160	164	165	165
Yksikkökustannuksen muutos-%	4,8	2,1	-0,8	5,2	2,8	3,7	0,7
Lisätieto: maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon opetustunnit (sisältyvät vapaan sivistystyön suoritteisiin)							
	4 984	4 265	3 235	3 712	4 000	4 000	4 000
Muut kustannukset yhteensä (€)	-2 412 848	-2 347 516	-2 621 100	-2 947 545	-3 005 100	-3 111 100	-3 128 300
Toimialan yhteisten palvelujen kustannukset	-2 412 848	-2 347 516	-2 621 100	-2 947 545	-3 005 100	-3 111 100	-3 128 300
Suomenkielisen vapaan sivistystyön kokonaiskustannukset yhteensä	12 803 755	13 453 991	13 779 300	14 441 984	14 866 000	14 919 000	15 440 000
Palvelukokonaisuuden yhteiset kustannukset	4 454 105	4 843 875	738 147	2 760 918	2 360 000	2 505 000	2 499 000
Palvelukokonaisuuden kustannukset yhteensä	203 388 236	219 701 552	225 199 447	240 108 541	239 050 000	246 167 000	249 257 000

*Palvelukustannukset eivät sisällä ulkoista rahoitusta.

Palvelukustannusten kasvu johtuu lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa palkankorotuksista johtuvasta henkilöstökustannusten kasvusta, yleisestä hintatason noususta sekä oppimisen tuen lakimuutoksen aiheuttamasta kustannusten noususta.

Ruotsinkieliset palvelut

Toiminnan kuvaus

Ruotsinkielinen palvelukokonaisuus järjestää kaupungin ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen ja muun perusopetuslain mukaisen toiminnan, lukio- sekä aikuislukiokoulutuksen, aikuisten perusopetuksen sekä vapaan sivistystyön palvelut. Ruotsinkieliset asiantuntija- ja toimistopalvelut tuottavat asiantuntija- ja toimistopalveluja sekä tukevat ja ohjaavat myös lakimuutosten ja strategian toimeenpanossa. Palvelukokonaisuus tuottaa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan järjestämisvastuulla olevat ruotsinkielisten perusopetuksen sekä toisen asteen opiskeluohjelman psykologien ja kuraattorien palvelut. Ruotsinkielisen ammatillisen koulutuksen sekä tutkintokoulutukseen valmentavan (TUVA) koulutuksen järjestää Helsingissä Yrkesinstitutet Prakticum.

Ruotsinkielistä varhaiskasvatusta on varauduttu järjestämään kokonaisuudessaan 2 440 asiakkaalle, joka on 50 lasta enemmän kuin tulosbudjetissa vuonna 2025. Kaupungin omissa päiväkodeissa asiakasmäärän ennustetaan lisääntyvän 80 lapsella. Kunnallisia päiväkoteja on 36, ostopalvelupäiväkoteja 3, ryhmäperhepäiväkoteja 2 ja erillisiä esiopetusryhmiä 18.

Oppimisen tuen lakimuutos vaikuttaa esiopetusoppilaiden tukeen.

Alle 3-vuotiaiden varhaiskasvatukseen osallistuminen on kasvanut, mikä on kasvattanut henkilöstötarvetta ja -kustannuksia, koska alle 3-vuotiailla on korkeampi henkilöstömitoitus kuin yli 3-vuotiailla. Erityistä ja tehostettua tukea tarvitsevia lapsia arvioidaan olevan vuoden aikana keskimäärin 176 eli 7,6 prosenttia kaikista lapsista.

Ruotsinkielistä perusopetusta on varauduttu järjestämään noin 4 300 oppilaalle 14 koulussa, jotka toimivat 21 toimipisteessä. Oppilasmäärän ennustetaan kasvavan noin 50 oppilaalla. Erityisoppilaiden suhteellisen osuuden arvioidaan olevan noin 6,4 prosenttia. Valmistavan opetuksen ja S2-opetuksen tarve on lisääntynyt viime vuosina.

Ruotsinkielisen lukiokoulutuksen asiakasmäärän arvioidaan kasvavan 25 opiskelijalla. Helsingin kaupungin ylläpitämissä kolmessa ruotsinkielisessä lukiossa arvioidaan olevan noin 1 450 opiskelijaa.

Ruotsinkielisen vapaan sivistystyön opetusta tarjotaan 22 500 tuntia. Kurssitarjontaa kehitetään vastaamaan kuntalaisten muuttuvia sivistystarpeita. Tavoitteena on saavuttaa entistä laajemmin uusia asiakasryhmiä vapaan sivistystyön piiriin ja turvata tarjonta erityisesti ikäihmisille. Ruotsinkielisen vapaan sivistystyön roolia vahvistetaan edelleen kotoutumisen tukemisessa yhteistyössä Helsingin työllisyyspalveluiden kanssa.

Talousarviovuoden muutokset

Ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa on varauduttu kasvavaan asiakasmäärään ja sen myötä kasvaviin henkilöstökustannuksiin, kasvaviin vuokratkustannuksiin ja hintatason nousuun. Myös oppimisen tuen lakiuudistukseen esiopetuksessa on varauduttu. Lisäksi ulkopuolista hankerahoitusta vastaavat menot kasvattavat määrärahoja.

Ruotsinkielisessä perusopetuksessa on varauduttu kasvavaan asiakasmäärään, kasvaviin henkilöstökustannuksiin, kasvaviin vuokratkustannuksiin ja hintatason nousuun. Lisäksi on varauduttu oppimisen tuen lakiuudistukseen, strategian mukaiseen alkuopetuksen ryhmäkoon pienentämiseen, äidinkielen tuntien lisäämiseen ja uimaopetuksen lisäämiseen. Lisäksi ulkopuolista hankerahoitusta vastaavat menot kasvattavat määrärahoja.

Ruotsinkielisessä lukiokoulutuksessa on varauduttu kasvavaan asiakasmäärään, kasvaviin henkilöstökustannuksiin, kasvaviin vuokratkustannuksiin ja hintatason nousuun.

Ruotsinkielisessä vapaassa sivistystyössä on varauduttu kasvaviin henkilöstökuluihin ja vuokratkuluihin sekä hintatason nousuun. Määrärahoissa on huomioitu ruotsinkielinen aikuisten perusopetus Arbiksessä. Toiminta aloitettiin viime lukuvuonna ja se on kasvanut tasaisesti.

Lakimuutosten aiheuttamiin toiminnallisiin muutoksiin kuten oppimisen tuen muutokseen on talousarviossa varauduttu. Lisäksi on varauduttu ruotsinkielisen perusopetuksen viikoittaisen tuntimäärän kasvuun, varhaiskasvatuksen henkilöstörakenteen muutokseen ja varhaiskasvatuksen henkilöstön pätevöittämissä koulutuksiin.

Ruotsinkielisen lukiokoulutuksen osalta on myös varauduttu henkilöstön lisäykseen. Oppimisen tuen muutokset vaikuttavat ruotsinkieliseen lukiokoulutukseen.

Ruotsinkielisessä vapaassa sivistystyössä on varauduttu kotivanhempien yhteiskuntaorientaation vakiinnuttamiseen ja laajentamiseen. Toiminnassa tarjotaan työvoiman ulkopuolisille henkilöille ruotsin kielen opetusta ja lastenhoitopalvelua kurssien ajaksi.

Velvoittaviin rakenteellisiin muutosten ja toiminnallisiin muutoksiin on talousarviossa varauduttu. Ulkomailta rekrytointia jatketaan samoin kuin rekrytointipalkkioiden ja kannustinpalkkioiden käyttöä veto- ja pitovoimaa edistään. Lisäksi on varauduttu henkilöstösuunnittelun kehittämiseen, päiväkotien johtamisen vahvistamiseen, ylioppilaskokeiden alustavaan tarkistustyöhön, valmiussuunnittelutehtäviin ja kertapalkkioiden prosentuaaliseen kasvuun.

Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen järjestämistavoissa ei tapahdu merkittäviä muutoksia. Arbis tekee yhteistyötä Helsingin työllisyyspalveluiden kanssa ruotsinkielisen kotoutumispolun tarjoamiseksi aikuisille.

Vuonna 2026 otetaan käyttöön Grundskolan Norsen Cygnaeus-enhetenin perusparannetut tilat sekä Drumsö lågstadieskolan perusparannetut ja uuden korvaavan laajennusosan sisältävät tilat. Molemmissa toimipaikoissa järjestetään myös ruotsinkielistä esiopetusta. Lisäksi Åshöjdens grundskolan osittain muutetut tilat otetaan käyttöön alkuvuonna 2026. Ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa otetaan käyttöön uudet korvaavat päiväkotitilat osoitteessa Kalevankatu 48, jolloin nykyisistä korvattavista tiloista voidaan luopua.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Ruotsinkielinen varhaiskasvatus							
Kaupungin omilla päiväkodeissa olevat lapset yhteensä (alle 3-v., 3-v. ja yli lapset)	2 000	2 031	2 109	2 163	2 225	2 237	2 306
Kaupungin päiväkodit (alle 3-vuotiaat)							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	8 614 736	9 300 027	12 174 746	13 248 335	14 447 261	14 685 639	15 381 528
Suorite (lapsi)	456	471	590	604	622	626	646
Yksikkökustannus (€/lapsi)	18 892	19 745	20 635	21 934	23 227	23 459	23 810
Yksikkökustannuksen muutos-%	5,8	4,5	4,5	6,3	5,9	7,0	2,5
Kaupungin päiväkodit (3-vuotiaat ja yli)							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	20 327 606	21 668 525	22 028 434	23 867 454	25 891 033	26 002 429	27 249 247
Suorite (lapsi)	1 544	1 560	1 519	1 559	1 603	1 611	1 660
Yksikkökustannus (€/lapsi)	13 166	13 890	14 502	15 309	16 152	16 141	16 415
Yksikkökustannuksen muutos-%	5,9	5,5	4,4	5,6	5,5	5,4	1,6
Perhepäivähoito							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	920 816	843 212	650 413	439 503	413 436	413 988	431 496
Suorite (lapsi)	60	55	39	27	22	23	24
Yksikkökustannus (€/lapsi)	15 347	15 331	16 677	16 278	18 793	17 999	17 979
Yksikkökustannuksen muutos-%	11,9	-0,1	8,8	-2,4	15,4	10,6	-4,3
Ostopalvelupäiväkoti							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	3 638 513	3 566 286	3 498 673	3 553 028	3 163 131	3 154 667	2 550 000
Suorite (lapsi)	205	184	169	166	143	140	110
Yksikkökustannus (€/lapsi)	17 749	19 382	20 702	21 404	22 120	22 533	23 182
Yksikkökustannuksen muutos-%	1,9	9,2	6,8	3,4	3,3	5,3	4,8
Muut kustannukset (€)							
Muut kustannukset	0	7 303	0	0	0	0	0
Toimialan yhteisten palvelujen kustannukset	-1 748 957	-1 840 172	-2 026 901	-2 363 333	-3 007 860	-2 942 723	-3 225 270
Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen kustannukset yhteensä	31 752 713	33 545 182	36 325 365	38 744 987	40 907 000	41 314 000	42 387 000

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Ruotsinkielinen perusopetus							
Ruotsinkielisen perusopetuksen oppilaat yhteensä	3 953	4 074	4 165	4 216	4 256	4 262	4 306
Yleisopetus							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	38 866 790	39 992 202	40 379 705	43 292 854	47 471 293	47 677 755	49 316 818
Suorite (oppilas)	3 811	3 910	3 982	4 025	4 058	4 064	4 077
josta integroidut erityisoppilaat	161	140	124	105	80	80	75
Yksikkökustannus (€/oppilas)	10 199	10 228	10 141	10 756	11 698	11 732	12 096
Yksikkökustannuksen muutos-%	-1,1	0,3	-0,9	6,1	8,8	9,1	3,4
Erityisluokkaopetus							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	3 802 483	3 803 401	3 749 571	4 362 660	3 530 850	3 549 981	4 151 595
Suorite (oppilas)	142	164	183	191	198	198	229
Yksikkökustannus (€/oppilas)	26 778	23 191	20 489	22 841	17 833	17 929	18 129
Yksikkökustannuksen muutos-%	-0,1	-13,4	-11,7	11,5	-21,9	-21,5	1,7
Lisätieto:							
Vieraskieliset oppilaat perusopetuksessa yhteensä	123	133	154	156	153	164	155
Sisältyvät sekä yleis- että erityisluokkaopetukseen							
Iltapäivätoiminta							
Kaupungin järjestämässä kehitysvammaisten lasten iltapäivätoiminnassa olevat oppilaat							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	518 910	632 672	795 204	502 426	557 600	562 615	732 000
Suorite (oppilas)	46	48	42	48	50	47	61
Yksikkökustannus (€/oppilas)	11 281	13 181	18 933	10 467	11 152	11 971	12 000
Yksikkökustannuksen muutos-%	118,3	16,8	43,6	-44,7	6,5	14,4	7,6
Kaupungin koulujen järjestämässä perusopetuksen iltapäivätoiminnassa olevat oppilaat							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	240 842	181 449	120 426	110 067	222 700	226 593	232 811
Suorite (oppilas)	90	89	79	79	70	85	70
Yksikkökustannus (€/oppilas)	2 676	2 039	1 524	1 393	3 181	2 666	3 326
Yksikkökustannuksen muutos-%	20,2	-23,8	-25,2	-8,6	128,3	91,3	4,5
Muut kustannukset (€)	-3 230 269	-3 319 833	-4 272 460	-4 625 294	-5 420 444	-5 237 944	-5 936 225
Muut kustannukset	721 517	827 107	191 187	220 047	210 100	210 100	219 639
Toimialan yhteisten palvelujen kustannukset	-3 951 786	-4 146 939	-4 463 647	-4 845 342	-5 630 544	-5 448 044	-6 155 864
Ruotsinkielisen perusopetuksen kustannukset yhteensä	40 198 755	41 289 892	40 772 446	43 642 712	46 362 000	46 779 000	48 496 999
Ruotsinkielinen lukiokoulutus							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	11 620 089	12 181 091	13 285 700	13 853 221	14 974 400	14 926 500	15 732 000
Suorite (opiskelija)	1 258	1 281	1 319	1 377	1 420	1 420	1 445
Yksikkökustannus (€/opiskelija)	9 237	9 509	10 073	10 060	10 545	10 512	10 887
Yksikkökustannuksen muutos-%	7,0	2,9	5,9	-0,1	4,8	4,5	3,2
Muut kustannukset yhteensä (€)	-773 600	-838 500	-1 049 500	-1 252 800	-1 507 400	-1 459 500	-1 748 000
Toimialan yhteisten palvelujen kustannukset	-773 600	-838 500	-1 049 500	-1 252 800	-1 507 400	-1 459 500	-1 748 000
Ruotsinkielisen lukiokoulutuksen kustannukset yhteensä	10 846 489	11 342 591	12 236 200	12 600 421	13 467 000	13 467 000	13 984 000

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Ruotsinkielinen vapaa sivistystyö							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	3 303 921	3 660 517	3 447 300	3 672 075	3 746 100	3 850 100	3 891 000
Suorite (opetustunnit)	21 302	23 157	22 393	22 676	22 500	22 500	22 500
Yksikkökustannus (€/opetustunnit)	155	158	154	162	166	171	173
Yksikkökustannuksen muutos-%	1,2	1,9	-2,6	5,2	2,8	5,7	3,9
Lisätieto: Maahanmuuttajien kotoutumiskoulutus (opetustunnit) sisältyy kokonaissuoritteisiin							
	2 923	2 968	3 097	1 137	3 500	3 500	3 000
Muut kustannukset yhteensä (€)	-228 600	-235 800	-259 100	-307 400	-324 100	-319 100	-347 000
Toimialan yhteisten palvelujen kustannukset	-228 600	-235 800	-259 100	-307 400	-324 100	-319 100	-347 000
Ruotsinkielisen vapaan sivistystyön kustannukset yhteensä	3 075 321	3 424 717	3 188 200	3 364 675	3 422 000	3 531 000	3 544 000
Palvelukokonaisuuden yhteiset kustannukset	1 920 120	1 890 612	2 118 596	2 728 536	2 784 000	2 821 000	2 888 000
Palvelukokonaisuuden kustannukset yhteensä	87 793 398	91 492 994	94 640 807	101 081 331	106 942 000	107 912 000	111 299 999

*Palvelukustannukset eivät sisällä ulkoista rahoitusta.

Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen palvelukustannusten kasvuun vaikuttavat palkankorotuksista johtuva henkilöstökulujen kasvu, yleinen hintatason nousu sekä oppimisen tuen lakimuutoksesta aiheutuva kustannusten kasvu. Perusopetuksen palvelukustannuksiin vaikuttavat strategian mukainen alkuopetuksen ryhmäkoon pienentäminen ja äidinkielen opetuksen tuntimäärän lisääminen. Iltapäivätoiminnan ja ruotsinkielisen työväenopiston palvelukustannusten kasvuun vaikuttavat henkilöstökustannusten kasvu ja yleinen hintatason nousu.

Yhteiset palvelut

Toiminnan kuvaus

Toimialan yhteiset palvelut koostuvat seitsemästä palvelusta, jotka tuottavat päiväkodeille, kouluille ja oppilaitoksille hallinto-, henkilöstö-, tietohallinto-, oppimistilojen suunnittelu- ja viestintäpalveluita sekä talous- ja suunnittelupalveluita ja pedagogisia kehittämispalveluita. Osa yhteisten palvelujen henkilöstöstä työskentelee kouluilla ja oppilaitoksissa koulu-, lukio-, ja opistosihteerinä, opistoisäntinä sekä kalustonhoitajina.

Toimialan yhteisten palvelujen henkilöstöstä noin 180 henkilöä työskentelee kouluilla ja oppilaitoksissa koulu-, lukio-, ja opistosihteerinä, opistoisäntinä sekä kalustonhoitajina. Yhteisten palvelujen määrärahat sisältävät toimialan koko henkilöstöä koskevia menoeria, kuten työterveyshuolto ja talous- ja palkkahallinto. Nämä toiminnot muodostavat noin 60 prosenttia yhteisten palvelujen kustannuksista.

Talousarviovuoden muutokset

Toimialan yhteisten palvelujen määrärahoissa on huomioitu liiketoimintasiirron kustannukset DigiHelsinki Oy:ltä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan infrapalvelut-yksikön ICT-toiminnot luovutettiin DigiHelsinki Oy:lle 1.9.2025 alkaen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Yhteisten palvelujen määrärahoissa on varauduttu myös oppimisen tuen uudistuksen kustannuksiin. Määrärahoja on varattu myös palkankorotusten myötä kasvaviin henkilöstökuluihin ja hintatason muutokseen. Kaupunkitasoinen tuottavuusvaade yksi prosenttia vähentää yhteisten palvelujen määrärahoja vuonna 2026.

Työterveyspalveluiden tuottajan muutos kasvattaa kustannuksia. Lisäksi sähköisen turvallisuus- ja pelastussuunnitelman hankinta sekä varautumisen tilahanke kasvattavat kustannuksia.

Vaikuttavuusmittarit

Vaikuttavuusmittarit	Tilin- päättös 2024	Talous- arvio 2025	Talous- arvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Suomen- ja ruotsinkielinen varhaiskasvatus					
Varhaiskasvatuksen osallistumisaste kaikki palvelut yhteensä (suomen- ja ruotsinkieliset varhaiskasvatuspalvelut ja yksityisen hoidon tuki					
1-6-vuotiaiden osallistumisaste yhteensä (%)	83,6	85,5	84,5	85,2	85,8
Kaupungin varhaiskasvatuspalvelut (kaupungin päiväkodit, ostosopimuspäiväkodit ja perhepäivähoito) (%)	75,0	75,4	75,7	76,1	76,4
Tuettu palvelutuotanto yksityishoidontuki (%)	8,6	10,1	8,8	9,1	9,4
Suomen ja ruotsinkielinen perusopetus					
Perusopetuksen oman oppilaaksiottoalueen koulun valinneet 1. luokan oppilaat (%)	88,0	88,5	88,5	88,5	88,5
9.-luokan päättäneiden arvosanojen keskiarvo (asteikko 4-10)	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0
Suomen- ja ruotsinkielinen lukiokoulutus					
Ylioppilaskirjoitusten tulokset (ero valtak. keskiarvoon) (%)	1,3	1,8	1,3	1,3	1,3
Läpäisyaste (%)	85,4	84,8	85,4	85,4	85,4
Sijoittuminen valmistumisen jälkeen. Työllistyneiden ja jatko-opintoihin siirtyneiden osuus kaikista valmistuneista vuosi valmistumisen jälkeen. (%)	88,0	88,0	89,0	89,0	89,0
Ammatillinen koulutus					
Alle 30-vuotiaiden alkavat oppisopimukset (opiskelijaa)	799	628	800	800	800
Opiskelijoiden näkemys opintojensa vaikuttavuudesta (asteikko 1-5).	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1
Sijoittuminen valmistumisen jälkeen. Työllistyneiden ja jatko-opintoihin siirtyneiden osuus kaikista valmistuneista vuosi valmistumisen jälkeen. (%)	77,8	82,0	80,0	80,0	80,0
Koko toimiala:					
Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneiden osuus 20-24-vuotiaista helsinkiläisistä. Osuus lasketaan vain Suomessa syntyneistä, koska maahanmuuttavien tutkintotiedoissa on puutteita. (%)	85,7	86,0	86,0	86,0	86,0

3.1.2.3. 2 10 02 Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimelle tuotetut palvelut

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot yhteensä	41 914	21 314	23 468	25 316	25 316	26 582	27 858
Menot yhteensä	41 914	21 314	23 468	25 316	25 316	26 582	27 858
Ylitysoikeus							
Toimintakate							
Poistot							
Tilikauden tulos							

Toiminnan kuvaus

Talousarviokohta sisältää opiskeluhoillon psykologien ja kuraattorien palvelun sekä kehitysvammaisten koululaisten loma-ajan toiminnan. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala maksaa palvelujen tuottamisen menot kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle. Toimintaan osoitetut määrärahat perustuvat valtion toiminnalle osoittamaan määrärahaan.

Palvelukokonaisuuden ja sotepe-toimialan järjestämän oppilashuollon piirissä arvioidaan olevan noin 65 700 esi- ja perusopetuksen oppilasta ja 39 800 toisen asteen opiskelijaa vuonna 2026. Erytystä tukea tarvitsevien oppilaiden määrän ennustetaan kasvavan vuoden 2025 tulosbudjettiin verrattuna. Helsingin kaupungin omissa oppilaitoksissa opiskelevia oppijoita on yhteensä noin 76 800. Yksityisissä oppilaitoksissa, joille kaupunki tuottaa kuraattori- ja psykologipalvelut, on noin 29 600 oppijaa.

Talousarviovuoden muutokset

Talousarviossa on varattu lisämäärärahoja kuraattorien ja psykologien lakisääteiseen henkilöstömitoituksen kattamiseen ja asiakasmäärän kasvusta johtuvaan henkilöstötarpeen kasvuun, lakisääteisten muutosten aiheuttamiin toiminnan muutoksiin ja hintatason nousuun sekä kehitysvammaisten lasten lomatoiminnan kustannusten kasvuun.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Opiskeluhoolto							
Suomenkielinen esi- ja perusopetus							
Palvelun kokonaiskustannus (€)			7 761 939	9 426 167	9 481 750	10 509 460	10 936 910
Suorite (oppilas)			48 813	49 237	* 49 565	49 719	49 840
Yksikkökustannus (€/oppilas)			159	191	191	211	219
Yksikkökustannuksen muutos-%				20,4	-0,1	10,4	14,7
Ruotsinkielinen esi- ja perusopetus							
Palvelun kokonaiskustannus (€)			851 960	941 729	888 000	916 000	974 000
Suorite (oppilas)			4 617	4 703	* 4 686	4 702	4 766
Yksikkökustannus (€/oppilas)			185	200	190	195	204
Yksikkökustannuksen muutos-%				8,5	-5,4	-2,7	7,8
Suomenkielinen toisen asteen opiskeluhoolto							
Palvelun kokonaiskustannus (€)			3 604 909	4 014 179	4 274 900	4 419 990	4 933 880
Suorite (opiskelija)			18 740	* 20 055	* 20 182	20 393	20 821
Yksikkökustannus (€/opiskelija)			192	200	212	217	237
Yksikkökustannuksen muutos-%				4,1	5,8	8,3	11,9
Ruotsinkielinen lukiokoulutus							
Palvelun kokonaiskustannus (€)			389 998	434 170	407 000	446 000	472 000
Suorite (opiskelija)			1 319	1 377	1 420	1 400	1 378
Yksikkökustannus (€/opiskelija)			296	315	287	319	343
Yksikkökustannuksen muutos-%				6,6	-9,1	1,0	19,5
Muut kustannukset			5 969 175	6 564 964	6 262 350	7 176 550	7 999 210
Sotepelle tuotetun palvelun kustannukset yhteensä			18 577 981	21 381 209	21 314 000	23 468 000	25 316 000
Lisätieto:							
Talousarviokohta sisältää myös ulkopuolisen hankerahoituksen							

Palvelukustannukset kasvavat palkankorotuksista johtuvaa henkilöstökustannusten kasvua ja yleistä hintatason nousua enemmän. Kasvu johtuu eräiden ammattiryhmien korkeammista palkankorotuksista sekä siitä, että henkilöstön saatavuus on parantunut ja henkilöstö on lakisääteisen mitoituksen mukainen.

3.1.2.4. 2 10 03 Korvaukset ja avustukset

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot yhteensä	64	6 500	5 787	6 000	6 000	6 000	6 000
Menot yhteensä	182 182	187 806	193 519	193 252	199 252	215 183	225 223
<i>Ylitysoikeus</i>							
Toimintakate	-182 117	-181 306	-187 732	-187 252	-193 252	-209 183	-219 223
Poistot							
Tilikauden tulos	-182 117	-181 306	-187 732	-187 252	-193 252	-209 183	-219 223

Toiminnan kuvaus

Talousarviokohdan määrärahoilla rahoitetaan perusopetuksen lakisääteiset kotikuntakorvaukset, eräiden yksityisten koulujen vuokramenoja, varhaiskasvatuksen yksityisen hoidon tuen ja kotihoidon tuen menot, perusopetuslain mukaisen iltapäivätoiminnan avustukset sekä muita yksittäisiä avustuksia.

Talousarviovuoden muutokset

Toiminnallisina muutoksina määrärahaan sisältyy yksityisen hoidon tuen Helsinki-lisän korotus ja varaus sopimuskorvaukseen Helsingin normaalityölle. Määrärahaa varaudutaan myös kohdentamaan avustuksiin, jotka kohdentuvat lapsiperheiden osallisuutta ja yhteisöllisyyttä vahvistavaan monitoimijaiseen toimintaan. Määrärahan kohdennus tarkentuu tulosbudjettivaiheessa.

Talousarviossa on myös varauduttu yksityisille perusopetuksen järjestäjille maksettavien kotikuntakorvausten lakisääteiseen tasokorotukseen.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Lasten kotihoidontuki (suomenkieliset ja ruotsinkieliset)							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	34 375 995	31 784 180	31 200 080	26 646 361	25 086 000	26 086 000	23 377 000
Suorite (lapsi)	6 160	5 522	4 982	4 106	3 870	3 870	3 550
Yksikkökustannus (€/lapsi)	5 581	5 756	6 263	6 490	6 482	6 741	6 585
Yksikkökustannuksen muutos-%	-15,1	3,1	8,8	3,6	-0,1	3,9	1,6
Yksityishoidontuki (suomenkieliset ja ruotsinkieliset)							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	25 450 296	23 477 360	24 727 155	32 062 551	37 313 000	34 211 000	37 280 433
Suorite (lapsi)	3 339	3 194	3 298	3 214	3 300	3 150	3 160
Yksikkökustannus (€/lapsi)	7 622	7 350	7 498	9 976	11 307	10 861	11 798
Yksikkökustannuksen muutos-%	-6,9	-3,6	2,0	33,1	13,3	8,9	4,3
Muiden koulutuksen järjestäjien esi- ja perusopetuksessa olevat helsinkiäiset oppilaat							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	89 200 285	94 041 876	96 572 446	103 140 980	106 057 000	113 272 000	113 850 000
Suorite (oppilas)	9 586	9 844	10 100	10 250	10 350	10 350	10 400
Yksikkökustannus (€/oppilas)	9 305	9 553	9 562	10 063	10 247	10 944	10 947
Yksikkökustannuksen muutos-%	5,4	2,7	0,1	5,2	1,8	8,8	6,8
Avustettava iltapäivätoiminta							

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Palvelun kokonaiskustannus (€)	12 397 841	12 389 732	16 257 508	17 952 028	18 338 800	18 938 800	20 854 439
Suorite (oppilas)	7 173	7 170	7 468	7 325	7 800	7 740	8 267
Yksikkökustannus (€/oppilas)	1 728	1 728	2 177	2 451	2 351	2 447	2 523
Yksikkökustannuksen muutos-%	6,9	-0,0	26,0	12,6	-4,1	-0,2	7,3
Muut kustannukset	505 861	1 474 343	6 569 965	2 379 698	1 011 200	1 011 200	3 890 128
Talousarviokohdan kustannukset yhteensä	161 930 277	163 167 492	175 327 153	182 181 618	187 806 000	193 519 000	199 252 000

Palvelukustannukset nousevat yleisen hintatason nousun takia. Yksityisen hoidon tuen palvelukustannus nousee, koska yksityisen hoidon tuen Helsinki-lisää korotetaan. Muiden koulutusten järjestäjien esi- ja perusopetuksessa olevien helsinkiläisten oppilaiden kustannus kasvaa valtion kotikuntakorvausperiaatteiden mukaisesti.

Muut suoritteet

Muut suoritteet	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Helsingin kaupungin järjestämässä esi- ja perusopetuksessa olevat muiden kuntien oppilaat	508	1 108	1 100	1 250	1 300	1 300	1 350

3.1.3. 3 Kaupunkiympäristön toimiala

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot yhteensä	1 306 020	1 325 925	1 345 646	1 405 042	1 407 042	1 470 499	1 514 021
Menot yhteensä	987 749	1 089 630	1 084 927	1 185 215	1 184 615	1 266 171	1 278 169
<i>Ylitysoikeus</i>							
Toimintakate	318 271	236 295	260 719	219 827	222 426	204 329	235 852
Poistot	289 210	272 491	271 074	275 753	275 753	287 277	297 337
Tilikauden tulos	29 061	-36 196	-10 355	-55 926	-53 326	-82 948	-61 485

3.1.3.1. Kaupunkiympäristön toimiala

Toiminnan kuvaus

Kaupunkiympäristön toimiala palvelee kaikkia helsinkiläisiä, täällä vierailevia sekä kaupungissa toimivia yrityksiä huolehtimalla toimivan ja viihtyisän kaupungin suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta noin 1 800 työntekijän voimin.

Kaupunkiympäristön toimiala toimii kaupunkiympäristölautakunnan alaisuudessa. Lautakunnalla on kaksi jaostoa: rakennusten ja yleisten alueiden jaosto sekä ympäristö- ja lupajaosto.

Kaupunkiympäristön toimiala huolehtii Helsingin kaupunkiympäristön suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta, rakennusvalvonnasta sekä kaupunkiympäristön palveluista. Toimiala jakaantuu neljään palvelukokonaisuuteen: Maankäyttö ja kaupunkirakenne (Maka) luo toimintaedellytyksiä kaupunkiympäristön ja maankäytön kehittämiseksi, rakenteelliselle toimivuudelle ja kaupungin viihtyisyydelle. Palvelut ja luvat (Palu) tuottaa kaupunkiympäristön palveluita. Rakennukset ja yleiset alueet (Rya) vastaa kaupunkiympäristön yleisten alueiden ja rakennusten rakentamisesta ja käytettävyydestä, tilojen vuokraamisesta sekä asuntotuotannosta. Yhteiset palvelut (Yhpa) vastaa toimialalla keskitetysti hoidettavien yhteisten palvelujen järjestämisestä.

Toiminnan painopisteet

Kaupungin kasvu on laadukasta, kaunista ja luontoa kunnioittavaa

Kaavoitetaan edellisten vuosien tapaan vähintään 400 000 kerrosneliometriä asumiseen kaupungin maalle kolmen vuoden keskiarvona. Arvokkaimille luontoalueille ei osoiteta rakentamista ja uusia luonnonsuojelualueita perustetaan luonnonsuojelualueohjelman mukaisesti.

Kaupungin viihtyisyys ja kaupunkilaisten turvallisuudentunne paranevat

Nykyisestä kaupunkirakenteesta ja sen kunnosta pidetään huolta uuden rakentamisen ohessa. Kaupunkiympäristön kunnossapitoon ja siisteyteen panostetaan aiempaakin enemmän.

Naapurustojen sosioekonominen tasavertaisuus vahvistuu

Toteutetaan kaupunkiudistusalueilla ja muilla sosioekonomisesti heikoilla alueilla kaupunkiympäristön laatua parantavia investointeja, esimerkiksi rakennetaan uusia ja peruskorjataan vanhoja katuja, puistoja ja liikunta-alueita. Varmistetaan hyvä kaupunkiympäristön kunnossapidon laatu. Toimeenpannaan kaupunkiympäristön toimialan segregaatien ehkäisytoimenpideohjelmia.

Talousarvion jakautuminen

Kaupunkiympäristön toimiala	Tulosbudjetti 2025 (1 000 €)	Talousarvio 2026 (1 000 €)	Muutos edelliseen vuoteen (1 000 €)	Muutos edelliseen vuoteen (%)
Toimialan palvelutoiminta				
3 10 01 Kaupunkirakenne ja toimialan yhteiset palvelut (menot)	-83 329	-86 595	-3 266	3,9
3 10 02 Tilat (toimintakate)*	281 797	284 438	2 641	0,9
3 10 03 Asuntotuotanto (toimintakate)	-9 215	-6 027	3 188	-34,6
3 10 08 Palvelut ja luvat (toimintakate)	34 957	38 460	3 503	10,0
3 10 09 Yleiset alueet (menot)*	-125 966	-137 014	-11 048	8,8
Joukkoliikenteen tukeminen				
3 10 04 HSL- ja HSY-kuntayhtymien maksuosuudet (menot)	-271 309	-315 897	-44 588	16,4
3 10 06 Tuki HKL-liikelaitokselle (menot)	-16 554	-17 660	-1 106	6,7
3 10 07 Infrakorvaus HSL:tä ja maksu Kaupunkiliikenne Oy:lle (toimintakate)	-16 209	-15 030	1 179	-7,3

*Tulosbudjetti 2025 luvut vertailukelpoistettu:
v. 2026 talousarviokohtaan 3 10 02 Tilat
aiemmin kuulunut yleisten alueiden
rakennuttaminen yhdistetään osaksi
talousarviokohtaa 3 10 09 Yleiset alueet

Kaupunkistrategian toteuttaminen

Viihtyisät ja yhteisölliset naapurustot

Kaupungin omistamien tilojen käytön laajentamista ja avaamista jatketaan yhdessä käyttäjätoimialojen kanssa. Yleisten alueiden kunnossapidosta ja puhtaanapidosta huolehditaan kohdistuen toimenpiteitä tarpeen mukaisesti ja vilkkaimmille alueille.

Sujuva arki ja toimivat palvelut

Jatketaan kävelyn ja pyöräilyn väylien ja joukkoliikennedyhteyksien rakentamista. Huolehditaan kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen reittien kunnossapidosta ja varmistetaan näiden liikkumismuotojen sujuvuus myös työmaiden aikana. Jatketaan panostuksia liikenneturvallisuuden parantamiseen.

Luontoa kunnioittava ja vetovoimaa tukeva kaupunkikehitys

Arvokkaimmille luontoalueille ei rakenneta. Uusia luonnonsuojelualueita perustetaan luonnonsuojelualueohjelman mukaisesti.

Lisätään kaupunkivihreän määrää olemassa olevassa kaupunkirakenteessa. Huomioidaan entistä vahvemmin isojen, varjoa tuovien puiden säilyttämisen mahdollisuudet kaupungin työmaiden aikana sekä yleisillä alueilla, että tonteilla.

Pidetään yllä kaupungin tonttitarjontaa ja kaavoitetaan edellisten vuosien tapaan 400 000 kerrosneliometriä asumiseen kaupungin maalle, kolmen vuoden liukuvana keskiarvona.

Vahvistetaan naapurustojen sosioekonomista tasa-arvoisuutta ja houkuttelevuutta muun muassa kaupunkiympäristön laatua parantavilla investoinneilla ja laadukkaalla kunnossapidolla.

Elämää, elinvoimaa, osaamista ja kasvua

Helsingin merellistä ympäristöä hyödynnetään yhä vahvemmin kaupungin vetovoimatekijänä sekä kaupunkilaisten lähiluonto- ja virkistysalueena. Palveluiden kehittymisen edellytyksistä huolehditaan parantamalla rantojen ja saariston infrastruktuuria sekä saavutettavuutta.

Talous

Jatketaan toimialan tuottavuusohjelmaa, tunnistetaan ja toimeenpannaan uusia tuottavuutta lisääviä toimenpiteitä ja kehityskohteita.

Ilmasto ja luonto

Vähennämme liikenteen päästöjä. Varmistamme joukkoliikenteen ja muiden kestävämpien liikennemuotojen houkuttelevuuden. Edistämme autoliikenteen sähköistymistä erityisesti varmistamalla latausinfrastruktuurin rakentumisen yhdessä yksityisten toimijoiden kanssa. Epäsuorien päästöjen osalta rakentamisessa jatketaan energiatehokkuuden parantamista, hiilijalanjäljen raja-arvolla ohjaamista ja erilaisia kiertotaloutta tukevia toimia. Lisäksi päästövähennystoimia kohdistetaan muihin hankintoihin.

Tapamme toimia

Vastataan palautteisiin nopeasti ja nopeutetaan huoltopyyntöihin ja vikailmoituksiin reagointia.

Talousarvion toiminnan tavoitteet vuodelle 2026

Sitovat toiminnan tavoitteet

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Asiakkaiden tyytyväisyys palveluihimme kasvaa
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Tapamme toimia
Mittari 1	Kaupunkiympäristön toimialan NPS-suosittelemiseksi arvo kasvaa
Mittarin 1 lähtöarvo	NPS-suosittelemiseksi 2025
Mittarin 1 tavoitearvo	Suurempi kuin NPS-suosittelemiseksi 2025

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Naapurustojen yhteisöllisyys ja viihtyisyys lisääntyvät
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Viihtyisät ja yhteisölliset naapurustot
Mittari 1	Alle 3 työpäivässä vastattujen yleisten alueiden vikailmoitusten osuus kasvaa (%)
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2025 toteuma (%)
Mittarin 1 tavoitearvo	Suurempi kuin vuoden 2025 toteuma (%)
Mittari 2	Alle 3 työpäivässä vastattujen kaupungin palvelurakennusten huoltopyyntöjen osuus kasvaa (%)
Mittarin 2 lähtöarvo	Vuoden 2025 toteuma (%)
Mittarin 2 tavoitearvo	Suurempi kuin vuoden 2025 toteuma (%)
Mittari 3	Myydään tai puretaan asukkaiden viihtyisyyden ja turvallisuuden tunnetta heikentäviä tarpeettomia tiloja vähintään 55 kappaletta vuodessa
Mittarin 3 lähtöarvo	0 kpl
Mittarin 3 tavoitearvo	vähintään 55 kpl

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Kaupungin vetovoimaisuus työnantajana lisääntyy
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Henkilöstö ja johtaminen
Mittari 1	Kaupunkiympäristön toimialan työntekijöiden työnantajan suosittelemiseksi nousee (%)

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Mittarin 1 lähtöarvo	Fiilari 2025 (%)
Mittarin 1 tavoitearvo	Vuonna 2026 Kunta 10 suurempi kuin Fiilari vuonna 2025 (%)
Mittari 2	Kaupunkiympäristön toimialan työntekijöiden kokemus johtamisesta ja työelämän laadusta paranee
Mittarin 2 lähtöarvo	Fiilari 2025
Mittarin 2 tavoitearvo	Vuonna 2026 Kunta 10 suurempi kuin Fiilari vuonna 2025 (%)

Toiminnan tavoitteet

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Erot nuorten toimintakyvyssä ja tulevaisuudennäkymissä eri väestöryhmien välillä vähenevät
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Helsingissä jokainen voi hyvin
Mittari 1	Alle 3 työpäivässä vastattujen kaupunkiuudistusalueiden päiväkotien ja koulujen huoltopyyntöjen osuus kasvaa
Mittarin 1 lähtöarvo	Toteuma vuonna 2025
Mittarin 1 tavoitearvo	Suurempi kuin toteuma vuonna 2025

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Asukkaiden tyytyväisyys asuinalueeseensa kasvaa kaupunkiuudistusalueilla
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Luontoa kunnioittava ja vetovoimaa tukeva kaupunkikehitys
Mittari 1	Toteutetaan Plcemaking-hankkeita kaupunkiuudistusalueilla (kpl)
Mittarin 1 lähtöarvo	0 kpl
Mittarin 1 tavoitearvo	Vähintään 10 kpl

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Tuottavuutemme paranee
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Talous
Mittari 1	Tuottavuustoimenpiteiden tuottavuushyöty saavutetaan (euroa)
Mittarin 1 lähtöarvo	0 euroa
Mittarin 1 tavoitearvo	Vähintään 5 500 000 euroa

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Edistämme kaupunkilaisten työkykyä ja työllisyyttä kaikissa elämänvaiheissa
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Elämää, elinvoimaa, osaamista ja kasvua
Mittari 1	Työllistämisehdon sisältävien hankintojen määrä kasvaa (kpl)
Mittarin 1 lähtöarvo	0 kpl
Mittarin 1 tavoitearvo	Vähintään 10 kpl

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Kaupungin kasvu on laadukasta, kaunista ja luontoa kunnioittavaa
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Strategian painopiste/kivijalka	Luontoa kunnioittava ja vetovoimaa tukeva kaupunkikehitys
Mittari 1	Tarkistettuja asemakaavoja 400 000 k-m2 asumiseen kaupungin maalle vuoden aikana (3 vuoden liukuvana keskiarvona, k-m2)
Mittarin 1 lähtöarvo	0 k-m2
Mittarin 1 tavoitearvo	vähintään 400 000 k-m2
Mittari 2	Virkistysalueiden pinta-alan nettolisäys kaavoituksessa (ha)
Mittarin 2 lähtöarvo	0 ha
Mittarin 2 tavoitearvo	suurempi kuin 0 ha
Mittari 3	Perustetaan kahdeksan uutta luonnonsuojelualuetta vuodessa
Mittarin 3 lähtöarvo	Tehtyjen luonnonsuojelualue-esitysten määrä yhteensä 91 (31.12.2025)
Mittarin 3 tavoitearvo	Tehtyjen luonnonsuojelualue-esitysten määrä yhteensä vähintään 99

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Moninaistuvan väestön erilaisiin asumisen tarpeisiin vastataan sosiaalisesti kestäväällä tavalla
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Strategian painopiste/kivijalka	Luontoa kunnioittava ja vetovoimaa tukeva kaupunkikehitys
Mittari 1	Asunnottomien määrä vähenee (hlöä)
Mittarin 1 lähtöarvo	786 hlöä (vuonna 2024)
Mittarin 1 tavoitearvo	vähemmän kuin vuonna 2024
Mittari 2	Kaupungin oman asuntotuotannon asuntorakentamislaitosten määrä (asuntoa)
Mittarin 2 lähtöarvo	Vuoden 2025 kaupungin oman asuntotuotannon asuntorakentamislaitosten määrä (asuntoa)
Mittarin 2 tavoitearvo	vähintään 1 500 asuntoa

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen osuus kasvaa ja liikenneturvallisuus paranee
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Strategian painopiste/kivijalka	Sujuva arki ja toimivat palvelut
Mittari 1	Kävelyn, pyöräliikenteen ja joukkoliikenteen kulkutapa-osuus kasvaa verrattuna viiden edellisen vuoden keskiarvoon (%)
Mittarin 1 lähtöarvo	Keskiarvio vuosilta 2021–2025
Mittarin 1 tavoitearvo	Suurempi kuin keskiarvio vuosilta 2021–2025
Mittari 2	Henkilövahinkoon johtaneiden liikenneonnettomuuksien määrä vähenee verrattuna 5 edellisen vuoden keskiarvoon (kpl)
Mittarin 2 lähtöarvo	Keskiarvio vuosilta 2021–2025 (kpl)
Mittarin 2 tavoitearvo	Pienempi kuin keskiarvio vuosilta 2021–2025 (kpl)
Mittari 3	Kävelijöiden tyytyväisyys tilapäisiin liikennejärjestelyihin kasvaa (asteikko 1–5)
Mittarin 3 lähtöarvo	2,3 (2025)
Mittarin 3 tavoitearvo	Suurempi kuin toteuma 2025

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Kasvihuonekaasupäästöt vähenevät ja kaupunki toimii edelläkävijänä rakentamisen kiertotalouden vauhdittamisessa
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Strategian painopiste/kivijalka	Ilmasto ja luonto

Toiminnan tavoite	Selite
Mittari 1	Sähköautojen latauspisteiden määrä yleisillä alueilla kasvaa 50 %
Mittarin 1 lähtöarvo	245 (2025)
Mittarin 1 tavoitearvo	Vähintään 367
Mittari 2	Laskennallinen kumulatiivinen sähkö- ja lämmitysenergiesäästö kaupungin tiloissa ja yleisillä alueilla kasvaa (GWh)
Mittarin 2 lähtöarvo	0 GWh
Mittarin 2 tavoitearvo	vähintään 8,0 GWh
Mittari 3	Kaivuumaiden hyötykäyttöaste (%) kasvaa
Mittarin 3 lähtöarvo	32 %
Mittarin 3 tavoitearvo	vähintään 40 %

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Kaupunkivihreän määrä kasvaa merkittävästi ja kaupungin kyky sopeutua ilmastonmuutokseen paranee
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Strategian painopiste/kivijalka	Ilmasto ja luonto
Mittari 1	Latvuspeittävyys kasvaa (%)
Mittarin 1 lähtöarvo	29 % (2024)
Mittarin 1 tavoitearvo	suurempi kuin 29 %
Mittari 2	Viherpinta-ala rakennetuilla alueilla kasvaa (%)
Mittarin 2 lähtöarvo	34 %
Mittarin 2 tavoitearvo	suurempi kuin 34 %

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Kaupunkitilaa avataan aiempaa laajemmin asukkaille sekä elinvoimaa ja kulttuuria tuottaville toimijoille
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Strategian painopiste/kivijalka	Viihtyisät ja yhteisölliset naapurustot
Mittari 1	Tapahtumaluvan myönnön keskimääräinen käsittelyaika pienenee (vrk)
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2025 toteuma
Mittarin 1 tavoitearvo	Pienempi kuin vuoden 2025 toteuma
Mittari 2	Kaupunkiuudistusalueilla kaupungin omistamien liikeyritysten vuokrausaste kasvaa (%)
Mittarin 2 lähtöarvo	62 %
Mittarin 2 tavoitearvo	vähintään 64 %
Mittari 3	Kolmannen sektorin toimijoille vuokrattujen kaupungin omistamien liikeyritysten määrä kasvaa (lukumäärä)
Mittarin 3 lähtöarvo	135 kpl
Mittarin 3 tavoitearvo	vähintään 140 kpl

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstömäärän kehittyminen	Tilin- päättös 2021	Tilin- päättös 2022	Tilin- päättös 2023	Tilin- päättös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talous- arvio 2026	Talous- suunni- telma 2027	Talous- suunni- telma 2028
Henkilöstön määrä (oma henkilöstö)	1 631	1 631	1 698	1 803	1 817	1 844	1 883	1 921	1 959
Henkilötyövuodet (oma henkilöstö)	1 566	1 547	1 658	1 741	1 643	1 766	1 801	1 837	1 874
Vuokratyövoiman käyttö (ostot euroina)	160 010	143 292	237 967	220 919	15 000	120 000	30 000	30 000	30 000

Strategia, tavoitteet ja toimialan perustehtävät sekä toiminnan ja talouden muutoksiin vastaaminen ovat henkilöstösuunnittelun lähtökohtia. Henkilöstösuunnittelussa huomioidaan eläköitymisten ja muun lähtövaihtuvuuden tarjoama jousto resurssien uudelleen kohdentamiseksi. Uudistumisen varmistamiseksi palvelukokonaisuuksien johtoryhmät arvioivat säännöllisesti, millaista osaamista ja kuinka paljon henkilöstöä tarvitaan toiminnan ja tavoitteiden varmistamiseksi niin kutsutun rullaavan henkilöstösuunnittelun avulla. Resurssien uudelleenkohdentamisessa huomioidaan tuottavuustoimenpiteiden mahdollisesti vähentävä tai mahdollisesti myös lisäävä vaikutus henkilöstöresursseihin, esimerkiksi digitalisaation kehittymisen ja ict-tuottavuustoimenpiteiden kautta. Kriittisten tehtävien täyttö- ja seuraajasuunnittelu on osa toimialan tuottavuustoimenpiteiden varmistamista ja riskien hallintaa.

Tuottavuuden lisäksi myös työhyvinvointiin satsaamisella varmistetaan toiminnan ja tavoitteiden edellyttämät resurssit sekä ehkäistään työkyvyttömyyskustannuksia. Työhyvinvoinnin kehittämisen tavoitteena ovat sairauspoissaolojen ja työkyvyttömyyden ennaltaehkäisy ja työntekijöiden omien valmiuksien ja vastuun kasvattaminen omasta työkyvystä ja sen ylläpidosta mm. valmennuksin ja yksilöllisen tuen avulla. Arjen hyvinvointia ja henkilöstön työkuorman hallintaa parannetaan muun muassa arvioimalla resurssien riittävyyttä suhteessa tavoitteisiin, selkiyttämällä työyhteisöjen sisäistä vastuunjakoja ja kohdentamalla resursseja ja työpanosta entistä joustavammin ja tarpeen mukaan.

Ammatillinen kasvu ja kehittyminen mahdollistetaan koulutuksella, mutta myös varmistamalla erilaisten urapolkumallien toteutuminen. Myös tulevaisuuden osaajatarpeista huolehditaan ja toteutetaan suunnitelmallista edunvalvontaa toimialalle tärkeiden prioriteettien ja osaamistarpeiden, tarvittavien tutkintojen ja koulutusohjelmien sisältöihin vaikuttamisen osalta erilaisissa edunvalvontafoorumeissa. Työ- ja toimintakulttuuria kehitetään tavoitteellisesti tukemaan työntekijöiden hyvinvointia ja sitoutumista sekä houkuttelemaan tulevaisuuden osaajia toimialalle töihin. Yhteisiä työn pelisääntöjä ja toimintamalleja selkiytetään, työyhteisöjen resilienssiä kehitetään muutoksessa ja vahvistetaan yhteisöllisyyden ja yhteenkuuluvuuden kokemusta muun muassa lisäämällä entistä enemmän kohtaamisia ja yhteisiä tapahtumia. Myös sisäistä palautekulttuuria tukevia käytäntöjä (esimerkiksi säännölliset tilannekeskustelut, onnistumisten juhliminen ja kertapalkitseminen) vahvistetaan. Toimiva työyhteisö, työn merkityksellisyys ja kehittymismahdollisuudet vahvistavat työnantajakuvaa ja edistävät halua sitoutua työnantajaan.

Johtamisen kehittämisessä keskitytään esihenkilöiden osaamisen ja jaksamisen tukemiseen. Tavoitteena on keventää esihenkilöiden kokemaa hallinnollista työkuormaa ja vahvistaa johtamisresursseja ja –rakenteita eritoten henkilöstömäärältään suurissa yksiköissä. Esihenkilöille kohdennetaan valmennusta, perehdytystä ja koulutusta uudistuviin henkilöstöjohtamisen prosesseihin ja tarjotaan monipuoliset esihenkilötyön tukipalvelut ja kanavat yhteistyössä toimialan henkilöstöhallinnon, kaupunginkanslian ja työterveyshuollon sekä taloushallintopalveluliikelaikoksen kanssa.

Johtoryhmissä ja henkilöstötoimikunnissa seurataan säännöllisesti henkilöstötavoitteiden edistymistä, tilannekuvaa työn priorisoinnista ja resurssien kohdentamisesta ja tehdään ennakoivia suunnitelmia ruuhkahuippujen ja muutostilanteiden varalle. Tavoitteena on tukea paitsi esihenkilöiden työssä jaksamista, myös yksilöllistä johtajuuden kehittymistä, linjakasta johtamista sekä työyhteisöjen toimintaa.

Tilankäytön tehokkuuden kehitys

Tilankäytön mittarit	Tilin- päättös 2021	Tilin- päättös 2022	Tilin- päättös 2023	Tilin- päättös 2024	Tulos- budjetti 2025	Talous- arvio 2026	Talous- suunni- telma 2027	Talous- suunni- telma 2028
Toimistotilat yhteensä m ²	26 346	26 346	18 729	18 226	18 729	18 729	18 729	18 729
Toimistotilat m ² /henkilö	16,2	16,2	10,5	10,1	10,5	9,9	9,7	9,6

Kaupunkiympäristötalon tilankäyttöä on tehostettu viime vuosina. Kaupunkiympäristötoimialan henkilöstön lisäksi tiloissa työskentelee muun muassa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan hallinto sekä kaupunginkanslian henkilöstöä. Henkilöstömäärän kasvaessa tilatehokkuus paranee vähäisessä määrin.

Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät ja riskien hallintakeinot

Strategiset riskit

Kaupungin kasvutavoitteiden sekä laajemmin segregaaion ehkäisyn päämäärien riskinä ovat erilaisten asumisen instrumenttien muutokset, kuten välimuodon ratkaisujen puute, ARA-asumisen epävarmuudet ja muut asuntomarkkinoiden muutokset. Lisäksi kasvutavoitteisiin vaikuttaa pitkittyvä epävarmuus asunto- ja rakentamismarkkinoilla. Välimuodon asumisen mallin puute heikentää kaupungin asuntopolitiikan toteuttamisen edellytyksiä.

Kaavoituksen reunaehdot kiristyvät ja täydennysrakentamisen priorisointi, aluetehtävien kasvu sekä esimerkiksi erilaisten neuvottelujen tarpeen lisääntyminen ja erilaiset selvitystarpeet kuormittavat kaavoitusta. Helppojen projektialueiden vähentyessä kaavoituksen ja edelleen yleisten alueiden suunnittelun keskiöön tulevat yhä haastavammat kohteet ja kaavoituksen ja muun suunnittelun tavanomaiset ristiriidat muuttuvat alati monimutkaisemmiksi. Myös erilaiset lakimuutokset vaikuttavat merkittävästi kaavoitukseen ja työmäärän hallintaan. Toimintaympäristön monimutkaistuessa ja vaatimusten koventuessa riskinä on, ettei tavoitteiden mukaista asemakaavoituksen asuntokerrosalaa saavuteta.

Liikenteen päästövähennystavoitteisiin liittyy kriittinen aikajänne, jossa vuoteen 2030 mennessä tulee varautua merkittävään liikenteen sähköistymiseen, kestävien kulkumuotojen edistämiseen sekä liikenteen ja katutilan uudelleenpriorisointiin. Liikennesuunnittelun reunaehdot kiristyvät, ja samalla siihen liittyvät poliittiset ja yhteiskunnalliset paineet kuormittavat suunnittelua. Riskinä on, ettei liikenteen päästövähennystavoitteita saavuteta. Riskin toteutumisen välttämiseksi panostetaan kestävien kulkumuotojen olosuhteisiin ja valmistellaan tämän pohjalta merkittäviä muutoksia liikennejärjestelmään. Joukkoliikenteen kulkutapaosuus jatkaa kasvuaan pandemian aiheuttamien muutosten jäljiltä. Kasvuvauhti on kuitenkin hidastunut ja autoliikenteen suosio etenkin keskusta-asioinnissa kasvanut. Joukkoliikenteen suosiota vähentää katutöistä ja investoinneista aiheutuvat poikkeusreitit ja muut operointiin liittyvät muutokset sekä kasvava lippujen hintataso.

Ilmastonmuutoksen seuraukset, kuten äkilliset sään ääri-ilmiöt, voivat aiheuttaa häiriötilanteita, jotka aiheuttavat merkittävää haittaa asukkaille ja kaupungin toimivuuteen. Ilmastonmuutoksen seuraukset voivat myös aiheuttaa vaurioita kaupungin omaisuudelle kuten rakenteille ja kasvillisuudelle. Rankkasateiden yleistymisen, hulevesitulvien todennäköisyyden kasvaminen, lumimäärän kasvu, myrskyt ja niiden aiheuttamat tuhot, lisääntyvä paahteisuus ja kuivuus, kasvitaudit, lämpösaarekeilmiö ja muut omaisuus- ja henkilövahingot tulevat lisääntymään. Riskin hallitsemiseksi tehdään poikkihallinnollista yhteistyötä.

Taloudelliset riskit

Lähi vuosille on tiedossa monta toisiinsa kytköksissä olevaa aikataulukriittistä isoa infrahanketta. Riskinä on, että yhden hankkeen viivästyminen lykkää useampaa hanketta eteenpäin, jolla on vaikutusta kaupungin kehittymiseen, omaisuuden hallintaan ja siten kaupungin toimivuuteen sekä pahimmassa tapauksessa turvallisuuteen. Viiveet heijastuvat talouden suunnittelun ennakoitavuuteen ja riskinä on budjetin ylittyminen/alittuminen. Riskiä pyritään hallitsemaan hankkeiden säännöllisellä seurannalla ja yhteisen tilanneymmärryksen muodostamisella erityisesti HSL:n ja HKL/Kaupunkiliikenne Oy:n kanssa.

Taloustilanteeseen liittyvä yleinen epävarmuus ja asuntokaupan hyytyminen ovat hidastaneet kaupungin rakennuttamien asuntojen myyntiä ja siten kasvattanut kaupungin kustannuksia sekä rakentamisaikana, että sen jälkeen myymättömien asuntojen osalta. Nämä kasvattavat myös kaupungin omistamien kiinteistöjen myynteihin liittyviä taloudellisia riskejä.

Sään ääri-ilmiöt aiheuttavat tulevina vuosina yhtä enemmän häiriötilanteita ja vaurioita, ja lisäävät tähän liittyvää kustannusriskiä.

Yleisten alueiden, kaupungin palvelutilojen sekä kaupungin rakentamien asuntojen rakentamiseen ja korjauksen taloudelliset riskit liittyvät yleiseen kustannustason nousuun sekä hankkeiden muutos- ja lisätöihin. Jos hankkeiden läpimeno on tulevaisuudessa ennakoimattomia häiriöitä, esimerkiksi lupa- tai valitusprosessien kautta tai eri toimialojen ristiriitaisista tavoitteista, ne heijastuvat paitsi kaupunkilaiselle hankkeen myöhästymisenä, myös taloudellisina vaikutuksina hankkeen kustannuksissa.

Operatiiviset riskit

Henkilöstön saatavuus, pysyvyys ja riittävä osaamistaso on merkittävä riski toimialan toiminnan kannalta kriittisissä tehtävissä. Riskiä hallitaan laatimalla henkilöstösuunnitelman yhteydessä kriittisten tehtävien täyttö- ja seuraajasuunnitelmat, panostamalla työnantajakuvaan kehittämiseen sekä rekrytointien ja perehdyttämisen onnistumiseen.

Kaupungin eri toimijoiden tiedonvaihdon ja keskustelun tulee olla riittävää ja omistajaohjauksen selkeää muun muassa HSL:n liittyvissä asioissa. Riskin hallitsemiseksi on laadittu omistajaohjauksen toimintamallia toimialan ja palvelurakenteen sisällä.

Tontinluovutusten osalta tunnistetaan riski tonttien väärinhinnoitteluun sekä maanvuokrien laskutuksen tietojärjestelmän toimivuudesta ja taustatietoista. Ylipäänsä kaupungin laajaan tontinvuokrakantaan, tuhansiin sopimuksiin ja niiden valvontaan liittyy operatiivisia riskejä, joilla voi toteutuessaan olla taloudellisia vaikutuksia. Riskeihin vastataan käsittelemällä myynti- ja vuokrausperiaatteita yhteisessä hinnoitteluryhmässä, varmistamalla hinnoittelupäätösten jälkiseuranta ja varmistamalla tonttien hinnoittelun markkinaehtoisuus ulkopuolisen asiantuntijan lausuntojen avulla. Tontinluovutussopimusten valmistelu, päätöksenteko ja täytäntöönpano on eriytetty, mikä vähentää henkilöriskiä. Lisäksi maanvuokralaskutuksen tarkistuksille on luotu sisäinen käytäntö.

ICT-järjestelmien jatkuvuuden turvaaminen on toimialatasoinen merkittävä riski, jonka hallintatoimenpiteet, kuten kriittisten järjestelmien tunnistaminen, toimittajahallinta ja poikkeustilanteisiin varautuminen ovat jo käynnissä ja jatkuvat vuonna 2026. Lisäksi toimialatasoisena riskinä on tunnistettu tarve vahvistaa organisaation kyvykkyyttä ja osaamista vastata toimintaympäristön vaatimaan ICT-kehitystarpeeseen, kyberturvallisuuden ja tietosuojan varmistamiseen sekä tekoälyn nykyistä parempaan hyödyntämiseen. Haasteita ovat esimerkiksi järjestelmiin liittyvä korjausvelka, kehittämisen priorisointi ja resurssit. Keskeisimpiä hallintakeinoja ovat toimialan digitalisaation painopisteiden tunnistaminen ja johtaminen. Lähivuosina lakisääteisten palvelujen turvaaminen edellyttää useiden isojen perusjärjestelmien uudistamista sekä sähköisen asioinnin kehitystä.

3.1.3.2. 3 10 01 Kaupunkirakenne ja toimialan yhteiset palvelut

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot yhteensä	449 566	425 000	450 343	460 100	460 100	484 100	499 100
Menot yhteensä	71 392	83 329	86 749	87 095	86 595	90 079	93 521
<i>Ylitysoikeus</i>							
Toimintakate	378 174	341 671	363 594	373 005	373 505	394 021	405 579
Poistot	13 483	11 300	9 886	9 600	9 600	9 984	10 364
Tilikauden tulos	364 692	330 371	353 708	363 405	363 905	384 037	395 215

Toiminnan kuvaus

Talousarviokohtaan kuuluu maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus, toimialan yhteiset palvelut sekä toimialan esikunta, johon kuuluu johto, ilmastoyksikkö ja strategiyksikkö.

Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus koostuu viidestä palvelusta, jotka vastaavat seuraavista tehtävistä:

- Maankäytön yleissuunnittelu vastaa yleiskaavoituksesta, strategisen maapolitiikan suunnittelusta ja teknistaloudellisesta suunnittelusta sekä maankäytön suunnittelun seudullisesta yhteistyöstä
- Asemakaavoitus vastaa kaupunkisuunnittelusta ja asemakaavojen laatimisesta sekä asemakaavatason maankäytöllistä harkintaa edellyttävistä asioista
- Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit vastaa maapolitiikan toteuttamiseen ja kaupungin maaomaisuuden kehittämiseen liittyvistä tehtävistä sekä tontinluovutuksista
- Liikenne- ja katusuunnittelu vastaa kokonaisuuden suunnittelusta, liikennejärjestelmän kehittämiseen liittyvistä tehtävistä sekä yleisten alueiden investointien ohjelmoinnista

- Kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu vastaa viheraluejärjestelmä-, alue- ja puistosuunnittelusta sekä luonnon monimuotoisuuden edistämisestä

Toimialan yhteiset palvelut vastaa kaupunkiympäristön hallinto- ja laki-, hankinta-, henkilöstö-, viestintä-, talous- ja suunnittelu- sekä digitalisaatio- ja tietohallintopalvelujen tuottamisesta.

Lisäksi talousarviokohtaan kuuluu toimialan esikunta. Toimialajohtajan suorassa alaisuudessa toimii yksittäisiä asiantuntijoita sekä kaksi yksikköä, jotka vastaavat seuraavista tehtävistä:

- Ilmastoyksikkö huolehtii muun muassa kaupunkitasoisesti ilmastomuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyvästä koordinoinnista ja toimenpiteiden toimeenpanosta kaupungin sisällä ja eri sidosryhmien kanssa
- Strategiayksikön tehtävänä on muun muassa kaupunkiuudistuksen edistämisen ja segregaaion vastaisen työn koordinoiminen, taloustieteellisten asiantuntijapalvelujen tuottaminen, data-analyysin asiantuntijapalvelujen tuottaminen ja tiedolla johtamisen tukeminen

Talousarviovuoden muutokset

Talousarviokohdan tulot kasvavat arviolta noin 35 miljoonaa euroa verrattuna vuoteen 2025. Kehitystä selittää pääosin maanvuokrien kasvu 28 miljoonalla eurolla, joka johtuu muun muassa indeksikorotuksista ja sisäisten erien tarkistuksesta. Tämän lisäksi maankäyttösopimuskorvaukset kasvavat 10 miljoonaa euroa, kun asemakaavoja on saatu lainvoimaisiksi valituskierron jälkeen. Maanmyyntien luovutusvoitot pysyvät lähes vuoden 2025 tasolla, mikä johtuu muutamia vuosia jatkuneesta rakentamisen huonosta suhdannetilanteesta; asuntorakentamisen uudelleenkäynnistymisen ajankohtaa on edelleen vaikea ennustaa.

Talousarviokohdan sitovana tasona ovat toimintamenot. Käyttötalouden ja investointien kirjanpidon kirjauskäytäntöjen täsmentäminen kasvattaa talousarviokohdan menoja teknisesti 1,6 miljoonaa euroa.

Hanasaaren voimalaitosalueen osalta on tavoitteena aloittaa suunnittelukilpailu. Sähköisen ja miehittämättömän ilmailun edellytysten ja reunaehtojen kartoitusta jatketaan erillisessä projektissa. Keskusta-alueen muutostyöt ja etenkin Kaivokadun alueen suunnittelu ja liikennejärjestelmäsuunnitelman toteuttaminen ovat yleisten alueiden suunnittelun erityisenä painopisteenä. Keskustan vaativat hankkeet edellyttävät varautumista sekä suunnittelukustannusten kasvuun että toteuttamiseen.

Vuoden 2025 alusta voimaan tulleella rakentamislaila voi olla merkittävä vaikutus kaupungin toimintaedellytyksiin, esimerkiksi kaupungin harkintavalta rakennusten käyttötarkoitusten muutoksissa on kaventunut. Taloustilanteen muuttuessa on odotettavissa runsaasti hakemuksia rakennusten käyttötarkoitusten muutoksille.

Uuden alueidenkäyttölain on määrä tulla voimaan 1.1.2026. Uudessa laissa kaavojen sisältövaatimukset täydentyvät, joka lisää esimerkiksi selvityselvöiteita. Laissa säädetään maanomistajan aloiteoikeudesta sekä kumppanuuskaavoituksesta, joka voi lisätä aloitteiden määrää sekä niiden käsittelyn työmäärää. Lakiluonnokseen on sisällytetty velvoite arvioida kaavanlaadinnan yhteydessä kaavan merkittäviä vaikutuksia rakentamisen kustannuksiin. Tämä lisää merkittävästi valmistelutyötä.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Asemakaavoitus							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	11 826 225	12 042 652	12 257 625	12 478 994	15 739 000	16 451 000	16 494 750
Suorite (tarkistettujen asemakaavaehdotusten kerrosala brutto, k-m², 5 v. ka)	1 400 000	1 400 000	1 400 000	1 400 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Lisätieto: tarkistettujen asemakaavaehdotusten kerrosala brutto, k-m² / vuosi	1 443 417	1 323 072	926 911	2 610 183	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Yksikkökustannus (€/tarkistettujen asemakaavaehdotusten kerrosala brutto, k-m², 5 v. ka)	8,4	8,6	8,8	8,9	10,5	11,0	11,0

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Yksikkökustannuksen muutos-%	5,7	1,8	1,8	1,8	17,7	23,0	4,8
Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	12 184 422	13 682 465	14 667 096	13 231 715	16 731 000	18 220 000	16 832 750
Suorite (luovutettujen tonttien kerrosala, k-m², 3 v. ka)	373 333	341 000	274 667	229 667	250 000	208 000	204 667
Lisätieto: luovutettujen tonttien kerrosala brutto, k-m² / vuosi	324 000	265 000	235 000	189 000	250 000	200 000	225 000
Yksikkökustannus (€/luovutettujen tonttien kerrosala, k-m², 3 v. ka)	33	40	53	58	67	88	82
Yksikkökustannuksen muutos-%	6,3	22,9	33,1	7,9	16,2	52,0	22,9
Muut kustannukset yhteensä (€)	42 434 149	45 119 322	45 295 530	45 681 107	50 859 000	52 078 000	53 267 500
josta toimialan yhteisten palvelujen kustannukset	19 401 229	20 940 532	19 113 773	19 090 259	17 721 000	17 720 000	17 943 000
josta maankäytön yleissuunnittelu, liikenne- ja katusuunnittelu sekä kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu	22 882 947	24 080 738	25 054 872	27 094 680	33 138 000	34 358 000	35 324 500
josta muut kaupunkirakenteen kustannukset	149 973	98 052	1 126 885	-503 832			
Talousarviokohdan kustannukset yhteensä	66 444 796	70 844 440	72 220 252	71 391 816	83 329 000	86 749 000	86 595 000

Maankäyttö ja kaupunkirakenne palvelukokonaisuuden budjettia on kasvattanut vuonna 2025 toteutettu kirjaustapojen täsmentäminen. Palvelukokonaisuuteen kuuluvan asemakaavoitus-palvelun yksikkökustannuksissa ei juuri ole tapahtunut euromääräistä tai prosentuaalista muutosta viimeisen viiden vuoden aikana. Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelussa yksikkökustannus on kasvanut viimeisen viiden vuoden aikana yleisen hintatason nousun ja rakentamisen heikon suhdannetason vuoksi.

Muut suoritteet

Muut suoritteet	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Ulkoiset maanvuokrat (1 000 euroa)	252 000	268 000	281 000	316 274	320 000	325 000	340 000
Kaupunkiympäristölautakunnan hyväksymät suunnitellut baana- ja pyöräliikenteen pääväyläkilometrit (km)	10,4	6,5	7,3	5,1	10,0	10,0	10,0
Rakennetut pyöräpysäköintipaikat (lkm)	1 000	340	1 242	220	900	1 200	2 000

Ulkoisten maanvuokrien nousu viimeisen viiden vuoden aikana johtuu vuokrien indeksitarkistuksista. Pyöräpysäköintipaikkojen lisäys johtuu erityisesti koulujen pihalle toteutetuista pyöräpysäköintipaikoista.

3.1.3.3. 3 10 02 Tilat

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot yhteensä	625 600	666 000	657 559	687 627	687 627	707 061	728 105
Menot yhteensä	353 132	386 312	376 123	403 689	403 189	419 337	435 291
Ylitysoikeus							
Toimintakate	272 468	279 688	281 436	283 938	284 438	287 724	292 814
Poistot	136 002	160 000	160 000	164 960	164 960	172 053	177 731
Tilikauden tulos	136 466	119 688	121 436	118 978	119 478	115 671	115 083

Toiminnan kuvaus

Talousarviokohtaan kuuluu rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden tilat-palvelu, joka

- vastaa kaupungin omistamien rakennusten suunnittelusta, rakennuttamisesta, ylläpidosta sekä tarpeettomista rakennuksista luopumisesta
- järjestää ja ylläpitää tilat kaupungin eri tarpeisiin, kuten päiväkodeille, kouluille, sosiaali- ja terveyspalveluille, liikuntapalveluille
- järjestää vuokralaiset kaupungin omistamiin liiketiloihin sekä huolehtii vuokrasuhteesta

Talousarviovuoden muutokset

Talousarviokohdan sitovana tasona on toimintakate.

Tuloja kasvattavat valmistuvien hankkeiden myötä saatavat vuokratulot, ylläpitovuokrien korotukset sekä tila- ja pääomavuokrien indeksikorotukset. Lisäksi tuloja lisää kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalta (Kuva) tilat-palvelun ylläpitoon siirtyvien kohteiden vuokratuotot, kun Kuvan liikuntakohteet siirtyvät vuoden 2026 alusta kokonaisvuokralaisiksi tilat-palveluun.

Menoja kasvattavat muun muassa Kuva-toimialan sekä pelastuslaitoksen ylläpitokustannusten siirtyminen tilat-palvelulle. Lisäksi menoja kasvattavat valmistuvien kohteiden ylläpitokustannukset sekä koko kiinteistökannan ylläpitokustannusten indeksikorotukset, jotka ovat suuremmat kuin kyseisten kohteiden tulojen indeksikorotukset.

Menoja lisää myös kunnossapidon kustannusten kasvu, kun investointipuoella kohteiden perusparannuksien ja korvaavien uudishankkeiden aikatauluja joudutaan siirtämään, jolloin kyseessä olevissa kohteissa joudutaan tekemään tehostettua ylläpitoa ja niin sanottuja käyttöä turvaavia kunnossapitotoimenpiteitä.

Hanasaaren voimalaitoksen rakennusten siirtyminen tilat-palvelun vastuulle kasvattaa menoja.

Talousarviokohtaan aiemmin kuulunut yleisten alueiden rakennuttaminen yhdistetään osaksi yleiset alueet 31009 -talousarviokohtaa.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Tilat (toimitilakanta)							
Toimitilakannan kokonaiskustannukset (€)	260 989 715	299 676 498	335 182 249	347 019 000	381 383 810	368 121 000	403 887 998
Suorite (kaupungin hallinnassa oleva toimitilakanta, m ²)	2 688 584	2 703 896	2 919 539	2 964 438	2 908 676	2 909 504	2 979 533
josta suoraan omistettu ala, m ²			2 190 185	2 217 940	2 183 057	2 169 990	2 190 774
josta osakeomistukset, m ²			182 926	175 305	167 083	182 639	222 915

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
josta ulkoavuokrattu ala, m ²			546 428	571 193	558 536	556 875	565 844
Yksikkökustannus (€/kaupungin hallinnassa oleva toimitilakanta, m ²)	97	111	115	117	131	127	136
Yksikkökustannuksen muutos-%	7,1	14,2	3,6	2,0	12,0	8,1	3,4
Muut kustannukset yhteensä (€)	5 266 800	5 007 243	5 593 302	6 112 645	5 158 000	8 002 000	-699 000
josta yleisten alueiden rakennuttaminen	6 308 000	5 943 000	5 495 774	5 347 776	5 586 000	9 183 000	0
josta valmistus omaan käyttöön	3 229 000	3 673 000	4 443 019	5 416 869	4 000 000	3 500 000	4 092 000
josta toimialan yhteisten palvelujen kustannukset	-4 270 200	-4 608 757	-4 345 491	-4 652 000	-4 428 000	-4 681 000	-4 791 000
Talousarviokohdan kustannukset yhteensä	266 256 515	304 683 741	340 775 551	353 131 645	386 541 810	376 123 000	403 188 998

Palvelukustannusten kasvuun vaikuttavat muun muassa uusien kohteiden ylläpitokustannusten siirtyminen Tilat-palvelun vastuulle, valmistuvien kohteiden ylläpitokustannukset sekä kunnossapidon kustannusten nousu. Kasvua lisäävät myös koko kiinteistökannan ylläpitokustannusten indeksikorotukset, jotka ovat suuremmat kuin vastaavien tulojen indeksikorotukset.

Muut suoritteet

Muut suoritteet	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Tilojen vajaakäyttöaste, %	3,2	3,8	3,4	3,5	4,0	4,0	4,0
Tiloja omassa ylläpidossa, m ²			1 778 701	1 820 000	1 772 146	1 792 693	1 876 337

Tilankäytön tehokkuudessa ei ole merkittäviä muutoksia taloussuunnitelmakaudella.

3.1.3.4. 3 10 03 Asuntotuotanto

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot yhteensä	26 753	26 585	29 000	31 465	32 465	33 724	34 968
Menot yhteensä	33 330	35 800	35 165	39 492	38 493	40 072	41 632
<i>Ylitysoikeus</i>							
Toimintakate	-6 577	-9 215	-6 165	-8 027	-6 027	-6 348	-6 665
Poistot	37	80	80	82	82	85	89
Tilikauden tulos	-6 614	-9 295	-6 245	-8 109	-6 109	-6 433	-6 754

Toiminnan kuvaus

Talousarviokohtaan kuuluu rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden asuntotuotantopalvelu:

- Asuntotuotanto vastaa kaupungin oman uudisasuntotuotannon sekä kaupunkikonsernin asuntoyhtiöiden peruskorjausten rakennuttamisesta. Lisäksi asuntotuotanto myy Hitas-omistusasuntoja sekä rakennuttamiaan uudistuotannon asumisoikeusasuntoja

Talousarviovuoden muutokset

Talousarviokohdan sitova taso on toimintakate. Vaikka asuntotuotannon tuloutustaso nousee runsaiden rakenteilla olevien hankkeiden ansiosta, toimintakate pysyy edelleen negatiivisena.

Tämä johtuu etenkin haastavasta asuntomarkkinatilanteesta. Korkokustannusten odotetaan säilyvän korkeina suurten käynnissä olevien hankemäärien ja myymättömiin asuntoihin sitoutuneiden varojen vuoksi. Myös vastikekustannukset kasvavat merkittävästi hidastuneen asuntojen myynnin seurauksena.

Asuntotuotantoon liittyvät näkymät ovat edelleen epävarmat. Uudistuotannossa Hitas-tuotanto ja valtion tukema asumisoikeustuotanto ovat päättymässä, eikä korvaavaa välimuotoa, kuten vuokralla omaksi mallia, ole vielä käytettävissä. Hekan tuotanto on supistunut jonkin verran ennen kaikkea peruskorjaushankkeiden osalta. Tilanne heijastuu asuntotuotannon kokonaisvolyyymiin ja ylläpitää epävarmuutta tuloutusten toteutumisesta tulevinä vuosina.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Asuntotuotanto (uudistuotanto)							
Uudistuotantokannan käyttötalouden kokonaiskustannukset (€)	13 351 899	13 960 908	23 052 181	25 366 256	26 569 843	26 128 692	28 915 560
Suorite (uusien asuntojen käynnistyspäätökset, kpl)	913	603	1 435	783	1 500	937	892
josta ARA-tuotanto: asuntojen käynnistyspäätöksiä, kpl	747	537	1 052	603	1 000	811	892
josta muu uudistuotanto: asuntojen käynnistyspäätöksiä, kpl	166	66	383	180	500	126	0
Yksikkökustannus (€/uusien asuntojen käynnistyspäätökset, kpl)	14 624	23 152	16 064	32 396	17 713	27 885	32 417
Yksikkökustannuksen muutos-%	45,2	58,3	-30,6	101,7	-45,3	-13,9	83,0
Asuntotuotanto (peruskorjaukset)							
Peruskorjauskannan käyttötalouden kokonaiskustannukset (€)	4 068 163	4 391 628	7 683 111	11 128 145	11 656 157	11 462 624	12 548 440
Suorite (korjattujen asuntojen määrä, kpl)	1 058	1 131	1 050	911	1 200	1 199	808
Yksikkökustannus (€/peruskorjattujen asuntojen määrä, kpl)	3 845	3 883	7 317	12 215	9 713	9 560	15 530
Yksikkökustannuksen muutos-%	17,8	1,0	88,4	66,9	-20,5	-21,7	59,9
Muut kustannukset yhteensä (€)	-3 299 029	-3 560 775	-3 329 181	-3 164 000	-2 426 000	-2 426 000	-2 972 000
Toimialan yhteisten palvelujen kustannukset	-3 299 029	-3 560 775	-3 329 181	-3 164 000	-2 426 000	-2 426 000	-2 972 000
Talousarviokohdan kustannukset yhteensä	14 121 033	14 791 761	27 406 111	33 330 401	35 800 000	35 165 316	38 492 000

Asuntotuotannon palvelukustannusten muutoksiin vaikuttavat aktiivisten rakennus- ja peruskorjauskohteiden määrät sekä niihin liittyvät rahoituskustannukset. Lisäksi asuntotuotantoon vaikuttavat talouden syklit, rakentamisen määrä ja yleinen korkotaso. Uudistuotantokannan palvelukustannuksiin vaikuttaa suunnitelmavuotena osaltaan myös Hitas- ja asumisoikeusasuntojen lakkauttaminen.

3.1.3.5. 3 10 04 HSL- ja HSY-kuntayhtymien maksuosuudet

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot yhteensä							
Menot yhteensä	244 646	271 309	271 309	314 297	315 897	347 887	325 953
<i>Ylitysoikeus</i>							
Toimintakate	-244 646	-271 309	-271 309	-314 297	-315 897	-347 887	-325 953
Poistot							
Tilikauden tulos	-244 646	-271 309	-271 309	-314 297	-315 897	-347 887	-325 953

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän maksuosuus (HSL)

HSL-kuntayhtymän maksuosuus vuonna 2026 on 313,6 miljoonaa euroa, joka on 44,6 miljoonaa euroa edellistä vuotta enemmän. Kaupungin maksuosuudessa on huomioitu tavoite hillitä lippujen hintojen nousua vuodelle 2026.

Joukkoliikenteen operointikustannuksia kasvattavat sopimushintojen kasvu indeksikehityksen myötä, kasvaneet varikkokustannukset ja erityisesti eri työmaiden aiheuttamat poikkeusjärjestelyt. Ratakatkot (Junatien metrosilta, Kehäradan asemien peruskorjaukset, Espoon kaupunkiradan rakentaminen) lisäävät merkittävästi operoinnin kustannuksia ja vähentävät lipputuloja. Infrakustannuksia kasvattavat muun muassa kantametron valmistuvien peruskorjaus ja –parannushankkeiden pääoma- ja ylläpitokustannukset sekä raitiotieinfran poistoajkojen tarkistaminen lyhyemmiksi. Kruunusiltojen valmistuminen ja raitiotien käyttöönotto nostaa kustannuksia vuodesta 2027 eteenpäin.

HSL:n perussopimuksen mukaan kuntayhtymä rahoittaa toimintansa lipputuloilla, jäsenkuntien kuntaosuuksilla, valtionavustuksilla ja muilla tuloilla. Jäsenkunnille kohdistetaan kuntayhtymän eri tehtävistä aiheutuvat kulut palvelujen käytön mukaisesti. Lipputulot kohdistetaan kunnittain kuntakohtaisen lipputulokertymän perusteella. Kuntaosuuksilla katetaan kullekin kunnalle kohdistettujen kulujen ja tuottojen erotus.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän maksuosuus (HSY)

HSY-kuntayhtymän maksuosuus vuonna 2026 on 2,3 miljoonaa euroa. Kuntayhtymän perussopimuksen mukaan kuntayhtymä rahoittaa toimintakulunsa vesihuolto- ja jätehuoltotoimintojen maksuilla, kuntaosuuksilla ja muilla tuloilla. Kuntayhtymä perii jäsenkunniltaan maksuosuudet muista kuin vesihuollon tai jätehuollon tehtävistä aiheutuviin kustannuksiin.

3.1.3.6. 3 10 06 Tuki Liikenneliikelaitokselle

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot yhteensä							
Menot yhteensä	17 559	16 554	15 800	17 660	17 660	19 110	22 700
<i>Ylitysoikeus</i>							
Toimintakate	-17 559	-16 554	-15 800	-17 660	-17 660	-19 110	-22 700
Poistot							
Tilikauden tulos	-17 559	-16 554	-15 800	-17 660	-17 660	-19 110	-22 700

Kaupunki maksaa liikenneliikelaitokselle (HKL) suoraa tukea 17,7 miljoonaa euroa vuonna 2026, joka on 1,1 miljoonaa euroa edellistä vuotta enemmän. Kaupungin tuella HKL kattaa ne menot, joita se ei pysty laskuttamaan HSL:ltä tai muulta taholta. Nämä muodostuvat valtaosin metroinfrastruktuurin kustannuksista. Vuonna 2026 HKL:n suoraa tukea kasvattavat metroinfran peruskorjaushankkeet, kuten Vartiokylänlahden metrosillan peruskorjaus, Kontulan metroaseman laituritason peruskorjaus, Herttoniemen metroaseman kunnostushanke sekä Itäkeskuksen metroaseman kunnostushanke. Osa hankkeista valmistuu jo vuonna 2025, mutta vaikuttaa täysimääräisesti liikelaitoksen tukeen vasta 2026.

HSL:n ja kaupunkien välisessä infrasopimuksessa on määritelty, että kaupungit voivat laskuttaa HSL:ltä puolet infran poistoista ja 5 prosenttia laskennallisen korkokorvauksen. Toinen puoli infran pääomakuluista jää suoraan kaupunkien maksettavaksi. Kantametrin osalta HKL laskuttaa kaupungilta metroinfraomaisuuden poistoista 50 prosenttia ja infraomaisuuden hankintaan kohdistuvista korkokuluista sen osuuden, jota HSL:n maksama laskennallinen korkokorvaus ei kata. Länsimetrosta kaupungin maksettavaksi tulee infran kustannuksista se osuus, jota HKL ei pysty laskuttamaan HSL:ltä.

3.1.3.7. 3 10 07 Infrakorvaus HSL:ltä ja maksu Kaupunkiliikenne Oy:lle

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot yhteensä	44 787	49 892	50 150	55 800	55 800	67 900	67 500
Menot yhteensä	55 172	66 101	64 560	70 830	70 830	87 647	87 067
Ylitysoikeus							
Toimintakate	-10 385	-16 209	-14 410	-15 030	-15 030	-19 747	-19 567
Poistot							
Tilikauden tulos	-10 385	-16 209	-14 410	-15 030	-15 030	-19 747	-19 567

Kaupunki maksaa Kaupunkiliikenne Oy:lle sen tuottamista palveluista palvelukorvausta 70,8 miljoonaa euroa vuonna 2026, joka on 4,7 miljoonaa euroa edellistä vuotta enemmän. Kaupunki kattaa osan menoista HSL:n maksamalla infrakorvauksella. Infrakorvaus on 55,8 miljoonaa euroa vuonna 2026. Palvelukorvausta kasvattaa uusi kaupunkipyöräjärjestelmän sopimuskausi, jossa varaudutaan kaupunkipyöräpalvelun laajentamiseen. Suunnitelmakaudella talousarviokohdan tuloja ja menoja kasvattavat muun muassa raitiotieinfran poistoaikojen tarkistaminen lyhyemmiksi sekä Kruunusillat-raitiotien infran valmistuminen ja käyttöönotto.

HSL:ltä laskutettava infrakorvaus sisältää voimassa olevan infrasopimuksen mukaisesti joukkoliikenneinfraan liittyvät poistot, korot ja käyttökulut. Pääomakustannuksista (poistot ja korot) HSL korvaa 50 prosenttia ja infran hallinto- ja ylläpitokustannuksista 100 prosenttia. Infrakorvaus sisältää raitioliikenne-, junaliikenne-, bussiliikenne- ja lauttaliikenneinfran. Bussi-infrasta mukana ovat Espoon (Kampin), Malmin, Elielinaukion, Herttoniemen, Itäkeskuksen ja Rautatientorin bussiterminaalit sekä Paloheinän bussitunneli ja bussien sähkönlatausinfra.

Kaupunki maksaa kaupunkiliikenneyhtiölle korvausta sen hallinnoiman infran käyttöoikeudesta sekä infraa koskevista investoinneista, hallinnoinnista ja ylläpidosta sekä muista kaupunkiliikenneyhtiön kaupungille tuottamista palveluista. Palvelukorvauksessa infran pääoma, hallinto- ja ylläpitokustannukset korvataan täysimääräisesti. Määrärahalla varmistetaan erityisesti asemien, asemaseutujen ja joukkoliikenteen solmukohtien toimivuus ja turvallisuus.

Palvelukorvaus on kattavampi kuin HSL:n maksama infrakorvaus. Palvelukorvaukseen sisältyvät muun muassa kaupunkipyöräjärjestelmä, liityntäpysäköinti-infra ja Kruunuvuoren lauttaliikenne, jotka eivät sisälly HSL:n infrakorvaukseen. Muusta joukkoliikenteestä poiketen kaupunki järjestää Kruunuvuoren lauttaliikenteen itse.

Tulevina vuosina yhtiölle maksettava palvelukorvaus kasvaa yhtiön tekemien joukkoliikenneinvestointien seurauksena.

3.1.3.8. 3 10 08 Palvelut ja luvat

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot yhteensä	146 899	145 554	145 700	152 398	153 398	159 494	165 517
Menot yhteensä	109 008	110 597	110 693	116 638	114 938	119 604	124 213
<i>Ylitysoikeus</i>							
Toimintakate	37 891	34 957	35 007	35 760	38 460	39 890	41 304
Poistot	1 117	1 111	1 108	1 111	1 111	1 155	1 201
Tilikauden tulos	36 774	33 846	33 899	34 649	37 349	38 735	40 103

Toiminnan kuvaus

Talousarviokohtaan kuuluu palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus, jossa on kuusi palvelua:

- Asukas- ja yrityspalvelut vastaa toimialan keskitetystä asiakaspalvelusta ja ohjaa yleisten alueiden käyttöä myöntämällä katutöihin liittyviä lupia, alueiden käyttölupia ja lyhytaikaisia maanvuokrauksia sekä valvoo lupaehtojen noudattamista
- Kaupunkimittauspalvelut vastaa kiinteistönmuodostuksesta, sitovista tonttijaoista, kiinteistörekisterin pidosta, kaupungin kartastotehtävistä, kaavoitusmittauksista, paikkatietotehtävistä sekä toimintaansa liittyvistä tietopalveluista
- Rakennusvalvontapalvelut vastaa rakennusvalvonnasta, käsittelee lupahakemukset ja tallentaa rakennussuunnitelmat sekä valvoo rakennustyötä ja rakennettua ympäristöä
- Ympäristöpalvelut vastaa ympäristön-, luonnon- ja vesien- sekä terveydensuojelusta, tupakkavalvonnasta, elintarvike- ja eläinsuojeluvalvonnasta sekä talousveden valvonnasta ja eläinlääkintähuollosta
- Pysäköinninvalvonta ja pysäköintipalvelut vastaa kunnallisesta pysäköinninvalvonnasta ja ajoneuvojen siirtotoiminnasta sekä yleisten alueiden maksullisen pysäköinnin järjestämisestä
- Asumisen palvelut vastaa asuntojen järjestämisestä kaupungin omiin tarpeisiin, asunnonvälityksestä ja asumisen viranomaispalveluista

Talousarviovuoden muutokset

Asukas- ja yrityspalvelujen tulojen kasvu perustuu pääosin ulkomainoslaitehankinnan tuottoihin ja maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuudelta kaupunkitasoisen maanvuokrausselvityksen mukaisesti siirtyviin tuloihin, jotka ovat pääosin vuokratuloja. Lisäksi valvontatyön laskutuskäytäntöjä tarkennetaan niin, että lisävalvonnasta aiheutuneet kustannukset tuloutetaan toimijoilta aiempaa systemaattisemmin. Käytännön muutos on mahdollinen vuonna 2025 toteutuneen järjestelmäkehityksen myötä ja toteuttaa lain kirjausta siitä, että työn kustannukset eivät jää kunnan maksettavaksi. Henkilöstökustannusten kasvussa näkyy palveluun kohdistuvat palkankorotukset.

Rakentamisen suhdanteen edelleen jatkuva epävarmuus vaikuttaa rakentamislupamäärien sekä kiinteistönmuodostuksen kiinteistötoimitusten määrien ennakointiin. Lisäksi 1.1.2026 on tulossa voimaan rakentamislupien myöntämisen viivästymistä koskeva sanktiointi, jonka vaikutusta tuloihin ei pystytä vielä arvioimaan.

Pysäköinninvalvonnassa ei ennakoida merkittävää kasvua asukas- ja yrityspysäköinnin osalta; aluelajennuksille ei vielä ole aikataulutusta. Sen sijaan vyöhykepysäköinnin automaatti- ja mobiilimaksujen ennakoidaan kasvavan. Lisäksi tuottavuustoimenpiteillä, kuten valvonnan kohdentamisella ja valvonnan raportoinnin kehittämisellä arvioidaan saatavan kasvua virhemaksutuloissa.

Ympäristöpalvelujen tuloissa näkyy tupakkalain muutos sekä kehittämistoimien vaikutus tarkastussuoritteiden määrään. Luonnonsuojelualueohjelmaa toteutetaan strategian mukaisesti.

Asumisen palveluissa edistetään erityisasumisen subventiomallista luopumista ja otetaan käyttöön palvelumaksu. Toiminnan tavoitteena on asuntojen käyttöasteen nostaminen ja vuokraustoiminnan tehostaminen. Tyhjiä asuntojen kustannukset siirtyvät asumisen palveluille 1.1.2027. Asukaslaskutuksen mahdollisista luottotappioista arvioidaan tulevan lisäkustannuksia.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Asukas- ja yrityspalvelut (asiakaspalvelu)							
Asiakaspalvelun kokonaiskustannukset (€)	2 083 877	2 201 433	2 374 464	2 463 000	2 847 000	2 847 000	2 910 000
Suorite (vastaanotetut yhteydenotot kpl)	202 366	201 770	183 288	179 162	180 000	180 000	180 000
Yksikkökustannus (€/vastaanotetut yhteydenotot kpl)	10	11	13	14	16	16	16
Yksikkökustannuksen muutos-%	12,6	6,0	18,7	6,1	15,1	15,1	2,2
Asukas- ja yrityspalvelut (alueiden käyttö ja valvonta)							
Alueiden käytön ja valvonnan kokonaiskustannukset (€)	3 194 723	3 489 217	4 032 398	4 349 000	4 346 000	4 346 000	4 770 000
Suorite (alueidenkäyttö- ja valvontasuorite)	38 222	39 195	49 780	55 825	44 300	46 100	51 900
josta valvontasuoritteet, kpl	19 992	21 893	31 346	36 667	27 000	30 000	34 000
josta katutyöluvat, kpl	12 590	12 132	12 750	13 674	12 000	11 000	12 500
josta sijoitussopimukset, kpl	835	839	1 034	1 167	900	900	1 000
josta johtoselvitykset, kpl	4 805	4 331	4 650	4 317	4 400	4 200	4 400
Yksikkökustannus (€/suorite)	84	89	81	78	98	94	92
Yksikkökustannuksen muutos-%	20,9	6,5	-9,0	-3,8	25,9	21,0	-6,3
Asukas- ja yrityspalvelut (tapahtumaluvat ja maanvuokraus)							
Tapahtumalupien ja maanvuokrauksen kokonaiskustannukset	581 545	635 153	734 030	976 000	1 229 000	1 229 000	1 452 000
Suorite (tapahtumaluvat ja maanvuokraukset -suorite)	2 203	2 088	1 927	1 953	1 820	1 820	1 900
josta tapahtumaluvat, kpl	816	1 030	1 246	1 183	1 000	1 000	1 000
josta maanvuokraukset, kpl	1 387	1 058	681	770	820	820	900
Yksikkökustannus (€/suorite)	264	304	381	500	675	675	764
Yksikkökustannuksen muutos-%	0,2	15,2	25,2	31,2	35,1	35,1	13,2
Kaupunkimittauspalvelut							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	7 060 146	7 595 378	8 207 223	8 818 000	10 187 000	10 190 000	10 571 000
Suorite (kaupunkimittauspalvelun suorite)	1 887	1 797	1 344	1 332	1 760	1 760	1 400
josta rekisteröityjä kiinteistöjä, kpl	608	650	562	616	600	600	600
josta rakennussuunnittelun lähtötiedot, kpl	512	385	301	287	400	400	300
josta maastosuoritteita (rakennuksen sijaintikatselmus), kpl	767	762	481	429	760	760	500
Yksikkökustannus (€/suorite)	3 741	4 227	6 107	6 620	5 788	5 790	7 551
Yksikkökustannuksen muutos-%	1,3	13,0	44,5	8,4	-12,6	-12,5	30,5
Pysäköinninvalvonta ja pysäköintipalvelu							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	10 044 065	10 048 694	10 421 668	11 177 000	12 754 000	12 754 000	13 252 000
Suorite (pysäköintivalvonnan suorite)	1 107 849	1 095 214	1 454 024	2 198 284	1 918 000	2 522 500	2 522 500
josta pysäköintivalvontatapahtumat, kpl	1 086 933	1 072 182	1 437 367	2 178 647	1 900 000	2 500 000	2 500 000
josta ajoneuvojen siirrot, kpl	20 916	23 032	16 657	19 637	18 000	22 500	22 500
Yksikkökustannus (€/suorite)	9	9	7	0	7	5	5
Yksikkökustannuksen muutos-%	-42,0	1,2	-21,9	-100,0	0	0	-21,0
Rakennusvalvonta palvelut							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	8 823 460	9 991 115	11 107 052	11 037 000	11 827 000	11 827 000	12 310 000

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Suorite (rakennusvalvontapalvelun suorite)	10 417	9 474	9 401	8 161	10 500	9 500	9 500
josta katselmusten määrä, kpl	8 280	7 486	7 705	6 648	8 000	7 500	7 500
josta lupapäätösten määrä, kpl	2 137	1 988	1 696	1 513	2 500	2 000	2 000
Yksikkökustannus (€/suorite)	847	1 055	1 181	1 352	1 126	1 245	1 296
Yksikkökustannuksen muutos-%	6,0	24,5	12,0	14,5	-16,7	-7,9	15,0
Ympäristöpalvelu							
Ympäristöpalvelun kustannukset (€)	9 727 476	10 388 307	10 880 010	12 057 000	13 607 000	13 607 000	14 646 000
Suorite (Ympäristöpalvelun suorite)	11 574	12 237	11 736	13 576	12 700	12 600	13 300
josta suunnitelmalliset elintarviketarkastukset, kpl	2 450	2 863	3 007	3 463	3 200	3 100	3 500
josta ympäristövalvonnan suoritteet (painotettu), kpl	8 213	8 327	7 527	9 000	8 500	8 500	8 700
josta suunnitelmallisen valvonnan tarkastukset (ympäristöterveys), kpl	911	1 047	1 202	1 113	1 000	1 000	1 100
Yksikkökustannus (€/suorite)	840	849	927	888	1 071	1 080	1 101
Yksikkökustannuksen muutos-%	-13,0	1,0	9,2	-4,2	20,6	21,6	2,8
Asumisen palvelut							
Palvelun kokonaiskustannukset (€)	58 337 036	58 944 067	60 813 093	61 570 000	55 902 000	55 902 000	57 576 000
Suorite (vuokrattujen asuntojen määrä, kpl)		6 570	6 280	6 000	5 000	5 000	5 000
Yksikkökustannus (€/vuokrattujen asuntojen määrä, kpl)		8 972	9 684	10 262	11 180	11 180	11 515
Yksikkökustannuksen muutos-%		0	7,9	6,0	9,0	9,0	3,0
Muut kustannukset yhteensä (€)	-5 195 349	-5 896 608	-4 244 214	-3 439 000	-2 006 000	-2 009 000	-2 549 000
josta palvelukokonaisuuden muut kustannukset	3 327 651	3 302 392	3 860 962	4 519 000	4 845 000	4 842 000	4 426 000
josta toimialan yhteisten palvelujen kustannukset	-8 523 000	-9 199 000	-8 105 176	-7 958 000	-6 851 000	-6 851 000	-6 975 000
Talousarviokohdan kustannukset yhteensä	94 656 979	97 396 756	104 325 724	109 008 000	110 693 000	110 693 000	114 938 000

Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kustannuksia ja suoritteita kuvaavassa aikasarjassa olevat eri vuosien luvut eivät suurelta osin ole keskenään vertailukelpoisia, mikä johtuu merkittävistä organisaatio- ja laskentatapojen muutoksista. Alueiden käytön ja valvonnan suoritelmäärät kasvavat hyvin maltillisesti vuonna 2026 organisaatiomuutoksen käynnistämisen vuoksi. Organisaatiomuutos ja palkantarkistukset näkyvät myös henkilöstökustannusten kasvuna. Lisäksi palveluun siirtyy lisätehtäviä Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuudelta, mikä aiheuttaa myös lisäkustannuksia. Rakennusvalvontapalvelujen ja Kaupunkimittauspalvelujen suoritelmäärän kehityksessä näkyy edelleen jatkuva rakentamisen suhdanteen epävarmuus. Tehdyt tehostamistoimenpiteet näkyvät suotuisana kehityksenä Pysäköinninvalvonnan ja pysäköintipalvelujen sekä Ympäristöpalvelujen yksikkökustannuksissa. Asumisen palvelujen yksikkökustannuksissa ei ole nähtävissä merkittäviä poikkeamia. Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kokonaiskustannuksia nostaa merkittävästi ICT-kustannusten jakoperiaatteiden muutokset.

3.1.3.9. 3 10 09 Yleiset alueet

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot yhteensä	12 415	12 894	12 894	17 651	17 651	18 220	18 831
Menot yhteensä	103 511	119 628	124 528	135 514	137 014	142 434	147 792
<i>Ylitysoikeus</i>							
Toimintakate	-91 096	-106 734	-111 634	-117 862	-119 362	-124 214	-128 961
Poistot	138 571	100 000	100 000	100 000	100 000	104 000	107 952
Tilikauden tulos	-229 668	-206 734	-211 634	-217 862	-219 362	-228 214	-236 913

Toiminnan kuvaus

Talousarviokohtaan kuuluu rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden yleiset alueet -palvelu:

- Palvelu vastaa katu- ja viheralueiden sekä saarien kunnossapidon järjestämisestä, valvonnasta ja korjausten teettämisestä, teknisten järjestelmien suunnittelusta, rakennuttamisesta ja kunnossapidosta
- Palvelu vastaa myös yleisten alueiden omaisuustiedon ja omaisuustietojärjestelmien hallinnasta sekä silta- ja muun taitorakenneomaisuuden hallinnasta. Lisäksi palvelu vastaa kaupungin massatalouden ja aluerakentamiskohtaisen työmaalogistiikan koordinoinnista sekä toimialan vesiluvista
- Palvelu vastaa katu- ja viheralueiden, siltojen ja liikuntapaikkojen rakennuttamisesta ja alueiden esirakentamisesta

Talousarviovuoden muutokset

Kaupungin kasvu, kaupunkirakenteen monimutkaistuminen sekä muutokset ympäristötietoisuudessa ja lainsäädännössä luovat uusia haasteita yleisten alueiden ylläpitotoiminnalle. Kustannuspaineiden kasvaessa haasteisiin pyritään vastaamaan muun muassa tuottavuustoimenpiteillä. Kaupunkistrategian mukaisesti resursseja lisätään katujen, puistojen, aukoiden ja muiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapitoon.

Talousarviokohdan sitovana tasona ovat toimintamenot. Aikaisemmin investointeina suunniteltujen ja kirjanpitoon kirjattujen kulujen osalta on todettu, että ne eivät kaikkien kuluerien osalta täytä kirjanpitosäännösten mukaisia aktivoinnin edellytyksiä. Yleisten alueiden osalta näitä kulueriä on kaikkiaan 6,7 miljoonaa euroa.

Hakamäentien kunnossapito siirtyy valtiolta Helsingin kaupungille loppuvuodesta 2025. Kokonaisuuteen sisältyy muun muassa taitorakenteita, tukimuureja, tunnelitekniikkaa sekä katu- ja viheralueita. Myös muiden uusien ja peruskorjattujen katu- ja viheralueiden, kuten Mannerheimintien, viheralueiden erityisrakenteiden, taitorakenteiden ja tapahtumasähköverkon määrä kasvaa.

Vihdintien kunnossapito siirtyy valtiolta Helsingin kaupungille Mätäjoen sillan pohjoispuolelta Ampeerikadun sähköaseman kohdalle 1.10.2025. Siirtyvään kokonaisuuteen kuuluu Vihdintien ajorata, Mätäjoensilta ja Vihdintien kevyen liikenteen alikulku sekä kevyen liikenteenväylien rakenteellinen kunnossapito.

EU:n kertakäyttömuovituotteiden ympäristövaikutusten vähentämistä koskeva SUP-direktiivi edellyttää esimerkiksi koneellista tupakkatuotteiden puhtaanapitoa sekä tuhka-astioiden hankintaa ja tyhjentämistä. Kertakäyttömuoveista aiheutuvia siivoukustalouksia korvataan kunnalle takautuvasti.

Green Dealin mukaiset vaatimukset tulevat voimaan kaikkiin uusiin yleisten alueiden kunnossapidon alueurakkasopimuksiin 1.1.2026 alkaen. Vaatimukset edellyttävät, että hankintayksikön työmaat sekä työkoneet ja sisäiset kuljetukset ovat fossiilivapaita. Lisäksi hiekoitussepin välivarastoinnin lupakäytännön muutos otetaan huomioon kaikissa alueurakkasopimuksissa lisätyönä.

Vuodesta 2026 alkaen 31009 Yleisten alueiden kunnossapito -talousarviokohtaan yhdistetään samaan palveluun kuuluva Yleisten alueiden rakennuttaminen, joka tällä hetkellä sijaitsee 31002 Tilat -talousarviokohdassa. Talousarviokohdan nimeksi tulee 31009 Yleiset alueet.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Yleiset alueet (katujen talvihoito)							
Katujen talvihoidon kustannukset (€)	33 067 465	41 270 839	32 899 125	35 474 872	29 572 041	28 007 213	30 353 434
Suorite (Ylläpidettävä katuala, m²)	21 550 000	21 580 000	21 660 000	21 740 000	21 824 300	21 824 300	21 853 200
Yksikkökustannus (€/ylläpidettävä katuala, m²)	1,5	1,9	1,5	1,6	1,4	1,3	1,4
Yksikkökustannuksen muutos-%	50,2	24,6	-20,6	7,4	-17,0	-21,4	2,5
Yleiset alueet (puistojen ja erityiskohteiden talvihoito)							
Puistojen ja erityiskohteiden talvihoidon kustannukset (€)	1 894 262	1 523 217	1 765 791	2 060 912	2 222 773	1 708 962	2 273 406
Suorite (Rakennetut puistot, m²)	9 420 000	9 210 000	9 210 000	9 199 000	9 222 950	9 222 950	9 193 180
Yksikkökustannus (€/rakennetut puistot, m²)	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Yksikkökustannuksen muutos-%	21,5	-17,8	15,9	16,9	7,6	-17,3	2,6
Yleiset alueet (katujen muu kunnossapito)							
Katujen kunnossapidon muut kustannukset (€)	41 474 885	41 626 164	45 722 860	42 863 596	54 773 571	60 300 366	60 804 712
Suorite (Ylläpidettävä katuala, m²)	21 550 000	21 580 000	21 660 000	21 740 000	21 824 300	21 824 300	21 853 200
Yksikkökustannus (€/ylläpidettävä katuala, m²)	1,9	1,9	2,1	2,0	2,5	2,8	2,8
Yksikkökustannuksen muutos-%	-0,8	0,2	9,4	-6,6	27,3	40,1	10,9
Yleiset alueet (puistojen ja erityiskohteiden muu kunnossapito)							
Puistojen ja erityiskohteiden kunnossapidon muut kustannukset (€)	19 256 478	19 045 935	21 577 542	22 534 612	30 823 300	32 279 967	33 699 256
Suorite (Rakennetut puistot, m²)	9 420 000	9 210 000	9 210 000	9 199 000	9 222 950	9 222 950	9 193 180
Yksikkökustannus (€/rakennetut puistot, m²)	2,0	2,1	2,3	2,4	3,3	3,5	3,7
Yksikkökustannuksen muutos-%	-0,6	1,2	13,3	4,6	36,4	42,9	9,7
Muut kustannukset yhteensä (€)	515 055	288 873	590 044	577 101	2 236 315	2 231 492	9 882 702
josta luonnonmukaisten alueiden kunnossapito	3 824 055	3 860 873	3 923 969	3 893 101	4 979 315	4 974 492	4 578 002
josta toimialan yhteisten palvelujen kustannukset	-3 309 000	-3 572 000	-3 333 925	-3 316 000	-2 743 000	-2 743 000	-3 376 000
josta yleisten alueiden rakennuttaminen							8 680 700
Talousarviokohdan kustannukset yhteensä	96 208 145	103 755 028	102 555 362	103 511 093	119 628 000	124 528 000	137 013 510

Yleisten alueiden (brutto) palvelukustannusten toteumien vaihtelu heijastelee suurelta osin talvien lumitilannetta. Myös hoidettavien pinta-alojen vaihtelu tuo muutoksia euroihin ja suoritteisiin. Vuoden 2025 osalta suurimpina tekijöinä ovat olleet uudelleenpäällistykset, puistojen korjaushankkeet sekä kaupunkiuudistusalueiden viihtyisyyden parantaminen. Vuoden 2025 ennusteessa näkyvät vähälumisemmän talven lisäksi käyttötalouteen siirtyvät erät kuten kierrätyskenttien, kaatopaikkojen ja Malminkentän kulut. Nämä erät ovat mukana TAE 2026:n palvelukustannuksissa.

Muut suoritteet

Muut suoritteet	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Ulkovaistuksen energian kulutus (KWh/asukas)	58,1	55,2	53,0	52,0	52,0	52,0	52,0
Kunnossapidettävät sillat (m²)	336 984	330 783	332 021	333 000	335 000	335 000	335 000

Yleisten alueiden Kunnossapidolle tulevien siltojen pinta-ala-arviot ovat kasvusuunnassa muun muassa Kruunusillatkokonaisuuteen kuuluvien siltojen valmistumisen myötä.

3.1.3.10. Liikenneliikelaitos (HKL)

Tulos ja rahoituslaskelma

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tuki infrainvestointien pääomakuluihin	38 954	16 554	15 800	17 660	19 110	22 700
Muut myyntitulot	121 694	147 738	152 827	155 531	158 766	164 065
Liikevaihto	160 649	164 292	168 627	173 191	177 876	186 765
Valmistus omaan käyttöön						
Liiketoiminnan muut tuotot	6 002	1 020	4 961	4 861	6 061	6 561
Varsinaiset kulut	-114 292	-110 998	-120 439	-117 967	-120 880	-124 055
Poistot	-35 554	-37 796	-36 979	-40 426	-42 760	-46 699
Liikeylijäämä/alijäämä	16 805	16 518	16 170	19 659	20 297	22 572
Rahoitustulot						
Rahoitusmenot						
Korkomenot kaupungin lainasta	-8 935	-9 250	-9 319	-1 137	-1 050	-963
Muut korkomenot	-4 271	-3 790	-3 434	-13 563	-15 860	-18 157
Korvaus peruspääomasta	-3 377	-3 377	-3 377	-3 377	-3 377	-3 377
Muut rahoitusmenot		0				
Satunnaiset erät						
Ylijäämä/alijäämä ennen varauksia	223	101	40	1 581	10	75
Poistoeron muutos	2 318	2 317	2 317	2 281	2 263	2 263
Varausten muutos						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 540	2 418	2 357	3 862	2 273	2 338

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Toiminnan rahavirta						
Liikelyljäämä/alijäämä	16 805	16 518	16 170	19 659	20 297	22 572
Poistot	35 554	37 796	36 979	40 426	42 760	46 699
Rahoitustulot ja -menot	-16 582	-16 417	-16 130	-18 078	-20 288	-22 496
Tulorahoituksen korjauserät		-2				
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-63 677	-74 900	-72 300	-106 500	-145 100	-133 100
Rahoitusosuudet investointimenoihin				9 000		
Käyttöomaisuuden myyntitulot		-2				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot						
Toiminnan ja investointien rahavirta	-27 900	-37 003	-35 281	-55 493	-102 330	-86 326
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset						
Antolainasaamisten vähennykset						
Lainakannan muutokset	-14 453	-14 453	-14 453	-14 453	-14 453	-14 453
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset	42 353	53 650	60 036	69 945	116 782	100 778
Rahoituksen rahavirta	27 900	39 197	45 583	55 492	102 329	86 325
Rahavarojen muutos	0	2 194	10 302	-1	-1	-1

Liikelaitoksen toiminnan kuvaus

Liikenneliikelaitos (HKL) huolehtii pääkaupunkiseudun metrolienteistä sekä siihen liittyvästä joukkoliikenneinfrastruktuurista toimien rataverkon haltijana ja metrolienteen harjoittajana. HKL tuottaa metrolienteen liikennöinnin ja metroinfraan liittyvät palvelut hankkimalla ne alihankintana Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:ltä.

Metrossa tehtiin vuonna 2024 noin 74,7 miljoonaa matkaa (vuonna 2019 noin 93 miljoonaa). HKL omistaa 50 metrojunaa, noin 22 km metrorataa, 17 asemaa ja metrovarikon Roihupellossa. HKL:n omistama osuus metrojärjestelmästä muodostaa ns. kantametron. Kokonaisuudessaan pääkaupunkiseudun metroverkolla on länsimetro mukaan lukien yhteensä noin 46 km rataa, 30 asemaa ja 2 varikkoa.

HKL toimii Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen johtokunnan alaisuudessa.

Kaupunginvaltuusto päätti 22.9.2021 silloisen HKL:n toiminnan yhtiöittämisestä metron infra- ja liikennöintisopimuksiin liittyviä toimintoja lukuun ottamatta. Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy (Kaupunkiliikenneyhtiö) aloitti toimintansa 1.2.2022. Yhtiöittämisessä HKL:n metro-omaisuus ja meteroon liittyvät keskeiset sopimukset jäivät liikelaitokseen. Kaupunkiliikenneyhtiö tuottaa HKL:lle erillisen sopimuksen perusteella metron liikennöintipalvelut, metroinfraan ja -kalustoon kohdistuvat kunnossapito- ja omaisuudenhallintapalvelut ja metro-omaisuuden investointien projektinhallintapalvelut sekä erillispalveluja, kuten talous- ja hallinto- sekä turvallisuuspalveluja.

Metrolaikaus on tarkoitus siirtää Kaupunkiliikenneyhtiöön, kun metron automatisointiin liittyvä Siemens-konsernin kanssa vireillä oleva oikeudenkäynti on päättynyt. Kaupunkiliikenneyhtiöön siirtyivät HKL:n kaikki muu omaisuus, sopimukset sekä HKL:n silloinen henkilöstö kokonaisuudessaan.

Liikenneliikelaitoksen kehittämislinjaukset 2025–2029

Tehtävä ja tarkoitus kaupungissa ja tuotetut palvelut

- Liikelaituksen tehtävänä on huolehtia pääkaupunkiseudun metrolienteestä sekä siihen liittyvästä joukkoliikenneinfrastruktuurista ja kalustosta toimien rataverkon haltijana ja metrolienteen harjoittajana
- Liikelaitos tuottaa metrolienteen liikennöinnin ja metroinfraan liittyvät palvelut hankkimalla ne alihankintana Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:ltä
- Liikelaituksen tehtävänä on varmistaa kaluston, asemien, varikoiden ja järjestelmien toimintakyky myös poikkeusoloissa toteuttamalla niihin liittyviä investointihankkeita laadukkaasti ja kustannustehokkaasti
- Liikelaitos vastaa metroasemien yhteydessä sijaitsevien väestönsuojien kunnossapidosta ja käyttöönoton valmiudesta

Johtokunnan osaamisvaatimukset

- Asiakkuuksien johtaminen
- Muutosjohtaminen
- Infra-ala
- Julkiset hankinnat

Tavoittila ja kehittämislinjaukset

- Omaisuuden oikea-aikainen ylläpito ja kunnossapito siten, että liikennöinti on luotettavaa, hankkeista matkustajaliikenteelle aiheutuvat häiriöt minimoidaan ja matkustaja-asiakastytyväisyys säilyy korkealla tasolla
- Kustannustehokkuuden lisääminen kaupunkiraideliikennemuotojen synergiamahdollisuudet hyödyntäen
- Metroympäristöt tukevat alueiden elinvoiman kehittämistä ja liiketila- ja mainospaikkavuokraus tukee joukkoliikenteen rahoitusta
- Tiedolla johtamisen edellytysten jatkuva parantaminen yhteistyössä Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n kanssa
- Liikelaitos edistää osaltaan Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n vastuullisuusperiaatteiden toteutumista
- Metrolieketoiminnan ja omaisuuden hallittu siirto Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:ön metron edelliseen automaatioprojektiin liittyvän oikeudenkäynnin päätyttyä
- Liikelaitos laatii kaupunkistrategian mukaisen tuottavuusohjelman

Toimintavarmuuden mittarit

- Ajettujen lähtöjen osuus tilatuista lähdöistä %
- Rakennetun omaisuuden kunnon seurantamalli ja mittaristo
- Investointien eteneminen suunnitellun mukaisesti, toteutumisaste %
- Hankkeista matkustajaliikenteelle aiheutuvien häiriöiden minimointi ja hankkeiden toteutuminen hankesuunnitelman mukaisesti

Tuottavuusmittarit

- Paikkakilometrikustannusten kehitys, € / paikkakilometri
- Metroasemien liiketilavuokrauksen ja mainostulojen kehitys, € /vuosi, vuokrausaste
- Ratainfraan ylläpidon tuottavuustavoite, 1 %/v

Asiakastytyväisyyden mittarit

- Metron säännöllisen asiakastytyväisyyskyselyn tulokset

Vastuullisuuden mittarit

- Päästöttömän energian osuus, %
- Liikennöinnin ja kiinteistöjen energiatehokkuus
- Toimintasuunnitelma työllisyyden edistämiseksi, mittaristo ja suunnitelman käynnistäminen

Toiminnan painopisteet

Peruskorjausten sujuva toteutus ja haittojen minimointi

Lähtövalmiudessa toteutetaan useita kantametroneiden asemien ja siltojen peruskorjauksia sekä metrojärjestelmään liittyviä korvausinvestointeja. Ensisijaisena tavoitteena on hankkeiden toteutus siten, että kaupunkilaisille aiheutuva haitta on mahdollisimman pieni. Yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan ja HSL:n kanssa jatketaan hankkeiden kokonaisvaikutusten hallitsemiseksi. Eri hankkeiden toteutusta porrastetaan siten, että haitalliset vaikutukset eivät kertaudu ja siten, että aiheutuva liikennekatko hyödyttää myös muiden hankkeiden toteutusta. Hankkeiden toteutustapaa valittaessa optimoidaan yhteiskuntataloudellisia kokonaisvaikutuksia pelkkien investointikustannusten sijaan. Kannusteiden käyttöä ja urakoitsijayhteistyötä lisätään töiden keston lyhentämiseksi. Ajantasaiseen ja ennakoivaan viestintään panostetaan. Tilajatoiminnoissa kehitetään projektinjohto-osaamista ja varmistetaan riittävät resurssit vaativiin hankkeisiin.

Kustannustehokkuuden lisääminen

Yleinen kustannustason nousu sekä Helsingin kaupungin ja HSL:n taloustilanne edellyttävät metron liikennöintisopimuksessakin sovitun mukaisesti tuottavuuden jatkuvaa parantamista. HKL:lle palveluja tuottava Kaupunkiliikenneyhtiö on käynnistänyt vuosina 2025–2026 toteutettavan strategisen synergiaohjelman, jonka tavoitteena on operatiivisen laadun parantamisen lisäksi saavuttaa tuottavuushyötyjä. Ohjelmassa tunnistetaan eri toimintojen synergiahyötyjä ja toteutetaan konkreettisia muutoksia kunnossapito-, omaisuudenhallinta- ja liikennöintitoimintojen sisäisissä ja keskinäisissä prosesseissa, organisoitumisessa ja vastuissa. Ohjelmassa tuotetaan mittaristo, jonka kautta pystytään todentamaan synergiahyötyjen toteutuminen kustannustehokkuuden näkökulmasta.

Metron järjestelmäkokonaisuuteen vaikuttavien suurten investointihankkeiden hallittu edistäminen

Vuonna 2026 käynnistyy metron kulunvalvontajärjestelmän uudistamishankkeen (ns. METKA-hanke) toteutusvaihe ja siihen keskeisesti liittyvä metrojunakaluston korvaushanke (M400-hanke) etenee hankintavaiheeseen. Hankkeiden muodostaman kokonaisuuden johtamista ja ohjausta vahvistetaan mm. projektien välisiä integraatiotoimintoja kehittämällä. Hankkeiden hallitun edistämisen näkökulmasta on keskeistä tunnistaa nykyiseen liiketoimintaan tulevat muutokset. Eri liiketoiminnan osa-alueiden vastuulla olevien kehitysohjelmien johtamista ja yhteensovittamista em. suurten investointihankkeiden kanssa vahvistetaan. Onnistunut toteutus vaatii olemassa olevaan järjestelmään tulevien muutosten osalta läpinäkyvyyden kasvattamista ja riittävää resurssointia sekä hanketasolla että operatiivisissa liiketoiminnoissa.

Kaupunkistrategian toteuttaminen

HKL varmistaa pitkään käytössä olleen metrojärjestelmän toimivuutta ennakoimalla ja asettamalla etusijalle olemassa olevan metrojärjestelmän toimivuuteen liittyvät investoinnit. Vuosittain toteutetaan useita asema- ja ratasähköön sekä tietoliikennejärjestelmiin liittyviä uudis- ja korvausinvestointeja. Myös kiinteistöihin ja rakenteisiin liittyvät investointitarpeet ovat kasvussa. HKL ja Kaupunkiliikenneyhtiö jatkavat yhdessä HSL:n ja kaupunkiympäristön toimialan kanssa Helsingin liikennejärjestelmään vaikuttavien investointihankkeiden ohjelmoinnin yhteensovitustyötä, jonka tavoitteena on liikkumista hankaloittavien rakennus- ja korjaushankkeiden haittojen vähentäminen hankkeita jaksottamalla.

Vuonna 2026 varaudutaan käynnistämään Kalasatamassa sijaitsevan Junatien metrosillan uusimisen valmistelevat rakennustyöt. Metron liikennöintiin vaikuttavat hankevaiheet ajoitetaan vuodelle 2027 ajankohtaan, jolloin Kruunusilltojen yhteys on käytössä. Sujuvien joukkoliikennetyhteyksien ja kevyen liikenteen olosuhteiden varmistaminen myös valmistelevien rakennustöiden aikana on tärkeää. Rakennustöiden nopeuttamiseen pyritään toteuttajan kanssa yhteistyössä tehtävässä suunnittelussa ja sopimuskannustimin. Metron liikennekatkon vaikutusalueelle valmistellaan toteutettavaksi myös muita hankkeita siten, että aiheutuva haitta hyödynnetään täysimääräisesti rata-alueelle ulottuvissa peruskorjauksissa.

Metroasemien peruskorjaushankkeiden yhteydessä panostetaan esteettömyyteen, laatuun ja viihtyisyyteen. Energiatohokkuutta parannetaan, hankinnoissa edellytetään vähäpäästöisten materiaalien käyttöä ja huomioidaan kiertotalouden periaatteet. Itäkeskuksen metroaseman peruskorjauksen ja joukkoliikenneterminaalin kehittämisen suunnittelua edistetään yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginkanslian kanssa vuonna 2026.

Keskusta-alueen kehittämisen ja viihtyisyyden varmistamiseksi HKL yhdessä Kaupunkiliikenneyhtiön kanssa tukee kaupunkiympäristön toimialaa ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman toteuttamisessa. Vuoden 2026 aikana edistetään Helsingin yliopiston metroaseman uuden pohjoisen sisäänkäynnin hankesuunnittelua sekä jatketaan Rautatien metroaseman lippuhallin peruskorjauksen suunnittelua yhdessä toteuttajakumppanin kanssa. Rautatien metroaseman

arviolta vuonna 2027 käynnistyvä peruskorjaaminen on tärkeää etenkin aseman toimintavarmuuden turvaamisen näkökulmasta, mutta myös keskustan maanalaisen kävely-ympäristön viihtyisyyden ja turvallisuuden kehittämiseksi.

Metron automatisointiprojektiin liittyvän, Siemens-konsernin kanssa vireillä olevan oikeudenkäynnin hovioikeuskäsittelyn ensimmäisen vaiheen osalta odotetaan hovioikeuden päätöstä keväällä 2026. Mikäli hovioikeus päättää käräjäoikeuden tapaan, että HKL:llä on ollut oikeus purkaa sopimus, siirrytään käsittelemään vahingonkorvauksia vuoden 2026 aikana. Päätöstä vahingonkorvauksista odotetaan keväällä 2027. Vuoden 2026 aikana varaudutaan hovioikeuskäsittelyn päättymiseen ja käynnistämään valmistelut metroliiiketoiminnan ja omaisuuden siirtämiseksi osaksi Kaupunkiliikenneyhtiötä.

Talousarvion toiminnan tavoitteet vuodelle 2026

HKL:n kolme sitovaa tavoitetta on asetettu asiakas-, luotettavuus- ja talousnäkökulmasta. Muut toiminnan tavoitteet koskevat tuottavuutta ja työllisyyden edistämistä.

Sitovat toiminnan tavoitteet

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Asiakkaiden tyytyväisyys palveluihimme kasvaa
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Tapamme toimia
Mittari 1	Tyytyväisten asiakkaiden osuus (%) metroliiikenteessä kasvaa
Mittarin 1 lähtöarvo	90,6 % (vuoden 2024 syksyn toteuma)
Mittarin 1 tavoitearvo	vähintään 92 %

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Naapurustojen yhteisöllisyys ja viihtyvyys lisääntyvät
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Viihtyisät ja yhteisölliset naapurustot
Mittari 1	Matkustajien osuus (%) kasvaa, jotka kokevat matkansa sujuneen ilman järjestyshäiriöitä
Mittarin 1 lähtöarvo	76,4% (vuoden 2025 kevään toteuma)
Mittarin 1 tavoitearvo	Suurempi kuin 76,4 %

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Joukkoliikenteen luotettavuus on hyvä
Tavoitekategoria	Liikelaituksen oma
Strategian painopiste/kivijalka	Sujuva arki ja toimivat palvelut
Mittari 1	Ajettujen lähtöjen osuus (%) tilatuista lähdöistä säilyy nykyisellä tasolla
Mittarin 1 lähtöarvo	99,85 %
Mittarin 1 tavoitearvo	Vähintään 99,85 %

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	HKL:n talous pysyy tasapainossa
Tavoitekategoria	Liikelaituksen oma
Strategian painopiste/kivijalka	Talous
Mittari 1	Ylijäämä ennen varauksia on positiivinen
Mittarin 1 lähtöarvo	0,2 miljoonaa euroa (TP 2024)

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Mittarin 1 tavoitearvo	vähintään 0

Toiminnan tavoitteet

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Tuottavuutemme paranee
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Talous
Mittari 1	Ratainfraan ylläpidon tuottavuus paranee
Mittarin 1 lähtöarvo	Ratapidon ylläpidon kustannukset vuonna 2025
Mittarin 1 tavoitearvo	-1 % verrattuna vuoden 2025 toteumaan

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Edistämme kaupunkilaisten työkykyä ja työllisyyttä kaikissa elämänvaiheissa
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Elämää, elinvoimaa, osaamista ja kasvua
Mittari 1	Laaditaan toimintasuunnitelma yhteistyössä Kaupunkiliikenne Oy:n kanssa kaupunkilaisten työllisyyden edistämiseksi
Mittarin 1 lähtöarvo	Toimintasuunnitelmaa ei ole
Mittarin 1 tavoitearvo	Toimintasuunnitelma on laadittu

Liiketoiminnan tunnusluvut

Liiketoiminnan tunnusluvut	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos-budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Liikevaihdon muutos (%)	4	-39	18	2	1	1	2
Liikelyli- / alijäämä liikevaihdosta (%)	15	8	3	0	0	0	0
Tase 31.12. (milj. €)	1 137	568	573	599	635	635	692
Omavaraisuusaste (%)	35	37	38	36	34	34	31

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos-budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Metrolleikennöinti							
Palvelun kokonaiskustannus (€)			158 000 000	165 684 000	164 300 000	164 300 000	170 900 000
Suorite (paikkakilometri, milj.*)			3 565	3 374	3 556	3 526	3 654
Yksikkökustannus (€/paikkakilometri)			0,044	0,049	0,046	0,047	0,047
Yksikkökustannuksen muutos-%				10,8	-5,9	-5,1	1,2

HKL:n vuoden 2026 yksikkökustannukset pysyvät vuoden 2025 ennustetulla tasolla. Yksikkökustannus-mittarissa käytettävät suoritteet, metron paikkakilometrit, kasvavat neljällä prosentilla vuoden 2025 ennusteeseen nähden. Suoritemäärien kasvu johtuu metroinfraan vuoden 2025 aikana tehtyjen peruskorjaus- ja parantamisinvestointien aiheuttamien liikennöintikatkojen

päättymisestä. HKL pääomakustannukset nousevat noin 10 prosentilla poistopohjan kasvun myötä. HKL:n muiden menojen arvioidaan laskevan 2 prosentilla vuodesta 2025.

Vuonna 2027 linjakilometrien arvioidaan laskevan vuoden 2026 tasolta miltei 11 prosenttia johtuen suunnitelman mukaisista perusparannushankkeiden aiheuttamista liikennöintikatkoista. Vuonna 2028 linjakilometrien arvioidaan palautuvan vuoden 2026 tasolle (+12 prosenttia).

*Paikkakilometri = Paikkakilometri on yhden matkustajapaikan kulkema yhden kilometrin matka. Paikkakilometrit saadaan kertomalla liikennevälineen ajokilometrit sen keskimääräisellä matkustajapaikkamäärällä. Paikkakilometri käsittää tässä yhteydessä sekä metron istuma- että seisomapaikat.

Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät ja riskien hallintakeinot

Strategiset riskit

Liikkumiskäyttäytymisen pidemmän aikavälin kehitys luo epävarmuutta liikenteen tilaajana toimivan HSL:n kiristyvän taloustilanteen sekä asemakiinteistöjen vuokraukseen ja asemamainontaan liittyvien tulojen kehittymisen kautta. Liikkumisennusteisiin liittyvää epävarmuutta on hallittava myös merkittäviä investointeja toteutettaessa. Joukkoliikenteelle vaihtoehtoisin liikkumistapoihin suuntautuva kysynnän kasvu voi aiheuttaa ruuhkia ja ilmastovaikutuksia etenkin keskusta-alueilla.

Taloustilanne edellyttää tuottavuuden jatkuvaa parantamista, joustavuutta reagoida kysynnän muutoksiin ja kustannusrakenteen läpinäkyvyyden kasvattamista. Samanaikaisesti on varmistettava toiminnan kustannustehokkuus, vanhenevien järjestelmien toimintavarmuus ja valmius kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttamiselle pidemmällä tulevaisuudessa. Tämä edellyttää liikkumisennusteiden aktiivista seurantaa yhteistyössä HSL:n kanssa ja kyvykkyyttä vastata mahdollisesti muuttuviin kysynnän ja palvelutuotannon tarpeisiin. Yhteistyö HSL:n kanssa joukkoliikenteen maineen edistämiseksi on keskeisin käytettävissä oleva hallintakeino asiakastytyvyyden kasvattamiseksi ja pitkän aikavälin liikkumiskäyttäytymiseen vaikuttamiseksi.

Taloudelliset riskit

Pääkaupunkiseudun metrojärjestelmä on kansainvälisessä mittakaavassa pieni. Toimivan kilpailun aikaansaaminen kaluston ja järjestelmien merkittäviä korvausinvestointeja toteutettaessa on haastavaa. Riskinä on kilpailun vähäisyydestä johtuva kustannusten kasvu ja toimittajariippuvuuden lisääntyminen. Kansainvälisellä markkinatilanteella ja mm. geopolitiikan muutoksilla voi olla vaikutuksia metron hankintaketjuihin. Saatavuusongelmat vaikuttavat projektien toteutusajatauluun ja kustannuksiin sekä vaikeuttavat laadun ja kustannustehokkuuden säilyttämistä palvelutuotannossa.

Toimivan kilpailutilanteen aikaansaaminen edellyttää hyvää markkinatuntemusta ja sen hyödyntämistä hankinnan sisällön ja vaatimusten määrittelyssä. Myös strategisesti kriittisten osaamisalueiden tunnistaminen, oman osaamisen jatkuva kehittäminen, toimittajahallinnan kehittäminen sekä varautumisen näkökulmasta riittävän oman tuotannon ja varaosahallinnan säilyttäminen on tärkeää. Kansainvälistä yhteistyötä ja ulkomaisten osaajien hyödyntämistä jatketaan.

Metroa palvelevien rakenteiden ja järjestelmien tekninen kunto ei välttämättä mahdollista korjausinvestointien kytkemistä vallitsevan kiinteistömarkkinatilanteen vuoksi epävarmaan kaupalliseen kaupunkikehittämiseen. Asemakiinteistöjen osalta varaudutaan toteuttamaan kevyempiä korjaustoimenpiteitä, mikä voi näkyä joukkoliikenneinfran ylläpitokustannusten kasvuna.

Operatiiviset riskit

Todennäköisimpiä metron liikennöintiä uhkaavia operatiivisia riskejä ovat erilaisista teknisistä tai ulkoisista syistä aiheutuvat kiinteistö-, rata- tai järjestelmäinfraan liittyvät häiriötilanteet, jotka voivat johtaa asemien tai rataosuuksien sulkemiseen, vaikeuttaa valvomotoimintaa ja vaikuttaa koko metron palvelutasoon. Vanhenevan metrojärjestelmän toiminnan häiriöiden lisääntyminen heijastuisi merkittäviksi liikkumisen haasteiksi, sillä metron kapasiteetin korvaaminen muilla liikennemuodoilla ei ole mahdollista etenkin sen kuormittuneimmilla osuuksilla.

Koko seudun elinvoiman näkökulmasta on keskeistä varmistaa metroiden, järjestelmien ja kaluston kunnossapito, ennakoiva korjaus ja uudistaminen siten, että liikennöinnin luotettavuus ei heikkene ja hankkeista aiheutuvat liikennehaitat voidaan minimoida. Riittävä resursointi häiriötilanteiden hallintaan sekä reagointivalmiuden ja HSL:n kanssa laadittujen poikkeusliikennemallien jatkuva ylläpito on keskeistä. Myös vaikutuksiltaan merkittävien projektien toteuttaminen edellyttää riittävää resursointia ja metron liittyvän erityisosaamisen jatkuvaa kehittämistä.

Vallitsevassa tilanteessa erilaisten hybridivaikuttamisen, kriittiseen infrastruktuuriin vaikuttamisen ja sabotaasin kuten kyberhyökkäysten riski on kohonnut. HKL yhteistyössä Kaupunkiliikenneyhtiön kanssa varautuu osana kaupungin valmius- ja varautumissuunnittelua liikenne- ja viestintävirasto Traficomien määräyksen mukaiseen joukkoliikenteen toimivuuden varmistamiseen normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Tiiviillä yhteistyöllä ja jatkuvalla seurannalla ylläpidetään kyvykkyyttä vastata muuttuviin kysynnän ja turvallisuuden tarpeisiin. Asemien palo- ja pelastusturvallisuuteen sekä yleiseen turvallisuustilanteeseen liittyvien tarkistus- ja kehitystoimien sekä investointien toteuttamista jatketaan. Tietoliikenneyhteyksien häiriötilanteisiin varaudutaan jatkamalla järjestelmien kyberturvan kehittämistä sekä panostamalla valvonta- ja korjauskyvykkyyteen.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstömäärän kehittyminen	Tilin-päättös 2021	Tilin-päättös 2022	Tilin-päättös 2023	Tilin-päättös 2024	Tulos-budjetti 2025	Ennuste 2025	Talous-arvio 2026	Talous-suunnitelma 2027	Talous-suunnitelma 2028
Henkilöstön määrä (oma henkilöstö)	1 251	101	2	2	2	2	2	2	2
Henkilötyövuodet (oma henkilöstö)			2	2	2	2	2	2	2
Vuokratyövoiman käyttö (ostot euroina)				0	0	0	0	0	0

HKL hankkii liikennöinti- ja infran kunnossapitopalvelut alihankintana. HKL:llä ei ole omaa operatiivista henkilöstöä.

Kaupunkiliikenneyhtiössä työskentelee noin 300 henkilöä, jotka tuottavat metron liikennöinnin sekä vaunukaluston ja infran kunnossapidon.

Vaikutus kaupungin talouteen

Vaikutus kaupunkiin, 1 000 €	Tilin-päättös 2024	Ennuste 2025	Talous-arvio 2026	Talous-suunnitelma 2027	Talous-suunnitelma 2028
Peruspääoman tuotto	3 377	3 377	3 377	3 377	3 377
Tuki kaupungilta	-17 559	-16 554	-17 660	-19 110	-22 700
Netto	-14 182	-13 177	-14 283	-15 733	-19 323
Pitkäaikaisen vieraan pääoman vähennys	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Pitkäaikaisen vieraan pääoman korko	1 721	1 228	1 137	1 050	963

HKL maksaa kaupungille peruspääoman tuottoa 3,4 miljoonaa euroa vuonna 2026. Vastaavasti kaupunki maksaa HKL:lle suoraa tukea 17,7 miljoonaa euroa. Kaupungin tuella HKL kattaa ne menot, joita HKL ei pysty laskuttamaan HSL:ltä tai muulta taholta.

Kaiken kaikkiaan HKL:n nettovaikutus kaupungin budjettiin on -14,3 miljoonaa euroa vuonna 2026. Vuosina 2027–2028 nettovaikutus kaupungin budjettiin arvioidaan kasvavan investointien toteuttamisen myötä kasvavien pääomakulujen vuoksi.

Rahoitus ja investoinnit

Metroon liittyviä investointeja on viime vuodet rahoitettu tulo-rahoituksen lisäksi kaupungin sisäisellä lyhytaikaisella velalla (yhdystilivelka). Mikäli uutta pitkäaikaista lainaa ei nostettaisi, yhdystilivelan ennakoidaan olevan 532,6 miljoonaa euroa 31.12.2028 (vrt. 186 miljoonaa euroa 31.12.2024). Yhdystilivelkaa on tarkoitus konvertoida pitkäaikaiseksi ulkoiseksi lainaksi vuosina 2026–2028.

HKL:n investointisuunnitelma kattaa vuodet 2026–2035. Investointien yhteissumma on noin 845 miljoonaa euroa.

Vuosien 2026–2035 suurin yksittäinen investointihanke on M400-metrojunakaluston hankinta, johon on budjetoitu noin 231 miljoonaa euroa vuosille 2026–2035. Rautatien metroaseman perusparannukseen ja siihen liittyvään Kaivokadun kannen peruskorjaukseen on varattu yhteensä noin 103 miljoonaa euroa vuosille 2026–2029. Metron liikenteenohjausjärjestelmän uudistamisinvestointiin (ns. METKA-hanke) on varattu tässä vaiheessa noin 53 miljoonaa euroa vuosille 2026–2032.

Taloussuunnitelmakauden suurin investointikokonaisuus on Rautatietorin metroaseman peruskorjaus yhteensä 77 miljoonaa euroa. Junatien metrosillan uudistamiseen varaudutaan taloussuunnitelmakaudella 53 miljoonalla eurolla, METKA-hankkeeseen 30,7 miljoonalla eurolla ja M400- metrojunien hankintaan 28,7 miljoonalla eurolla. Vuonna 2026 eniten määrärahoja varataan Junatien metrosillan uudistamishankkeeseen 21 miljoonaa euroa. METKA-hankkeeseen ja metron raidevirtapiirien korvaamiseen on budjetoitu molempiin 8,5 miljoonaa euroa, Kantametron kuilujen peruskorjaamiseen 7,2 miljoonaa euroa, Rautatietorin metroaseman peruskorjaamiseen 6,5 miljoonaa euroa ja M400-metrojunien hankintaan 5,9 miljoonaa euroa.

3.1.4. 4 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot yhteensä	33 478	33 244	32 921	37 539	39 039	40 912	42 799
Menot yhteensä	297 486	317 940	318 936	332 556	334 056	351 906	367 217
<i>Ylitysoikeus</i>							
Toimintakate	-264 007	-284 696	-286 015	-295 017	-295 017	-310 994	-324 418
Poistot	8 685	7 779	7 779	7 174	7 174	7 580	8 333
Tilikauden tulos	-272 692	-292 475	-293 794	-302 191	-302 191	-318 574	-332 751

3.1.4.1. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Toiminnan kuvaus

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ylläpitää ja parantaa eri-ikäisten helsinkiläisten mahdollisuuksia henkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin, sivistymiseen sekä aktiiviseen kansalaisuuteen ja tukee Helsingin elinvoimaisuutta. Toimialalla tuotetaan vuosittain yli 20 miljoonaa elämystä yli 900 toimipaikassa, ulkoilualueilla ja taiteen eri keinoin noin 1 800 työntekijän osaamisella.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala toimii kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan alaisuudessa. Lautakunnalla on kolme jaostoa: kulttuuri- ja kirjastojaosto, liikuntajaosto ja nuorisajaosto.

Toimiala jakaantuu neljään palvelukokonaisuuteen, joita ovat nuoriso-, liikunta-, kirjasto- ja kulttuuripalvelukokonaisuus sekä toimialan yhteiset palvelut.

Toiminnan painopisteet

Ikääntyneiden ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen

Ikääntyneiden määrä kasvaa ja helsinkiläisnuorten hyvinvointierot ovat kasvaneet sosioekonomisten taustatekijöiden mukaan viime vuosina. Lisäksi kasvu ympäristön turvallisuuteen liittyvät ilmiöt ovat heikentyneet ja turvallisuus kasautuu tietyille nuorille.

Toimialalla toteutetaan toimenpidesuunnitelmia, joilla edistetään nuorten yhdenvertaisia mahdollisuuksia osallistua ja toimia sekä vahvistetaan nuorten työelämätaitoja. Lisäksi edistetään ikääntyneiden hyvinvointia toteuttamalla Malmin alueella kehitettyä yhteistoiminnan mallia yhteistyössä alueen toimijoiden ja asukkaiden kanssa.

Yhdenvertaisuuden edistäminen ja turvallisuuden tunteen vahvistaminen

Väestöryhmien ja kaupunginosien hyvä- ja huono-osaisuus on keskittynyt ja alueelliset erot eivät ole merkittävästi kaventuneet. Kaupunkiuudistusalueet kuuluvat sosioekonomiselta statukseltaan kaupungin matalimpien alueiden joukkoon. Tunnistamme kaupungissa myös muut alueet, joiden sosioekonominen tilanne vastaa kaupunkiuudistusalueita ja suuntaamme näille alueille erityistoimia.

Toimialalla kohdennetaan alueille käyttötalouden resursseja tarveperusteisesti ja lisätään avustusrahoja alueilla tapahtuvaan toimintaan.

Tuottavuuden parantaminen

Toimialalla jatketaan tuottavuusajattelun vahvistamista ja tuottavuuteen liittyvän osaamisen kehittämistä. Edellisvuonna linjattuja tuottavuustoimenpiteitä, tuottavuuden laskentaa sekä toimenpiteiden seurantaa ja raportointia pilotoidaan.

Tavoitteena on laatia pitkän aikavälin tuottavuusohjelma vuosille 2026–2029.

Talousarvion jakautuminen

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala	Tulosbudjetti 2025 (1 000 €)	Talousarvio 2026 (1 000 €)	Muutos edelliseen vuoteen (1 000 €)	Muutos edelliseen vuoteen (%)
41001 Kulttuuri ja vapaa-aika yhteensä (toimintakate)	-248 985	-257 169	-8 184	3,3
Kulttuuri	-58 150	-59 082	-932	1,6
Liikunta	-75 663	-76 930	-1 267	1,7
Nuoriso	-37 820	-39 345	-1 525	4,0
Kirjasto	-44 468	-47 044	-2 576	5,8
Toimialan yhteiset palvelut	-32 884	-34 768	-1 884	5,7
41002 Kulttuurin laitosavustukset (menot)	-25 450	-25 943	-493	1,9
41003 Liikunnan laitosavustukset (menot)	-10 262	-11 905	-1 643	16,0

Kaupunkistrategian toteuttaminen

Helsingin uusi kaupunkistrategia "Helsinki josta voimme olla ylpeitä" ohjaa kaupungin ja toimialan toimintaa vuosina 2025–2029.

Toimialan rooli näkyy erityisesti hyvinvoinnin ja terveyden, osallisuuden, elinvoiman ja kestävä arjen rakentamisessa. Neljän vuoden aikana kaupunkistrategia tarkoittaa toimialalle muun muassa seuraavia asioita:

Viihtyisät ja yhteisölliset naapurustot

Kulttuuri, liikunta, nuorisotyö ja kirjastot ovat keskeinen osa naapurustojen elämää ja yhteisöllisyyttä. Uusia tiloja avataan kulttuurin, taiteen ja yhteisötoiminnan käyttöön, ja tilojen väliaikaikäskäytön sekä rahoittamisen malleja kehitetään. Julkista taidetta tuodaan yhä enemmän arjen ympäristöihin ja ulkoliikuntapaikkojen kehittäminen turvataan tasapuolisesti kaupungin eri osissa.

Osallisuutta vahvistetaan yhteisötalojen, osallistuvan budjetoinnin ja asukaspaneelien kautta. Kaupunki toimii aktiivisena yhteistyökumppanina järjestöille, yhdistyksille ja seuroille.

Helsingissä jokainen voi hyvin

Palvelumme tavoittavat eri-ikäiset asukkaat erilaisissa elämäntilanteissa, tukien heidän hyvinvointiaan ja osallisuuttaan. Tavoitteena on, että Helsinki on tulevaisuudessakin Euroopan vähiten eriytyneitä pääkaupunkeja. Jatkamme tarveperustaista palvelujen kohdentamista ja esimerkiksi harrastamisen Suomen mallia jatketaan erityisesti niiden lasten ja nuorten tueksi, jotka muuten jäävät harrastusten ulkopuolelle.

Jalkautuvat palvelut, kuten etsivä nuorisotyö, tavoittavat niitä, jotka eivät itse hakeudu palveluihin. Nuorisotyön ja kouluvalmentajien läsnäololla luodaan turvaa kouluissa ja asuinympäristöissä.

Hyvinvointisuunnitelmassa panostetaan muun muassa arkiliikkumisen ja liikunnallisen elintavan edistämiseen ja yli 68-vuotiaat saavat arkipäivisin maksuttoman pääsyn kaupungin uimahalleihin.

Sujuva arki ja toimivat palvelut

Arjen sujuvuutta rakennetaan saavutettavilla ja ihmisläheisillä palveluilla, ja tässä hyödynnetään digitaalisia palveluita ja selkeää viestintää. Palvelujen saavutettavuutta parannetaan kehittämällä kävelyn ja pyöräilyn turvallisuutta ja esteettömyyttä. Kunnossapidon ja työmaiden synnyttämät väliaikaiset tilat luovat mahdollisuuksia tuoda esiin taidetta ja kulttuuria. Kirjastot ovat lukutaitotyön ytimessä ja lähikirjastoverkon säilyminen on turvattu. Lisäksi toimialan omaa tulopohjaa vahvistetaan, jotta kaupunkistrategian mukaisesti voidaan panostaa kulttuuriin, liikuntaan ja muihin vapaa-ajan palveluihin sekä huolehtia lähikirjastojen verkon laajuudesta ja varmistaa nuorisopalveluiden kattava läsnäolo kaupungin eri alueilla.

Luontoa kunnioittava ja vetovoimaa tukeva kaupunkikehitys

Toimiala vahvistaa yhteyttä luontoon, hyvinvointiin ja vetovoimaan. Tapahtumien ja liikunnan järjestämisessä huomioidaan ympäristövastuu ja luonnon monimuotoisuus. Työ kaupunkiuudistus- ja niihin verrattavilla alueilla jatkuu, ja esimerkiksi Stoa ja Itäkeskuksen uimahallin perusparannukset kehittävät koko itäisen Helsingin elinvoimaa.

Elämää, elinvoimaa, osaamista ja kasvua

Luovilla aloilla, kulttuurilla ja tapahtumilla on merkittävä rooli Helsingin vetovoiman rakentamisessa. Tuemme kulttuuritoimijoita, luovien alojen yrittäjyyttä ja elinkeinomahdollisuuksia. Suurtapahtumille ja kongresseille rakennetaan paremmat puitteet ja Helsingin yöelämää kehitetään monipuolisemmaksi ja saavutettavammaksi. Arkkitehtuuri- ja designmuseon valmistuminen vuonna 2030 ja siihen liittyvä arkkitehtuurin ja designin juhluvuosi on koko kaupungin yhteinen ponnistus. Rantojen ja saariston palveluja kehitetään, jotta merellinen Helsinki saadaan vieläkin vahvemmaksi osaksi kaupunkilaisten elämää.

Henkilöstö ja johtaminen

Toimiala tarjoaa merkityksellistä työtä ja vaikuttavia kohtaamisia omalle henkilöstölleen. Jokaisella on oikeus hyvään johtamiseen, ja työyhteisöissä tulee olla tilaa monimuotoisuudelle, oppimiselle ja jaksamiselle. Johtamisessa tuetaan työkykyä ja reagoidaan ajoissa kuormitukseen. Rekrytoinnissa ja perehdytyksessä huomioidaan kielitaito, esteettömyys ja moninaisuuden ymmärrys.

Tapamme toimia

Strategia kannustaa ihmislähtöiseen ja reiluun tekemiseen. Toimimme vastuullisesti ja sitoutuneesti, mutta mutkattomasti ja sujuvasti. Meillä kaikilla on vastuu siitä, että kaupunkilaisilla on hyvä syy olla ylpeitä Helsingistä. Kuuntelemme asukkaita, teemme yhteistyötä ja kokeilemme rohkeasti uutta. Kehitämme reagointinopeuttamme ja asiakaspalveluamme – palveluiden on oltava helposti saavutettavia myös digitaalisesti ja useilla kielillä. Toimimme poikkihallinnollisesti, tasa-arvoisesti ja avoimesti.

Talousarvion toiminnan tavoitteet vuodelle 2026

Sitovat toiminnan tavoitteet

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Asiakkaiden tyytyväisyys palveluihimme kasvaa
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Tapamme toimia
Mittari 1	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan NPS-suositelluindeksin arvo kasvaa
Mittarin 1 lähtöarvo	NPS-suositelluindeksi 2025
Mittarin 1 tavoitearvo	Suurempi kuin NPS-suositelluindeksi 2025
Mittari 2	Laajennetaan NPS-suositelluindeksin käyttöä toimialan volyymipalveluissa
Mittarin 2 lähtöarvo	NPS-suositelluindeksin käyttöä ei ole laajennettu
Mittarin 2 tavoitearvo	NPS-suositelluindeksin käyttöä on laajennettu

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Naapurustojen yhteisöllisyys ja viihtyisyys lisääntyvät
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Viihtyisät ja yhteisölliset naapurustot
Mittari 1	5 arkipäivässä vastattujen asiakaspalautteiden osuus (%) kasvaa
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2025 toteuma (%)
Mittarin 1 tavoitearvo	Suurempi kuin vuoden 2025 toteuma (%)

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Kaupungin vetovoimaisuustyönantajana lisääntyä
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Henkilöstö ja johtaminen
Mittari 1	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan työntekijöiden työnantajan suositelluindeksi nousee (%)
Mittarin 1 lähtöarvo	Fiilari 2025 (%)
Mittarin 1 tavoitearvo	Vuonna 2026 Kunta 10 suurempi kuin Fiilari vuonna 2025 (%)
Mittari 2	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan työntekijöiden kokemus johtamisesta ja työelämän laadusta paranee

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Mittarin 2 lähtöarvo	Fiilari 2025
Mittarin 2 tavoitearvo	Vuonna 2026 Kunta 10 suurempi kuin Fiilari vuonna 2025 (%)

Toiminnan tavoitteet

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Erot nuorten toimintakyvyssä ja tulevaisuudennäkymissä eri väestöryhmien välillä vähenevät
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Helsingissä jokainen voi hyvin
Mittari 1	Vuoden 2026 aikana tavoitetaan kaikki VALO-luokat
Mittarin 1 lähtöarvo	0 %
Mittarin 1 tavoitearvo	100 %

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Asukkaiden tyytyväisyys asuinalueeseensa kasvaa kaupunkiuudistusalueilla
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Luontoa kunnioittava ja vetovoimaa tukeva kaupunkikehitys
Mittari 1	Palvelujen määrärahoja kohdennetaan tarveperusteisesti kaupunkiuudistusalueille (euroa)
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2025 määrärahojen tarveperusteiset kohdennukset (euroa)
Mittarin 1 tavoitearvo	Vähintään vuoden 2025 määrärahataso (euroa)
Mittari 2	Avustusmäärärahojen kohdennukset kaupunkiuudistusalueille toteutuvat vähintään vuoden 2025 tasolla (euroa)
Mittarin 2 lähtöarvo	1 300 000 euroa (vuonna 2025)
Mittarin 2 tavoitearvo	Vähintään 1 300 000 euroa

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Tuottavuutemme paranee
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Talous
Mittari 1	Palvelukustannukset palvelukokonaisuuksittain toteutuvat korkeintaan talousarvion mukaisina (euroa)
Mittarin 1 lähtöarvo	Talousarvion 2026 mukaiset palvelukustannukset (euroa)
Mittarin 1 tavoitearvo	Korkeintaan talousarvion 2026 mukaiset palvelukustannukset (euroa)

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Edistämme kaupunkilaisten työkykyä ja työllisyyttä kaikissa elämänvaiheissa
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Elämää, elinvoimaa, osaamista ja kasvua
Mittari 1	Lyhytaikaisiin työtehtäviin työllistettyjen 15-17-vuotiaiden nuorten määrä kasvaa
Mittarin 1 lähtöarvo	162
Mittarin 1 tavoitearvo	vähintään 400
Mittari 2	Kesätöitä saaneiden 17-24-vuotiaiden NEET-nuorien määrä kasvaa
Mittarin 2 lähtöarvo	Vuoden 2025 toteuma (henkilöä)

Toiminnan tavoite	Selite
Mittarin 2 tavoitearvo	Suurempi kuin vuoden 2025 toteuma
Mittari 3	Tavoitetaan aiempaa suurempi osuus (%) 18-24 -vuotiaista nuorista, joista tehty etsivän nuorisotyön ilmoitus
Mittarin 3 lähtöarvo	Vuoden 2025 toteuma (%)
Mittarin 3 tavoitearvo	Suurempi kuin vuoden 2025 toteuma (%)

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Toimialan palvelut ovat houkuttelevia ja vetovoimaisia
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Strategian painopiste/kivijalka	Sujua arki ja toimivat palvelut
Mittari 1	Käyntikertojen määrä toimialan palveluissa vähintään talousarvion mukainen (kpl)
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2025 toteutuneet käyntikerrat (kpl)
Mittarin 1 tavoitearvo	Vähintään vuoden 2026 talousarvion mukainen käyntikertatavoite (kpl)

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Ikääntyneiden liikkuminen ja liikkeelle lähteminen lisääntyvät valituilla kohdealueilla
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Strategian painopiste/kivijalka	Helsingissä jokainen voi hyvin
Mittari 1	Järjestettyjen palvelutorien määrä kahdella alueella
Mittarin 1 lähtöarvo	0
Mittarin 1 tavoitearvo	Valituilla alueilla järjestetty vähintään yksi palvelutoritapahtuma per alue
Mittari 2	Palvelukokonaisuudet ovat toteuttaneet ikäihmisille suunnattuja liikkeelle lähtemisen toimenpiteitä kahdella alueella
Mittarin 2 lähtöarvo	0
Mittarin 2 tavoitearvo	Palvelukokonaisuudet ovat toteuttaneet vähintään yhden liikkeelle lähtemisen toimenpiteen per alue
Mittari 3	Valituilla alueilla toimintoihin osallistuneiden määrä vähintään 1 500 osallistujaa per alue
Mittarin 3 lähtöarvo	0
Mittarin 3 tavoitearvo	1 500 osallistujaa per alue

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstömäärän kehittyminen	Tilin-päätös 2021	Tilin-päätös 2022	Tilin-päätös 2023	Tilin-päätös 2024	Tulos-budjetti 2025	Ennuste 2025	Talous-arvio 2026	Talous-suunni-telma 2027	Talous-suunni-telma 2028
Henkilöstön määrä (oma henkilöstö)	1 907	1 824	1 841	1 864	1 923	1 929	1 957	1 994	2 032
Henkilötyövuodet (oma henkilöstö)		2 079	1 988	2 023	2 065	2 061	2 070	2 078	2 086
Vuokratyövoiman käyttö (ostot euroina)	1 773 549	2 244 623	2 666 570	2 833 355	2 571 600	2 710 100	2 773 000	2 853 300	2 927 900

Vuoden 2025 ja 2026 virallisen henkilöstömäärän kasvussa näkyy palkkatukimallin päättyminen. Toimialalle vakinaistettiin tämän johdosta 33 henkilötyövuotta sekä 35 määräaikaista henkilötyövuotta sisältäen oppisopimukset.

Vuoden 2026 henkilöstömäärän on ennustettu uuden käytännön mukaisella laskentatavalla. Mukaan lasketaan työsuhteet yhdenjaksoisuuspäivän mukaan eli aikaisemmin aloitettu työsuhde määrää aloituspäivän. Uusi laskentatapa nostaa henkilömäärää noin 25 henkilöllä kertaluonteisesti vuonna 2026.

Henkilöstösuunnittelumme tukee strategian toteutumista. Näin varmistamme, että toimialalla on oikea määrä tarvittavaa osaamista palvelujemme tuottamiseen. Vahvistamme organisaatiomme muutoskyvykkyyttä, toimintakulttuuria ja prosesseja kehittämällä yksilön osaamista ja oppimista.

Johdamme tiedolla ja digitalisaatiota hyödyntäen. Kehitämme tiedolla johtamista strategisella ja toiminnallisella tasolla. Kehitämme tietoturvaluutta ja tietosuojaa jatkuvasti. Valmistelemme tekoälyn käytön laajempaa hyödyntämistä eettiset periaatteet ja tietoturva huomioiden.

Johdamme työntekijäkokemusta ja panostamme hyvään johtamiseen. Johdamme työntekijäkokemusta henkilöstöä kannustavan työskulttuurin keinoin. Kannustamme hyviin työsuorituksiin, joista palkitsemme. Mahdollistamme hyvän ja innostavan johtamisen. Kehitämme johtamiskulttuuria ja mittaamme johtamisen laatua. Tunnistamme ja tunnustamme henkilöstön moninaisuuden. Kehitämme inklusiivista johtamista, jotta pystymme tuottamaan parempia palveluita monimuotoiselle asiakaskunnalle.

Turvaamme kaupungin palvelut osaavan, joustavan ja riittävän henkilöstön turvin. Etsimme tuottavuutta parantavia ja kestäviä ratkaisuja henkilöstötarpeisiin. Teemme ennakoivaa määrällistä henkilöstösuunnittelua ja uudistamme tarvittaessa tehtäviä.

Johdamme työhyvinvointia osana toimialan johtamisen rakenteita ja prosesseja systemaattisesti sekä ennakoivasti. Vahvistamme työhyvinvoinnin ja työkykyjohtamisen tiedolla johtamista hyödyntäen mm. työkykymittareita. Päätöksiä tehtäessä huomioimme esihenkilöiden havaintoja henkilöstön työhyvinvoinnista.

Vahvistamme mielen hyvinvointia työyhteisöissä. Vahvistamme yhteisöllisyyttä, vuorovaikutusta ja aktiivisuutta sekä oman työn kehittämistä. Ratkaisemme työhön liittyviä ongelmia yhdessä proaktiivisesti. Tavoittelemme päättäväistä ja pitkäjänteistä suhtautumista työturvallisuuden ja työhyvinvoinnin kehittämiseen sairauspoissaolojen vähentämiseksi.

Luomme aktiivista yhteistyön kulttuuria ja mahdollistamme työntekijöiden liikkuvuuden. Kartoitamme työntekijöiden osaamista ja kiinnostusta esim. sisäiseen liikkumiseen onnistumiskeskusteluissa. Tuemme henkilöstön urapolkuja. Luomme ja tarjoamme mahdollisuuksia siirtyä esimerkiksi projekteihin oppimaan uutta.

Vuoden 2026 osaamisen kehittämisen painopistealueiksi olemme määrittäneet muutosjohtamisen kyvykkyyden vahvistamisen ja monimuotoisen henkilöstön ja asiakaskunnan kohtaamisen. Lisäksi vahvistamme järjestelmäosaamisen kehittymistä muuttuvassa toimintaympäristössä.

Tilankäytön tehokkuuden kehitys

Tilankäytön mittarit	Tilin-päätös 2021	Tilin-päätös 2022	Tilin-päätös 2023	Tilin-päätös 2024	Tulos-budjetti 2025	Talous-arvio 2026	Talous-suunnitelma 2027	Talous-suunnitelma 2028
Tilat yhteensä m ²	336 064	351 490	334 762	305 114	305 298	304 434	308 294	313 282
Toimistotilat yhteensä m ²	4 416	4 416	4 416	4 416	4 416	2 818	2 818	2 818
Toimistotilat m ² /henkilö	12,7	11,0	9,3	9,3	9,3	5,9	5,9	5,9
Palvelutilat tilat yhteensä m ²	331 648	347 074	330 346	300 698	300 882	301 616	305 476	310 464
Palvelutilat tilat m ² /fyysinen käyntikerta	0,023	0,019	0,016	0,016	0,015	0,015	0,015	0,015

Toimistotilojen käyttö tehostui vuoden 2025 aikana toimialan luovuttua osasta Fredriksbergin toimitiloja. Tulevina vuosina useita toimialan palvelutiloja perusparannetaan ja muutostöiden yhteydessä nykyisten tilojen toiminnallisuus ja käyttö tehostuu. Osa tilahankkeista toteutetaan yhteishankkeina muiden toimialojen kanssa, jolloin voidaan hyödyntää muun muassa yhteisiä sosiaalityötiloja. Tilojen omatoimi- ja iltakäyttöä laajennetaan, mikä parantaa palvelutilojen tilatehokkuutta.

Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät ja riskien hallintakeinot

Strategiset riskit

Alueellinen eriytyminen, pähteiden käytön lisääntyminen ja yhteiskunnallinen arvopolarisaatio voivat heikentää turvallisuuden tunnetta ja lisätä häiriöitä asiakastiloissa ja tapahtumissa. Tämä kuormittaa henkilöstöä ja voi jatkuessaan vähentää palveluiden käyttöä. Päihde- ja kuntoutustyötä tekevien järjestöjen rahoitusleikkaukset kaventavat ennaltaehkäisevää palveluvalikoimaa, ja heikentynyt työllisyystilanne lisää maksuttomien palvelujen kysyntää, mikä kasvattaa painetta kaupungin resursseille. Toimialalle kohdistuu entistä enemmän vastuuta kaupunkilaisten hyvinvoinnin edistämisestä. Riskiä hallitaan vahvistamalla henkilöstön osaamista haastavien tilanteiden kohtaamisessa, lisäämällä harjoittelua riskitilanteisiin varautumiseksi sekä

kohdentamalla vaikuttavia toimenpiteitä erityisesti lapsiin, nuoriin, ikääntyneisiin ja erityisryhmiin. Tiedolla johtaminen ja palveluiden tarveperustainen kohdentaminen tukevat eriytymisen ehkäisemistä.

Kansainvälisen tilanteen kiristyminen voi lisätä hybridivaikuttamiseen ja tietoturvaan liittyviä uhkia. Hallintakeinoina ovat muun muassa valmiussuunnitelmat, kriisiviestintämallit, henkilöstön koulutus sekä organisaatioturvallisuuden laadun varmistaminen. Arvojen polarisoitumista torjutaan lisäämällä väestöryhmien kohtaamista ja vahvistamalla kriittistä lukutaitoa ja yhteisöllisyyttä. Organisaatioturvallisuuden hyvä taso varmistetaan esimerkiksi vartiointin, lukitusjärjestelmien ja koulutuksen kautta. Toimiala valmistautuu myös poikkeusolojen johtamiskeskuksen toteuttamiseen sekä väestönsuojien kunnostustarpeiden tunnistamiseen.

Henkilöstön saatavuus on tällä hetkellä kohtuullinen, mutta riski sen heikkenemisestä kasvaa taloussuhdanteen muuttuessa. Avainhenkilöiden poistuminen voi aiheuttaa osaamiskatoa, ja sairauspoissaolot – erityisesti mielenterveyteen ja jaksamiseen liittyvät – kuormittavat sekä henkilöstöä että esihenkilöitä. Näitä riskejä hallitaan työhyvinvointisuunnitelman mukaisin toimin, joustavilla työjärjestelyillä, etätyön tukemisella sekä työyhteisötaitojen ja osaamisen kehittämällä. Ura- ja oppisopimuspolkujen rakentaminen sekä esihenkilötyön tukeminen esimerkiksi uusien työkalujen avulla vahvistavat osaamisen jatkuvuutta ja henkilöstöjohtamista.

Ilmastokriisi lisää riskejä, kuten tulvia ja helleaaltoja, jotka voivat johtaa palvelukatkoksiin ja kalliisiin tilamuutoksiin. Riskien hallinta edellyttää ilmastovaikutusten systemaattista huomioimista rakentamisessa sekä sopeuttamalla palveluita muuttuneisiin olosuhteisiin. Toimiala varautuu tarvittaessa muutoksiin palveluiden tuottamisessa esimerkiksi liikunnan talvilajien olosuhteiden ylläpidossa.

Taloudelliset riskit

Kasvavan ja monimuotoistuvan väestö palvelutarpeet haastavat kaupungin kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluita. Riskiä hallitaan jatkuvalla palvelutoiminnan tietopohjaisella kehittämisellä, toimialan tuottavuusohjelman toimeenpanolla sekä palvelujen tarveperustaisella kohdistamisella.

Keskeisiä taloudellisia riskejä ovat kiinteistöjen korjausvelka, tilojen kunto sekä investointien myötä kasvavat vuokratulot. Erityisesti vilkkaasti käytettävät toimipisteet kuluvat arvioitua nopeammin. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten kunnossapidon lykkääminen voi kasvattaa kustannuksia ja heikentää sekä asiakaskokemusta että työhyvinvointia. Tulevina vuosina toimialalle rakennetaan uusia ja peruskorjataan nykyisiä palvelutiloja, jonka lisäksi osallistuvan budjetoinnin myötä toimialan vastuulle tulee uusia tiloja ja olosuhteita. Isot muutokset haastavat olosuhteiden ja kiinteistöjen pitkän aikavälin taloudellista suunnittelua. Näitä riskejä hallitaan harkitsemalla huolellisesti tilahankkeita ja väliaikaisratkaisuja, priorisoimalla keskeisimmät hankkeet, varmistamalla riittävät resurssit tilasuunnitteluun, tiiviillä yhteistyöllä kaupunkiympäristön toimialan kanssa sekä kehittämällä palveluverkkosuunnittelua ja tilahallintaprosessia.

Operatiiviset riskit

Tietoturva- ja tietosuojaongelmat voivat realisoitua yhä useammin. ICT-häiriöt voivat kasvattaa kustannuksia, heikentää asiakasluottamusta ja kuormittaa henkilöstöä. Riskiä hallitaan toimialan oman tietoturvaohjelman sekä kaupunkiyhteisten toimenpideohjelmien avulla. Vuonna 2026 nämä ohjelmat kootaan seurattavaksi kokonaisuudeksi. Henkilöstön tietoturvaosaamisen vahvistaminen on keskeistä.

Riskejä lisää kaupunkiyhteisten ja toimialan omien muutoshankkeiden yhtäaikainen suuri määrä, mikä kuormittaa henkilöstöä ja esihenkilöitä. Näitä riskejä hallitaan osallistumalla aktiivisesti kaupunkiyhteiseen suunnitteluun, varaamalla riittävät resurssit ICT-investointeihin, lisäämällä projektihenkilöstöä sekä vahvistamalla projektinhallinta- ja muutosjohtamisosaamista. Riskien hallintaa edistää johdon ja keskijohdon sitoutuminen muutokseen, muutoshankkeiden määrän hallinta ja johtaminen. Selkeä priorisointi ja aikataulutus varmistavat, että kriittisille hankkeille, kuten HR-uudistukselle, kohdennetaan riittävät resurssit.

Tekoälyn hyödyntämisen lisääntyessä riskinä on hallitsematon ja tietoturvaton käyttö. Hallintakeinoina on vastuiden selkeä määrittely sekä järjestelmien kriittinen arviointi, tarvittaessa ulkopuolisten asiantuntijoiden tuella. Toisaalta riskinä on myös, että toimiala ei pysty hyödyntämään tekoälyn tarjoamia mahdollisuuksia toimintansa kehittämisessä riittävän laajasti.

3.1.4.2. 4 10 01 Kulttuuri ja vapaa-aika

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot yhteensä	33 478	33 244	32 921	37 539	39 039	40 912	42 799
Menot yhteensä	262 463	282 229	283 224	294 708	296 208	310 594	325 066
Ylitysoikeus							
Toimintakate	-228 984	-248 985	-250 303	-257 169	-257 169	-269 682	-282 267
Poistot	8 685	7 779	7 779	7 174	7 174	7 580	8 333
Tilikauden tulos	-237 669	-256 763	-258 082	-264 343	-264 343	-277 262	-290 600

Liikuntapalvelut

Toiminnan kuvaus

Liikuntapalvelukokonaisuus vastaa liikunnasta ja liikuntapolitiikasta sekä liikunnan järjestämisestä ja liikuntapaikoista sekä leirintäalueesta. Palvelukokonaisuuden palvelut ovat liikuntaan aktivointi, liikuntapaikat ja ulkoilupalvelut.

Liikuntapalvelukokonaisuus:

- Edistää arki- ja hyötyliikkumista
- Edistää omaehtoista liikuntaa
- Edistää organisoitua liikuntaa ja urheilua.

Talousarviovuoden muutokset

Toiminnan tuloissa on huomioitu yli 68-vuotiaiden uinnin maksuttomuus arkisin klo 11–15.

Menoissa on huomioitu ylläpituokramallin muutos sekä peruskorjausten jälkeen uudelleen avautuvien Yrjönkadun uimahalliin ja Oulunkylän liikuntapuiston vuokrien kasvu. Myös uusiin kaupunkiyhteisiin tehtäviin, kuten Varaamo-tilavarauspalvelu, on varauduttu.

Liikunnan aktivointipalveluihin on suunniteltu perustettavaksi liikunnan kumppanuusyksikkö, ja muutoksen jälkeen palvelun yksiköitä ovat ohjatun liikunnan yksikkö, liikunnan kehittämisyksikkö ja liikunnan kumppanuusyksikkö. Uusi yksikkö muodostetaan, koska kaupunkiyhteisen Varaamo-tilavarauspalvelun sekä asukaskäytön tilavaraukset siirtyvät liikuntapalveluiden vastuulle.

Keskeisimmät muutokset palveluverkossa ovat peruskorjausten jälkeen avautuva Yrjönkadun uimahalli ja Oulunkylän tekojää ja jäähalli.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Liikuntapalvelukokonaisuus							
Liikuntaan aktivointi -palvelu							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	6 394 011	6 800 314	7 094 542	7 382 769	8 116 979	8 117 788	8 646 757
Suorite (asiakaskäynnit)	209 496	288 069	505 524	454 202	776 000	696 000	460 340
-josta fyysiset asiakaskäynnit	209 496	288 069	417 914	400 105	375 000	375 000	405 000
-josta digitaaliset asiakaskäynnit			87 610	54 097	401 000	321 000	55 340
Yksikkökustannus (€/asiakaskäynnit)	31	24	14	16	10	12	19
Yksikkökustannuksen muutos-%	28,2	-22,7	-40,6	15,8	-35,6	-28,2	79,6

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Ulkoilupalvelut							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	21 184 621	23 057 276	25 642 537	24 285 745	26 314 042	26 316 666	28 031 503
Suorite (fyysiset asiakaskäynnit)	1 385 188	1 251 238	1 161 023	1 361 897	900 000	900 000	1 410 000
Yksikkökustannus (€/fyysiset asiakaskäynnit)	15	18	22	18	29	29	20
Yksikkökustannuksen muutos-%	4,9	20,5	19,9	-19,3	64,0	64,0	-32,0
Liikuntapaikat-palvelu							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	47 419 369	54 349 231	67 138 676	62 511 524	66 110 397	66 214 648	70 700 646
Suorite (fyysiset asiakaskäynnit)	7 020 654	8 119 790	8 793 077	8 628 536	8 000 000	8 000 000	9 115 000
Yksikkökustannus (€/fyysiset asiakaskäynnit)	6,8	6,7	7,6	7,2	8,3	8,3	7,8
Yksikkökustannuksen muutos-%	-4,3	-0,9	14,1	-5,1	14,1	14,2	-6,1
Suorite (aukiolotunnit)					277 002	277 002	272 846
Yksikkökustannus (€/h)	0	0	0	0	239	239	259
Yksikkökustannuksen muutos-%		0	0	0	0	0	8,6
Alla avattu liikuntapaikat-palvelun palvelukustannukset tarkemmin:							
Uimahallit ja maauimalat							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	14 822 294	16 705 684	19 271 940	15 518 938	18 852 136	18 993 547	20 082 574
Suorite (fyysiset asiakaskäynnit)	656 323	1 008 208	1 133 314	1 010 145	998 000	998 000	1 173 000
Yksikkökustannus (€/fyysiset asiakaskäynnit)	23	17	17	15	19	19	17
Yksikkökustannuksen muutos-%	4,5	-26,6	2,6	-9,7	23,0	23,9	-9,4
Suorite (aukiolotunnit)	0	0	0	0	14 984	14 984	18 878
Yksikkökustannus (€/h)	0	0	0	0	1 258	1 268	1 064
Yksikkökustannuksen muutos-%		0	0	0	0	0	-15,4
Liikuntahallit ja palloiluhallit							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	17 780 955	19 093 348	26 065 913	25 565 527	25 435 000	25 625 790	27 095 088
Suorite (fyysiset asiakaskäynnit)	914 361	1 431 336	1 721 305	1 661 075	1 745 000	1 745 000	1 750 000
Yksikkökustannus (€/fyysiset asiakaskäynnit)	19	13	15	15	15	15	15
Yksikkökustannuksen muutos-%	109,6	-31,4	13,5	1,6	-5,3	-4,6	6,2
Suorite (aukiolotunnit)	0	0	0	0	41 586	41 586	40 917
Yksikkökustannus (€/h)	0	0	0	0	612	616	662
Yksikkökustannuksen muutos-%		0	0	0	0	0	8,3
Jäähallit							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	0	0	3 552 113	3 229 566	3 285 875	3 238 185	3 500 337
Suorite (fyysiset asiakaskäynnit)	0	0	0	187 589			195 000
Yksikkökustannus (€/fyysiset asiakaskäynnit)	0	0	0	17	0	0	18
Yksikkökustannuksen muutos-%		0	0	0	-100,0	-100,0	0
Suorite (aukiolotunnit)	0	0	0	4 399	0	0	7 596
Yksikkökustannus (€/h)	0	0	0	734	0	0	461
Yksikkökustannuksen muutos-%		0	0	0	-100,0	-100,0	0
Muut liikuntapaikat*							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	14 816 120	18 550 199	18 248 711	18 197 493	18 537 387	18 357 126	20 022 647
Suorite (fyysiset asiakaskäynnit)	5 449 970	5 680 246	5 938 458	5 957 316	5 257 000	5 257 000	5 997 000
Yksikkökustannus (€/fyysiset asiakaskäynnit)	2,7	3,3	3,1	3,1	3,5	3,5	3,3

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Yksikkökustannuksen muutos-%		20,1	-5,9	-0,6	15,4	14,3	-5,3
Suorite (aukiolotunnit)	0	0	0	0	220 432	220 432	213 051
Yksikkökustannus (€/h)	0	0	0	0	84	83	94
Yksikkökustannuksen muutos-%		0	0	0	0	0	11,8
*sisältää mm. liikuntapuistot ja - kentät sekä tekojääradat							
Muut kustannukset yhteensä (€)	-493 419	-1 578 450	-2 167 784	-2 961 305	-4 520 418	-4 627 532	-5 052 907
Järjestöavustukset	9 378 823	8 399 379	8 384 800	8 822 758	9 171 000	9 171 000	9 171 000
Ulkopuolelta saatuja avustuksia vastaavat menot	54 797	30 600	47 486	99 910	34 000	34 000	34 000
Toimialan yhteisten palvelujen kustannukset	-9 927 038	-10 008 428	-10 600 070	-11 883 973	-13 725 418	-13 832 532	-14 257 907
Palvelukokonaisuuden kustannukset yhteensä	74 504 582	82 628 372	97 707 972	91 218 732	96 021 000	96 021 571	102 326 000

Liikuntaan aktivoinnin palvelukustannusten kehityksessä on tunnistettavissa koronapandemian vaikutukset vuosina 2021–2022, jolloin suoritemäärät laskivat ja yksikkökustannukset nousivat. Lisäksi palkkojen korotukset ja muu hintojen voimakas nousu näkyvät tarkasteluvuosien aikana.

Digitaalisten käyntikertojen vertailua eri vuosien välillä hankaloittavat niiden uudelleenmäärittelyt vuosina 2022 ja 2025 sekä epävarmuus Yle-yhteistyön jatkumisesta vuonna 2026.

Liikuntapaikat-palvelun yksikkökustannuksen nousussa näkyvät koronasta johtuva käyntimäärien lasku vuosina 2021–2022. Vuonna 2023 käyntimäärät kääntyivät nousuun, mutta vuosittaista käyntimäärien vaihtelua selittää erityisesti peruskorjaushankkeet ja sääolosuhteet. Kustannuksia ovat nostaneet viime vuosina seuraavat tekijät: energian hinnan nousu ja ylläpitovuokrien korotus vuodesta 2022 alkaen ja sisäisen vuokramallin uudistus vuonna 2023. Myös liikuntapaikkojen kunnossapitokustannukset ovat nousseet vuosina 2020–2024. Vastaavasti kustannuksia on laskenut Olympiastadionin vuokrasopimuksen siirtyminen kaupunkiympäristön toimialan hallintaan vuonna 2024. Vuonna 2026 kustannuksia nostavat palkkojen korotukset ja muu hintojen nousu, ylläpitovuokramallin muutos sekä vuokran nousut peruskorjatuissa Yrjönkadun uimahallissa ja Oulunkylän jäähallissa ja huoltorakennuksessa.

Ulkoilupalvelujen yksikkökustannusten kehityksessä on havaittu muutoksia, joihin ovat vaikuttaneet useat tekijät. Vuodesta 2022 alkaen energian hinnat ja liikuntapaikkojen ylläpitämisen kustannukset ovat kasvaneet voimakkaasti. Ylläpitokustannusten nousu johtuu osin myös ulkoliikuntapaikkojen määrän kasvusta. Lisäksi ylläpitovuokrien korotus vuonna 2022 sekä sisäisen vuokramallin uudistus vuonna 2023 ovat nostaneet yksikkökustannuksia. Vastaavasti Kivikon hiihtohallista luopuminen vuonna 2024 laskee kustannuksia. Vuonna 2025 määrärahojen kasvua selittävät pääasiassa energiamenojen nousu. Vuonna 2026 kustannuksia nostavat palkkojen korotukset ja muu hintojen nousu sekä ylläpitovuokramallin muutos. Ulkoilupalveluiden fyysisten käyntien määrään vaikuttaa sääolosuhteiden vaihtelu, mikä heijastuu yksikkökustannusten vuosivaihteluihin.

Kulttuuripalvelut

Toiminnan kuvaus

Kulttuuripalvelukokonaisuus vastaa kaupungin kulttuuripolitiikasta sekä kulttuuri-, orkesteri- ja museotoiminnasta. Kulttuuripalvelukokonaisuus vastaa sille kuuluvista alueellisista erityistehtävistä, joista lailla on erikseen säädetty. Palvelukokonaisuuden palvelut ovat kaupungin museo, kaupunginorkesteri, kulttuurin edistäminen ja kulttuurikeskukset.

Kulttuuripalvelukokonaisuus:

- Mahdollistaa ja varmistaa monipuolisen ammattimaisen taiteen ja kulttuurin olosuhteet
- Mahdollistaa helsinkiläisten läpi elämän kestävän yhteyden taiteeseen ja kulttuuriin
- Vahvistaa taiteen ja kulttuurin keinoin alueiden kukoistusta
- Huolehtii valtakunnallisista ja alueellisista erityistehtävistä, joista säädetään lailla.

Talousarviovuoden muutokset

Määrärahojen taso pysyy pääosin vuoden 2025 tasolla. Palvelukokonaisuudessa jatketaan kulttuurikeskusten vision toimeenpanoa.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Kulttuuripalvelukokonaisuus							
Kaupunginmuseo							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	8 566 924	8 930 448	9 725 186	10 265 851	11 373 999	11 366 415	11 754 774
Suorite (asiakaskäynnit)	128 311	642 140	687 257	596 442	494 900	504 700	517 918
-josta fyysiset asiakaskäynnit	128 311	318 991	433 422	429 037	393 000	393 000	443 815
-josta digitaaliset asiakaskäynnit	0	323 149	253 835	167 405	101 900	111 700	74 103
Yksikkökustannus (€/asiakaskäynnit)	67	14	14	17	23	23	23
Yksikkökustannuksen muutos-%	21,1	-79,2	1,8	21,6	33,5	30,8	-1,2
Suorite (aukiolotunnit)	5 143	7 074	7 005	6 735	7 074	7 703	7 518
Yksikkökustannus (€/h)	1 666	1 262	1 388	1 524	1 608	1 476	1 564
Yksikkökustannuksen muutos-%		-24,2	10,0	9,8	5,5	-3,2	-2,8
Kaupunginorkesteri							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	12 786 331	14 034 142	14 745 721	15 450 047	16 346 212	16 455 956	16 895 471
Suorite (asiakaskäynnit)	18 955	323 244	326 522	365 462	275 900	306 000	412 583
-josta fyysiset asiakaskäynnit	18 955	60 552	104 803	99 935	105 000	105 000	125 018
-josta digitaaliset asiakaskäynnit	0	262 692	221 719	265 527	170 900	201 000	287 564
Yksikkökustannus (€/asiakaskäynnit)	675	43	45	42	59	54	41
Yksikkökustannuksen muutos-%	24,8	-93,6	4,0	-6,4	40,1	27,2	-30,9
Kulttuurikeskukset							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	7 728 739	7 859 794	9 091 323	10 025 008	10 669 354	10 887 635	11 025 483
Suorite (asiakaskäynnit)	221 286	559 275	623 788	682 209	534 250	585 351	697 830
-josta fyysiset asiakaskäynnit	221 286	541 704	542 870	680 829	534 000	585 351	697 830
-josta digitaaliset asiakaskäynnit	0	17 571	80 918	1 380	250	0	0
Yksikkökustannus (€/asiakaskäynnit)	35	14	15	15	20	19	16
Yksikkökustannuksen muutos-%	39,0	-59,8	3,7	0,8	35,9	26,6	-20,9
Suorite (aukiolotunnit)				15 555	15 555	16 741	15 990
Yksikkökustannus (€/h)				644	686	650	690
Yksikkökustannuksen muutos-%					6,4	0,9	0,5
Kulttuurin edistäminen							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	5 837 951	6 047 901	6 022 173	6 724 696	7 273 458	7 331 726	7 537 700
Suorite (asiakaskäynnit)	46 490	206 531	323 703	287 226	170 000	182 500	189 568
-josta fyysiset asiakaskäynnit	46 490	69 195	142 042	182 068	105 000	105 000	119 336
-josta digitaaliset asiakaskäynnit	0	137 336	181 661	105 158	65 000	77 500	70 232
Yksikkökustannus (€/asiakaskäynnit)	126	29	19	23	43	40	40
Yksikkökustannuksen muutos-%	149,5	-76,7	-36,5	25,8	82,7	71,6	-7,1
Suorite (aukiolotunnit)				5 304	5 304	5 434	5 310
Yksikkökustannus (€/h)				1 268	1 371	1 349	1 420
Yksikkökustannuksen muutos-%					8,2	6,4	3,5

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Muut kustannukset yhteensä (€)	25 451 843	21 132 710	16 018 718	16 232 431	17 638 874	17 584 416	17 442 573
Järjestöavustukset	19 129 038	17 030 066	17 112 120	18 659 000	21 159 000	21 159 000	21 159 000
Ulkopuolelta saatuja avustuksia vastaavat menot	3 472 028	731 325	1 201 920	670 647	808 121	805 910	808 000
HAM taidemuseon menot	7 002 593	7 557 175	2 137 984	2 034 470	2 224 710	2 223 838	2 283 000
Toimialan yhteisten palvelujen kustannukset	-4 151 816	-4 185 856	-4 433 306	-5 131 686	-6 552 957	-6 604 332	-6 807 427
Palvelukokonaisuuden kustannukset yhteensä	60 371 788	58 004 995	55 603 121	58 698 033	63 301 897	63 626 148	64 656 000

Kulttuuripalveluiden palvelukustannusten kehityksessä on tunnistettavissa koronapandemian vaikutus alkuvuosina, jolloin suoritemäärien pudotus on nostanut yksikkökustannuksia.

Digitaalisten käyntikertojen vertailua eri vuosien välillä hankaloittavat niiden uudelleenmäärittelyt vuosina 2022, 2025 ja 2026. Kaupunginmuseon Aleksanterinkadun toimipisteen sulkeminen perusnäyttelyn uudistustöiden vuoksi oletetaan vähentävän fyysisiä kävijöitä 2025. Kulttuurikeskuksissa vuonna 2025 yksikkökustannusten kasvua selittää se, että kesätahtumien toteutukseen kohdennettiin vähemmän määrärahoja, mikä pudotti kävijämääriä edellisvuoteen verrattuna. Vuodesta 2026 alkaen toimialan kävijämäärätavoitteet kasvavat, mikä laskee osalla palveluista niiden yksikkökustannuksia.

Sisäisen vuokramallin uudistus vuoden 2023 alusta nosti tilavuokrakustannuksia kulttuuripalveluissa yhteensä 15,5 %. Palkankorotukset sekä muu hintojen nousu palvelujen ostoissa sekä aineissa ja tavaroissa nostavat kustannuksia. Kustannuksiin vaikuttaa myös palkkatukiudistus vuodesta 2025 alkaen. Energiahinnan nousu näkyy myös kulttuuripalvelujen toimitilojen kustannuksissa.

Helsingin taidemuseon kustannukset ja käyntikerrat on eriytetty kaikilta laskentavuosilta, koska museo säätiöitiin vuoden 2023 alusta.

Nuorisopalvelut

Toiminnan kuvaus

Nuorisopalvelukokonaisuus huolehtii nuorisotyöstä ja nuorisopolitiikasta. Palvelukokonaisuuden palvelut ovat itäinen nuorisotyö, läntinen nuorisotyö ja pohjoinen nuorisotyö.

Nuorisopalvelukokonaisuus:

- Vahvistaa nuorten toimijuutta
- Työskentelee yhteisöjen ja nuorten ryhmien kanssa
- Innostaa nuoria vaikuttamiseen ja omaehtoiseen toimintaan
- Toimii nuoruuden edunvalvojana ja vaikuttaa nuoruuden elinoloihin

Talousarviovuoden muutokset

Toimintamenojen muutosta selittää määrärahojen siirrot irtaimen hankinnasta käyttötalouteen ja toimitilojen vuokrien kasvu.

Palveluverkon keskeisinä muutoksina ovat Pukinmäkeen ja Pitäjänmäkeen lähivuosina rakentuvat nuorisotalot, joihin varaudutaan väistötiloilla.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Nuorisopalvelukokonaisuus							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	29 374 067	31 102 620	34 593 066	37 712 983	40 958 992	40 860 744	42 753 453
Suorite (asiakaskäynnit)	694 392	1 004 330	1 315 210	1 412 444	1 288 650	1 219 700	1 470 000
-josta fyysiset asiakaskäynnit	631 542	863 522	1 187 975	1 326 269	1 166 000	1 104 600	1 334 000
-josta digitaaliset asiakaskäynnit	62 850	140 808	127 235	86 175	122 650	115 100	136 000
Yksikkökustannus (€/asiakaskäynnit)	42	31	26	27	32	34	29
Yksikkökustannuksen muutos-%	-24,4	-26,8	-15,1	1,5	19,0	25,5	-8,5
Suorite (aukiolotunnit)				52 186	52 186	46 812	48 000
Yksikkökustannus (€/h)	0	0	0	723	785	873	891
Yksikkökustannuksen muutos-%		0	0	0	8,6	20,8	13,5
Muut kustannukset yhteensä (€)	1 985 462	1 936 104	1 886 555	762 180	50 008	92 256	-167 453
Järjestöavustukset	2 949 545	2 723 322	2 742 540	2 850 015	3 001 000	3 001 000	3 001 000
Ulkopuolelta saatuja avustuksia vastaavat menot	3 094 434	3 304 573	3 477 690	2 765 713	2 654 000	2 740 000	2 654 000
Toimialan yhteisten palvelujen kustannukset	-4 058 517	-4 091 791	-4 333 675	-4 853 548	-5 604 992	-5 648 744	-5 822 453
Palvelukokonaisuuden kustannukset yhteensä	31 359 529	33 038 724	36 479 621	38 475 163	41 009 000	40 953 000	42 586 000

Nuorisopalvelujen palvelukustannusten kehityksessä on tunnistettavissa koronapandemian vaikutus vuosina 2021–2022, jolloin suoritemäärien pudotus on nostanut yksikkökustannuksia. Sisäisen vuokramallin uudistus vuoden 2023 alusta on nostanut menoja. Kustannuksiin vaikuttaa myös palkkatukiudistus vuodesta 2025 alkaen ja irtaimen omaisuuden kirjaustavan muutos vuonna 2026.

Nuorisopalveluissa palkankorotusten osuus kustannuskehityksessä on merkittävä, henkilöstökulujen osuus on yli 50 % toimintakuluista. Edellisen valtuustokauden ajaksi oli sovittu myös nuoriso- ohjaajien määrän lisääminen noin 5–7 ohjaajalla vuosittain.

Kirjastopalvelut

Toiminnan kuvaus

Kirjastopalvelukokonaisuus vastaa kirjastotoiminnasta sekä valtakunnallisesta kehittämistehtävästä, josta on lailla erikseen säädetty. Palvelukokonaisuuden palvelut ovat aluekirjastopalvelut, keskustakirjasto Oodi, kirjastoverkon yhteiset palvelut ja valtakunnalliset kehittämispalvelut.

Kirjastopalvelukokonaisuus:

- Edistää lukemista ja kirjallisuutta
- Lisää yhdenvertaisia mahdollisuuksia digitaalisten palvelujen käyttöön
- Tarjoaa tiloja kansalaistoiminnalle ja tapahtumille
- Edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua
- Huolehtii valtakunnallisista erityistehtävistä, joista säädetään lailla.

Talousarviovuoden muutokset

Toimintamenojen muutosta selittää määrärahojen siirrot irtaimen hankinnasta käyttötalouteen ja toimitilojen vuokrien kasvu.

Kirjastopalvelukokonaisuus tiivistyy neljästä palvelusta kolmeksi palveluksi, joiden nimet yhtenäistyvät muotoon aluekirjastopalvelut, keskustakirjastopalvelut ja kirjastoverkkopalvelut. Samalla valtakunnalliset kehittämispalvelut -palvelu muuttuu valtakunnalliseksi kehittämisyksiköksi. Muutoksen yhteydessä aluekirjastopalveluista kirjastoverkkopalveluihin siirryt kirjastoautoyksikkö sekä kotikirjaston ja kirjavaraston työntekijät.

Kirjastopalvelujen keskeisin muutos palveluverkossa on uusi logistiikkatila. Pukinmäkeen ja Pitäjänmäkeen rakentuu lähivuosina uudet kirjastot, joihin varaudutaan väistötiloilla.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Kirjastopalvelukokonaisuus							
Aluekirjastopalvelut							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	31 214 923	32 568 858	36 468 702	37 808 931	41 632 710	41 832 328	43 814 133
Suorite (asiakaskäynnit)	5 877 381	7 014 718	8 398 671	9 234 146	7 556 336	8 328 297	9 102 102
-josta fyysiset asiakaskäynnit	3 531 975	4 750 518	5 678 465	6 453 681	5 250 000	5 800 000	6 246 000
-josta digitaaliset asiakaskäynnit	2 345 406	2 264 200	2 720 206	2 780 465	2 306 336	2 528 297	2 856 102
Yksikkökustannus (€/asiakaskäynnit)	5,3	4,6	4,3	4,1	5,5	5,0	4,8
Yksikkökustannuksen muutos-%	2,8	-12,6	-6,5	-5,7	34,6	22,7	-12,6
Suorite (aukiolotunnit)	104 274	106 930	111 521	111 521	111 521	119 741	119 741
Yksikkökustannus (€/h)	299	305	327	339	373	349	366
Yksikkökustannuksen muutos-%	-9,0	1,7	7,4	3,7	10,1	3,0	-2,0
Keskustakirjasto Oodi							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	11 861 568	12 326 183	11 196 838	11 805 828	12 521 632	12 768 326	13 425 141
Suorite (asiakaskäynnit)	1 747 355	2 677 218	3 312 842	3 634 742	3 343 664	3 471 703	3 830 898
-josta fyysiset asiakaskäynnit	856 108	1 820 297	2 477 668	2 766 543	2 650 000	2 700 000	2 954 000
-josta digitaaliset asiakaskäynnit	891 247	856 921	835 174	868 199	693 664	771 703	876 898
Yksikkökustannus (€/asiakaskäynnit)	7	5	3	3	4	4	4
Yksikkökustannuksen muutos-%	0	-32,2	-26,6	-3,9	15,3	13,2	-6,4
Suorite (aukiolotunnit)	4 071	4 267	4 262	4 273	4 273	4 259	4 259
Yksikkökustannus (€/h)	2 914	2 889	2 627	2 763	2 930	2 998	3 152
Yksikkökustannuksen muutos-%	-13,4	-0,9	-9,1	5,2	6,1	8,5	7,6
Muut kustannukset yhteensä (€)	-2 742 689	-2 689 533	-1 987 607	-4 374 177	-5 498 341	-5 531 928	-5 786 274
Ulkopuolelta saatuja avustuksia vastaavat menot	2 422 710	2 531 089	3 541 544	2 039 989	1 912 355	1 936 615	1 911 940
Valtakunnalliset kehittämispalvelut	12 708	-60	21	2 800	0	0	0
Toimialan yhteisten palvelujen kustannukset	-5 178 107	-5 220 562	-5 529 172	-6 416 966	-7 410 696	-7 468 543	-7 698 214
Palvelukokonaisuuden kustannukset yhteensä	40 333 802	42 205 508	45 677 933	45 240 582	48 656 000	49 068 726	51 453 000

Kirjastopalvelukokonaisuuden fyysiset käynnit ovat kasvaneet voimakkaasti pandemian jälkeen. Fyysisten käyntien ennakoitaan jatkavan kasvua 2025–2026 edellisiä vuosia maltillisempina. Kasvu johtuu muun muassa väestön kasvusta. Vertailukelpoiset digitaaliset käyntikerrat ovat olleet tasaisessa kasvussa, jota haastaa luopuminen aikaisemmasta Helmet-yhteisestä e-kirjastojärjestelmästä ja uuden kuntien yhteisen e-kirjaston käyttöönotto. Uuden järjestelmän myötä sovellus ja aineisto vaihtui ja käyttäjien tulee siirtyä uuteen järjestelmään. Kasvun ennakoitaan jatkuvan 2025–2026 uuden palvelun vakiinnutettua paikkansa.

Kirjastossa palkankorotusten osuus kustannuskehityksessä on aina merkittävä, henkilöstökulujen osuus on yli 50 % toimintakuluista. Lisäresursointi Oodiin ja uusi Kalasataman kirjasto ovat lisänneet toimintakuluja erityisesti vuonna 2023 ja palkkatuki uudistus on nostanut henkilöstökuluja vuodesta 2025 alkaen.

Ylläpitovuokrien korotus vuonna 2022 ja sisäisen vuokramallin uudistus vuonna 2023 sekä vuokrankorotukset vuonna 2024 ovat nostaneet kustannuksia kaikissa palveluissa. Energiahinnan nousu näkyy myös kirjaston toimitilojen kustannuksissa.

Vuonna 2026 kirjaston logistiikkayksikön muutto uuteen tilaan ja Maijansalin uudistus lisäävät vuokratkustannuksia ja irtaimen omaisuuden kirjaustavan muutos nostaa palveluiden ja kaluston hankintakuluja.

Kirjastojen lasten ja nuorten kirja-aineistojen määrärahaa on nostettu vuonna 2021 ja valtakunnalliseen E-aineistouudistukseen on varauduttu vuoden 2024 tulosbudjetissa. Muutoin palvelujen sekä materiaalin ostoissa näkyy yleinen hinnannousu.

Yhteiset palvelut

Toiminnan kuvaus

Toimialalla on palvelukokonaisuuksien lisäksi toimialan yhteiset palvelut, joka huolehtii toimialalla keskitetysti hoidettavista yhteisistä palveluista. Toimialan yhteisiin palveluihin kuuluvat hallintopalvelut, henkilöstöpalvelut, kehittämis- ja digitalisaatiopalvelut, talous- ja suunnittelupalvelut sekä viestintä- ja markkinointipalvelut sekä keskitetyt hyvinvoinnin edistämisen palvelut -yksikkö.

Talousarviovuoden muutokset

Toimialan yhteisten palveluiden toimintamenoissa on huomioitu siirrot irtaimen hankinnasta käyttötalouteen, henkilöstöetuuksien ja DigiHelsingin laskutuksen kasvu sekä säästöt tilavuokrissa. Lisäksi on otettu huomioon hyvinvoinnin edistämisen laajentuneet tehtävät: lähisuhdeväkivaltaa ehkäisevän työn kehittäminen ja koordinaatio sekä Hyvinvoiva Helsinki -sivuston tuoteomistajuus ja palvelukonseptin kehittäminen.

3.1.4.3. 4 10 02 Kulttuurin laitosavustukset

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot yhteensä							
Menot yhteensä	24 960	25 450	25 450	25 943	25 943	26 788	27 526
Ylitysoikeus							
Toimintakate	-24 960	-25 450	-25 450	-25 943	-25 943	-26 788	-27 526
Poistot							
Tilikauden tulos	-24 960	-25 450	-25 450	-25 943	-25 943	-26 788	-27 526

Kulttuurin laitosavustuksilla tuetaan kulttuuria edistäviä toimijoita Helsingissä. Tukimuotoina ovat toiminta, vuokra sekä laina- ja korkoavustus. Vuonna 2026 avustuksia myönnetään seuraaville yhteisöille: HAM Helsingin taidemuseosäätiö sr, Helsingin teatterisäätiö sr, Suomen kansallisooppera- ja baletti sr, UMO-säätiö sr.

Yhteisölle myönnetyt avustukset on eritelty talousarvioehdotuksen liitteessä 1.

3.1.4.4. 4 10 03 Liikunnan laitosavustukset

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot yhteensä							
Menot yhteensä	10 063	10 262	10 262	11 905	11 905	14 524	14 625
<i>Ylitysoikeus</i>							
Toimintakate	-10 063	-10 262	-10 262	-11 905	-11 905	-14 524	-14 625
Poistot							
Tilikauden tulos	-10 063	-10 262	-10 262	-11 905	-11 905	-14 524	-14 625

Liikunnan laitosavustuksilla tuetaan liikuntaa edistäviä toimijoita Helsingissä. Tukimuotoina ovat toiminta, vuokra sekä laina- ja korkoavustus. Vuonna 2026 avustuksia myönnetään seuraaville yhteisöille: Helsinki Stadion Oy, Jääkentäsäätiö sr, Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy, Urhea-säätiö sr, Urheiluhallit Oy, Vuosaaren Urheilutalo Oy. Muut laitosavustukset: Suomalaisen Yhteiskoulun Osakeyhtiö, Lauttasaaren yhteiskoulun kannatusyhdistys ry, Nuorisojääkentäsäätiö.

Yhteisöille myönnetyt avustukset on eritelty talousarvioehdotuksen liitteessä 1.

Tuloslaskelmaosa

Kunta-Helsinki

3.2. Tuloslaskelmaosa

3.2.1. Kunta-Helsingin tuloslaskelma 2024–2028

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Toimintatulot						
Myyntitulot	425 168	436 570	446 777	452 636	486 795	498 000
Maksutulot	109 248	89 218	112 092	108 893	110 543	112 165
Tuet ja avustukset	50 094	16 595	31 095	24 463	26 407	19 574
Vuokratulot	589 611	584 653	571 452	612 909	625 962	645 350
Muut toimintatulot	93 948	83 009	99 508	82 467	99 272	100 245
Toimintatulot	1 268 068	1 210 045	1 260 925	1 281 368	1 348 979	1 375 333
Valmistus omaan käyttöön	116 213	114 522	110 633	106 771	108 030	108 440
Toimintamenot						
Palkat	-1 035 483	-1 083 894	-1 109 930	-1 130 493	-1 184 091	-1 226 140
Henkilösivumeno	-234 175	-253 072	-265 026	-272 971	-285 366	-295 601
Palvelujen ostot	-1 010 586	-1 138 731	-1 151 388	-1 223 965	-1 302 662	-1 314 596
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-155 050	-172 533	-160 041	-162 701	-177 405	-183 255
Avustukset	-261 389	-325 170	-400 322	-345 357	-351 165	-354 463
Vuokramenot	-229 807	-240 726	-232 169	-250 682	-264 715	-278 670
Muut toimintamenot	-48 103	-94 118	-75 619	-73 420	-89 801	-91 336
Toimintamenot	-2 974 593	-3 308 245	-3 394 494	-3 459 590	-3 655 206	-3 744 060
Toimintakate	-1 590 312	-1 983 678	-2 022 936	-2 071 450	-2 198 196	-2 260 287
Verotulot	1 868 815	1 891 000	1 845 000	1 940 000	2 040 000	2 125 000
Valtionosuudet	302 251	403 000	423 200	485 000	493 000	505 000
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	112 547	111 703	107 605	94 164	90 676	86 963
Muut rahoitustulot	60 384	62 861	82 207	73 366	73 736	84 906
Korkomenot	-37 705	-52 790	-35 434	-39 611	-47 324	-55 036
Muut rahoitusmenot	-383	-1 521	-816	-1 520	-1 520	-1 520
Vuosikate	715 596	430 575	398 826	479 949	450 372	485 026
Poistot	-379 586	-368 667	-360 185	-367 083	-377 564	-386 682
Satunnaiset erät						
Tilikauden tulos	336 010	61 908	38 642	112 866	72 808	98 345
Poistoeron muutos	3 159	2 317	2 317	2 281	2 263	2 263
Varausten muutos						
Rahastojen muutos	-5 492	-1 154	-658	-375	-86	402
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	333 677	63 071	40 301	114 772	74 985	101 010

3.2.2. Kunta-Helsingin vuoden 2026 tuloslaskelma eriteltynä

1 000 €	Kunta-Helsinki ilman liikelaitoksia ja rahastoja	Liikelaitokset ja rahastot	Yhteensä, sisäiset erät mukana	Yhteensä, sisäiset erät vähennetty
Toimintatulot				
Myyntitulot	237 300	564 936	802 236	452 636
Maksutulot	108 493	400	108 893	108 893
Tuet ja avustukset	26 379	17 954	44 333	24 463
Vuokratulot	1 132 430	7 477	1 139 906	612 909
Muut toimintatulot	77 381	5 086	82 467	82 467
Toimintatulot	1 581 983	595 852	2 177 835	1 281 368
Valmistus omaan käyttöön	7 771	99 000	106 771	106 771
Toimintamenot				
Palkat	-962 119	-168 375	-1 130 493	-1 130 493
Henkilösivumenot	-231 592	-41 379	-272 971	-272 971
Palvelujen ostot	-1 275 498	-292 313	-1 567 810	-1 223 965
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-109 435	-58 667	-168 102	-162 701
Avustukset	-320 271	-44 956	-365 227	-345 357
Vuokramenot	-751 685	-25 994	-777 679	-250 682
Muut toimintamenot	-70 911	-2 863	-73 774	-73 420
Toimintamenot	-3 721 510	-634 546	-4 356 056	-3 459 590
Toimintakate				
	-2 131 756	60 306	-2 071 450	-2 071 450
Verotulot				
	1 940 000		1 940 000	1 940 000
Valtionosuudet				
	485 000		485 000	485 000
Rahoitustulot ja -menot				
Korkotulot	99 031	6 723	105 754	94 164
Muut rahoitustulot	78 863		78 863	73 366
Korkomenot	-36 500	-14 701	-51 201	-39 611
Muut rahoitusmenot	-1 500	-5 517	-7 017	-1 520
Vuosikate	433 138	46 811	479 949	479 949
Poistot				
	-321 683	-45 400	-367 083	-367 083
Satunnaiset erät				
Tilikauden tulos	111 455	1 411	112 866	112 866
Poistoeron muutos				
		2 281	2 281	2 281
Varausten muutos				
Rahastojen muutos				
		-375	-375	-375
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	111 455	3 317	114 772	114 772

3.2.3. 7 Tuloslaskelmaosa

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot	2 364 754	2 474 465	2 465 673	2 602 894	2 602 894	2 710 489	2 817 658
Menot	33 751	50 500	32 800	38 000	38 000	46 000	54 000
Netto	2 331 003	2 423 965	2 432 873	2 564 894	2 564 894	2 664 489	2 763 658
Ylitysoikeus							

3.2.3.1. 7 01 Toiminnan rahoitus

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot	2 171 066	2 294 000	2 268 200	2 425 000	2 425 000	2 533 000	2 630 000
Menot							
Netto	2 171 066	2 294 000	2 268 200	2 425 000	2 425 000	2 533 000	2 630 000
Ylitysoikeus							

7 01 01 Verotulot

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot	1 868 815	1 891 000	1 845 000	1 940 000	1 940 000	2 040 000	2 125 000
Menot							
Netto	1 868 815	1 891 000	1 845 000	1 940 000	1 940 000	2 040 000	2 125 000
Ylitysoikeus							

Talousarviokohtaan sisältyvät seuraavat määrärahat ja tuloarviot alakohdittain

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot							
7010101 Kunnallisvero	1 068 865	1 080 000	1 065 000	1 125 000	1 125 000	1 195 000	1 250 000
7010102 Yhteisövero	446 471	435 000	415 000	445 000	445 000	470 000	495 000
7010103 Kiinteistövero	353 479	376 000	365 000	370 000	370 000	375 000	380 000

7 01 03 Valtionosuudet

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot	302 251	403 000	423 200	485 000	485 000	493 000	505 000
Menot							
Netto	302 251	403 000	423 200	485 000	485 000	493 000	505 000
Ylitysoikeus							

3.2.3.2. 7 02 Rahoitus- ja sijoitustoiminta

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot	192 847	180 465	197 473	177 894	177 894	177 489	187 658
Menot	33 751	50 500	32 800	38 000	38 000	46 000	54 000
Netto	159 096	129 965	164 673	139 894	139 894	131 489	133 658
Ylitysoikeus							

7 02 01 Korot kaupunginkanslian käytettäväksi

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot	127 001	112 107	109 769	99 031	99 031	98 255	97 255
Menot	33 435	49 000	32 000	36 500	36 500	44 500	52 500
Netto	93 567	63 107	77 769	62 531	62 531	53 755	44 755
Ylitysoikeus							

Talousarviokohtaan sisältyvät seuraavat määrärahat ja tuloarviot alakohdittain

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot							
7020154 Asuntorakennustoiminnan tukemiseen myönnettyjen antolainojen korot	6 824	5 840	4 832	4 300	4 300	4 100	3 900
7020155 Muiden antolainojen korot	5 983	3 527	4 508	4 400	4 400	4 400	4 100
7020156 Rakennusaikaisen luoton korot	14 898	10 500	8 366	7 030	7 030	6 277	5 599
7020159 Muut korot	35 286	22 400	22 400	24 452	24 452	27 036	29 621
7020164 Helsingin Energian lainojen korot	14 950	14 312	14 312	13 282	13 282	12 252	11 222
7020166 Helsingin Sataman lainojen korot	5 635	5 880	5 880	5 880	5 880	5 880	5 880
7020167 HKL:n lainojen korot	1 721	9 250	9 319	1 137	1 137	1 050	963

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
7020168 Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän lainojen korot	34 578	33 583	33 337	32 044	32 044	31 065	30 087
7020169 Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy lainojen korot	7 126	6 815	6 815	6 505	6 505	6 195	5 884
Menot							
7020101 Ottolainojen korot	20 710	35 000	18 000	22 000	22 000	30 000	38 000
7020102 Tilapäisluoton ja maksuliiketilien korot	12 724	14 000	14 000	14 500	14 500	14 500	14 500

Kaupungin ottolainakannan korkomenojen arvioidaan olevan 22 miljoonaa euroa vuonna 2026. Taloussuunnitelmavuosina 2027–2028 korkomenojen arvioidaan kasvavan investointien historiallisen korkean tason ja siitä aiheutuvan lainakannan kasvun johdosta.

7 02 02 Muu rahoitus, kaupunginkanslian käytettäväksi

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot	57 447	59 880	79 226	70 385	70 385	70 755	81 925
Menot	297	1 500	800	1 500	1 500	1 500	1 500
Netto	57 150	58 380	78 426	68 885	68 885	69 255	80 425
Ylitysoikeus							

Talousarviokohtaan sisältyvät seuraavat määrärahat ja tuloarviot alakohdittain

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot							
7020255 Muut rahoitustulot	978	400	500	450	450	450	450
7020256 Osingot	56 138	58 970	78 216	69 300	69 300	69 500	80 500
7020257 HKL:n infratulo							
7020258 Takauspalkkiot	331	510	510	635	635	805	975
Menot							
7020204 Muut rahoitusmenot	297	1 500	800	1 500	1 500	1 500	1 500

7 02 04 Peruspääomien tuotot

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot	8 399	8 478	8 478	8 478	8 478	8 478	8 478
Menot							
Netto	8 399	8 478	8 478	8 478	8 478	8 478	8 478
Ylitysoikeus							

Peruspääomien tuotot jakaantuvat seuraavasti

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot							
7020404 HKL:n peruspääoman tuotto	3 377	3 377	3 377	3 377	3 377	3 377	3 377
7020405 HSL-peruspääoman tuotto		72	72	72	72	72	72
7020406 HSY-peruspääoman tuotto	2 909	2 909	2 909	2 909	2 909	2 909	2 909
7020408 Palvelukeskuksen peruspääoman tuotto	80	80	80	80	80	80	80
7020411 Taloushallintopalvelun peruspääoman tuotto	56	56	56	56	56	56	56
7020414 Staran peruspääoman tuotto	1 944	1 944	1 944	1 944	1 944	1 944	1 944
7020415 Työllisyyspalvelun peruspääoman tuotto		40	40	40	40	40	40

3.2.3.3. 7 05 Poistoerot

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot	841						
Menot							
Netto	841						
Ylitysoikeus							

Investoinnit

Kunta-Helsinki

3.3. 8 Investointiosa

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot	26 640	23 000	19 500	25 100	25 100	19 100	19 100
Menot	749 047	899 624	856 419	938 416	939 416	961 403	923 010
Netto	-722 407	-876 624	-836 919	-913 316	-914 316	-942 303	-903 910
Ylitysoikeus							

Vuoden 2026 talousarviossa talousarvion investointiosan rakennetta muutetaan siten, että investointien talousarviokohdat ryhmitellään neljän uuden talousarviokohdan alle. Uudet talousarviokohdat ovat 81 Infrainvestoinnit, 82 Talonrakennusinvestoinnit, 83 Projektialueiden infrainvestoinnit ja 84 Muut investoinnit.

3.3.1. 81 Infrainvestoinnit, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot	1 192	2 500	2 500	2 500	2 500	3 500	3 500
Menot	288 698	284 400	293 200	334 900	335 900	325 300	353 000
Netto	-287 506	-281 900	-290 700	-332 400	-333 400	-321 800	-349 500
Ylitysoikeus							

Uuden infrainvestoinnit talousarviokohdan alle on koottu aikaisemmin kaupunkiympäristön lautakunnan käyttöön osoitettujen talousarviokohtien 8 01 Kiinteä omaisuus, 8 03 Kadut ja liikenneväylät, 8 04 Puistot ja liikunta-alueet, 8 09 Kaupunkiuudistus, sekä 8 10 Suuret liikennehankkeet. Samassa yhteydessä sitovuustasoja muutetaan siten, että edellä mainittujen talousarviokohtien aikaisemmista sitovista määrätasosta luovutaan ja uutena kaupunginvaltuustoon nähden sitovana määrärahatasona on 81 infrainvestoinnit talousarviokohta. Projektialueiden ulkopuolisiin infrainvestointiin on vuoden 2026 talousarviossa varattu määrärahoja yhteensä 335,9 miljoonaa euroa.

3.3.1.1. 8 01 Kiinteä omaisuus

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot	1 192	2 500	2 500	2 500	2 500	3 500	3 500
Menot	46 703	47 000	59 300	69 000	69 500	60 000	58 000
Netto	-45 511	-44 500	-56 800	-66 500	-67 000	-56 500	-54 500
Ylitysoikeus							

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot							
80150 Kiinteän omaisuuden myynti	1 192	2 500	2 500	2 500	2 500	3 500	3 500
Menot							
80101 Kiinteistöjen ja kiinteistöjen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostot ja lunastukset sekä kaavoitus- ja täydennysrakennuskorvaukset, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi	29 134	30 000	40 000	40 000	40 500	35 000	30 000
Ylitysoikeus							
80103 Esirakentaminen,täyttötöyt,raken tamiskelpoiseksi saattaminen, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi	17 569	17 000	19 300	29 000	29 000	25 000	28 000
Ylitysoikeus							
8010301 Muu esirakentaminen, alueiden käyttöönotto ja tonttien rakentamiseksi saattaminen	17 569	17 000	19 300	29 000	29 000	25 000	28 000

8 01 50 Kiinteän omaisuuden myynti

Vuonna 2026 kiinteää omaisuutta arvioidaan myytävän 50 miljoonalla eurolla, josta kiinteän omaisuuden myyntiin kirjataan tasearvon mukaiset 2,5 miljoonaa euroa. Erotuksena syntyvät 47,5 miljoonan euron myyntivoitot kirjataan tuloiksi talousarviokohtaan 3 10 01 Kaupunkirakenne ja toimialan yhteiset palvelut. Vuosina 2027 ja 2028 arvioidaan saavutettavan 70 miljoonan euron maanmyyntitulot vuosittain. Myyntiarvion toteutumiseen liittyy rakennusalan suhdannetilanteen takia poikkeuksellista epävarmuutta. Rakentamisen suhdannetilanteen takia uusien asuntojen aloitusten määrä on romahtanut aiempien vuosien tasosta ja sääntelemättömän vapaarahoitteisen asuntotuotannon uusien aloitusten määrän ennustetaan olevan edelleen erittäin pieni. Asuntorakentamisen uudelleenkäynnistymisen ajankohtaa on edelleen vaikea ennustaa. Myyntitulojen ennustettavuutta heikentävät lisäksi muutamat hyvin suuriarvoiset tontit, joiden kaupanteon ajoituksen poikkeava toteutuminen tai toteutumattomuus aiheuttaa kerralla suuria muutoksia suunniteltuun tulomäärään.

Kaupunginhallitus on 1.4.2019 hyväksynyt tontinluovutuslinjaukset, joiden mukaisesti tontit luovutetaan ensisijaisesti vuokraamalla ja myymällä vain erityisistä syistä. Tonteista noin 80 prosenttia on linjausten voimassaoloaikana luovutettu vuokraamalla. Tontinluovutuslinjausten toimivuustarkastelu on käynnissä ja mahdolliset muutokset linjauksiin on tarkoitus hyväksyä vuonna 2026.

8 01 01 Kiinteistöjen ja kiinteistöjen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostot ja lunastukset sekä-kaavoitus- ja täydennysrakennuskorvaukset

Talousarviossa kohtaan Kiinteistöjen ja kiinteistöjen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostot ja lunastukset sekä kaavoituskorvaukset on varattu vuodelle 2026 määrärahaa 40,0 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelmavuodelle 2027 on esitetty 35,0 miljoonaa euroa ja vuodelle 2028 on esitetty 30,0 miljoonaa euroa.

Vuoden 2026 maanhankintatoimenpiteiden on suunniteltu sisältävän normaalin vuosittaisen strategisen ja operatiivisen maanhankinnan lisäksi erityisiä hankintoja, joista suurimpina Malmin Sepänmäen kaava-alueen toteuttamisen edellyttämä rakennusten ja vuokraoikeuden hankinta Hekalta sekä Pohjois-Haagan Hopeatien purkavaan uudisrakentamiseen ja alueelle suunnitellun seniorikeskuksen toteuttamisen edellyttämiä kiinteistöhankintoja. Erityisesti Hopeatien alueen toteutuksen ajoitukseen liittyy vielä epävarmuutta. Lisäksi varaudutaan Kontulan ostoskeskuksen kehittämiseen liittyviin kiinteistöjärjestelyihin.

Esitetty määräraha ei sisällä maanvaihtojen, erillisten ennakoimattomien hankkeiden vaatimien (kiireellisten) maanhankintojen eikä maankäyttösopimusten maana saatavien maankäyttökorvausten ja niihin liittyvien kiinteistöjärjestelyjen vaatimia ns. teknisiä määrärahoja, joiden määrät vuositasolla suuresti vaihtelevat. Niiden osalta esitetään tapauskohtaisesti ylitysoikeuksia, ellei näitä tarpeita ole mahdollista toteuttaa sitovien määrärahasojen puitteissa.

8 01 03 Esirakentaminen, täyttötöyt ja rakentamiskelpoiseksi saattaminen

8 01 03 01 Muu esirakentaminen, alueiden käyttöönotto ja tonttien rakentamiskelpoiseksi saattaminen

Muuhun esirakentamiseen, alueiden käyttöönottoon ja tonttien rakentamiskelpoiseksi saattamiseen on varattu vuodelle 2026 määrärahaa 29,0 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelmavuodelle 2027 on esitetty 25,0 miljoonaa euroa ja vuodelle 2028 on esitetty 28,0 miljoonaa euroa.

Projektialueiden ulkopuolisten täydennysrakennusalueiden rakentamiskelpoiseksi saattamiseen varattua määrärahaa käytetään luomaan edellytyksiä erilaisten rakennushankkeiden toteuttamiseen. Vuosittain keskimäärin 40–100 asunto- ja toimitilatonttia sekä useita kaupungin palveluverkon kehittämiseen liittyvää tonttia saatetaan määrärahalla rakentamiskelpoiseksi. Määrärahalla toteutettavat toimenpiteet koskevat muun muassa pilaantuneiden maiden puhdistamista, johtosiirtoja, rakennusten purkuja sekä muuta esirakentamista.

Vuonna 2026 määrärahalla toteutetaan vuodelta 2025 jatkuvia hankkeita sekä niitä hankkeita, joihin on sitouduttu erilaisin sopimuksin. Lisäksi käynnistetään uusia palveluverkon kehittämiseen ja täydennysrakentamiseen liittyviä esirakennushankkeita. Merkittävimmät tiedossa olevat kohteet ovat Karhukallion esirakentaminen, Hakaniemen hotellitontin ja lähialueiden esirakentaminen, Hiekkarannantien ja Taivallahden alueen esirakentaminen ja pilaantuneen maan kunnostus sekä Vuosaaren pienvenesataman esirakentaminen.

3.3.1.2. 8 03 Kadut ja liikenneväylät

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot							
Menot	96 827	123 800	116 700	146 300	146 800	158 700	188 100
Netto	-96 827	-123 800	-116 700	-146 300	-146 800	-158 700	-188 100
Ylitysoikeus							

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Menot							
80301 Uudisrakentaminen ja perusparantaminen sekä muut investoinnit, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi	96 655	121 700	115 700	140 800	141 300	146 700	170 100
Ylitysoikeus							
8030101 Uudisrakentaminen	23 319	25 900	30 300	25 300	25 300	30 600	42 000
Eteläinen suurpiiri	6 369	5 200	6 800	4 200	4 200	5 700	8 500
Läntinen suurpiiri	3 163	5 900	6 300	5 600	5 600	1 800	3 500
Keskinen suurpiiri	1 211	1 300	2 600	2 000	2 000	3 500	8 000
Pohjoinen suurpiiri	4 288	1 100	2 500	1 200	1 200	3 000	3 000
Koillinen suurpiiri	4 623	6 800	8 500	4 400	4 400	3 000	5 000
Kaakkoinen suurpiiri	188	700	400	1 700	1 700	1 200	1 200
Itäinen suurpiiri	2 690	4 300	3 000	5 000	5 000	6 900	7 000
Östersundomin suurpiiri	470	600	150	400	400	700	1 500
Meluesteet	318	0	50	800	800	4 800	4 300
8030102 Perusparantaminen ja liikennejärjestelyt	64 208	76 300	71 900	88 000	88 500	88 700	112 500
Katujen peruskorjaukset	13 765	20 000	18 300	29 000	29 500	30 200	20 500
Siltojen peruskorjaus ja uusiminen	9 740	15 700	19 900	19 500	19 500	19 500	40 000
Päällysteiden uusiminen	6 450						
Joukkoliikenteen kehittäminen	708	1 500	700	1 000	1 000	1 000	1 000
Liikennejärjestelyt	6 756	9 100	7 700	8 500	8 500	8 000	21 000
Jalankulun ja pyöräilyn väylät	26 789	30 000	25 300	30 000	30 000	30 000	30 000
8030103 Muut investoinnit	9 128	19 500	13 500	27 500	27 500	27 400	15 600
Täytemaan vastaanottopaikat	1 275	1 000	600	500	500	500	500
Lumenvastaanottopaikat ja hiekkasilot	2 087	11 000	4 500	10 000	10 000	10 000	9 000
Yleiset käymälät	645	500	500	500	500	500	500
Tulvasuojelu ja rantarakenteet	5 121	7 000	7 900	16 500	16 500	16 400	5 600
80303 Yhteishankkeet Väyläviraston kanssa, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi	173	2 100	1 000	5 500	5 500	12 000	18 000
Ylitysoikeus							

8 03 01 Uudisrakentaminen, perusparantaminen ja muut investoinnit

Katujen ja liikenneväylien uudisrakentamisen ja perusparantamisen investointiohjelman lähtökohtana on jatkuvien hankkeiden, lakisäästeiden palveluiden ja kaupunkikehitysinvestointien rahoituksen turvaaminen. Hankkeiden priorisoinnissa on huomioitu kaupungin tasapainoinen kehittäminen, kaupunkirakenteen viherystävällisyys ja viihtyisyyden parantaminen sekä infraomaisuuden oikea-aikainen perusparantaminen ja korjausvajeen pienentäminen. Investoinneilla mahdollistetaan lisäksi elinvoimaisen keskustan kehittyminen ja monipuolinen yritys- ja tapahtumatoiminta.

Talousarvion hankkeet on sovitettu yhteen muiden Yhteinen kunnallistekninen työmaa (YKT) -osapuolten investointiohjelmien kanssa.

Valmistelu on tehty yhteistyössä HSL:n, Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n ja HKL:n kanssa huomioiden muun muassa metron ja lähijunien liikennöintiin vaikuttavat työt. Yhteistyö haittojen hallinnan osalta jatkuu ja menetelmät vakiinnutetaan osaksi jatkuvia prosesseja. Näin turvataan, että samanaikaisesti toteutuvat isot työmaat eivät aiheuta kohtuutonta haittaa eri kulkumuodoille ja niiden vaikutukset alueen asukkaisiin ja toimijoihin ovat hallittavissa.

8 03 01 01 Uudisrakentaminen

Katujen uudisrakentamiseen on varattu vuodelle 2026 määrärahaa 25,3 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelmavuodelle 2027 on esitetty 30,6 miljoonaa euroa ja vuodelle 2028 on esitetty 42,0 miljoonaa euroa.

Uudisrakentamisen hankkeilla vastataan kaupunkistrategian Viihtyisät ja yhteisölliset naapurustot-, sekä Luontoa kunnioittava ja vetovoimaa tukeva kaupunkikehitys -painopistealueiden tavoitteisiin. Painopistealueilla tavoitellaan täydennysrakentamisen ja asuntotuotannon toteuttamista varmistaen asuinalueiden omaleimaisuuden, väljyyden ja luonteen säilyminen sekä vetovoimaisuus ja vehreys.

Suurpiirien katuinvestoinnit kohdistuvat suunnitelmakaudella täydennysrakentamisalueille kuten Marian kampusalueelle Kampissa, Lohiapajanlahteen ja Vattuniemen keskukseen Lauttasaassa, Huopalahdenporttiin Pikku Huopalahden pohjoisosassa, Pitäjänmäen asemanseudulle, Hakaniemen alueelle, Puotilan metroaseman alueelle sekä Oulunkylän keskusta-alueelle. Suutarilan Tapulikaupungintien ja Merkuriuksentien välisten sorakatujen rakentaminen jatkuu. Suunnitelmakaudella alkavat myös Pukinmäenrannan täydennysrakentaminen sekä Puistolän Aurinkomäen sorakatujen rakentaminen.

Uudisrakentamisen rahoituksella kehitetään myös Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen sekä Laakson sairaalan liittyviä katualueita. Karhukallion alueen rakentaminen Myllypurossa alkaa, ja Stoan ja Puhoksen aluetta Itäkeskuksessa edistetään. Katujen viimeistelytyöt toteutetaan eri alueilla talohankkeiden aikataulujen mukaisesti.

8 03 01 02 Perusparantaminen ja liikennejärjestelyt

Katujen perusparantamiseen ja liikennejärjestelyihin on varattu vuodelle 2026 määrärahaa 88,0 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelmavuodelle 2027 on esitetty 98,2 miljoonaa euroa ja vuodelle 2028 on esitetty 122,0 miljoonaa euroa.

Perusparantaminen ja liikennejärjestelyt talousarviokohdan hankkeilla varmistetaan kaupunkistrategian mukaisesti toimivan arjen ytimessä oleva sujuva ja turvallinen liikkuminen eri kulkumuodoilla. Perusparantamishankkeissa huomioidaan katualueiden vehreyden ja viihtyisyyden lisääminen sekä infraomaisuuden oikea-aikainen perusparantaminen. Liikenteen suunnittelulla mahdollistetaan myös tilaa kasvavalle ja monipuoliselle yritys- ja tapahtumatoiminnalle sekä keskustan kehittämiselle kaupungin sydämenä.

Taloussuunnitelmakauden merkittävimpiä peruskorjaushankkeita ovat Fredrikintori, Hietalahdentori ja Karamziniranta kantakaupungissa, Palkkatilatori ja Rahakamarintori Länsi-Pasilassa, Junailijanaukio Itä-Pasilassa, Käsityöläisentie ja Porvarintie Tapulikaupungissa sekä Länsi-Pakilan aluesaneeraus. Suunnitelmakaudella käynnistyvät lisäksi Karhusaarentien suunnittelu Östersundomissa sekä Abraham Wetterin tien ja Johan Sederholmin tien perusparantamiset Herttoniemessä. Katujen peruskorjauksen rahoituksella parannetaan taloussuunnitelmakaudella myös useiden torien toimintaedellytyksiä parantamalla torialueiden sähkön, veden ja viemäröinnin saatavuutta.

Muut katujen peruskorjaushankkeet ovat joukkoliikenteen ja pyöräilyn kehityshankkeiden tai vesihuollon (HSY) saneerauksen yhteydessä tehtäviä koko kadun perusparannuksia ja vakavien rakennevaurioiden kuten painumien korjaustarpeita eri puolilla kaupunkia. Vieraslajien torjunta-asetuksen (704/2019) mukaisesti erillisenä työvaiheena vaihdetaan asetuksessa mainittuja katuistutuksissa käytettyjä kasvilajeja muihin kasvilajeihin. Lisäksi edistetään katujen ja yleisten alueiden viherryttämistä miljoonalla eurolla vuodessa koko kymmenvuotiskauden ajan.

Ulkovalaistuksen peruskorjaus ja liikennevalojen uusinta on osa katujen peruskorjausta. Ulkovalaistuksen peruskorjaus keskittyy olemassa olevan valaistusverkon saneeraukseen toimenpideohjelman mukaisesti siten, että EU:n RoHS-direktiivin (Vaaralliset aineet sähkö- ja elektroniikkalaitteissa) vaatimukset saavutetaan. Sen myötä purkauslamput poistuvat markkinoilta 24.2.2027. Tämä edellyttää valaisinvaihtohankkeen määrätietoista jatkamista. Hankkeessa on jo vaihdettu puolet vanhoista valaisimista ja loput vaihdetaan ledivalaisimiksi seuraavan viiden vuoden aikana. Valaisinvaihtojen lisäksi vanhat ulkovalaisimet uusiutuvat yhteiskaivuhankkeina toteutettavissa sähkö- ja tietoliikenneverkkosaneerauksissa sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hallintojen liikunta-alueiden vastaavissa uudistuksissa. Ledivalaisimien vaihtohankkeessa saavutetaan erittäin merkittävää energiatehokkuuden parantumista. Ulkovalaistusverkon uusimisen ja uudistamisen yhteydessä rakennetaan myös uusia tapahtumasähkypisteitä. Liikennevalojen peruskorjauksen osalta tavoitteena on sujuvoittaa liikennettä muun muassa uusimalla liikennevalokojeita ja niitä palvelevaa vanhaa kuparista tietoliikenneverkkoa valokuiduksi.

Siltojen ja muiden erikoisrakenteiden (ranta- ja tukimuurit, portaat, meluesteet) peruskorjausten määrärahaan sisältyvät peruskorjausten lisäksi myös uusittavien siltojen investointikustannukset. Uusittavia taitorakenteita ovat Jätkäsaaren kannaksen silta, Kulosaaren, Arkadiankadun ja Runeberginkadun sillat. Kulosaaren sillassa on havaittu painumasta johtuvia vaurioita, joiden on arvioitu edellyttävän sillan uusimista. Sillan rakennesuunnittelu on käynnistynyt vuoden 2025 aikana ja suunnittelu jatkuu vuoden 2026 loppuun.

Siltojen kunnon sekä elinkaari- ja ympäristöviisaan korjausajankohdan näkökulmasta kiireellisiä siltojen peruskorjauskohteita on yhteensä noin 100 kappaletta. Näiden joukosta kiireellisimmät toteutettavissa olevat kohteet ovat Muurimestarintien ylittävät Konalantien ja Klaneettipolun sillat, valtatie 3:n ylittävä Kylänevantien silta sekä Pihlajiston alikäytäväsilta.

Joukkoliikenteen kehittämisen määrärahalla varaudutaan parantamaan joukkoliikennejärjestelmää ja sen luotettavuutta muun muassa HSL:n Helsingille tekemän esityksen mukaisesti. Suunnitelmakaudella varaudutaan bussiliikenteen linjastomuutosten ja sähköbussiliikenteen edellyttämien pysäkkijärjestelyjen tekemiseen ja muuhun joukkoliikenteen luotettavuuden parantamiseen poistamalla rakennetussa katuverkossa olevia rakenteellisia häiriötekijöitä. Joukkoliikenteen kehittämisen määrärahoilla edistetään kaupunkistrategian Sujuva arki ja toimivat palvelut -painopisteen tavoitetta, että yhä useampi helsinkiläinen valitsee liikkumismuodokseen joukkoliikenteen.

Liikennejärjestelyhankkeet kohdistetaan erityisesti turvallisuutta edistäviin liittymä-, risteys- ja kaistajärjestelyihin, jotka tukevat myös joukko- ja muun liikenteen sujuvuutta. Määrärahassa varaudutaan myös älyliikenteen järjestelmien sekä opasteiden kehittämiseen. Vuonna 2020 aloitettua automaattisten nopeusvalvontapisteiden asennusta kaduille jatketaan, ja tieliikennelain mukaisia liikennemerkkimuutoksia tehdään. Liikennejärjestelyiden rahoituksessa on varauduttu Kaivokadun alueen kehittämiseen sekä Länsisataman pikaraitiotien liittyvien katuhankeiden toteutuksen käynnistymiseen. Suunnitelmakaudella käynnistyy Hämeentullin liikennejärjestelyjen suunnittelu sekä Pakilantien peruskorjaus välillä Pirjontie-Kuusimiehentie.

Pyöräilyn ja jalankulun väyliin osoitettu määräraha käytetään kävelyn edistämiseen, pyöräliikenteen tavoiteverkon toteuttamiseen sekä baanaverkon laajentamiseen eri puolilla kaupunkia. Taloussuunnitelmakauden 2026–2028 merkittävimpiä investointeja ovat edellisiltä vuosilta jatkuvat Mäkelänkadun peruskorjaus välillä Hämeentie–Elimäenkatu ja Aleksis Kiven katu ja Itäbaanan jatko Herttoniemestä Itäkeskukseen. Baanaverkon suunnittelua ja rakentamista jatketaan käytävissä olevien määrärahojen puitteissa. Jalankulun ja pyöräilyn väylien hankkeilla edistetään kaupunkistrategian Sujuva arki ja toimivat palvelut -painopisteen tavoitteita kehittää kävelyn olosuhteita kaikkialla kaupungissa sekä jatkaa pyöräilyn olosuhteiden ja verkoston systemaattista kehittämistä.

Jalankulun olosuhteita edistetään myös muille talousarviokohdille sijoittuvissa hankkeissa. Jalankulun olosuhteisiin parannusta tuovat suunnitelmakaudella erityisesti kesäkatujärjestelyiden 2022–2024 pohjalta tehtävät pysyvät muutokset Korkeavuorenkadulla Designmuseon edustalla, Fredrikintorin ja Hakaniementorin perusparantaminen sekä Kauppatorin käytettävyyttä ja viihtyisyyttä edistävät nopeat toimenpiteet. Muita jalankulun olosuhteita parantavia hankkeita ovat Suutarilantien–Yrttimaantien kiertoliittymä sekä Laajasalon rantareitti. Hankkeiden kokonaisuudella pyritään kaupunkistrategian mukaisesti kehittämään kävelyn olosuhteita kaupungissa viihtyisiksi ja turvallisiksi ympäri vuoden. Myös useat pyöräilyyn liittyvät hankkeet parantavat kävelyolosuhteita osoittamalla pyörille selkeän katuosuuden ja samalla vapauttaen tilaa jalankululle.

Hulevesien hallintaa toteutetaan osana Helsingin kaupungin hulevesiohjelmaa. Hulevesien aiheuttamia haittoja pyritään ehkäisemään ja poistamaan useammissa paikallisissa kohteissa samalla toteuttaen hulevesien suunnitelmallista kokonaihallintaa. Hulevesien hallinnan hankkeita ja toimenpiteitä toteutetaan myös Muut investoinnit -kohdan alle sijoittuvalla ranta-alueiden kunnostuksen määrärahalla. Hulevesien hallinnan toimenpiteet kohdistuvat kaupungin strategisen toiminnan kivijalassa oleviin Ilmasto ja luonto -tavoitteisiin kuten ilmastomuutoksen vaikutuksiin varautumiseen.

8 03 01 03 Muut investoinnit

Muihin investointeihin on varattu vuodelle 2026 määrärahaa 27,5 miljoonaa euroa. Talous-suunnitelmavuodelle 2027 on esitetty 27,4 miljoonaa euroa ja vuodelle 2028 on esitetty 15,6 miljoonaa euroa.

Muut investoinnit ovat kadunpidon tukipalvelujen tai muita yleisten alueiden vaatimia investointeja. Täytemaan vastaanottopaikkojen määräraha käytetään kaivumaiden hyödyntämishankkeen mukaisesti maa-ainesten hyötykäyttö- ja vastaanottopaikkojen toteuttamiseen.

Lumenvastaanottopaikkojen ja hiekkasiilojen investointimäärärahoilla kehitetään ja rakennetaan lumenhallinnan kapasiteettia vastaamaan Helsingin katujen ja väylien lumitilatarpeita kaupungin toimivuuden turvaamiseksi erilaisina talvina. Lisäksi kehitetään nykyisten liukkaudentorjuntamateriaalien varastosilojen perusparannuksia kaupungin eri osissa. Toimenpiteet ohjelmoidaan vuosittain laadittavan toteutusohjelman mukaisesti.

Tulvasuojelu ja rantarakenteiden määrärahalla toteutetaan suunnitelmakaudella Pyörökivenpuiston tulvasuojelu, Mustapuron tulvasuojelua välillä Kehä I - Strömsinlahti, Kaisaniemenrannan rantarakenteiden korjaus, ja aloitetaan Jakomäen hiekkakuoppien saneeraus yhteistyössä Vantaan kaupungin kanssa. Lisäksi määrärahalla jatketaan 2025 käynnistynyttä Töölönlahden tulvasuojeluhanketta, jolla estetään tulvan pääsy Finlandiatolalle ja muihin Töölönlahden alueen kiinteistöihin sekä osallistutaan kustannusosuudella HSY:n Esplanadin tunnelin toteutukseen.

8 03 03 Yhteishankkeet Väyläviraston kanssa, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

Yhteishankkeisiin Väyläviraston kanssa on varattu vuodelle 2026 määrärahaa 5,5 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelmavuodelle 2027 on esitetty 12,0 miljoonaa euroa ja vuodelle 2028 on esitetty 18,0 miljoonaa euroa.

Kaupungin kustannusosuutta Väyläviraston yhteishankkeissa koskeva määrärahaehdotus sisältää valtion maanteihin liittyvät liikennejärjestely- ja meluntorjuntahankkeet kaupungin alueella. Yhteishankkeiden toteutus on sidoksissa hankkeiden valtion osuuden rahoitukseen valtion tulo- ja menoarviossa lukuun ottamatta niitä kaupungin maankäytön kehittämisestä aiheutuvia hankkeita, jotka kaupunki rahoittaa kokonaan.

Lahdenväylän ylittävän Ilmasillan toteutus on osa Malmin eritasoliittymän toteutusta. Ilmasilta luo yhteyden Kivikon ja Malmin välille ja palvelee sekä entisen lentokenttäalueen kehittämistä uudeksi asuinalueeksi että alueiden yritystoimintaa. Ilmasilta ja Ilmasillantie toimivat tulevaisuudessa tärkeinä joukkoliikennereittinä ja pyöräilyn baanareitistön osana. Tiesuunnitelma on valmistunut ja sen hallinnollinen käsittely on käynnissä vuonna 2025. Rakennussuunnittelu käynnistyy hankepäätöksen jälkeen. Hankkeen toteutuksen käynnistymiseen on varauduttu taloussuunnitelmakauden vuodesta 2027 lähtien. Hankkeen toteutuminen edellyttää valtion rahoitusosuuden varmistumista.

Kehä I/Myllypuron eritasoliittymän tiesuunnitelma valmistui vuonna 2015 ja sitä on esitetty valtioneuvostoon hyväksyttäväksi. Hankkeen rakennussuunnitelma valmistui yhteishankkeena vuonna 2022. Hankkeen toteutuksen käynnistymiseen on varauduttu investointiohjelmakauden lopulla.

Länsiväylän Koivusaaren eritasoliittymän tiesuunnitelma valmistuu vuonna 2025. Koivusaaren eritasoliittymän rakentaminen pyritään käynnistämään taloussuunnitelmakaudella.

Länsiväylän itäpäässä, välillä Lemissaarentie-Porkkalankatu on käynnissä tiesuunnittelu liittyen Satamatunnelin liikennejärjestelyihin. Tätä suunnittelua ja tulevaa toteutusta on yhteensovitettu ja valmisteltu yhdessä valtion, kaupungin ja Helsingin Sataman välillä. Kustannusarviota ei vielä ole käytössä, ja kustannusjako ja toteutustapa ovat vielä tarkemmin sopimatta.

Taloussuunnitelmakaudella osallistutaan melumuurin kunnostukseen hankkeessa Kehä III välillä Ala-Tikkurila–Kalkkikallio. Tuusulanväylällä melusteiden toteutuksen käynnistymiseen Torpparinmäen kohdalla varaudutaan. Hankkeen toteutuminen edellyttää valtion rahoitusosuuden varmistumista. Lahdenväylän melusteiden toteutuksen käynnistymiseen Viikin kohdalla varaudutaan taloussuunnitelmakaudella.

Kuninkaantammen eritasoliittymä Hämeenlinnanväylällä on tärkeä asuinalueen saavutettavuudelle sekä myös uusille kortteleille Malminkartanossa, Vaskipellossa, Myyrmäessä ja Kaivokselassa. Lisäksi hanke lisää liikennejärjestelmän toimintavarmuutta. Tiesuunnitelmaluonnos on laadittu Hämeenlinnanväylällä välillä Kannelmäki-Kaivoksela. Hankkeen toteutus on ajoitettu taloussuunnitelmakauden jälkeiseen aikaan. Hankkeen toteutuminen edellyttää valtion rahoitusosuuden varmistumista.

Turunväylän ja Huopalahdentien liittymän rahoitus on siirretty talousarviokohdalle Suuret liikennehankkeet, 8 10 04 Länsiratikat.

3.3.1.3. 8 04 Puistot ja liikunta-alueet

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot							
Menot	47 277	45 400	46 900	49 900	49 900	47 000	50 000
Netto	-47 277	-45 400	-46 900	-49 900	-49 900	-47 000	-50 000
Ylitysoikeus							

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Menot							
80401 Puistot ja liikunta-alueet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi	47 277	45 400	46 900	49 900	49 900	47 000	50 000
Ylitysoikeus							
8040101 Uudet puistot ja puistojen peruskorjaukset	28 089	27 400	30 900	30 900	30 900	30 000	25 000
8040102 Liikuntapaikat ja ulkoilualueet	19 188	18 000	16 000	19 000	19 000	17 000	25 000

8 04 01 Puistot ja liikunta-alueet kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

Puistojen ja liikunta-alueiden talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotus on laadittu kaupunkiympäristön toimialan sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalveluiden alustaviin hanketarpeisiin perustuen, joita on valmisteltu kaupungin keskeisten yhteistyötahojen kanssa. Ehdotuksen sisältämät hankkeet on sovitettu yhteen muiden Yhteinen kunnallistekninen työmaa (YKT) -osapuolten investintiohjelmien kanssa ja varmistettu hankkeita koskevan yhteistoteutuksen osapuolet ja laajuus. Lisäksi ehdotuksessa on otettu huomioon puistojen turvatarkastuksissa, ylläpidossa ja aluesuunnitelmissa esiin nousseet peruskorjaustarpeet. Liikunta-alueinvestoinneissa peruskorjaus- ja uusien investointikohteiden tarvemäärittelyn tekee liikunta-alueomaisuutta hallinnoiva ja ylläpitävä kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala.

8 04 01 01 Uudet puistot ja puistojen peruskorjaus

Uusiin puistoihin ja puistojen peruskorjaukseen on varattu vuodelle 2026 määrärahaa 30,9 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelmavuodelle 2027 on esitetty 30,0 miljoonaa euroa ja vuodelle 2028 on esitetty 25,0 miljoonaa euroa.

Talousarviokohdan hankkeet perustuvat pääasiallisesti kaupunkistrategian Viihtyisät ja yhteisölliset naapurustot -painopistealueen keskeisiin tavoitteisiin. Painopistealueen tavoitteena ovat vehreät elinympäristöt, kaikille sujuva pääsy lähiluonnon äärelle, hyväkuntoiset viheralueet sekä iloinen ja turvallinen kaupunki lapsille.

Vuonna 2025 käynnistyneitä ja vuonna 2026 jatkuvia hankkeita ovat Haaganpuronlehdon rakentaminen Huopalahdessa sekä Strömbergin puiston ja Puropuistikon peruskorjaus Pitäjänmäessä sekä leikkipuisto Viirin perusparannus Pikku Huopalahdessa. Vuonna 2022 käynnistynyttä Kaisaniemenpuiston peruskorjausta jatketaan vaiheittain. Vuonna 2025 käynnistynyt laaja urakka kohteessa jatkuu vuodelle 2026.

Uusien puistojen ja puistojen peruskorjauksen määrärahalla toteutetaan viher- ja virkistyspalveluiden peruskorjaus ja täydentäminen sekä leikkipuistojen ja -paikkojen turvallisuuspuutteiden korjaaminen. Virkistysalueiden käyttöasteen nousu kasvattaa tarvetta virkistysverkoston ja opastuksen parantamiseen.

Puistojen uudisrakentaminen keskittyy asuntotuotantokohteiden puistopalveluhankkeisiin, jotta asukkaiden palvelutaso saadaan pidettyä riittävänä ja tasapuolisena. Taloussuunnitelmakaudella käynnistytviä hankkeita ovat muun muassa Sigurd Frosteruksen puisto Taivallahdessa, Toukolan rantapuisto ja Kumpulanpuron eteläosan avaaminen, Maatullinpuiston alue Tapulikaupungissa, teemaleikkipuisto Rusettipuisto Myllypurossa, Asentajanpuisto Herttoniemessä, Mosaiikkipuisto Vuosaaressa, Vartiosaaren silta sekä Raide-Jokerin reitin varren täydennysrakentamisalueen puistot, kuten Maexmontaninpuisto Oulunkylässä.

Luonnonsuojelualueinvestoinnit suunnitelmakaudella kohdistuvat uusien luonnonsuojelualueiden toteuttamiseen sekä nykyisten luonnonsuojelualueiden käyttöpaineiden haittojen ehkäisemiseen kuten opasteisiin, luontopolkujen kunnostuksiin ja katselulavojen toteuttamiseen. Luonnonsuojelualueille ja luontoarvojen turvaamiseen kohdistetuilla investoinneilla turvataan monimuotoisen luonnon säilyminen kasvavassa kaupungissa.

Peruskorjausinvestoinneilla turvataan olemassa olevan palveluverkon ajanmukaisuus ja turvallisuus. Tehtävät toimenpiteet ovat ensisijaisesti leikkipaikkojen ja -puistojen välineiden uusimista, käytävä- ja oleskelualueiden parantamista sekä laite- ja kalustekannan ajanmukaistamista nykyisten vaatimusten mukaisiksi. Merkittävimmät vuonna 2026 käynnistyvät hankkeet ovat Hesperianpuisto ja Hakasalmenpuisto, Pengerpuisto, sekä leikkipuisto Intian perusparantaminen.

Suunnitelmakaudella käynnistyvät myös Merikasarmipuiston peruskorjaus, Hesperian Esplanadin perusparantaminen, Tokoinrannan alueen, leikkipuisto Torpparinmäen, leikkipuisto Kesannon, leikkipuisto Vallilan, sekä Eugen Schaumanin puiston ja leikkipaikan peruskorjaus. Ilveskorven leikkipaikan ja puiston perusparantamista jatketaan. Töölönlahdenpuiston suunnittelua jatketaan. Myös useita koira-aitauksia peruskorjataan suunnitelmakaudella.

Teemaleikkipuistoista ja -paikoista taloussuunnitelmakaudella suunnitellaan Kirjanpuiston, Töölönlahdenpuiston, Krämertintien ja Jalopeuran leikkipaikat ja aloitetaan leikkipuisto Salpauselän suunnittelu. Piianpuiston, Kelkkapuiston ja leikkipuisto Rusettipuiston rakentaminen käynnistyy. Haruspuiston rakentamista jatketaan.

Kaupunkistrategian painopistealueen Elämää, elinvoimaa, osaamista ja kasvua mukaisesti merellisyys on erottamaton osa helsinkiläisen elämää. Helsingin roolia vetovoimaisena ja toimivana merikaupunkina edistäviä puistohankkeita suunnitelmakaudella ovat muun muassa Sigurd Frosteruksen puisto ranta-alueineen, Vasikkasaaren puistosuunnittelu, itäisen saariston hoito- ja kehittämissuunnitelman toteuttaminen sekä raitti- ja vesihuoltoverkoston suunnittelu. Liikuntapaikoista ja ulkoilualueista merellisyyttä tukevia hankkeita ovat muun muassa laitureiden uusimiset ja sähköistämiset. Merellisyyttä tukevat kohteet ja niiden rahoitus sijoittuvat osin myös muille talousarviokohdille. Muille talousarviokohdille sijoituvia merellisyyttä tukevia hankkeita ovat muun muassa Makasiinirannan ja Kaisaniemenrannan rantarakenteet sekä Suomenlinnan rantarakenteiden korjaus.

Luontoarvojen turvaamiseen liittyvillä investoinneilla pyritään turvaamaan luonnon monimuotoisuus luonto- sekä puisto- ja virkistysalueiden käytön ja kulutuspaikoin ollessa huomattavassa kasvussa. Samalla pyritään ehkäisemään vieraslajien leviämistä ja varmistamaan liito-oravien yhteyksien oikea-aikainen, maankäyttöä tukeva toteutus. Suunnitelmakaudella luontoarvojen turvaamiseen liittyviä investointeja ovat muun muassa kurttureusun torjunta, Haaganpuron ennallistaminen Maunulan uurnalehdon alueella sekä kulkijoita opastavat ja ohjaavat toimenpiteet. Luontoarvojen turvaamiseen liittyvät investoinnit kohdistuvat useammalle talousarviokohdalle. Kaupunkiluonnon turvaaminen ja luonnon monimuotoisuuden suojeleminen ovat kaupunkistrategian toiminnan kivijalan keskeisiä luontotavoitteita.

8 04 01 02 Liikuntapaikat ja ulkoilualueet

Liikuntapaikkoihin ja ulkoilualueisiin on varattu vuodelle 2026 määrärahaa 19,0 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelmavuodelle 2027 on esitetty 17,0 miljoonaa euroa ja vuodelle 2028 on esitetty 25,0 miljoonaa euroa.

Liikuntapaikat ja ulkoilualueet sisältävät kaikki muut kuin talonrakentamiseen kuuluvat liikunta- ja ulkoilualueinvestoinnit. Tehtäviin kuuluvat muun muassa rantarakenteet, venelaiturit, veneväylät, kentät, katsomot, ulkoilureitit ja uimarannat. Merkittävimmät ulkoilualueinvestoinnit kohdistuvat suunnitelmakauden kahtena ensimmäisenä vuonna pääosin liikuntapaikkojen ja kenttien peruskorjaukseen. Määrärahalla toteutetaan muun muassa Mustikkamaan ja Herttoniemen liikuntapuistojen perusparannus, Vuosaaren Heteniitynkentän perusparantaminen ja uusi tekojäärata sekä käynnistetään Haagan liikuntapuiston rakentaminen. Käpylän tapahtuma- ja liikuntapuiston suunnittelua edistetään. Suunnitelmakaudella jatketaan myös tekonurmikenttien peruskorjauksia, lähiliikuntapaikkojen ja pienpelikenttien rakentamista sekä varaudutaan merellisyyttä tukeviin saaristoinvestointeihin.

Talousarviokohdan määrärahat suunnataan kaupunkistrategian Viihtyisät ja yhteisölliset naapurustot- ja Helsingissä jokainen voi hyvin -painopisteiden mukaisesti varmistamaan ulkoliikuntapaikkojen palvelevan tasaisesti kaupungin eri alueita ja kaikkia helsinkiläisiä sekä edistävän liikunnallista elämäntapaa.

3.3.1.4. 8 09 Kaupunkiuudistus, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot							
Menot	11 197	21 500	20 700	22 700	22 700	28 000	28 000
Netto	-11 197	-21 500	-20 700	-22 700	-22 700	-28 000	-28 000
Ylitysoikeus							

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Menot							
80901 Malminkartano-Kannelmäki	2 330	4 500	6 500	4 600	4 600	8 400	5 800
Ylitysoikeus							
8090101 Esirakentaminen	1 270	1 100	1 100	200	200	600	800
8090102 Kadut	632	2 500	4 000	2 000	2 000	2 800	2 800
8090103 Puistot ja liikunta-alueet	429	900	1 400	2 400	2 400	5 000	2 200
80902 Malmi	3 670	7 100	5 600	6 800	6 800	7 000	8 200
Ylitysoikeus							
8090201 Esirakentaminen	29	2 300	1 900	1 800	1 800	3 000	1 000
8090202 Kadut	1 383	3 200	1 900	2 000	2 000	2 000	4 200
8090203 Puistot ja liikunta-alueet	2 258	1 600	1 800	3 000	3 000	2 000	3 000
80903 Mellunkylä	4 313	6 900	6 500	6 900	6 900	9 200	10 500
Ylitysoikeus							
8090301 Esirakentaminen	165	1 700	1 400	500	500	2 600	2 500
8090302 Kadut	880	2 700	2 100	4 000	4 000	4 000	5 000
8090303 Puistot ja liikunta-alueet	3 268	2 500	3 000	2 400	2 400	2 600	3 000
80904 Meri-Rastila	884	3 000	2 100	4 400	4 400	3 400	3 500
Ylitysoikeus							
8090401 Esirakentaminen		200	100	800	800	900	500
8090402 Kadut	601	1 600	1 000	1 200	1 200	1 500	2 000
8090403 Puistot ja liikunta-alueet	282	1 200	1 000	2 400	2 400	1 000	1 000

Malminkartano-Kannelmäen, Malmin, Mellunkylän ja Meri-Rastilan kaupunkiuudistusalueille kohdistetaan vaikuttavia toimenpiteitä positiivisen kehityksen aikaansaamiseksi, asukkaiden turvallisuuden tunteen vahvistamiseksi, eriytymisen ehkäisemiseksi sekä alueiden houkuttelevuuden lisäämiseksi.

Kaupunkiuudistusalueiden maankäytön suunnittelu etenee alueellisesti eri aikatauluilla. Alueiden rakennettu ympäristö on merkittäviltä osin uudistamisen tarpeessa ja alueilla on myös huomattavaa raskaaseen raideliikenteeseen tukeutuvaa täydennysrakentamisen potentiaalia.

Kaupunkiuudistusalueiden määrärahat käsittävät katu- ja puisto- sekä liikunta- ja esirakentamishankkeita. Kaupunkiuudistusalueiden yleisten alueiden suunnitteluun ja toteutukseen on varattu vuodelle 2026 määrärahaa 22,7 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelmavuodelle 2027 on esitetty 28,0 miljoonaa euroa ja vuodelle 2028 on esitetty 28,0 miljoonaa euroa.

Kaupunkiuudistusalueiden investoinneilla jatketaan painopistealueen Luontoa kunnioittava ja vetovoimaa tukeva kaupunkikehitys mukaisesti työtä kaupunkiuudistusalueiden kehittämiseksi sekä tuetaan välillisesti kaupunkistrategian painopistealueen Helsingissä jokainen voi hyvin tavoitteita, kuten toimintaa alueiden eriytymisen ehkäisemiseksi, segregaaation torjumiseksi sekä eriarvoisuuden vähentämiseksi.

8 09 01 Malminkartano-Kannelmäki

Taloussuunnitelmakaudella Malminkartano-Kannelmäen kaupunkiuudistusalueella jatketaan Pihkatien alueen uusien katujen ja puistojen toteutusta vaiheittain sekä varaudutaan muiden alueen täydennysrakentamishankkeiden käynnistymiseen. Esirakentamisen rahoituksella toteutetaan julkisten rakennusten purkuja, kuten Pihkapuiston alakoulun purku. Taloussuunnitelmakaudella toteutetaan myös katujen peruskorjausta. Vanhaistentie välillä Kantelettarentie-Kaarelantie, Kannelpolku ja Kaustisenpolku sekä Tollintie, Tollinpolku, Jägerhornintie, Jägerhorninpolku ja Luutnantinpolku -aluekokonaisuus peruskorjataan.

Puisto- ja liikuntapaikkakohteina alueella toteutetaan taloussuunnitelmakaudella Pihkatien alueen puistojen vaiheittaista uudisrakentamista ja käynnistetään Piianpuiston ja Malminkartanonhuipun toteutus. Peruskorjaukseen nousevat taloussuunnitelmakaudella leikkipaikka Pakarintuvanpuisto, Kartanonhaan skeittipaikka sekä Antinniitynpuisto.

Malminkartano-Kannelmäessä toteutetaan taloussuunnitelmakaudella useita Kaarelan luonnon monimuotoisuuden pilotointiprojektin hankkeita, jotka sijoittuvat sekä puisto- että katualueille lisäten alueiden viihtyvyyttä sekä vehreyttä ja monimuotoisuutta.

8 09 02 Malmi

Malmin kaupunkiuudistusalueen yleisiä alueita toteutetaan maankäytön muutosten mukaisesti sekä eri palveluhankkeiden ja täydennysrakentamisen osoittamassa aikataulussa. Myös olemassa olevan kaupunkiympäristön laatua parannetaan suunnitelmallisesti.

Taloussuunnitelmakaudella Malmin kaupunkiuudistusalueella jatkuu Ala-Malmin puiston ja Ylä-Malmin torin alueen peruskorjaus. Longinojanpuiston alueella toteutetaan korvaava liito-oravayhteys ja tutkitaan erilaisten luonnonmukaisten ratkaisujen toimivuutta alueella.

Pikitehtaankortteleiden rakentamista jatketaan ja aloitetaan Sepänmäen alueen toteuttaminen. Suunnitelmakaudella aloitetaan Ala-Malmin liikuntapuiston peruskorjaus sekä varaudutaan Malmin palveluhankkeiden tarvitsemiin liikenteellisiin muutoksiin.

8 09 03 Mellunkylä

Mellunkylän kaupunkiuudistusalueella kehitetään Mellunmäen metroaseman aluetta alueelliseksi keskukseksi ja merkittäväksi julkisen liikenteen solmukohdaksi. Taloussuunnitelmakaudella varaudutaan Länsimäentien alueen uudistamiseen ja siitä aiheutuviin johtosiirtoihin Vantaan ratikan toteutuspäätöksen mukaisesti. Vantaa päätti ratikkahankkeesta 22.5.2023 ja Helsingin kaupunginvaltuusto Mellunmäen osalta 27.9.2023. Ratikan rakentamisen aloitukseen varaudutaan taloussuunnitelmakaudella, hankkeen rakentamisesta vastaavan allianssin kehitysvaiheen päätyttyä. Bredbackan kaava-alueen esi- ja katurakentaminen käynnistyvät 2020-luvun jälkipuoliskolla.

Taloussuunnitelmakaudella Mellunkylän kaupunkiuudistusalueella jatketaan Kivikon liikuntapuiston ja Ojapuiston liikuntapuiston rakentamista. Lisäksi uudistetaan Kelkkapuistoa, sekä peruskorjataan leikkipuisto Kipinäpuisto. Mellunmäessä toteutetaan Naulakallionpuiston toinen vaihe ja rakennetaan Siltapolunpään puisto.

8 09 04 Meri-Rastila

Meri-Rastilan kaupunkiuudistusalueella käynnistetään alueen uudistaminen ja täydennysrakentaminen.

Taloussuunnitelmakaudella merkittävimmät hankkeet ovat itäosan katusuunnittelu, länsi- ja itäosan vaiheittain etenevä katurakentaminen, Haruspuiston uudisrakentaminen sekä Merilahden peruskoulun uudisrakennuksen edellyttämä Korttelitalo Merirastin purku.

3.3.1.5. 8 10 Suuret liikennehankkeet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot							
Menot	86 694	46 700	49 600	47 000	47 000	31 600	28 900
Netto	-86 694	-46 700	-49 600	-47 000	-47 000	-31 600	-28 900
Ylitysoikeus							

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Menot							
81001 Kruunusillat	69 175	38 300	40 600	23 900	23 900	1 200	800
Ylitysoikeus							
8100101 Perushanke	18 484	8 100	5 900	4 100	4 100	200	200
8100102 Liittyvä esirakentaminen	21 816	14 000	25 200	8 500	8 500	400	300
8100103 Liittyvät kadut ja liikenneväylät	28 874	16 200	9 500	11 300	11 300	600	300
81002 Kalasatama-Pasila	10 774	400	400	300	300	200	100
Ylitysoikeus							
8100201 Liittyvä esirakentaminen	61						
8100202 Liittyvät kadut ja liikenneväylät	10 713	400	400	300	300	200	100
81003 Sörnäistentunneli	6 288	3 000	500	2 500	2 500	2 000	
Ylitysoikeus							
8100301 Sörnäistentunneli	6 288	3 000	500	2 500	2 500	2 000	
81004 Länsiratikat	458	5 000	8 100	20 300	20 300	28 200	28 000
Ylitysoikeus							
8100401 Liittyvä esirakentaminen	76			300	300	200	
8100402 Liittyvät kadut ja liikenneväylät	382	5 000	8 100	20 000	20 000	28 000	28 000

Suuriin liikennehankkeisiin varatulla määrärahalla jatketaan käynnissä olevia hankkeita; Kruunusillat hankekokonaisuus, Kalasatamasta Pasilaan raitiotien jälkivastuunajan toimenpiteet, Sörnäistentunnelin jatkosuunnittelu sekä Länsiratikan liittyvät hankkeet.

8 10 01 Kruunusillat

Kruunusillat -hankekokonaisuudelle on varattu vuodelle 2026 määrärahaa 23,9 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelmavuodelle 2027 on esitetty 1,2 miljoonaa euroa ja vuodelle 2028 on esitetty 0,8 miljoonaa euroa.

8 10 01 01 Perushanke

Kruunusillat -määrärahalla toteutetaan uusi raitiotie- sekä jalankulku- ja pyöräily-yhteys Laajasalosta Hakaniemeen Korkeasaaren ja Kalasataman (Nihti) kautta. Toteuttamiskustannuksiin osallistuu Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy joukkoliikenteen kustannusosuudella. Kruunusillat -hankkeen hankesuunnitelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 31.8.2016 ja enimmäishinnan korotus 25.8.2021. Hanke on jaettu kahteen osaprojektiin. Molempien osaprojektien rakentaminen alkoi vuonna 2021, ja yhteyden avaaminen liikenteelle on mahdollista vuonna 2027.

8 10 01 02 Liittyvä esirakentaminen

Hankkeeseen liittyvä Hakaniemen ja Nihdin alueen esirakentaminen on valmis. Määrärahalla katetaan allianssin toteutusvaiheen taloudellisen loppuselvityksen aiheuttamat kustannukset.

8 10 01 03 Liittyvät kadut ja liikenneväylät

Hakaniemen alueella tehdään katualueiden viimeistelyjä. Korkeasaarella Mischan ja Maschan aukion- ja Mierizinrannan alueella, sekä Koirasaarentien länsiosassa tehdään viimeistelyitä.

8 10 02 Kalasatama-Pasila

Kalasatamasta Pasilaan -hankkeen jälkivastuajan toimenpiteisiin on varattu vuodelle 2026 määrärahaa 0,3 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelmavuodelle 2027 on esitetty 0,2 miljoonaa euroa ja vuodelle 2028 on esitetty 0,1 miljoonaa euroa.

8 10 03 Sörnäistentunneli

Sörnäistentunnelin suunnitteluun on varattu vuosille 2026 ja 2027 määrärahaa yhteensä 4,5 miljoonaa euroa.

Määrärahalla mahdollistetaan Sörnäistentunnelin jatkosuunnittelu. Sörnäistentunnelin rakentamisen jatkamiseen varaudutaan 10-vuotisen investointiohjelmakauden lopulla vuodesta 2030 alkaen.

8 10 04 Länsiratikat

Länsiratikoiden (aiemmin Länsi-Helsingin raitiotiet) liittyviin hankkeisiin on varattu vuodelle 2026 määrärahaa 20,3 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelmavuodelle 2027 on esitetty 28,2 miljoonaa euroa ja vuodelle 2028 on esitetty 28,0 miljoonaa euroa.

8 10 04 01 Perushanke

Länsiratikat-hanke sisältää Vihdintien pikaraitiotien sekä läntisen kantakaupungin uusien raitiotieosuuksien ratainfrastruktuurin ja niiden edellyttämän katurakentamisen toteuttamisen sekä läntisen boulevardikaupungin aluerakentamiseen liittyviä investointeja Huopalahdentien, Haagan ympyrän ja Vihdintien alueella. Kaupunginvaltuusto hyväksyi hankkeen toteuttamisen 20.1.2021. Kaupunkiympäristölautakunta hankekokonaisuuden muodostamista ja toteutusta ohjaavan hankesuunnitelman 9.1.2024.

8 10 04 02 Liittyvä esirakentaminen

Länsiratikoiden liittyvä esirakentaminen sisältää rakentamisalueen pilaantuneen maan kunnostuskustannuksia.

8 10 04 03 Liittyvät kadut ja liikenneväylät

Raitiotiehankkeen katurakentaminen sisältää Läntisen boulevardikaupungin alueella uuden boulevardikadun rakentamisen Huopalahdentien, Vihdintien ja Haagan ympyrän alueella sekä muita hankkeen yhteydessä toteutettavia katukohteita alueella. Uusien katujärjestelyiden toteuttaminen on edellytys raitiotielle.

3.3.2. 82 Talonrakennusinvestoinnit

3.3.2.1. 8 02 Rakennukset

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot							
Menot	277 053	350 400	310 000	351 330	351 330	394 290	353 854
Netto	-277 053	-350 400	-310 000	-351 330	-351 330	-394 290	-353 854
Ylitysoikeus							

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Menot							
80201 Uudis- ja lisärakennushankkeet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi	100 655	171 650	160 444	194 044	194 044	215 788	148 143
Ylitysoikeus							
8020101 Uudisrakennushankkeiden tarveselvitykset	2 213						
8020102 Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan uudis- ja lisärakennushankkeet	76 771	127 860	127 351	150 648	150 648	149 800	88 045
8020103 Kaupunkiympäristön toimialan uudis- ja lisärakennushankkeet	617						
8020104 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan uudis- ja lisärakennushankkeet	1 905	7 040	4 149	10 675	10 675	36 651	33 943
8020105 Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan uudis- ja lisärakennushankkeet	17 243	36 450	23 073	30 801	30 801	28 207	26 055
8020106 Muut uudisrakennushankkeet	1 905	200	3 951	1 820	1 820	1 030	0
8020107 Rakennusten ja liikehuoneistojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden hankkiminen		100	1 920	100	100	100	100
80202 Korjaushankkeet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi	176 398	178 750	149 556	157 286	157 286	178 502	205 711
Ylitysoikeus							
8020201 Korjausrakennushankkeiden tarveselvitykset	712						
8020202 Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan korjausrakennushankkeet	112 965	126 240	95 994	133 043	133 043	130 908	127 709
8020203 Kaupunkiympäristön toimialan korjausrakennushankkeet	3 186	7 040	6 342	617	617	4 514	0
8020204 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan korjausrakennushankkeet	12 374	30 310	23 212	11 168	11 168	16 210	43 833
8020205 Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan korjausrakennushankkeet	7 385	8 660	7 229	5 170	5 170	10 798	7 192
8020206 Muut korjausrakennushankkeet	39 776	6 500	16 779	7 288	7 288	16 072	26 977
80203 Kaupungintalokortteleiden kehittäminen, kaupunginhallituksen käytettäväksi							

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Ylitysoikeus							

Talonrakentamishjelma vuosiksi 2026–2035 pohjautuu vuoden 2025 talousarvion 10-vuotiseen talonrakennushankkeiden rakentamishjelmaan. Rakentamishjelmassa olevat hankkeiden toteutusaikataulut ja rakentamiskustannukset on päivitetty vastaamaan nykyhetken tietoa. 10-vuotiseen talonrakennushankkeiden rakentamishjelmaan on lisätty uudisrakennushankkeita toimialojen hanke-esitysten perusteella ja korjaushankkeita sekä kaupunkiympäristötoimialan pitkän tähtäimen korjaushjelmasta että käyttäjätoimialojen hanke-esitysten perusteella. Lisäksi eräiden hankkeiden aikatauluja on tarkennettu toimialojen pyynnöstä toimintojen järjestämisen helpottamiseksi.

8 02 01 Uudis- ja lisärakennushankkeet

Uudisrakentamisen pääpaino kaudella 2026–2035 on uusien projektialueiden palvelurakennusten ja korvaavien uudisrakennusten toteuttamisessa. Talousarviovuoden 2026 merkittävimmät rakentamisvaiheissa olevat ja käynnistyvät uudisrakennushankkeet ovat Puistolän peruskoulu, päiväkotia ja liikuntapuisto, Kruunuvuoren rannan palvelukortteli, Pitäjänmäen peruskoulun, kirjaston ja nuorisotalon laajennus ja perusparannus, Suutarilan uusi monitoimitalo, Vartiokylän ala-aste ja päiväkotia Vartiokylä, Heteniitynkentän tekojäärädan huoltorakennus ja Malmin lastenkoti ja perhearviointi sekä Myllypuron terveys- ja hyvinvointikeskuksen laajennus.

Ohjelmakauden 2026–2035 muita merkittäviä uudis- ja lisärakennushankkeita ovat Laakavuoren korttelitalon korvaava uudisrakennus, Malmin uusi pelastusasema, Merilahden peruskoulun ja päiväkodin korvaava uudisrakennus, Hernesaaren peruskoulun uudisrakennus, Oulunkylän urheilupuiston korvaava uudisrakennus ja Vuosaaren uusi hybridiasema sekä Jätkäsaaren liikuntakeskuksen korvaava uudisrakennus. 10-vuotiskaudella rakennetaan noin 35 uutta erillistä tai koulun yhteydessä toimivaa päiväkotia.

8 02 02 Korjaushankkeet

Korjausrakentamisen ohjelmoinnin lähtökohtana on kaikkien toimitilojen, varsinkin koulurakennusten ja päiväkotien, käyttökelpoisuuden, terveellisuuden ja turvallisuuden varmistaminen.

Talousarviovuoden 2026 merkittävimmät rakentamisvaiheissa olevat ja käynnistyvät korjaushankkeet ovat Yhtenäiskoulun perusparannus ja laajennus Nordiska Skolanin käyttöön, Talin jalkapallohallin perusparannus, Kontulan ala-asteen koulun ja päiväkotia Kontulan esiopetuksen perusparannus ja laajennus, Toivolanmäen perheryhmäkoti Kumpulan perusparannus ja Maunulan ala-asteen koulun perusparannus ja laajennus.

Merkittävimpiä yksittäisiä korjaushankkeita ohjelmakaudella 2026–2035 ovat Pasilan kirjaston perusparannus, Lapinlahden sairaalan perusparannus, Laajasalon peruskoulun perusparannus, Töölön kisahallin perusparannus, Vanhan Helsingintien peruskoulun ja päiväkodin perusparannus ja laajennus, Kulttuurikeskus Stoa:n perusparannus, Auroran toipumiskampuksen perusparannus, Itäkeskuksen uimahallin ja Kaupungintalon perusparannus. Lisäksi 10-vuotiskauden aikana perusparannetaan 7 väestösuojaa.

Kaikki yli 1,0 miljoonan euron työkohteet on esitetty talousarvion liitteessä 5. omina hankkeinaan. Kohdentamattomille korjaushankkeille on varattu määrärahaa noin 2 miljoonaa euroa vuodelle 2026. Määräraha käytetään välttämättömiin toiminnallisiin muutostöihin palveluverkkoa kehitettäessä ja sillä rahoitetaan lisä- ja väistötilojen investointiosuudet.

Vuokra- ja osakehankkeet

Investointiohjelman lisäksi kaupunki toteuttaa uudishankkeitaan myös vuokra- ja osakekohteina sekä kiinteistöyhtiömuotoisina. Suunnitelmakauden 2026–2028 merkittävimmät vuokra- ja osakehankkeet ovat Laakson uusi yhteissairaala, Pohjois-Pasilan uusi koulu ja päiväkotia, Idän uusi perhekeskus ja Symppis, Keskustan uusi terveys- ja hyvinvointikeskus, Englantilaisen koulun uudisrakennus, Stadin ammattiopiston Roihupellon kampuksen uudisrakennus ja kirjastoverkoryhteiset palvelut.

Ohjelmakauden 2026–2035 muita merkittäviä vuokra- ja osakehankkeita ovat Siltamäen uusi korvaava koulu ja päiväkotia, Malmin uusi sairaala, Malmin, Haagan ja Oulunkylän uudet perhe- ja terveys- ja hyvinvointikeskukset, Keskuskeittiön uudisrakennus, Hermanninrannan uusi koulu, päiväkotia ja nuorisotila, Oulunkylän uusi kirjasto, nuorisotalo ja työväenopisto ja Rudolf Steiner koulun uudet tilat. Nämä tilat suunnitellaan rahoitettavaksi investointiohjelman ulkopuolelta.

Haagan ja Oulunkylän perhe- ja terveys- ja hyvinvointikeskusten uudisrakennushankkeiden korvaavia tilaratkaisuja selvitetään vuoden 2026 aikana. Lisäksi panostamme seniorikeskusten hankkeiden, erityisesti Keskustan seniorikeskuksen ja Vuosaaren seniorikeskuksen hankkeiden, edistämiseen.

3.3.3. 83 Projektialueiden infrainvestoinnit

3.3.3.1. 8 08 Projektialueiden infrarakentaminen, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot							
Menot	85 996	144 600	146 600	145 600	145 600	156 700	147 000
Netto	85 996	144 600	146 600	145 600	145 600	156 700	147 000
Ylitysoikeus							

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Menot							
80801 Esirakentaminen	28 077	93 400	88 300	90 200	90 200	86 900	68 600
Ylitysoikeus							
8080101 Kamppi-Töölölahti							
8080102 Länsisatama	6 216	15 700	19 800	12 900	12 900	8 400	12 000
8080103 Kalasatama	10 289	28 600	22 200	24 000	24 000	19 000	19 900
8080104 Kruunuvuorenranta	2 718	3 400	3 800	3 500	3 500	9 400	8 000
8080105 Pasila	2 330	14 000	14 200	8 600	8 600	2 700	300
8080106 Kuninkaankolmio	379	500	500	200	200	200	
8080107 Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen	474	700	500			100	300
8080108 Malminkenttä	3 531	13 000	9 600	13 000	13 000	12 800	10 000
8080109 Läntinen bulevardikaupunki	1 346	6 600	7 300	6 500	6 500	18 500	10 000
8080110 Makasiiniranta	794	10 900	10 400	20 500	20 500	10 800	100
8080111 Koivusaari				1 000	1 000	5 000	8 000
80802 Kadut	49 700	45 400	51 200	49 800	49 800	57 200	64 900
Ylitysoikeus							
8080201 Kamppi-Töölölahti	0						
8080202 Länsisatama	19 544	11 000	10 800	12 000	12 000	15 000	16 000
8080203 Kalasatama	5 216	4 800	5 800	8 400	8 400	8 700	7 500
8080204 Kruunuvuorenranta	5 268	10 000	9 100	6 500	6 500	8 700	22 000
8080205 Pasila	10 327	9 500	13 000	9 600	9 600	8 000	6 000
8080206 Kuninkaankolmio	3 647	2 600	2 600	1 900	1 900	4 500	2 000
8080207 Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen	35	500	500			100	400
8080208 Malminkenttä	4 889	6 800	8 900	5 900	5 900	2 000	2 200
8080209 Läntinen bulevardikaupunki	475	200	200	900	900	2 000	4 300
8080210 Makasiiniranta	299		300	4 300	4 300	5 200	500
8080211 Koivusaari				300	300	3 000	4 000
80803 Puistot ja liikunta-alueet	8 219	5 800	7 100	5 600	5 600	12 600	13 500
Ylitysoikeus							
8080301 Kamppi-Töölölahti							
8080302 Länsisatama	3 465	900	1 600	400	400	1 700	3 000

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
8080303 Kalasatama	684	1 000	300	1 000	1 000	3 800	2 800
8080304 Kruunuvuorenranta	745	2 000	2 300	700	700	2 000	1 800
8080305 Pasila	149	100	200	1 500	1 500	1 000	1 900
8080306 Kuninkaankolmio	2 819	1 100	1 500	800	800	1 500	100
8080307 Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen				100	100	100	100
8080308 Malminkenttä	357	700	1 200	1 100	1 100	2 500	3 500
8080309 Läntinen bulevardikaupunki							300
8080310 Koivusaari							

Projektialueiden infrarakentamiseen on osoitettu 2026 vuodelle 145,6 miljoonaa euroa, 2027 vuodelle 156,7 miljoonaa euroa ja 2028 vuodelle 147,0 miljoonaa euroa. Talousarviorakennetta muutetaan siten, että Koivusaarella on oma talousarviokohta projektialueiden esirakentamisessa, kaduissa sekä puistoissa ja liikunta-alueissa.

8 08 01 Projektialueiden esirakentaminen, täyttötöyt, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

Länsisataman, Kalasataman, Kruunuvuorenrannan, Pasilan, Kuninkaankolmion, Malminkentän, Läntisen bulevardikaupungin, Makasiinirannan, Koivusaaren sekä uusien projektialueiden esirakentamiseen on vuodelle 2026 osoitettu 90,2 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelmavuodelle 2027 on osoitettu 86,9 miljoonaa euroa ja vuodelle 2028 on osoitettu 68,6 miljoonaa euroa.

Länsisataman määrärahalla toteutetaan asuntotuotannon ja julkisen palvelurakentamisen vaatimaa esirakentamista Ahdinaltaan, Saukonlaiturin ja Melkinlaiturin alueilla. Ahdinaltaan alueen esirakentamisella mahdollistetaan alueen toimitilahankkeiden käynnistäminen ja yleisten ranta-alueiden sekä uimarannan jatkarakentaminen. Bunkkerirakennuksen purkutöitä jatketaan. Hernesaarella jatketaan itärannan ruoppaus- ja täyttöurakkaa taloussuunnitelmakaudella, sekä käynnistetään maa-alueilla jatkarakentamisen mahdollistavaa esirakentamista. Hernesaaren vireillä olevan asemakaavan mukaisen Purjekalanaltaan venesataman esirakentaminen käynnistetään. Lisäksi Hernesaarella valmistellaan Jätkäsaaren puoleisen rannan rantarakenteen kunnostamista yhdessä Helsingin Sataman kanssa. Suunnittelu on alkuvaiheessa, ja hankkeen etupainotteisuus suhteessa alueen muuhun rakentamiseen perustuu risteilijöiden maasähkön mahdollistamiseen regulaation määräämässä aikataulussa. Kaupungin rakentamisen massojen ja sedimenttien välivarastointia ja käsittelyä jatketaan.

Kalasataman määrärahalla jatketaan Nihdin esirakentamista. Hermanninrannan esirakentaminen jatkuu tulevana vuosina mahdollistaen taloussuunnitelmakaudella Hermanninrannan palvelurakentamisen ja asuntotuotannon aloittamisen. Määrärahalla mahdollistetaan myös Suvilahden tapahtuma-alueen ja tapahtumakorttelin rakentaminen taloussuunnitelmakaudella.

Kruunuvuorenrannassa määrärahalla toteutetaan asuntotuotannon vaatimaa esirakentamista Kruunuvuoren, Stansvikinkallion sekä keskus- ja palvelukorttelien alueilla ja jatketaan Koirasaarten esirakentamista. Taloussuunnitelmakaudella varaudutaan Yliskylänlahden asemakaava-alueen esirakentamiseen.

Pasilan projektialueella jatketaan Eteläisen Postipuiston esirakentamistöitä. Ratapihakortteleissa jatketaan alueellisen imeytysjärjestelmän toteutusta ja varaudutaan yhteiskäyttötunnelin edellyttämiin muutoksiin. Savonkadun ympäristössä jatketaan suunnittelua ja varaudutaan johtosiirtotöiden aloittamiseen.

Malminkentän määrärahalla toteutetaan Nallenrinteen ja Lentoasemankorttelien esirakentamiseen ja tonttien rakentamiskelpoiseksi saamiseen liittyviä kokonaisuuksia. Määrärahalla edistetään tilapäisen lumenvastaanottoaikan, logistiikka-alueen ja kierrätyskentän rakentamista sekä esirakentamisen koerakenteiden toteutusta. Lisäksi suunnitellaan ja toteutetaan väliaikaiskäyttöä palvelevia reittiyhteyksiä ja toimintoja. Taloussuunnitelmakaudella käynnistetään Sunnuntaikorttelien esirakentamisen suunnittelu ja toteutus.

Läntisen bulevardikaupungin suunnittelu on käynnissä. Läntisen bulevardikaupungin maankäytön toteuttamisen edellyttämiä sähkönsiirtoratkaisuiden toteutussuunnittelua jatketaan ja toteuttaminen käynnistyy vaiheittain. Turunväylän ja Huopalahdentien liittymän tiesuunnittelu on päättynyt alkuvuonna 2025. Rakennussuunnittelu aloitetaan vuoden 2025 aikana ja rakentaminen tapahtuu vuosina 2026–2028.

Makasiininrannan esirakentaminen on käynnistynyt vuonna 2025 ja se kestää vuoteen 2028 saakka. Arkkitehtuuri- ja designmuseon sekä Saaret-hankkeen ensimmäisen vaiheen rakentaminen alkaa taloussuunnitelmakaudella. Alueen esirakentamisella ja sitä seuraavalla katurakentamisella tähdätään kaupunkistrategiassa keskeiseksi uudeksi vetovoimatekijäksi tunnistetun Etelärannan ympäristön ja Arkkitehtuuri- designmuseon kokonaisuuden toteutumiseen.

Kuninkaankolmion alueella ei ole enää merkittäviä esirakentamistarpeita.

Koivusaaren ruoppaukset ja täytöt pyritään käynnistämään taloussuunnitelmakaudella alkaen vuodesta 2026.

Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen -määrärahalla toteutetaan uusien projektialueiden hankkeita, joilla ei vielä ole omaa talousarviokohtaa.

8 08 02 Projektialueiden kadut, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

Länsisataman, Kalasataman, Kruunuvuorenrannan, Pasilan, Kuninkaankolmion, Malminkentän, Makasiininrannan, Läntisen bulevardikaupungin, Koivusaaren sekä uusien projektialueiden katuihin on vuodelle 2026 osoitettu 49,8 miljoonaa euroa. Vuodelle 2027 on esitetty 57,2 miljoonaa euroa ja vuodelle 2028 on esitetty 64,9 miljoonaa euroa. Projektialueiden katuhankeet tukevat tasapainoista kaupunkikehitystä ja edistävät asuntotuotantoa AM-ohjelman mukaisesti.

Länsisataman määrärahaan sisältyvät Salmisaaren, Ruoholahden, Telakkarannan ja Jätkäsaaren alueen katualueiden toteuttaminen. Katujen rakentaminen jatkuu koko suunnitelmakauden ajan. Suunnitelmakaudella katujen rakentamista jatketaan Telakkarannan, Melkinlaiturin, Ahdinaltaan ja Saukonlaiturin alueella, jossa toteutetaan katu-, ranta- ja laiturirakenteita, katualueiden viimeistelyjä sekä käynnistetään Saukonnokanaltaan venesataman rakentaminen. Telakkarannan pistolaiturin peruskorjaukseen ja Ruoholahden Itämerentorin muutoksiin varaudutaan. Satamatunnelin rakentamisen vaikutuksiin varaudutaan Salmisaareissa. Myös Hernesaaren vireillä olevan asemakaavan katusuunnittelun käynnistämiseen varaudutaan.

Kalasataman määrärahaan sisältyy Nihdin alueen katurakentamisen jatkaminen. Taloussuunnitelmakaudella rakennetaan myös Suvilahden tapahtuma-alueen kehittämiseen liittyvä Kaasutehtaankatu, aloitetaan koko suunnitelmakauden ajan jatkuva Hermanninrannan katurakentaminen sekä rakennetaan katujen pintarakenteet niillä alueilla, joilla asunto- ja toimitilarakentaminen on jo valmistunut.

Kruunuvuorenrannan projektialueen määrärahaan sisältyvät Kruunuvuorenrannan, Yliskylän ja Herttoniemen alueen Itäväylän yhteyden kadut. Taloussuunnitelmakaudella rakennetaan Kruunuvuorenrannassa Kruunuvuoren, Stansvikinkallion ja Koirasaarten katuja sekä Haakoninlahden länsiosan rantoja. Yliskylänlahden asemakaava-alueella suunnitellaan ja rakennetaan alueen kehittämisen edellyttämiä katu- ja kunnallisteknisiä töitä. Lisäksi Laajasalontien pohjoisosan bulevardisointia edistetään. Herttoniemessä suunnitellaan ja rakennetaan Linnanrakentajantie, liittyvät kadut sekä Itäväylän ylittävät sillat.

Pasilan projektialueella jatketaan Pohjoisen Postipuiston katujen viimeistelytöitä ja rakennetaan Veturitien alikulku sekä baanayhteys Niittylänpolulle. Eteläisessä Postipuistossa jatketaan katu- ja kunnallisteknisiä töitä maaperän puhdistustöiden mahdollistamassa laajuudessa. Projektialueella varaudutaan Savonkadun ympäristön katu- ja kunnallisteknisiin töihin tonttien rakentamisaikataulun edellyttämässä tahdissa.

Malminkentän määrärahalla jatketaan Nallenrinteen ja Lentoasemankortteleiden kaava-alueiden katurakentamista. Katurakentamisella edistetään molempien kaava-alueiden asuntorakentamista. Malminkentän katurakentaminen jatkuu koko taloussuunnitelmakauden ajan.

Läntisen bulevardikaupungin alueen katusuunnittelu on käynnistynyt ja jatkuu suunnittelukauden ajan muun muassa Valion alueella. Katurakentaminen on käynnistynyt Pitäjänmäen sähköaseman alueella.

Makasiininrannan 1. vaiheen katurakentaminen käynnistyy vuonna 2027.

Kuninkaankolmion määrärahalla toteutetaan Kuninkaantammen ja Honkasuon katuja. Suunnitelmakauden 2026–2028 katurakentamisella luodaan edellytykset asuntorakentamisen käynnistämiseksi Kuninkaantammentien ympäristön kaava-alueella sekä Honkasuon Keltaperhosenpolun alueella. Kuninkaantammen ja Honkasuon katualueiden viimeistely jatkuu asuntotuotannon mahdollistavassa laajuudessa koko suunnitelmakauden ajan.

Koivusaaren määrärahalla käynnistetään alueen katurakentaminen.

Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen määrärahalla toteutetaan suunnitteluhankkeita, joilla ei vielä ole omaa talousarviokohtaa

8 08 03 Puistot ja liikunta-alueet

Länsisataman, Kalasataman, Kruunuvuorenrannan, Pasilan, Kuninkaankolmion, Malmin sekä uusien projektialueiden puistoihin ja liikunta-alueisiin on talousarviokohdalle osoitettu vuodelle 2026 määrärahaa yhteensä 5,6 miljoonaa euroa, vuodelle 2027 yhteensä 12,6 miljoonaa euroa ja vuodelle 2028 yhteensä 13,5 miljoonaa euroa.

Länsisataman määrärahalla jatketaan taloussuunnitelmakaudella Hyvääntoivonpuiston sekä Jätkäsaaren liikuntapuiston toteutusta. Hyvääntoivonpuiston toteutus jatkuu koko taloussuunnitelmakauden ajan. Melkinlaiturin alueella suunnitellaan ja aloitetaan alueen puistojen rakentaminen taloussuunnitelmakaudella.

Kalasatamassa rakennetaan Suvilahden tapahtumakenttä osana Suvilahden tapahtuma-alueetta. Lisäksi suunnitelmakaudella aloitetaan Hermannin rantapuiston suunnittelu sekä suunnitellaan valmiiksi Hermanninrannan muut puistot.

Kruunuvuorenrannassa määrärahalla rakennetaan Kruunuvuorenrannan puisto- ja viheralueita sekä Haakoninlahdenpuistoa. Kruunuvuorenrannan esteetöntä uimarantaa suunnitellaan ja rakennetaan. Stansvikin kartanopuiston reittiverkoston toteutus alkaa. Lisäksi pyritään edistämään alueen viherrakentamista pienin toimenpitein ja uudet asukkaat huomioiden.

Pasilan projektialueella jatketaan puistosuunnittelua Pohjoisessa ja Eteläisessä Postipuistossa sekä Ratapihakortteleissa. Pienimuotoista puistorakentamista tehdään muun rakentamisen sallimassa laajuudessa ja aikataulussa.

Malminkentän alueella suunnitellaan ja toteutetaan Nallenrinteen ja Lentoasemankortteleiden puistoalueita. Taloussuunnitelmakaudella käynnistetään Nallenrinteenpuiston rakentaminen sekä Lentoasemanpuiston puistosuunnittelu ja rakentaminen. Malminkentän alueelle sekä myöhemmin asemakaavoitettaville ja rakennettaville alueille toteutetaan väliaikaiskäyttöä ja tulevaa asutusta palvelevaa ympäristön viihtyisyyden parantamista.

Läntisen bulevardikaupungin alueella puistojen suunnittelu käynnistyy suunnitelmakaudella Valion alueella.

Kuninkaankolmiossa jatketaan Kuninkaantammen ja Honkasuon puistojen rakentamista koko suunnitelmakauden ajan. Kuninkaantammen alueella suurin kohde on Ellen Thesleffin puisto. Honkasuon alueella rakennetaan taloussuunnitelmakaudella uusia puistoreittejä Niittyperhosenpuistossa ja Honkasuonpuistossa.

Koivusaaren sekä Makasiininrannan puistorakentaminen ajoittuu 2030-luvulle.

3.3.4. 84 Muut investoinnit

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot	25 448	20 500	17 000	22 600	22 600	15 600	15 600
Menot	97 300	120 224	106 619	106 586	106 586	85 113	69 156
Netto	-71 853	-99 724	-89 619	-83 986	-83 986	-69 513	-53 556
Ylitysoikeus							

Uuden 84 Muut investoinnit talousarviokohdan alle on koottu aikaisempien vuosien mukaisesti omina sitovina tasoinaan olevat talousarviokohdat 8 00 Tietokoneohjelmistot, 8 05 Irtaimen omaisuuden perushankinta, 8 06 Arvopaperit sekä 8 07 Muu pääomatalous.

3.3.4.1. 8 00 Tietokoneohjelmistot

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot							
Menot	18 928	46 538	35 386	40 166	40 166	40 438	32 466
Netto	-18 928	-46 538	-35 386	-40 166	-40 166	-40 438	-32 466
Ylitysoikeus							

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Menot							
80001 Keskushallinto	14 232	31 438	24 509	26 166	26 166	24 938	18 966
Ylitysoikeus							
8000101 Kaupunginkanslian tietokoneohjelmistot		1 570	995	1 095	1 095	740	520
8000102 Keskitetysti hankittavat tietokoneohjelmistot	14 232	29 868	23 514	25 071	25 071	24 198	18 446
80002 Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala		6 050	5 150	4 700	4 700	6 600	4 600
Ylitysoikeus							
8000201 Tietokoneohjelmistot		6 050	5 150	4 700	4 700	6 600	4 600
80003 Kaupunkiympäristön toimiala	4 696	6 000	4 162	6 400	6 400	6 500	6 500
Ylitysoikeus							
8000301 Tietokoneohjelmistot	4 696	6 000	4 162	6 400	6 400	6 500	6 500
80004 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala		3 050	1 565	2 900	2 900	2 400	2 400
Ylitysoikeus							
8000401 Tietokoneohjelmistot		3 050	1 565	2 900	2 900	2 400	2 400

Tietokoneohjelmistoihin varattavilla määrärahoilla varmistetaan käynnissä olevien järjestelmäkehityshankkeiden eteneminen sekä aloitetaan toiminnan kannalta välttämättömien, teknisesti ja tietoturvallisuuden näkökulmasta vanhentuneiden tietojärjestelmien korvaaminen tai uudistaminen. Lisäksi vahvistetaan käytössä olevien järjestelmien tietoturvaa ja jatkuvuudenhallintaa. Vuoden 2026 talousarviokauden merkittävimmät tietokoneohjelmistohankkeet ovat vuonna 2026 osittain käyttöön otettava HR-kokonaisjärjestelmä sekä suunnitteilla oleva uusi taloudenohjausjärjestelmä.

3.3.4.2. 8 05 Irtaimen omaisuuden perushankinta

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot							
Menot	36 431	41 686	39 632	28 090	28 090	26 845	23 860
Netto	-36 431	-41 686	-39 632	-28 090	-28 090	-26 845	-23 860
Ylitysoikeus							

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Menot							
80501 Keskushallinto	2 131	900	645	760	760	815	310
Ylitysoikeus							
8050101 Kaupunginkanslia	2 131	900	645	760	760	815	310
8050102 Keskitetyt tietotekniikkahankinnat							
8050105 ICT-yhteispalvelut							
80502 Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	27 761	33 690	33 500	19 510	19 510	19 480	16 700
Ylitysoikeus							
8050201 Tietotekniikkahankinnat	16 764	16 180	16 180	5 128	5 128	5 280	5 770
8050202 Muut hankinnat	10 998	17 510	17 320	14 382	14 382	14 200	10 930
80503 Kaupunkiympäristön toimiala	86	350	350	350	350	380	380
Ylitysoikeus							
8050302 Tietotekniikkahankinnat							
8050303 Muut hankinnat	86	350	350	350	350	380	380
80504 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala	6 453	6 746	5 137	7 470	7 470	6 170	6 470
Ylitysoikeus							
8050401 Tietotekniikkahankinnat	1 239	890	890	1 161	1 161	850	600
8050402 Muut hankinnat	5 214	5 856	4 247	6 309	6 309	5 320	5 870
80506 Tarkastusvirasto							
Ylitysoikeus							

Irtaimen omaisuuden määrärahaa käytetään erityisesti toimialojen kalustehankintoihin, joista merkittävä osuus kohdistuu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan perusparannus- ja uudishankkeiden kalustamiseen. Lisäksi määrärahaa käytetään digitalisaatiohankkeiden edellyttämiin teknisiin laite- ja välineinvestointeihin sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan toiminnan edellyttämiin laite- ja välineinvestointeihin.

3.3.4.3. 8 06 Arvopaperit

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot							
Menot	41 632	31 000	31 001	37 500	37 500	17 000	12 000
Netto	-41 632	-31 000	-31 001	-37 500	-37 500	-17 000	-12 000
Ylitysoikeus							

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Menot							
80601 HITAS-osakkeiden hankkiminen, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi	670	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Ylitysoikeus							
80602 Muut kohteet, kaupunginhallituksen käytettäväksi	40 962	30 000	30 001	36 500	36 500	16 000	11 000
Ylitysoikeus							
80603 Helsingin Stadion Oy:n osakkeiden merkintä, kaupunginhallituksen käytettäväksi							
Ylitysoikeus							
80604 Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n osakkeiden merkintä							
Ylitysoikeus							

Vuoden 2026 Arvopaperit määrärahalla jatketaan muun muassa Lentorata Oy:n, Itärata Oy:n sekä Kiinteistöosakeyhtiö Laakson yhteissairaalan osakassopimusten mukaisten pääomistusten tekemistä. Lisäksi määrärahalla on varauduttu SVOP-sijoituksen tekemiseen Helsingin Rudolf Steiner -koulun tilahankkeeseen liittyen sekä varauduttu pääomittamaan perustettavia kiinteistöosakeyhtiöitä. Lisäksi vuoden 2026 määräraha sisältää varautumisen Maria startup -kampusalueen kiinteistöjärjestelyihin. Talousarviokohdan määrärahoissa on lisäksi varauduttu Hason ja Hekan pääomittamiseen yhteensä 2 miljoonaa eurolla.

3.3.4.4. 8 07 Muu pääomatalous

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot	25 448	20 500	17 000	22 600	22 600	15 600	15 600
Menot	309	1 000	600	830	830	830	830
Netto	25 139	19 500	16 400	21 770	21 770	14 770	14 770
Ylitysoikeus							

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot							
80750 Valtionosuudet ja -avustukset	8 070	13 400	11 000	8 500	8 500	8 500	8 500
80751 Rakennusten ja osakkeiden myyntitulot	17 378	7 000	6 000	14 000	14 000	7 000	7 000
80752 Muut pääomatulot	0						
80753 Väestönsuojakorvaukset		100	0	100	100	100	100
Menot							
80701 Lähiörahastosta rahoitettavat hankkeet, kaupunginhallituksen käytettäväksi							
Ylitysoikeus							
80702 Kehittämishankkeet, kaupunginkanslian käytettäväksi	309	1 000	600	830	830	830	830
Ylitysoikeus							

Vuonna 2026 rakennuksia ja osakehuoneistoja arvioidaan myytävän yhteensä 10 miljoonalla eurolla (rakennukset 9 miljoonaa, osakkeet 1 miljoona), josta muuhun pääomatalouteen kirjataan arviolta tasearvon mukaiset 14 miljoonaa euroa (rakennukset 13 miljoonaa, osakkeet 1 miljoona). Arvioidut myyntivoitot 5 miljoonaa euroa ja tappiot 9 miljoonaa euroa kirjataan talousarviokohtaan 3 10 01 Kaupunkirakenne ja toimialan yhteiset palvelut.

Taloussuunnitelmavuosina 2027 sekä 2028 rakennusteen ja osakkeiden myyntitulojen arvioidaan olevan 10 miljoonaa euroa, josta myyntivoittojen osuuden arvioidaan olevan 5 miljoonaa euroa.

Myytävät kohteet ovat lukumääräisesti pääosin pienrakennuksia tai yksittäisiä suurempia kohteita, joissa kaupungin palvelutuotanto on loppunut. Myyntikohteiden valinnan lähtökohtana on korjausvelan ja korjaustarpeen pienentäminen.

Väestönsuojakorvauksia arvioidaan perittävän 0,1 miljoonaa euroa.

Kehittämishankkeisiin osoitettavilla määrärahoilla jatketaan projektialueille tulevan julkisen taiteen hankintaa.

Rahoitusosa

Kunta-Helsinki

3.4. Rahoitusosa

3.4.1. Kunta-Helsingin rahoituslaskelma 2024–2028

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Toiminnan rahavirta						
Tulorahoitus						
Vuosikate	715 596	430 575	398 826	479 949	450 372	485 026
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät	-72 951	-61 188	-57 553	-57 610	-70 960	-70 410
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-822 667	-985 205	-935 877	-1 058 796	-1 115 493	-1 065 925
Rahoitusosuudet investointimenoihin	8 070	13 500	11 000	17 600	8 600	8 600
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	77 115	64 998	60 363	69 000	77 000	77 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-94 836	-537 320	-523 241	-549 857	-650 481	-565 709
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	-74 925	-99 600	-120 700	-125 100	-94 600	-94 600
Antolainasaamisten vähennykset	93 812	94 366	104 995	93 343	90 087	96 077
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		400 000	200 000	400 000	400 000	400 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-53 439	-76 953	-46 953	-66 953	-81 953	-96 953
Lyhytaikaisten lainojen muutos	49 783					
Oman pääoman muutokset	0					
Muut maksuvalmiuden muutokset	-96 367	15 095	20 378	25 310	20 901	21 980
Rahoituksen rahavirta	-81 135	332 908	157 720	326 600	334 435	326 504
Rahavarojen muutos	-175 971	-204 412	-365 521	-223 257	-316 046	-239 205

3.4.2. Kunta-Helsingin vuoden 2026 rahoituslaskelma eriteltynä

1 000 €	Kunta-Helsinki ilman liikelaitoksia ja rahastoja	Liikelaitokset ja rahastot	Yhteensä, sisäiset erät mukana	Yhteensä, sisäiset erät vähennettynä
Toiminnan rahavirta				
Tulorahoitus				
Vuosikate	433 138	46 811	479 949	479 949
Satunnaiset erät				
Tulorahoituksen korjauserät	-57 610		-57 610	-57 610
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-939 416	-119 380	-1 058 796	-1 058 796
Rahoitusosuudet investointimenoihin	8 600	9 000	17 600	17 600
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	69 000		69 000	69 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-486 288	-63 569	-549 857	-549 857
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-92 100	-33 000	-125 100	-125 100
Antolainasaamisten vähennykset	81 056	14 787	95 843	93 343
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	400 000		400 000	400 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-55 000	-14 453	-69 453	-66 953
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset	-69 945	95 255	25 310	25 310
Rahoituksen rahavirta	264 011	62 589	326 600	326 600
Rahavarojen muutos	-222 277	-980	-223 257	-223 257

3.4.3. 9 Rahoitusosa

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot	82 304	482 953	294 209	481 056	481 056	477 493	483 361
Menot	99 421	141 600	122 700	147 100	147 100	131 600	146 600
Netto	-17 116	341 353	171 509	333 956	333 956	345 893	336 761
Ylitysoikeus		64 617					

3.4.3.1. 9 01 Pitkävaikutteinen rahoitus

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot	82 304	482 953	294 209	481 056	481 056	477 493	483 361
Menot	99 421	141 600	122 700	147 100	147 100	131 600	146 600
Netto	-17 116	341 353	171 509	333 956	333 956	345 893	336 761
Ylitysoikeus		64 617					

9 01 01 Antolainat asuntotuotantoon, Khn käytettäväksi

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot	13 937	12 992	13 041	9 870	9 870	5 988	4 806
Menot		5 000	2 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Netto	13 937	7 992	11 041	4 870	4 870	988	-194
Ylitysoikeus							

9 01 02 Muu antolainaus, Khn käytettäväksi

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot	68 368	69 961	81 168	71 186	71 186	71 505	78 555
Menot	57 935	71 600	85 700	87 100	87 100	56 600	56 600
Netto	10 433	-1 639	-4 532	-15 914	-15 914	14 905	21 955
Ylitysoikeus		64 617					

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot							
9010252 Vuokra-asuntotuottajien oman pääoman osuutta varten myönnettyjen lainojen lyhennykset							
9010254 Muiden antolainojen lyhennykset	6 075	5 588	19 247	9 542	9 542	10 010	17 169
9010255 Helsingin Energian lainojen lyhennykset	20 600	20 600	20 600	20 600	20 600	20 600	20 600
9010257 Helsingin Sataman lainojen lyhennykset							
9010258 HKL:n lainojen lyhennykset	2 500	5 000	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
9010259 Sosiaalisen luotuksen lainojen lyhennykset	1 012	593	641	364	364	215	106
9010260 HSY lainojen lyhennykset	18 461	18 461	18 461	18 461	18 461	18 461	18 461
9010261 Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n lainojen lyhennykset	19 719	19 719	19 719	19 719	19 719	19 719	19 719
Menot							
9010201 Lainojen myöntäminen kouluille	12 166	7 000	14 100	12 500	12 500	7 000	7 000
9010202 Muut koululainat		3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
9010204 Lainat sosiaaliseen asuntotuotantoon	149	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
9010205 Lainoja kaupunginorkesterin soittajille soitinhankintoja varten		100	100	100	100	100	100
9010221 Liikelaitosten lainat							
9010222 Sosiaalisen luotuksen lainojen myöntämiseen, sosiaalilautakunnan käytettäväksi	0						
9010233 Lainat kaupunkikonsernin yhteisöille	45 620	60 000	67 000	70 000	70 000	45 000	45 000
9010234 Laina Helsingin Satama Oy:lle							
9010235 Lainat vapaapalokunnille							
9010236 Lainat Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:lle							

9 01 03 Ottolainat ja niiden lyhennykset, rahoitusjohtajan käytettäväksi

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot		400 000	200 000	400 000	400 000	400 000	400 000
Menot	41 486	65 000	35 000	55 000	55 000	70 000	85 000
Netto	-41 486	335 000	165 000	345 000	345 000	330 000	315 000
Ylitysoikeus							

Rahastot

Kunta-Helsinki

3.5. Rahastot

Rahastot osa sisältää ne rahastot, jotka ovat kirjanpidossa eriytetty itsenäisiksi taseyksiköiksi. Helsingin kaupungilla on viisi tällaista rahastoa: Asuntotuotantorahasto, Urheilu- ja ulkoilulaitosrahasto, Vakuutusrahasto, Innovaatorahasto ja Osallisuusrahasto.

Asuntotuotantorahasto

Rahaston tarkoituksena on kaupungin omaan omistukseen tulevan yhtiömuotoisen uuden asuntotuotannon ja peruskorjauksen sekä kiinteästi asuntotuotantoon liittyvien palvelutilojen omarahoituksen turvaaminen ja lisäksi kaupungin oman asuntotuotannon rakennuttamisen riskien hallitseminen ja asuntotuotantoon liittyvän kehittämis- ja koerakentamistoiminnan rahoittaminen Rahastoa kartutetaan siirtämällä rahastoon vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä rahaston tilikauden tulos. Rahastoon on yhdistetty vuonna 1.1.2013 Asuntolainarahasto.

Urheilu- ja ulkoilulaitosrahasto

Rahaston tarkoituksena on Helsingin kaupunkiin rakennettavien urheilu- ja ulkoilulaitosten rahoituksen helpottaminen. Rahastoa kartutetaan vuosittain rahaston tilikauden tuloksella.

Vakuutusrahasto

Rahaston tarkoituksena on kaupungin oman ja sen huostassa olevan vieraan vakuuttamattoman omaisuuden vahingonvaaran muuntaminen tasaisiksi vuosikustannuksiksi. Rahastoa kartutetaan tai puretaan vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä rahaston yli- tai alijäämällä.

Innovaatorahasto

Kaupunkistrategian 2025–2029 mukaisesti innovaatorahasto muutetaan kasvu- ja elinvoimainvestointeja mahdollistavaksi rahastoksi ja sen kokoa kasvatetaan. Rahaston sääntöjä ja nimeä muutetaan vuoden 2025 loppupuolella vastaamaan kaupunkistrategian linjausta. Rahastoa kartutetaan kunta-Helsingin vuoden 2025 tilinpäätöksen positiivisesta tuloksesta 10 miljoonalla eurolla.

Vuonna 2026 rahastosta voidaan myöntää rahoitusta kaupungin talousarvioon kirjattujen suunnitelmien mukaisesti, kuitenkin enintään 3 miljoonaa euroa vuodessa.

Osallisuusrahasto

Osallisuusrahaston tarkoituksena on edistää yhdenvertaista kaupunkia luomalla taloudelliset edellytykset helsinkiläisten asukkaiden ja yhteisöjen esittämien hankkeiden ja projektien toteuttamiselle. Rahastoa kartutetaan kaupunginvaltuuston erikseen päättämällä määrällä rahaston tarkoituksen mukaisten, joko kaupungin toimesta tai yhteistyössä muiden osapuolien kanssa toteutettavien kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen erikseen päättämien investointien tai projektien toteutukseen sekä osallistuvan budjetoinnin toteuttamisen edellyttämiin menoihin.

Itsenäisinä taseyksikköinä toimivien rahastojen yhdistetty tuloslaskelma ja rahoituslaskelma

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Liikevaihto		2 529	2 526	2 754	2 868	2 956
Valmistus omaan käyttöön						
Liiketoiminnan muut tuotot						
Materiaalit ja palvelut	-1 565	-500	-500	-500	-500	-500
Henkilöstömenot	-557					
Poistot				-150	-450	-749
Muut menot	-4 105	-9 721	-8 523	-8 453	-8 340	-8 400
Liikelylijäämä/alijäämä	-6 228	-7 692	-6 497	-6 348	-6 421	-6 693
Rahoitustulot ja -menot						
Rahoitustulot	11 763	8 846	7 155	6 723	6 507	6 291
Rahoitusmenot	-43					
Satunnaiset erät						
Rahastojen muutos	-5 492	-1 154	-658	-375	-86	402
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)						

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Toiminnan rahavirta						
Liikelylijäämä/alijäämä	-6 228	-7 692	-6 497	-6 348	-6 421	-6 693
Poistot				150	450	749
Rahoitustulot ja -menot	11 720	8 846	7 155	6 723	6 507	6 291
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät						
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-2 371	-3 660	-2 602	-1 500	-1 500	-1 500
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 007					
Toiminnan ja investointien rahavirta	5 128	-2 506	-1 944	-976	-965	-1 153
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	-16 990	-23 000	-33 000	-33 000	-33 000	-33 000
Antolainasaamisten vähennykset	14 008	13 913	13 286	14 787	15 094	15 216
Lainakannan muutokset						
Oman pääoman muutokset						
Peruspääoman muutos						
Muut maksuvalmiuden muutokset	-2 146	11 352	19 643	19 189	18 871	18 937
Rahoituksen rahavirta	-5 128	2 265	-71	976	965	1 153
Rahavarojen muutos		-241	-2 015			

Asuntotuotantorahasto tuloslaskelma ja rahoituslaskelma

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Liikevaihto						
Valmistus omaan käyttöön						
Liiketoiminnan muut tuotot						
Materiaalit ja palvelut	-371					
Henkilöstömenot						
Poistot						
Muut menot	-205					
Liikelylijäämä/alijäämä	-576					
Rahoitustulot ja -menot						
Rahoitustulot	6 669	6 498	5 181	4 978	4 857	4 735
Rahoitusmenot	-43					
Satunnaiset erät						
Rahastojen muutos	-6 050	-6 498	-5 181	-4 978	-4 857	-4 735
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)						

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Toiminnan rahavirta						
Liikelylijäämä/alijäämä	-576					
Poistot						
Rahoitustulot ja -menot	6 626	6 498	5 181	4 978	4 857	4 735
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät						
Investointien rahavirta						
Investointimenot						
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot						
Toiminnan ja investointien rahavirta	6 050	6 498	5 181	4 978	4 857	4 735
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	-6 739	-8 000	-18 000	-18 000	-18 000	-18 000
Antolainasaamisten vähennykset	3 765	3 568	3 467	4 479	4 739	4 866
Lainakannan muutokset						
Oman pääoman muutokset						
Peruspääoman muutos						
Muut maksuvalmiuden muutokset	-3 076		9 352	8 543	8 404	8 399
Rahoituksen rahavirta	-6 050	-4 432	-5 181	-4 978	-4 857	-4 735
Rahavarojen muutos		2 066				

Urheilu- ja ulkoilulaitosrahasto tuloslaskelma ja rahoituslaskelma

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Liikevaihto						
Valmistus omaan käyttöön						
Liiketoiminnan muut tuotot						
Materiaalit ja palvelut						
Henkilöstömenot						
Poistot						
Muut menot						
Liikeliiketoiminta/alijäämä						
Rahoitustulot ja -menot						
Rahoitustulot	2 728	2 348	1 974	1 745	1 650	1 556
Rahoitusmenot						
Satunnaiset erät						
Rahastojen muutos	-2 728	-2 348	-1 974	-1 745	-1 650	-1 556
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)						

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Toiminnan rahavirta						
Liikeliiketoiminta/alijäämä						
Poistot						
Rahoitustulot ja -menot	2 728	2 348	1 974	1 745	1 650	1 556
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät						
Investointien rahavirta						
Investointimenot						
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot						
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 728	2 348	1 974	1 745	1 650	1 556
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	-10 251	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
Antolainasaamisten vähennykset	10 243	10 345	9 819	10 308	10 355	10 350
Lainakannan muutokset						
Oman pääoman muutokset						
Peruspääoman muutos						
Muut maksuvalmiuden muutokset	-2 720		3 207	2 947	2 995	3 094
Rahoituksen rahavirta	-2 728	-4 655	-1 974	-1 745	-1 650	-1 556
Rahavarojen muutos		-2 307				

Vakuutusrahasto tuloslaskelma ja rahoituslaskelma

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Liikevaihto		2 529	2 526	2 754	2 868	2 956
Valmistus omaan käyttöön						
Liiketoiminnan muut tuotot						
Materiaalit ja palvelut						
Henkilöstömenot						
Poistot						
Muut menot	-126					
Liikelylijäämä/alijäämä	-126	2 529	2 526	2 754	2 868	2 956
Rahoitustulot ja -menot						
Rahoitustulot	2 366					
Rahoitusmenot						
Satunnaiset erät						
Rahastojen muutos	-2 241	-2 529	-2 526	-2 754	-2 868	-2 956
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)						

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Toiminnan rahavirta						
Liikelylijäämä/alijäämä	-126	2 529	2 526	2 754	2 868	2 956
Poistot						
Rahoitustulot ja -menot	2 366					
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät						
Investointien rahavirta						
Investointimenot						
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot						
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 241	2 529	2 526	2 754	2 868	2 956
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset						
Antolainasaamisten vähennykset						
Lainakannan muutokset						
Oman pääoman muutokset						
Peruspääoman muutos						
Muut maksuvalmiuden muutokset	-2 241	-2 529	-2 526	-2 754	-2 868	-2 956
Rahoituksen rahavirta	-2 241	-2 529	-2 526	-2 754	-2 868	-2 956
Rahavarojen muutos						

Innovaatiorahasto tuloslaskelma ja rahoituslaskelma

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Liikevaihto						
Valmistus omaan käyttöön						
Liiketoiminnan muut tuotot						
Materiaalit ja palvelut	-534	-500	-500	-500	-500	-500
Henkilöstömenot	-170					
Poistot						
Muut menot	-1 707	-3 000	-3 170	-4 000	-4 000	-4 000
Liikelylijäämä/alijäämä	-2 411	-3 500	-3 670	-4 500	-4 500	-4 500
Rahoitustulot ja -menot						
Rahoitustulot						
Rahoitusmenot						
Satunnaiset erät						
Rahastojen muutos	2 411	3 500	3 670	4 500	4 500	4 500
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)						

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Toiminnan rahavirta						
Liikelylijäämä/alijäämä	-2 411	-3 500	-3 670	-4 500	-4 500	-4 500
Poistot						
Rahoitustulot ja -menot						
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät						
Investointien rahavirta						
Investointimenot						
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot						
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 411	-3 500	-3 670	-4 500	-4 500	-4 500
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset						
Antolainasaamisten vähennykset						
Lainakannan muutokset						
Oman pääoman muutokset						
Peruspääoman muutos						
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 411	3 500	3 670	4 500	4 500	4 500
Rahoituksen rahavirta	2 411	3 500	3 670	4 500	4 500	4 500
Rahavarojen muutos						

Osallisuusrahasto tuloslaskelma ja rahoituslaskelma

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Liikevaihto						
Valmistus omaan käyttöön						
Liiketoiminnan muut tuotot						
Materiaalit ja palvelut	-660					
Henkilöstömenot	-388					
Poistot				-150	-450	-749
Muut menot	-2 068	-6 721	-5 353	-4 453	-4 340	-4 400
Liikelylijäämä/alijäämä	-3 116	-6 721	-5 353	-4 603	-4 790	-5 149
Rahoitustulot ja -menot						
Rahoitustulot						
Rahoitusmenot						
Satunnaiset erät						
Rahastojen muutos	3 116	6 721	5 353	4 603	4 790	5 149
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)						

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Toiminnan rahavirta						
Liikelylijäämä/alijäämä	-3 116	-6 721	-5 353	-4 603	-4 790	-5 149
Poistot				150	450	749
Rahoitustulot ja -menot						
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät						
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-2 371	-3 660	-2 602	-1 500	-1 500	-1 500
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 007					
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 480	-10 381	-7 955	-5 953	-5 840	-5 900
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset						
Antolainasaamisten vähennykset						
Lainakannan muutokset						
Oman pääoman muutokset						
Peruspääoman muutos						
Muut maksuvalmiuden muutokset	3 480	10 381	5 940	5 953	5 840	5 900
Rahoituksen rahavirta	3 480	10 381	5 940	5 953	5 840	5 900
Rahavarojen muutos			-2 015			

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

Käyttötalousosa

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

4. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

4.1. Palvelustrategia, palvelutasopäätös ja talousarvion sitovuus

Helsingissä kaupunkistrategia vastaa hyvinvointialueilla laadittavaa hyvinvointialuestrategiaa. Lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (11 §) mukaan Helsingin on laadittava sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan palvelustrategia talouden ja toiminnan suunnittelua sekä johtamista varten. Pelastustoimea ohjaa sen rinnalla pelastustoimen palvelutasopäätös (laki pelastustoimen järjestämisestä 6 §). Palvelustrategia tukee kaupunkistrategian toteuttamista sekä erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon palveluille asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Palvelustrategiassa kaupunkistrategian tavoitteita täsmennetään ja täydennetään toimialan yhteisillä tavoitteilla, keinoilla ja lupauksilla helsinkiläisille.

Lakisääteinen palvelustrategia on palvelujen järjestäjän strategia, jossa päätetään järjestämisvastuulle kuuluvan sosiaali- ja terveydenhuollon pitkän aikavälin tavoitteet sekä tavoitteet palvelujen toteuttamiselle. Tavoitteiden asettamisen lähtökohtina ovat asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet sekä palvelujen saatavuus ja saavutettavuus.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi uuden kaupunkistrategian 27.8.2025. Uusi palvelustrategia vuosille 2025–2029 hyväksytään kaupunginvaltuustossa syksyllä 2025. Pelastustoimen palvelutasopäätös on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 15.11.2023 ja on voimassa 2024–2026.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla on talousarviossa yksi valtuustoon nähden sitova nettobudjetoitu talousarvioluku 5 10 Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut. Talousarvioluvussa on kaksi talousarviokohtaa: 5 10 01 Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut sekä 5 10 02 HUS-yhtymä. Talousarviossa esitetyt palvelukokonaisuustason määrärahat sekä HUS-yhtymän määrärahat tarkentuvat tulosbudjetissa.

4.2. Käyttötalousosa

4.2.1. 5 10 Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut

1 000€	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot yhteensä	264 374	249 142	270 226	260 398	260 398	264 565	268 798
Menot yhteensä	2 934 455	3 156 392	3 131 620	3 283 515	3 283 515	3 405 005	3 530 990
Toimintakate	-2 670 080	-2 907 250	-2 861 394	-3 023 116	-3 023 116	-3 140 440	-3 262 192
Poistot	9 275	10 000	8 900	10 000	10 000	10 000	10 000
Tilikauden tulos	-2 679 356	-2 917 250	-2 870 294	-3 033 116	-3 033 116	-3 150 440	-3 272 192

4.2.1.1. Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut

Toiminnan kuvaus

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala (Sotepe) järjestää palveluja kaikille helsinkiläiselle. Palveluja tuotetaan omana toimintana yli 300 toimipaikassa noin 15 000 työntekijän osaamisella. Lisäksi palveluja järjestetään ostopalveluja ja palveluseteleitä hyödyntämällä. Toimiala toimii sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan alaisuudessa ja lautakunnalla on yksilöasioiden jaosto sekä pelastusjaosto.

Helsingin kaupunki vastaa sotepe-palvelujen järjestämisestä asukkaille. Järjestäjän vastuulla on valvoa sekä omia että hankittuja palveluja niin, että niiden toteutumista, turvallisuutta, laatua ja yhdenvertaisuutta seurataan ja epäkohdat korjataan.

Sotepe-toimialan palvelukokonaisuudet ovat: perhe- ja sosiaalipalvelut (peso), terveys- ja päihdepalvelut (tepa), sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut (SKH), pelastustoimi (pela) sekä toimialan yhteiset palvelut (yhpa).

Toiminnan painopisteet

Palvelujen saatavuus ja saavutettavuus sekä palvelutarve

Palvelujen saatavuudessa ja saavutettavuudessa huomioidaan helsinkiläisten sekä kaupungin eri alueiden erilaiset lähtökohdat ja tarpeet. Palveluverkkoa kehitettäessä varmistetaan, että palvelut ovat riittävän lähellä asukkaita ja asukkaiden helposti saavutettavissa. Samalla varmistetaan ruotsinkielisten palveluketjujen toimivuutta, johtamista, kielitaitovaatimuksia, tiedottamista ja tiedonkeruuta yhdenvertaisten palvelujen turvaamiseksi molemmilla kansalliskielillä. Sotepe panostaa vammaisten ja ikäihmisten laadukkaisiin ja turvallisiin palveluihin sekä huomioi omaishoidon yhtenä hoitomuotona. Peruspalvelujen saatavuutta vahvistetaan toimivalla monituottajamallilla ja lisäämällä digitaalisia palveluja molemmat kansalliskielet huomioiden. Peruspalvelujen saatavuutta ja ennaltaehkäiseviä palveluita vahvistetaan palveluiden riittävällä resurssoinnilla. Pelastustoiminnan saatavuutta kehitetään siten, että kasvavan ja kehittyvän pääkaupungin tarpeet sekä palvelutasolle asetetut vaatimukset täyttyvät.

Toimialalla toimitaan ennaltaehkäisevästi kaikissa palveluissa. Peruspalveluilla on keskeinen rooli hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisessä. Lakisääteiset määräajat täsmentävät kaupunkistrategian ja palvelustrategian saatavuuden tavoitteita. Lisäksi laaditaan ratkaisuja, jotka turvaavat terveysasemien kiireettömän hoidon saatavuutta lainsäädännön edellyttämiä määräaikoja nopeammin.

Pelastustoiminnan sujuvuutta kehitetään tiivistämällä sidosryhmäyhteistyötä kaupunki- ja liikennesuunnittelun kanssa sekä kehittämällä liikennevaloetusjärjestelmää. Onnettomuuksien ehkäisyn toimenpiteitä toteutetaan vuosisuunnitelman ja palvelutarpeiden mukaisesti. Pelastuslaitoksen valmisteluvastuulla olevat väestönsuojelun ja varautumisen suunnitelmat pidetään ajan tasalla ja tarkistetaan vuosittain. Oman toiminnan kehittämisessä pyritään hyödyntämään Euroopan sisäisen turvallisuuden rahaston hakuja.

Digitaalisten palvelujen saavutettavuus varmistetaan noudattamalla Helsingin kaupungin saavutettavuuden suunnitteluperiaatteita, joissa huomioidaan kognitiivinen saavutettavuus, ymmärrettävä ja selkeä kieli, selkokieli sekä visuaalinen saavutettavuus. Turvataan mahdollisuus asioida muuten kuin digitaalisesti niille, jotka sitä tarvitsevat. Asiakkailta ja eri asiakasryhmillä on erilaisia tarpeita, joiden mukaan palveluja ja monialaista yhteistyötä kohdennetaan. Palvelutarpeiden tunnistamista ja palvelutarpeen muutosten ennakkointia vahvistetaan osana tiedolla johtamista.

Asiakaskokemus

Monipuolinen asiakaskokemustieto on tärkeä osa tiedolla johtamista sekä vaikuttavien palvelujen kehittämistä ja tuottamista. Asiakaskokemustietoa keräämällä ja hyödyntämällä lisätään asiakasymmärrystä sekä parannetaan kykyä tarjota oikea-aikaista ja juuri asiakkaan tarpeeseen sopivaa palvelua palvelupolun eri vaiheissa.

Digitaalisten palvelujen kehityksessä nojataan sotepe-järjestäjän tietopohjan lisäksi asiakaskokemustietoon. Asiakaskokemus otetaan huomioon jo digitaalisten palveluiden kehittämisen alkuvaiheissa. Digitaalista asiointia kehitetään vastaamaan paremmin asiakkaan tarpeisiin.

Henkilöstön saatavuus, pysyvyys ja osaaminen

Lakisääteisten velvoitteiden ja palveluiden tuottamiseksi on tärkeä varmistaa, että toimialalla on riittävästi osaavaa henkilöstöä tuottamaan palveluja molemmilla kansalliskielillä. Ylläpitämällä henkilöstön saatavuutta ja pysyvyyttä edistetään helsinkiläisten hyvää palvelua. Pito- ja vetovoimaa edistetään varmistamalla kilpailukykyinen palkkataso hyvinvointialueisiin verrattuna, mahdollistamalla omaan työhön vaikuttaminen ja omassa työssä kehittyminen sekä panostamalla johtamisosaamiseen. Pelastajien saatavuus ja koulutus turvataan varmistamalla Helsingin Pelastuskoulun toimintaedellytykset ja kehittyminen.

Palvelurakenne, tuotantotavat ja kustannusvaikuttavuus

Valtion rahoitusmalli ei huomioi pitkällä aikavälillä riittävästi Helsingin erityispiirteitä, mikä saattaa aiheuttaa haasteita palvelujen järjestämiselle. Vaikuttamistyöhön kiinnitetään erityistä huomiota. Jotta tulevaisuuden asiakastarpeeseen pystytään vastaamaan vaikuttavasti, tulee palvelujen tuottamistavat suunnitella entistä strategisemmin ja järjestelmällisemmin. Eri tuottamistapojen kustannusvertailujen lisäksi on tärkeää kyetä vertailemaan palvelujen sisältöjä ja laatua, jotta voidaan varmistaa asukkaiden palvelujen yhdenvertaisuus. Vertailussa ja tuotantotapojen valinnassa huomioidaan myös järjestämisvastuun edellyttämä riittävä oma palvelutuotanto. Strategista henkilöstösuunnittelua lisätään osana toiminnan ja talouden johtamista.

Toimialalla jatketaan muutosohjelman toimeenpanoa. Vuonna 2026 muutosohjelman taloudellisesti merkittävimmät toimenpiteet ovat samoja kuin vuonna 2025, ja ne keskittyvät erityisesti toimintatuottojen lisäämiseen, vuokratyövoiman vähentämiseen sekä palvelujen tuotantotapojen tarkasteluun ja tuotantotapa-analyysien vaikuttavaan hyödyntämiseen. Lisäksi muutosohjelmassa toteutetaan lukuisia toiminnan kehittämiseen liittyviä toimenpiteitä, joilla arvioidaan olevan tuottavuuspotentiaalia.

Yhteistyö erikoissairaanhoidon järjestämisessä

Tavoitteena on perus- ja erityistason palvelujen entistä parempi yhteentoimivuus, jota edistetään vahvistamalla yhteistyötä sekä kumppanuutta Uudenmaan hyvinvointialueiden ja HUSin kanssa. Yhteistyötä toteutetaan ja vahvistetaan Uudenmaan yhteistyömallin mukaisissa rakenteissa ja foorumeissa. Toimialalla tapahtuvaa erikoissairaanhoidon ohjauksen koordinoitua ja valmistelua tuetaan säännöllisesti kokoontuvan HUS-ohjauksen keskittyvän ydinryhmän ja verkoston avulla. Erikoissairaanhoidon ohjausta johdetaan tavoitteellisesti osana toimialan johtamisrakennetta. Erikoissairaanhoidon ohjausta ja yhteistyötä vahvistetaan myös tunnistamalla sekä kehittämällä uudistamista vaativia toimintatapoja ja prosesseja.

Erikoissairaanhoidon kustannusten hallinta on keskeisessä roolissa perustason palveluja vahvistettaessa. Toimivat palveluketjut edellyttävät palvelujen yhteensovittamista ja yhteistyön sujuvuus HUSin kanssa esimerkiksi ensihoitopalvelujen tuottamisessa on tärkeää. Asiakkaiden palveluketjuissa pyritään saumattomaan kokonaisuuteen riippumatta palveluntuottajasta ja palveluketjujen kehittämistyötä tehdään yhteistyössä HUSin ja Uudenmaan hyvinvointialueiden kanssa esimerkiksi yhteistyömallin mukaisissa taktisen tason segmenttiyryhmissä. Palveluketjujen kehittämisen ohella vahvistetaan nuorisopsykiatrian ja lastensuojelun integraatiota Helsingin, Uudenmaan ja HUSin yhteisen ESR-hankkeen avulla.

Valmius ja varautuminen

Kansainvälinen turvallisuusympäristö on muuttunut. Kriittiset palvelut varaudutaan tuottamaan kaikissa olosuhteissa ja turvallisuustilanteissa sekä toiminnan huoltovarmuus turvataan. Toimialan ja koko kaupungin tulee olla varautunut toimimaan ja tarjoamaan välttämättömät palvelut kaikissa olosuhteissa. Toimialalla määritellään poikkeusolojen toteuttamiskelpoiset toimintamallit ja niitä harjoitellaan. Valmius- ja varautumissuunnittelua jatketaan koko toimialalla.

Varautuminen ja väestönsuojelu edellyttävät resurssoinnin lisäämistä, investointeja sekä osaamisen kehittämistä. Resurssitarvetta kasvattavat väestönsuojelun kansainvälinen yhteistyö ja kansainvälisten vierailujen isännöinti sekä lisääntyvät isojen kallioväestönsuojien peruskorjaushankkeet. Kaupungin väestönsuojeluvalmiuksia kehitetään määrätietoisesti ja

kaupunkilaisten omatoimista varautumista häiriö- ja kriisitilanteisiin vahvistetaan. Toimialan materiaalista varautumista varmistetaan.

Pelastuslainsäädännön uudistusten myötä pelastuslaitokselle on tullut uusia tehtäviä, kuten väestönsuojelun yhteistyöryhmän johtaminen. Yhteistoiminnan määrä ja tarve kasvaa niin kaupunkikonsernissa kuin yhteistyöalueella.

Talousarvion jakautuminen

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala	Tulosbudjetti 2025 (1 000 €)	Talousarvio 2026 (1 000 €)	Muutos edelliseen vuoteen (1 000 €)	Muutos edelliseen vuoteen (%)
TA-kohdan toimintakate yhteensä	-2 907 250	-3 023 116	115 866	4,0
Perhe- ja sosiaalipalvelut	-573 479	-613 142	39 663	6,9
Terveys- ja päihdepalvelut	-428 143	-480 627	52 484	12,3
Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut	-566 464	-579 010	12 547	2,2
Pelastustoimen palvelut	-54 167	-55 976	1 809	3,3
Toimialan yhteiset palvelut*	-86 999	-92 267	5 267	6,1
HUS-yhtymä	-835 000	-860 327	25 327	3,0
*sisältää toimialayhteiset menot (esim. vuokrat)	-362 997	-341 767	-21 230	-5,8

Kaupunkistrategian toteuttaminen

Kaupunkistrategiaa ja palvelustrategiaa toteutetaan toimialalla eri ohjelmien sekä talousarvion toimeenpanon kautta. Samanaikaisesti huomioidaan valtiovarainministeriön asettamat valtakunnalliset tavoitteet sosiaali- ja terveydenhuollolle sekä pelastustoimelle. Vuonna 2026 toimialalla keskitytään uuden kaupunkistrategian sekä palvelustrategian toimeenpanon juurruttamiseen.

Kaupunkistrategiassa 2025–2029 “Helsinki josta voimme olla ylpeitä” sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen osalta tärkeimmiksi painopisteiksi ja kivijaloiksi nousevat “sujuva arki ja palvelut”, “Helsingissä jokainen voi hyvin”, “talous”, “turvallisuus ja varautuminen”, “henkilöstö ja johtaminen” sekä “vaikuttamistyö ja kansainvälisyys”, joiden keskeisiä tavoitteita edistetään.

Lääkärille ja hoitajalle pääsyn määrääjäksi asetetaan 14 vuorokautta. Lääkäreille ihmisille kehitetään monipuolisia asumisvaihtoehtoja, esimerkiksi perhehoitoa ja yhteisöllistä asumista. Palveluiden piiriin hakeutumisen kynnystä madalletaan sekä asukkaiden velkaantumista ehkäistään helpottamalla asiakasmaksujen huojentamis- ja perintäkäytänteitä.

Päihdepalveluja vahvistetaan esimerkiksi nuorten Pysäkin toiminnan edelleen kehittämällä, matalan kynnyksen ja jalkautuvan työn vahvistamisella sekä kehittämällä joustavia siirtymiä eri palvelujen välillä. Helsingille luodaan myös oma päihdepalvelustrategia sekä toimenpideohjelma huumekuolemien ehkäisemiseksi. Lisäksi toteutetaan C-hepatiitin eliminoimisohjelma.

Matalan kynnyksen mielenterveyspalveluiden saatavuutta parannetaan. Huomiota kiinnitetään erityisesti koko lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden palveluketjun toimivuuteen. Psykiatrisen erikoissairaanhoidon saatavuus avo- ja osastohoidossa turvataan. Ensihoidon ja pelastuslaitoksen toimintavalmiutta parannetaan.

Strategiakaudet ylittävien teemojen osalta peruspalvelujen saatavuutta parannetaan sujuvoittamalla työnjakoa ja kehittämällä digitaalisia palveluja. Palvelujen saatavuutta tuetaan digipalveluilla. Digitaaliset palvelut ovat ensisijainen vaihtoehto aina, kun ne ovat asiakkaan kannalta sopivia. Liikkuvien ja etäpalvelujen vahvistamista jatketaan. Etäpalveluja tehdään helpommin käytettäviksi ja saavutettavammiksi. Ammattilaisten työtä helpotetaan digitaalisilla ratkaisuilla, ja rutiinitehtäviä automatisoidaan. Ammattilaisten työskentelyyn, työvuorojen suunnitteluun ja tilojen tehokkaamman käytön ohjaamiseen kehitetään toiminnanohjausjärjestelmää. Jonon- ja paikkahallinnan tehostamisella tavoitellaan säästöjä. Hoidon jatkuvuutta perusterveydenhuollossa ja mielenterveyspalveluissa parannetaan.

Helsingin väestö kasvaa ja erityisesti ikääntyvien määrä lisääntyy. Ikääntyvän väestön kasvun tarpeisiin vastaaminen edellyttää uusien toimintatapojen ja saumattomien, oikea-aikaisten palveluketjujen kehittämistä ja digitaalisten palvelujen lisäämistä.

Asunnottomuuden vähentämistä jatketaan toimenpideohjelman asunnottomuuden poistamiseksi 2023–2025 tavoitteiden mukaisesti. Pitkäaikaisasunnottomuuden poistamisen hankkeessa otetaan käyttöön uusia sosiaalityön toimintamalleja palvelun vaikuttavuuden lisäämiseksi. Päihdepalvelujen tarpeessa oleville turvataan riittävä ja oikea-aikainen päihdehoito sekä mielenterveyden tuki. Mielenterveyden edistämistä sekä päihde- ja riippuvuushaittoja kokevien ihmisten tukea vahvistetaan kansallisten Mielenterveysstrategian ja Päihde- ja riippuvuusstrategian linjausten mukaisesti.

Helsingiläisten sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen riittävän tason turvaamiseksi jatketaan vaikuttamistyötä valtion suuntaan, erityisesti sotepe-rahoituksen osalta.

Sitoudutaan seuraamaan kansallisten linjausten muutoksen vaikutuksia Helsingin kaupungin asukkaisiin ja työntekijöihin.

Palvelustrategian ja palvelutasopäätöksen toteuttaminen

Palvelustrategiaa vuosille 2025–2029 on valmisteltu vuodesta 2024 lähtien, jolloin tarkasteltiin senhetkisen strategisen kokonaisuuden toteutumista ja sitä, mitä asioita tulee jatkaa tulevalle strategiakaudella. Näkökulmia tulevalle kaudelle kerättiin laajasti eri sidosryhmiltä erilaisin keinoin, kuten asukaskyselyllä, henkilöstökyselyllä, vammais-, vanhus- ja nuorisoneuvoston kuulemisilla sekä työpajatyöskentelyllä.

Vuonna 2026 talousarviossa toiminnan painopisteet nojaavat osittain vielä vuosien 2023–2025 palvelustrategiaan, sillä seuraava palvelustrategia valmistuu vasta loppuvuodesta 2025. Vuosien 2025–2029 palvelustrategiaa toteutetaan ensisijaisesti talousarvioon priorisoiduilla painopisteillä sekä sitovilla toiminnan tavoitteilla, jotka on valittu palvelustrategiasta valtakunnallinen strateginen ohjaus sekä kaupunkistrategia huomioiden.

Palvelustrategiaa toteutetaan toimialatasoisissa ohjelmissa ja suunnitelmissa, kuten muutosohjelmassa, hyvinvointisuunnitelmassa, omavalvontaohjelmassa, järjestäjän tiedolla johtamisen suunnitelmassa sekä verkostoissa, kuten HUS-ohjauksen verkostossa. Lisäksi palveluissa on kehittämis- ja toteuttamissuunnitelmia, joissa konketisoidaan strategian toteuttamista.

Pelastustoimen palvelutaso on määritelty palvelutasopäätöksessä 2024–2026. Määrittely perustuu Helsingin pelastuslaitoksen omaan riskinarvioon sekä Uudenmaan alueella tehtyyn yhteiseen riskinarvioon. Voimakas kaupungistuminen, väestön ikääntyminen, kaupunkirakenteen muutos ja vieraskielisten osuuden kasvu haastavat pelastustoimea vastaamaan kaikkiin muutoksen haasteisiin. Pääkaupungin erityispiirteet, maanalainen rakentaminen, korkea rakentaminen sekä energianmurros ilmenevät voimakkaasti Helsingissä. Monipuolinen toimintaympäristö asettaa myös vaateita henkilöstön jatkuvalle osaamisen kehittämiselle. Suunnitelmia tarkennetaan vuositason esimerkiksi onnettomuuksien ehkäisyn suunnitelmassa. Pelastustoimen palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta seurataan omavalvontaohjelman mukaisesti.

4.2.1.2. 5 10 01 Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut

1 000€	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot yhteensä	264 374	249 142	270 226	260 398	260 398	264 565	268 798
Menot yhteensä	2 135 231	2 321 392	2 296 620	2 423 188	2 423 188	2 544 678	2 670 663
Toimintakate	-1 870 857	-2 072 250	-2 026 394	-2 162 789	-2 162 789	-2 280 113	-2 401 865
Poistot	9 275	10 000	8 900	10 000	10 000	10 000	10 000
Tilikauden tulos	-1 880 132	-2 082 250	-2 035 294	-2 172 789	-2 172 789	-2 290 113	-2 411 865

Talousarvion toiminnan tavoitteet vuodelle 2026

Sitovat toiminnan tavoitteet

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Asiakkaiden tyytyväisyys palveluihimme kasvaa
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Tapamme toimia
Mittari 1	Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan sote-palveluiden NPS-suositelluindeksi kasvaa (numeerinen arvo)
Mittarin 1 lähtöarvo	64 (2024)
Mittarin 1 tavoitearvo	Vähintään 67

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Naapurustojen yhteisöllisyys ja viihtyisyys lisääntyvät
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Viihtyisät ja yhteisölliset naapurustot
Mittari 1	Asiakaspalautteisiin vastataan palvelulupauksen mukaisesti 5 arkipäivän sisällä (vrk)
Mittarin 1 lähtöarvo	5,3 vrk (2024)
Mittarin 1 tavoitearvo	Enintään 5 vrk
Mittari 2	Negatiivisten palautteiden määrä vähenee (lkm)
Mittarin 2 lähtöarvo	2 432 kpl (2024)
Mittarin 2 tavoitearvo	Enintään 2 200 kpl

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Kaupungin vetovoimaisuustyönantajana lisääntyy
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Henkilöstö ja johtaminen
Mittari 1	Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan työntekijöiden työnantajan suositteluindeksi nousee (%)
Mittarin 1 lähtöarvo	Fiilari 2025 (%)
Mittarin 1 tavoitearvo	Vuonna 2026 Kunta 10 suurempi kuin Fiilari vuonna 2025 (%)
Mittari 2	Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan työntekijöiden kokemus johtamisesta ja työelämän laadusta paranee
Mittarin 2 lähtöarvo	Fiilari 2025
Mittarin 2 tavoitearvo	Vuonna 2026 Kunta 10 suurempi kuin Fiilari vuonna 2025 (%)
Mittari 3	Hakijakokemuksen NPS-suositteluindeksin arvo kasvaa
Mittarin 3 lähtöarvo	0 (2024)
Mittarin 3 tavoitearvo	10
Mittari 4	Täydennyskoulutuspäivien määrä per henkilö kasvaa
Mittarin 4 lähtöarvo	2,9 per henkilö (2024)
Mittarin 4 tavoitearvo	Vähintään 3,0 päivää per henkilö

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Palvelujen saatavuus varmistetaan ja kokonaiskuva asukkaiden palvelutarpeista selkiytyy
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Strategian painopiste/kivijalka	Helsingissä jokainen voi hyvin
Mittari 1	Ensimmäisen hoitotapahtuman toteutuminen terveysasemapalvelussa: Hoidon tarpeen arvioinnissa hoitotakuun piiriin kuuluvien kiireettömien läsnä- ja etäkontakteina 14 vuorokaudessa toteutuneiden käyntien osuus (%)
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2025 toteuma
Mittarin 1 tavoitearvo	95 %
Mittari 2	75 vuotta täyttäneiden kotihoidon asiakkaiden osuus (%), joilla päivystyksenä alkaneita sairaalajaksoja, pienenee
Mittarin 2 lähtöarvo	Toteuma vuonna 2025 (%)
Mittarin 2 tavoitearvo	Osuus (%) pienenee verrattuna vuoden 2025 kumulatiiviseen tulokseen
Mittari 3	Kasvatus- ja perheneuvontapalveluun pääsyn aika perheneuvolassa lyhenee
Mittarin 3 lähtöarvo	6 viikkoa (2024)
Mittarin 3 tavoitearvo	4 viikkoa
Mittari 4	Osuus (%) kiireellisistä tehtävistä, joissa ensimmäinen pelastustoiminnan yksikkö saavuttaa onnettomuuspaikan alle kuudessa minuutissa tiiviisti rakennetulla kaupunkialueella kasvaa (I-riskiluokan alueilla)

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Mittarin 4 lähtöarvo	56 %
Mittarin 4 tavoitearvo	58 %
Mittari 5	Yksin elävien asunnottomien määrä vähenee
Mittarin 5 lähtöarvo	786 (2024)
Mittarin 5 tavoitearvo	200

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Toiminta on taloudellisesti kestävää
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Strategian painopiste/kivijalka	Talous
Mittari 1	Tuloksessa saavutetaan talousarvion mukainen tai parempi taso vuonna 2026
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2026 talousarvio
Mittarin 1 tavoitearvo	Talousarvion mukainen tai parempi tulos toteutuu vuonna 2026

Toiminnan tavoitteet

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Erot nuorten toimintakyvyssä ja tulevaisuudennäkymissä eri väestöryhmien välillä vähenevät
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Helsingissä jokainen voi hyvin
Mittari 1	Terveystieteiden tutkimuskeskuksessa alle 23-vuotiaiden terapeuttista eli viive (vrk) hoidon tarpeen arviosta interventioon toteutuu lain mukaisena
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2025 toteuma (vrk)
Mittarin 1 tavoitearvo	Enintään 28 vrk
Mittari 2	Sosiaalihuollossa alle 23-vuotiaiden terapeuttista eli viive (vrk) palvelupäätöksen päätöspäivämäärästä merkintään sosiaalipalvelupalvelun aloittamisesta kirjattuun palvelun aloittamisen päivämäärään toteutuu lain mukaisena
Mittarin 2 lähtöarvo	Vuoden 2025 toteuma (vrk)
Mittarin 2 tavoitearvo	Enintään yksi kuukausi

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Asukkaiden tyytyväisyys asuinalueeseensa kasvaa kaupunkiuudistusalueilla
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Luontoa kunnioittava ja vetovoimaa tukeva kaupunkikehitys
Mittari 1	Kaupunkiuudistusalueiden sote-palvelujen NPS-suosittelevuuden keskiarvo kasvaa
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2024 toteuma
Mittarin 1 tavoitearvo	Suurempi kuin vuoden 2024

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Tuottavuutemme paranee
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Talous
Mittari 1	Muutosohjelman tuottavuustoimenpiteiden tuottavuushyöty saavutetaan (euroa)

Toiminnan tavoite	Selite
Mittarin 1 lähtöarvo	0 euroa
Mittarin 1 tavoitearvo	11 000 000 euroa

Toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Edistämme kaupunkilaisten työkykyä ja työllisyyttä kaikissa elämänvaiheissa
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Strategian painopiste/kivijalka	Elämää, elinvoimaa, osaamista ja kasvua
Mittari 1	Nuorten sosiaalityöstä, jälkihuollosta ja maahan muuttaneiden erityispalveluista työllistymistä edistävään alle 30-vuotiaiden monialaiseen yhteistoimintamalliin (TYM) ohjattujen asiakkaiden määrä kasvaa
Mittarin 1 lähtöarvo	9 asiakasta (2024)
Mittarin 1 tavoitearvo	50 asiakasta
Mittari 2	Osuus uusista työllisyyspalveluiden polkupalveluiden TYM-infoon osallistuneista alle 30-vuotiaista asiakkaista, joille laadittu TYM-kartoitusjakson aikana sosiaalityöntekijän tai sosiaaliohjaajan palvelutarpeenarviot (% asiakkaista)
Mittarin 2 lähtöarvo	0 % asiakkaista
Mittarin 2 tavoitearvo	90 % asiakkaista
Mittari 3	Vieraskielisten osuus (%) perhe- ja sosiaalipalvelujen tarjoamassa sosiaalisessa kuntoutuksessa kasvaa
Mittarin 3 lähtöarvo	45,34 % (2024)
Mittarin 3 tavoitearvo	55 %

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Ymmärrys asiakaskokemuksesta paranee
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Strategian painopiste/kivijalka	Helsingissä jokainen voi hyvin
Mittari 1	Digikehittämisen prosessiin sisällytetään asiakaskeskeisen kehittämisen suunnitelma ja asiakasnäkökulman arviointi palvelumuotoilun keinoin
Mittarin 1 lähtöarvo	Ei ole otettu käyttöön
Mittarin 1 tavoitearvo	On otettu käyttöön ja 100 % digikehitysideoista arvioidaan asiakasnäkökulmasta jo esiselvitysvaiheessa

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstömäärän kehittyminen	Tilin-päättös 2021	Tilin-päättös 2022	Tilin-päättös 2023	Tilin-päättös 2024	Tulos-budjetti 2025	Ennuste 2025	Talous-arvio 2026	Talous-suunni-telma 2027	Talous-suunni-telma 2028
Henkilöstön määrä (oma henkilöstö)	**	**	14 912	15 434	14 753	15 594	16 048	16 208	16 370
Henkilötyövuodet (oma henkilöstö)			14 073	15 251	14 789	15 282	15 230	15 381	15 535
Vuokratyövoiman käyttö (ostot euroina)	55 157 000	55 350 000	47 803 000	37 343 000	19 900 000	35 000 000	20 000 000	20 000 000	20 000 000
**Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala perustettu 1.1.2023 ja henkilöstöluvut tarkastellaan ko. ajanhetkestä lähtien									

Henkilöstömitoituksen muutostarpeeseen vastataan tasaamalla henkilöstömäärää palveluissa mitoituksen edellyttämällä tavalla. Toteutetaan lainsäädännön ja toimintaympäristön muutosten edellyttämiä henkilöstöarvioita ja koulutustoimenpiteitä. Toimialan Kehitä ja kehity työssäsi -ohjelma edistää henkilöstön pito- ja vetovoimaa asiakas- ja potilastyössä. Kielenopetuksen ja kielitietoisuuden vahvistaminen parantaa sekä pysyvyyttä että saatavuutta.

Sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen tehtävärakenneselvityksellä pyritään vahvistamaan strategista henkilöstöjohtamista sekä ennakoivaa henkilöstösuunnittelua kehittämällä tarkoituksenmukaista ja joustavaa tehtävien jakoa sosiaalihuollon ammattiryhmien välillä. Tämän myötä ammattilaisten osaaminen tulee optimaalisesti hyödynnetyksi, lainsäädännön asettamat vaatimukset saavutetaan ja asiakkaille voidaan tarjota tarpeenmukaiset sekä vaikuttavat palvelut. Sosiaalihuollon tehtävärakenneselvityksen mallia hyödynnetään tarvittaessa muiden ammattiryhmien osalta.

Henkilöstön saatavuuden parantamiseksi jatketaan oppisopimuskoulutuksen toteuttamista ja kehittämistä sekä vakiinnutetaan ulkomailta rekrytoinnin toimintatapaa osana henkilöstösuunnittelua. Kehitetään edelleen helpon haun menetelmiä ja hakijaystävällisiä rekrytointitapoja.

Vuokratyövoiman käytön johtamista systematisoidaan ja sen käytön strategista ohjausta kehitetään muun muassa tuotantotapa-analysista saatavan tiedon perusteella.

Urapolkujen kehittäminen on yksi keino varmistaa osaavan henkilöstön riittävyyttä ja ehkäistä työvoimapulaa. Urapolut mahdollistavat henkilöstön uralla etenemistä ja osaamisen kehittymistä. Tavoitteena on, että toimialalla on käytössä urapolut ainakin niille suurimmille ammattiryhmille, joissa on rekrytointihaasteita. Ensimmäiset urapolut ja toimialan urapolkumalli valmistuvat keväällä 2026. Urapolkujen lisäksi pitovoimaa parannetaan jatkamalla työkykyjohtamisen kehittämistä syventämällä yhteistyötä työterveyden palveluntuottajan kanssa sekä hyödyntämällä henkilöstökyselytietoa tuen kohdentamisessa sitä tarvitseviin palveluihin. Työkykyjohtamisen kehittämisessä hyödynnetään myös kehitettyä työyhteisövalmentamisen mallia.

Tilankäytön tehokkuuden kehitys

Tilankäytön mittarit	Tilin- päättös 2021	Tilin- päättös 2022	Tilin- päättös 2023	Tilin- päättös 2024	Tulos- budjetti 2025	Talous- arvio 2026	Talous- suunni- telma 2027	Talous- suunni- telma 2028
Tilankäytön tehokkuuden toteutuminen sosiaali- ja terveystoimi 2021–2028								
Tilojen kokonaispinta-ala htm2	482 224	465 030	478 763	490 211	490 600	467 057	483 810	525 649
Tilojen pinta-alamäärä (htm2) suhteessa asiakasmäärään	1,0	0,9	0,8	0,72	0,71	0,7	0,68	0,74
Tilat m2/vakanssi	34,7	33,5	33,9	33,3	33,6	30,7	31,8	34,6
Tilankäytön tehokkuuden toteutuminen pelastustoimi 2021–2028								
Tilojen kokonaispinta-ala htm2	15 355	15 533	15 976	16 517	17 167	17 376	17 876	19 876
Vakanssien määrä	735	762	711	790	830	877	877	877
Tilat m2/vakanssi	20,9	20,4	22,5	20,9	20,7	19,8	20,4	22,7

Toimialan toimitilojen määrään ei ole tulossa merkittävää muutosta vuonna 2026. Tilankäytön tehokkuus säilyy aiempia vuosia vastaavalla tasolla.

Asiakkaiden määrä kuvaa väestön määrää tarkasteluvuoden lopussa.

Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät ja riskien hallintakeinot

Strategiset riskit

Toimialan sekä strategisissa että operatiivisissa riskeissä korostuvat henkilöstöön liittyvät riskit. Henkilöstön saatavuuden, riittävyyden ja pysyvyyden puutteet ovat pitkän aikajänteen riskejä. Osaavasta ja koulutetusta henkilöstöstä kilpaillaan hyvinvointialueiden välillä. Pelastustoimen osalta pelastajien heikon saatavuuden vuoksi riskinä on, ettei kaikkia suunniteltuja yksiköitä ja pelastusasemia saada käyttöön täysimääräisesti. Sairauspoissaolot, henkilöstön kuormittuminen ja eläkepoistuma vaikuttavat riskiin negatiivisesti. Henkilöstön tiheä vaihtuvuus aiheuttaa jatkuvaa rekrytointi- ja perehdytystarvetta, jolloin kaikki tehollinen resurssi ei ole suunnitellusti käytössä. Esimerkiksi alle vuoden mittaisten viransijaisuuksien kohdalla rekrytointi- ja perehdytysprosessi turvallisuusselvityksineen on työläs ja aikaa vievä suhteessa sijaisuuden täytöstä saatavaan hyötyyn. Lisäksi riskeillä on negatiivisia vaikutuksia kulurakenteeseen: vuokratyövoiman käyttö sekä ylimääräisten palkankorotusten ja palkkioiden maksaminen aiheuttavat lisäkustannuksia. Riskiä hallitaan muun muassa palkkakehitysohjelmalla, kansainvälisellä rekrytoinnilla, henkilöstörakenteen ja työnjaon kehittämisellä, urapolkuvaihtoehtojen luomisella, aktiivisella työnantajakuva-työllä sekä palvelujen tuotantotapojen optimaalisella hyödyntämisellä.

Keskeisenä strategisena riskinä pidetään alati kasvavaa palvelutarvetta, joka ylittää resurssien mukautumiskyvyn. Muun muassa väestönkasvun ja -rakenteen muutokset, kuten ikääntyminen sekä yleisen asumistuen ja työttömyysturvan leikkaukset, kasvattavat palvelutarvetta merkittävästi. Henkilöstön riittävyyden, saatavuuden ja vaihtuvuuden haasteet sekä rahoituksen niukentuminen vaikeuttavat palvelutarpeeseen vastaamista. Palvelutarpeen voimakas kasvu johtaa palveluiden ruuhkautumiseen ja asiakastytytyvyyden laskuun. Lisäksi esimerkiksi ympärivuorokautisen hoidon paikkojen lisääminen ja huonokuntoisten rakennusten saneeraaminen käyttöä varten aiheuttavat merkittäviä lisäkustannuksia. Riskiä hallitaan muun muassa palveluverkkotyöskentelyllä, edunvalvonnalla esimerkiksi ARA-rahoituksen suhteen, uusien ratkaisumallien hyödyntämisellä rakentamisessa sekä palvelujen tuotantotapojen optimaalisella hyödyntämisellä.

Taloudelliset riskit

Valtion rahoitus on tarvetta alhaisempi, koska rahoituksen kohdentamisen kriteerit eivät huomioi riittävästi Helsingin kannalta merkittäviä sotepe-kustannuksia selittäviä tekijöitä, Helsingin erityispiirteitä ja tarpeita, kuten asunnottomuutta, lastensuojelun sekä vammaisten palvelujen kustannusten kasvua, maahanmuuttajien palveluihin kohdistuvia kustannuksia tai esimerkiksi korkeaa kustannus- ja vuokratasoa.

Valtion hyvinvointialueille kohdentamaa kokonaisrahoitusta korotetaan vuosittain hyvinvointialueindeksillä, mutta indeksin nykyinen päivitystahti on ongelmallinen erityisesti silloin, kun inflaatiovauhti on poikkeuksellisen korkea. Hyvinvointialueindeksi ei kata myöskään sote-palkkaratkaisun yleisen ansiotasoindeksin ylittäviä palkankorotuksia.

Helsinki saa vuonna 2026 edelleen merkittävästi rahoitusta jälikäteistarkastuksen kautta.

Rahoitusmallia on muokattu kesken kauden ja Helsingille on esitetty ylimääräisiä rahoituksen leikkauksia johtuen toistaiseksi positiivisista tuloksista. Tämä ei kannusta taloudelliseen tehokkuuteen.

Tulevien vuosien alijäämäpainetta kompensoidaan talouden muutosohjelman toimenpiteillä. Niiden eteneminen suunnitellusti ja koko ohjelman onnistuminen on edellytys rahoituksen riittävyyden varmistamiseksi etenkin tulevina vuosina.

Operatiiviset riskit

Toimialan operatiiviset riskit liittyvät palvelutuotantoon, työturvallisuuteen, asiakas- ja potilasturvallisuuteen taikka palvelun laatuun, vaikuttavuuteen tai saatavuuteen.

Palveluketjujen saumattomuudessa eri yksiköiden välillä on ilmennyt kehittämistarpeita. Palveluketjujen saumattomuus ja toiminnan joustavuus ovat edellytyksiä hyvälle hoidolle. Haasteet palveluketjussa heikentävät asiakkaiden hoidon jatkuvuutta ja lisäävät hoitajaksojen viivästyksiä. Lisäksi ne heikentävät palvelujen vaikuttavuutta sekä hoitotulosten pysyvyyttä. Riskiä hallitaan muun muassa monialaisen yhteistyön kirjaamiskäytäntöjen kehittämisellä ja tietojärjestelmien sekä niihin liittyvän osaamisen kehittämisellä.

Maahanmuuton myötä Suomessa työskentelee enenevässä määrin henkilöitä, jotka oppivat ja käyttävät suomea toisena kielenään. Haasteena on onnistua ei-suomenkielisen henkilöstön kielikoulutuksen ja kielen oppimisen tuen toteuttamisessa ja yksilöllisten tarpeiden huomioimisessa. Puutteellinen kielitaito vaikuttaa ohjeiden ja prosessien ymmärtämiseen ja vaikeuttaa onnistuneen hoitotyön toteuttamista. Riskiä hallitaan muun muassa henkilöstön kouluttamisella ja osaamisen varmistamisella, työntekijän osallistamisella oman tuen tarpeen tunnistamisessa ja suunnittelussa ja ohjeistuksien kehittämisellä esimerkiksi selkokielisyyden osalta.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan työntekijät joutuvat työskentelemään hyvin haastavissakin olosuhteissa ja työturvallisuuteen liittyvät riskit ovat tällöin keskiössä. Työtehtävissä kohdataan yhä enenevässä määrin väkivaltaa ja uhkaavia tilanteita ja lisäksi on riski terveyttä vaarantaville altistumisille. Esimerkiksi pelastustoimen harjoittelussa ja hälytystoiminnassa on mahdollisuus kemikaalialtistumisille. Työturvallisuuteen liittyvät riskit saattavat näkyä esimerkiksi henkisen kuormittumisen aiheuttamina negatiivisina seurauksina työntekijän jaksamisessa ja työkyvyssä sekä heijastua työpaikan pitovoimaan. Riskiä hallitaan muun muassa työtapojen kuten parityöskentelyn kehittämisellä, tilaturvallisuusratkaisujen kehittämisellä, raportointikäytäntöjen tehostamisella ja simulaatioharjoituksilla.

Ydintoimintaa tukevat ICT- järjestelmät (talous-, henkilöstö-, asiakas- ja potilasjärjestelmät) ja digipalvelut eivät tue riittävästi toiminnan sujuvuutta, ja käyttöönoton yhteydessä voi ilmetä haasteita sekä osaamisen puutteita. Tietojärjestelmiin ja niiden käyttöön liittyvät haasteet johtavat herkästi virheisiin ja lisäävät työn kuormittavuutta. Järjestelmistä ei saada ketterästi tarpeellista tilastotietoa ja raportteja, mikä vaikeuttaa tiedolla johtamista ja päätöksentekoa. Riskillä on negatiivisia vaikutuksia sekä asiakas- ja potilasturvallisuuteen, päätöksentekoon että työyhteisöjen kuormitukseen. Riskiä hallitaan muun muassa henkilöstön aktiivisella osallistamisella järjestelmien kehittämiseen ja tiedolla johtamisen parantamiseen, järjestelmien ja ohjelmien yhteensovittamisella, henkilöstön kouluttamisella, osaamisen varmistamisella ja ohjeistuksien kehittämisellä.

Uusista asemasijainneista huolimatta pelastustoiminnassa kiireellisen hälytysajon edellytykset eivät toteudu kaupunkirakenteessa toimintavalmiusaikatavoitteen mukaisesti. Haasteiden taustalla ovat muun muassa katutyöt (useita

pitkäkestoisia ja laaja-alaisia), muuttuvat ajojärjestelyt (eri pituiset ja laajuiset rakennushankkeet sekä muun muassa kesäaikaisten väliaikaisrakennelmat) sekä edellä mainituista tekijöistä aiheutuvat ruuhkat.

Perhe- ja sosiaalipalvelut

Toiminnan kuvaus

Perhe- ja sosiaalipalvelujen palveluja ovat lapsiperheiden hyvinvointi ja terveys, lastensuojelu ja perhesosiaalityö, nuorten palvelut ja aikuissosiaalityö sekä vammaispalvelut.

Lapsiperheiden hyvinvointi ja terveys -palvelut huolehtii äitiys- ja lastenneuvolapalveluista raskaana oleville, lasta odottaville sekä alle oppivelvollisuusikäisille lapsille ja heidän perheilleen. Palvelussa tuotetaan kouluterveydenhuollon palvelua perusopetuksen oppilaille (pois lukien lääkäripalvelut, jotka tuotetaan terveys- ja päihdepalveluissa). Äitiys- ja lastenneuvolalle sekä kouluterveydenhuollolle kuuluu ennaltaehkäisevä terveydenhuolto, mukaan lukien rokotustoiminta. Palvelussa järjestetään kotipalvelua lapsiperheille sekä lapsiperheiden sosiaaliohjausta ja neuvontaa. Lisäksi palvelu vastaa lasten puheterapiasta, neuvolapsykologipalvelusta, kasvatus- ja perheneuvonnasta sekä perheoikeudellisista palveluista.

Lastensuojelun ja perhesosiaalityön tehtävänä on lastensuojelulain mukaisen lastensuojelun järjestäminen alle 18-vuotiaille sekä sosiaalihuoltolain mukaista erityistä tukea tarvitsevan lapsen sosiaalityön ja palvelujen järjestäminen. Palvelussa toteutetaan lastensuojelu- ja sosiaalihuoltolain mukaisten yhteydenottojen ilmoitusten käsittely sekä arvioidaan lapsen erityisen tuen ja lastensuojelun tarve. Palvelu huolehtii virka-aikaisesta lastensuojelun uusien asiakkaiden päivystyksestä, erityistä tukea tarvitsevalle lapselle järjestettävästä perhesosiaalityöstä sekä lastensuojelun tarpeessa olevien lasten sosiaalityöstä. Lisäksi palvelu vastaa omana toimintana tuotettavasta perheiden, lasten ja nuorten ympärivuorokautisen lastensuojelun vastaanottolaitospalvelusta sekä lastensuojelulain mukaisesta perhehoidosta. Lastenkotitoiminnassa vastataan sijoitettujen lasten omana toimintana tuotettavan lastensuojelun laitoshoidon järjestämisestä. Palvelussa toimii myös lastensuojelun ja perhesosiaalityön asiakasohjaus ja valvonta -yksikkö, joka vastaa palvelun asiakasohjaustoiminnoista ja valvonnasta.

Nuorten palvelut ja aikuissosiaalityö -palvelun tehtäviä ovat sosiaalityön ja -ohjauksen palvelut eri väestöryhmille, sosiaalilineuvonta, täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki sekä sosiaalinen luototus, perheryhmäkotitoiminta, tilapäinen asuminen ja sosiaalinen kuntoutus, opiskeluterveydenhuolto, lastensuojelunuorten jälkihuolto, kuntouttava ja vammaisten henkilöiden työtoiminta sekä työllistymistä tukeva toiminta. Palvelu hoitaa kotoutumisen edistämiseen liittyviä tehtäviä sekä keskitetysti hyvinvointialueiden järjestämistä vastuulla olevien sosiaalipalvelujen että kunnan järjestämistä vastuulla olevien tehtävien osalta (yhteistyösopimus). Lisäksi palvelussa vastataan asunnottomuutta ennaltaehkäisevästä asumisneuvonnasta sekä toteutetaan työllistymistä edistävää monialaista yhteispalvelua. Palvelu järjestää myös etsivää työtä ja yhteisösosiaalityötä.

Vammaispalveluihin on keskitetty lakisääteiset vammaispalvelulain mukaiset palvelut, kuten vammaisten ja kehitysvammaisten henkilöiden sosiaalityö ja -ohjaus, palvelutarpeen arviointi, palvelusuunnittelu, päätöksenteko, asiakkaiden ja perheiden tukeminen, liikkumisen tuki sekä alle 65-vuotiaiden omaishoidon tuki. Vammaispalveluihin kuuluvat lisäksi vammaisten henkilöiden asumisen palvelut: ympärivuorokautinen, yhteisöllinen ja tuettu asuminen sekä työ- ja päivätoiminnan palvelut. Lisäksi palveluihin kuuluvat vaativan moniammatillisen tuen vammaispalvelut, joita tuotetaan yhteistyössä peruspalvelujen kanssa. Kehitysvammapoliklinikka vastaa kehitysvammaisten asiakkaiden toimintakyvyn ja kuntoutustarpeen arvioinneista, kuntoutuksen suunnittelusta ja seurannasta sekä vammaispalvelujen lakisääteisestä vaativan moniammatillisen tuen asiantuntijapalvelusta. Vammaispalvelujen järjestämisen yksikön tehtävänä ovat vammaispalvelujen hankinnat, ostopalvelujen hallinnointi, laatu- ja omavalvontatehtävät sekä palvelujen järjestäminen ja asiakasohjaus.

Talousarviovuoden muutokset

Sosiaalihuollon peruspalvelujen saatavuutta, riskiryhmille kohdennettua varhaista tukea ja palveluintegraatiota vahvistetaan edelleen eri palvelujen yhteisellä työllä. Mahdollisuutta opiskeluhoollon sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen ennaltaehkäiseviin, kotiin vietäviin ja matalan kynnyksen palveluihin lapsille, nuorille ja perheille vahvistetaan. Vuonna 2025 voimaan tulleen alle 23-vuotiaita koskevan terapiatakuun toteutuminen varmistetaan. Lastensuojelun ja HUS Nuorisopsykiatrian integraatiota kehitetään Uusimaa-tasoisesti. Alueellista aikuissosiaalityötä vahvistetaan huomioiden kasvaneet asiakasmäärät. Osallistutaan kuntouttavan työtoiminnan ja työtoimintapalvelujen kokonaisuudistuksen valmisteluun. Vammaispalveluissa toiminnan painopisteenä on oman asumisen palvelutuotannon kehittäminen ja tehostaminen. Lisäksi jatketaan erityisen vaativan tuen sekä kotiin vietävien palvelujen kehittämistä. Perhe- ja sosiaalipalveluissa seurataan lainsäädäntömuutoksia sekä kansallisia säästötoimenpiteitä ja toteutetaan säästöjen ja lakimuutosten edellyttämät toiminnan muutokset.

Seurataan ja toimeenpannaan lastensuojelulakiin 1.1.2026 alkaen tulevat muutokset. Muutokset liittyvät muun muassa rikoksilla ja vakavalla väkivallalla oireilevien alaikäisten hoitoon sekä lastensuojelulaitoksista luvattomasta poistuneiden tai sinne sovitusti palaamatta jättäneen lasten etsimiseen ja palauttamiseen.

Lastensuojelulaitosten mitoitussääntöjen keventäminen ja joustavoittaminen toimeenpannaan kansallisten linjausten mukaisesti.

Seurataan ja toimeenpannaan toimeentulotukilain kokonaisuudistukseen liittyvät muutokset, jotka tulevat voimaan pääosin 1.2.2026. Uudistuksen tavoitteena on vahvistaa toimeentulotukea viimesijaisena ja väliaikaisena etuutena tehostamalla muun muassa perusosan alentamisen prosessia ja lisäämällä työttömän työnhakijan velvoitteita.

Toteutetaan aktivointilainsäädäntöön tulevat muutokset vuonna 2026.

Sosiaalihuollon työllistymistä sekä työ- ja toimintakykyä edistävien palvelujen kokonaisuutta uudistetaan vuodesta 2027 alkaen. Vuodesta 2026 alkaen tavoitteena on kuntouttavan työtoiminnan aktivointisuunnitelmien hallinnollinen keventäminen.

Toimeenpannaan sosiaalityöntekijöiden tehtävänjakoa koskevien velvoitteiden muutokset kansallisten linjausten mukaisesti.

Talousarviovuonna 2026 paperittomien hätämajoituspalvelua siirrytään tuottamaan omana toimintana. Aikaisemmin hätämajoitus on järjestetty ja toteutettu ostopalveluna.

Lastensuojelun erityisen huolenpidon oikea-aikaiseen saatavuuteen vastataan käynnistämällä hybridimuotoinen erityisen huolenpidon osasto alkuvuodesta 2026 yhteistyössä HUS Nuorisopsykiatrian kanssa. Tavoitteena on laajentaa toimintaa Etelä-Suomen yhteistyöalueen tasoiseksi palvelutuotannoksi syksyllä 2026.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Lastensuojelu (sis. lastensuojelulain ja sosiaalihuoltolain mukaiset asiakkaat)							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	149 271 253	168 905 531	190 712 000	199 522 479	203 545 000	204 613 000	217 380 694
Suorite (asiakas)	11 837	13 124	12 269	13 877	12 000	15 500	15 810
Yksikkökustannus (€/asiakas)	12 611	12 870	15 544	14 378	16 962	13 201	13 750
Yksikkökustannuksen muutos-%	1,0	2,1	20,8	-7,5	18,0	-8,2	-18,9
Vammaistyö							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	227 554 220	241 668 227	272 282 000	299 024 448	298 736 000	331 623 000	319 042 172
Suorite (asiakas)	0*	14 947	14 681	14 868	14 842	15 080	15 382
Yksikkökustannus (€/asiakas)	0*	16 168	18 547	20 112	20 128	21 991	20 742
Yksikkökustannuksen muutos-%	0*		14,7	8,4	0,1	9,3	-5,7
*Kaikkia tilinpäätökseen ja muuhun vuosiraportointiin tarvittavia tietoja ei vuonna 2021 pystytty tuottamaan Apotti-järjestelmän raportoinnin määrittelyjen osittaisesta keskeneräisyydestä johtuen.							

Palvelukustannusten kehitykseen on vaikuttanut vuosina 2021–2022 koronapandemia. Vuonna 2021 otettiin käyttöön Apotti. Vuonna 2023 tehtiin kaupungin vuokramallin uudistus ja sote-uudistuksen takia kanslian palvelusopimuksen menot kohdentuvat toimialalle. Myös kustannustason nousu ja palkankorotukset nostavat yksikkökustannusta vuosittain.

Vammaispalvelussa asumisen ja päivätoiminnan kilpailutus on nostanut hintoja vuonna 2025. Lapsiperheiden palvelujen palvelutehtävän (THL) alla olevan lastensuojelun ja perhesosiaalityön palvelun asiakaskirjaamista on kehitetty muun muassa Kanta-siirtymän velvoitteiden vuoksi, mikä on lisännyt SHL-asiakasmäärää.

Palvelukustannusten laskentaa ja tarkempaa kohdentumista kehitetään uudessa kustannuslaskentajärjestelmässä. Uusi kustannuslaskentajärjestelmä on tarkoitus ottaa reaaliaikaiseen käyttöön vuoden 2026 aikana.

Terveys- ja päihdepalvelut

Toiminnan kuvaus

Terveys- ja päihdepalvelukokonaisuuden palvelut ovat terveysasemat ja sisätautien poliklinikat, asumis-, kriisi- ja päihdepalvelut sekä suun terveydenhuolto ja psykiatria. Terveys- ja päihdepalvelukokonaisuuden palvelut muodostavat keskeisen osan monialaisesta terveys- ja hyvinvointikeskustoimintamallista.

Terveysasemapalvelu huolehtii terveydenhuoltolain mukaisesta kiireellisestä ja kiireettömästä avosairaanhoidosta ja siihen liittyvästä terveyden edistämisestä, samoin kuin aikuisten terveysneuvonnasta, perusterveydenhuollon mielenterveystyöstä ja opiskelijoiden sairaanhoidosta sekä seksuaali- ja lisääntymisterveyteen liittyvästä neuvonnasta. Lisäksi terveysasemat vastaavat terveyskeskuslääkäreiden hoidossa olevien neuvola-asiakkaiden ja kotihoidon potilaiden lääkäripalveluista sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon lääkäripalveluista. Sisätautien poliklinikoilla tarjotaan terveydenhuoltolain mukaisia erikoissairaanhoidoksi luettavia sisätautien vastaanotto- ja konsultaatiopalveluja, silmänpohjakuvauksia sekä ravitsemus- ja jalkaterapiapalveluja.

Asumis-, kriisi- ja päihdepalveluissa järjestetään omana toimintana tai ostopalveluna helsinkiläisten nuorten ja aikuisten tarvitsemat päihdetyön palvelut sekä asumispalveluja asunnottomille ja päihde- ja mielenterveyskuntoutujille. Asumis-, kriisi- ja päihdepalvelut vastaa omalta osaltaan ympärivuorokautisista sosiaalihuoltolain, lastensuojelulain, toimeentulotukilain ja terveydenhuoltolain mukaisista lakisääteisistä tehtävistä.

Suun terveydenhuolto järjestää terveydenhuoltolain mukaiset suun terveydenhuollon palvelut. Lähipalvelut tuottaa hammaslääketieteellistä perushoitopalvelua, mukaan lukien tavanomaista erikoishammaslääkäritasoisia oikomishoitoa ja virka-aikaista päivystystä. Helsingin kaupungin suun erikoishoidon yksikkö SEHYK Helsinki vastaa erikoishammaslääkäripalvelujen tuottamisesta. Yksikkö hoitaa läheteapotilaita, jotka eivät täytä erikoissairaanhoidon kriteerejä eivätkä vaadi sairaalaolosuhteita, mutta joiden hammaslääketieteellinen hoito on liian vaativaa peruskoulutetun hammaslääkärin suoritettavaksi. Yksikkö toimii myös erikoistuvien hammaslääkäreiden koulutuspaikkana. SEHYK Helsinki toimii Suu- ja Hammaskeskuksessa Meilahden kampuksella.

Psykiatriapalvelu järjestää terveydenhuoltolain mukaista perusterveydenhuollon yhteydessä toteutettavaa psykiatrista erikoissairaanhoitoa eri ikäisille helsinkiläisille. Ensilinjan palveluissa tuotetaan akuuttia psykiatrista avo- ja vuodeosastohoitoa sekä perusterveydenhuollon mielenterveyspalvelua. Mielialahäiriöpalveluissa vastataan mielialahäiriöpotilaiden psykiatrisesta avohoidosta sekä päivä- ja vuodeosastohoidosta. Psykoosipalveluissa vastataan psykoosipotilaiden psykiatrisesta avo- ja vuodeosastohoidosta.

Talousarviovuoden muutokset

Suun terveydenhuollossa kiireettömän hoidon kysyntä kasvaa. Ikääntyneiden palvelutarpeet vaikuttavat olevan osittain piilossa. Ostopalvelua on vähennetty. Suun terveydenhuollon henkilöstön saatavuus on parantanut ja oma tuotanto on edullisempi vaihtoehto kuin ostopalvelu. Oma palvelutuotantoa vahvistetaan väestön palvelutarpeisiin vastaamiseksi ja hoitotakuussa pysymiseksi.

14 vuorokauden hoitoon pääsyn rajat sekä valtakunnallinen terapiatakuu haastavat palvelujen lakisääteistä järjestämistä erityisesti nuorisoiäikisten osalta. Psykiatrian Nuorten erityisvastaanotot on toteuttanut perustason erikoissairaanhoitoa loppuvuodesta 2023 alkaen. Nuorisoiäikisten hoidontarpeeseen vastaamiseksi erityisvastaanoton, kouluterveydenhuollon lääkäreiden ja terveysasemilla toimivien mielenterveys- ja päihdetyön ammattilaisten resursointiin panostetaan. Terapiat etulinjaan -hanke HUSin koordinoimana ja rahoittamana päättyy vuoden 2025 lopussa, ja jatkossa vastuu toimintamallin kuuluvan menetelmäohjauksen järjestämisestä kuuluu hyvinvointialueille ja Helsingille. Hintatason hillitsemiseksi menetelmäohjaus kannattaa järjestää omana tuotantona.

Syömishäiriöistä kärsivien potilaiden määrä on merkittävässä kasvussa ja HUSin tuottaman hoidon täydentämiseksi on lisättävä oman henkilöstön osaamista tämän potilasryhmän hoidossa. Liikkuvien ja välimuotoisten palveluiden toiminnan vakiinnuttaminen ja laajentaminen vähentää kalliin osastohoidon tarvetta sekä mahdollistaa potilaiden kuntoutumisen myös tuetuissa asumispalveluissa.

Asunnottomien ja mielenterveyskuntoutujien asumispalvelujen kustannustasot uhkaavat nousta. Asunnottomuuden poistaminen vaatii riittävän asumiskapasiteetin järjestämistä pitkäaikaisasunnottomille. Sitoudutaan asumisneuvonnan turvaamiseen sekä parannetaan vieroitushoitoon pääsyä. Opioidikorvaushoidon lääkekustannukset nousevat. Potilaiden määrä kasvaa ja hoidossa käytettävää lääkitystä ollaan vaihtamassa turvallisempaan, mutta kalliimpaan lääkkeeseen. C-hepatiitin eliminoimiseen kohdistetaan lisäresurssia. Lisätään resursseja matalan kynnyksen päihdepalveluihin ja jalkautuvaan työhön. Sitoudutaan kehittämään Sympipisten toimintaa ja varataan resurssit neljännen perustamiseen.

Terveysasemilla otetaan käyttöön hoidon jatkuvuutta tukeva omalääkärimalli. Mallin käyttöönotto mahdollistetaan lääkäriresurssia vahvistamalla. Vatsan alueen tähytysten hoitotakuussa pysymiseksi joudutaan turvautumaan ostoihin henkilöstöresurssihaasteiden vuoksi. Haavahoitojen alipaineimuhitoja ollaan siirtämässä sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalveluista sekä HUSilta terveysasemille.

Terveiden lasten ja aikuisten yleisanestesiahammashoito siirtyy erikoissairaanhoidosta perusterveydenhuoltoon. Uudellamaalla siirto tapahtuu vuoden 2026 aikana. Koska suun terveydenhuollolla ei ole omaa anestesiatiimiä, palvelun järjestämiseksi

valmistellaan kilpailutusta. Yleisanestesiahammashoito järjestetään joko palveluhankintana tuottajan tiloissa tai vaihtoehtoisesti tuottamalla palvelu suun terveydenhuollon tiloissa.

Kardiologian liikkeenluovutus toteutettiin 1.9.2025.

Kampin terveys- ja hyvinvointikeskuksen rakentaminen jatkuu. Tavoitteena on Kampin rakennushankkeen valmistuminen loppuvuodesta 2026 ja käyttöönotto alkuvuodesta 2027. Myllypuron terveys- ja hyvinvointikeskuksen laajennusrakentamista jatketaan. Toteutetaan Malmin terveys- ja hyvinvointikeskus ja muussa perusterveydenhuollon palveluverkon kehittämisessä nojaututaan olemassa olevaan palveluverkkoon. Itäkeskuksen perhekeskuksen ja Itäisen Sympin uusien tilojen muutostyöt toteutetaan (osoitteessa Turunlinnantie 12). Sympin tilat valmistuvat arviolta huhtikuussa ja perhekeskuksen tilat arviolta marraskuussa 2026.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Terveysasemapalvelu							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	166 452 975	146 109 423	139 777 740	150 648 253	163 377 453	163 377 453	181 577 292
Suorite (asiointikerta)	2 977 724	1 315 690	2 099 067	2 406 514	2 473 327	2 512 485	2 562 735
Yksikkökustannus (€/asiointikerta)	56	111	67	63	66	65	71
Yksikkökustannuksen muutos-%	-36,4	98,7	-40,0	-6,0	5,5	3,9	7,3
Päihdepalvelut							
Palvelun kokonaiskustannus (€)				46 447 387	48 384 146	47 985 000	53 774 019
Suorite (asiakas)				13 521	13 500	13 500	13 770
Yksikkökustannus (€/asiakas)				3 435	3 584	3 554	3 905
Yksikkökustannuksen muutos-%				0	4,3	3,5	9,0
Suun terveydenhuolto							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	67 189 362	71 412 416	94 168 000	96 802 269	99 029 000	98 725 000	110 060 583
Suorite (asiointikerta)	135 000	167 876	205 938	204 380	204 380	204 380	208 468
Yksikkökustannus (€/asiointikerta)	498	425	457	474	485	483	528
Yksikkökustannuksen muutos-%	11,4	-14,5	7,5	3,6	2,3	2,0	9,0

Palvelukustannusten kehitykseen on vaikuttanut vuosina 2021–2022 koronapandemia. Vuonna 2021 otettiin käyttöön Apotti. Vuonna 2023 tehtiin kaupungin vuokramallin uudistus ja sote-uudistuksen takia kanslian palvelusopimuksen menot kohdentuvat toimialalle. Myös kustannustason nousu ja palkankorotukset nostavat yksikkökustannusta vuosittain.

Palvelukustannusten laskentaa ja tarkempaa kohdentumista kehitetään uudessa kustannuslaskentajärjestelmässä. Uusi kustannuslaskentajärjestelmä on tarkoitus ottaa reaaliaikaiseen käyttöön vuoden 2026 aikana.

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut

Toiminnan kuvaus

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen (SKH) palveluja ovat arviointitoiminta, kotihoito, seniorikeskukset sekä Helsingin sairaala.

Arviointitoiminta -palvelussa toimivat yksiköt ovat arviointitoiminnan yhteiset palvelut, asiakasohjaus, gerontologinen sosiaalityö sekä ostopalvelut ja laadunhallinta. Arviointitoiminnan yhteiset palvelut vastaa iäkkäiden palveluneuvonnasta, hoivapaikkakoordinaattoritoiminnasta ja terveysosiaalityöstä. Asiakasohjaus tuottaa asiakkaiden palvelutarpeen arvioinnin ja palvelujen järjestämiseen liittyvän päätöksenteon sekä palvelujen koordinoimisen ja vastaa kotihoidon ostopalveluasiakkaiden valvonnasta sekä perhehoidosta. Gerontologisessa sosiaalityössä tehtävä työ jakaantuu ikääntyneiden sosiaalityöhön, sosiaaliohjaukseen, omaishoidon kotiaivastajapalveluihin ja omaishoidon toimintakeskuksen palveluihin. Ostopalvelut ja laadunhallinta -yksikkö huolehtii yli 65-vuotiaiden ja alle 65-vuotiaiden monisairaiden asiakkaiden ympärivuorokautisen palveluasumisen ostopalvelujen lisäksi ikääntyneiden päivätoiminnan ostoista sekä valvoo oman ja ostopalvelujen laatua.

Kotihoito vastaa kotiin annettavista palveluista, kuten tukipalveluista ja kotisairaanhoidosta sekä kuntouttavasta arviointitoiminnasta. Palveluja tuotetaan 24 h vuorokaudessa. Kuntouttava arviointiyksikkö tarjoaa apua ja tukea sairaalasta sekä päivystyksestä kotiutuville asiakkaille, joilla ei ole aikaisempaa kotihoidon palvelua.

Seniorikeskuksissa tarjotaan sosiaalihuoltolain mukaisia asumispalveluja ikääntyneille yhteisöllisenä asumisena, ympärivuorokautisena palveluasumisena ja laitoshoitona. Seniorikeskuksissa järjestetään avointa palvelukeskustoimintaa eläkeläisille ja työttömille, päivätoimintaa ja lyhytaikaishoitoa omaishoidettaville sekä kotihoidon asiakkaille. Lisäksi seniorikeskuksissa järjestetään arviointi- ja kuntoutusyksiköissä kuntoutumista tukevaa hoitoa sairaalajakson jälkeen ja toimintakykyä ylläpitävää hoitoa kotihoidon asiakkaille. Palvelutalot ovat hallinnollisesti osa seniorikeskuksia.

Helsingin sairaala sisältää Laakson, Malmin ja Suursuon sairaalat, kotisairaalan, kotihoidon lääkäripalvelut, geriatrian poliklinikan, fysioterapian, toimintaterapian sekä kuntoutussuunnittelun ja apuvälinepalvelut. Helsingin sairaala toteuttaa palliatiivista hoitoa kotisairaalassa ja sairaalassa sekä palliatiivisen poliklinikan palveluita osana kotisairaalan toimintaa.

Talousarviovuoden muutokset

Ikääntyneiden määrän kasvu edellyttää määrätietoista palvelujen uudistamista sekä vahvistamista. Palvelujen kehittämistä ohjaa jokaiselle SKH:n palvelulle laadittu strateginen toimintasuunnitelma.

Turvataan iäkkäiden lakisääteisten palvelujen riittävyys ja sujuva palveluihin pääsy. Järjestetään tarpeen mukaiset ennaltaehkäisevät ja toimintakykyä vahvistavat palvelut. Tarjotaan kattavasti neuvontaa ja palveluohjausta. Kotihoitoa kehitetään suunnitelmallisesti ja vahvistetaan etähoidon monipuolista hyödyntämistä. Omaishoitoperheille tarjotaan monipuolista yksilöllistä tukea. Omaishoitajien jaksamista tuetaan varmistamalla omaishoitajien joustava mahdollisuus pitää vapaapäivät monipuolistamalla tarjottavien palveluiden valikoimaa.

Ikääntyneiden palvelujen tuotantotapa-analyyssissä suositeltuja toimenpiteitä toteutetaan tarkoituksenmukaisesti. Palvelutuotannossa hyödynnetään oman tuotannon lisäksi muun muassa ostopalvelua ja palveluseleitä (monituottajamalli). Ostopalvelupaikkoja hankitaan tarpeen mukaan.

Hoitohenkilöstön ulkomailta rekrytointia jatketaan suunnitelman mukaan. Henkilöstöresursseja lisätään suhteessa ikääntyneiden määrän kasvuun ja siitä johtuviin palvelutarpeisiin.

Turvataan riittävällä henkilöstömitoituksella ja -rakenteella laadukkaat palvelut iäkkäiden ympärivuorokautisessa hoidossa toteuttamalla lainmukaista mitoitusta. Varmistetaan sujuva pääsy ympärivuorokautiseen hoitoon, kun tarve vaatii.

Laitoshoidon tulee purkaa vuoden 2027 loppuun mennessä. Laitoshoidon paikat korvataan ympärivuorokautisen palveluasumisen paikoilla. Myös yhteisöllistä asumista lisätään.

Kotihoidon organisaatiomuutoksessa 1.1.2026 alkaen tehostetaan kotihoidon toimintaa sulauttamalla kuusi kotihoidon lähipalvelualueita ja lounaisen kotihoitoyksikön toiminta muihin kotihoidon alueisiin.

Uusia seniorikeskuksia suunnitellaan väestön kehityksen ja tarpeen mukaan eri alueille Helsingissä. Rakennushankkeiden ARA-tuen lakkauttaminen viivästyttää uusien seniorikeskusten toteuttamista, mikä vaikeuttaa ympärivuorokautisen hoidon palvelutarpeeseen vastaamista ja laitoshoidon purkamista. Vuonna 2026 valmistuvia rakennushankkeita ovat Jakomäen palvelutalo ja Laajasalon palvelutalon saneeraus. Uusien seniorirakennushankkeiden tavoitteena on vastata ikääntyvien määrän kasvuun sekä korvata laitoshoidon muilla palvelumuodoilla.

Laakson yhteissairaalan rakentamista ja siihen liittyvää resursointisuunnittelua jatketaan. Malmin uuden sairaalan suunnittelua edistetään.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulosbudjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Kotihoito							
Palvelun kokonaiskustannus (€)	121 186 188	120 080 908	141 196 000	137 159 439	143 514 000	138 300 000	149 827 659
Suorite (asiointikerta)	3 366 822	2 881 483	2 886 880	2 831 635	2 877 000	2 796 100	2 852 022
Yksikkökustannus (€/asiointikerta)	36	42	49	48	50	49	53
Yksikkökustannuksen muutos-%	0	15,8	17,4	-1,0	3,0	2,1	5,3

Palvelukustannusten kehitykseen on vaikuttanut vuosina 2021–2022 koronapandemia. Vuonna 2021 otettiin käyttöön Apotti. Vuonna 2023 tehtiin kaupungin vuokramallin uudistus ja sote-uudistuksen johdosta kanslian palvelusopimuksen menot kohdentuvat toimialalle. Myös kustannustason nousu ja palkankorotukset nostavat yksikkökustannusta vuosittain.

Palvelukustannusten laskentaa ja tarkempaa kohdentumista kehitetään uudessa kustannuslaskentajärjestelmässä. Uusi kustannuslaskentajärjestelmä on tarkoitus ottaa reaaliaikaiseen käyttöön vuoden 2026 aikana.

Pelastuslaitos

Toiminnan kuvaus

Pelastuslaitoksen palvelukokonaisuus muodostuu neljästä palvelusta, jotka ovat pelastustoiminnan palvelut, riskienhallinnan palvelut, huoltovarmuuspalvelut ja pelastuskoulu.

Pelastustoiminnan palvelut muodostuu kolmesta yksiköstä, jotka ovat pelastustoiminnan johtamisen yksikkö, operatiiviset palvelut yksikkö ja ensihoitoyksikkö. Pelastustoiminnan johtamisen yksikkö vastaa palo- ja pelastustoiminnan, meri- ja ympäristötoiminnan sekä pelastustoiminnan kenttäjohtamisen palveluista. Yksikkö vastaa lisäksi eteläisen yhteistyöalueen johtokeskus toiminnasta ja kansainvälisen avun koordinoinnista. Operatiivisten palvelujen yksikkö vastaa operatiivisen resurssin ylläpidosta sekä tuottaa pelastusasemien operatiiviset pelastus- ja ensihoitopalvelut. Ensihoitopalvelujen suunnittelu- ja yksikkö vastaa ensihoidon johtamisen ja materiaalihallinnan palveluista sekä tuottaa ensihoidon kenttäjohtajapalvelun ensihoitoasetuksen ja HUS:in yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Riskienhallinnan palvelut muodostuu kolmesta yksiköstä, jotka ovat onnettomuuksien ehkäisy, varautumisen ja väestönsuojelun johtaminen sekä kaupunkiympäristö. Onnettomuuksien ehkäisy yksikkö tuottaa valvonnan, turvallisuuskoulutuksen, turvallisuusviestinnän ja onnettomuuksien ehkäisyn suunnittelun palvelut. Varautumisen ja väestönsuojelun yksikkö tuottaa pelastuslain mukaiset väestönsuojelun suunnittelun, varautumisen, varoittamisen, ohjauksen ja koulutuksen palvelut. Lisäksi yksikkö tuottaa rakenteellisen väestönsuojelun neuvontapalveluita sekä ohjaa Helsingin kaupungin väestönsuojien ylläpitoa siten, kuin siitä on erikseen kaupungin kanssa sovittu. Kaupunkiympäristö yksikkö huolehtii rakenteellisen paloturvallisuuden neuvonnasta sekä pelastustoiminnan ja ensihoidon toimintaedellytyksien edistämisestä kaupunkirakenteessa.

Huoltovarmuuspalvelut muodostuu neljästä yksiköstä, jotka ovat kiinteistöpalvelut, jatkuvuus ja valmius, kalustopalvelut ja materiaali- ja palvelut. Kiinteistöpalvelut-yksikkö tuottaa pelastusasemien ja pelastuslaitoksen ylläpitovastuulla olevien väestönsuojien sähköpalvelut, LVI-palvelut, kiinteistöhuollon palvelut, teknisen 24/7 varallaolon, väestönsuojien käyttöönoton palvelut sekä tilojen vuokraustoiminnan palvelut. Jatkuvuus ja valmius -yksikkö vastaa pelastuslaitoksen tila- ja henkilöturvallisuudesta, valmius- ja jatkuvuussuunnittelun ohjaamisesta, pelastuslaitoksen turvallisuustilannekuvan ja huoltovarmuustilannekuvan suunnittelusta sekä pelastustoimen johtamis-, viestiliikennejärjestelmistä sekä elektroniikkahuollosta. Kalustopalvelut-yksikkö tuottaa pelastuslaitoksen kaluston elinkaarihallinnan palvelut, varushuollon ja hengityssuojainhuollon. Yksikkö vastaa pelastuslaitoksen kalustohankintojen teknisistä määrittelyistä ja budjetoinnista. Materiaali- ja palvelut-yksikkö tuottaa pelastuslaitoksen keskitetyt varastopalvelut, kuljetuspalvelut ja ostopalvelut sekä niihin liittyvien investointien koordinoinnin ja pelastuslaitoksen materiaalogistiikan palvelut. Yksikkö vastaa lisäksi pelastuslaitoksen palomuseon toiminnasta.

Sisäministeriö on myöntänyt Helsingin kaupungille valtionavustuksen Helsingin pelastuskoulun pelastajakoulutukseen. Kaupunginkanslia ostaa Pelastuskoulu-toiminnan sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalta. Pelastuskoulussa koulutetaan pelastajia erityisesti Etelä-Suomen ja Uudenmaan pelastuslaitoksien tarpeeseen. Ruotsinkielinen pelastajakoulutus lisätään osaksi Helsingin Pelastuskoulun toimintaa. Pelastuskoulu antaa Pelastusopiston opetussuunnitelman mukaista pelastustoiminnan ammatillista peruskoulutusta sekä järjestää alipäälystökoulutusta tarpeen mukaan.

Talousarviovuoden muutokset

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on antanut ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaikaan liittyvien puutteiden korjausmääräyksen 2016 ja tehosti määräystään uhkasakolla vuonna 2019. Toimintatapojen kehittämisen lisäksi toimintavalmiuden kehittäminen kasvavassa ja kompleksisessä kaupunkiympäristössä vaatii palveluverkoston laajentamista ja ennakoivaa lisäresursointia. Lisäksi toimintavalmiuden suunnitteluohje on päivitetty ja sen vaikutukset on huomioitu asemaverkon 10-vuotissuunnitelman päivityksessä. Epäkohtien korjaamiseksi on tehty määrätietoista pitkäjänteistä kehitystyötä, jota täytyy jatkaa vuonna 2026.

Kasvavan kaupungin palvelutuotannon kasvutarpeen lisäksi resurssoinnin lisäämisen tarvetta aiheuttavat turvallisuustilanteen muutos, ilmastonmuutos ja energiamurros. Uudet energiateknologiset ratkaisut tuovat uutta osaamisvaadetta ja palveluiden kehittämis- ja varautumistarvetta. Rakentamislain (751/2023) muutos toi palvelutarpeen kasvun lakisääteisiin ohjaus- ja neuvonnan tehtäviin. 1.1.2024 voimaan tulleen Pelastuslain muutoksen myötä pelastuslaitokselle tehtävien paloriski-ilmoitusten määrä on voimakkaassa kasvussa, mikä lisää asumisen turvallisuuden valvonnan resurssitarvetta. Palvelutuotannon henkilömäärän kasvu lisää resurssintarvetta myös tukipalveluissa.

Pelastuslain toisen vaiheen uudistus on käynnissä vastaamaan hallitusohjelman linjauksia. Lakimuutosten on määrä tulla voimaan 2026 alussa. Tavoitteina on mm. väestönsuojelun sääntelyn ja vastuiden kirkastaminen ja Helsingin pelastuskoulun aseman säätäminen laissa. Lakimuutokset valmistelu on kesken, joten todellisten taloudellisten vaikutusten arviointi on vielä vaikeaa.

Pelastustoimen toimintavalmiuden uusi suunnitteluohje otetaan käyttöön vuoden 2026 alussa. Muutoksien vaikutuksia palveluverkon laajentamisen suunnitelmiin arvioidaan.

Uuden rakentamislain (751/2023) mukainen rakentamisluvan käsittelyaikatakuu tulee voimaan 1.1.2026, mikä aiheuttaa tarvetta tiivistää yhteistyötä entisestään kaupunkiympäristön toimialan rakennusvalvonnan kanssa. Kokonaisvaikutuksia on vielä vaikea arvioida.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tulos- budjetti 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Pelastustoimi							
Palvelun kokonaiskustannus (€)			52 564 000	58 357 000	64 770 000	62 699 000	68 077 066
Suorite (asukas)			674 000	684 589	684 589	684 589	698 281
Yksikkökustannus (€/asukas)	67	75	78	85	95	92	97
Yksikkökustannuksen muutos-%	13,3	11,3	4,0	9,3	11,0	7,4	3,0
Kiireellinen ensihoito							
Palvelun kokonaiskustannus (€)			17 506 000	17 885 000	17 562 000	17 789 000	18 458 691
Suorite (asukas)			674 000	684 589	684 589	684 589	698 281
Yksikkökustannus (€/asukas)	23	25	26	26	26	26	26
Yksikkökustannuksen muutos-%	10,0	9,5	2,7	0,6	-1,8	-0,5	3,0

Palvelukustannusten kehitykseen on vaikuttanut vuosina 2021–2022 koronapandemia. Vuonna 2023 tehtiin kaupungin vuokramallin uudistus ja sote-uudistuksen takia kanslian palvelusopimuksen menot kohdentuvat toimialalle. Helsingin alueen pelastustoimen palveluverkon laajentaminen, lisähenkilöstön rekrytointi, kustannustason nousu ja palkankorotukset nostavat myös yksikkökustannusta vuosittain.

Palvelukustannusten laskentaa ja tarkempaa kohdentumista kehitetään uudessa kustannuslaskentajärjestelmässä. Uusi kustannuslaskentajärjestelmä on tarkoitus ottaa reaaliaikaiseen käyttöön vuoden 2026 aikana.

Yhteiset palvelut

Toiminnan kuvaus

Toimialan yhteisiin palveluihin kuuluvat seitsemän palvelua, jotka ovat laki-, valvonta- ja yleishallintopalvelut, talous-, strategia- ja suunnittelupalvelut, henkilöstö- ja kehittämispalvelut, tietojohtaminen ja tietohallintopalvelut, viestintäpalvelut ja osallisuus, hankinta- ja sopimuspalvelut sekä tuki-, tila- ja turvallisuuspalvelut. Toimialan yhteisille palveluille kuuluvat myös kanslian palvelusopimus sekä toimialan yhteisten toimintamenojen budjetointi ja seuranta.

Laki-, valvonta- ja yleishallintopalvelut muodostuu viidestä yksiköstä, jotka ovat laki- ja hallintoasioiden tuki, tiedonhallinta ja arkkitehtuuri, laadun ja valvonnan tuki, tietosuoja sekä sosiaali- ja potilasasiavastaavien palvelut. Laki-, valvonta- ja yleishallintopalvelut vastaa toiminnan ja tiedon vaatimuksenmukaisuuden, laadun ja valvonnan tuesta toimialalla. Laki-, valvonta- ja yleishallintopalvelut vastaa lakipalveluista, hallintoasioiden asiantuntijatuesta, tiedonhallinnasta ja arkkitehtuurityön tuesta, laadun ja valvonnan kehittämisestä ja koordinoinnista, sosiaali- ja potilasasiavastaavien palveluista.

Talous-, strategia- ja suunnittelupalvelut muodostuu neljästä yksiköstä, jotka ovat talouden ja toiminnan suunnittelu, strategia ja rahoitus, talouden erillistehtävät sekä asiakasmaksupäätökset ja asiantuntijatuki. Talous-, strategia- ja suunnittelupalvelujen tehtävänä on huolehtia toimialan toiminnan ja talouden suunnitteluun, seurantaan ja asiakasmaksuihin liittyvistä tehtävistä sekä talouden erillistehtävistä. Palvelun tehtäviä ovat talousarvion ja toimintasuunnitelman valmistelu ja toteutumisen seuranta, palvelustrategian valmistelun koordinointi sekä osallistuminen kaupunkistrategian valmisteluun. Talous-, strategia- ja suunnittelupalvelut tuottaa asiantuntijapalveluja toimialan johdon ja päätöksenteon tueksi sekä asiakasmaksuihin liittyen.

Henkilöstö- ja kehittämispalvelut muodostuu neljästä yksiköstä, jotka ovat työnantaja- ja työhyvinvointipalvelut, henkilöstön saatavuuden tuki, strategisen kehittämisen tuki sekä osaamisen kehittäminen. Henkilöstö- ja kehittämispalvelut vastaa toimialan henkilöstöpoliittisten linjausten valmistelusta, strategisen henkilöstöjohtamisen ja työnantajatoimintojen asiantuntijatuesta sekä ylimmän johdon strategisen johtamisen asiantuntijatuesta. Työhyvinvoinnin, työkyvyn ja osaamisen johtamisen asiantuntijapalvelut sekä henkilöstösuunnittelun, uraohjauksen ja rekrytoinnin tukipalvelut sekä työnantajatoimintaan liittyvä juridinen tuki ovat osa tätä kokonaisuutta.

Tietojohtaminen ja tietohallintopalvelut muodostuu kolmesta yksiköstä, jotka ovat digitalisaatio ja kehittäminen, jatkuvat palvelut sekä tietojohtaminen ja tilastopalvelut. Tietojohtaminen ja tietohallintopalvelut huolehtii toimialan tietojohtamisen, digitalisaatiokehityksen sekä ict-palvelutuotannon ohjaamisesta ja edistämisestä. Palvelu valmistelee toimialan tietojohtamisen suunnitelman ja digisuunnitelman, osallistuu toimialan palveluverkon ja kaupungin digitaalisen perustan kehittämiseen sekä huolehtii hyväksytyjen suunnitelmien toimeenpanosta. Lisäksi palvelu toimii asiantuntijana ja tukena toimialan johdolle vastuualueellaan.

Viestintäpalvelut ja osallisuus koostuu kolmesta yksiköstä, jotka ovat osallisuus ja vuorovaikutus, palvelu- ja henkilöstöviestintä sekä turvallisuus- ja varautumisviestintä. Viestintä ja osallisuuspalvelut vastaa toimialatason osallisuuden ja asiakaskokemuksen menetelmien kehittämisestä, seurannasta ja raportoinnista, järjestöyhteistyön koordinoinnista, toimialatasoisesta sisäisestä ja ulkoisesta viestinnästä, brändin ja visuaalisen viestinnän kehittämisestä, käännöspalvelujen koordinoinnista sekä turvallisuus-, varautumis- ja onnettomuusviestinnästä.

Hankinta- ja sopimuspalvelut muodostuu viidestä yksiköstä, jotka ovat strategisen hankinnan palvelut, operatiivisen hankinnan palvelut, kumppanuuspalvelut, erikoissairaanhoidon ohjauksen ja sopimusohjauksen palvelut sekä hankinta- ja sopimusjuridiikan palvelut. Hankinta- ja sopimuspalvelut vastaa hankintojen ja sopimusten johtamisen, ohjauksen, toteutuksen, raportoinnin ja kehittämisen tuesta tuottamalla toimialan palvelujen järjestämiseen ja tuottamiseen tarvittavat strategisen ja operatiivisen hankinnan, sopimusvalmistelun sekä hankinta- ja sopimusjuridiikan asiantuntijapalvelut. Palvelu vastaa myös erikoissairaanhoidon ohjauksen koordinaatiotehtävistä. Lisäksi vastuulla on nimettyjen tukipalvelujen asiantuntijatehtävät ja palveluiden hankinta.

Tuki-, tila- ja turvallisuuspalvelut muodostuu kuudesta yksiköstä, jotka ovat tilapalvelut, turvallisuus ja varautuminen, kuljetuspalvelut, aulapalvelut sekä yleishallinnon tuki 1 ja yleishallinnon tuki 2. Tuki-, tila- ja turvallisuuspalvelujen tehtävänä on huolehtia toimialan käyttöön vuokratuista toimitiloista, toimialan tarpeita varten tehtävistä tilahankkeista, osallistua palveluverkkosuunnitteluun ja huolehtia aulapalveluista, hallinnollisista assistenttipalveluista, turvallisuudenhallinnan, valmiussuunnittelun, riskienhallinnan sekä kuljetuspalvelujen ja ympäristöasioiden asiantuntijapalveluista. Tuki-, tila- ja turvallisuuspalvelut vastaa toimialan kuljetus-, logistiikka- ja aulapalvelujen ja turvapalveluhankintojen valmistelusta sekä osittain myös hankinnasta Helsingin kaupungin hallintokunnilta, HUSilta ja ulkopuolisilta palveluntuottajilta. Tuki-, tila- ja turvallisuuspalveluissa hoidetaan myös näihin hankintoihin liittyen sopimusten hallinta ja toimittajayhteistyö.

Talousarviovuoden muutokset

Toimialan yhteiset palvelut koordinoi toimialan yhteisten toimintamenojen budjetointia ja seurantaa sisältäen muun muassa toimialan vuokratustannukset, yhteiset tilahankkeet, keskitetyt atk-palvelut, Apotin kustannukset, toimialan palkkatukityöllistetyt sekä kaupungin palkkaohjelmaan ja lomapalkkavelkaan liittyvät varaukset.

Valtakunnalliset muutokset kansallisissa tietojärjestelmissä ja tiedonhallinnassa edellyttävät uuden osaamisen hallintaa sekä lisäresursointia digikehittämisen ja tietojohtamisen prosesseihin ja projektinhallintaan. Tietojohtamisen tietöalustan hyödyntämisessä tarvitaan nykyistä enemmän data-analytiikkaosaamista ja teknologiaosaamista käytettyihin teknologioihin. Digitaalisen palveluverkon kehittäminen, palvelujen saatavuuden parantaminen digitalisaation avulla sekä palvelujen laskutuksen oikeellisuuden varmistaminen vaativat laajaa osaamista. Jatkuvat muutokset valtionrahoituksen määräytymisperusteissa edellyttävät vastaavasti osaamista muutosten viemisessä tietojärjestelmiin ja tietojohtamisen prosesseihin.

Vieraskielisten työntekijöiden määrä kasvaa jatkuvasti. Jatkuvan oppimisen, osaamisen kehittämisen ja ammatillisen täydennyskoulutuksen merkitys korostuvat. Kielen osaamisella on kriittinen merkitys asiakas- ja potilasturvallisuuteen, työhyvinvointiin ja työn sujuvuuteen. Toimialan suomen kielen oppimisen tarpeet perustuvat toimialalla työskentelevän kielen opettajan havaintoihin ja näiden pohjalta rakennetaan suomen kielen oppimisen tuen malli. Vahvistamalla toimialan omien kielten opettajien toimintaa tuetaan sujuvaa palvelutoimintaa ja edistetään myös henkilöstön saatavuutta. Sote-rahoituksen varmistaminen ja tietojohtamisen kehittäminen edellyttävät, että sote-kirjaaminen on laadukasta ja sen kautta saatava tieto on luotettavaa. Vahvistamalla asiantuntijaosaamista tuetaan sote-yhteisen kirjaamisen kehittämistä, laatua ja valvontaa.

Toimialalla on sopimus tutkimus-, opetus- ja kehittämis-yhteistyöstä Helsingin yliopiston kanssa hoitotieteen osalta. Tarkoituksena on sopia vastaavanlaisesta yhteistyöstä myös sosiaalityön tieteenalan osalta. Lääketieteen osalta on käytössä Akateeminen terveyskeskus-toimintamalli.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tietopyyntöjen asianmukainen käsittely edellyttää järjestelmähankintaa ja henkilöstöresursseja.

Tiedonhallinta ja arkkitehtuuri kehittyy kaupunkitasoisesti ja toimialalla. Toimialan tiedonhallinnan ja arkkitehtuurin kehittämistä tehdään pääsääntöisesti hankkeissa sekä projekteissa, joista merkittävimpinä mainittakoon asianhallintajärjestelmän käyttöönotot ja Turvaa yhteinen tietomme -ohjelma. Kaupunkiyhteisen sähköisen arkistojärjestelmän osalta toimialan tietojen

siirtoprojekteja on tiedossa jo vähintään vuodelle 2028 saakka ja toimialan lukuisien tietojärjestelmien vuoksi myös pitkään sen jälkeen. Myös sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen tiedonohjauksen painopiste on siirtynyt kanslialta toimialalle. Kaikki tämä kasvattaa toimialan panosta asiantuntijatyössä.

Toimialalla on käynnissä ja suunnitteilla noin 70 rakennushanketta. Myös palveluverkkotyö vaatii vahvistamista.

Toisiolain kokonaisuudistus sisältää esitykset tiedon liikkuvuuden esteiden purulle ja tutkimuslainsäädännön selkiyttämiseksi sekä eurooppalaisesta terveystietoaluetta koskevaa asetusta (EHDS) täydentävästä sääntelystä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annettuun lakiin ja siihen liittyviin lakeihin. Toisiolain uudistus koskee ensi vaiheessa tietolupien, tietopyyntöjen ja tietoaaineistojen käsittelyä. Hajautettu malli voi vaatia uusia tietoteknisiä ratkaisuja ja uusia henkilöresursseja.

Rahoitusmallin suunniteltujen muutosten seuranta ja niihin vaikuttaminen on tärkeää myös vuonna 2026.

Hallituksen esitys laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta on hyväksytty 2025. Uudistuksella toimeenpannaan ensihoidon kuljetusten rahoitusvastuun siirtoa Kelalta hyvinvointialueille säätämällä ensihoitopalvelun asiakasmaksusta. Kuljetukset rahoitettaisiin jatkossa valtion rahoituksella, ja hyvinvointialueille säädettäisiin mahdollisuus periä kyseisistä kuljetuksista asiakasmaksuja. Samalla on tarkoitus sitoa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut sekä eräisiin asiakasmaksuihin liittyvät käyttövarat ja tulorajat hyvinvointialueiden hintaindeksiin sekä tarkastella peruuttamatta ja käyttämättä jätetyn palvelun maksun soveltamisalaa ja tasoa sekä todistuksiin ja lausuntoihin liittyvää asiakasmaksulainsäädännön sääntelyä.

Ennakoivien palvelujen osalta terveydenhuoltolakeja muutettaisiin siten, että hyvinvointialueen on seurattava asukkaidensa hoidon toteutumista ja tunnistettava asukkaidensa hoitovajeita. Lisäksi esityksessä ehdotetaan, että lakia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä muutetaan siten, että hyvinvointialueella on oikeus käsitellä asukkaidensa asiakastietoja hoidon toteutumisen seurannan ja hoitovajeiden tunnistamisen yhteydessä. Sosiaalihuollon teknologiaa ja henkilöstömitoitusta koskeva lainsäädäntöuudistus on vielä työryhmävaiheessa.

Hyvinvointialueen on julkaistava kuukausittain yleisessä tietoverkossa edellistä kalenterikuukautta koskevat tunnusluvut. Muutos vaikuttaa edelleen vuonna 2026.

Hankintalain uudistus etenee ja sen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2026. Hankintalakiin ja erityisalojen hankintalakiin ehdotettavilla muutoksilla lisätään tehokkuutta sekä kustannussäästöjä julkisissa hankinnoissa.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan rahoittamaa erityisasumisen vuokrasubvention purkua jatketaan eri keinoin vuoden 2026 aikana.

1.2.1.3 5 10 02 HUS-yhtymä

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot yhteensä							
Menot yhteensä	799 223	835 000	835 000	860 327	860 327	860 327	860 327
Toimintakate	-799 223	-835 000	-835 000	-860 327	-860 327	-860 327	-860 327
Poistot							
Tilikauden tulos	-799 223	-835 000	-835 000	-860 327	-860 327	-860 327	-860 327

HUS-yhtymän kehys on laadittu HUS-yhtymäkokouksen mukaisesti. Kehykseen on lisätty Helsingin laskennallinen osuus sovitusta Uudenmaan tasoisesta 20 miljoonan euron kohdentamisesta HUS-yhtymälle hoitojonojen purkamiseksi. HUS-yhtymän kehys päätetään HUS-yhtymäkokouksessa 18.12.2025.

Tuloslaskelmaosa

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

4.3. Tuloslaskelmaosa

4.3.1. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tuloslaskelma 2024–2028

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Toimintatulot						
Myyntitulot	58 202	53 909	54 176	55 047	55 048	55 048
Maksutulot	137 021	131 914	146 945	149 295	149 295	149 295
Tuet ja avustukset	28 298	25 600	26 837	12 440	12 440	12 440
Vuokratulot	36 566	33 177	38 644	36 254	36 253	36 254
Muut toimintatulot	4 287	4 542	3 624	7 362	11 529	15 761
Toimintatulot	264 374	249 142	270 226	260 398	264 565	268 798
Valmistus omaan käyttöön						
Toimintamenot						
Palkat	-712 206	-781 602	-772 020	-834 663	-834 663	-834 663
Henkilösivumenot	-182 523	-188 133	-196 397	-205 999	-205 999	-205 999
Palvelujen ostot	-1 739 197	-1 866 141	-1 855 288	-1 926 573	-1 926 573	-1 926 573
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-66 550	-83 082	-72 534	-76 510	-76 510	-76 510
Avustukset	-63 146	-62 469	-65 883	-63 659	-63 659	-63 659
Vuokramenot	-164 017	-168 677	-163 526	-170 342	-170 342	-170 342
Muut toimintamenot	-6 815	-6 288	-5 973	-5 768	-127 259	-253 244
Toimintamenot	-2 934 455	-3 156 392	-3 131 620	-3 283 515	-3 405 005	-3 530 990
Toimintakate	-2 670 080	-2 907 250	-2 861 394	-3 023 116	-3 140 440	-3 262 192
Valtion rahoitus	2 699 662	2 949 520	2 951 167	3 083 087	3 197 192	3 297 737
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	8 644	9 530	9 530	10 500	10 500	10 500
Muut rahoitustulot						
Korkomenot						
Muut rahoitusmenot	-59					
Vuosikate	38 167	51 800	99 303	70 471	67 252	46 044
Poistot	-9 275	-10 000	-8 900	-10 000	-10 000	-10 000
Satunnaiset erät						
Tilikauden tulos	28 892	41 800	90 403	60 471	57 252	36 044
Poistoeron muutos						
Varausten muutos						
Rahastojen muutos						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	28 892	41 800	90 403	60 471	57 252	36 044

4.3.2. 7 Tuloslaskelmaosa

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot	2 708 307	2 959 050	2 960 697	3 096 914	3 093 587	3 207 692	3 308 237
Menot	59						
Netto	2 708 248	2 959 050	2 960 697	3 096 914	3 093 587	3 207 692	3 308 237

4.3.2.1. 7 01 Toiminnan rahoitus

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot	2 699 662	2 949 520	2 951 167	3 086 414	3 083 087	3 197 192	3 297 737
Menot							
Netto	2 699 662	2 949 520	2 951 167	3 086 414	3 083 087	3 197 192	3 297 737

7 01 04 Valtion rahoitus

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot	2 699 662	2 949 520	2 951 167	3 086 414	3 083 087	3 197 192	3 297 737
Menot							
Netto	2 699 662	2 949 520	2 951 167	3 086 414	3 083 087	3 197 192	3 297 737

4.3.2.2. 7 02 Rahoitus

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot	8 644	9 530	9 530	10 500	10 500	10 500	10 500
Menot	59						
Netto	8 585	9 530	9 530	10 500	10 500	10 500	10 500

7 02 10 Korot

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot	8 644	9 530	9 530	10 500	10 500	10 500	10 500
Menot	59						
Netto	8 585	9 530	9 530	10 500	10 500	10 500	10 500

Talousarviokohtaan sisältyvät seuraavat määrärahat ja tuloarviot alakohdittain

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot							
7021001 Sosiaalisen luototuksen korkotulot	29	30	30	30	30	30	30
7021002 Muut korkotulot	8 615	9 500	9 500	10 470	10 470	10 470	10 470

Investoinnit

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

4.4. Investointiosa

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot	881						
Menot	8 230	15 713	14 466	19 510	19 510	37 050	32 913
Netto	-7 349	-15 713	-14 466	-19 510	-19 510	-37 050	-32 913

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot							
85150 Sosiaali- ja terveystoiminta							
85201 Pelastustoiminta	881						
Menot							
851 Sosiaali- ja terveystoiminta	5 674	9 015	7 885	12 665	12 665	30 390	25 270
85101 Tietotekniikkahankinnat	1 948	0					
85102 Muut hankinnat	3 726	5 545	4 915	7 665	7 665	21 790	18 270
85103 Tietokoneohjelmistot		3 470	2 970	5 000	5 000	8 600	7 000
852 Pelastustoiminta	2 556	6 698	6 581	6 845	6 845	6 660	7 643
85202 Tietotekniikkahankinnat		0					
85203 Muut hankinnat	2 556	6 628	6 511	6 625	6 625	6 610	7 593
85204 Tietokoneohjelmistot		70	70	220	220	50	50

Rahoitusosa

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

4.5. Rahoitusosa

4.5.1. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen rahoituslaskelma 2024–2028

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Toiminnan rahavirta						
Tulorahoitus						
Vuosikate	38 167	51 800	99 303	70 471	67 252	46 044
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät	10 850		0			
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-8 230	-15 713	-14 466	-19 510	-37 050	-32 913
Rahoitusosuudet investointimenoihin	881					
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	22		0			
Toiminnan ja investointien rahavirta	41 690	36 087	84 837	50 961	30 202	13 131
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	-649	-700	-700	-900	-900	-900
Antolainasaamisten vähennykset	328	65	65	400	400	400
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys						
Pitkäaikaisten lainojen vähennys						
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset						
	-41 363					
Rahoituksen rahavirta	-41 684	-635	-635	-500	-500	-500
Rahavarojen muutos	7	35 452	84 202	50 461	29 702	12 631

4.5.2. 9 Rahoitusosa

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot	328	65	65	400	400	400	400
Menot	649	700	700	700	900	900	900
Netto	-321	-635	-635	-300	-500	-500	-500

4.5.2.1. 9 01 Pitkävaikutteinen rahoitus

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot	328	65	65	400	400	400	400
Menot	649	700	700	700	900	900	900
Netto	-321	-635	-635	-300	-500	-500	-500

9 01 10 Sosiaalinen luototus

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot	328	65	65	400	400	400	400
Menot	649	700	700	700	700	700	700
Netto	-321	-635	-635	-300	-300	-300	-300

Talousarviokohtaan sisältyvät lainamäärärahat ja lainanlyhennykset sosiaaliseen luototukseen.

9 01 20 Muut lainat

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Tulot							
Menot					200	200	200
Netto					-200	-200	-200

Talousarviokohtaan sisältyvät lainamäärärahat sopimuspalokuntien hankkeiden lainoittamiseen.

Helsinki

Tulos- ja rahoituslaskelmat

Helsinki

5. Helsinki

5.1. Tulos- ja rahoituslaskelmat

5.1.1. Helsingin tuloslaskelma 2024–2028

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Toimintatulot						
Myyntitulot	371 592	375 199	384 124	393 480	425 171	433 911
Maksutulot	244 290	221 132	259 037	258 188	259 838	261 460
Tuet ja avustukset	78 392	39 195	54 932	33 903	35 847	29 014
Vuokratulot	470 731	463 835	456 083	498 648	511 594	530 878
Muut toimintatulot	97 817	87 551	103 132	89 829	110 801	116 006
Toimintatulot	1 262 822	1 186 912	1 257 309	1 274 048	1 343 251	1 371 269
Valmistus omaan käyttöön	116 213	114 522	110 633	106 771	108 030	108 440
Toimintamenot						
Palkat	-1 747 689	-1 865 496	-1 881 950	-1 965 156	-2 018 754	-2 060 803
Henkilösivumeno	-416 698	-441 205	-461 423	-478 970	-491 365	-501 600
Palvelujen ostot	-2 636 288	-2 891 128	-2 891 404	-3 037 788	-3 114 016	-3 123 485
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-220 129	-254 104	-231 043	-237 783	-252 487	-258 337
Avustukset	-324 534	-384 639	-463 205	-406 016	-411 824	-415 122
Vuokramenot	-238 379	-255 408	-241 681	-270 509	-284 435	-298 286
Muut toimintamenot	-55 700	-100 381	-81 567	-79 164	-217 035	-344 555
Toimintamenot	-5 639 417	-6 192 362	-6 252 272	-6 475 386	-6 789 917	-7 002 188
Toimintakate	-4 260 382	-4 890 928	-4 884 330	-5 094 567	-5 338 636	-5 522 479
Verotulot	1 868 815	1 891 000	1 845 000	1 940 000	2 040 000	2 125 000
Valtionosuudet	302 251	403 000	423 200	485 000	493 000	505 000
Valtion rahoitus	2 699 662	2 949 520	2 951 167	3 083 087	3 197 192	3 297 737
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	112 577	111 733	107 635	94 194	90 706	86 993
Muut rahoitustulot	60 374	62 861	82 207	73 366	73 736	84 906
Korkomenot	-29 090	-43 290	-25 934	-29 141	-36 854	-44 566
Muut rahoitusmenot	-442	-1 521	-816	-1 520	-1 520	-1 520
Vuosikate	753 764	482 375	498 129	550 419	517 624	531 071
Poistot	-388 861	-378 667	-369 085	-377 083	-387 564	-396 682
Satunnaiset erät						
Tilikauden tulos	364 902	103 708	129 044	173 336	130 060	134 389
Poistoeron muutos	3 159	2 317	2 317	2 281	2 263	2 263
Varausten muutos						
Rahastojen muutos	-5 492	-1 154	-658	-375	-86	402
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	362 569	104 871	130 703	175 243	132 238	137 054

5.1.2. Helsingin vuoden 2026 tuloslaskelma eriteltynä

1 000 €	Kunta-Helsinki ilman liikelaitoksia ja rahastoja	Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimia la	Helsinki ilman liikelaitoksia ja rahastoja	Liikelaitokset ja rahastot	Yhteensä, sisäiset erät mukana	Yhteensä, sisäiset erät vähennetty
Toimintatulot						
Myyntitulot	237 300	55 047	292 347	564 936	857 283	393 480
Maksutulot	108 493	149 295	257 788	400	258 188	258 188
Tuet ja avustukset	26 379	12 440	38 819	17 954	56 773	33 903
Vuokratulot	1 132 430	36 254	1 168 684	7 477	1 176 160	498 648
Muut toimintatulot	77 381	7 362	84 743	5 086	89 829	89 829
Toimintatulot	1 581 983	260 398	1 842 381	595 852	2 438 233	1 274 048
Valmistus omaan käyttöön	7 771		7 771	99 000	106 771	106 771
Toimintamenot						
Palkat	-962 119	-834 663	-1 796 782	-168 375	-1 965 156	-1 965 156
Henkilösivumenot	-231 592	-205 999	-437 591	-41 379	-478 970	-478 970
Palvelujen ostot	-1 275 498	-1 926 573	-3 202 071	-292 313	-3 494 383	-3 037 788
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-109 435	-76 510	-185 945	-58 667	-244 612	-237 783
Avustukset	-320 271	-63 659	-383 930	-44 956	-428 886	-406 016
Vuokramenot	-751 685	-170 342	-922 027	-25 994	-948 021	-270 509
Muut menot	-70 911	-5 768	-76 679	-2 863	-79 543	-79 164
Toimintamenot	-3 721 510	-3 283 515	-7 005 025	-634 546	-7 639 571	-6 475 386
Toimintakate						
	-2 131 756	-3 023 116	-5 154 873	60 306	-5 094 567	-5 094 567
Verotulot	1 940 000		1 940 000		1 940 000	1 940 000
Valtionosuudet	485 000		485 000		485 000	485 000
Valtion rahoitus		3 083 087	3 083 087		3 083 087	3 083 087
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	99 031	10 500	109 531	6 723	116 254	94 194
Muut rahoitustulot	78 863		78 863		78 863	73 366
Korkomenot	-36 500		-36 500	-14 701	-51 201	-29 141
Muut rahoitusmenot	-1 500		-1 500	-5 517	-7 017	-1 520
Vuosikate						
	433 138	70 471	503 609	46 811	550 419	550 419
Poistot	-321 683	-10 000	-331 683	-45 400	-377 083	-377 083
Satunnaiset erät						
Tilikauden tulos						
	111 455	60 471	171 925	1 411	173 336	173 336
Poistoeron muutos				2 281	2 281	2 281
Varausten muutos						
Rahastojen muutos				-375	-375	-375
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	111 455	60 471	171 925	3 317	175 243	175 243

5.1.3. Helsingin rahoituslaskelma 2024–2028

1 000 €	Käyttö 2024	Talousarvio 2025	Ennuste 2025	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Toiminnan rahavirta						
Tulorahoitus						
Vuosikate	753 764	482 375	498 129	550 419	517 624	531 071
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät	-62 101	-61 188	-57 553	-57 610	-70 960	-70 410
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-830 897	-1 000 918	-950 343	-1 078 306	-1 152 543	-1 098 838
Rahoitusosuudet investointimenoihin	8 951	13 500	11 000	17 600	8 600	8 600
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	77 137	64 998	60 363	69 000	77 000	77 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-53 146	-501 233	-438 404	-498 897	-620 279	-552 577
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	-75 573	-100 300	-121 400	-126 000	-95 500	-95 500
Antolainasaamisten vähennykset	94 140	94 431	105 060	93 743	90 487	96 477
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		400 000	200 000	400 000	400 000	400 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-53 439	-76 953	-46 953	-66 953	-81 953	-96 953
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset						
	-87 947	15 095	20 378	25 310	20 901	21 980
Rahoituksen rahavirta	-122 819	332 273	157 085	326 100	333 935	326 004
Rahavarojen muutos	-175 964	-168 960	-281 320	-172 796	-286 344	-226 574

5.1.4. Helsingin rahoituslaskelma 2026 eriteltynä

1 000 €	Kunta-Helsinki ilman liikelaitoksia ja rahastoja	Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimia la	Helsinki ilman liikelaitoksia ja rahastoja	Liikelaitokset ja rahastot	Yhteensä, sisäiset erät mukana	Yhteensä, sisäiset erät vähennettynä
Toiminnan rahavirta						
Tulorahoitus						
Vuosikate	433 138	70 471	503 609	46 811	550 419	550 419
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät	-57 610		-57 610		-57 610	-57 610
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-939 416	-19 510	-958 926	-119 380	-1 078 306	-1 078 306
Rahoitusosuudet investointimenoihin	8 600		8 600	9 000	17 600	17 600
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	69 000		69 000		69 000	69 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-486 288	50 961	-435 327	-63 569	-498 897	-498 897
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	-92 100	-900	-93 000	-33 000	-126 000	-126 000
Antolainasaamisten vähennykset	81 056	400	81 456	14 787	96 243	93 743
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	400 000		400 000		400 000	400 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-55 000		-55 000	-14 453	-69 453	-66 953
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset	-69 945		-69 945	95 255	25 310	25 310
Rahoituksen rahavirta	264 011	-500	263 511	62 589	326 100	326 100
Rahavarojen muutos	-222 277	50 461	-171 816	-980	-172 796	-172 796

Talousarvion liitteet

Kunta-Helsinki

6. Talousarvion liitteet Kunta-Helsinki

Liite 1 Vuoden 2026 talousarvioon sisältyvät avustusmäärärahat ja avustuksenluonteiset korvausmäärärahat

Avustukset (€)	Talousarviokohta	Talous- arvio 2025	Talous- arvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
JÄRJESTÖ- JA MUUT KANSALAISTOIMINNAN AVUSTUKSET		56 198 000	56 545 000	57 213 000	57 886 000
Kaupunginhallitus		7 753 000	7 753 000	7 753 000	7 753 000
Asukosasallisuuden avustukset	13002	1 196 000	1 196 000	1 196 000	1 196 000
Kaupunginhallituksen yleisavustukset	13002	557 000	557 000	557 000	557 000
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avustukset	13003	6 000 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000
Kasvatus- ja koulutuslautakunta		13 022 000	13 369 000	14 037 000	14 710 000
Iltapäivätoiminnan avustukset	21003	12 914 000	13 261 000	13 924 000	14 592 000
Toisen asteen ja vapaan sivistystyön avustukset	21003	80 000	80 000	84 000	88 000
Muut järjestöavustukset	21003	28 000	28 000	29 000	30 000
Kaupunkiympäristölautakunta		92 000	92 000	92 000	92 000
Ympäristöpalveluiden toimintaa täydentävät avustukset	31008	72 000	72 000	72 000	72 000
Yksityisteiden kunnossapitoavustukset	31009	20 000	20 000	20 000	20 000
Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisajaostot		35 331 000	35 331 000	35 331 000	35 331 000
Kulttuurin avustukset	41001	21 159 000	21 159 000	21 159 000	21 159 000
Liikunnan avustukset	41001	9 171 000	9 171 000	9 171 000	9 171 000
Nuorisotoiminnan avustukset	41001	3 001 000	3 001 000	3 001 000	3 001 000
Ikäihmisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avustukset*	13003	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
KAUPUNGIN TYTÄR- JA MUILLE OSAKKUSYHTEISÖILLE MAKSETTAVAT AVUSTUKSET JA KOMPENSAATIOT		80 038 807	78 736 433	82 208 983	83 055 883
Kasvatus- ja koulutuslautakunta					
Helsingin seudun kesäyliopistosäätiö sr	21003	157 000	157 000	165 000	173 000
Kaupunkiympäristölautakunta		199 000	199 000	199 000	199 000
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy	31008	90 000	90 000	90 000	90 000
Y-säätiö sr	31008	109 000	109 000	109 000	109 000
Maksuosuudet, korvaukset ja avustukset elinkeinopolitiikan sekä tapahtumatuotannon toteuttamiseen		43 971 298	40 532 533	40 532 533	40 532 533
Forum Virium Helsinki Oy	15003	2 912 000	2 412 000	2 412 000	2 412 000
Helsinki Partners Oy	15003	8 675 000	9 210 000	9 210 000	9 210 000
Helsingin tapahtumasäätiö sr	15003	4 870 000	5 232 000	5 232 000	5 232 000

Avustukset (€)	Talousarviokohta	Talous- arvio 2025	Talous- arvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Helsingin Väylä Oy	15003	5 750 000	5 200 000	5 200 000	5 200 000
laina- ja korkoavustus		5 750 000	5 200 000	5 200 000	5 200 000
Helsingin Kaupunkitilat Oy	15003	5 500 000	5 500 000	5 500 000	5 500 000
Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr	15003	4 810 000	4 810 000	4 810 000	4 810 000
toiminta-avustus		4 810 000	4 810 000	4 810 000	4 810 000
Stadion-säätiö sr	15003	7 804 298	7 748 533	7 748 533	7 748 533
laina- ja korkoavustus		6 534 298	6 488 533	6 488 533	6 488 533
vuokra-avustus		1 270 000	1 260 000	1 260 000	1 260 000
Helsingin Velvoitepysäköinti Oy	15003	650 000	420 000	420 000	420 000
Kiinteistö Oy Kaapelitalo	15003	3 000 000			

Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta

Kulttuurin laitosavustukset		25 450 000	25 943 000	26 788 000	27 526 000
HAM Helsingin taidemuseosäätiö sr	41002	6 335 000	6 511 000	6 758 000	6 974 000
toiminta-avustus		6 300 000	6 476 000	6 722 000	6 937 000
vuokra-avustus		35 000	35 000	36 000	37 000
Helsingin teatterisäätiö sr	41002	14 456 000	14 735 000	15 295 000	15 784 000
laina- ja korkoavustus		4 862 000	4 872 000	5 057 000	5 219 000
toiminta-avustus		6 375 000	6 573 000	6 823 000	7 041 000
vuokra-avustus		3 219 000	3 290 000	3 415 000	3 524 000
Suomen kansallisooppera ja -baletti sr	41002	3 694 000	3 694 000	3 694 000	3 694 000
UMO-säätiö	41002	965 000	1 003 000	1 041 000	1 074 000
Liikunnan laitosavustukset		10 261 509	11 904 900	14 524 450	14 625 350
Helsinki Stadion Oy	41003	330 000	277 500	330 500	341 100
toiminta-avustus		173 500	173 500	173 500	179 000
vuokra-avustus		51 500	51 500	52 000	53 700
laina- ja korkoavustus		105 000	52 500	105 000	108 400
Jääkenttäsäätiö sr	41003	2 351 364	1 838 000	2 536 000	2 617 100
laina- ja korkoavustus		2 076 000	1 558 000	2 239 000	2 310 600
vuokra-avustus		275 364	280 000	297 000	306 500
Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy	41003	530 000	531 000	586 000	586 000
laina- ja korkoavustus		235 000	211 000	154 000	154 000
toiminta-avustus		295 000	320 000	432 000	432 000
Urhea-säätiö sr	41003	268 000	540 000	540 000	540 000
Urheiluhallit Oy	41003	4 100 000	6 025 000	7 665 000	7 665 000
laina- ja korkoavustus		789 000	3 021 000	3 525 000	3 525 000
toiminta-avustus		3 311 000	3 004 000	4 140 000	4 140 000
Vuosaaren Urheilutalo Oy	41003	2 415 145	2 416 000	2 579 000	2 579 000
laina- ja korkoavustus		995 000	734 000	759 000	759 000
toiminta-avustus		1 335 145	1 620 000	1 735 000	1 735 000
kompensaatio Mosaiikkitorin parkkipaikkojen vastikkeista		85 000	62 000	85 000	85 000
Muut liikunnan laitosavustukset	41003	267 000	277 400	287 950	297 150
Avustukset ja kompensatiot yhteensä		136 236 807	135 281 433	139 421 983	140 941 883

Liite 2 Vuoden 2026 talousarvioon sisältyvien jäsenmaksujen erittely

Toimiala / Yhdistyksen yms. nimi	Talousarvio 2026 (€)
1 Keskushallinto	
1 50 03 Maksuosuudet, korvaukset ja jäsenmaksut, Kaupunginkanslian käytettäväksi	
Esittävien taiteilijoiden ja äänitteiden tuottajien tekijänoikeusyhdistys GRAMEX ry	121 000
European Coalition of Cities Against Racism	3 000
City Destinations Alliance -CityDNA	5 500
Eurocities ExCom	23 760
Focus Localis	200
Future Home -konsortio	2 000
Global Destination Sustainability Movement	7 100
Helsingin seudun kauppakamari	6 400
International Meetings Association, ICCA	3 000
Kopioisto ry	90 000
Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat, KT	600 000
Laatukeskus Excellence Finland Oy	15 000
Lightning Urban Community International – verkosto, LUCI	5 300
Mayors for Peace	15
My Data Global	2 500
Network of Good Food Cities of the World – verkosto, DELICE	3 000
Nordic Safe Cities	10 100
Open Geospatial Consortium (OGC) GovFuture	200
Rainbow Cities	2 400
Saksalais-Suomalainen Kauppakamari	1 000
SAP Finnish user group ry	1 000
Sisäiset tarkastajat ry	2 500
Suomen Kuntaliitto	1 450 000
Sydkustens landskapsförbund rf	62 000
Säveltäjäin Tekijänoikeustoimisto Teosto ry	104 000
Sanastokeskus TSK ry	1 100
Tapahtumateollisuus ry	3 500
TIVIA ry	980
UNESCO Creative Cities	500
Union of the Baltic Cities	7 300
EIT Urban Mobility Association	50 000
Uudenmaan virkistysalueyhdistys ry	450 000
WHO European Healty Cities Network	6 000
World Tourism Cities Federation (WTCF)	2 000
World Trade Center Association Helsinki ry	600
Taloushallintopalveluliikelaitos	
Suomen Taloushallintoliitto ry	13 300
Rakentamispalveluliikelaitos	
Suomen osto- ja logistiikkayhdistys (LOGY) ry	1 000

Toimiala / Yhdistyksen yms. nimi	Talousarvio 2026 (€)
Helsingin Autoteknillinen Yhdistys ry (Haty)	250
Kauppapuutarhaliitto ry	735
Taimistoviljelijät ry	300
Sähkölaitteistojen kunnossapitoyhdistys ry	200
Toimiala / Yhdistyksen yms. nimi	Talousarvio 2026 (€)

2 Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

International Baccalaureate Organization	29 240
Suomen ammatillisen koulutuksen kulttuuri- ja urheiluliitto, SAKU ry	17 000
Skills Finland ry	2 802
Ammattiosaamisen kehittämissyhistys AMKE ry	22 000
Helsingin seudun kauppakamarin ennakointikamari	14 000
Into - etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry	400
Suomen oppisopimuskoulutuksen järjestäjät ry	375
Kansalais- ja työväenopistojen liitto KTOL	4 531
Bildningsalliansen rf	2 040
KNX Finland ry	400
Suomen Hitsausteknillinen Yhdistys ry	360
Sähkö- ja teleurakoitsijaliitto STUL ry	50
European Forum of Technical and Vocational Education and Training	800
CIDESCO	1 047

Toimiala / Yhdistyksen yms. nimi	Talousarvio 2026 (€)

3 Kaupunkiympäristön toimiala

ArchiMad-kerho; toimittaja Nordic BIM Group Finland	500
BuildingSMART Finland	3 450
Carbon Neutral Cities Alliance	9 000
DOCOMOMO Suomi Finland ry	400
Energy Cities	5 000
Euroopan pyöräilyjärjestöjen kaupunkiverkosto - Cities for Cyclists	2 200
Geoforum Finland ry	2 500
Finnish Green Building Council	4 110
Green Net Finland Ry	1 350
ICOMOS Suomen osasto ry	250
IFHP International Federation for Housing and planning	80
KIRA-InnoHub ry	4 000
Logy ry (Suomen Osto- ja Logistiikkayhdistys ry)	470
Luonto- ja ympäristökoulujen liitto ry	170
Luonto-Liitto ry	200
Kansainvälinen liikenneturvallisuustutkimuksen verkosto ICTCT	750
METREX, Euroopan metropolialueiden ja alueiden verkosto	3 000
Pohjoismaiden tie- ja liikennefoorumi (PLT) Suomen osasto	400
Pyöräilykuntien verkosto	3 000
Suomen kuntatekniikan yhdistys SKTY ry	780
Suomen tieyhdistys ry	1 040
Suomen toimitila- ja rakennuttajaliitto, RAKLI ry	29 430
Suomen Valoteknillinen Seura ry	380
Sähkölaitteiden kunnossapitoyhdistys, SÄKPY ry	520

Toimiala / Yhdistyksen yms. nimi	Talousarvio 2026 (€)
The International Council for Local Environmental Initiatives, ICLEI	3 500
Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys	72 800
Viherympäristöliitto	1 600
WUP (World Urban Parks)	2 100
Älykkään liikenteen verkosto - ITS Finland Oy	3 780
Toimiala / Yhdistyksen yms. nimi	Talousarvio 2026 (€)
4 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala	
ARLIS/Norden rf	35
Artist International Association small size	100
Design District Helsinki – Designkortteli ry	225
European Network of Cultural Centres, ENCC	500
Innovative Users Group (IUG)	95
International Federation of Library Associations and Institutions, IFLA	687
International Artist Managers' Assosiation, IAMA	311
International Association of Music Libraries, IAML	100
International Biennial Assosiation	200
International Cities of Refuge Network (ICORN)	2 300
International Council of Museums, ICOM	800
KEKS - Kvalitet och kompetens i samverkan -verkosto	19 600
Major Orchestra Librarians Association, MOLA	220
Nordisk Orkesterbiblioteksunion, NOBU	71
RFID Lab Finland ry	1 575
Sponsorointi & Tapahtumamarkkinointi ry	1 000
Suomen elokuvateatteriliitto, SEOL ry	245
Suomen Kotiseutuliitto ry	860
Suomen lastenkulttuurikeskuksen liitto ry	450
Suomen Leirintäalueyhdistys	590
Suomen Museoliitto	2 000
Suomen Musiikkikirjastoyhdistys ry	160
Suomen Sinfoniaorkesterit ry	4 900
Suomen Standardisoimisliitto Sfs ry	450
Sähkölaiteistojen kunnossapito ry	190
World Cities Culture Forum	9 481

Liite 3 Investointiohjelman vuosiksi 2026–2035

[illegible]

Kohde	Käyttö 2024 milj. €	TA 2025 milj. €	Inv.kust. yht. 10 v. milj. €	TA 2026 milj. €	TS 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	Alustava 2029 milj. €	Alustava 2030 milj. €	Alustava 2031 milj. €	Alustava 2032 milj. €	Alustava 2033 milj. €	Alustava 2034 milj. €	Alustava 2035 milj. €
Muut investoinnit	4,7	7,8	169,4	27,5	27,4	15,6	18,1	18,1	17,5	16,5	9,5	9,6	9,6
Täytemaan vastaanottoaikat	2,5	0,8	5,2	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6
Lumenvastaanottoaikat ja hiekkasiilot	0,6	3,0	79,2	10,0	10,0	9,0	11,0	11,0	10,0	7,7	3,5	3,5	3,5
Yleiset käymälät	0,2	0,5	5,7	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Tulvasuojelu ja rantarakenteet	1,4	3,6	79,3	16,5	16,4	5,6	6,0	6,0	6,4	7,7	4,9	4,9	4,9
Yhteishankkeet Väyläviraston kanssa, Kylkn käytettäväksi	1,0	3,0	77,5	5,5	12,0	18,0	20,0	6,0	4,0	6,0	5,0	0,5	0,5
Hämeenlinnanväylä, Kuninkaantammen eritasoliittymä			8,4				0,7	3,5	3,0	1,2			
Hämeenlinnanväylä, Pohjois-Haagan melueste			1,1			0,1	1,0						
Kehä I meluntorjunta / Vantaanjoki - Itäväylä			3,3			0,3	1,0	2,0					
Kehä I Myllypuron liittymä			9,3						0,5	4,3	4,5		
Kehä III Ala-Tikkurila - Kalkkikallio		2,4	2,4	2,4									
Lahdenväylä, Ilmasillan eritasoliittymä	0,4		37,7	2,0	11,4	13,3	11,0						
Lahdenväylä, Viikki, melueste			0,3		0,3								
Länsiväylä, Koivusaaren eritasoliittymä	0,4		10,3	0,3		4,0	6,0						
Tuusulanväylä, Torpparinmäki, melueste			0,5	0,5									
Turunväylän ja Huopalahdentien liittymä	0,1	0,3	0										
Tiehankkeiden suunnittelu	0,1	0,3	4,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
8 04 PUISTOT JA LIIKUNTA-ALUEET, KYLKN KÄYTETTÄVÄKSI	40,5	37,1	390,2	49,9	47,0	50,0	39,0	35,0	32,9	39,6	42,0	27,4	27,4
Uudet puistot ja puistojen peruskorj.	22,6	21,9	209,2	30,9	30,0	25,0	19,0	15,0	12,9	24,6	27,0	12,4	12,4
Liikuntapaikat ja ulkoilualueet	17,9	15,2	181,0	19,0	17,0	25,0	20,0	20,0	20,0	15,0	15,0	15,0	15,0
			0										
8 09 KAUPUNKIUUDISTUS, KYLKN KÄYTETTÄVÄKSI	10,5	15,9	212,3	22,7	28,0	28,0	27,0	25,6	25,1	15,6	14,1	13,1	13,1
Malminkartano-Kannelmäki	4,2	3,9	45,4	4,6	8,4	5,8	6,6	4,9	4,7	2,6	2,6	2,6	2,6
Esirakentaminen	1,4	1,5	5,1	0,2	0,6	0,8	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Kadut	2,6	1,5	24,3	2,0	2,8	2,8	4,6	3,0	2,7	1,6	1,6	1,6	1,6
Puistot ja liikunta-alueet	0,2	0,9	16,0	2,4	5,0	2,2	1,5	1,4	1,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Malmi	3,2	5,2	57,3	6,8	7,0	8,2	5,3	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Esirakentaminen	0	0,6	16,6	1,8	3,0	1,0	0,8	1,0	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Kadut	1,5	1,1	25,2	2,0	2,0	4,2	3,0	3,0	3,0	2,0	2,0	2,0	2,0

Kohde	Käyttö 2024 milj. €	TA 2025 milj. €	Inv.kust. yht. 10 v. milj. €	TA 2026 milj. €	TS 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	Alustava 2029 milj. €	Alustava 2030 milj. €	Alustava 2031 milj. €	Alustava 2032 milj. €	Alustava 2033 milj. €	Alustava 2034 milj. €	Alustava 2035 milj. €
Puistot ja liikunta-alueet	1,7	3,5	15,5	3,0	2,0	3,0	1,5	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Mellunkylä	2,4	4,5	85,3	6,9	9,2	10,5	10,4	11,4	11,4	8,0	6,5	5,5	5,5
Esirakentaminen	0,2	0,4	23,1	0,5	2,6	2,5	6,0	4,0	4,0	2,0	0,5	0,5	0,5
Kadut	1,5	1,5	43,0	4,0	4,0	5,0	2,0	5,0	5,0	5,0	5,0	4,0	4,0
Puistot ja liikunta-alueet	0,6	2,6	19,2	2,4	2,6	3,0	2,4	2,4	2,4	1,0	1,0	1,0	1,0
Meri-Rastila	0,7	2,3	24,3	4,4	3,4	3,5	4,7	4,3	4,0				
Esirakentaminen	0	0,1	2,6	0,8	0,9	0,5	0,4						
Kadut	0,6	1,5	16,7	1,2	1,5	2,0	4,0	4,0	4,0				
Puistot ja liikunta-alueet	0,1	0,7	5,0	2,4	1,0	1,0	0,3	0,3	0				
			0										
8 10 SUURET LIIKENNEHANKKEET, KYLKN KÄYTETTÄVÄKSI	144,2	93,0	263,2	47,0	31,6	28,9	24,9	12,4	17,7	25,7	25,0	25,0	25,0
Kruunusillat	75,9	72,1	28,7	23,9	1,2	0,8	0,8	0,9	1,1				
Perushanke	27,5	18,0	4,8	4,1	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1				
Liittyvä esirakentaminen	17,9	22,0	10,3	8,5	0,4	0,3	0,3	0,4	0,4				
Liittyvät kadut ja liikenneväylät	30,5	32,1	13,6	11,3	0,6	0,3	0,4	0,4	0,6				
Kalasatama-Pasila	46,8	8,8	0,7	0,3	0,2	0,1	0,1						
Liittyvä esirakentaminen	1,1	0,2	0										
Liittyvät kadut ja liikenneväylät	45,7	8,6	0,7	0,3	0,2	0,1	0,1						
Sörnäistentunneli	21,5	10,6	120,5	2,5	2,0	0	0	1,0	15,0	25,0	25,0	25,0	25,0
Länsiratikat		1,5	113,3	20,3	28,2	28,0	24,0	10,5	1,6	0,7	0	0	0
Liittyvä esirakentaminen			0,5	0,3	0,2	0	0	0	0	0	0	0	0
Liittyvät kadut ja liikenneväylät		1,5	112,8	20,0	28,0	28,0	24,0	10,5	1,6	0,7	0	0	0
82 TALONRAKENNUSINVESTOINNIT													
8 02 RAKENNUKSET	289,2	391,0	3 056,3	351,3	394,3	353,9	353,8	338,0	275,0	250,0	250,0	250,0	240,0
Uudis- ja lisärakennushankkeet, Kylkn käytettäväksi	130,1	160,6	1 161,1	194,0	215,8	148,1	115,8	105,6	77,0	73,2	70,4	98,1	63,0
Uudisrakennushankkeiden tarveselvitykset	1,9	1,0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan uudis- ja lisärakennushankkeet	111,3	132,5	853,0	150,6	149,8	88,0	67,1	70,4	61,0	58,5	59,8	89,4	58,3
Kaupunkiympäristön toimialan uudis- ja lisärakennushankkeet	4,4	0,1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan uudis- ja lisärakennushankkeet	1,6	1,4	159,7	10,7	36,7	33,9	26,9	22,1	6,5	3,2	6,7	8,4	4,5
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan uudis- ja lisärakennushankkeet	10,8	25,6	144,5	30,8	28,2	26,1	21,7	12,9	9,4	11,4	3,8	0,2	0
Muut uudisrakennushankkeet	0,1	0	2,9	1,8	1,0	0	0	0	0	0	0	0	0

Kohde	Käyttö 2024 milj. €	TA 2025 milj. €	Inv.kust. yht. 10 v. milj. €	TA 2026 milj. €	TS 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	Alustava 2029 milj. €	Alustava 2030 milj. €	Alustava 2031 milj. €	Alustava 2032 milj. €	Alustava 2033 milj. €	Alustava 2034 milj. €	Alustava 2035 milj. €
Rakennusten ja liikehuoneistojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden hankkiminen	0	0	1,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Korjaushankkeet, Kylkn käytettäväksi	159,1	230,5	1 895,2	157,3	178,5	205,7	238,0	232,4	198,0	176,8	179,6	151,9	177,0
Korjausrakennushankkeiden tarveselvitykset	0,7	1,0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan korjaushankkeet	77,0	149,3	999,9	133,0	130,9	127,7	103,9	106,1	73,0	64,4	86,0	81,1	93,8
Kaupunkiympäristö toimialan korjaushankkeet	10,8	9,5	5,1	0,6	4,5	0	0	0	0	0	0	0	0
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan korjaushankkeet	3,8	20,8	513,3	11,2	16,2	43,8	71,5	68,1	69,0	70,1	59,2	42,4	61,9
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan korjaushankkeet	5,4	2,1	128,2	5,2	10,8	7,2	6,7	5,0	17,8	20,7	23,3	22,7	8,8
Muut korjaushankkeet	61,6	47,7	248,8	7,3	16,1	27,0	55,8	53,3	38,2	21,7	11,1	5,7	12,6
83 PROJEKTIALUEIDEN INFRAINVESTOINNIT													
8 08 PROJEKTIALUEIDEN INFRARAKENTAMINEN, KYLKN KÄYTETTÄVÄKSI	91,2	127,5	1 370,7	145,6	156,7	147,0	173,9	163,1	129,7	123,5	114,9	110,9	105,6
Esirakentaminen	31,7	63,6	708,7	90,2	86,9	68,6	86,2	85,9	61,3	55,2	66,8	58,6	49,1
Länsisatama	7,2	10,5	103,3	12,9	8,4	12,0	19,0	18,0	11,3	8,0	4,0	6,1	3,6
Kalasatama	8,6	22,5	185,5	24,0	19,0	19,9	40,2	24,0	16,4	15,0	11,0	11,0	5,0
Kruunuvuorenranta	4,6	8,2	33,3	3,5	9,4	8,0	5,0	5,8	1,0	0,6	0	0	0
Pasila	0,3	5,4	12,0	8,6	2,7	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	0	0	0
Kuninkaankolmio	1,0	1,0	0,4	0,2	0,2	0	0	0	0	0	0	0	0
Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen	0,4	0,5	57,4	0	0,1	0,3	0,8	7,5	7,5	7,5	3,8	7,5	22,5
Malminkenttä	8,0	6,0	170,8	13,0	12,8	10,0	10,0	20,0	20,0	20,0	25,0	25,0	15,0
Läntinen bulevardikaupunki	1,4	7,5	57,5	6,5	18,5	10,0	3,0	4,5	4,5	3,5	3,0	2,0	2,0
Makasiiniranta	0,1	2,0	60,5	20,5	10,8	0,1	0,1	0	0,5	0,5	20,0	7,0	1,0
Koivusaari			28,0	1,0	5,0	8,0	8,0	6,0	0	0	0	0	0
Kadut	49,3	54,2	536,8	49,8	57,2	64,9	74,9	65,6	52,9	53,9	37,2	42,3	38,3
Länsisatama	20,7	17,0	98,0	12,0	15,0	16,0	18,0	15,0	6,0	6,0	4,0	4,0	2,0
Kalasatama	8,1	3,0	86,3	8,4	8,7	7,5	14,5	16,0	10,0	9,0	6,2	4,0	2,0
Kruunuvuorenranta	5,1	14,0	102,2	6,5	8,7	22,0	22,5	12,5	13,0	11,0	2,0	2,0	2,0
Pasila	12,0	11,0	64,7	9,6	8,0	6,0	5,0	3,6	5,0	12,5	7,0	4,0	4,0
Kuninkaankolmio	2,2	3,2	9,4	1,9	4,5	2,0	1,0	0	0	0	0	0	0
Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen	0,0	0,5	35,8	0	0,1	0,4	0,4	1,5	3,8	3,8	3,4	11,3	11,3
Malminkenttä	1,0	4,5	53,7	5,9	2,0	2,2	4,0	8,0	9,0	6,9	3,7	6,0	6,0

[illegible]

Liite 4 Talonrakennushankkeiden rakentamishjelma vuosiksi 2026–2035

Kohde	Sijainti	Sisältö	Laajuus brm2	Rakentamis- kustannukset milj. €	Rakenta- misen ajoitus	TA 2026 milj. €	TS 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	Alustava 2029 milj. €	Alustava 2030 milj. €	Alustava 2031 milj. €	Alustava 2032 milj. €	Alustava 2033 milj. €	Alustava 2034 milj. €	Alustav a 2035 milj. €
8 02 01 Uudis- ja lisärakennushankkeet, lautakunnan käytettäväksi						194,04	215,79	148,14	115,83	105,63	77,02	73,17	70,35	98,08	62,98
8 02 01 02 Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan uudis- ja lisärakennushankkeet						150,65	149,80	88,04	67,08	70,45	60,95	58,49	59,79	89,36	58,35
Fallkullan koulu	Helluntairaitti	Uudisrakennus	7 500	32,25	2034- 2036	0	0	0	0	0	0	0,94	1,29	8,66	13,20
Hernesaaren peruskoulu	Laivakatu 4	Uudisrakennus	9 000	38,70	2033- 2035	0	0	0	0	0	0,30	1,03	5,20	10,20	8,36
Hertsikan ala-aste ja Päiväkoti Siilitien korvaava	Hillerikuja 4	Korvaava uudisrakennus	5 500	23,65	2029- 2030	0,02	0,50	0,81	9,68	9,78	1,69	0	0	0	0
Hilatie paviijongin korvaava	Konalankuja 4	Korvaava uudisrakennus	1 800	8,10	2034- 2035	0	0	0	0	0	0	0,28	0,39	4,86	2,43
Kannelmäen peruskoulu (RUNO)	Runonlaulajantie 40	Korvaava uudisrakennus	7 674	27,89	2025- 2027	8,52	6,63	1,99	0	0	0	0	0	0	0
Karhukallion päiväkot ja alkuopetustilat	ei osoitetta	Uudisrakennus	3 100	13,33	2031- 2032	0	0	0	0	0,34	2,47	4,01	3,00	3,00	0
Koivusaaren uusi päiväkot ja koulu	Leppäsaarenaukio	Uudisrakennus	7 000	30,10	2034- 2036	0	0	0	0	0	0	0	2,01	10,48	16,25
Kruunuvuorenrannan palvelukortteli	Haakoninlahdenkatu 14	Uudisrakennus	17 483	70,83	2025- 2028	16,23	16,46	10,48	7,08	3,00	0	0	0	0	0
Kulosaaren korttelitalo (Kulosaaren ala-aste ja Päiväkoti Kulosaari)	Kyösti Kallion tie 1	Laajennus	1 500	7,60	2029- 2031	0	0,11	0,40	1,17	2,91	2,26	0,38	0	0	0
Laakavuoren korttelitalo	Jänkäpolku 1	Korvaava uudisrakennus	12 500	53,75	2028- 2031	0,20	0,50	3,58	12,08	12,60	15,24	3,96	2,50	0	0
Lauttasaaren monitoimitalo	Pajalahdentie 10a	Korvaava uudisrakennus	6 000	25,80	2032- 2033	0	0	0	0	0,50	0,50	9,69	8,81	3,30	2,00
Leikkipuisto Munkki	Ritokalliontie 20	Korvaava uudisrakennus	267	1,11	2025- 2026	1,00	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Leikkipuisto Myllynsiipi	Yläkivenrinne 3	Korvaava uudisrakennus	267	1,11	2029- 2030	0,01	0,01	0,06	0,54	0,46	0	0	0	0	0
Leikkipuisto Nuoli	Vihdintie	Korvaava uudisrakennus	267	1,11	2025- 2026	0,80	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Leikkipuisto Traktori	Tyynelänkuja 7	Korvaava uudisrakennus	267	1,11	2028- 2029	0,01	0,06	0,56	0,46	0	0	0	0	0	0
Leikkipuisto Ulvila	Ulvilantie 17b	Korvaava uudisrakennus	267	1,11	2030- 2031	0	0	0	0,05	0,51	0,55	0	0	0	0
Malmin lentokentän alueen koulu ja päiväkot	Malmin lentoasema	Uudisrakennus	8 500	36,55	2034- 2036	0	0	0	0	0	0	0,10	0,20	12,00	8,40
Malmin peruskoulu	Kirkonkyläntie 17	Uudisrakennus	11 402	42,96	2026- 2027	14,96	17,78	6,80	0	0	0	0	0	0	0
Melkinlaiturin koulu ja päiväkoti	Poseidoninkuja 4	Uudisrakennus	8 183	38,98	2025- 2027	12,72	8,63	3,32	0,47	0	0	0	0	0	0
Merilahden peruskoulu ja päiväkoti	Jaluspolku 3	Korvaava uudisrakennus	8 730	41,60	2027- 2030	0,53	9,07	16,17	11,23	1,61	0	0	0	0	0

Kohde	Sijainti	Sisältö	Laajuus brm2	Rakentamis- kustannukset milj. €	Rakenta- misen ajoitus	TA 2026 milj. €	TS 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	Alustava 2029 milj. €	Alustava 2030 milj. €	Alustava 2031 milj. €	Alustava 2032 milj. €	Alustava 2033 milj. €	Alustava 2034 milj. €	Alustav a 2035 milj. €
Munkkiniemen ala-asteen uusi liikuntatila	Tietokuja 1	Uudisrakennus	1 871	6,00	2026-2027	4,32	1,10	0	0	0	0	0	0	0	0
Pihkupuiston ala-aste, Päiväkoti Kaunokki	Tuohipolku 10	Perusparannus ja laajennus	5 310	22,34	2026-2027	12,56	6,74	1,42	0	0	0	0	0	0	0
Pitäjänmäen peruskoulu, kirjasto ja nuorisotalo	Viinenkuja 6	Perusparannus ja laajennus	15 955	64,60	2026-2029	5,56	18,50	20,00	14,31	5,23	0	0	0	0	0
Puistolan peruskoulu, päiväkotia ja liikuntapuisto	Koudantie 2	Korvaava uudisrakennus	12 154	48,70	2026-2027	15,50	17,81	4,51	0,56	0	0	0	0	0	0
Pukimäenkaaren peruskoulu, Päiväkoti Viskurin eskarit ja Päiväkoti Asterin eskarit	Kenttäpolku 3	Korvaava uudisrakennus	2 400	10,32	2031-2032	0	0	0	0,20	0,20	5,37	3,39	0,72	0	0
Pukimäenrannan uusi peruskoulu/päiväkoti	ei tiedossa	Uudisrakennus	3 850	17,33	2032-2033	0	0	0	0	0,50	0,50	9,53	5,20	1,13	0
Päiväkoti eteläinen Postipuisto	Filatelistinkatu	Uudisrakennus	2 000	9,00	2030-2031	0	0	0,10	0,20	4,80	2,40	0,50	0,60	0	0
Päiväkoti Harbonkatu 8	Harbonkatu 8	Uudisrakennus	1 490	8,26	2025-2026	3,00	1,04	0	0	0	0	0	0	0	0
Päiväkoti Huopalahdenportti	Kytösuontie 3	Uudisrakennus	1 400	6,30	2030-2031	0	0	0	0	1,30	2,50	2,50	0	0	0
Päiväkoti Iloäki/Leikkipuisto Kiiltotähti	Iloäentie 4	Laajennus	1 000	4,50	2033-2034	0	0	0	0	0	0,03	0,25	2,35	1,87	0
Päiväkoti Immola / Daghemmet Staffan / Pukimäenkaaren peruskoulu	Immolantie 9	Päiväkoti Immolan pysyvät tilat	1 538	7,00	2034-2035	0	0	0	0	0	0	0	0,27	4,60	2,10
Päiväkoti Kajuutta	Kalkkikiekankuja 4	Korvaava uudisrakennus	2 500	10,75	2030-2031	0	0	0,14	0,50	4,90	4,41	0,40	0	0	0
Päiväkoti Kontula	Naapurintie 14	Korvaava uudisrakennus	2 747	12,66	2026-2027	5,63	4,31	1,63	0	0	0	0	0	0	0
Päiväkoti Kumpulanmäki	Ernst Lindelöfin katu	Uudisrakennus	1 500	6,75	2034-2035	0	0	0	0	0	0	0	0,23	4,30	2,14
Päiväkoti Lammikko	Kontulanakaari	Korvaava uudisrakennus	2 000	9,00	2033-2034	0	0	0	0	0	0,13	0,77	5,12	2,98	0
Päiväkoti Myllynratas	Tuulimyllyntie 5a	Korvaava uudisrakennus	1 400	6,30	2033-2034	0	0	0	0	0	0,22	0,32	3,87	1,89	0
Päiväkoti Myllytupa	Myllyrintie 2a	Korvaava uudisrakennus	1 500	7,60	2026-2028	1,88	4,07	1,08	0,20	0	0	0	0	0	0
Päiväkoti Nallenrinne	Gustafsberginkatu	Uudisrakennus	2 400	10,32	2031-2032	0	0	0	0,10	0,20	5,19	3,70	0,72	0	0
Päiväkoti Perhonen	Jokiniementie 34a	Korvaava uudisrakennus	1 626	8,14	2025-2026	2,25	0,40	0	0	0	0	0	0	0	0
Päiväkoti Pikkusuo ja paviljonki-päiväkoti Suosaari	Pikkusuonkuja 3	Korvaava uudisrakennus	1 500	6,75	2030-2031	0	0	0,09	0,22	1,52	3,12	1,81	0	0	0
Päiväkoti Prinssintie	Prinssintie 1	Korvaava uudisrakennus	2 400	10,32	2032-2033	0	0	0	0	0,08	0,30	2,69	6,97	0,28	0
Päiväkoti Rusettipuisto ja Leikkipuisto Mustapuro	Olavinlinnantie 16	Korvaava uudisrakennus	3 509	14,13	2025-2026	4,94	1,21	0	0	0	0	0	0	0	0
Päiväkoti Sarvasto	Sarvastonkaari 11	Korvaava uudisrakennus	1 800	8,10	2032-2033	0	0	0	0	0,25	0,43	3,63	3,79	0	0
Päiväkoti Topelius ja Päiväpirtti	Rajasaarentie 6	Korvaava uudisrakennus	2 054	10,65	2026-2027	3,73	4,68	0,80	0	0	0	0	0	0	0
Päiväkoti Tuuli	Jasmiinikuja 3	Korvaava uudisrakennus	2 644	12,59	2025-2026	5,74	1,03	0	0	0	0	0	0	0	0
Päiväkoti Tähtitorni	Kasarmikatu 13	Korvaava uudisrakennus	1 000	4,50	2031-2032	0	0	0	0,04	0,36	2,58	1,24	0,27	0	0

Kohde	Sijainti	Sisältö	Laajuus brm2	Rakentamis- kustannukset milj. €	Rakenta- misen ajoitus	TA 2026 milj. €	TS 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	Alustava 2029 milj. €	Alustava 2030 milj. €	Alustava 2031 milj. €	Alustava 2032 milj. €	Alustava 2033 milj. €	Alustava 2034 milj. €	Alustav a 2035 milj. €
Päiväkoti Viikinki	Pyötsaarenkuja 1	Perusparannus	1 171	5,27	2044- 2045	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Päiväkoti Yliskylänlahti	Holmanmoisionpolku 1	Uudisrakennus	2 100	9,03	2031- 2032	0	0	0	0,08	0,40	3,90	3,80	0,53	0	0
Roihuvuoren ala-aste	Vuorenpiekkontie 7	Laajennus	4 500	20,25	2033- 2034	0	0	0	0	0	0,50	0,69	5,31	12,97	0
Solakallion koulu	Kartanomuseontie 2	Korvaava uudisrakennus	2 500	11,25	2034- 2035	0	0	0	0	0	0	0	0,41	6,75	3,38
Staffansby lägstadieskola, Daghemmet Staffan	Kivtaskuntie 3	Laajennus	4 000	17,60	2030- 2031	0	0	0,10	0,50	7,80	5,36	2,88	0	0	0
Suutarilan uusi monitoimitalo	Seulastentie 11	Korvaava uudisrakennus	11 090	48,00	2025- 2027	16,93	9,01	3,00	1,00	0	0	0	0	0	0
Tahvonlahden ala-aste, Päiväkoti Tahvonlahti	Gunillantie 12	Laajennus / (korvaava uudisrak.)	5 000	22,00	2029- 2030	0	0,24	3,30	5,40	11,20	1,00	0	0	0	0
Tivolitien monitoimitalo	Tivolitie	Päiväkoti ja asukastilojen uudisrakennus	2 500	11,25	2036- 2038	0	0	0	0	0	0	0	0,05	0,09	0,09
Vartiokylän ala-aste ja Päiväkoti Vartiokylä	Kiviportintie 10	Korvaava uudisrakennus	11 276	49,94	2025- 2027	13,61	19,90	7,71	1,00	0	0	0	0	0	0
8 02 01 03 Kaupunkiympäristötoimialan uudis- ja lisärakennushankkeet						0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8 02 01 04 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan uudis- ja lisärakennushankkeet						10,67	36,65	33,94	26,92	22,14	6,55	3,21	6,68	8,41	4,53
Ahdinaltaan uimarannan huoltorakennus	Länsisatamankatu	Uudisrakennus	200	1,00	2031- 2032	0	0	0	0,03	0,05	0,63	0,29	0	0	0
Ala-Malmin liikuntapuisto	Lallintie 12	Uudisrakennus	450	1,60	2028- 2029	0,02	0,06	0,86	0,66	0	0	0	0	0	0
Haagan liikuntapuisto	Poutunkuja 8	Korvaava uudisrakennus	500	2,00	2030- 2030	0	0	0,19	0,10	1,68	0	0	0	0	0
Herttoniemen liikuntapuiston huoltorakennus	Siilitie	Korvaava uudisrakennus	402	2,20	2026- 2027	1,48	0,61	0	0	0	0	0	0	0	0
Heteniitynkenttä	Heteniityntie 2a	Korvaava uudisrakennus	615	3,10	2026- 2027	1,94	0,53	0	0	0	0	0	0	0	0
Jätkäsaaren liikuntakeskus	Hampurinkuja 4	Korvaava uudisrakennus	21 040	113,60	2027- 2029	6,45	30,80	31,27	19,65	15,61	3,40	0	0	0	0
Kivikon liikuntapuiston huoltorakennus	Savikiekontie 6	Uudisrakennus	400	1,60	2031- 2032	0	0	0,00	0,02	0,09	0,83	0,66	0	0	0
Korvaavat tyyppihuoltorakennukset	ei osoitetta	Korvaavat tyyppihuoltorakennukset		10,00	2029- 2034	0	0,20	0,20	1,11	1,51	1,51	1,61	1,82	1,61	0
Kruunuvuorenrannan merellinen tukikohta	Saaristolaivastonkatu	Korvaava uudisrakennus	1 500	9,00	2029- 2030	0,10	0,10	0,41	4,85	3,21	0	0	0	0	0
Mustikkamaan liikuntapuiston huoltorakennus	Mustikkamaantie 8	Korvaava uudisrakennus	467	2,00	2027- 2027	0,01	1,84	0	0	0	0	0	0	0	0
Oulunkylän urheilupuisto	Käskynhaltijantie 11	Korvaava uudisrakennus	6 000	17,00	2033- 2035	0	0	0	0	0	0,17	0,64	4,86	6,80	4,53
Palettilammen huoltorakennus	Vedenkierto	Uudisrakennus	1 050	4,20	2027- 2028	0,14	2,41	1,01	0,50	0	0	0	0	0	0

Kohde	Sijainti	Sisältö	Laajuus brm2	Rakentamis- kustannukset milj. €	Rakenta- misen ajointus	TA 2026 milj. €	TS 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	Alustava 2029 milj. €	Alustava 2030 milj. €	Alustava 2031 milj. €	Alustava 2032 milj. €	Alustava 2033 milj. €	Alustava 2034 milj. €	Alustav a 2035 milj. €
Rastilan leirintäalue	Karavaanikatu 4	Lasten uusi liikennekaupunki	294	1,28	2026- 2027	0,54	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
8 02 01 05 Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan uudis- ja lisärakennushankkeet						30,80	28,21	26,06	21,73	12,94	9,42	11,37	3,78	0,20	0
Hyvösen lastenkoti	Unikkopolku 4	Korvaava uudisrakennus	736	3,50	2030- 2032	0	0	0,01	0,16	1,08	1,69	0,56	0	0	0
Keskittetyt vainajatilat, Malmi- hautausmaa	Latokartanonkaari 37	Uudisrakennus	1 432	12,89	2024- 2026	2,53	0,25	0	0	0	0	0	0	0	0
Kruunuvuoren rannan pelastusasema	Jurmonkuja 1	Uudisrakennus	2 300	10,35	2031- 2032	0	0	0	0,10	0,20	4,47	4,28	0,92	0	0
Käpylän pelastusasema	Kullervonkatu 7	Pesuhallin uudisrakennus	345	3,45	2026- 2026	2,76	0,42	0	0	0	0	0	0	0	0
Lemmilän lastenkoti	Lemmiläntie 3	Uusi koulurakennus	250	1,00	2027- 2028	0,08	0,52	0,30	0	0	0	0	0	0	0
Malmi lastenkoti ja perheaviointi	Riihenkulma 2	Korvaava uudisrakennus	3 745	17,56	2026- 2027	6,78	5,37	0,96	0	0	0	0	0	0	0
Malmi uusi pelastusasema	Malminkaari 33	Uudisrakennus	1 800	12,00	2027- 2029	0,45	2,21	6,82	1,60	0,60	0	0	0	0	0
Myllypuron terveys- ja hyvinvointikeskus	Jauhokuja 4	Laajennus	15 142	70,29	2025- 2027	18,00	18,20	11,98	3,51	3,30	0	0	0	0	0
Naulakallion lastenkoti	Naulakalliontie 11	Korvaava uudisrakennus	2 000	8,60	2031- 2032	0	0	0	0,10	0,20	2,50	4,98	0,43	0	0
Naulakallion vastaanottokoti	Muinaistutkijat 4	Korvaava uudisrakennus	3 000	13,50	2029- 2030	0,09	0,20	0,20	4,18	3,47	0,54	0	0	0	0
Teinilän lastenkoti	Oppipojantie 19	Korvaava uudisrakennus	935	4,50	2032- 2034	0	0	0	0	0,09	0,22	1,55	2,43	0,20	0
Vuosaaren hybridiasema	Porslahdentie 29	Uudisrakennus	4 150	23,00	2028- 2029	0,12	1,04	5,78	12,07	4,00	0	0	0	0	0
8 02 10 06 Muut uudis- ja lisärakennushankkeet						1,82	1,03	0	0	0	0	0	0	0	0
Tuomarinkylän kartanon sos.tilarakennus	Strandmaninkuja 1	korvaava uudisrakennus	670	3,00	2026- 2027	1,82	1,03	0	0	0	0	0	0	0	0
8 02 10 07 Rakennusten ja liikehuoneistojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden hankkiminen						0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
Osakkeiden ostot				1,00	2025- 2040	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
8 02 02 Korjaushankkeet, lautakunnan käytettäväksi						157,29	178,50	205,71	237,97	232,37	197,97	176,83	179,65	151,92	177,01
8 02 02 02 Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan korjausrakennushankkeet						133,04	130,91	127,71	103,88	106,06	73,03	64,37	85,95	81,13	93,78
Aurinkolahden peruskoulu, Päiväkoti Auringonpilkku	Villiruusunkuja 4	Perusparannus	2 409	9,64	2035- 2036	0	0	0	0	0	0	0	0,20	2,00	3,00

[illegible]

[illegible]

Kohde	Sijainti	Sisältö	Laajuus brm2	Rakentamis- kustannukset milj. €	Rakenta- misen ajoitus	TA 2026 milj. €	TS 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	Alustava 2029 milj. €	Alustava 2030 milj. €	Alustava 2031 milj. €	Alustava 2032 milj. €	Alustava 2033 milj. €	Alustava 2034 milj. €	Alustav a 2035 milj. €
Päiväkoti Kaartintorppa	Saunalahdentie 2	Perusparannus	525	2,36	2036- 2037	0	0	0	0	0	0	0	0	0,05	0,05
Päiväkoti Kamomilla	Tilanhoitajankaari 34	Perusparannus	923	4,15	2036- 2037	0	0	0	0	0	0	0,05	0,05	0,10	1,00
Päiväkoti Kannel	Huilupolku 6	Perusparannus	1 170	5,27	2028- 2029	0,18	0,28	3,00	1,75	0	0	0	0	0	0
Päiväkoti Kissankello	Leskirouva Freytagin kuja 3	Perusparannus	719	3,24	2036- 2037	0	0	0	0	0	0	0	0	0,10	0,05
Päiväkoti Kotikallio, Ryhmäperhepk Kummeli ja Vallilan ala-aste (Hermannin)	Saarenkatu 4	Perusparannus	2 008	9,04	2034- 2035	0	0	0	0	0	0	0	0,33	6,00	2,71
Päiväkoti Kytöniitty	Kytöniittyntie 2a	Perusparannus ja laajennus	1 472	6,60	2032- 2033	0	0	0	0	0,16	0,26	2,97	2,97	0,23	0
Päiväkoti Leipuri	Neulapadontie 10a	Perusparannus	1 067	4,80	2038- 2039	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,06
Päiväkoti Lemmikki	Rukkilanrinne 8	Perusparannus	677	3,05	2035- 2036	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,04
Päiväkoti Loimi	Koskenhaankuja 5	Perusparannus	850	3,83	2034- 2035	0	0	0	0	0	0	0	0,14	2,30	1,38
Päiväkoti Luotsi	Laivastokuja 4	Perusparannus	964	5,50	2027- 2028	0,27	3,14	1,31	0	0	0	0	0	0	0
Päiväkoti Luotsi (Delfiinit & Meriaallot)	Merikasarminkatu 3	Perusparannus	579	2,60	2036- 2037	0	0	0	0	0	0	0	0	0,05	0,05
Päiväkoti Marmorin	Marmoritie 8	Perusparannus	784	3,76	2027- 2028	0,30	2,24	1,11	0	0	0	0	0	0	0
Päiväkoti Merituuli	Suolakivenkuja 6	Perusparannus	1 300	4,94	2033- 2034	0	0	0	0	0	0,10	0,28	2,51	2,05	0
Päiväkoti Mestari	Kometintie 5	Perusparannus	1 452	6,53	2036- 2037	0	0	0	0	0	0	0	0	0,24	2,00
Päiväkoti Miilu	Paloheinäntie 5c	Perusparannus	470	2,11	2034- 2035	0	0	0	0	0	0	0	0,03	1,60	0,63
Päiväkoti Munkkivuori/Munkkivuoren nuorisotalo	Raumantie 5	Perusparannus	1 960	8,82	2034- 2035	0	0	0	0	0	0	0	0,32	5,80	2,65
Päiväkoti Nalle	Reiherintie 3	Perusparannus	543	2,44	2036- 2037	0	0	0	0	0	0	0	0	0,05	0,05
Päiväkoti Nestori	Kylänvanhimmantie 1	Perusparannus	1 230	5,54	2034- 2035	0	0	0	0	0	0	0	0,20	1,00	3,70
Päiväkoti Niitty	Laurinmäenpolku 4	Perusparannus	882	3,35	2031- 2032	0	0	0	0,04	0,18	1,74	1,39	0	0	0
Päiväkoti Norlandia Peiponpesä (yks.)	Näsinjankuja 2	Perusparannus	375	1,69	2034- 2035	0	0	0	0	0	0	0	0,06	1,11	0,51
Päiväkoti Norppa	Teinintie 13	Perusparannus	693	3,35	2026- 2027	1,41	1,62	0	0	0	0	0	0	0	0
Päiväkoti Nuotti	Palsamipolku 10	Perusparannus	485	2,18	2036- 2037	0	0	0	0	0	0	0	0	0,05	1,00
Päiväkoti Oulunkylä	Kivalterintie 25	Perusparannus	555	2,50	2035- 2036	0	0	0	0	0	0	0	0,09	0,11	1,50
Päiväkoti Pakilan lastenpaikka	Yhdyskunnantie 2	Perusparannus	510	2,30	2034- 2035	0	0	0	0	0	0	0	0,08	1,53	0,69
Päiväkoti Pentinkulma, Leikkiapuisto Linnunrata	Linnunradantie 8	Perusparannus	1 300	4,94	2032- 2032	0	0	0	0	0,16	0,29	4,24	0,25	0	0
Päiväkoti Pihlaja	Pihlajatie 32	Perusparannus ja laajennus	2 000	8,20	2030- 2031	0	0	0,24	0,39	4,27	2,45	0,41	0	0	0

Kohde	Sijainti	Sisältö	Laajuus brm2	Rakentamis- kustannukset milj. €	Rakenta- misen ajoitus	TA 2026 milj. €	TS 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	Alustava 2029 milj. €	Alustava 2030 milj. €	Alustava 2031 milj. €	Alustava 2032 milj. €	Alustava 2033 milj. €	Alustava 2034 milj. €	Alustav a 2035 milj. €
Päiväkoti Pihlajamäki/Leikkipuisto Maasälpä	Maasälväntie 3	Perusparannus	1 107	4,20	2028- 2030	0,12	0,17	1,17	1,89	0,79	0	0	0	0	0
Päiväkoti Pikkuprinssi	Maatullinkuja 12	Perusparannus	1 184	4,50	2034- 2035	0	0	0	0	0	0	0,06	0,06	1,80	2,58
Päiväkoti Porslahti	Marielundinaukio 4	Perusparannus	760	3,42	2036- 2037	0	0	0	0	0	0	0,05	0,05	0,10	3,00
Päiväkoti Portti	Lohkarekuja 3	Perusparannus	419	1,88	2036- 2037	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,05
Päiväkoti Ranta	Neitojenpolku 23	Perusparannus	959	4,32	2036- 2037	0	0	0	0	0	0	0,05	0,05	0,10	1,00
Päiväkoti Roihuvuori	Vuorenpeikontie 1	Perusparannus	896	4,03	2038- 2039	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,05
Päiväkoti Ruoholahden lastentalo ja Leikkipuisto Ruoholahti	Laivapojankatu 8	Perusparannus	1 058	4,76	2036- 2037	0	0	0	0	0	0	0	0	0,18	1,50
Päiväkoti Ruusu	Perustie 40	Perusparannus	818	3,68	2036- 2037	0	0	0	0	0	0	0,05	0,05	0,10	1,00
Päiväkoti Satama	Sisselenkuja 3	Perusparannus	1 491	6,71	2036- 2037	0	0	0	0	0	0	0	0,09	0,22	2,00
Päiväkoti Savotta	Puunkaatajantie 16	Perusparannus	1 005	4,52	2034- 2035	0	0	0	0	0	0	0	0,17	3,00	1,36
Päiväkoti Sinivuori	Säterintie 28	Perusparannus	803	3,61	2036- 2037	0	0	0	0	0	0	0,05	0,05	0,10	1,20
Päiväkoti Tapanila	Veljestenpiha 8	Perusparannus ja laajennus (Lpk Impivaara)	2 156	9,70	2028- 2029	0,08	0,55	2,96	5,07	1,00	0	0	0	0	0
Päiväkoti Tuorinniemi ja Leikkipuisto Tuorinniemi	Agnetankuja 4	Perusparannus	2 210	8,40	2030- 2031	0	0	0,31	0,35	3,95	3,38	0,42	0	0	0
Päiväkoti Vaahteramäki	Korppaanpolku 3	Perusparannus	964	4,34	2038- 2039	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,06
Päiväkoti Veräjämäki	Jokiniementie 3	Perusparannus	1 291	4,90	2033- 2034	0	0	0	0	0	0,07	0,32	1,99	2,52	0
Päiväkoti Viskuri	Viskurikuja 2	Perusparannus	931	4,19	2035- 2036	0	0	0	0	0	0	0	0,06	0,14	3,00
Ressun peruskoulu	Työmiehenkatu 11	Perusparannus	8 365	34,70	2027- 2029	0,68	8,94	11,50	10,82	2,00	0	0	0	0	0
Ruoholahden ala-aste	Santakatu 6	Perusparannus	3 985	15,94	2027- 2029	0,80	3,61	6,50	3,77	1,00	0	0	0	0	0
Sibelius-lukio	Kulmakatu 4b	Perusparannus ja toiminnallinen muutos	6 610	30,40	2031- 2033	0	0	0	0,29	0,50	6,37	9,22	9,06	3,50	0
Snellmanin ala-aste/Päiväkoti Rööperi	Punavuorenkatu 6- 10	Perusparannus	4 390	16,68	2031- 2032	0	0	0	0,07	0,86	3,61	4,98	6,40	0	0
Stadin ammattopisto/Nilsjätkäkatu 6	Nilsjätkäkatu 6	Perusparannus	7 830	16,63	2024- 2026	8,60	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stadin ammatti- ja aikuisopisto (Taucher) ja Vallilan ala-aste lisätila (Corten)	Nilsjätkäkatu 3	Perusparannus ja toiminnallinen muutos	5 000	19,00	2029- 2031	0,10	0,10	0,50	3,17	7,91	4,46	1,00	1,00	0	0
Strömbergin ala-aste, Päiväkoti Mestarin eskarit	Takomotie 13	Perusparannus	3 646	16,41	2039- 2040	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Suomenlinnan ala-aste	Suomenlinna C 55	Perusparannus	1 100	5,06	2029- 2030	0,03	0,07	0,19	2,57	1,90	0,25	0	0	0	0
Suutarinkylän peruskoulu	Töyrynummentie 8	Perusparannus ja toiminnallinen muutos	3 800	14,44	2030- 2031	0	0	0,10	0,50	4,53	5,96	2,80	0	0	0

[illegible]

[illegible]

Kohde	Sijainti	Sisältö	Laajuus brm2	Rakentamis- kustannukset milj. €	Rakenta- misen ajoitus	TA 2026 milj. €	TS 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	Alustava 2029 milj. €	Alustava 2030 milj. €	Alustava 2031 milj. €	Alustava 2032 milj. €	Alustava 2033 milj. €	Alustava 2034 milj. €	Alustav a 2035 milj. €
Ruskeasuon liikuntahalli ja maneesi	Ratsastie 10	Perusparannus	7 000	14,00	2031-2032	0	0	0	0,20	0,20	4,39	4,59	3,00	1,00	0
Siltamäen liikuntapuisto	Pallomäentie 14	Perusparannus	427	1,71	2036-2037	0	0	0	0	0	0	0	0	0,05	0,02
Talin jalkapallohalli	Purotie 8	Perusparannus	9 500	9,00	2026-2027	3,18	4,43	1,02	0	0	0	0	0	0	0
Tapulikaupungin liikuntapuisto	Parmaajantie 3	Perusparannus	312	1,25	2036-2037	0	0	0	0	0	0	0	0	0,05	0,01
Tekniikan museo	Viikintie 1	Perusparannus	7 385	29,54	2038-2039	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,39
Töölön kisahalli	Mannerheimintie 17	Perusparannus	27 000	115,00	2028-2031	0,50	1,50	17,61	28,51	33,50	16,75	8,70	3,10	0	0
Uimastadion	Hammar skjöldintie 5	Perusparannus	3 216	12,86	2034-2036	0	0	0	0	0	0	0,15	0,37	3,70	5,72
Vallilan kirjasto, Päiväkoti Runo	Päijänteentie 5	Perusparannus	1 582	6,33	2036-2037	0	0	0	0	0	0	0	0	0,08	0,21
Velodrom, Pyöräilystadion	Mäkelänkatu 70	Perusparannus	2 120	8,48	2038-2039	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,11
Vesalan liikuntapuisto	Kontulankaari 15	Perusparannus	312	1,25	2035-2036	0	0	0	0	0	0	0,02	0,04	0,07	0,75
Yrjönkadun uimahalli	Yrjönkatu 21b	Perusparannus	5 882	21,40	2024-2026	2,43	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8 02 02 05 Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan korjausrakennushankkeet						5,17	10,80	7,19	6,73	4,96	17,76	20,70	23,35	22,72	8,80
Andelslagsvägens grupphem	Osuuskunnantie 78a	Perusparannus		2,25	2029-2030	0	0,10	0,12	1,25	0,67	0	0	0	0	0
Auroran toipumiskampus	Palkkatilankatu 4	Perusparannus	5 000	20,34	2031-2033	0	0	0	0,50	0,50	5,80	6,88	4,57	1,02	0
Haartmanin sairaalan jäähdytys	Haartmaninkatu 4	Perusparannus		1,25	2026-2026	0,96	0,23	0	0	0	0	0	0	0	0
Herttoniemen vastaanotto	Niittaajankatu 13	Perusparannus		3,42	2036-2037	0	0	0	0	0	0	0	0	0,10	0,05
Kallion virastotalo, G-siipi	Toinen linja 4	Perusparannus ja toiminnallinen muutos	2 000	8,10	2027-2028	0,71	3,44	2,65	1,20	0	0	0	0	0	0
Kallion virastotalo	Toinen linja 4	Monitilamuutokset	7 000	20,00	2033-2034	0	0	0	0	0	0,20	0,20	7,43	11,37	0
Kallion virastotalo, keittiö ja ruokala	Toinen linja 4	Perusparannus ja toiminnallinen muutos	900	2,00	2027-2027	0,08	1,92	0	0	0	0	0	0	0	0
Keskuspelastusasema	Agricolankatu 15	Perusparannus ja toiminnallinen muutos	1 511	7,20	2025-2027	1,00	2,10	0,60	0	0	0	0	0	0	0
Kestikujan asuntola	Kestikuja 2	Perusparannus		2,91	2036-2037	0	0	0	0	0	0	0	0	0,10	0,05
Kotihoitotilat (rakennus 8591)	Leiviskätie 11	Toiminnallinen muutos		1,67	2034-2036	0	0	0	0	0	0	0	0,05	0,10	0,60
Laajasalon terveysasema	Koulutanhua 2a	Perusparannus		33,19	2037-2038	0	0	0	0	0	0	0	0	0,27	0,27
Lauttasaaren terveysasema	Lauttasaarentie 25a	Perusparannus		13,19	2036-2037	0	0	0	0	0	0	0	0,37	0,79	3,75
Lauttasaaren terveysasema	Lauttasaarentie 25a	Toiminnallinen muutos	2 700	2,50	2036-2037	0,04	0,10	0,11	1,08	1,07	0	0	0	0	0
Lemmilän lastenkoti	Lemmiläntie 3	Perusparannus	1 567	6,00	2027-2028	0	0	0	0	0	0	0	0,05	0,34	2,13

Kohde	Sijainti	Sisältö	Laajuus brm2	Rakentamis- kustannukset milj. €	Rakenta- misen ajoitus	TA 2026 milj. €	TS 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	Alustava 2029 milj. €	Alustava 2030 milj. €	Alustava 2031 milj. €	Alustava 2032 milj. €	Alustava 2033 milj. €	Alustava 2034 milj. €	Alustav a 2035 milj. €
Läntinen sosiaalikeskus	Hopeatie 6	Perusparannus	4 200	12,60	2032- 2034	0	0	0	0	0,29	0,34	3,78	3,78	3,78	0,63
Malminkartanon terveystakeskus	Luutnantintie 16	Toiminnallinen muutos	1 860	1,80	2030- 2030	0	0	0	0,18	1,62	0	0	0	0	0
Octavens serviceenhet	Puusuutarintie 19	Perusparannus		3,78	2036- 2037	0	0	0	0	0	0	0,05	0,05	0,10	0,23
Onnentien perhekoti	Onnentie 13	Perusparannus		1,14	2036- 2037	0	0	0	0	0	0	0	0	0,07	0,07
Oulunkylän perhekuntoutuskeskus	Harjantekijäntie 2	Perusparannus		11,98	2045- 2046	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Outamon lastenkoti	Karkalintie 148	Perusparannus	5 759	22,00	2036- 2038	0	0	0	0	0	0	0	0	0,02	0,50
Perheryhmäkoti	Solakallionkuja 3	Perusparannus	262	1,05	2036- 2037	0	0	0	0	0	0	0	0	0,03	0,06
Roihuvuoren seniorikeskus	Punahilkantie 16	Perusparannus		52,06	2037- 2038	0	0	0	0	0	0	0	0	0,42	0,42
Suursuon virastotalo (suvi)	Suursuonlaita 1	Perusparannus	3 696	11,00	2033- 2035	0	0	0	0	0,09	0,50	2,49	4,75	3,17	0
Teinilän lastenkoti (Pikalähetintie 15)	Pikalähetintie 15	Perusparannus	1 297	5,00	2031- 2031	0	0	0	0,18	0,25	4,32	0,25	0	0	0
Toimintakeskus Landbo	Landbontie 2	Perusparannus		2,42	2036- 2037	0	0	0	0	0	0	0	0	0,05	0,05
Toimintakeskus Sofianlehto	Sofianlehdonkatu 8a	Perusparannus	4 316	16,40	2031- 2032	0	0	0	0,32	0,38	6,38	5,38	2,30	1,00	0
Toivolannmäen perheryhmäkoti Kumpula	Mikkolankuja 6	Perusparannus	1 760	5,50	2026- 2027	2,28	2,50	0,70	0	0	0	0	0	0	0
Toivolannmäen perheryhmäkoti Mäntylä	Mikkolankuja 6	Perusparannus	1 894	5,50	2028- 2029	0,10	0,41	3,01	1,98	0	0	0	0	0	0
Vironniemen toimitalo	Vironkatu 2	Perusparannus	4 260	2,00	2031- 2032	0	0	0	0,04	0,08	0,21	1,66	0	0	0
8 02 02 06 Muut korjausrakennushankkeet						7,29	16,07	26,98	55,84	53,30	38,21	21,65	11,13	5,72	12,58
Elefanti kortteli, K 4, Brummer, Pormestarin virka- asunto	Katariinankatu 1-3	Perusparannus	750	5,00	2032- 2033	0	0	0	0	0,16	0,22	3,17	1,45	0	0
Energiatehokkuusinvestoinnit aurinkosähköön		Energiatehokkuusinvestoinnit aurinkosähköön		1,00	2021- 2035	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Kestävän kehityksen investoinnit 2026-35		Kestävän kehityksen investoinnit 2026-35		10,00	2021- 2035	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Kohdentamattomat korjaushankkeet ja väistötilat		Kohdentamattomat korjaushankkeet ja väistötilat		2,20	2023- 2026	2,17	0,23	0,09	0,10	0,09	0,10	0	0	0	0
Lapinlahden sairaala	Lapinlahdenpolku 8	Perusparannus	13 800	57,30	2028- 2030	0,50	0,50	5,06	23,80	19,95	5,00	0	0	0	0
Leijona kortteli, K 30, Kaupungintalo	Pohjoisesplanadi 11- 13	Perusparannus	20 040	102,00	2028- 2031	0,50	0,50	11,00	25,00	25,30	20,00	10,00	5,00	0	0
Maria start up, rak. 13	Lapinlahdenkatu 16	Rak. 13 siirto	257	2,15	2025- 2026	0,16	0,97	0	0	0	0	0	0	0	0
Sarvikuono kortteli, K 31, Apteekintalo	Pohjoisesplanadi 15- 17	Perusparannus	2 000	6,50	2033- 2034	0	0	0	0	0	0,08	0,32	2,50	3,60	0
Sarvikuono kortteli, K 31, Fenniatalo	Unioninkatu 25	Perusparannus	1 500	11,50	2033- 2034	0	0	0	0	0	0	0	0,18	0,12	10,58
Tukutori	Työpajankatu 2a	Rak. 4 perusparannus	875	2,00	2025- 2027	0,80	1,00	0	0	0	0	0	0	0	0

Kohde	Sijainti	Sisältö	Laajuus brm2	Rakentamis- kustannukset milj. €	Rakenta- misen ajoitus	TA 2026 milj. €	TS 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	Alustava 2029 milj. €	Alustava 2030 milj. €	Alustava 2031 milj. €	Alustava 2032 milj. €	Alustava 2033 milj. €	Alustava 2034 milj. €	Alustav a 2035 milj. €
Väestönsuojat		Perusparannus				1,16	10,87	8,83	4,94	5,80	10,81	6,16	0	0	0
RAKENNUSHANKKEET YHTEENSÄ ALV 0						351,33	394,29	353,85	353,80	338,00	275,00	250,00	250,00	250,00	240,00

Liite 5 Esirakentamishankkeiden rakentamishjelma 2026–2028

Kohde	Sijainti	Rakentamis- kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2026 milj. €	TS 2027 milj. €	TS 2028 milj. €
8 01 KIINTEÄ OMAISUUS						
8 01 03 ESIRAKENTAMINEN, TÄYTTÖTYÖT, RAKENTAMISKELPOISEKSI SAATTAMINEN, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi						
8 01 03 01 Muu esirakentaminen, alueiden käyttöönotto ja tonttien rakentamiskelpoiseksi saattaminen						
Purut ja talohankkeiden yhteydessä tehtävä esirakentaminen						
Laakson sairaala, purkaminen	Laakso	2,3	2024–2027	0,2	2,0	0
Vuosaaren lukio, purkaminen	Vuosaari	1,4	2024–2028	0,1	0,1	1,4
Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskus, purkaminen	Kamppi	2,0	2024–2026	0,2	0	0
Puistolan pk esirakentaminen	Suurmetsä	3,3	2024–2029	0,2	0,1	0
Pilaantuneen maan kunnostukset						
Katajanokanranta	Katajanokka	1,8	2026–2029	0,2	0,2	1,2
Koskelan varikko	Kumpula	1,2	2024–2026	0,2	0	0
Maunulan ampumarata	Oulunkylä	3,1	2028–2030	0	0	0,1
Taivallahden ympäristö, pima	Etu-Töölö	2,7	2020–2029	1,6	0,9	0,1
Taivallahti, pima sedimentit	Etu-Töölö	2,6	2024–2028	0	0,8	1,8
Vermo, Espoo, kunnostus	Leppävaara	3,6	2025–2031	0	0	0,1
Vuosaarentie 3	Vuosaari	1,2	2024–2026	1,0	0	0
Johtosiirrot						
Kurkimoision maakaasuputken siirto	Mellunkylä	2,8	2025–2027	1,5	0,5	0
Mäkelänekadun bulevardikaupunki, johtosiirrot	Eri kaupunginosia	2,0	2028–2029	0	0	0,5
Oulunkylän asemanseudun johtosiirrot	Oulunkylä	1,0	2026–2027	0,3	0,7	0
Pihlajamäki / Rapakiven alue johtosiirto / Lucina Hagmanin kuja	Malmi	3,5	2024–2026	2,4	0	0

Kohde	Sijainti	Rakentamis- kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2026 milj. €	TS 2027 milj. €	TS 2028 milj. €
Pienet rakentamiskelpoisuuskohteet				0	0	0
Geotekniset tutkimukset	Eri kaupunginosia	27,0	2024–2035	3,0	3,0	3,0
Muu esirakentaminen						
Hakaniemenranta, ak- ja hotellitonntti (11208 ja 11209), esirakentaminen	Kallio	9,3	2024–2027	5,0	4,0	0
Hietalahdenrannan ruoppaus ja tonttien esirakentaminen	Punavuori	7,4	2027–2032	0	0,2	0,2
Katajanokanranta, esirakentaminen	Katajanokka	8,3	2026–2032	0	0	0,1
Lohiapajanlahti, esirakentaminen	Lauttasaari	4,5	2026–2030	0	0,5	0,2
Myllypuro, Karhukallion alue	Vartiokylä	12,0	2022–2028	4,0	4,0	4,0
Pukinmäenranta, geotekninen esirakentaminen	Pukinmäki	29,0	2026–2030	0,5	0,5	5,0
Stoa-Puhos, Puotilan metroaseman ympäristö	Vartiokylä	5,7	2026–2030	0,5	1,3	1,3
Taivallahden esirakentaminen	Etu-Töölö	4,2	2020–2029	2,2	0,5	1,4
Viikin yliopiston viereisten alueiden esirakentaminen	Viikki	9,0	2028–2031	0	0	0,5
Vuosaaren pienvenesatama, esirakentaminen	Vuosaari	20,5	2025–2030	0,2	0,1	0,5
Vuosaaren Satamakaaren teknisen huollon alue	Vuosaari	1,2	2024–2027	2,2	0	0
Kohdentamattomat pienet rakentamiskelpoisuuskohteet	Eri kaupunginosia	14,0	2024–2035	1,0	1,0	1,0
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet	Eri kaupunginosia			2,5	4,6	5,6
Hankkeet yhteensä 8 01 03 01				29,0	25,0	28,0

Liite 6 Katujen ja liikenneväylien rakentamishjelma vuosiksi 2026–2028 (Vähintään 1,0 milj. euron hankkeet)

Kohde	Sijainti	Rakentamis- kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2026 milj. €	TS 2027 milj. €	TS 2028 milj. €
8 03 KADUT JA LIIKENNEVÄYLÄT						
8 03 01 UUDISRAKENTAMINEN, PERUSPARANTAMINEN JA MUUT INVESTOINNIT, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi						
8 03 01 01 Uudisrakentaminen						
Eteläinen suurpiiri						
Hietalahdenrannan kadut	Kamppi	5,5	2028–2034	0	0	0,2
Kampin terveys- ja hyvinvointikeskuksen ympäristö	Kamppi	4,0	2022–2026	3,2	0	0
Marian kampusalue	Kamppi	5,8	2019–2028	0,2	0,6	0,6
Eteläsataman itäosa ja Katajanokanranta	Katajanokka	13,0	2027–2035	0	0,1	1,1
Taivallahden kylpylän alue	Etu-Töölö	4,0	2022–2029	0	0	1,9
Garden Helsinki	Taka-Töölö	1,0	2026–2029	0,1	0,1	0,5
Porkkalankatu välillä Länsisatamankatu-Länsiväylä	Länsisatama	2,0	2022–2026	0,9	0	0
Lohiapajanlahti	Lauttasaari	12,0	2025–2033	0,3	1,3	2,0
Vattuniemen keskus	Lauttasaari	7,3	2025–2030	0,3	1,5	1,1
Elielinaukio ja Asema-aukio	Kluuvi	16,0	2027–2031	0	0,5	0,5
Läntinen suurpiiri						
Meilahden huvila-alue	Meilahti	1,8	2027–2030	0	0,1	0,8
Huopalahdenportti	Ruskeasuo	9,6	2020–2031	1,9	0	2,1
Laakson sairaala-alue	Laakso	3,6	2021–2027	1,4	0,1	0
Lehtisaaren pohjoisosa	Munkkiniemi	1,1	2015–2027	0	0,5	0
Munkkivuoren ostoskeskuksen ympäristö	Munkkiniemi	1,7	2025–2029	0,8	0	0
Kutomotie 1 ja 9	Pitäjänmäki	1,6	2020–2027	0	0,1	0
Pitäjänmäen asemanseutu	Pitäjänmäki	2,9	2025–2030	1,4	0	0
Keskinen suurpiiri						

Kohde	Sijainti	Rakentamis- kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2026 milj. €	TS 2027 milj. €	TS 2028 milj. €
Hakaniemi rinnakaishankkeet	Kallio	8,8	2021–2031	1,3	2,5	1,0
Mäkelänekadun ja Koskelantien risteys (Koskelantien 5 alue)	Käpylä	12,0	2026–2029	0,5	0,2	5,0
Kunnalliskodintie ja Pohjolankatu (varayhteys)	Koskela	2,0	2025–2028	0,1	0,5	1,5
Pohjoinen suurpiiri						
Oulunkylän keskustakorttelit	Oulunkylä	5,0	2027–2032	0	0,5	1,0
Oulunkyläntien alue ja Kirkkoherrantie	Oulunkylä	7,3	2025–2030	0,3	2,4	2,0
Käskynhaltijantien alue	Oulunkylä	4,6	2018–2027	0,4	0,1	0
Pirjontien ja Pirkkolantien alue	Oulunkylä	2,3	2018–2026	0,1	0	0
Koillinen suurpiiri						
Viikin täydennysrakentaminen	Viikki	14,3	2027–2034	0	0	0,3
Viikinmäen alue (2.vaihe)	Viikki	1,5	2015–2029	0,2	0,1	0,5
Pukimäenranta asemakaava alue	Pukinmäki	20,0	2026–2034	0,4	1,0	1,0
Pihlajiston eteläosa	Malmi	2,0	2028–2033	0,2	0	0,9
Fallkullan kiila	Tapaninkylä	1,8	2017–2026	1,0	0	0
Planeetat	Suutarila	3,6	2019–2026	1,9	0	0
Puistolan asemanseutu	Suurmetsä	1,0	2026–2029	0,1	0,1	0,5
Aurinkomäen sorakadut	Suurmetsä	2,5	2026–2030	0,6	1,1	1,5
Kaakkoinen suurpiiri						
Roihuvuoren kirkon kortteli	Herttoniemi	1,0	2025–2027	0,1	0,9	0
Työnjohtajankadun korttelit	Herttoniemi	4,7	2018–2028	0,9	0,5	0,7
Itäinen suurpiiri						
Itäkeskuksen kaupunkikeskus	Vartiokylä	1,0	2027–2031	0	0,1	0
Itäkeskuksen metroaseman ympäristö	Vartiokylä	3,0	2015–2031	0	0	0,1
Itäkeskus, Stoa-Puhos	Vartiokylä	6,5	2026–2032	0,5	0	0
Karhukallio	Vartiokylä	6,6	2022–2030	0,6	1,0	2,0
Myllypuro uusi asemakaava	Vartiokylä	2,5	2025–2029	0,6	0,5	0
Puotilan metroaseman alue	Vartiokylä	8,3	2025–2029	0,5	2,5	2,7
Aromikujan alue	Vuosaari	3,5	2022–2026	1,7	0	0
Ramsinranta	Vuosaari	1,4	2020–2030	0,1	0,3	0,3

Kohde	Sijainti	Rakentamis- kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2026 milj. €	TS 2027 milj. €	TS 2028 milj. €
Vuosaaren keskustan asemakaavat	Vuosaari	4,5	2025–2030	0,2	0,9	1,8
Östersundomin suurpiiri						
Meluesteet						
Vanha Porvoontie (Suurmetsäntie - Heikinlaaksontie)	Suurmetsä	6,9	2019–2028	0,8	4,0	4,0
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet				1,7	6,5	4,4
Hankkeet yhteensä 8 03 01 01				25,3	30,6	42,0
8 03 01 02 Perusparantaminen ja liikennejärjestelyt						
Katujen peruskorjaukset						
Eteläinen suurpiiri						
Esplanadien alueen peruskorjaus	Eri kaupunginosia	20,0	2027–2035	0	0,3	0,3
Ritarikadun pohjoispää	Kruununhaka	1,4	2023–2026	1,2	0	0
Karamzininranta	Kluuvi	5,6	2024–2028	1,0	1,5	2,5
Kauppatorin nopeat toimenpiteet	Kaartinkaupunki	1,0	2025–2026	0,8	0	0
Hietalahdentori	Kamppi	2,5	2025–2028	0,4	1,1	1,0
Kampin keskuksen ympäristö	Kamppi	2,5	2025–2027	0,2	2,3	0
Fredrikintorin peruskorjaus	Punavuori	2,0	2024–2026	1,2	0	0
Läntinen suurpiiri						
Munkkiniemenranta	Munkkiniemi	1,3	2026–2029	0,1	0,1	0,5
Keskinen suurpiiri						
Itä-Pasilan katujen peruskorjaus	Pasila	5,0	2025–2031	1,2	3,4	0,6
Länsi-Pasilan aukoiden peruskorjaus	Pasila	2,5	2015–2027	0,5	1,1	0,9
Pohjoinen suurpiiri						

Kohde	Sijainti	Rakentamis- kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2026 milj. €	TS 2027 milj. €	TS 2028 milj. €
Länsi-Pakilan aluesaneeraus, kadut	Pakila	9,0	2024–2027	4,1	4,5	0
Koillinen suurpiiri						
Facelift pääradan asemien parannukset	Eri kaupunginosia	3,0	2025–2029	0,5	1,5	0,5
Suutarilantien perusparantaminen ja Soininkujan muutokset	Suutarila	3,9	2024–2028	2,6	0,6	0,1
Tattarisuon teollisuusalueen kadut	Suurmetsä	4,0	2028–2031	0	0	0,1
Kaakkoinen suurpiiri						
Abraham Wetterin tie v. Linnanrakentajantie-Sahaajankatu	Herttoniemi	2,4	2021–2028	0	0	1,2
Johan Sederholmin tie	Herttoniemi	1,0	2022–2028	0	0	0,9
Itäinen suurpiiri						
Vartiokylän kadut	Vartiokylä	2,3	2017–2027	0	0	0,8
Östersundomin suurpiiri						
Karhusaarentie	Karhusaari	2,0	2026–2029	0,1	0,1	0,6
Siltojen peruskorjaus ja uusiminen						
Arkadiankadun silta	Kamppi	2,1	2020–2026	2,0	0	0
Runeberginkadun silta	Kamppi	1,1	2023–2027	0,1	1,0	0
Uusittavat sillat	Eri kaupunginosia	92,5	2020–2030	10,5	5,0	30,0
Ulkovalaistuksen ja liikennevalojen peruskorjaukset ja LED						
	Eri kaupunginosia	98,4	2023–2035	10,0	10,0	10,0
Joukkoliikenteen kehittäminen						
Joukkoliikenteen pienet parannukset	Eri kaupunginosia	27,2	2022–2035	1,0	1,0	1,0
Liikennejärjestelyt						
Eteläinen suurpiiri						
Kaivokadun alueen kehittäminen	Kluuvi	22,0	2024–2029	0,3	0,2	10,0
Postikatu	Kamppi	2,0	2027–2030	0	0,1	0,1

Kohde	Sijainti	Rakentamis- kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2026 milj. €	TS 2027 milj. €	TS 2028 milj. €
Länsisataman pikaraitiotie, liittyvät katuhankeet	Eri kaupunginosia	25,5	2025–2031	1,3	1,3	5,1
Läntinen suurpiiri						
Konalantie välillä Hilapellontie - Victor Hartwallin polku	Konala	1,2	2027–2029	0	0,1	0,7
Keskinen suurpiiri						
Hämeentulli	Vallila	25,0	2026–2031	0,5	1,0	1,0
Pohjoinen suurpiiri						
Pakilantie välillä Pirjontie - Kuusmiehentie	Pakila	2,0	2025–2029	0,1	0,8	0,8
Koillinen suurpiiri						
Lahdenväylä, nopeustason alentaminen	Viikki	15,0	2027–2030	0	0,1	0,1
Pienet liikennejärjestelyt	Eri kaupunginosia	2,2	2024–2026	0,1	0	0
Itäinen suurpiiri						
Vuotien liikenneturvallisuuden parantaminen	Vuosaari	1,2	2028–2029	0	0	0,1
Liikennejärjestelyt						
Liikennemerkkimuutokset ja merkinnät	Eri kaupunginosia	10,2	2020–2034	0,8	2,0	1,0
Raide-Jokerin jälkivastuu aika	Eri kaupunginosia	22,3	2020–2028	0,8	0,8	0,8
Älyliikenteen järjestelmät	Eri kaupunginosia	3,0	2024–2034	0,5	0,5	0,1
Alueellisten liikenneturvallisusselvitysten hankkeet	Eri kaupunginosia	13,9	2025–2034	0,8	0,7	1,0
Jalankulun ja pyöräilyt väylät						
Eteläinen suurpiiri						
Linnankoskenkatu (Paciuksenkatu-Mechelininkatu)	Taka-Töölö	3,3	2021–2027	1,6	1,2	0
Hesperian esplanadin ympäristö	Eri kaupunginosia	3,0	2025–2028	0,2	1,1	0,9
Keskuspuistonbaana	Eri kaupunginosia	9,0	2025–2030	0,4	0,1	1,0
Länsibaana	Eri kaupunginosia	42,2	2019–2034	0,5	0,5	3,8
Pohjoisbaana	Eri kaupunginosia	5,0	2028–2030	0	0	0,2

Kohde	Sijainti	Rakentamis- kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2026 milj. €	TS 2027 milj. €	TS 2028 milj. €
Läntinen suurpiiri						
Kannelmäenbaana	Eri kaupunginosia	9,0	2028–2030	0	0	0,7
Kuusisaarenbaana	Eri kaupunginosia	8,5	2025–2028	0,2	1,5	2,3
Munkkiniemenbaana	Eri kaupunginosia	18,0	2025–2029	0,5	2,3	3,8
Myyrmäenbaana	Eri kaupunginosia	36,1	2027–2032	0	0,5	0,6
Pasilanbaana	Eri kaupunginosia	2,0	2022–2030	0	0	0,1
Pitäjänmäenbaana	Eri kaupunginosia	8,6	2025–2028	0,4	1,9	1,5
Keskinen suurpiiri						
Aleksis Kiven katu välillä Sturenkatu - Hämeentie	Vallila	3,5	2022–2026	1,5	0	0
Hämeentie välillä Kustaa Vaasan tie - Annalantie	Vanhakaupunki	3,6	2022–2029	0,3	0,4	1,5
Mäkelänkatu välillä Hämeentie-Kumpulantie	Vallila	15,0	2024–2027	6,0	3,0	0
Arabianbaana	Eri kaupunginosia	8,0	2027–2033	0	0,3	0,3
Pasilanbaana	Eri kaupunginosia	4,6	2027–2030	0	0,5	0,9
Pitäjänmäenbaana	Pasila	3,2	2026–2029	0,2	0,2	0,8
Pohjoisbaana	Eri kaupunginosia	5,4	2026–2033	0,4	1,7	1,5
Pohjoinen suurpiiri						
Keskuspuistonbaana	Eri kaupunginosia	10,0	2027–2030	0	0,4	0,4
Pohjoisbaana	Eri kaupunginosia	11,0	2022–2027	5,0	3,8	0
Koillinen suurpiiri						
Jakomäenbaana	Eri kaupunginosia	4,0	2026–2031	0,3	0,4	0,4
Pohjoisbaana	Eri kaupunginosia	22,5	2024–2031	5,6	3,8	4,5
Kaakkoinen suurpiiri						
Baanaverkko kaakossa	Herttoniemi	20,0	2022–2029	0,8	5,3	5,0
Itäinen suurpiiri						
Itäbaana	Eri kaupunginosia	4,6	2027–2031	0	0,2	0,2
Viikinbaana	Eri kaupunginosia	1,0	2026–2027	0,1	0,7	0

Kohde	Sijainti	Rakentamis- kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2026 milj. €	TS 2027 milj. €	TS 2028 milj. €
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet				21,3	17,7	10,3
Hankkeet yhteensä 8 03 01 02				88,0	88,2	112,0
8 03 01 03 Muut investoinnit						
Täytemaan vastaanottoaikat	Eri kaupunginosia	10,6	2023–2034	0,5	0,5	0,5
Hiekkasiilot	Eri kaupunginosia	12,2	2023–2034	1,0	1,0	1,0
Lumen vastaanottoaikat	Eri kaupunginosia	85,8	2023–2034	9,0	9,0	8,0
Vanhojen käymälöiden korvaus	Eri kaupunginosia	3,8	2023–2035	0,3	0,3	0,3
Uudet käymälät	Eri kaupunginosia	2,0	2019–2035	0,2	0,2	0,2
Tulvasuojelu ja rantarakenteet						
Eteläinen suurpiiri						
Esplanadin tunnelin kustannusosuus	Eri kaupunginosia	5,0	2024–2027	2,5	2,5	0
Hietalahdenrannan rantarakenteet, tulvaporrti ja tulvapumppaamot	Eri kaupunginosia	57,0	2027–2034	0	0,3	0,3
Kaisaniemenpuiston tulvapumppaamo	Kluuvi	1,0	2025–2027	0,5	0,5	0
Kaisaniemenrannan rantarakenteet	Kluuvi	20,0	2019–2027	4,0	10,0	0
Kapteenipuistikon alueen tulvasuojelu	Ullanlinna	1,0	2026–2029	0,1	0,1	0,6
Pohjoisranta-Siltavuorenranta	Kruunuhaka	9,0	2026–2031	0,1	0,1	1,0
Töölönlahden tulvasuojelu	Kluuvi	5,7	2017–2027	3,3	0,2	0
Läntinen suurpiiri						
Munkkiniemen baanasillan tulvaporrti	Munkkiniemi	2,2	2025–2028	0,2	0	2,0
Keskinen suurpiiri						
Pohjoinen suurpiiri						

Kohde	Sijainti	Rakentamis- kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2026 milj. €	TS 2027 milj. €	TS 2028 milj. €
Koillinen suurpiiri						
Jakomäen hiekkakuopat	Suurmetsä	2,0	2024–2028	1,5	0,3	0
Kaakkoinen suurpiiri						
Itäinen suurpiiri						
Mustapuron tulvasuojelu välillä Kehä I-Strömsinlahti	Vartiokylä	11,6	2021–2027	2,5	2,0	1,5
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet				1,8	0,4	0,2
Hankkeet yhteensä 8 03 01 03				27,5	27,4	15,6
8 03 03 YHTEISHANKKEET VÄYLÄVIRASTON KANSSA, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi						
Kehä III, Ala-Tikkurila - Kalkkikallio	Suutarila	2,6	2023–2026	2,4	0	0
Lahdenväylä, Ilmasillan eritasoliittymä	Mellunkylä	40,5	2019–2029	2,0	11,4	13,3
Länsiväylä Koivusaaren kohdalla	Lauttasaari	11,7	2021–2029	0,3	0	4,0
Tiehankkeiden suunnittelu	Eri kaupunginosia	4,3	2023–2034	0,3	0,3	0,3
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet				0,5	0,3	0,4
Hankkeet yhteensä 8 03 03				5,5	12,0	18,0

Liite 7 Puistojen ja liikunta-alueiden rakentamishjelma vuosiksi 2026-2028 (Vähintään 1,0 milj. euron hankkeet)

Kohde	Sijainti	Rakentamis- kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2026 milj. €	TS 2027 milj. €	TS 2028 milj. €
8 04 PUISTOT JA LIIKUNTA-ALUEET						
8 04 01 Puistot ja liikunta-alueet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi				49,9	47,0	50,0
8 04 01 01 Uudet puistot ja puistojen peruskorjaus				30,9	30,0	25,0
Uudet puistot						
Eteläinen suurpiiri						
Sigurd Frosteruksen puisto	Etu-Töölö	4,5	2022–2027	1,5	3,0	0
Vasikkasaaren puistot	Suomenlinna	1,6	2026–2034	0,1	0,1	0
Vasikkasaaren raitit ja vesihuolto	Suomenlinna	3,4	2026–2034	0,1	0,1	0
Kirjanpuisto	Kruununuhaka	2,0	2025–2030	0,1	0	0
Läntinen suurpiiri						
Haaganpuronlehto	Ruskeasuo	2,2	2020–2029	1,0	0	0
Keskinen suurpiiri						
Merihaanpuisto	Sörnäinen	1,5	2025–2029	0,2	1,0	0,2
Kumpulanpuron eteläosan peruskorjaus	Toukola	1,0	2024–2027	1,0	0,1	0
Toukolan rantapuisto, Hermannin rantatien reuna	Toukola	2,0	2024–2026	1,0	0	0
Taivaskallio	Käpylä	1,0	2027–2030	0	0,1	0,1
Hospitaalinpuisto	Koskela	2,2	2017–2029	0,1	0,1	0,1
Rohtotarha	Koskela	1,5	2017–2030	0,1	0,1	0,1
Pohjoinen suurpiiri						
Maexmontaninpuisto	Oulunkylä	1,5	2025–2028	0,1	0,5	1,0
Tuomarinkylän kartanon puisto	Tuomarinkylä	1,0	2025–2028	0,4	0,6	0

Kohde	Sijainti	Rakentamis- kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2026 milj. €	TS 2027 milj. €	TS 2028 milj. €
Tuomarinkyläntie	Tuomarinkylä	1,2	2025–2028	0	0,3	0,1
Koillinen suurpiiri						
Maarianmaanpuisto	Viikki	2,0	2024–2026	0,2	0	0
Pukinmäenrannan asemakaavan puistot	Pukinmäki	12,0	2026–2034	0,1	0,1	0,1
Maatullin monitoimitalon ympäristön puistot	Suutarila	3,0	2024–2026	1,7	0	0
Kaakkoinen suurpiiri						
Asentajanpuisto, sis. leikkipaikan	Herttoniemi	1,0	2025–2028	0,5	0,3	0,1
Vartiosaaren silta	Vartiosaari	4,0	2026–2028	0,5	2,0	2,0
Itäinen suurpiiri						
Puhos-Stoa puistot	Vartiokylä	2,0	2028–2031	0	0	0,2
Mosaikkipuisto	Vuosaari	1,0	2025–2027	0,8	0,1	0
Puistojen peruskorjaus						
Ulkovalaistuksen perusparannus, puistot	Eri kaupunginosia	1,1	2024–2035	0,1	0,1	0,1
Eteläinen suurpiiri						
Kaisaniemenpuisto ja Varsapuistikko	Kluuvi	18,7	2019–2028	5,8	3,4	2,2
Töölönlahdenpuisto ja Makasiinipuiston pohjoispää	Kluuvi	30,0	2024–2035	0,1	0	0
Esplanadin puiston puiden toimenpiteet	Kaartinkaupunki	1,2	2024–2031	0	0,1	0,1
Johanneksenpuisto, vaihe 3	Ullanlinna	1,1	2022–2026	0,5	0	0
Merikasarmipuisto	Katajanokka	1,0	2023–2027	0,5	0,3	0
Tove Janssonin puisto	Katajanokka	1,6	2022–2026	0,6	0	0
Hesperian puisto ja Hakasalmenpuisto	Etu-Töölö	4,5	2022–2029	1,9	1,0	0,5
Hesperian esplanadi (Mannerheimintie- Runeberginkatu)	Etu-Töölö	1,5	2025–2028	0,1	1,0	0,3
Hesperian esplanadi (Runebergink.- Taivallahti), leikkipuisto Taivallahti	Etu-Töölö	2,0	2025–2028	0,1	1,0	0,8
Hevosenenkäpuisto	Lauttasaari	1,2	2025–2026	1,2	0	0
Läntinen suurpiiri						

Kohde	Sijainti	Rakentamis- kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2026 milj. €	TS 2027 milj. €	TS 2028 milj. €
Leikkipuisto Viiri ja Tilkanniitty	Haaga	1,9	2023–2026	1,0	0	0
Kivitorpan puisto	Munkkiniemi	2,2	2027–2030	0	0,2	1,0
Strömbergin puisto ja Puropuistikko	Pitäjänmäki	1,8	2021–2026	0,7	0	0
Sänkipuisto ja Hilapelto	Konala	2,0	2024–2026	0,8	0	0
Keskinen suurpiiri						
Hakaniemenpuisto	Kallio	2,0	2028–2030	0	0	0,2
Pengerpuisto	Kallio	2,0	2025–2027	0,7	1,1	0
Tokoinranta - Säästöpankinranta	Kallio	3,0	2025–2028	0,5	1,2	1,5
Alppipuisto eteläinen	Alppiharju	1,0	2026–2027	0,1	0,9	0
Violanpuisto	Hermannin	1,0	2028–2029	0	0	0,1
Leikkipuisto Vallilan muutos leikkipaikaksi	Vallila	1,5	2027–2028	0	0,1	1,5
Leikkipuisto Intia	Kumpula	1,5	2025–2027	1,0	0,5	0
Leikkipuisto Kimmo	Käpylä	1,5	2024–2029	0,1	0	0,5
Pohjoinen suurpiiri						
Leikkipuisto Torpparinmäki	Tuomarinkylä	1,6	2025–2027	0,5	1,0	0
Koillinen suurpiiri						
Pihlajalaakso ja Leikkipuisto Salpausselän alue	Pukinmäki	1,0	2026–2030	0,2	0,5	0,4
Leikkipuisto Jalopeuran muutos leikkipaikaksi	Suutarila	1,0	2025–2027	0,1	1,0	0
Kaakkoinen suurpiiri						
Mustikkamaan hoito- ja kehittämissuunnitelman toimenpiteet	Mustikkamaa-Korkeasaari	1,1	2025–2027	0,5	0,5	0
Eugen Schaumanin puisto, sis. leikkipaikan	Kulosaari	1,4	2025–2028	0,1	0,5	0,7
Itäinen suurpiiri						
Leikkipuisto Rusettipuisto	Vartiokylä	1,0	2025–2027	0,5	0,4	0
Ilveskorvenpuisto sis. leikkipaikka	Vuosaari	1,7	2022–2026	0,9	0	0
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet				2,8	6,7	11,1

Kohde	Sijainti	Rakentamis- kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2026 milj. €	TS 2027 milj. €	TS 2028 milj. €
8 04 01 02 Liikuntapaikat ja ulkoilualueet				19,0	17,0	25,0
Uudet liikuntapaikat ja ulkoilualueet						
Haagan liikuntapuisto	Haaga	6,0	2025–2029	0,5	1,0	2,5
Liikuntapaikkojen ja ulkoilualueiden takuuhoito	Eri kaupunginosia	1,0	2023–2035	0,1	0,1	0,1
Vuosaaren tekojäärata, Heteniitynkenttä ja jatko	Vuosaari	4,7	2023–2027	4,3	0,2	0
Uudet liikuntapaikat ja kentät						
Uudet lähiliikuntapaikat sis. ulkokuntoilupaidat (lähiliikuntaohjelma)	Eri kaupunginosia	9,3	2026–2035	0	0,5	0,8
Uudet pienpelikentät	Eri kaupunginosia	7,8	2026–2035	0	0	0,3
Uudet venesatamat, vesiliikennelaiturit ja -väylät						
Liikunta- ja ulkoilualueiden peruskorjaus						
Rastilan leirintäalue	Vuosaari	1,9	2023–2032	0,1	0	0,5
Ulkovalaistuksen perusparannus, liikunta-alueet	Eri kaupunginosia	5,5	2024–2035	0,5	0,5	0,5
Ilmoitustaulut, opasteet: Liikuntapuistot	Eri kaupunginosia	1,6	2023–2027	0,5	0,5	0
Kuntoiluvälineet, ilmoitustaulut, opasteet, ulkoilureitit	Eri kaupunginosia	4,5	2028–2035	0	0	0,5
Laitureiden uusiminen	Eri kaupunginosia	12,9	2024–2035	0,7	0,7	0,7
Venesatamien laiturien sähköjen perusparannus	Eri kaupunginosia	1,0	2024–2027	0,3	0,3	0
Pajalahden venesataman muutostyöt	Lauttasaari	1,3	2028–2030	0	0	0,2
Vesiliikennelaiturit (saariston saavutettavuus)	Eri kaupunginosia	2,0	2024–2030	0,5	0,5	0,5
Väylät ja ruoppaukset	Eri kaupunginosia	1,0	2024–2026	0,5	0	0
Kaunissaari	Ulkosaaret	3,6	2024–2032	0	0,1	0,5
Pihlajasaaren ulkoilualueen osakorjaukset	Ulkosaaret	1,2	2024–2033	0,1	0	0,1
Reittien perusparantaminen	Eri kaupunginosia	2,1	2024–2035	0,5	0,5	0,5
Saaristoinvestoinnit	Ulkosaaret	2,6	2024–2035	0	0,2	0,2
Käpylän liikunta- ja tapahtumapuisto	Käpylä	35,0	2026–2030	1,0	1,0	7,0
Meilahden liikuntapuiston peruskorjaus	Meilahti	1,5	2027–2027	0	1,5	0
Munkkiniemen kenttä	Munkkiniemi	1,5	2028–2029	0	0	0,5

Kohde	Sijainti	Rakentamis- kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2026 milj. €	TS 2027 milj. €	TS 2028 milj. €
Mustikkamaan liikuntapuiston perusparannus	Mustikkamaa-Korkeasaari	5,9	2023–2028	2,7	1,3	1,0
Uimastadionin alueen perusparannus	Taka-Töölö	1,5	2024–2026	0,4	0	0
Viikinkentän perusparannus	Viikki	1,5	2024–2026	1,6	0	0
Herttoniemen liikuntapuiston perusparannus vaihe 2	Herttoniemi	2,8	2025–2026	1,0	0	0
Lähiliikuntapaikkojen peruskorjauksia	Eri kaupunginosia	10,0	2026–2035	0	0,5	0,5
Muiden kenttien perusparantaminen	Eri kaupunginosia	10,0	2027–2035	0	1,0	1,0
Pirkkolan maalämmöllä lämmitetty tekonurmikenttä	Oulunkylä	4,2	2025–2027	0	4,0	0
Tekonurmikenttien peruskorjaus	Eri kaupunginosia	14,9	2026–2035	0	1,2	1,3
Vuosaaren lämmitettävä tekonurmi 2	Vuosaari	1,0	2025–2026	1,4	0	0
Ulkokuntoilualueiden perusparantaminen	Eri kaupunginosia	11,6	2024–2035	0,5	0,5	1,0
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet				1,8	0,9	4,8

Liite 8 Projektialueiden infrakentamishjelma vuosiksi 2026-2028 (Vähintään 1,0 milj. euron hankkeet)

Kohde	Sijainti	Rakentamis- kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2026 milj. €	TS 2027 milj. €	TS 2028 milj. €
8 08 PROJEKTIALUEIDEN INFRARAKENTAMINEN, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi						
8 08 01 Esirakentaminen						
Esirakentamisen suunnittelu	Länsisatama	2,0	2024–2035	0,2	0,2	0,2
Hernesaaren pudotustiivistys	Länsisatama	10,0	2020–2035	0	2,0	2,0
Itäranta alue 5	Länsisatama	4,5	2025–2027	2,0	0	0
Katualueiden esirakentaminen, tasokorotukset ja -Leikkaukset	Länsisatama	10,5	2020–2035	0	0	0,5
Purjekalanallas- venesatama	Länsisatama	16,0	2027–2032	0	0,2	0,5
AK 5 Atlantinsillan tukiseinä ja Melkinlaiturin rantarakenteet	Länsisatama	5,0	2024–2026	4,3	0	0
AK 5 Melkinlaituri ja Kirjon edusta, ranta- ja aallonsuojausrakenteet	Länsisatama	18,6	2023–2031	0	0	1,0
AK 5 Valtamerilaituri, rantarakenteet	Länsisatama	16,0	2024–2029	3,0	4,0	0
AK 6 Melkinlaituri, aallonsuojausrakenne ja venelaituri	Länsisatama	2,3	2026–2029	0,1	0,1	1,6
Satamatunneli	Länsisatama	2,7	2020–2031	0	0	2,0
Hernesaaren logistiikkajärjestelyt	Länsisatama	1,0	2020–2035	0,1	0,1	0,1
Hernesaaren välivarastointialueet	Länsisatama	10,0	2020–2035	0,3	0,3	0,3
Jätkäsaaren logistiikkajärjestelyt	Länsisatama	2,1	2020–2035	0,3	0,3	0,2
Bunkkerin purku	Länsisatama	6,0	2023–2026	1,7	0	0
Projektialueen geotekniset tutkimukset ja selvitykset	Eri kaupunginosia	5,3	2024–2033	0,5	0,5	0,5
Hanasaaren PIMA sedimentti	Sörnäinen	2,5	2027–2030	0	0,5	0
Pima Hanasaari tutkimukset ja kunnostus	Sörnäinen	21,7	2024–2033	0,8	0,5	0,8
Hermannin rantapuiston esirakentaminen	Hermanni	10,0	2026–2032	1,5	1,5	1,5
Pima Hermannin rantapuisto	Hermanni	1,2	2025–2031	0,1	0,2	0,3
Hermanninranta V1	Hermanni	51,0	2024–2027	10,0	6,0	0
Hermanninranta V2	Hermanni	63,0	2025–2030	0,1	0,1	12,3
Hermanninranta, pystysalaoitus	Hermanni	5,1	2025–2028	1,0	3,0	1,0
Pima Hermanninranta	Hermanni	13,5	2024–2032	0,9	1,5	2,0
Pima Kyläsaari	Hermanni	11,5	2024–2033	0,1	0,3	0,2

Kohde	Sijainti	Rakentamis- kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2026 milj. €	TS 2027 milj. €	TS 2028 milj. €
Hanasaaren välivarastointikenttä	Sörnäinen	1,0	2024–2026	1,2	0	0
Nihti U4	Sörnäinen	15,8	2024–2027	7,5	4,0	0
Pima Nihti muu	Hermannin	1,1	2024–2028	0,3	0,1	0,1
Kaasutehtaankenttä ja Kaasutehtaankatu esirakentaminen	Sörnäinen	1,5	2024–2027	0,8	0,8	0
Suvilahden tapahtumakenttä, Kaasutehtaankatu ja kortteli pima	Sörnäinen	1,6	2025–2027	0,8	0,8	0
Haakoninlahti 2, merellinen keskus	Laajasalo	5,1	2025–2028	0,3	2,5	2,0
Koirasaarten kanavarakenteet, rantojen eroosiosuojaukset	Laajasalo	4,7	2024–2028	1,0	1,0	0
Koirasaarten venesatama	Laajasalo	3,5	2024–2028	0,5	1,0	0
Kruunuvuori, länsirannan pohjoisosa	Laajasalo	5,5	2024–2030	0,5	4,5	5,0
Massojen kierrätys ja muu esirakentaminen	Eri kaupunginosia	1,5	2024–2026	0,5	0	0
Rakentamislogistiikka	Eri kaupunginosia	1,0	2024–2033	0,1	0,1	0,1
Laajasalontien bulevardisointi pohjoisosa	Laajasalo	2,3	2025–2032	0	0	0,3
Yliskylänlahti esirakentaminen	Laajasalo	7,3	2026–2033	0	0	0,3
Ratapihakortteleiden imeytysrakenteet	Pasila	2,9	2018–2028	1,5	1,4	0
Ratapihakortteleiden yhteiskäyttötunneli	Pasila	1,1	2023–2027	0,1	1,2	0
Savonkadun ympäristön esirakentaminen	Pasila	4,0	2024–2026	2,0	0	0
Eteläinen Postipuisto, sopimusalueen pimat	Pasila	21,0	2023–2027	5,0	0	0
Puotilanrannan investoinnit, arvio	Vartiokylä	102,2	2028–2032	0	0	0,1
Lentoasemakorttelit 1 'Brommankorttelit'	Malmi	3,7	2024–2035	0,7	0,2	0
Lentoasemakorttelit 4 'Ilmailukorttelit'	Malmi	1,3	2023–2030	0,9	0	0
Lentoasemanpuiston hulevesirakenteet ja vesihuolto	Malmi	7,0	2026–2031	0,5	1,5	1,0
Lentoasemanpuiston pohjarakentaminen	Malmi	18,0	2026–2033	0,5	1,8	1,8
Malminkentän tilapäinen lumenvastaanottoaikka	Malmi	10,0	2023–2026	6,5	0	0
Nallenrinne 2 korttelit 38255 ja 38237	Malmi	2,0	2020–2030	0,8	0,4	0,3
Nallenrinne 3 korttelit 38236, 38238 ja 38257	Malmi	2,0	2020–2030	0,5	1,0	0,2
Esirakentamisen koerakenteet	Malmi	1,0	2024–2028	0,8	0,3	0,3
Logistiikka- ja koetoiminta-alueiden rakentaminen	Malmi	10,0	2020–2035	1,0	1,0	1,0
Pima-hankkeiden suunnittelu ja toteutus	Malmi	1,0	2024–2035	0,3	0,3	0,3
Lentokentänojan siirto	Malmi	7,0	2025–2030	0,1	1,0	2,9
Sunnuntaikorttelit	Malmi	33,7	2027–2033	0	0,5	0,5
Asunto- ja toimitila-alueiden edellyttämä esirakentaminen	Eri kaupunginosia	22,6	2024–2033	0,5	1,0	2,0

Kohde	Sijainti	Rakentamis- kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2026 milj. €	TS 2027 milj. €	TS 2028 milj. €
Bulevardikatujen asemakaava-alueiden esirakentaminen	Eri kaupunginosia	5,0	2027-2031	0	1,0	1,0
Sähköverkon muutokset	Eri kaupunginosia	48,3	2024-2029	6,0	16,0	7,0
Empireнкуja, esirakentaminen	Kaartinkaupunki	1,0	2025-2026	1,0	0	0
Laivasillankatu ja liittyvät kadut, esirakentaminen	Kaartinkaupunki	3,0	2025-2033	1,0	0,5	0
Makasiinilaituri ja Pakkahuoneenlaituri	Kaartinkaupunki	30,0	2023-2027	13,0	5,0	0
Pakkahuoneenaukio, esirakentaminen	Kaartinkaupunki	2,5	2025-2027	2,0	0,5	0
Rantapromenadi vaihe 1, esirakentaminen	Kaartinkaupunki	7,3	2025-2027	3,0	4,3	0
Vetäytymisen järjestelyt	Kaartinkaupunki	1,0	2024-2027	0,3	0,5	0
Koivusaaren investoinnit, arvio	Lauttasaari	42,5	2024-2032	0,6	5,0	8,0
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet				1,1	6,4	7,4
Hankkeet yhteensä 8 08 01				90,2	86,9	68,6
8 08 02 Kadut						
Bunkkerinaukio	Länsisatama	2,5	2022-2030	0	0	1,0
Bermudankolmio	Länsisatama	1,0	2020-2028	0	0	1,0
Panamankatu etelä	Länsisatama	1,5	2020-2031	0,5	0,5	0
Panamaranta pohjoisosa	Länsisatama	1,2	2020-2032	0,5	0,2	0
Saukonlaituri ranta ja katu	Länsisatama	4,4	2020-2032	2,0	0,9	0
Saukonnokanallas	Länsisatama	7,2	2024-2030	0	0,2	1,8
Suunnittelu Ak2	Länsisatama	1,4	2024-2034	0,1	0,2	0,2
Saukontori	Länsisatama	1,1	2025-2030	0,1	0	0
Gibralttarinaukio	Länsisatama	1,3	2021-2028	0	0,2	1,0
Tyynenmerenkatu	Länsisatama	1,5	2020-2030	0	0,5	0
Valtamerilaituri ja Valtamerilaiturin ulkoliikunta-alue	Länsisatama	7,0	2024-2030	4,0	2,0	0
Barbadoksenkatu ja rantarakenne	Länsisatama	4,4	2024-2030	0,1	0	0
Melkinlaituri	Länsisatama	1,1	2020-2028	0,8	0	0,3
Laivakatu (1. rakennusvaihe)	Länsisatama	6,4	2028-2033	0	0	0,7
Suunnittelu Hernesaaren kadut	Länsisatama	4,8	2028-2034	0	0	0,2
Itämerentori	Länsisatama	3,5	2026-2030	0,1	1,7	0

Kohde	Sijainti	Rakentamis- kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2026 milj. €	TS 2027 milj. €	TS 2028 milj. €
Lepakonaukio (ilmarisen laajennus), arvio	Länsisatama	1,6	2026–2029	0,1	0	0
Hietalahdenlaituri (rantarakenne)	Punavuori	3,0	2020–2026	3,0	0	0
Munkkisaarenkadun porrasysteys	Punavuori	1,1	2027–2028	0	0,1	1,0
Pistolaiturin peruskorjaus	Punavuori	10,0	2025–2028	0	5,0	5,0
Hanasaaren väliaikaistointien käyttöönotto	Sörnäinen	1,6	2025–2026	1,5	0	0
Hiilisatamansilta	Sörnäinen	4,0	2025–2028	0,4	1,5	2,0
Hermanninranta V1	Hermanni	8,5	2022–2027	1,0	0,4	0
Hermanninranta V2	Hermanni	4,7	2025–2030	0,1	0,1	0,2
Englantilaisaukio eteläosa	Sörnäinen	1,6	2025–2026	1,6	0	0
Nihti U4	Sörnäinen	1,9	2023–2027	0,3	0,5	0
Nihti U5	Sörnäinen	4,5	2024–2030	3,0	3,0	1,5
Kalasataman logistiikka	Sörnäinen	1,8	2020–2030	0,3	0,3	0,3
Kaasutehtaankatu ja Koksikadun muutokset	Sörnäinen	1,7	2022–2027	0,2	0,3	0
Kalasatamankuja	Sörnäinen	1,0	2027–2027	0	1,0	0
Verkkosaaren pohjoisosa, katujen viimeistely	Sörnäinen	7,0	2024–2028	1,5	1,5	3,0
Länsirannan öljynlastauslaiturin korjaus	Laajasalo	1,5	2024–2026	0,8	0	0
Linnanrakentajantie	Herttoniemi	23,0	2021–2030	0,1	0	13,0
Haakoninlahdenkatu v. Stansvikin rantakatu - Laivakoirankatu	Laajasalo	1,5	2020–2026	0,1	0	0
Koiraluodonlaituri	Laajasalo	2,9	2021–2035	1,0	1,0	0
Koirasaarten LV-alue	Laajasalo	2,3	2025–2029	0	0,3	1,0
Mustinkuja	Laajasalo	6,0	2021–2028	0,6	0	0
Haakoninlahden länsiranta	Laajasalo	1,5	2024–2032	0,3	2,5	2,5
Stansvikin rantakatu	Laajasalo	1,3	2021–2027	0,1	1,0	0
Stansvikinkallionkatu	Laajasalo	4,9	2024–2030	2,2	0	0
Herttoniementien pohjoinen silta	Laajasalo	8,0	2025–2029	0,3	2,0	2,0
Laajasalontien pohjoisosan bulevardisointi	Laajasalo	26,6	2025–2035	0	0,3	0
Veturitalinkuja	Pasila	1,7	2024–2028	0	1,0	0,5
Alueen koordinointi	Pasila	5,0	2024–2033	0,5	0,5	0,5
Ratapihakorttelit kt-viimeistelyt	Pasila	1,6	2016–2030	0,2	0,4	0,4
Rautatienläisenkadun alikulku	Pasila	15,4	2028–2033	0	0	0,3
Aleksis Kiven katu 49 ympäröivät kadut	Pasila	2,0	2024–2026	0,1	0	0

Kohde	Sijainti	Rakentamis- kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2026 milj. €	TS 2027 milj. €	TS 2028 milj. €
Televisiokatu (Studioaukio - Televisioaukio)	Pasila	2,0	2024–2027	0,3	0	0
Eteläinen Postipuisto katurakentaminen	Pasila	25,0	2019–2028	5,0	5,0	1,3
Postipuiston kt-viimeistelyt	Pasila	3,0	2024–2029	0,6	0,3	0,3
Veturitien alikulku	Pasila	1,1	2024–2026	2,2	0	0
Savonkadun katu- ja kunnallistekniikka	Pasila	14,2	2024–2030	0,5	0	2,0
Perhosenkierto	Kaarela	1,2	2015–2027	0	1,0	0
Vedenkierto	Kaarela	1,5	2018–2027	0	1,5	0
Kuninkaantammenaukio	Kaarela	1,2	2016–2027	1,2	0	0
Kuninkaantammenkierto	Kaarela	1,2	2014–2028	0	0	0,6
Brommankatu	Malmi	2,4	2023–2035	0	0	1,0
Malmin lentoaseman katu	Malmi	1,6	2023–2031	0,7	0,1	0
Tattariharjuntie (vl Ilmasillantie - Tempelhofinkatu)	Malmi	3,6	2021–2026	0,8	0	0
Lentoasemanrakennukset, katuaukio	Malmi	2,1	2024–2035	1,5	0	0
Ilmasillantie välillä Tattariharjuntie - Nallenrinteenpuisto	Malmi	3,6	2020–2031	0,4	0,2	0,2
Tattariharjuntie välillä Valuraudantie - Ilmasillantie	Malmi	4,5	2024–2026	1,0	0	0
Pikitehtaankatu	Malmi	4,3	2027–2032	0	0,4	0
Länsi-Haaga kadut	Haaga	3,0	2027–2033	0	0,2	0,2
Läntinen bulevardikaupunki muut tonttikadut	Eri kaupunginosia	16,9	2026–2034	0,5	1,2	2,1
Valion alue kadut	Pitäjänmäki	11,5	2025–2035	0,4	0,4	2,0
Laivasillankatu ja liittyvät kadut	Kaartinkaupunki	13,2	2025–2033	3,0	3,5	0
Pakkahuoneenlaituri	Kaartinkaupunki	2,5	2025–2034	0	0,2	0
Eteläsatamanaukio	Kaartinkaupunki	2,3	2025–2030	0,7	1,0	0
Makasiinilaituri	Kaartinkaupunki	4,4	2025–2030	0,6	0,5	0
Koivusaaren katujen investoinnit, arvio	Lauttasaari	21,5	2024–2034	0,3	3,0	4,0
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet				2,6	9,6	11,8
Hankkeet yhteensä 8 08 02				49,8	57,2	64,9
8 08 03 Puistot ja liikunta-alueet						

Kohde	Sijainti	Rakentamis- kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2026 milj. €	TS 2027 milj. €	TS 2028 milj. €
Hyväntoivonpuisto "taskupuisto"	Länsisatama	2,2	2020–2027	0	1,0	1,2
Hyväntoivonpuisto etelän pohjoisosa	Länsisatama	1,1	2021–2029	0	0	0,8
Naurunpuisto	Länsisatama	1,4	2023–2031	0,1	0	0
Neptunuksenpuisto	Länsisatama	1,4	2024–2032	0,1	0	0
Poseidoninpuisto	Länsisatama	1,2	2027–2033	0	0,1	0,1
Tritoninpuisto	Länsisatama	1,5	2020–2032	0	0,5	0
Tulimaanpuisto	Länsisatama	1,4	2024–2029	0,1	0	0,8
Kellosaarenpuisto	Länsisatama	2,6	2028–2030	0	0	0,1
Hanasaaren puistot	Sörnäinen	1,9	2028–2031	0	0	0,1
Skeittiparkki	Sörnäinen	1,2	2026–2027	0,2	1,0	0
Hermannin rantapuisto	Hermanni	7,3	2025–2033	0,2	0,3	1,5
Iskelmäpuisto V1	Hermanni	2,7	2022–2027	0,2	0,2	0
Kaasutehtaankenttä	Sörnäinen	3,5	2024–2028	0,4	2,0	1,0
Haakoninlahdenpuiston eteläosa (leikkipuisto)	Laajasalo	1,7	2024–2027	0,1	0,2	0
Koirasaaren puistot (VP)	Laajasalo	2,0	2025–2030	0,1	0,2	0,2
Stansvikin kartanoalueen perusparannus	Laajasalo	3,2	2024–2032	0	0,1	0,6
Stansvikinrannan esteetön uimaranta	Laajasalo	1,4	2024–2028	0	1,0	1,0
Halkopiipunkallio	Pasila	2,0	2018–2027	1,5	0,5	0,6
Höyrypuisto	Pasila	1,3	2018–2028	0	0,5	0,6
EPP Eckerönpuisto	Pasila	1,7	2020–2032	0	0	0,3
Ellen Thesleffin puisto	Kaarela	4,0	2022–2027	0	0,3	0
Lentoasemanpuisto	Malmi	14,0	2024–2035	0,1	0,5	1,0
Nallenrinteenpuisto	Malmi	3,0	2022–2035	0,8	0,3	0,1
Longinojanpuisto	Malmi	5,8	2025–2032	0,1	0,7	1,1
Sunnuntaiitty	Malmi	5,8	2025–2033	0,1	1,0	1,1
Läntisen bulevardikaupungin puistot ja liikuntapaikat	Eri kaupunginosia	7,5	2025–2034	0,1	0,5	0,5
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet				1,4	1,7	0,8
Hankkeet yhteensä 8 08 03				5,6	12,6	13,5

Liite 9 Kaupunkiuudistusalueiden ja suurten liikennehankkeiden rakentamishjelma vuosiksi 2026–2028 (Vähintään 1,0 milj. euron hankkeet)

Kohde	Sijainti	Rakentamis- kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2026 milj. €	TS 2027 milj. €	TS 2028 milj. €
8 09 KAUPUNKIUUDISTUS, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi						
8 09 01 Malminkartano-Kannelmäki						
Esirakentaminen						
Kohdentamattomat rakentamiskelpoisuustyöt	Kaarela	4,7	2022–2035	0,1	0,5	0,5
Kadut						
Halsuantien ja Vetelintien alue	Kaarela	2,9	2016–2032	0,1	0,3	0
Kannelmäen asemaympäristö	Kaarela	1,1	2025–2028	0,2	0,3	0,6
Malminkartanon keskiosa	Kaarela	1,4	2027–2030	0	0,1	0,1
Malminkartanon sydän	Kaarela	1,1	2026–2031	0,1	0,1	0,3
Malminkartanontie ja Kartanonkaari	Kaarela	6,7	2027–2031	0	0,3	1,8
Pihkatien alue	Kaarela	9,8	2022–2029	1,4	0,9	0
Puistot						
Malminkartanonhuippu	Kaarela	3,2	2026–2028	0,5	1,0	1,0
Malminkartanon sydän	Kaarela	3,0	2026–2029	0,2	1,5	0
Pihkatien alue	Kaarela	2,9	2022–2029	0,3	0,1	0
Antinniitynpuisto	Kaarela	1,1	2025–2028	0,1	0,6	0,4
Kartanonhaan skeittipaikka	Kaarela	2,0	2025–2027	0,9	0,9	0
Von Glanin puisto	Kaarela	1,1	2027–2029	0	0,1	0,5
LUMO-pilotin hankkeet	Kaarela	2,7	2024–2031	0,4	0,5	0,3
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet				0,3	1,2	0,3
Hankkeet yhteensä 8 09 01				4,6	8,4	5,8

Kohde	Sijainti	Rakentamis- kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2026 milj. €	TS 2027 milj. €	TS 2028 milj. €
8 09 02 Malmi						
Esirakentaminen						
Pikitehtaan korttelit	Malmi	5,1	2024–2031	0,6	2,0	0
Sepänmäen alue	Malmi	1,0	2025–2028	0,6	1,0	0,4
Kadut						
Malmin palveluhankkeet	Malmi	3,2	2025–2033	0,1	0,2	1,6
Pikitehtaan korttelit	Malmi	3,0	2024–2033	0,2	1,0	1,5
Sepänmäen alue	Malmi	3,9	2025–2030	0,1	0,5	1,0
Vanha Helsingintien alue	Malmi	2,8	2018–2030	0,3	0	0
Kaupparaitti välillä Viljatie-Kauppakaarre	Malmi	1,0	2025–2028	0,1	0,3	0,3
Ylä-Malmin torin peruskorjaus	Malmi	2,0	2023–2026	1,2	0	0
Puistot ja liikunta-alueet						
Laidunpuisto (Malmin koulukampus)	Malmi	1,0	2025–2027	0,1	0,8	0
Longinojanpuiston liito-oravayhteys	Malmi	1,2	2025–2027	0,8	0,1	0
Ala-Malmin puiston peruskorjaus	Malmi	1,5	2024–2026	1,3	0	0
Ala-Malmin liikuntapuiston peruskorjaus ja laajennus	Malmi	4,5	2025–2028	0,2	0,2	2,0
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet						
				1,2	0,9	1,4
Hankkeet yhteensä 8 09 02				6,8	7,0	8,2
8 09 03 Mellunkylä						
Esirakentaminen						
Johtosiirrot ja geotekninen esirakentaminen	Mellunkylä	22,4	2023–2032	0	1,1	2,5
Rakennusten purut	Mellunkylä	2,7	2024–2034	0,2	1,1	0

Kohde	Sijainti	Rakentamis- kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2026 milj. €	TS 2027 milj. €	TS 2028 milj. €
Kadut						
Vantaan ratikka	Mellunkylä	10,0	2022–2030	1,8	2,4	2,3
Bredbacka, Länsimäentien eteläosa	Mellunkylä	14,0	2028–2034	0	0	0,5
Mellunmäen keskus/metroasema	Mellunkylä	21,6	2015–2035	0,5	0,5	1,9
Tankovainion alue	Mellunkylä	1,0	2016–2028	0	0	0,3
Voimalaitoskorttelit	Mellunkylä	2,8	2015–2026	0,8	0	0
Kurkimäen aukiot	Mellunkylä	1,0	2025–2027	0,1	0,9	0
Puistot ja liikunta-alueet						
Kelkkapuisto	Mellunkylä	2,3	2024–2028	0,1	0,2	0,2
Mellunmäki	Mellunkylä	1,8	2019–2028	0,1	0,3	0,8
Lp Kipinäpuisto	Mellunkylä	1,0	2024–2026	0,7	0	0
Ojapuiston liikuntapuisto	Mellunkylä	2,0	2019–2027	1,2	0,8	0
Kivikon liikuntapuisto	Mellunkylä	14,5	2024–2032	0,3	1,4	2,0
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet				1,1	0,5	0
Hankkeet yhteensä 8 09 03				6,9	9,2	10,5
8 09 04 Meri-Rastila						
Esirakentaminen						
Korttelitalo Merirasti, purku	Vuosaari	1,0	2025–2027	0,1	0,9	0
Kadut						
Meri-Rastilan itäosa	Vuosaari	7,0	2024–2031	0,6	1,3	1,7
Meri-Rastilan länsiosa	Vuosaari	19,1	2023–2033	0,6	0,2	0,3
Puistot ja liikunta-alueet						
Haruspuisto	Vuosaari	6,2	2023–2028	2,9	1,0	0,5

Kohde	Sijainti	Rakentamis- kustannukset milj. €	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA 2026 milj. €	TS 2027 milj. €	TS 2028 milj. €
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet				0,2	0	1,0
Hankkeet yhteensä 8 09 04				4,4	3,4	3,5
8 10 SUURET LIIKENNEHANKKEET, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi						
8 10 01 Kruunusillat						
Perushanke	Eri kaupunginosia	78,6	2024–2031	4,1	0,2	0,2
Liittyvä esirakentaminen	Eri kaupunginosia	64,4	2024–2031	8,5	0,4	0,3
Liittyvät kadut	Eri kaupunginosia	111,1	2024–2031	11,3	0,6	0,3
Hankkeet yhteensä 8 10 01				23,9	1,2	0,8
8 10 02 Kalasatama-Pasila						
Jälkivastuuajan kustannukset	Eri kaupunginosia	1,3	2024–2029	0,3	0,2	0,1
Hankkeet yhteensä 8 10 02				0,3	0,2	0,1
8 10 03 Sörnäistentunneli						
Sörnäistentunnelin jatko	Eri kaupunginosia	177,0	2025–2034	2,5	2,0	0
Hankkeet yhteensä 8 10 03				2,5	2,0	0
8 10 04 Länsiratikat						
Liittyvät kadut ja liikenneväylät	Eri kaupunginosia	122,8	2023–2032	20,3	28,2	28,0
Hankkeet yhteensä 8 10 04				20,3	28,2	28,0

Liite 10 Vuokra- ja osakekohteiden suunnitteilla olevat uudis- ja peruskorjaushankkeet vuosina 2026–2035

Kohde	Toteutusmuoto	Laajuus h ² m ²	Suunniteltu vuokra-aika	Arvioitu pääomavuokra € / vuosi
Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan osake- ja vuokrahankkeet				
Suuntimonpuiston koulu ja päiväkoti	Vuokrahamke	8 565	2025–2045	2 000 000
Länsi-Herttoniemen päiväkoti, päiväkoti Myllytupa, lisä- ja väistötila	Vuokrahamke	2 100	2026–2035	716 000
Stadin ammattiopiston Roihupellon kampus, uudisrakennus	Koy	39 380	2026–2046	9 780 000
Kuvataide- ja Kallion lukion vaihe 2	Vuokrahamke	1 691	2026–2041	390 000
Vallilan ala-aste	Vuokrahamke	2 721	2026–2046	736 000
Päiväkoti Hertan korvaavat tilat	Vuokrahamke	1 295	2026–2050	311 000
Kankarepuiston peruskoulu ja päiväkoti, lisätila	Vuokrahamke	340	2027–2036	90 000
Päiväkotitiloja Kruunuhakaan, Uudenmaan kasarmi, väistötilat	Vuokrahamke	2 280	2027–2051	650 000
Stadin ammatti- ja aikuisopisto, Laajasalo, Porolahti, Roihuvuori, väistötilat	Vuokrahamke	5 200	2027–2036	1 560 000
Pohjois-Pasilan koulu ja päiväkoti	Vuokrahamke	7 200	2028–2048	1 849 000
Jätkäsaaren leikkipuisto	Vuokrahamke	175	2029–2043	42 000
Hermanninrannan koulu, päiväkoti ja nuorisotila, uudisrakennus	Vuokrahamke	9 235	2029–2049	2 929 000
Päiväkoti Kanava, lisätilat	Vuokrahamke	2 000	2029–2034	520 000
Siltamäen koulu ja päiväkoti, korvaava uudisrakennus	Vuokrahamke	8 000	2029–2059	2 110 000
Oulunkylän koulu, uudisrakennus	Vuokrahamke	5 000	2030–2049	1 316 000
Päiväkoti Käpylinna, korvaava uudisrakennus	Vuokrahamke	2 400	2032–2062	577 000
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan osake- ja vuokrahankkeet				
Kirjastoverkon yhteiset palvelut	Vuokrahamke	3 000	2026–2030	754 000
Pitäjänmäen nuorisotalo, väistötilat	Vuokrahamke	405	2026–2029	144 000
Pukinmäen kirjasto	Vuokrahamke	980	2026–2046	260 000
Pukinmäen nuorisotila	Vuokrahamke	420	2026–2046	112 000
Narrin näyttämö	Vuokrahamke	420	2027–2047	111 000
Pasilan nuorisotila	Vuokrahamke	500	2027–2047	132 000
Jätkäsaaren nuorisotila	Vuokrahamke	800	2027–2047	212 000
Harrastushalli 2	Vuokrahamke	1 000	2029–2049	264 000
Kruunuvuorenrannan kirjasto	Vuokrahamke	300	2029–2049	79 000

Kohde	Toteutusmuoto	Laajuus htm2	Suunniteltu vuokra-aika	Arvioitu pääomavuokra € / vuosi
Malminkartanon sydän, kirjastorakennus, perusparannus ja toiminnallinen muutos	Koy	1 037	2029–2059	370 000
Vuosaaren kulttuurikortteli	Vuokrahanke	500	2030–2047	138 000
Oulunkylän kirjasto, nuorisotalo ja työväenopisto, uudisrakennus	Koy	2 500	2030–2050	739 000

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan osake- ja vuokrahankkeet				
Lastensuojelun nuorten palvelutilat	Vuokrahanke	1 373	2026–2036	237 000
Jakomäen palvelutalo, uudisrakennus	Heka	2 300	2026–2056	552 000
Pelastuslaitoksen Lauttasaaren kevytyksikköasema	Vuokrahanke	500	2026–2032	138 000
Laajasalon palvelutalon Rudolfin asuntoryhmän tilat	Heka	2 500	2026–2057	600 000
Kannelkoti, korvaava uudisrakennus	Vuokrahanke	5 957	2026–2046	286 000
Maunulan palvelutalo (tontit: 28210/3 ja 28209/4), uudisrakennus	Heka	2 474	2026–2056	119 000
Idän perhekeskus ja symppis, uudisrakennus	Koy	4 577	2027–2057	1 344 000
Pelastuslaitoksen Keskustan kevytyksikköasema	Vuokrahanke	500	2027–2032	138 000
Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskus, uudisrakennus	Koy	10 680	2027–2047	3 752 000
Koskelan seniorikeskus (tontti: 26979/10), uudisrakennus	Heka	8 700	2027–2057	418 000
Laakson yhteissairaala, uudisrakennus	Koy	56 000	2028–2058	24 807 000
Kannelmäki-Malminkartanon seniorikeskus, uudisrakennus	Heka	9 000	2028–2058	432 000
Kustaankartanon seniorikeskus A, B, C, ryhmäkoti, toiminnallinen muutos	Heka	8 000	2028–2058	384 000
Kustaankartanon seniorikeskus K-hallintorakennus, laajennus	Heka	2 500	2028–2058	120 000
Kehitysvammaisten asuntoryhmä (tontti: 54157/1), uudisrakennus	Heka	100	2028–2048	24 000
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti I, aikuiset, uudisrakennus	Heka	125	2028–2048	30 000
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti II, aikuiset, uudisrakennus	Heka	125	2028–2048	30 000
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti III, aikuiset, uudisrakennus	Heka	125	2028–2048	30 000
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti VI, lapset ja nuoret, uudisrakennus	Heka	110	2028–2048	27 000
Kehitysvammaisten ryhmäkoti (tontti: 49090/2), uudisrakennus	Heka	165	2028–2048	40 000
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti VII, lapset ja nuoret, uudisrakennus	Heka	110	2028–2048	27 000
Kontulan Symppis	Vuokrahanke	300	2029–2039	83 000
Pelastuslaitoksen Viikin kevytyksikköasema	Vuokrahanke	500	2029–2035	138 000
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti VIII, lapset ja nuoret, uudisrakennus	Heka	110	2029–2049	27 000
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti IX, lapset ja nuoret, uudisrakennus	Heka	110	2029–2049	27 000
Kustaankartanon seniorikeskus F, G ja H, ryhmäkodit, perusparannus ja toiminnallinen muutos	Heka	8 000	2029–2059	384 000

Kohde	Toteutusmuoto	Laajuus h ² m ²	Suunniteltu vuokra-aika	Arvioitu pääomavuokra € / vuosi
Keskustan seniorikeskus, perusparannus ja toiminnallinen muutos	Vuokrahamke	5 600	2029–2058	1 344 000
Jakomäen lähipalvelupiste	Vuokrahamke	1 788	2030–2060	472 000
Malmin seniorikeskus, uudisrakennus	Heka	10 000	2030–2060	480 000
Pohjois-Haagan seniorikeskus (tontti 29176/2 ja 4), uudisrakennus	Heka	15 000	2030–2060	720 000
Vuosaaren seniorikeskus (tontti 54180/14), uudisrakennus	Heka	10 000	2030–2060	480 000
Keskisen suurpiirin perhekeskuksen ja terveys- ja hyvinvointikeskuksen palvelupiste, uudisrakennus	Vuokrahamke	5 000	2030–2065	1 438 000
Haagan perhekeskus ja terveys- ja hyvinvointikeskus, uudisrakennus	Koy	24 000	2031–2061	6 985 000
Laajasalon seniorikeskus, uudisrakennus	Heka	10 000	2032–2062	480 000
Malmin uusi sairaala, perhekeskus ja terveys- ja hyvinvointikeskus, korvaava uudisrakennus	Koy	53 900	2033–2063	18 979 000
Oulunkylän perhekeskus ja terveys- ja hyvinvointikeskus, uudisrakennus	Koy	18 176	2033–2063	5 063 000
Muut osake- ja vuokrahamkkeet				
Englantilainen koulu, uudisrakennus	Koy	6 986	2027–2057	1 996 000
Rudolf Steiner koulu, perusparannus ja laajennus	Koy	9 337	2028–2058	2 655 000
Ystävyydenpuiston yhteisväestönsuoja, uudisrakennus	Koy	9 400	2029–2059	2 052 000
Kontulan nuorisotila, kirjasto, lähipalvelupiste ja Kanslian tila, uudisrakennus	Vuokrahamke	3 800	2029–2049	1 004 000
Malminkartanon sydän, koulu, ala-aste ja esiopetus, perusparannus ja toiminnallinen muutos	Koy	6 080	2029–2059	2 443 000
Keskuskeittiö, uudisrakennus	Koy	4 500	2029–2057	941 000

Liite 12 Kaupunkiliikenne Oy:n investoinnit 2026–2035

Kohde	Kokonaisinvestointi milj. €	Investoinnin ajoitus vuodet	Investointi kustannukset 2026-2035 milj. €	TA 2026 milj. €	TS 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	Alustava 2029 milj. €	Alustava 2030 milj. €	Alustava 2031 milj. €	Alustava 2032 milj. €	Alustava 2033 milj. €	Alustava 2034 milj. €	Alustava 2035 milj. €
KAUPUNKILIIKENNE OY:N INVESTOINNIT YHTEENSÄ	2 721,5		1 572,8	278,4	215,7	193,8	160,4	228,2	184,4	100,9	72,5	67,6	70,8
PALVELUKORVAUSSOPIMUKSEN INVESTOINNIT YHTEENSÄ	1 510,1		966,9	119,3	103,9	91,5	102,2	97,5	150,6	96,8	72,0	65,5	67,6
Uudisinvestoinnit yhteensä	1 434,8		914,8	113,4	99,4	88,2	98,3	92,5	146,2	87,8	63,5	57,9	67,6
Viikki-Malmi pikaraitiotie (ViiMa)	347,2	2023-2033	345,8	6,1	27,0	20,0	30,0	52,7	130,0	70,0	10,0	0	0
Länsiratikat	188,0	2021-2035	178,0	24,1	44,0	39,8	37,8	23,1	6,1	0,9	0,7	0,7	0,7
Länsisataman pikaraitiotie (LäPi)	45,0	2023-2033	41,8	1,3	1,2	9,5	13,2	0,4	8,4	0,1	7,8	0	0
Koskelan varikko, ratainfra	57,0	2021-2029	40,6	13,8	13,5	11,6	1,7	0	0	0	0	0	0
Kruunusillat	229,0	2014-2031	21,3	15,5	4,0	0,4	0,4	0,5	0,5	0	0	0	0
Itäkeskuksen liityntäpysäköinnin uusiminen	20,1	2026-2030	20,1	0,2	0,4	0,5	9,5	9,5	0	0	0	0	0
Vantaan ratikka, Helsingin osuus	11,1	2021-2029	10,7	3,2	3,2	3,1	1,2	0	0	0	0	0	0
Herttoniemen bussiterminaali	10,0	2032-2034	10,0	0	0	0	0	0	0	1,0	4,0	5,0	0
Kannelmäen rautatieaseman peruskorjaus	10,0	2020-2026	9,3	9,3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Malminkartanon juna-asema, tunnelin betonikorjaukset	9,8	2024-2026	9,1	9,1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pohjois-Haagan asemarakennuksen peruskorjaus	7,9	2018-2026	7,3	7,3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eiranranta-Hernesaari, uusi raitiotieyhteys	6,6	2025-2030	6,6	0	0	0	0,1	6,5	0	0	0	0	0
Mäkelänkadun peruskorjaus, sähkö	6,6	2024-2027	6,2	4,6	1,5	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut investoinnit (alle 5 milj. euron hankkeet yhteensä)	486,6		208,1	18,9	4,6	3,3	4,5	-0,3	1,2	15,8	41,0	52,2	66,9
Korjausinvestoinnit yhteensä	75,3		52,1	5,9	4,5	3,4	3,9	5,1	4,4	9,0	8,5	7,6	0
Mannerheimintie välillä Postikatu-Reijolankatu	24,2	2023-2026	4,5	4,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vaihdeohjauksen uusinta	7,2	2021-2033	3,7	0,1	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0	0
Muut investoinnit (alle 5 milj. euron hankkeet yhteensä)	43,9		43,9	1,3	4,0	2,8	3,3	4,5	3,8	8,5	7,9	7,6	0
MUUT KUIN PALVELUKORVAUSSOPIMUKSEN INVESTOINNIT YHTEENSÄ *	1 211,4		605,9	159,1	111,8	102,3	58,2	130,7	33,8	4,2	0,5	2,1	3,2
Koskelan varikkokorttelin uudishanke	275,6	2021-2029	236,6	80,3	78,8	67,8	9,7	0	0	0	0	0	0
Pikaraitiliikenteen raitiovaunuhankinta	163,2	2022-2031	157,7	11,3	19,0	21,7	20,7	80,0	5,0	0	0	0	0

Kohde	Kokonaisinvestointi milj. €	Investoinnin ajoitus vuodet	Investointi kustannukset 2026-2035 milj. €	TA 2026 milj. €	TS 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	Alustava 2029 milj. €	Alustava 2030 milj. €	Alustava 2031 milj. €	Alustava 2032 milj. €	Alustava 2033 milj. €	Alustava 2034 milj. €	Alustava 2035 milj. €
Vanhon nivelraitiovaunujen korvaaminen	106,6	2022-2031	103,1	3,3	4,0	4,3	18,2	47,2	26,0	0	0	0	0
Kruunusiltojen kalusto (NRV2030)	98,2	2020-2030	38,5	31,5	3,0	2,6	1,3	0,1	0	0	0	0	0
Artic peruskunnostus (10-v huolto)	19,0	2026-2030	19,0	2,7	4,6	4,6	4,9	2,2	0	0	0	0	0
PR15 Varikon huoltotallin laajennus	9,8	2024-2026	7,3	7,3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Raide-Jokerin kalusto (NRV2020)	120,2	2016-2028	5,2	3,7	1,4	0,1	0	0	0	0	0	0	0
Harjavaunut 3-5 kpl	5,0	2028-2032	5,0	0	0	0,5	0,5	1,0	1,5	1,5	0	0	0
Muut investoinnit (alle 5 milj. euron hankkeet yhteensä)	413,7		33,5	19,0	0,9	0,6	3,0	0,2	1,4	2,7	0,5	2,1	3,2
MAL-rahoitus **	-59,9		-59,9	-3,0	-13,4	-13,2	-12,0	-11,3	-6,0	-1,0	0	0	0
Länsiratikat	-53,9		-53,9	-3,0	-7,4	-13,2	-12,0	-11,3	-6,0	-1,0	0	0	0
Juna-asemat (Pohjois-Haaga, Kannelmäki, Malminkartano)	-6,0		-6,0	0	-6,0	0	0	0	0	0	0	0	0
Palvelukorvaussopimuksen investoinnit MAL-avustusten jälkeen	1 450,2		907,0	116,3	90,5	78,3	90,2	86,2	144,6	95,8	72,0	65,5	67,6
Kaikki investoinnit MAL-avustusten jälkeen	2 661,6		1 512,9	275,4	202,3	180,6	148,4	216,9	178,4	99,9	72,5	67,6	70,8

* Sisältää Kaupunkiliikenne Oy:n Helsingin kaupungin takaamat investoinnit. Ei sisällä esimerkiksi Vantaan ratikkaan liittyviä Vantaan kaupungin hankkeita.

** MAL-rahoitus kohdistuu Palvelukorvaussopimuksen investointeihin

Kohde	TA 2026 milj. €	TS 2027 milj. €	TS 2028 milj. €	Alustava 2029 milj. €	Alustava 2030 milj. €	Alustava 2031 milj. €	Alustava 2032 milj. €	Alustava 2033 milj. €	Alustava 2034 milj. €	Alustava 2035 milj. €
Infra- ja palvelukorvausten arvioitu kehitys 2026–2035 (talousarviokohta 3 10 07)										
NETTO	-15,0	-19,7	-19,6	-23,1	-25,5	-29,0	-41,6	-40,8	-42,8	-38,9
HSL:ltä laskutettava infrakorvaus	55,8	67,9	67,5	60,3	58,8	64,6	68,1	79,9	78,8	83,6
Kaupunkiliikenne Oy:lle maksettava palvelukorvaus	70,8	87,6	87,1	83,4	84,3	93,6	109,7	120,7	121,6	122,5

Palvelukorvaussopimuksen investoinnit sisältyvät yhtiön ja kaupungin väliseen palvelukorvaussopimukseen. Niiden käyttötalousvaikutus näkyy hankkeiden käyttöönoton jälkeen talousarviokohdassa 3 10 07. Infrakorvaus HSL:ltä ja maksu Kaupunkiliikenne Oy:lle sekä Helsingin kaupungin HSL-maksuosuudessa (talousarviokohta 3 10 04).

Muut kuin palvelukorvausinvestoinnit sisältyvät yhtiön ja HSL:n väliseen liikennöintisopimukseen. Näiden käyttötalousvaikutus näkyy Helsingin kaupungin HSL-maksuosuudessa (talousarviokohta 3 10 04).

Liite 13 Ottolainat

Nostovuosi/laina nro	Alkuperäinen pääoma EUR	Pääoma 1.1.2026 EUR	Lainojen lisäys EUR	Lainojen lyhennys EUR	Maksetut korot EUR	Siirtyvät korot EUR	Korot yhteensä EUR	Pääoma 31.12.2026 EUR	Erävuosi
Lainat kotimaisilta talletuspankeilta									
Nordea Bank Oyj 169120-37877	699 999,94	499 999,90		66 666,68	13 995,11	4 317,95	18 313,06	433 333,22	2033
Laina siirtyi Kärkulan kuntayhtymältä 1.1.2023 Hgin kaupungille									
Kaupunginhallitus 27.2.2023 § 116									
Yhteensä	699 999,94	499 999,90		66 666,68	13 995,11	4 317,95	18 313,06	433 333,22	
Lainat Kuntarahoitus Oyj:ltä									
Kuntarahoitus Oyj 17557/10.11.2014	100 000 000,00	100 000 000,00		0	1 992 000,00	276 666,67	2 268 666,67	100 000 000,00	2034
Kuntarahoitus Oyj 17558/10.11.2014	100 000 000,00	100 000 000,00		0	2 027 000,00	281 527,78	2 308 527,78	100 000 000,00	2035
Kuntarahoitus Oyj 17081/19.12.2013	150 000 000,00	88 636 362,00		6 818 182,00	2 644 022,68	74 575,00	2 718 597,68	81 818 180,00	2038
Kuntarahoitus Oyj 21251/22/29.12.2022	115 000 000,00	102 894 740,00		6 052 630,00	2 258 196,49	11 820,12	2 270 016,61	96 842 110,00	2042
Yhteensä	465 000 000,00	391 531 102,00		12 870 812,00	8 921 219,17	644 589,57	9 565 808,74	378 660 290,00	
Lainat ulkomaisilta rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta									
Council of Europe Development Bank LD 1800/15.12.2014	50 000 000,00	16 666 666,64		4 166 666,67	387 305,55	12 733,33	400 038,88	12 499 999,97	2029
Council of Europe Development Bank LD 1800 last tranche 16.12.2015	60 000 000,00	25 000 000,00		5 000 000,00	540 402,78	17 766,67	558 169,45	20 000 000,00	2030
Evangelische Zusatzversorgungskasse anstalt des öffentlichen rechts (EZVK) 4.10.2013	20 000 000,00	20 000 000,00		0	664 000,00	160 087,67	824 087,67	20 000 000,00	2033
Deutsche Bank, Schuldschein 15.11.2013	33 000 000,00	33 000 000,00		0	1 039 500,00	131 005,48	1 170 505,48	33 000 000,00	2033
Euroopan investointipankki 81914/18.12.2013	70 000 000,00	41 363 636,38		3 181 818,18	1 126 745,45	34 669,09	1 161 414,54	38 181 818,20	2038
Pohjoismaiden investointipankki L5154/15.9.2009	30 000 000,00	15 849 056,58		1 132 075,48	350 452,83	125 241,51	475 694,34	14 716 981,10	2039
Euroopan investointipankki 81914/15.12.2014	55 000 000,00	34 222 222,26		2 444 444,44	786 479,49	32 596,94	819 076,43	31 777 777,82	2039
Euroopan Investointipankki 83501/15.12.2016	50 000 000,00	38 095 238,10		2 380 952,38	437 333,33	17 083,33	454 416,66	35 714 285,72	2041
Euroopan investointipankki 84962/ 9.6.2020	60 000 000,00	57 073 170,74		2 926 829,26	174 658,54	9 791,46	184 450,00	54 146 341,48	2045
Yhteensä	428 000 000,00	281 269 990,70		21 232 786,41	5 506 877,97	540 975,48	6 047 853,45	260 037 204,29	
Lainat muilta kotimaisilta luotonantajilta									
Seniorisäätiö/2011, Khs 13.12.2010 1353 §	6 974 527,00	7 437 802,77		0	298 627,78	0	298 627,78	7 437 802,77	2030
Kauppahinnan velkaosuus									
Yhteensä	6 974 527,00	7 437 802,77		0	298 627,78	0	298 627,78	7 437 802,77	

Korot ilmoitettu nykyisellä korkokannalla

Nostovuosi/laina nro	Alkuperäinen pääoma EUR	Pääoma 1.1.2026 EUR	Lainojen lisäys EUR	Lainojen lyhennys EUR	Maksetut korot EUR	Siirtyvät korot EUR	Korot yhteensä EUR	Pääoma 31.12.2026 EUR	Erävuosi
Lainat ulkomaisilta rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta									
Liikenneliikelaitos									
Euroopan investointipankki 31470/14.12.2012	50 000 000,00	20 930 232,50		2 325 581,40	542 906,98	22 060,98	564 967,96	18 604 651,10	2034
Euroopan investointipankki 31470 II/5.11.2013	70 000 000,00	34 146 341,53		3 414 634,14	908 557,32	128 129,88	1 036 687,20	30 731 707,39	2035
Euroopan investointipankki 31470/III/26.11.2014	50 000 000,00	26 190 476,20		2 380 952,38	415 904,76	35 708,99	451 613,75	23 809 523,82	2036
Pohjoismaiden investointipankki L7089/17.11.2016	60 000 000,00	33 846 153,82		3 076 923,08	827 333,59	153 112,82	980 446,41	30 769 230,74	2036
Pohjoismaiden investointipankki L5154 II/15.3.2011	20 000 000,00	10 566 037,75		754 716,98	246 530,61	86 361,43	332 892,04	9 811 320,77	2039
Yhteensä	250 000 000,00	125 679 241,80		11 952 807,98	2 941 233,26	425 374,10	3 366 607,36	113 726 433,82	
Suunniteltu lainanotto:									
Talousarvion 2025 mukainen lainanotto	400 000 000,00	400 000 000,00		8 800 000,00				391 200 000,00	
Vuodelle 2026 suunniteltu lainanotto			400 000 000,00					400 000 000,00	
Kaikki yhteensä	1 550 674 526,94	1 206 418 137,17	400 000 000,00	54 923 073,07	17 681 953,29	1 615 257,10	19 297 210,39	1 551 495 064,10	
Korot ilmoitettu nykyisellä korkokannalla									

Liite 14. Helsingin ilmastobudjetti

Helsingin tavoitteena on vähentää suoria kasviuonekaasupäästöjä 85 prosenttia vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoden 1990 tasoon. Lisäksi Helsingillä on nettonollatavoite vuonna 2040. Epäsuorien päästöjen vähentämisessä kaupunki keskittyy vähennyksiin, joihin sillä on merkittävää toimivaltaa, eli rakentamisessa ja julkisissa hankinnoissa.

Ilmastonmuutoksen hillintä Helsingissä

Kaupungin tavoitteena on vähentää vertailuvuoden 1990 suorista eli kaupungin maantieteellisen rajan sisällä syntyvistä päästöistä (ns. scope 1 ja scope 2) vähintään 85 prosenttia vuoteen 2030 mennessä. Vuoteen 2040 mennessä Helsinki tavoittelee nettonollatilannetta, jossa syntyvät päästöt ja nielut ovat yhtä suuret. Helsingin suorien päästöjen merkittävimmät päästölähteet ovat lämmitys ja liikenne. Päästövähennystoimia kohdistetaan myös sellaisiin epäsuoriin (ns. scope 3) päästöihin, joihin kaupungilla on vaikutusvaltaa. Näistä päästöistä huomiota kiinnitetään kaupunkistrategian linjausten mukaisesti erityisesti rakentamisen ja julkisten hankintojen päästöihin.

Helsingin ilmasto-ohjelma

Helsingin ilmasto-ohjelmaa päivitetään parhaillaan ja jatkossa se tulee kattamaan sekä ilmastonmuutoksen hillinnän että siihen sopeutumisen. Vuosittain toteutettavat ilmastotoimenpiteet päätetään osana talouden- ja toiminnan suunnittelua. Strategisen tason suunnittelua kaupunkistrategian ilmastotavoitteisiin vastaamiseksi tehdään ilmastoyksiköissä, jossa toimenpidekokonaisuuksien edistymistä seurataan. Toteutettavat toimenpiteet päätetään kuitenkin palveluissa ja osana talousarvioprosessia.

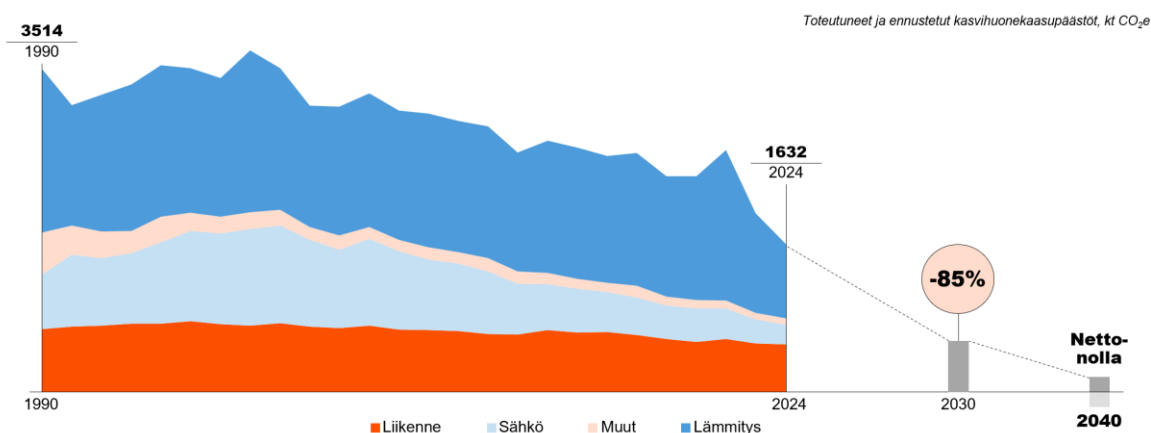
Päästövähennysohjelman toimenpiteiden ja päästövähennysten toteutumista voi seurata verkkosivulla:

<https://ilmasto.hel.fi/hillinta/hiilineutraali-helsinki-paastovahennysohjelma/paastovahennysohjelman-seuranta/>

Päästökehitys

Vuonna 2024 Helsingin suorat kasviuonekaasupäästöt olivat 1 632 kt CO₂e, joka on 54 prosenttia vähemmän kuin vertailuvuonna 1990. Päästöt laskivat edellisvuodesta 16 prosenttia, mikä johtui pääasiallisesti kaukolämmön päästöjen merkittävästä laskusta (-27 %). Kaukolämmön päästöjen lasku selittyy pääosin fossiilisten polttoaineiden osuuden vähentymisellä kaukolämmöntuotannossa. Liikenteen päästöt sen sijaan kasvoivat kolme prosenttia edellisvuodesta, mikä johtui muun muassa jakeluväylien bio-osuuden laskusta. Muiden sektorien päästöt pääasiassa laskivat.

Alla olevassa kuvaajassa on kuvattu Helsingin suorat kokonaispäästöt (kt CO₂-ekv.) sektoreittain vuosina 1990–2024. Seurattavia sektoreita ovat lämmitys (sis. kaukolämpö, öljy- ja sähkölämmitys), liikenne, sähkönkulutus sekä sektori muu, joka pitää sisällään teollisuuden ja työkaluvalmistuksen aiheuttamat päästöt, jätteiden käsittelyn päästöt sekä maataloudesta syntyvät päästöt.

Kuva 1 Helsingin suorien päästöjen toteutunut päästövähennyskehitys 1990–2024 ja päästövähennystavoitteiden mukainen päästöennuste. Toteumatiedot: HSY

Lisäiset ja uudet päästövähennystoimet 2026

Vaikuttavinta ilmastotyötä tehdään osana kaupungin ydinprosesseja kuten maankäytön suunnittelua ja liikennejärjestelmien kehittämistä. Ensiarvoisen tärkeää on, että kaupunkia suunnitellaan ja rakennetaan alusta asti kestävällä tavalla. Ilmastomuutoksen hillinnän virkатыötä täydennetään lisäksi päästövähennystoimenpiteillä, jotka edellyttävät lisäpanostuksia toteutukseen tai vauhdittuakseen. Ilmastobudjettiin kootut lisätoimet täydentävät perustyyötä ja varmistavat, että kaupunki etenee kohti päästövähennystavoitteitaan.

Ilmastobudjetti sisältää vain pienen osan Helsingin ilmastomuutoksen hillintätyöstä. Lisäisissä päästövähennyksissä keskitytään vaikuttavimpiin toimiin ja toimenpiteissä priorisoidaan kustannustehokkaita ratkaisuja, jotka etenevät sosiaalisesti oikeudenmukaisella tavalla. Toimenpiteissä painotetaan erityisesti niitä päästöjä, joihin kaupungilla on suoraa päätös- ja vaikutusvaltaa. Päästövähennystoimien priorisoinnissa huomioidaan kaupunkistrategian hillintätyön painopisteet, eli epäsuorien päästöjen vähentäminen rakentamisessa ja julkisissa hankinnoissa, joukkoliikenteeseen nojaavan liikennejärjestelmän vahvistaminen sekä merellisen liikenteen päästövähennykset.

Helsingin kaupunki jakaa ilmastomuutoksen hillinnän toimenpiteet neljään luokkaan. Tavoitteena on, että suurin osa toimenpiteistä sijoittuisi ensimmäiseen luokkaan ja luokkien 2–4 toimenpiteistä muodostuisi päästöjä suoraan vähentäviä toimenpidekokonaisuuksia myöhemmin.

Luokka 1 - Päästöjä vähentävät toimenpiteet: toimenpiteellä on suora vaikutus Helsingin alueella syntyviin suoriin päästöihin (esim. liikenne)

Luokka 2 - Epäsuoria päästöjä vähentävät toimenpiteet: toimenpiteellä on suora vaikutus epäsuoriin päästöihin (esim. rakentaminen)

Luokka 3 - Välttämättömät päästövähennyksiä mahdollistavat toimenpiteet: toimenpide on edellytys luokan 1 ja 2 toimien toteuttamiselle, vaikka sillä itsessään ei ole suoraa päästövähennysvaikutusta

Luokka 4 - Selvitykset uusien päästövähennystoimien määrittelemiseksi: lisävalmistelua tai -selvittelyä edellyttävien toimien tavoitteena on valmistella luokkien 1, 2 ja 3 toimenpiteitä

Osassa I on yhteenveto esitetyistä lisäisistä päästövähennystoimista ja niiden arvioidusta kustannuksesta. Kaupunginhallituksen päätöksen 22.8.2022 mukaisesti uudet päästövähennystoimet hyväksytään osana talousarviota. Osassa II kuvataan uudet päästövähennystoimenpiteet, jotka toteutetaan virkатыön ohella, jolloin niillä ei ole budjettivaikutuksia.

OSA I: Esitetyt lisäiset päästövähennystoimenpiteet, joilla budjettivaikutuksia	
1. Työmaiden sähköistymisen valmiuden parantaminen ja tukeminen osana työmaiden green dealia	
Toimenpideluokka:	3 (työkoneet)
Onnistumisen mittari:	Työmaan toimintatavat selvitetty ja toimet sähköisiin koneisiin siirtymiseen vastuutettu. Selvitys sähköistymisen edellytyksistä laadittu ja kustannusvaikutukset selvitetty
Vastuutaho:	Kaupunkiympäristön ympäristöpalvelut
Kustannus:	40 000 €
2. Selvitys Suomenlinnan henkilöliikenteen sähköistämisestä	
Toimenpideluokka:	3 (vesiliikenne)
Onnistumisen mittari:	Lauttojen sähköistämishanke etenee HSL:n yhtymäkokouksessa linjatun aikataulun mukaisesti siten, että vuoteen 2030 mennessä Helsingin vesiliikenteessä on jo käytössä sähköistä vesiliikennekalustoa
Vastuutaho:	Kaupunkiympäristön strategiayksikön merellinen tiimi
Kustannus:	50 000 €
3. Vähähiilisen rakentamisen kannustinjärjestelmän kehittäminen	
Toimenpideluokka:	4 (rakentaminen)
Onnistumisen mittari:	Selvityksen valmistuminen, jossa kartoitetaan vaihtoehtoisia kannustinjärjestelmiä, kuten pisteytys- ja panttijärjestelmiä. Selvityksessä arvioidaan niiden soveltuvuutta Helsinkiin rakentamisen päästöjen vähentämiseksi
Vastuutaho:	Kaupunkiympäristön maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelu
Kustannus:	100 000 €
4. Vähähiilisiin ja hiilinegatiivisiin rakennusmateriaaleihin painottuva tontinluovutuskilpailu	
Toimenpideluokka:	3 (rakentaminen)
Onnistumisen mittari:	Järjestetään rakennusmateriaalien elinkaari-päästöihin keskittyvä kilpailu ja saadaan kriteerit täyttäviä ehdotuksia, jotka toimivat pilottina ja mallina tuleville ilmastotavoitteita tukeville kilpailuille
Vastuutaho:	Kaupunkiympäristön maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelu

OSA I: Esitetyt lisäiset päästövähennystoimenpiteet, joilla budjettivaikutuksia

Kustannus: 30 000 €

5. Selvitetään kaupungin oman hiilijalanjäljen raja-arvon käytön laajentamista omassa rakentamisessa ja/tai muihin käyttötarkoituksiluokkiin

Toimenpideluokka: 3 (rakentaminen)

Onnistumisen mittari: Selvityksen valmistuminen, jossa tarkastellaan kansallista raja-arvoa kunnianhimoisempaa rakentamisen ilmastovaikutuksen ohjausta selvittämällä kaupungin oman raja-arvon laajentamista myös muihin käyttötarkoituksiluokkiin ja sen vaikutuksia päästöihin.

Vastuutaho: Kaupunkiympäristön rakennusvalvontapalvelut

Kustannus: 15 000 €

6. Kaupungin Tilat-palvelun hallinnassa olevien toimitila- ja palvelurakennusten taloudellisesti kannattavien energiatehokkuustoimien toteuttaminen

Toimenpideluokka: 1 (energian kulutus)

Onnistumisen mittari: Toteutuneiden toimenpiteiden laskennallinen energiansäästö

Vastuutaho: Kaupunkiympäristön tilat-palvelu

Kustannus: 1 900 000 €

7. Kaupungin omistamien toimitila- ja palvelurakennusten energiamanagerointi

Toimenpideluokka: 1 (energian kulutus)

Onnistumisen mittari: Saavutettu energiasäästö energiamanageroinnin jatkuvan seurannan- ja säätötyön sekä asiantuntijoiden energiatehokkuusehdotusten tuloksena

Vastuutaho: Kaupunkiympäristön tilat-palvelu

Kustannus: 60 000 €

8. Lämmitystapamuutosten toteuttaminen kaupungin öljy- ja suoräsähkölämmitteisiin toimitila- ja palvelurakennuksiin

Toimenpideluokka: 1 (energian kulutus)

Onnistumisen mittari: Toteutuneiden kohteiden määrä ja saavutetut päästövähennykset

Vastuutaho: Kaupunkiympäristön tilat-palvelu

Kustannus: 600 000 €

Osa II: Esitetyt uudet virkatyönä tehtävät päästövähennystoimenpiteet, joilla ei budjettivaikutuksia	
1. Joukkoliikenteen vaihtopaikkojen ja pullonkaulojen pistemäisten toimenpiteiden kartoittaminen ja suunnittelu	
Toimenpideluokka:	3 (liikenne)
Onnistumisen mittari:	Valmistunut selvitys vaihtopaikkojen toiminnallisuuden ja laatutason parantamisesta
Vastuutaho:	Kaupunkiympäristön liikenne- ja katusuunnittelupalvelu
2. Kaupunkiyhteisen pyöräpysäköinnin ja sosiaalityötoimien parantamisen toimintamallin määrittäminen	
Toimenpideluokka:	4 (liikenne)
Onnistumisen mittari:	Valmistunut pyöräpysäköinnin ja sosiaalityötoimien parantamisen toimintamalli
Vastuutaho:	Kaupunkiympäristön liikenne- ja katusuunnittelupalvelu
3. Päivitetyn hankintastrategian ilmastotavoitteiden jalkauttaminen	
Toimenpideluokka:	3 (hankinnat)
Onnistumisen mittari:	Kokonaiskuvan muodostaminen ja suunnitelma jatkotoimenpiteistä ilmastotavoitteiden jalkauttamiseksi osana hankintastrategian toimeenpanoa
Vastuutaho:	Kaupunkiympäristön ympäristöpalvelut
4. Tarkastellaan aina puupaalujen soveltuminen esirakentamisessa	
Toimenpideluokka:	2 (esirakentaminen)
Onnistumisen mittari:	Puupaalujen soveltuvuus tarkastettu jokaisessa suunnitteluhankkeessa, jossa suunnitellaan pohjanvahvistuksia tai vesihuollon perustamistapoja pehmeiköllä ja muistio soveltuvuuden arvioinnista laadittu
Vastuutaho:	Kaupunkiympäristön maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelun pohjarakennustiimi
5. Kestävien vähähiilisten katukivien ohjeistuksen laatiminen ja käyttöönotto	
Toimenpideluokka:	2 (infrarakentaminen)
Onnistumisen mittari:	Ohjeistuksen valmistuminen ja käyttöönotto sekä pilottikohteiden määrä
Vastuutaho:	Kaupunkiympäristön yleiset alueet -palvelun omaisuudenhallintayksikkö
6. Rakentamisen materiaalivirtojen seurannan kehittäminen	
Toimenpideluokka:	3 (rakentaminen)
Onnistumisen mittari:	Kokonaiskuva muodostettu rakentamisen materiaalivirroista ja muista päästölähteistä, jonka pohjalta kehitetty seurantamalli
Vastuutaho:	Kaupunkiympäristön ilmastoyksikkö

Talousarvion liitteet

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

7. Talousarvion liitteet Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

Liite 1 Vuoden 2026 talousarvioon sisältyvät avustusmäärärahat ja avustuksenluonteiset korvausmäärärahat

Avustukset (€)	Talous- arvio 2025	Talous- arvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000

Liite 2 Vuoden 2026 talousarvioon sisältyvien jäsenmaksujen erittely

Yhdistyksen yms. nimi

Sosiaali-, terveys ja pelastustoimiala	Talousarvio 2026 (€)
ADHD –liitto ry	66
Kehitysvammaliitto ry	500
Lastensuojelun Keskusliitto ry	150
Sosiaalilääketieteen yhdistys ry	45
Suomen Standardisoimisliitto Sfs ry	1 116
Suomen sosiaali- ja terveys ry SOSTE	2 000
Helsingin Pelastusliitto ry	9 350
Presidents Institute A/S Suomen sivuliike	4 340

Liite 3 Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen investoinnit 2027–2030

Sosiaali- ja terveystoimen investointisuunnitelma	TS 2027 1 000 €	TS 2028 1 000 €2	TS 2029 1 000 €	TS 2030 1 000 €	TS (2031 ->) 1 000 €	Yhteensä 1 000 €
Pysyvät vastaavat	30 390	27 520	18 750	25 100	0	101 760
Rakennukset						0
Laite- ja kalustohankinnat	21 790	20 520	16 100	21 900		80 310
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	8 600	7 000	2 650	3 200		21 450
Muut investoinnit						0
Investointeja vastaavat sopimukset	813 227	69 379	-30 228	-32 334	48 438	868 482
Rakennukset (kokonaisvuokravastuun muutos)	810 227	66 379	-33 228	-35 334	48 438	856 482
Laite- ja kalustohankinnat						0
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	3 000	3 000	3 000	3 000		12 000
Muut investoinnit						0
Omaisuuksien luovutukset	0	0	0	0		0
Rakennukset						0
Laite- ja kalustohankinnat						0
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet						0
Muut investoinnit						0
Investointituet						0

Pelastustoimen investointisuunnitelma	TS 2027 1 000 €	TS 2028 1 000 €2	TS 2029 1 000 €	TS 2030 1 000 €	TS (2031 ->) 1 000 €	Yhteensä 1 000 €
Pysyvät vastaavat	6 660	5 393	5 650	7 139	0	24 842
Rakennukset						0
Laite- ja kalustohankinnat	6 610	5 343	5 600	7 089		24 642
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	50	50	50	50		200
Muut investoinnit						0
Investointeja vastaavat sopimukset	1 472	3 594	9 979	10 017	0	25 062
Rakennukset (kokonaisvuokravastuun muutos)	1 472	3 594	9 979	10 017		25 062
Laite- ja kalustohankinnat						0
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet						0
Muut investoinnit						0
Omaisuuksien luovutukset	0	0	0	0		0
Rakennukset						0
Laite- ja kalustohankinnat						0
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet						0
Muut investoinnit						0
Investointituet						0

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen investointisuunnitelma	TS 2027 1 000 €	TS 2028 1 000 €2	TS 2029 1 000 €	TS 2030 1 000 €	TS (2031 ->) 1 000 €	Yhteensä 1 000 €
Pysyvät vastaavat	37 050	32 913	24 400	32 239	0	126 602
Rakennukset	0	0	0	0		0
Laite- ja kalustohankinnat	28 400	25 863	21 700	28 989		104 952
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	8 650	7 050	2 700	3 250		21 650
Muut investoinnit	0	0	0	0		0
Investointeja vastaavat sopimukset	814 699	72 973	-20 249	-22 317	48 438	893 544
Rakennukset (kokonaisvuokravastuun muutos)	811 699	69 973	-23 249	-25 317	48 438	881 544
Laite- ja kalustohankinnat	0	0	0	0		0
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	3 000	3 000	3 000	3 000		12 000
Muut investoinnit	0	0	0	0		0
Omaisuuksien luovutukset	0	0	0	0	0	0
Rakennukset						0
Laite- ja kalustohankinnat						0
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet						0
Muut investoinnit						0
Investointituet						0
Investointien rahoitus						
Toiminnan rahavirta (=vuosikate+tulorahoituksen satunnaiset erät) korjauserät +	67 252	46 044				
Investointien rahavirta	-37 050	-32 913	-24 400	-32 239		
Investointimenot	-37 050	-32 913	-24 400	-32 239		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot						
Lainakannan muutos	-300	-300	-300	-300		
Rahavarojen muutos	29 902	12 831	-24 700	-32 539		
Konsernin (=tytäryhteisöt) investoinnit						0
Yhteistyösopimukseen sisältyvät investoinnit (erittely)						0

Liite 4 Talonrakentamishankkeiden rakentamishjelma 2026–2035

Hankkeen nimi	Rakentaminen aloitus	Rakentaminen valmis	Kokonaisvuokra €/v
Sosiaali- ja terveystoimen uudis- ja korjaushankkeet			
Keskitettyt vainajatilat, Malmin hautausmaa	2024	2026	514 000
Haartmanin sairaalan jäähdytys, perusparannus	2026	2026	3 095 035
Malmin lastenkoti ja perhearviointi	2026	2027	1 368 728
Myllypuron terveys- ja hyvinvointikeskus, laajennus	2025	2027	5 180 047
Kallion virastotalo, keittiö ja ruokala, perusparannus ja muutos	2027	2027	9 409 738
Toivolannmäen perheryhmäkoti Kumpula, perusparannus	2026	2027	576 702
Lemmilän lastenkoti, koulurakennus	2027	2028	
Kallion virastotalo, G-siipi, perusparannus ja muutos	2027	2028	1 050 742
Lemmilän lastenkoti, perusparannus	2027	2028	227 537
Toivolannmäen perheryhmäkoti Mäntylä, perusparannus	2028	2029	531 438
Naulakallion vastaanottokoti	2029	2030	945 679
Andelslagsvägens grupphem, perusparannus	2029	2030	168 176
Malminkartanon terveyskeskus, muutos	2030	2030	203 623
Teinilän lastenkoti (Pikalähetintie 15), perusparannus	2031	2031	533 648
Hyvösen lastenkoti	2030	2032	281 868
Naulakallion lastenkoti	2031	2032	215 000
Toimintakeskus Sofianlehto, perusparannus	2031	2032	1 552 181
Vironniemen toimitalo, perusparannus	2031	2032	690 994
Auroran toipumiskampus, perusparannus	2031	2033	1 512 543
Teinilän lastenkoti	2032	2034	176 821
Kallion virastotalo, monitilamuutokset	2033	2034	1 848 830
Läntinen sosiaalikeskus, perusparannus	2032	2034	1 364 584
Suursuon virastotalo (suvi), perusparannus	2033	2035	1 265 895
Yhteensä			32 713 808
Pelastustoimen uudis- ja korjaushankkeet			
Käpylän pelastusasema	2026	2026	146 738
Keskuspelastusasema, perusparannus ja muutos	2025	2027	3 413 736
Malmin uusi pelastusasema	2027	2029	701 314
Vuosaaren hybridiasema	2028	2029	575 000
Kruunuvuorenrannan pelastusasema	2031	2032	728 000
Yhteensä			5 564 787

Liite 5 Vuokra- ja osakekohteiden suunnitteilla olevat uudis- ja peruskorjaushankkeet vuosina 2026–2035

Hankkeen nimi	Vuokrauksen alkaminen	Kokonaisvuokra €/vuosi
Sosiaali- ja terveystoimen osake- ja vuokrahankkeet		
Lastensuojelun nuorten palvelutilat	2026	422 063
Jakomäen palvelutalo, uudisrakennus	2026	682 325
Laajasalon palvelutalon Rudolfin asuntoryhmän tilat	2026	741 658
Kannelkoti, korvaava uudisrakennus	2026	1 831 192
Maunulan palvelutalo (tontit: 28210/3 ja 28209/4), uudisrakennus	2026	733 944
Idän perhekeskus ja symppis, uudisrakennus	2027	1 379 639
Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskus, uudisrakennus	2027	2 754 661
Koskelan seniorikeskus (tontti: 26979/10), uudisrakennus	2027	2 580 969
Laakson yhteissairaala, uudisrakennus	2028	13 139 761
Kannelmäki-Malminkartanon seniorikeskus, uudisrakennus	2028	2 766 615
Kustaankartanon seniorikeskus A, B, C, ryhmäkoti, toiminnallinen muutos	2028	2 373 305
Kustaankartanon seniorikeskus K-hallintorakennus, laajennus	2028	741 658
Kehitysvammaisten asuntoryhmä (tontti: 54157/1), uudisrakennus	2028	29 666
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti I, aikuiset, uudisrakennus	2028	37 083
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti II, aikuiset, uudisrakennus	2028	37 083
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti III, aikuiset, uudisrakennus	2028	37 083
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti VI, lapset ja nuoret, uudisrakennus	2028	32 633
Kehitysvammaisten ryhmäkoti (tontti: 49090/2), uudisrakennus	2028	48 949
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti VII, lapset ja nuoret, uudisrakennus	2028	32 633
Kontulan Symppis	2029	
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti VIII, lapset ja nuoret, uudisrakennus	2029	32 633
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti IX, lapset ja nuoret, uudisrakennus	2029	32 633
Kustaankartanon seniorikeskus F, G ja H, ryhmäkodit, perusparannus ja toiminnallinen muutos	2029	2 373 305
Keskustan seniorikeskus, perusparannus ja toiminnallinen muutos	2029	1 540 012
Jakomäen lähipalvelupiste	2030	462 488
Malmin seniorikeskus, uudisrakennus	2030	1 004 514
Pohjois-Haagan seniorikeskus (tontti 29176/2 ja 4), uudisrakennus	2030	4 449 946
Vuosaaren seniorikeskus (tontti 54180/14), uudisrakennus	2030	2 966 631
Keskisen suurpiirin perhekeskuksen ja terveys- ja hyvinvointikeskuksen palvelupiste, uudisrakennus	2030	1 718 877
Haagan perhekeskus ja terveys- ja hyvinvointikeskus, uudisrakennus	2031	3 518 957
Laajasalon seniorikeskus, uudisrakennus	2032	2 966 631
Malmin uusi sairaala, perhekeskus ja terveys- ja hyvinvointikeskus, korvaava uudisrakennus	2033	12 471 561
Oulunkylän perhekeskus ja terveys- ja hyvinvointikeskus, uudisrakennus	2033	3 319 138
Yhteensä		67 260 244
Pelastustoimen osake- ja vuokrahankkeet		
Pelastuslaitoksen Lauttasaaren kevytyksikköasema	2026	114 226
Pelastuslaitoksen Keskustan kevytyksikköasema	2027	114 024

Hankkeen nimi	Vuokrauksen alkaminen	Kokonaisvuokra €/vuosi
Pelastuslaitoksen Viikin kevytyksikköasema	2029	114 226
Yhteensä		342 476

Hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta helsinkiläisille

Sosiaali-, terveys- ja
pelastustoimialan
palvelustrategia
2023–2025

Helsinki

Helsinki

Julkaisija

Helsingin kaupunki

Suunnittelu ja taitto

Kari Media Group Oy

Kuvat

Helsingin kaupungin aineistopankki ja
MyHelsinki materiaalipankki

Kannen kuva

Helsingin kaupungin aineistopankki

© Helsingin kaupunki 2022

Sisällys

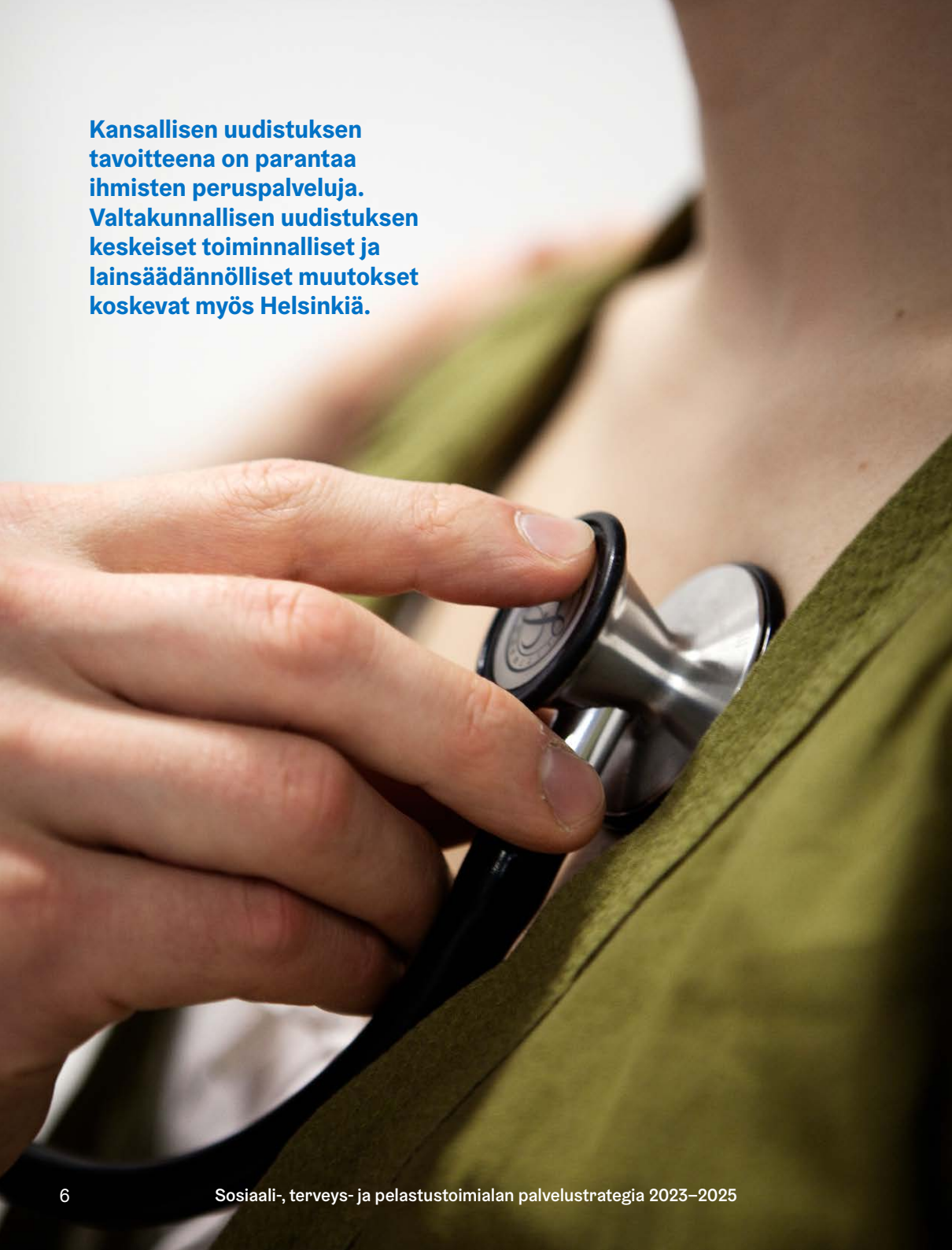
Strategian lähtökohta ja valmistelu	7
Uudistunut lainsäädäntö edellyttää palvelustrategian laatimista	7
Osallistuva valmistelu	10
Keskeiset strategisiin valintoihin vaikuttavat tekijät	11
Vahvistamalla järjestämistä turvaamme palvelujen saatavuuden	14
Kaupunkistrategiassa palveluille asetetut tavoitteet	15
Visio	18
Mitä lupaamme?	21
Palvelustrategian temaattiset kokonaisuudet ja painopisteet 2023–2025	24
Johtaminen ja henkilöstö	26
Järjestämisen johtaminen	28
Henkilöstön saatavuus, pysyvyys ja osaaminen	29
Ohjaus, palvelujen yhteensovittaminen ja palveluketjut	30
Yhteistyö erikoissairaanhoidon järjestämisessä	32
Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen välinen yhteistyö ja integraatio	33
Palvelujen järjestämistavat ja kustannusvaikuttavuus	34
Palvelurakenne, tuotantotavat ja kustannusvaikuttavuus	35
Palvelujen laatu ja saatavuus	36
Tuottajien ohjaus ja valvonta	38
Palvelutarve ja asiakaskokemus	39
Toteutuminen ja seuranta	46

Strategian lähtökohta ja valmistelu

**Kansallisen uudistuksen
tavoitteena on parantaa
ihmisten peruspalveluja.
Valtakunnallisen uudistuksen
keskeiset toiminnalliset ja
lainsäädännölliset muutokset
koskevat myös Helsinkiä.**

Strategian lähtökohta ja valmistelu

Uudistunut lainsäädäntö edellyttää palvelustrategian laatimista

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen valtakunnallinen uudistus muuttaa merkittäväällä tavalla suomalaista julkista sektoria. Kansallisen uudistuksen tavoitteena on parantaa ihmisten peruspalveluja. Valtakunnallisen uudistuksen keskeiset toiminnalliset ja lainsäädännölliset muutokset koskevat myös Helsinkiä. Merkittävimmät muutokset ovat valtion tavoite- ja talousohjaus sekä järjestämisen vahvistaminen.

Uudistuksen myötä myös Helsingin sosiaali- ja terveystoimiala uudistuu. Uudenmaan erillisratkaisussa Helsingissä organisatorinen muutos on pienempi kuin muualla maassa, jossa hyvinvointialueet keräävät samaan organisaatioon kaikki palvelut

peruspalveluista erikoissairaanhoidon. Helsingin uusi sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala kokoaa vuoden 2023 alussa Helsingin sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen yhteen.

Sosiaali- ja terveys- ja pelastustoimialan palvelustrategia (laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, 11 §) on laadittu talouden ja toiminnan suunnittelua sekä johtamista varten. Pelastustoimea ohjaa sen rinnalla pelastustoimen palvelutasopäätös (laki pelastustoimen järjestämisestä, 6 §).

Helsingin uusi sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala kokoaa vuoden 2023 alussa Helsingin sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen yhteen.

Uusi lakisääteinen palvelustrategia on nimenomaan palvelujen järjestäjän strategia, jossa päätetään järjestämisvastuulle kuuluvan sosiaali- ja terveydenhuollon pitkän aikavälin tavoitteet sekä tavoitteet palvelujen toteuttamiselle. Tavoitteiden asettamisen lähtökohtana ovat asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet sekä palvelujen saatavuus ja saavutettavuus.

Helsingissä kaupunkistrategia (2021–2025) korvaa hyvinvointialueilla laadittavan hyvinvointialuestrategian. Helsingin kaupunkistrategian valmistelun lähtökohtana on ollut kaupungin toimintaympäristön nykytila ja ennakoitavat muutokset, joiden pohjalta on asetettu tavoitteita eri asiakasryhmien palveluille.

Palvelustrategia tukee kaupunkistrategian toteutumista sekä erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon eri asiakasryhmien palveluille asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Kaupunkistrategian tavoitteita on täsmennetty ja täydennetty palvelustrategiassa toimialan yhteisillä tavoitteilla, keinoilla ja lupauksilla helsinkiläisille. Strategisille tavoitteille laaditaan konkreettiset toimenpiteet ja seurantamittarit toimintasuunnitelmissa.

Palvelustrategian lähtökohtana on, että Helsinki vastaa jatkossa entistä paremmin asukkaidensa palvelutarpeeseen.

Palvelustrategian lähtökohtana on, että Helsinki vastaa jatkossa entistä paremmin asukkaidensa palvelutarpeeseen. Ensimmäinen palvelustrategiakausi Helsingissä on vajaan valtuustokauden mittainen ja luonteeltaan lyhyen aikavälin muutosstrategia, jonka avulla otetaan haltuun uudistuksen keskeisiä muutoksia. Seuraava palvelustrategia laaditaan koko valtuustokaudeksi (2025–2029), ja se valmistellaan yhtä aikaa kaupunkistrategian kanssa. Tuolloin myös palvelustrategia ja kaupunkistrategia päästään sovittamaan yhä paremmin yhteen – kuten myös pelastustoimen toimintaa ohjaava lakisääteinen palvelutasopäätös.

Kaupunkistrategia, palvelustrategia ja palvelutasopäätös ovat valtuustokauden talousarvioiden ja toimintasuunnitelmien valmistelun lähtökohtia.

Tulevien strategioiden valmisteluun vaikuttavat Helsingissä aikaisempaa suoremmin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen strateginen valtion tavoiteohjaus sekä valtakunnalliset nelivuotistavoitteet. Ensimmäistä palvelustrategiaa valmisteltaessa valtion ja Helsingin kaupungin strategisen ohjauksen roolit ovat vielä hahmottumassa eikä käytettävissä ole myöskään valtakunnallisia nelivuotistavoitteita. Jatkossa nämä määrittävät osaltaan strategioiden valmistelua sekä sosiaali- terveys- ja pelastustoimialan ohjausta myös Helsingissä. Lisäksi valtion rahoitusmalli, joka ei huomioi riittävästi Helsingin palvelujen erityispiirteitä, asettaa haasteita palvelujen järjestämiselle.

Sote-uudistuksen tavoitteena on:

- kaventaa ihmisten hyvinvointi- ja terveyseroja,
- turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelut,
- parantaa palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta erityisesti perustasolla,
- turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti,
- vastata yhteiskunnallisten muutosten mukanaan tuomiin haasteisiin,
- hillitä kustannusten kasvua ja
- parantaa turvallisuutta.

Osallistuva valmistelu

Palvelustrategian valmisteluun on osallistunut laajasti eri tahoja

Palvelustrategian valmistelu käynnistyi vuonna 2020 osana sote-uudistukseen valmistautumista. Sosiaali- ja terveysministeriön rahoittamassa sote-rakenneuudistushankkeessa valmistauduttiin luomaan myös Helsinkiin uuden sote-ratkaisun mukaiset rakenteet ja mallit. Tavoitteena oli, että Helsinki ottaa entistä vahvemman järjestäjäroolin ja kirkastaa järjestäjän strategian sekä tavoitteet.

Palvelustrategian valmistelun ohjausryhmänä on toiminut sosiaali- ja terveystoimialan ylin johto, ja valmistelua on koordinoitunut tehtävään nimetty koordinaatioryhmä. Palvelustrategian valmisteluprosessia ja luonnosta on käsitelty toimialan johtajien ja koordinaatiotyöryhmän säännöllisissä tapaamisissa.

Vuoden 2021 aikana kartoitettiin järjestämisen nykytilaa asiantuntijoiden yhteistyötapaamisissa ja heidän haastatteluillaan. Kartoituksen tuloksia verrattiin sote-uudistuksen lakiehdotuksiin. Lakien hyväksymisen jälkeen järjestettiin työpajat, joihin osallistui yhteensä noin 200 soten asiantuntijaa, päällikköä ja johtajaa. Työpajoissa palvelujen järjestämisen kehittämistarpeet konkretisoituivat, ja yhteinen tahtotila tulevaisuuden palveluista kirkastui.

Palvelustrategia ottaa huomioon kesällä 2022 toteutetut asukas- ja henkilöstökyselyt. Asukaskyselyssä helsinkiläisiltä kysyttiin, mikä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa

on tärkeää ja mitä he toivovat tulevaisuuden sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan palveluilta.

Henkilöstökyselyssä puolestaan kysyttiin, mihin tulisi keskittyä strategiakauden aikana, sekä mielipiteitä palvelustrategialuonnoksen tavoitteista ja tiedusteltiin, missä on onnistuttava tulevilla strategiakaudella. Samalla henkilöstö sai mahdollisuuden ehdottaa konkreettisia toimenpiteitä näihin tavoitteisiin pääsemiseksi.

Palvelustrategian luonnosta esiteltiin henkilöstöjärjestöjen järjestöneuvottelukunnassa ja henkilöstötoimikunnassa. Vammais-, vanhus- ja nuorisoneuvoston jäsenille annettiin mahdollisuus kommentoida palvelustrategian luonnosta. Loppuvuodesta 2021 alkaen palvelustrategiaa on valmisteltu yhdessä myös pelastuslaitoksen asiantuntijoiden ja johdon kanssa. Palvelustrategian valmistelua, rakennetta ja sisältöteemoja on

Strategiakauden aikana varmistetaan, että palveluntuottajilla, järjestöillä ja henkilöstöllä on mahdollisuus osallistua toimenpiteiden konkreettiseen suunnitteluun.

esitelty sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaostossa sekä sosiaali- ja terveyslautakunnassa.

Sosiaali- ja terveyslautakunnalle sekä pelastuslautakunnalle järjestettiin yhteinen iltakoulu palvelustrategian temaattisista kokonaisuuksista. Kaupunginvaltuutetuilla oli mahdollisuus ottaa osaa valmisteluun esittämällä kaupunginvaltuuston palvelustrategiaseminaarissa näkemyksiä uuden toimialan tavoitteista ja palveluista.

Helsingin kaupunki kuuli järjestöjä sote-uudistuksen järjestöyhteistyön valmistelussa muun muassa verkkokyselyllä, jonka vastauksia on hyödynnetty palvelustrategiatyössä. Valmistelun aikana kuultiin järjestöjen sote-muutostuen asiantuntijoita.

Palvelustrategiaa on muokattu keskustelujen, kyselyjen tulosten, lausuntojen ja palautteen perusteella, minkä lisäksi palvelustrategiaa on työstetty yhdessä sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastuslaitoksen asiantuntijoiden kanssa.

Osallistuvassa työskentelyssä syntyneitä materiaaleja käytetään jatkossa myös toiminnan suunnittelussa. Strategiakauden aikana varmistetaan, että palveluntuottajilla, järjestöillä ja henkilöstöllä on mahdollisuus osallistua toimenpiteiden konkreettiseen suunnitteluun.

Keskeiset strategiaan valintoihin vaikuttavat tekijät

Ensimmäisen palvelustrategian valmistelussa on osallistuvan valmistelun lisäksi huomioitu tiedossa oleva valtakunnallisen sote-uudistuksen yleinen tavoiteohjaus, uudistunut lainsäädäntö, Helsingin kaupunkistrategian tavoitteet sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan palveluille sekä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimessa tunnistetut strategiset kehittämistarpeet.

Helsingillä on sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen, erikoissairaanhoidon sekä pelastustoimen palvelujen järjestämisessä pääkaupungin ja metropolialueen erityishaasteet, jotka vaikuttavat palvelujen kysyntään.

Väestönkasvu lisää sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen palvelujen tarvetta. Helsingin väestönkehitykselle ovat tyypillisiä voimakkaat vaihtelut, jotka aiheutuvat talouden suhdanteista, asuntomarkkinoista sekä maahanmuutosta. Viime vuosina väestönkasvu on hidastunut, mutta ennusteiden mukaan väestön määrä kasvaa edelleen. Vaikka Helsinki on koko maan mittakaavassa ikärakenteeltaan vielä nuorehko, kaupungin väestökehityksessä korostuu lähivuosina ikääntyneiden lukumäärän nopea kasvu.

Helsinkiä kuvaa muuta maata vahvemmin polarisoituminen: helsinkiläiset voivat keskimäärin hyvin, mutta väestöryhmien ja alueiden välillä on liian suuria hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden

eroja. Koronapandemia on kasvattanut palveluvelkaa, ja osa pandemian seurauksista voi näkyä vasta pidemmällä aikavälillä.

Helsingin väestö on yhä monimuotoisempaa, ja kielellinen kirjo kasvaa, mikä on huomioitava palvelutarjonnassa.

Erikoissairaanhoidon ei ole osa hyvinvointialueita Uudenmaan sote-uudistuksessa, toisin kuin muualla maassa. Helsingin kaupungilla säilyy Uudenmaan erillissuorituksen mukaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu.

Uudellamaalla syntyy uusi yhteistyön kenttä hyvinvointialueiden palvelujen, Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen palvelujen sekä erikoissairaanhoidon välille. Erikoissairaanhoidon toimijana on uusi HUS-yhtymä, jolla on laissa säädetty tiettyjen erikoissairaanhoidon tehtävien järjestämisvastuu. Helsingin kaupungilla on myös omia erikoissairaanhoidon palveluja. Keskeisessä roolissa tulevana vuosina ovat perustason palvelujen ja erikoissairaanhoidon yhteistyön ja ohjauksen vahvistaminen sekä palvelujen yhteensovittaminen.

HUS-järjestämissopimuksessa sovitaan Uudenmaan hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin sekä HUS-yhtymän keskinäisestä työnjaosta, yhteistyöstä ja toiminnan yhteensovittamisesta terveydenhuollon palvelujen järjestämiseksi.

Palvelustrategian toteuttamisen kriittinen tekijä on rahoituksen riittävyys. Vuoden 2023 alusta lähtien sosiaali-, terveys-

ja pelastustoimen rahoitus perustuu laskennalliseen valtionrahoitukseen sekä asiakasmaksutuloihin. Uusi rahoitusmalli on epäedullinen helsinkiläisten näkökulmasta, koska se ei vastaa riittävän hyvin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen palvelujen tarpeisiin. Toimialan menot ovat valtion laskennallisen mallin pohjaa suuremmat, joten sote-uudistus tulee pienentämään palveluihin käytettävissä olevia määrärahoja Helsingissä. Tätä eroa laskentamallissa tasataan siirtymätasauksella, joka kuitenkin vähenee asteittain tulevana vuosina. Tiukkeneva talous tuo palvelujen järjestämiseen haasteita ja edellyttää toiminnallisia muutoksia, joilla voidaan sopeuttaa toiminta Helsingin saamaa kokonaisrahoitusta vastaavasti. On välttämätöntä myös jatkaa vaikuttamistyötä valtionrahoituksen tason oikaisemiseksi tarvetta vastaavalle tasolle.

Palvelujen järjestämisen kokonaisuutta on arvioitava aiempaa suunnitelmallisemmin, koska resurssit ovat entistä rajallisemmat mutta palvelutarve kasvaa edelleen. Lisäksi lainsäädäntö tuo palvelujen järjestäjälle uusia velvoitteita samaan aikaan kun valtion strateginen ohjaus sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen palveluissa vahvistuu.

Henkilöstön riittävyyden turvaaminen on viime kädessä tulevan strategiakauden tärkein yhteinen onnistumisen edellytys sekä sosiaali- ja terveydenhuollon että pelastustoimen palveluissa.

Helsingin väestö lukuina 2020:

Asukkaita

656 920

Kotimaisista kieliryhmistä
ruotsinkielisten osuus

5,6
prosenttia

Vieraskielinen
väestön osuus

16,6
prosenttia

Yli 65 vuotta täyttäneiden
osuus noin

17,4
prosenttia

(Lähde: Helsingin ja Helsingin seudun väestöennuste 2020–2060)

www.hel.fi/hel2/tietokeskus/julkaisut/pdf/21_09_24_Tilastoja_11_Sinkko_Vuori.pdf

Vahvistamalla järjestämistä turvaamme palvelujen saatavuuden

Palvelustrategia sisältää palvelujen järjestämisen ja toteuttamisen pitkän aikavälin strategiset tavoitteet ja linjaukset. Palvelustrategiatyö tehdään Helsingissä vaiheittain. Ensimmäisen lyhyemmän aikavälin palvelustrategia (2023–2025) auttaa vastaamaan strategiakauden muutoksiin.

Palvelustrategiassa asetetaan koko toimialalle yhteisiä tavoitteita. Strategia ottaa kantaa siihen, miten järjestämistä vahvistamalla varmistamme asukkaiden palvelujen saatavuuden ja yhdenvertaisuuden, laadukkaita ja oikea-aikaiset palvelut sekä rahoituksen riittävyyden.

Strategian tavoitteiden ja keinojen avulla kykenemme tulevaisuudessa seuraamaan aiempaa paremmin palvelujen laatua, vertailemaan kustannuksia ja ennakoidaan muutoksia. Strategisia tavoitteita edistävät konkreettiset toimenpiteet kuvataan vuosittaisissa toimintasuunnitelmissa.

Palvelut on järjestettävä yhdenvertaisesti kaikille asukkailla. Yhdenvertaisuus ei tarkoita sitä, että palvelut toteutettaisiin kaikille samalla tavalla. Sen sijaan on varmistettava, että eri asiakasryhmät saavat tarpeidensa mukaisia ja laadukkaita palveluja riippumatta palvelujen tuottajista. Strategiakauden aikana parannamme palvelujen vertailtavuutta ja laadun valvontaa.

Jotta asiakas saa kiristyvässä taloustilanteessa parhaat mahdolliset palvelut, ensimmäisen strategiakauden aikana lisäämme palvelujen kokonaisuuden hyvää hallintaa. Tulevaisuudessa ymmärrämme entistä paremmin, mitä palveluja helsinkiläiset tarvitsevat ja mistä he hyötyvät, mitä ratkaisumme maksavat ja mistä kustannukset syntyvät.

Järjestämistä vahvistamalla luomme pohjaa seuraavalle pidemmän aikavälin palvelustrategialle, joka valmistellaan silloin yhtä aikaa kaupunkistrategian kanssa. Seuraavassa palvelustrategiassa (2025–2029) huomioidaan valtakunnalliset sosiaali-, terveys- ja pelastustoimelle asetettavat nelivuotistavoitteet, painotetaan palvelujen tulevaisuuden kehityslinjoja ja asetetaan mitattavia tavoitteita palveluille.

Tulevaisuudessa ymmärrämme entistä paremmin, mitä palveluja helsinkiläiset tarvitsevat ja mistä he hyötyvät, mitä ratkaisumme maksavat ja mistä kustannukset syntyvät.

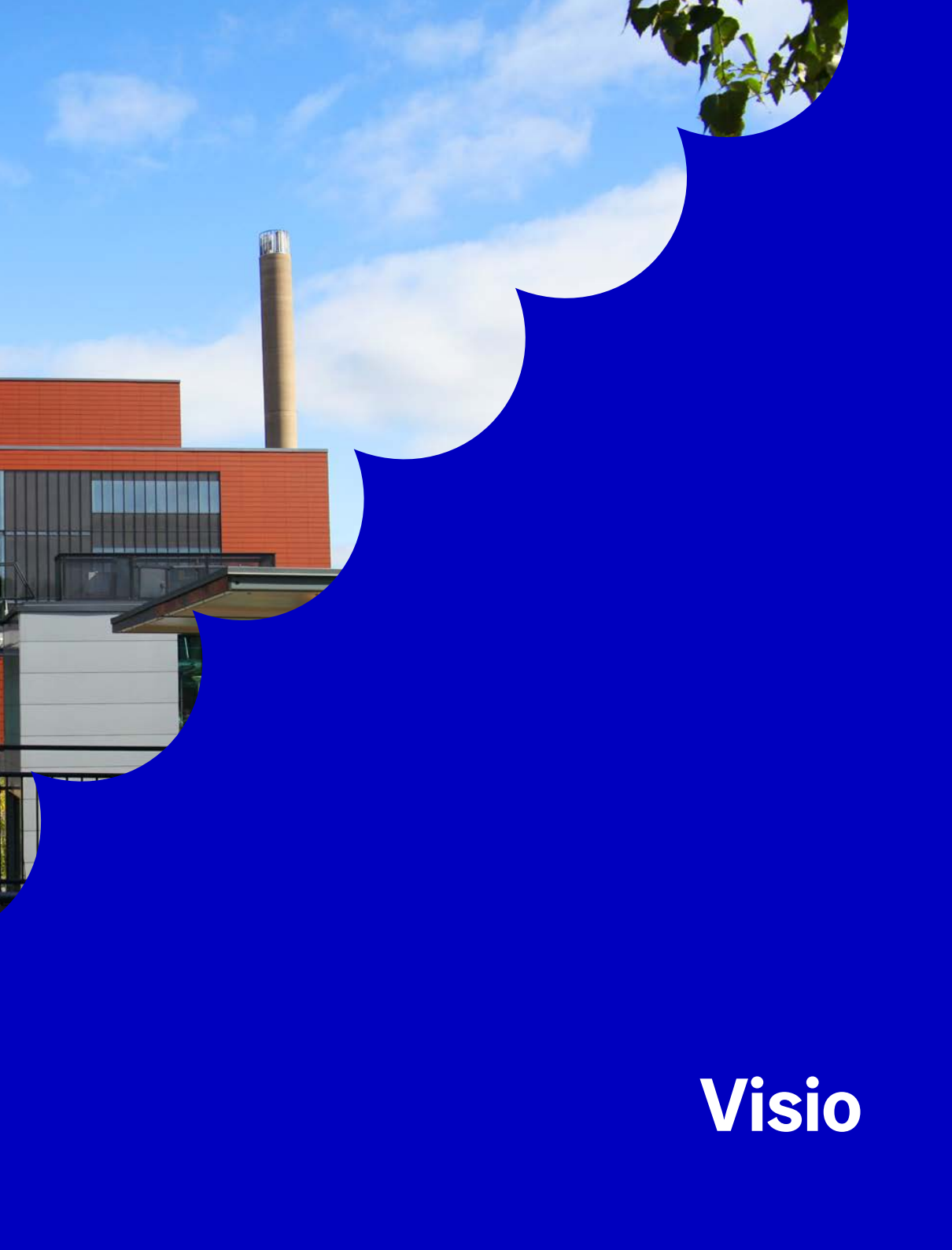
Kaupunkistrategiassa palveluille asetetut tavoitteet

Helsingin kaupunkistrategian valmistelun lähtökohtana on ollut kaupungin toimintaympäristön nykytila ja ennakoitujen muutokset, joiden pohjalta on asetettu tavoitteita eri asiakasryhmien palveluille. Palvelustrategia tukee kaupunkistrategian toteutumista sekä erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon eri asiakasryhmien palveluille asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Kaupunkistrategian tavoitteina ovat muun muassa perusterveydenhuollon ja suun terveydenhuollon sujuva hoitoon pääsy, sosiaali- ja terveys- sekä pelastustoimen henkilöstön riittävyys, integroidut ja saumattomat asiakkaiden

palvelukokonaisuudet ja palveluketjut, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus sekä jalkautuvat ja kotiin vietävät palvelut. Kaupunkistrategian tavoitteita ovat myös eri-ikäisten palvelujen käyttäjien huomioiminen, ikääntyvän väestön tarpeista huolehtiminen monipuolisesti, matalan kynnyksen ja varhaisen vaiheen lapsiperheiden palvelujen sekä päihde- ja mielenterveyspalvelujen lisääminen, asunnottomuuden poistaminen sekä digitaalisten sosiaali- ja terveyspalvelujen laajentaminen. Syrjäytymistä ja eriarvoisuutta vähentäviä palveluja ja toimintamalleja kehitetään yhdessä kaupungin muiden toimijoiden kanssa. Kaupunkistrategiassa todetaan myös, että keskeinen osa turvallista ja toimivaa kaupunkia on vahva pelastustoimi. Pelastustoimen ja ensihoidon synergia on tärkeää suuren kaupungin turvallisuuden edistämässä.

Visio

Visio

Luomme helsinkiläisille hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta yhteistyöllä ja vahvalla osaamisella

Helsinkiläisten hyvinvointi, terveys ja turvallisuus rakentuvat yhteistyöllä. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen tehtävänä on lisätä hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta järjestämällä oikea-aikaisesti asukkaiden palvelutarpeita vastaavia palveluja.

Kaupunkistrategiassa asetetut tavoitteet tiivistyvät visiossa, jonka toteutuminen edellyttää, että olemme vahva palvelujen järjestäjä sekä hyvä ja luotettava yhteistyökumppani kaikille sidosryhmille. Tulevina vuosina parannamme yhteistyön sujuvuutta.

Hyvinvointialueet ja HUS ovat tärkeitä yhteistyökumppaneita asukkaiden palveluketjujen rakentamisessa sekä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisessä. Uusi sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala kokoaa vuoden 2023 alussa Helsingin sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen yhteen. Sosiaali-, terveys-

ja pelastuspalvelujen sujuva keskinäinen yhteistyö lisää integraation hyötyjä ja parantaa helsinkiläisten palveluja.

Helsinki turvaa jatkossakin palvelujen saatavuuden monituottajamallia hyödyntäen. Palvelutuotanto koostuu keskeisiltä osin toimialan omasta palvelutuotannosta, jonka lisäksi hyödynnetään yksityisten ja kolmannen sektorin palveluntuottajien tuottamia osto- ja palvelusetelipalveluita. Ulkoisten palveluntuottajien osaamista voidaan käyttää apuna myös asukkaiden palvelukokonaisuuksia suunniteltaessa ja kehitettäessä.

Järjestöillä on erityinen tehtävä asukkaiden hyvinvoinnin, osallisuuden ja turvallisuuden vahvistamisessa. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala tekee myös tiivistä yhteistyötä kaupungin muiden toimijoiden, hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän kanssa.

Järjestämisen vahvistamisella varmistamme, että tulevaisuudessa

- Helsingissä asukkaat saavat tarpeidensa mukaiset ja laadukkaat palvelut oikea-aikaisesti, sujuvina ja yhteen sovitettuina kokonaisuuksina,
- sosiaali- ja terveydenhuolto sekä pelastustoimi ovat strategisesti, järjestelmällisesti ja yhdenmukaisesti johdettu, ohjattu ja valvottu kokonaisuus,
- Helsinki järjestää sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelut vaikuttavasti, taloudellisesti, ympäristöllisesti ja sosiaalisesti kestävästi monituottajamallia hyödyntäen.

Mitä lupaamme?

Järjestäjän lupaukset ovat visiosta johdettuja päämääriä, jotka ohjaavat tulevina vuosina strategisia valintojamme ja tekemistämme asukkaiden tarpeiden mukaisten palvelujen järjestämisessä.

- Johdamme laadukkaasti. Palveluja tarjoaa hyvinvoiva, osaava ja riittävä henkilöstö.
- Saumattomilla ja yhteen sovitetuilla palveluilla, panostamalla ennaltaehkäisyyn sekä yhteistyöllä eri toimijoiden välillä varmistamme nykyistä vaikuttavammat palvelut.
- Kustannuskehitys vastaa rahoitusta, ja palvelujen järjestäminen on suunnitelmallista, taloudellista ja läpinäkyvää. Asetamme seurattavat ja mitattavat tavoitteet palveluille.
- Palvelut ovat laadukkaita, turvallisia ja yhdenmukaisia ja ne edistävät yhdenvertaisuutta riippumatta palvelujen tuottajista.
- Tunnistamme asukkaiden palvelutarpeet ja kuuntelemme asiakkaita.
- Helsingissä palvelut saa nopeasti ja sujuvasti.
- Digitaaliset palvelut ovat asiakaslähtöisiä. Huomioimme erilaiset palvelutarpeet sekä asiakkaiden kyvyt palveluja kehitettäessä. Asetamme konkreettisen digitaalisen palvelulupauksen.
- Turvaamme yhdenvertaiset ja laadukkaat suomen- ja ruotsinkieliset palvelut. Kiinnitämme erityistä huomiota ruotsinkielisten palveluiden toimivuuteen.

Kuva: Kaisa Sunimento

3

Palvelustrategian temaattiset kokonaisuuudet ja painopisteet 2023–2025

Palvelustrategian temaattiset kokonaisuudet ja painopisteet 2023–2025

Palvelustrategiaan on vision ja järjestäjän lupausten (päämäärien) pohjalta valittu neljä temaattista kokonaisuutta ja painopisteet, joihin keskitymme vuosina 2023–2025.

Valituille painopisteille on asetettu pidemmän aikavälin tavoitteet ja keinot, jotka konkretisoivat tavoitteiden saavuttamista strategiakauden aikana.

Palvelustrategia tähtää siihen, että asukkaat saavat nopeasti, sujuvasti ja yhdenvertaisesti tarvitsemiaan palveluja. Strategian sisältö etenee johtamista ja henkilöstöä koskevista tavoitteista kohti palvelujen saatavuudelle asetettuja tavoitteita. Johtamisella

varmistetaan, että asukkaat saavat tarvitsemansa palvelut.

Palvelun onnistuminen edellyttää hyvinvoivaa ja tehtävänsä osaavaa henkilöstöä.

Kustannusvaikuttavuuden lisäämisellä, palvelujen yhteensovittamisella ja ulkoisten palvelutuottajien tuottajien hyödyntämisellä sekä ohjauksella turvataan osaltaan sekä palvelujen laatu että palvelujen saatavuus.

Palvelustrategian tavoitteet ja keinot linjaavat päätöksentekoa ja kehittämistyötä yhdessä Helsingin kaupunkistrategian kanssa.

Palvelustrategian temaattiset kokonaisuuudet ja painopisteet vuosille 2023–2025

Johtaminen ja henkilöstö

- Järjestämisen johtaminen
- Henkilöstön saatavuus, pysyvyys ja osaaminen

Ohjaus, palvelujen yhteensovittaminen ja palveluketjut

- Yhteistyö erikoissairaanhoidon järjestämisessä
- Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen välinen yhteistyö ja integraatio

Palvelujen järjestämistavat ja kustannusvaikuttavuus

- Palvelurakenne, tuotantotavat ja kustannusvaikuttavuus

Palvelujen laatu ja saatavuus

- Tuottajien ohjaus ja valvonta
- Palvelutarve ja asiakaskokemus
- Saatavuus ja saavutettavuus

Johtaminen ja henkilöstö

Mitä lupaamme?

Johdamme laadukkaasti. Palveluja tarjoaa hyvinvoiva, osaava ja riittävä henkilöstö.

Järjestämisen johtamisella on keskeinen rooli tavoitteiden kirkastamisessa ja muutoksen aikaansaamisessa. Toimivat palvelukokonaisuudet ja -ketjut edellyttävät palvelujen yhteensovittamista. Koko palvelujärjestelmää johdetaan, seurataan ja ohjataan tulevaisuudessa yhä enemmän yhteensovitettuna kokonaisuutena. Yhteensovittavassa johtamisessa huomioidaan perustason palvelut ja erikoissairaanhoidon sekä oma palvelutuotanto ja ostopalvelut. Asiakkaiden palveluketjua johdetaan saumattomana kokonaisuutena riippumatta palveluntuottajasta.

Jotta pystymme toimimaan tehokkaasti ja tarjoamaan asukkaille riittävästi tarpeisiin vastaavia palveluja, tarvitsemme yhä enemmän ajantasaista tietoa väestön hyvinvoinnista ja terveydestä sekä eri tuotantotapojen ja tarjottavien palvelujen kustannuksista ja vaikuttavuudesta. Eri toiminnoissa kehitettyjä ja parhaaksi osoittautuneita käytäntöjä jaetaan sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla.

Osaava henkilöstö on kriittisin voimavaramme, ja työnantajana teemme kaikkemme varmistaaksemme työntekijöidemme työhyvinvoinnin ja -viihtyvyyden. Oman henkilöstömme lisäksi riittävä ja ammattitaitoinen palvelujen tuottajaverkosto on tärkeässä roolissa.

Kilpailukykyinen palkkataso, oman työn hallinta ja vaikutusmahdollisuudet sekä ammattilaisten mahdollisuus kehittyä työssään varmistavat pito- ja vetovoimamme työmarkkinoilla. Järjestämisen johtamisen ohella sitoudumme hyvään esihenkilötyöhön kaikilla organisaation tasoilla. Johtamisessa korostamme työn sujuvuuden, työhyvinvoinnin, turvallisuuden, osaamisen ja yhteistyösuhteiden johtamista. Laadukkaalla esihenkilötyöllä, työn organisoinnilla ja kannustamalla yhteisöohjautuvuuteen lisäämme työn mielekkyyttä.

Kuva: Kaisa Sunimento

Järjestämisen johtaminen

Tavoite: Strateginen johtaminen, talousjohtaminen, sopimusten johtaminen ja tiedolla johtaminen vahvistuvat.

Keinot tavoitteen saavuttamiseksi:

- Sovitamme yhteen kaupunkistrategian, palvelustrategian, palvelutasopäätöksen sekä talouden ja toiminnan suunnittelun.
- Vahvistamme sekä oman tuotannon johtamista että kokonaisvaltaista, sektorirajat ylittävää järjestämisen

johtamista. Oman tuotannon johtamisessa korostamme hyvää henkilöstöjohtamista sekä palveluiden laadun ja kustannusvaikuttavuuden kehittämistä, järjestämisen johtamisessa taas asiakasprosessien johtamista, sopimusten johtamista sekä tavoitteellisen yhteistyön rakentamista ja yhteisjohtamista eri toimijoiden välillä.

- Määrittelemme järjestämisen johtamisen tietopohjan, sovimme tiedolla johtamisen vastuut sekä tunnistamme ja kuvaamme keskeisimmät tiedolla johtamisen prosessit.

Henkilöstön saatavuus, pysyvyys ja osaaminen

Tavoite: Toimialan vetovoimaisuus lisääntyy, henkilöstön pysyvyys ja saatavuus paranevat.

Keinot tavoitteen saavuttamiseksi:

- Varmistamme, että olemme kilpailukykyinen työnantaja panostamalla palkkakehitykseen ja rekrytointiin.
- Sitoudumme hyvään esihenkilötyöhön, mahdollistamme jatkuvan oppimisen ja osaamisen kehittämisen sekä luomme työilmapiirin, joka kannustaa oman työn kehittämiseen.
- Parannamme työhyvinvointia mahdollistamalla työn joustoja sekä järkevöittämällä henkilöstörakennetta ja työnjakoja.
- Varmistamme, että käytössä on riittävät toimintamallit ja rakenteet, joilla koko henkilöstö voi osallistua palveluiden ja eri toimijoiden välisen yhteistyön kehittämiseen asukkaiden palveluketjujen parantamiseksi.

Ohjaus, palvelujen yhteensovittaminen ja palveluketjut

Mitä lupaamme?

Saumattomilla ja yhteen sovitetuilla palveluilla, panostamalla ennaltaehkäisyyn sekä yhteistyöllä eri toimijoiden välillä varmistamme nykyistä vaikuttavammat palvelut.

Sote-uudistuksen ytimessä on järjestämisen kokonaisuus ja palvelujen yhteensovittaminen. Tavoittelemme perus- ja erityistason palvelujen entistä parempaa yhteentoimivuutta vahvistamalla yhteistyötä ja kumppanuutta hyvinvointialueiden ja HUSin kanssa. Erikoissairaanhoidon kustannusten hallinta on keskeisessä roolissa perustason palveluja vahvistettaessa. Uudenmaan alueella on tunnistettu tarve selkiyttää perustason ja erikoissairaanhoidon välisiä päätöksentekoprosesseja.

Jotta yhteinen asiakas saa parhaat palvelut, yhteistyön sujuvoittamiseksi tulee asettaa yhteisiä tavoitteita sekä luoda rakenteita ja toimintamalleja.

HUS-yhtymä on vastuussa ensihoidon järjestämisestä alueellaan. Helsingin

kaupungin pelastuslaitos tuottaa ensihoidon palveluja siinä laajuudessa kuin palvelujen järjestäjän kanssa on sovittu. Yhteistyön sujuvuus HUS:n kanssa ensihoitopalvelujen tuottamisessa on tärkeää. Ensimmäisellä palvelustrategiakaudella keskitymme pelastustoimen palvelujen ja sosiaali- ja terveystieteiden palvelujen yhteistyön vahvistamiseen, jotta asukkaat hyötyisivät yhdistymisestä parhaalla mahdollisella tavalla ja jotta palveluketjut olisivat sujuvia. Hyvä yhteistyö on asiakaslähtöisten, sujuvien ja riittävien sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen edellytys.

Väestönsuojeluun varautumisen ja pelastustoimen merkitys asukkaiden turvallisuuden varmistamisessa ovat entisestään korostuneet Euroopan muuttuneessa turvallisuustilanteessa.

Yhteistyö erikoissairaanhoidon järjestämisessä

Tavoite: Erikoissairaanhoidon ohjaus ja kumppanuus vahvistuvat.

Keinot tavoitteen saavuttamiseksi:

- Sovimme perustason ja erityistason työnjaosta, yhteistyöstä ja palvelujen yhteensovittamisesta sekä yhteisestä ohjaus- ja yhteistyömallista yhdessä Helsingin kaupungin, hyvinvointialueiden ja HUSin kanssa.
- Varmistamme, että erikoissairaanhoidon kustannukset ovat ennustettavat ja erikoissairaanhoidon toiminnan ja

talouden suunnitteluun ja seurantaan on olemassa sovitut käytännöt.

- Varmistamme yhdessä muiden Uudenmaan hyvinvointialueiden kanssa sujuvan jatkohoidon potilasturvallisuuden ja sairaalapäivystysten toiminnan turvaamiseksi.
- Ensihoitopalvelun saatavuutta kehitetään siten, että kasvavan ja kehittyvän pääkaupungin tarpeet ja palvelutason vaatimukset täyttyvät.
- Vähennämme ensihoitopalvelulle kuulumattomia tehtäviä yhteistyössä eri toimijoiden kesken.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen välinen yhteistyö ja integraatio

Tavoite: Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen välinen yhteistyö vahvistuu asukkaiden terveyden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin parantamiseksi.

Keinot tavoitteen saavuttamiseksi:

- Luomme Helsingissä ratkaisuja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen sujuvan yhteistyön ja integraation toteuttamiseksi.
- Kartoitamme yhteistyössä palvelumuodot ja prosessit, joissa voimme tiivistää yhteistyötä sekä

luoda uusia toimintamalleja palvelujen järjestämiseen sekä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseen. Parannamme kotiin vietävää päivystyksellistä akuuttitilanteiden hoitoa.

- Kehitämme pelastustoiminnan saatavuutta siten, että kasvavan ja kehittyvän pääkaupungin tarpeet ja palvelutasolle asetetut vaatimukset täyttyvät.
- Päivitämme kaupunkitasoisen väestönsuojeluun varautumisen vastaamaan tunnistettuja uhkakuvia ja tarpeita.

Palvelujen järjestämistavat ja kustannusvaikuttavuus

Mitä lupaamme?

Kustannuskehitys vastaa rahoitusta. Palvelujen järjestäminen on suunnitelmallista, taloudellista ja läpinäkyvää. Asetamme seurattavat ja mitattavat tavoitteet palveluille.

Valtion tarveperusteiseen rahoitukseen siirtyminen aiheuttaa tuottavuuteen paineita rahoituksen tiukentuessa. Jotta tulevaisuuden asiakastarpeeseen pystytään vastaamaan vaikuttavasti, tulee palvelujen tuottamistavat suunnitella entistä strategisemmin ja järjestelmällisemmin.

Tavoittelemme kustannusvaikuttavia palvelukokonaisuuksia, toisin sanoen pyrimme saamaan aikaan pienemmin kustannuksin saman tai paremman vaikutuksen asiakkaan hyvinvointiin tai terveydentilaan. Tämä edellyttää oman ja hankitun palvelutuotannon kustannusten ja vaikuttavuuden vertailukelpoisuuden ja läpinäkyvyyden parantamista sekä tämän vertailutiedon hyödyntämistä myös oman

palvelutuotannon kehittämisessä. On tärkeää kyetä vertailemaan myös palvelujen sisältöjä ja laatua, jotta voimme varmistaa asukkaiden palvelujen yhdenvertaisuuden. Erilaisten palvelujen kustannusvaikutusten arvioinnissa on huomioitava erilaisten ihmisten erilaiset tarpeet ja lähtökohdat.

Tarkastelemme palveluverkkoa ja -rakennetta jatkossa yhä enemmän kokonaisuutena, jossa erilaisia palveluja tarvitsevat asiakasryhmät huomioidaan. Ennaltaehkäisy, digitaaliset palvelut, matalan kynnyksen palvelut, peruspalvelut ja erityisen tuen palvelut muodostavat tulevaisuudessa eheän ja asukkaiden erilaisiin tarpeisiin vastaavan kokonaisuuden.

Palvelurakenne, tuotantotavat ja kustannusvaikuttavuus

Tavoite: Palvelurakenteen ja tuotantotapojen strateginen suunnittelu vahvistuu.

Keinot tavoitteen saavuttamiseksi:

- Tuotamme päätöksenteon tueksi ajantasaista kokonaiskuvaava palvelurakenteesta ja tuotantotavoista sekä niiden muutoksista.
- Tunnistamme strategisen oman tuotannon ja hankinnat, varmistamme niiden resursoinnin ja luomme menetelmiä markkinatilanteen kokonaiskuvan ymmärtämiseksi.

Tavoite: Palvelujen vertailutiedon ja kustannusvaikuttavuustiedon saatavuus lisääntyy.

Keinot tavoitteen saavuttamiseksi:

- Parannamme palvelujen sisältöjen ja kustannusten vertailukelpoisuutta yhtenäisillä palvelukuvauksilla.
- Lisäämme strategista henkilöstösuunnittelua osana toiminnan ja talouden johtamista. Erityisesti siirretään parhaita käytäntöjä toimipisteiden välillä.
- Määrittelemme vaikuttavuusmittareita ja hyödynnämme tietoa vaikuttavuudesta osana palvelujen järjestämistä.

Palvelujen laatu ja saatavuus

Mitä lupaamme?

Helsingissä palvelut saa nopeasti ja sujuvasti.

Palvelustrategiaan määritellyt tavoitteet ja keinot osaltaan edistävät kaikkien palvelujen sujuvaa ja oikea-aikaista saatavuutta. Keskeisessä roolissa ovat henkilöstön saatavuuden ja pysyvyyden parantamiseksi tehtävät toimenpiteet. Muita palvelujen saatavuutta edistäviä tavoitteita ja keinoja ovat eri toimijoiden välisen yhteistyön vahvistaminen, johtamisen ja toimintatapojen kehittäminen, järjestelmällinen tuotantotapojen ja palvelurakenteen strateginen suunnittelu, kustannusten parempi hallinta sekä järjestäjän tiedolla johtamisen vahvistaminen.

Lakisääteiset määräajat täsmentävät kaupunkistrategian ja palvelustrategian saatavuuden tavoitteita. Palvelustrategian keinot ja vuosittaisten toimintasuunnitelmien tarkennukset ohjaavat ratkaisuihin, jotka tukevat koronapandemian aiheuttaman hoitovelan purkamista ja turvaavat muun muassa terveysasemien ja suun terveydenhuollon kiireettömän hoidon saatavuutta lainsäädännön edellyttämissä määräaajoissa.

Tuottajien ohjaus ja valvonta

Mitä lupaamme?

Palvelut ovat laadukkaita, turvallisia ja yhdenmukaisia ja ne edistävät yhdenvertaisuutta riippumatta palvelujen tuottajista.

Meille on tärkeää, että helsinkiläinen voi aina luottaa samaansa palveluun riippumatta palvelun tuottajasta. Pyrimme siihen, että palvelut ovat entistä laadukkaampia ja turvallisempia.

Helsinki on vahva palvelujen tuottaja mutta myös merkittävä palvelujen ostaja. Järjestäjä ohjaa palvelutuotannon kokonaisuutta normi-, resurssi-, informaatio- ja vuorovaikutusohjauksen keinoin. Omassa tuotannossa ohjaus perustuu johtamisjärjestelmän mukaiseen linjaohjaukseen. Ulkoisen ostopalvelutuotannon ohjaus puolestaan on sopimusperusteista. Järjestäjän toiminnan lähtökohtana on ohjauksen ja valvonnan yhdenmukaisuus riippumatta palvelun tuottajasta. Kehitämme tulevana vuosina oman ja ulkoisen palvelutuotannon ohjausta ja valvontaa.

Tavoite: Tuottajien ohjaus ja valvontakäytännöt tehostuvat ja yhtenäistyvät.

Keinot tavoitteen saavuttamiseksi:

- Tunnistamme keskeisimmät strategiset yhteistyökumppanit ostopalvelutuottajista sekä hyvinvointialueilta ja vahvistamme vuorovaikutteista ohjausta sekä palvelujen yhteiskehittämistä.
- Laadimme yhtenäiset sopimusohjauksen käytännöt, jotka tukevat palvelujen tavoitteiden seurantaa ja sopimusehtojen toteutumista.
- Kehitämme ennakoivia valvontamenetelmiä yhteistyössä palvelutuottajien kanssa.
- Valvomme ja seuraamme yhdenmukaisin kriteerein sekä oman että ulkoisten toimijoiden palvelutuotannon laatua ja turvallisuutta.

Palvelutarve ja asiakaskokemus

Mitä lupaamme?

Tunnistamme asukkaiden palvelutarpeet ja kuuntelemme asiakkaita.

Toimintamme lähtökohta on asiakkaan elämäntilanne sekä hänen ja hänen perheensä palvelutarve. Haluamme, että asiakkaat tulevat kuulluksi ja heidän tarpeensa ymmärretyiksi. Tämä edellyttää selkeää kokonaiskuvaava palvelujen sujuvuudesta, tarpeesta ja tarpeen kehittymisestä. Asiakkaiden ja heidän läheistensä kokemukset ohjaavat jatkossa yhä enemmän palvelujemme kehittämistä. Asiakkaiden kokemus palveluista ja niiden hyödyistä on keskeinen osa vaikuttavuutta. Asiakkaillamme ja eri asiakasryhmillä on erilaisia tarpeita, joiden mukaan kohdennamme palvelujamme ja moniammatillista yhteistyötä.

Meille on tärkeää, että palvelut ovat riittäviä ja niiden sisältö vastaa asukkaiden tarpeita. Jotta tulevaisuudessa ymmärtäisimme entistä paremmin asukkaiden kokemuksia ja palvelutarvetta, kehitämme ja rakennamme vuosien 2023–2025 aikana järjestäjän suunnitelmallista tietopohjaa.

Tavoite: Kokonaiskuva asukkaiden palvelutarpeista selkiytyy ja ymmärrys asiakaskokemuksesta lisääntyy.

Keinot tavoitteen saavuttamiseksi:

- Vahvistamme palvelutarpeiden tunnistamista ja palvelutarpeen muutosten ennakkointia osana tiedolla johtamista.
- Kehitämme asiakaspalautteen yhdenmukaista ja järjestelmällistä keräämistä.
- Kuuntelemme ja osallistamme asukkaita palvelujen suunnittelussa ja toteuttamisessa.
- Panostamme hyvään asiakaskokemukseen kaikessa toiminnassamme.

Saatavuus ja saavutettavuus

Mitä lupaamme?

Digitaaliset palvelut ovat asiakaslähtöisiä. Huomioimme erilaiset palvelutarpeet sekä asiakkaiden kyvyt palveluja kehitettäessä. Asetamme konkreettisen digitaalisen palvelulupauksen.

Turvaamme yhdenvertaiset ja laadukkaat suomen- ja ruotsinkieliset palvelut. Kiinnitämme erityistä huomiota ruotsinkielisten palveluiden toimivuuteen.

Huomioimme helsinkiläisten ja kaupungin eri alueiden erilaiset lähtökohdat ja tarpeet sekä varmistamme palveluverkkoa kehitettäessä, että palvelut ovat riittävän lähellä asukkaita. Turvaamme riittävät ja yhdenvertaiset suomen- ja ruotsinkieliset palvelut muun

muassa kiinnittämällä huomiota myös ruotsinkielisten palveluketjujen toimivuuteen, johtamiseen, kielitaitovaatimuksiin, tiedottamiseen ja tiedonkeruuseen. Kehitämme myös muunkielisiä palvelujamme. Pyrimme vastaamaan asiakkaan palvelutarpeeseen jo ensikontaktissa ja löytämään hänen tarpeeseensa vastaavan ratkaisun.

Helsinki panostaa vammaisten ja ikäihmisten laadukkaisiin ja turvallisiin palveluihin ja huomioi omaishoidon yhtenä hoitomuotona. Helsingin tavoitteena on, että strategiakaudella terveyskeskuskäynnit pysyvät edelleen maksuttomina.

Lisäksi vahvistamme peruspalvelujen saatavuutta toimivalla monituottajamallilla ja lisäämällä digipalveluja. Digitaaliset palvelut mahdollistavat yhä useammalle yhä sujuvamman asioinnin. Toimimme ennaltaehkäisevästi kaikissa palveluissa ja peruspalveluilla on keskeinen rooli hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisessä. Nämä toimintatavat auttavat meitä varmistamaan palvelujen riittävyyden ja oikea-aikaisuuden.

Tavoite: Peruspalvelujen saatavuus paranee.

Keinot tavoitteen saavuttamiseksi:

- Vahvistamme peruspalvelujen saatavuutta myös hyödyntämällä monituottajuutta ja yhteistyötä.
- Vahvistamme matalan kynnyksen palveluja ja turvaamme jalkautuvat palvelut niitä tarvitseville asiakkaille.
- Parannamme viestintää palveluista ja asiointivaihtoehtoista.
- Peruspalveluiden saatavuutta parannetaan lisäämällä henkilöstön veto- ja pitovoimaa. Henkilöstön pysyvyydellä parannetaan myös hoidon jatkuvuutta. Otetaan henkilöstö mukaan parantamaan palveluiden saatavuutta ja lisätään yksiköiden päätösvaltaa kehittää omaa toimintaansa. Vetovoimaisten työyhteisöjen ja hyvin toimivien palvelujen käytäntöjä levitetään muihin yksiköihin.

- Lisäämme ehkäisevää ja ennakkoivaa työtä sekä teemme tiivistä yhteistyötä järjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Asiakaslähtöisyys Helsingissä tarkoittaa aitoa osallistumista ja vaikutusmahdollisuuksia omiin sosiaali- ja terveyspalveluihinsa. Digipalvelut lisäävät entisestään asiakkaan roolia hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisessä. Digipalvelut mahdollistavat tulevaisuudessa omahoidon ja omatoimisen terveyden seurannan. Kehitämme neuvontaamme ja ohjaustamme sekä digitaalisia palvelujamme niin, että asiointi kanssamme on sujuvaa ja helppoa. Varmistamme sujuvat palvelut myös niille asiakkaille, jotka eivät hoida asioitaan digitaalisesti.

Tavoite: Sujuvat digitaaliset palvelut ja etäpalvelut sekä itsepalvelumahdollisuudet lisääntyvät.

Digitaalisten palvelujen palvelulupaus:

- Digitaaliset yhteydenotto-kanavat ovat käytössä ympäri vuorokauden ja niiden kautta tuleviin yhteydenottoihin vastataan kahden arkipäivän kuluessa.

Keinot tavoitteen saavuttamiseksi:

- Lisäämme ja parannamme digitaalisia palveluja muun muassa itse- ja omahoidossa, asiakkaaksi tultaessa, hoidon ja palvelujen tarpeen arvioinnissa sekä etäpalveluissa niin, että palvelumme ovat helposti saavutettavissa.

Helsingissä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen (HYTE) on luotu vahva rakenne ja toimintatapa, jota toteutetaan kaikkien toimialojen sekä muiden yhteistyökumppaneiden, kuten järjestöjen, aktiivisena yhteistyönä. Ensisijainen vastuu hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisestä Helsingissä on kunta-Helsingillä eli kulttuurin ja vapaa-ajan, kasvatuksen ja koulutuksen

sekä kaupunkiympäristön toimialoilla ja kaupunginkanslialla. Kaupunginkanslian strategiaosasto vastaa HYTE-koordinaatiosta Helsingissä. HYTE-työtä johtaa, ohjaa ja toimeenpanee Helsingin HYTE-ohjausryhmä.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla on ensisijainen vastuu toimialalla tehtävästä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisestä. Tavoitteena on pyrkiä toimialan järjestämisvastuuseen kuuluvissa palveluissa entistä laajemmin ehkäisevään ja ennakoivaan työhön sekä luoda järjestelmällisemmin edellytyksiä asukkaiden hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi ja ylläpitämiseksi. Kiinnitämme hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisessä erityistä huomiota haavoittuvassa asemassa oleviin ja erityistä tukea tarvitseviin väestöryhmiin. Huomioimme turvallisuusnäkökulman vahvemmin osana HYTE-työn kokonaisuutta ja tiivistämme yhteistyötä pelastuslaitoksen kanssa.

Teemme hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämässä alueellista yhteistyötä Uudenmaan hyvinvointialueiden sekä HUS-yhtymän kanssa osana HUS-järjestämissopimuksen valmistelua ja toimeenpanoa. HUS-yhtymällä on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tehtävä kytkeytyy muihin sille laissa säädettyihin sekä HUS-järjestämissopimuksessa sovittuihin tehtäviin.

Tavoite: Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen toiminnot ovat osa kaikkia palveluja.

Keinot tavoitteen saavuttamiseksi:

- Tunnistamme yhdyspintatyön merkityksen hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisessä ja tuemme sen toimivuutta.
- Ehkäisemme ja puutumme varhaisessa vaiheessa terveydellisiin ja sosiaalisiin ongelmiin. Tuemme toimintakykyä ja osallisuutta.
- Sisällytämme hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen keskeiset sisällöt palveluissa laadittaviin palvelukuvauksiin.
- Teemme tiivistä yhteistyötä järjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

4

Toteutuminen ja seuranta

Toteutuminen ja seuranta

Tavoitteenamme on saada pidemmällä aikavälillä kaikista järjestämisvastuuseen kuuluvista palveluista mitattavaa ja vertailtavaa tietoa asiakaskokemuksesta, palvelutarpeesta, kustannusvaikuttavuudesta, palvelujen laadusta sekä palveluketjujen toimivuudesta.

Ensimmäisellä strategiakaudella luomme puitteet järjestelmällisen ja mitattavan seurantatiedon keräämiseen. Sekä palvelustrategian että kaupunkistrategian toteuttaminen projektoidaan, tavoitteiden toteuttamisen resurssit varmistetaan ja laaditaan seurantasuunnitelma. Tavoitteiden toteutumista seurataan sekä laadullisilla että määrällisillä mittareilla, esimerkiksi palvelujen lakisääteisten määräaikojen toteutumisella.

Palvelustrategian onnistumisen ja vaikuttavuuden varmistamiseksi seuraamme tavoitteiden toteutumista. Järjestelmällisellä seurannalla ja arvioinnilla voidaan tarvittaessa tarkentaa toimenpiteitä varmistamaan palvelustrategian tavoitteiden toteutuminen.

Palvelustrategiaa toteutetaan osana toimialan päivittäistä työtä.

Strategisten tavoitteiden toteutumista seurataan myös vuosittaisissa neuvotteluissa sosiaali- ja terveysministeriön kanssa osana järjestämisvastuun toteutumisen seurantaa ja arviointia.

Palvelustrategia tukee kaupunkistrategian tavoitteiden toteutumista.

Kaupunkistrategiassa 2021–2025 (hel.fi/kaupunkistrategia) ja Helsingin alueen pelastustoimen palvelutasopäätöksessä (hel.fi/palvelutasopaatos) sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen palveluille asetettuja tavoitteita edistetään ja seurataan suunnitellusti. Palvelustrategian toteutumista seurataan kaupunkistrategian tavoitteiden ja talouden ja toiminnan seurannan prosessien mukaisesti.

Palvelustrategiasta laaditaan tiivistetty esitysversio ja viestintämateriaalia asukas- ja henkilöstöviestintään.

Palvelustrategian toteutumista seurataan kaupunkistrategian tavoitteiden ja talouden ja toiminnan seurannan prosessien mukaisesti.

Helsinki

8. Talousarvion 2026 avainlukuja

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Väestökehitys (Helsingin kaupungin väestöennuste 2025)						
Koko väestö	674 500	684 018	693 090	702 130	711 117	720 034
Muutos-%	1,6	1,5	1,3	1,3	1,3	1,3
0-6-vuotiaat	42 912	42 922	43 281	43 784	44 075	43 910
Muutos-%	-0,6	0,0	0,8	1,2	0,7	-0,4
7-14-vuotiaat	52 283	52 853	52 704	52 547	52 393	52 149
Muutos-%	1,7	1,1	-0,3	-0,3	-0,3	0,6
15-49-vuotiaat	347 850	354 230	360 245	365 567	371 000	376 203
Muutos-%	2,6	2,0	1,7	1,5	1,5	1,4
50-64-vuotiaat	112 816	113 538	114 303	115 673	116 746	117 883
Muutos-%	-0,3	0,7	0,7	1,2	0,9	1,0
65-74-vuotiaat	60 762	60 371	60 786	61 368	62 213	63 368
Muutos-%	-1,3	-0,6	0,7	1,0	1,4	1,9
Yli 75-vuotiaat	57 877	60 104	61 771	63 192	64 689	65 974
Muutos-%	4,1	3,8	2,8	2,3	2,4	2,0
Työllisyys Helsingissä (TEM)						
Työttömyysaste, % (elokuu)	10,8	11,7	13,6			
Työttömät (elokuu)	38 093	42 188	49 723			
Pitkäaikaistyöttömät (elokuu)	16 813	16 965	23 308			
Asuntotuotanto	8 179	4 061				

	TP2024	TA2025	ENN2025	TA2026	TS2027	TS2028
Kunta-Helsinki						
Toimintamenot, M€	2 975	3 308	3 394	3 460	3 655	3 744
Toimintakate, M€	-1 590	-1 984	-2 023	-2 071	-2 198	-2 260
Verotulot yhteensä, M€	1 869	1 891	1 845	1 940	2 040	2 125
Valtionosuudet yhteensä, M€	302	403	423	485	493	505
Vuosikate, M€	716	431	399	480	450	485
Bruttoinvestoinnit, M€	823	985	936	1 059	1 115,5	1 066
Lainakanta, M€	853	1 421	976	1 299	1 622	1 945
Lainakanta, €/asukas	1 247	2 057	1 408	1 850	2 281	2 702
Investointien tulorahoitus-%	88	44	43	46	41	46
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala						
Toimintamenot, M€	2 934,5	3 156	3 132	3 283,5	3 405	3 531
Valtion rahoitus, M€	2 700	2 950	2 951	3 083	3 197	3 298